



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>



E LEGATO  
 WILLELMI PATON KER  
 SOCII SOCIIS DESIDERATISSIMI  
 PER OCTO LUSTRA SEPTENVIRI LIBRIS ELIGENDIS  
 ET RECTORIS THEOLOGIAE  
 MCMXXIII







# FORNMANNA SÖGUR.

---

## EPTIR GÖMLUM HANDRITUM

ÚTGEFNAR

AD TILHLUTUN HINS

KONÚNGLIGA

NORRÆNA FORNFRÆÐA FÉLAGS.

---

Urðar orði

kveðr engi maðr.

*Fjölsvinnsmál.*

---

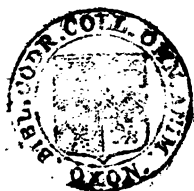
### TÓLFTA BINDI.

Ríkisár Noregs og Dana-konunga; áratál mark-  
verðustu viðburða; vísur færðar til réttis máls;  
registr yfir staðanöfn, hluti og efni og  
yfir sjaldgæf orð.

---

Reipmannahöfn, 1837.

Prentaðar í S. L. MÖLLERS prentsmiðju.



## FORMÁLI.

**A**ð lokinni útgáfu vorri af þessum Norðrlandanna **FORNMANNA SÖGUM** höfum vér álitib nauðsynlegt að láta hið tólfsta bindi fylgja þeim undanförunu, til nauðsynlegrar útskríningar og leiðarvísis námfúsum lesurum, og hefir það þannig þessa aukaritlinga og registr að innihalda:

1. a) Ríkisár Noregs-konunga frá Haraldi hárfagra til Magnúsar lagabætis og  
b) Danakonunga frá Gormi gamla til Eiríks Kristóferssonar.  
c) Áratál markverðustu viðburða á Norðrlöndum frá 851 til 1273. Allt samið af fornritadeildarinnar meðlim Abjúnktus Sveinbirni Egilssyni.
2. Vísur í öllum þessum sögum, færðar til réttis máls, af sama höfundi.
3. Registr yfir landa-, staða-, þjóða- og fljóta nöfn í sömu sögum, í öndverðu samantekið, og að nokkru leiti lagað eptir deildarinnar meðlims Registrarior N. M. Petersens á Dönsku samda frumriti sama efnis í **OLDNORDISKE SAGAER 12TA BINDI**, af Hra. Stepháni Eiríkssyni, sem, því miðr, áðr enn hann hafði því fullkomlega lokið, lagðist af þúngum sjúkdómi, var lengi rúmfastr og andaðist á næstliðnu vori. Var það síðan, til prentunar, hreinskrifað af tveimr höfundisins hér stúderandi landsmönnum og loksins gegnumseð af Prófessor Finni Magnússyni.
4. Annað registr yfir hluti og efní, — og, loks
5. hið þriðja yfir sjaldgæf orð eðr orðstíltæki í sjálfum sögunum, bæði samín af Abjúnktus Sveinbirni Egilssyni.

Lector við háskólann í Christíaníu Herra P. A. Munch, sem mjög hefir stundað Noregs sagnafræði og líka í nokkr ár með mikilli kostgæfni yðkab gegnumlestr gamallra norrænnra lögbóka og skinnbréfa, hefir, eptir bön vorri, látib oss fá nokkrar athugasemdir viðvíkjandi þeim af oss við útgáfu 8da, 9da og 10da bindins brúkuðu skinnbókum, og mannanafna registrinu yfir þau öll. Útlagðar á Íslensku fylgja þær nærveranda bindi.

Þeim námgjörnu Íslendingum er með athygli lesa þennan, Noregi, Danmörk og Svíaríki mest viðvíkjandi, söguflokk, verðr það því auðveldara að ná svo fullkominni þekking sem orðið getr um nám og ástand sinnar egin fóstrjarðar á fyrri öldum, sem að miklu leiti orsökubust eðr smámsaman lögubust af þeim helztu víðburðum er skeðu í meginlandsins nálægu ríkjum. Þannig var ofríki Haralds hárfagra í Noregi aðalorsök til Íslands byggingar, en uppreist og sigrvinnningar Birkibeina í konungsríkinu leiddu loks til landsins undirokunar af Hákoní gamla; án herfara Þýskalands keisara til Danmerkur, og innstöku Englands af Danakonungum, mundi kristnin vart svo snemma hafa fest fót í Noregi eðr Íslandi. Þannig ryðr útlend sagnafræði ljósastan veg til hinnar innlendu, — og nú virðist þessvegna, Félagi voru tækr tími kominn til að láta sjálfar ÍSLENDINGA SÖGUR, þessum næst, á prent útganga, að loknum þeim undirbúningi til þess starfs er mjög mikils ómaks og aðgætnis krefr. Væ vonum staðfastlega að þessi og önnur vor viðleitni virðist af góðfúsam lesendum á hægri veg, og óskum loksins Íslandi af öllu hjarta þess heiðrs og heilla er það að fornu og nýu verðskuldað hefir.

Kaupmannahöfn, þann 29da Sept. 1837.

# RÍKISÁR NOREGSKONUNGA

## FRÁ HARALDI HÁRFAGRA TIL MAGNÚSAR LAGABÆTIS.

<b>H</b> ARALDR hárfagri	-	ríkti 70 <sup>1</sup> ár,	hóf að ríkja 861.
Eiríkr blóðöx	- - - -	4 <sup>2</sup>	931.
Hákon Abalsteinsfóstri	-	26	935.
Haraldr gráfeldr	- - - -	15 <sup>3</sup>	961.
Hákon jarl Sigurðarson	-	19 <sup>4</sup>	976.
Ólafr Tryggvason	- - - -	5	995.
Eiríkr jarl Hákonarson	-	12	1000.
Sveinn Hákonarson	- - - -	3	1012.
Ólafr helgi Haraldsson	-	15	1015.
Sveinn Alffusson	- - - -	5	1030.
Magnús góði Ólafsson	- - - -	12	1035.
Haraldr Sigurðarson	- - - -	19	1047.
Ólafr kyrri Haraldsson	-	27	1066.
Magnús berfætti	- - - -	10	1093.
Sigurðr jórsalafari	- - - -	27	1103.
Haraldr gilli	- - - -	6	1130.
Íngi Haraldsson	- - - -	25	1136.
Hákon herðabreiðr	- - - -	1	1161.
Magnús Erlíngsson	- - - -	22 <sup>5</sup>	1162.
Sverrir	- - - -	18	1184.
Hákon Sverrisson	- - - -	1	1202.
Guttormr Sigurðarson	-	$\frac{1}{2}$	1203.

<sup>1)</sup> *Noregs konúngatal* (10. B.), 73, nl. til dauða Haralds.

<sup>2)</sup> *Nkt.*, 5, nl. frá því Haraldr lét af landstjórn, og til þess Eiríkr stókk úr landi 936. <sup>3)</sup> *Nkt.*, 9, og telr þá ei Haraldi þá 6 seinustu vetr (1. B. bls. 89). <sup>4)</sup> *Nkt.*, 33, nl. frá því hann varð jarl. <sup>5)</sup> *Nkt.*, 17, nl. til 1179, þá Erlíngr fell, og Magnús hélt ei framar við í Níðarósi.

Íngi Bárðarson - -	ríkti 13½ ár, hóf að ríkja	1203½.
Hákon gamli Hákonarson -	46 - - - - -	1217.
Magnús lagabætur - - -	17 - - - - -	1263.

## RIKISAR DANAKONUNGA

### FRÁ GORMI GAMLA TIL EIRÍKS KRISTÓFERS- SONAR.

GORMR gamli - - -	ríkti 70 ár, hóf að ríkja	842.
Haraldr Gormsson - - -	80 - - - - -	912.
Sveinn tjúguskegg - - -	16 - - - - -	992.
Knútr ríki - - - - -	27 - - - - -	1008.
Hörðaknútr - - - - -	7 - - - - -	1035.
Magnús góði, Nor. kon., -	5 - - - - -	1042.
Sveinn Úlfsson - - - - -	29 - - - - -	1047.
Haraldr hein Sveinsson -	4 - - - - -	1076.
Knútr helgi Sveinsson -	6 - - - - -	1080.
Ólafr húngr Sveinsson -	8 (9) - - - - -	1086.
Eiríkr góði Sveinsson - -	8 - - - - -	1095.
Nikulás Sveinsson - - -	30 (31) - - - - -	1103.
Eiríkr eymoni Eiríksson	4 - - - - -	1134.
Eiríkr spaki Hákonarson	8 - - - - -	1138.
Sveinn svíðandi Eiríksson	} 12 - - - - -	1146.
eymuna - - - - -		
Knútr Magnússon sterka		
Nikulássonar - - - - -		
Valdimar Knútsson lávarðar	26 - - - - -	1158.
Knútr Valdimarsson - -	18 - - - - -	1184.
Valdimargamli Valdimarsson	39 - - - - -	1202.
Eiríkr (helgi) Valdimarsson	9 - - - - -	1241.
Abel Valdimarsson - - -	2 - - - - -	1250.
Kristófer Valdimarsson -	7 - - - - -	1252.
Eiríkr Kristófersson - -	27 - - - - -	1259.

# Á R A T A L.

---

- 851 fæddr Haraldr hárfagri.
- 872. Hafurefjarðar orusta, 1, 239.
- 874. Ingólfr Arnarson fór að byggja Ísland, 1, 239. 276.
- 911 gaf Haraldr hárfagri konúnganöfn sonum sínum, 1, 5.
- 920 fæddr Hákon góði, 1, 14.
- 925 tók konúngdóm Abalsteinn Englakonúgr, 1, 15.
- 926. Hákon góði sendr Abalsteini til fóstra, 1, 15-16.
- 931 lét Haraldr hárfagri af ríkisstjórn, 1, 17-18.
- 933 dó Hálfðán svarti Haraldsson, 1, 18.
- 934 dó Haraldr hárfagri.
- 935. Eiríkr blóðöx felldi bræðr sína. Hákon Abalsteinsfóstri tekinn til konúngs 15 vetra gamall, 1, 20-21.
- 936. Eiríkr blóðöx stökk úr landi.
- 937 fæddr Hákon jarl Sigurðarson, 1, 31. 219.
- 940 dó Abalsteinn Englakonúgr, 1, 23.
- 955. Hákon góði barðist við Eiríkessyni á Rastarkálfi, 1, 39-40.
- 961. Bardagi í Storb: dó Hákon góði. Haraldr gráfeldr tók ríki.
- 963. Sigurðr Hlaðajarl brendr inni af Haraldri gráfeld. Deilur með Hákonu jarli og Gunnhildarsonum 3 ár.
- 966. Sætt Hákonar Hlaðajarls og Gunnhildarsona: Hákon sitr um kyrt 3 vetr.
- 967 fæddr Sigmundur Brestisson, 2, 92. 97.
- 968. Samband Hákonar jarls við konúngana Tryggva Ólafsson og Guðröð Bjarnarson, 1, 58.

969. Fall Tryggva Ólafssonar og Guðröðar Bjarnarsonar: Haraldr grænski flýr til Upplanda, og er þar 2 vetr, til 971. Fæddr Ólafr Tryggvason, 1, 67. Ófriðr milli Hákonar jarls og Gunnhildarsona í 6 ár til 975, 1, 89.
970. Ólafr Tryggvason fer til Svíþjóðar, og er þar 2 vetr til 972.
971. Haraldr grænski fór til Svíþjóðar, og var þar 5 vetr, 1, 61.
972. Ólafr Tryggvason hertekinn, er 6 vetr á Eistlandi, 1, 78.
975. Haraldr gráfeldr rak Hákon jarl úr landi, 1, 64. Vèlræði Hákonar jarls í Danmörk, 1, 82.
976. Fall Haraldar gráfelds og Gullharalds, 1, 87-88. Hákon jarl og Haraldr grænski taka Noreg í lèn af Haraldi Gormssyni, 1, 89-90. Dráp Brestis og Beinis í Færeyum, 2, 97.
977. Sigmundr Brestisson kom til Víkurinnar, og var þar 2 vetr.
978. Orusta Hákonar jarls við Ragnfred Gunnhildarson, 1, 95. Ólafr Tryggvason kom til Garða, og var þar 9 vetr, 1, 81.
979. Sigmundr Brestisson kemr til Úlfs, og er hjá honum 6 vetr.
- 981 kom Friðrekr biskup til Íslands að boða trú, 1, 276.
985. Eiríkr rauði fann Grænland, 2, 215. Sigmundr Brestisson kom til Hákonar jarls, og var með honum 4 vetr, 2, 107.
- 986 fór Friðrekr biskup og Þorvaldr Kóbránsson frá Íslandi.
987. Ólafr Tryggvason fór frá Garðarski til Vindlands, og fékk Geiru Burislafs dóttur, og var á Vindlandi 3 ár, 1, 101-103.
988. Ottó keisari og Ólafr Tryggvason unnu Danavirki.



989. Sigmundr Brestisson fór til Færeya, og kúgaði þránd til sætta.
990. dó Geira Burislafsdóttir: Ólafr Tryggvason fór frá Vindlandi, og var 4 ár í vestrvíking, 1, 145. Hákon jarl sættir þá Sigmund Brestisson og þránd í Götu.
992. Haraldr Gormsson féll: Sveinn tjúguskegg tók ríki, 1, 164.
993. Ólafr Tryggvason skírðr í Syllíngum, 1, 148. 164.
994. Sveinn tjúguskegg drakk erfi Haralds föbur síns að vetrnóttum: heitstreingingar Jómavíkinga að fara herför til Noregs, 1, 164; þeir komu á Jadar jólanótt, 1, 166.
995. Jómavíkinga orusta á Hjörúngavogi um miðavetrarskeið (10, 257). Hákon jarl sendir Þórl klökku til Írlands: Ólafr Tryggvason fer frá Írlandi til Orkneya, og þaðan til Noregs. Uppreist bænda móti Hákon jarli. Hákon jarl drepinn um vetrinn (ís var á Gaul, 1, 215). Ólafr Tryggvason tekinn til konungs.
996. Erlíngr Skjálgsson kvongast. Stefnir sendr til Íslands, gerðr útlægr á alþingi. Kjartan, Bolli og Hallfreðr skírðir. Þrændir kristnabir.
997. sendr þángbrandr til Íslands, var þar 2 vetr. Skírðr Sigmundr Brestisson, 2, 123.
998. Sigmundr Brestisson kristnar Færeyar, 2, 125. Kristnað Hríngaríki. Ólafr Haraldsson (helgi) skírðr þrevetr, 2, 129. Ólafr Tryggvason fær þyri Haraldsdóttur, 2, 131. Þorvaldr tasaldi í Noregi, 2, 144.
999. þángbrandr kemr frá Íslandi til Noregs. Gissr hvíti og Hjalti Skeggjason fara utan.
1000. Kristni lögtekin á Íslandi. Svoldarorusta, Ólafr Tryggvason hvarf; Eiríkr og Sveinn Hákonarsynir taka ríki í Noregi.

1001. Sigurðr sýr fær Ástu, móður Ólafs helga.
1007. Ólafr helgi, 12 vetra, fer í hernað, herjar í Svíaríki og Gotlandi.
1008. Ólafr helgi herjar í Eysýslu, Finnlandi og Fríslandi; veitir lið Abalráði Englakonungi móti Dönum í 3 ár.
1012. dó Abalráðr konúgr í Englandi. Knútr ríki herjar á England. Eiríkr jarl fer til Englands með her, og setr eptir Hákon son sinn til landgæzlu. Hernaðr Ólafs helga í Hríngsfirði, Gíslupollum, Fetlafirði, Seljupollum, Karlsám, Peitu, 2 sumur og einn vetr.
1013. dó Eiríkr jarl Hákonarson.
1014. Ólafr helgi kom til Noregs og handtók Hákon Eiríksson.
1015. fæddr Haraldr Sigurðarson (harbráði). Nesjarusta: Sveinn jarl Hákonarson flýr til Svíþjóðar, og deyr þar.
1016. Hjalti Skeggjason kemr til Noregs. Sætt Ólafs konungs og Erlíngs Skjálgssonar. Ólafr konúgr byggir Sarpsborg.
1017. Björn stallari og Hjalti Skeggjason sendir til Svíþjóðar til friðgerðar. Ólafr helgi sigrar 5 konunga á Upplöndum.
1018. Sigurðr sýr dó. Þorgnýr lögmadr þreyngir Ólaf Svíakonung til að gera frið við Noregsmenn á Uppsalaþingi. Hrærekr konúgr sendr til Íslands. Hjalti Skeggjason fer til Íslands. Sig-hvatr skáld sendr til Gautlands.
1019. Ólafr konúgr fær Ástríðar, dóttur Ólafs Svíakonungs. Sættafundr í Konúngahellu. Víg Eyvindar úrarhorns.
1020. Víg Einarsjarls í Orkneyum. Hallæri í Þrándheimi.
1021. Ólafr konúgr skiptir ríki í Orkneyum. Dráp Ölvis á Eggju. Skírðr Dala-Guðbrandr.

- 1022 dó Ólafr Svíakonúgr. Sætt Ólafs helga við Erlíng Skjálgsson og Einar þambaskelfi. Selþórir rænir Ásbjörn Selsbana.
1023. Víg Selþóris. Einar þambaskelfir fer Rómför. Dó Hrærekr konúgr á Kálfskínni.
- 1024 fæddr Magnús góði. Víg Ásbjarnar selsbana. Þórarinn Nefjölfsson sendr til Íslands. Dó Guðmundr ríki á Möðruvöllum.
1025. Steinn Skaptason, Þóroddr Snorrason, Gellir Þorkelsson, Egill Söðuhallsson koma til Noregs. Sendimenn Knúts ríka koma í Noreg. Ólafr helgi gerir samband við Önund Svíakonúng.
1026. Bjarmalandsferð Karla. Víg Þórálfs úr Dímon. Sighvatr skáld fer kaupferð til Rúðuborgar. Flótti Steins Skaptasonar. Þóroddr Snorrason sendr til Jamtlands, Gellir Þorkelsson til Íslands.
1027. Steinn Skaptason fer til Englands til Knúts ríka. Þórir hundr fer á fund Knúts. Víg Karla mærska. Ólafr helgi og Önundr konúgr herja á Sælandi og Skáney. Íslendingar neita skattgjöfum við Noregskonúng á alþíngi. Bardagi í Anni helgu. Víg Úlfs jarls. Gellir kemr til Noregs frá Íslandi. Knútr ríki avíkr höfðingja undan Ólafi konúngi með fægjöfum.
1028. Raubúlfs þátr. Knútr ríki leggrr undir sig Noreg. Fall Erlíngs Skjálgssonar. Ólafr helgi flýr til Svíaríkis.
1029. Ólafr helgi fer til Garðaríkis. Sighvatr fer til Róms. Kálfr Árnason býðst til uppreistar móti Ólafi konúngi.
1030. Stíklastabardagi: féll Ólafr helgi. Sveinn Alfífuson tekr ríki.
1033. Sveinn Alfífuson fellir Tryggva Ólafsson við Bókn.
1034. Einar þambaskelfir og Kálfr Árnason fara til

- Hólmgarðs eptir Magnúsi góða Ólafssyni. Karl vesæli sendr til Noregs.
1035. Magnús góði tekinn til konúnga í Noregi; Sveinn Alfífuson fer til Danmerkr. Dó Knútr ríki.
1036. dó Sveinn Alfífuson. Fundr í Elfi: friðr settur milli Magnúsar góða og Hörðaknúts.
1040. dó Haraldr Knútsson í Englandi.
1042. dó Hörðaknútr. Játvarðr góði varð konúngur í Englandi. Magnús góði tekinn til konúnga í Danmörk á Vebjargabíngi.
1043. Sveinn Úlfsson verðr jarl.
1044. Sveinn Úlfsson lætr taka sig til konúnga yfir Danmörk. Magnús góði fer herför til Danmerkur; herjar á Jómi, Re; berst við Vindr á Hlýrskógshéiði; berst við Svein við Erri og Áróð. Haraldr Sigurðarson fer frá Miklagarði til Hólmgarðs, og fær Ellisifjar Jarisleifsdóttur.
1045. Magnús rekr Svein af Sjálandi og Fjóni; bardagi við Helganes; hernaðr á Skáney, Falstri og Fjóni. Magnús góði gerir tilkall til Englands við Játvarð góða. Haraldr Sigurðarson fer frá Hólmgarði til Svíþjóbar, hittir Svein Úlfsson í Sigtúnum, og gerir við hann samband.
1046. Sveinn Úlfsson og Haraldr Sigurðarson herja á Sælandi og Fjóni. Haraldr bregðr vinátta við Svein, og gerir félagskap við Magnús góða og geingr til ríkis með honum. Hreiðar heimski kom til Noregs.
1047. Arnór jarlaskáld flytr drápur sínar þeim Magnúsi og Haraldri konúngum. Hernaðr konúnga í Danaveldi. Magnús góði verðr söttdauðr 25. octóber. Haraldr fær Þóru Þorbergsdóttur.
1048. Haldór Snorrason fer til Íslands. Haraldr Sigurðarson herjar á Jótlandi, brennir bæ Þorkelsgeysu, berst við Þjólarnes.

1049. Haraldr konúgr herjar um vorð í Danmörk. Haldór Snorraron kemr aptr frá Íslandi.
1050. Stríð Haldórs Snorrasonar við Harald konúgr. Sveinn Úlfesson og Haraldr Sigurðarson mæla sér mót í Elfi.
1051. Haldór Snorrason geingr úr þjónustu Haralds, og siglir til Íslands. Þorleikr fagri kemr frá Íslandi, og yrkir drápu um Svein Úlfesson. Haraldr fer til Elfar, herjar í Danmörk, brennir Heiðabæ, verðr fyrir flota Sveins hjá Illsey, og kemst nauðulega undan.
1052. Dráp Einars þambaskelfis.
1053. Finnir Árnason sættir þrænda og Hákon Ívarsson við Harald; Hákon Ívarsson fer til Danmerkur. Kálfr Árnason kemr í land aptr.
1054. Haraldr herjar á Fjöni. Fall Kálfs Árnasonar.
1055. Finnir Árnason fer til Sveins Úlfssonar.
1058. Haraldr effir kaupstað í Oslu.
1060. Hákon Ívarsson kemr aptr til Noregs, fær Ragnhildar Magnúsdóttur góða, og fær jarlsnafn.
1061. Haraldr konúgr herjar á Jótlandi, verðr kvíðr inní Limafirði, og dregr skip sín yfir Lús-breið. Herbúnaðr í Noregi.
1062. Nizarerusta, 10. ágúst; Haraldr vinnr sigr. Auðun vestfirzki finnr Harald í Oslu.
1063. Haraldr veitir aðför Hákon Ívarssyni; Hákon flýr til Svíþjóðar.
1064. Friðr settr milli Sveins Úlfssonar og Haralds Sigurðarsonar. Haraldr berst við Hákon Ívarsson í Gautlandi og vinnr sigr; víg Halls Kobránsbana.
1065. Haraldr konúgr kúgar bæendr á Raumaríki, Heiðmörk og Haðalandi, og herjar á þá 3 missiri.
1066. Haraldr Goðvinsson varð konúgr í Englandi eptir Játvarð góða. Tosti Goðvinsson kemr til

Noregs, og biðr Harald líðvelzlu. Dó Úlfr stallari Óspaksson. Haraldr fór herför til Englands með Tosta, þeir falla báðir í bardaga við Stafnfurðubryggju 25. september. Haraldr Goðvinsson fellr í bardaga móti Vilhjálmi bastarð 14 octób.

- 1067. Ólafr kyrri og Magnús Haraldssynir verða konungar í Noregi. Endrnýaðr friðr við Danmörk.
- 1069. dó Magnús konúgr Haraldsson. Fæddr Hákon Magnússon Þórisfóstri.
- 1073. fæddr Magnús berfætti.
- 1076. dó Sveinn Úlfason Danakonúgr.
- 1080. dó Haraldr hein Danakonúgr.
- 1086. dó Knútr helgi Danakonúgr.
- 1089. fæddr Eysteinn Magnússon Noregs konúgr.
- 1090. fæddr Sigurðr Jórsalafari Noregs konúgr.
- 1093. dó Ólafr kyrri N. k.; konungar Magnús berfætti og Hákon Magnússon Þórisfóstri.
- 1095. dó Hákon konúgr Magnússon Þórisfóstri. Magnús k. berfætti herjar í Hallandi. Uppreisn Steigar-Þóris. Gísl Illugason kemr til Noregs. Dó Ólafr húngr Danakonúgr.
- 1096. Víg Gjafalds. Sveinki rekinn af eignum sínum í Elfi. Hákon Pálson kemr til Noregs. Ráðin herför til Subreya.
- 1097. hernaðr Magnúsar berfætts í Subreyum.
- 1098. fæddr Ólafr Magnússon Noregs konúgr.
- 1099. Ágreinúgr um landamerki Noregs og Svíarfkis: Magnús herjar á Gautland, gerir virki í Kvaddingsey í Væni.
- 1100. Ingi Steinkelsson vinnr borgina í Kvaddingsey um vetrinn. Magnús konúgr berst við Gauta um vorid hjá Foxerni, og hefir ósigr. Seinna berst hann aptr hjá Foxerni, og fær sigr.
- 1101. Friðarfundr í Elfi milli Inga Steinkelssonar

- Svíakonúnga, Magnúsar berfætts N. k. og Eiríks Sveinssonar D. k. Magnús fær Margretar, dóttur Ínga konúnga.
1102. Skopti Ögmundarson fer úr landi og dó í Rómaborgarlandi. Magnús konúngur fer herför til Írlands.
1103. Fall Magnúsar konúnga berfætts á Írlandi. Synir hans, Sigurðr, Eysteinn, Ólafr, verða konúngar í Noregi.
1105. Hákon Pálsson verður jarl yfir Orkneyum.
- 1107, hefst Jórsalaferð Sigurðar konúnga Magnússonar; hann er í Englandi um vetrinn.
1108. Sigurðr konúngur siglir til Vallands, og er í Gallíxíulandi um vetrinn.
1109. Orusta Sigurðar við Lissabon, Alkassi, hernaðr í Forminteru, Ivizu og Manork; hann kemr um vorið til Sikileyar, siglir um sumarib til Jórsala-lands, og er þar um vetrinn.
- 1110, Sigurðr jórsalafari vinnr Sætt (Sídon), kemr til Kípurs, Miklagarðs, fer þaðan landveg til Danmerkur, og þaðan til Noregs.
- 1113, Mannjafnaðr Sigurðar og Eysteins konúnga. Veizla á Mærinni í þrándheimi: upphaf deilu þeirra Sigurðar konúnga og Sigurðar Hranasonar. Ívar af Fljóðum sendr til Írlands.
1114. Þing í Kepsisey, Niðarósi, þrándarnesi. Ívar af Fljóðum kemr frá Írlandi.
- 1115, Þing á Frostu, sætt Sigurðar Hranasonar og Sigurðar konúnga. Litlu síðar (22 december) dó Ólafr konúngur Magnússon.
- 1121, dó Eysteinn Magnússon Noregs konúngur.
- 1123, Herför Sigurðar jórsalafara til Smálands.
- 1124, fæddr Jón Leptsson. Stór sólarformyrkvun, 7, 152.
- 1130, veginn Knútr lávarðr 7. janúar, 11, 341;

- fæddr Valdimar Knútsson D. k., 14. janúar. 11, 335. 348. Dó Sigurðr jórsalafari N. k. Magnús Sigurðarson blindi og Haraldr gilli taka ríki.
1134. Bardagi á Fyrirleif: Haraldr gilli flýr til Danmerkur, fær Halland í lèn af Eiríki eymla, kemr með her til Björgvlnar affangadag jóla. Bardagi í Fótvík, féll Magnús sterki Nikulásson.
- 1135, Magnús konúgr Sigurðarson verðr kvíaðr í Björgvlnarvogi, handtekinn, blindaðr og settur í klaustr í Nibarholmi. Konúngahella rænd af Vindum, 10 ágúst. Fall Haraldar kesju, 11, 344.
1136. Eiríkr eymla vann Arkún á Vindlandi, 11, 344. Sigurðr slembir drap Harald gilla í Björgvin, 14 decemb. Sigurðr munnr og Íngi Haraldssynir gilla taka ríki í Noregi.
1137. Sigurðr slembir tekr Magnús blinda úr klaustri. Bardagi við Mynni, á Krókaskógi. Herför Eiríks eymla í Noreg. Sigurðr slembir herjar við Erri, Mön, í Elfi, Konúngahellu, kemst undan við Portyrju, og er um vetrian í Álaborg.
1138. Dráp Beinteins. Íngi konúgr elti Sigurð slembi norðr á Hálogaland.
1139. Magnús blindi og Sigurðr slembir vinna mörg manndráp í Noregi. Bardagi við Hólminn-grá, 13. nóvember, Magnús blindi fellr, Sigurðr slembir pínðr til dauða. Dó Össr erkibiskup í Lundi, Áskell varð erkibiskup, 11, 349.
- 1142, Eysteinn Haraldsson gilla kom í Noreg, og varð konúgr með bræðrum sínum. Fall Ólafs Haraldssonar kesju, 11, 350.
- 1147, fæddr Hákon herðabreiðr. Krossför til Jór-sala, 11, 351. Bardagi við Þorsteinsþorp: Sveiun svíðandi vann sigr yfir Knúti Magnússyni, 11, 352.



1148. Orusta við Vebjörg, 11, 358.
- 1151, fæddr Sverrir Noregs konúgr.
- 1152, Nikulás kardínáli kom í Noreg, 7, 240. Konráðr keisari dó, Fridrekr varð keisari; orusta við Geitsbekk, 11, 354.
- 1154, sættarstefna á Upplöndum með Eysteini og Sigurði Noregs konúgi.
- 1155, Sigurðr munur drepinn af Ínga í Björgvin, 10. júní.
- 1156, Sætt milli Ínga konúgs og Eysteins í Seleyum. Fæddr Magnús Erlíngsson Noregs konúgr. Sverrir fer til Færeyja.
- 1157, Íngi og Eysteinn Haraldssynir fundust í Græningasundi, Eysteinn flúði austr í Vík, og var þar drepinn. Sveinn svíðandi D. k. sveik Knút Magnússon, en Valdimar Knútsson komst undan og tók konúgsnafn, 11, 367. Hákon herðabreiðr tekinn til konúgs.
- 1158, Gregoríus Dagsson fór frægðarför til Konungahellu, 7, 253. Bardagi á Gráðarheiði, fall Sveins svíðanda D. k.; Absalon varð biskup, 11, 371-3.
- 1159, Íngi konúgr vann sigr yfir Hákon herðabreið í Elfi.
- 1160, Bardagar milli manna Ínga konúgs í Björgvin; árásir Gregoríuss og Hákonar herðabreiðs, 7, 270-1.
- 1161, Gregoríus féll, 3 janúar. Íngi konúgr féll í Oslu, 3 febr. Magnús Erlíngsson tekinn til konúgs. Erlíngur skakki gerir samband við Valdimar Knútsson D. k., og stökkvir Hákon herðabreið úr Tansbergi. Eysteinn erkibiskup vígðr, 7, 299.
- 1162, Bardagi við Sekk, féll Hákon herðabreiði. Upplendingar taka til konúgs Sigurð Sigurðarson munns.

1163. Sigurðr jarl fyrirdæmðr í Túsbergi. Bardagi á Re, Sigurðr jarl féll. Sigurðr konúgr og Markús fóstri hans drepinn.
1164. Magnús Erlíngsson vígðr undir kórónu af Eysteini erkibiskupi í Björgvin. Kröfum Valdimars D. k. er neitað á Borgarþingi.
1165. Ófriðr milli Danmerkur og Noregs. Valdimar D. k. fer herför til Noregs.
1166. hefjast Hettusveinar á Upplöndum og í Vík, og taka Ólaf ógæfu Guðbrandsson til konúgs..
1167. Bardagi á Rybjökli, Erlíngr kemst naumlega undan: féll Ari Þorgeirsson, faðir Guðmundar biskups góða.
1168. Bardagi á Staungum, Ólafr ógæfa flýr til Danmerkur.
1169. Ólafr ógæfa deyr í Álaborg. Kristín konúgsdóttir, kona Erlíngs skakka, fer á fund Valdimars D. k. að semja um frið milli landa.
1170. Erlíngr semr sætt við Valdimar D. k. í Raað-árósi, og tekr Víkina í lèn af honum og jarlsnafn.
1173. Áskell erkibiskup gekk í klaustr; Absalon biskup varð erkibiskup, 11, 392.
1174. hófust Birkibeinar; Eysteinn meyla, foringi þeirra, er 2 vetr í Vík.
1176. Eysteinn meyla siglir til þrándheims, og er þar tekinn til konúgs. Sverrir kemr í Noreg, er í Selju, Túsbergi, Konúngahellu; fer til Gautlands á fund Birgis jarls brosu.
1177. Magnús konúgr Erlíngsson berst við Birkibeina á Re: Eysteinn meyla drepinn á flóttu; Birkibeinar tvístrast. Sverrir fer frá Gautlandi í Vermaland, er þar tekinn til fyrirliða af Birkibeinum; fer þaðan til Víkur, og er honum þar gefið konúgsnafn af flokksmönnum; þaðan fer

hann aptr á Vermaland, og þáðan með Eystra Salti gegnum Járnberaland og Jamtaland ofan í Niðarós; er tekinn til konúgs á Eyraþingi, 8, 15-59.

1178. Sverrir sigrar Magnús Erlíngsson við Hirtubrá, 8, 59-82.
1179. Bardagi í Niðarósi, Erlíngur jarl fellr; Magnús Erlíngsson flýr til Björgvínar, 8, 82-109.
1180. Bardagi á Íluvöllum; Heklúngar flýa, Magnús Erlíngsson fer til Valdimars D. k., og er með honum um vetrinn, 8, 109-122.
1181. Bardagi við Norðnes, Magnús konúgr verðr sár, Heklúngar flýa. Sverrir tekr við frændsemi Eiríks bróður síns. Magnús konúgr tekr skip Sverris í Niðarósi, en breunnir sum, meðan Sverrir er í Vík austr, 8, 123-168.
1182. Magnús konúgr hrekr Birkibeina í Niðarósi. Sverrir lætr víggirða bæinn í Niðarósi, 8, 169-180.
1183. Sverrir fer að Magnúsi í Björgvín, rekr hann á flótta, tekr allan skipastól hans og vígsluskrúð allt. Magnús fer til Danmerkur á fund Valdimars D. k. 8, 181-197.
1184. Bardagi í Sogni, Magnús konúgr Erlíngsson fellr, 8, 198-244.
1185. Sverrir fékk Margretar, dóttur Eiríks Svíakonúgs. Kúflúngar hefjast og haldast til 1188.
1188. Eysteinn erkibiskup andast; Eiríkr biskup, nefndr til erkibiskups, fór til Róms. Jón kúflúngur drepinn af Birkibeinum, 8, 258-265.
1189. Fall Sigurðar brennis. Eiríkr erkibiskup kemr í land. Nikulás Árnason verðr biskup í Oslu, 8, 266-269.
1190. Væbelgir hefjast og falla. Eiríkr jarl Sigurðarson andast, 8, 273-275.
1191. Þorleifr breiðskeggr drepinn. Eiríkr erkibiskup

- stökkur úr landi og fer til Absalóns erkibiskups, 8, 276-280.
1192. Upphaf Eyarskeggja, 8, 280.
1193. Eyarskeggjar koma í Noreg: Sigurðr Magnússon tekinn til konúnga í Túnsbergi; þeir fara í víking til Danmerkur, og eru í Björgvin um vetrinn, 8, 281-284. Dó Þorlákr biskup helgi, 8, 297.
1194. Bardagi í Flóruvogum: féll Sigurðr Magnússon; sigraðir Eyarskeggjar, 8, 284-292. Sverrir vísar burt legáta páfanga; lætr vígja sig undir kórónu í Björgvin. Páll Jónsson Loptssonar, kosinn biskup til Skálholts, kemr til Níðaróss, 8, 284-297.
- 1195, Páll biskup vígðr af Absalon erkibiskupi. Biskupafundr í Björgvin. Sætt Haralds Orkneyíngarjarls og Sverris konúnga. Kirialax (Alexius Angelus Comnenus) Grikkjakonúngur sendir Sverri gullbóluskrá. Dó Knútr Svíakonúngur, en Sörkvir Karlsson kom til ríkis. Sendimenn frá Róm urðu bráðdaubir, 8, 297-303.
1196. Nikulás biskup reisti Baglaflokk; Sverrir átti í orustum og ófriði við þá til dauðadaga, 8, 303-443.
- 1202 dó Sverrir konúngur, Knútr Valdimarsson D. k., Byrgir jarl brosa, en Jón Sörkviðsson varð konúngur í Svíaríki, 8, 448. Hákon Sverriðsson varð konúngur í Noregi. Íngi Baglakonúngur drepinn í Mjörð, 9, 1. 2. 217. Guðmundr Arason biskupsefni kom til Noregs, 9, 3. Hákon konúngur sitr í Níðarósi um vetrinn, 9, 67. 217. (í Björgvin, 9, 3, rángt).
1203. Hákon konúngur fór um sumarib austur í Vík, en um haustib til Björgvinar, tekr sótt að jólum. Erlíngi steinvegg bodbð vald af Norðmönnum, 9, 4.

1204. Hákon Sverrisson andast 1. janúar; Guttormr Sigurðsson lávarðar tekinn til konunga. Baglar taka Erlíng steinvegg til konungs og Filippus Símonarson til jarls með ráði Nikulásar biskups og Valdimars D. k., 9, 6. 7. Guttormr konúgr andast eptir Jónsmessu um sumarið; Íngi Bárðarson tekinn til konunga, Hákon galni gefið jarlsnafn. Fæddr Hákon Hákonarson (N. k.) í Borgarsýslu, 9, 232.
1205. Erlíngr steinveggr er tekinn til konungs, og Filippus til jarls á Eyraþingi. Íngi konúgr sitr í Niðarósi, Hákon í Björgvin.
1206. Hákon Hákonarson kemr til Ínga konungs. Baglar fara að Ínga konungi í Niðarósi; Íngi kemst undan, 9, 17-27. Dó Haraldr Maddaðarson Orkneyíngajarl, en Jón og Davíð urðu jarlar, 9, 193.
1207. Erlíngr steinveggr andast, Filippus tekinn til konungs á Eyraþingi, 9, 48.
1208. Sætt Bagla og Birkibeina í Hvítíngsey: Filippus konúgr fastnar Kristínu Sverrisdóttur konungs. Sörkvir konúgr og Eiríkr konúgr börðust, 9, 56. Bjarni biskup sendr til Noregs af Orkneyíngajörlum, 9, 193.
1209. Brúðkaup Filippuss Baglakonungs og Kristínar Sverrisdóttur. Farið í víking úr Noregi til Subreya. Pètr steypir og Hreiðar sendimaðr fara til Jórsala, og koma ei aptr.
1210. Jón og Davíð Orkneyíngajarlar og Bjarni biskup sættast við Ínga konung, 9, 195.
1213. Skúli Bárðarson drap Pál dróttseta, 9, 207.
- 1214, dó Hákon jarl galinn þegar eptir jól, 9, 207. 245. Dó Þórir erkibiskup um sumarið, Guttormr varð erkibiskup, 9, 209. Íngi konúgr barðist við þrændi við Vogsbrú (Vagsbrúar sumar) 9, 247-48.

- 1217, dó Íngi konúgr Bárðarson, 23. apríl; Skúli varð jarl, 9, 250. Hákoní Hákonarsyni gefið konungsnafn 13 vetra. Dó Filippus Baglakonúgr, 9, 267. Jórsalaferð Hróars konungsfrenda, 9, 270. Hófast Slittúngar, 9, 271. Sæmundr Jónsson í Odda rændi norræna menn á Eyrum, 9, 276.
1218. Baglar berjast við Slittúnga hjá Gunnarsbæ, 9, 272. Slittúngar ræna í Oslu. Ínga ber járn til fadernis Hákoní konúgi, 9, 283. Baglar gerast handgeingnir Hákoní konúgi og leggja niðr flokksnafnið, 9, 286. Slittúngar flýa austr á Markir, 9, 287. Víg Orms Jónssonar, bróður Sæmundar í Odda; Snorri Sturluson kemr til Noregs, 9, 292.
1219. Trúlofan Hákonar konúgs og Margretar Skúladóttur, 9, 292. Um vetrinn hófast Ribbúngar, 9, 293.
- 1220, ráðin herför til Íslands af Skúla jarli; Snorra Sturlusyni gefið lends manns nafn; Snorri fer til Íslands, 9, 294-95.
1221. Víg Björns Þorvaldssonar á Breiðabólstað, Snorri sendir Jón (murt) til Noregs, 9, 206. Slittúngar sameina sig við Ribbúnga, 9, 298. Hákon konúgr eltir Ribbúnga af skipum við Vörnu, 9, 298-302. Skúli jarl felldi Gunnar Ásuson og 90 Ribbúnga, 9, 311.
1222. Guðmundr biskup góði kom til Noregs. Bardagi í Grímsey, 9, 317. Herferð til Bjarmalands, 9, 319.
1223. Sigurðr Ribbúngr geingr á vald Skúla jarls, og gefr upp flokkinn; friðr um allan Noreg, 9, 323. Skúli jarl fer til Kaupmannahafnar; Heinrekr greifi handtók Valdimar gamla D. k., 9, 323-24. Höfðingjafundr í Björgvin: dæmt Hákoní konúgi land af lögmönnum og erkibiskupi, 9, 324-36.

1224. Gattormr erkibiskup andast; Pètr fór til páfa, 9, 337-38. Sigurðr Ribbúngr hefr flokkinn að nýu.
1225. Hernaðr Hákonar konúnga í Vermalandi og stríð við Ribbúnga, 9, 344-71. Brullup Hákonar konúnga og Margrètar Skúladóttur, 9, 372. Pètr erkibiskup kom í land, 9, 375. Dó Nikulás biskup Árnason, 9, 383.
- 1226, dó Sigurðr Ribbúngr, Knútr Hákonarson gerist konúngr Ribbúnga, 9, 390-91. Dó Pètr erki-biskup, kosinn Þórir þrænzki, 9, 412.
1227. Ribbúnga öld endast, Knútr Hákonarson fer á vald konúnga, 9, 408. Fæddr Ólafr Hákonarson; dó Hónóríus páfi (annar), varð páfi Gregoríus (nfundi), 9, 412.
1228. Þórir erkibiskup kom frá Rómi, 9, 413. Skúli fór til Kaupmannahafnar og fékk hálf Halland í lèn af D. k., 9, 415.
1229. Andrés skjaldarband hvarf í Jórsalaferð, 9, 417.
- 1230, dó Þórir erkibiskup, kosinn Sigurðr; herför Norðmanna til Sudreya, 9, 418-23.
1231. Sigurðr erkibiskup kom í land, 9, 423. Dráp Jóns jarls í Orkneyum, 9, 424.
- 1232, fæddr Hákon Hákonarson úngi, 9, 428.
1233. Sáttafundur í Björgvin milli Hákonar konúnga og Skúla jarls. Sturla Sighvatsson fer utan til páfa. Ófriðr á Íslandi, 9, 435.
- 1234, fædd Kristín Hákonardóttir konúnga, 9, 433. Inga konúnga móðir deyr, 9, 434. Sturla Sighvatsson lófar að koma Íslandi undir konúng, 9, 435.
1235. Samnúngr með Hákonu konúngi og Skúla jarli. Sturla Sighvatsson fer til Íslands.
1236. Sighvatr og Sturla reka Snorra Sturlinson frá

- Reykjaholti. Órækja fór utan. Bardagi í Bæ í Borgarfirði, 9, 435-36. Varbelgir hófust, 9, 443-44.
1237. Sættargjörð Hákonar og Skúla. Þorleifr í Görðum, Snorri Sturluson, Þórðr kakali og Ólafr hvítaskáld fara til Noregs. Skúla gefið hertoganafn, 9, 449.
- 1238, fæddr Magnús Hákonarson (lagabætir), 9, 454. Snorri Sturluson er með Skúla hertoga. Bardagi á Örlygstöðum í Skagafirði, 9, 456.
1239. Snorri Sturluson, Órækja, Þorleifr fara til Íslands í óleyfi Hákonar konungs. Skúli hertogi lætr gefa sér konungsnafn á Eyrum, og hefr upp ófrið móti Hákon konungi.
1240. Knúti Hákonarsyni gefið jarlsnafn, 9, 483. Bardagi á Láku milli Birkibeina og Varbelgja, 9, 490. Gefið Hákon unga konungsnafn. Bardagi í Oslu. Fall Skúla hertoga.
- 1241, dó Valdimar gamli, D. k.; ándabíst Gregoríus páfi (níundi), kom aptr Innócentíus (fjórði). Veginn Snorri Sturluson. Hákon konúgr fer til Konungahellu að finna Eirík Svíakonung. Sendimenn koma í Noreg frá Friðreki keisara, 10, 3.
1242. Órækja Snorrason, utan rekinn af Kolbeini og Gissuri, sættist við Hákon konung, 10, 3-4.
1244. Gissr Þorvaldsson kemr til Noregs, 10, 5. Þórðr kakali fer til Íslands og á deilur við Kolbein unga, 10, 5. Hákon konúgr fékk blessunarfullt bréf frá páfa, 10, 6.
1246. Gissr og Þórðr kakali koma til Noregs; bardagi Þórðar kakala við Brand Kolbeinsson (Hangsnessfundr), 10, 8.
1347. Vilhjálmr kardínáli kom í Noreg: Hákon konúgr vígðr undir kórónu í Björgvin. Stríð Dana við Lybikumenn. Heinrekr Kársson vígðr til



biskups að Hólum á Íslandi, og fer með þórði kakala til Íslands.

1248. Haraldr Manarkonúgr fékk Cecilíu konungsdóttur, og týndist í hafi. Bæarbruni í Björgvin.
1249. Andlát Alexanders Skotakonúgs. Fundr Birgis jarls Magnússonar og Hákonar konúgs: Ríkiza, dóttir jarls, fest Hákonu konúgi unga. Heinrekr Hólabiskup kom til Noregs af Íslandi.
- 1250, dó Eiríkr Eiríksson Svíakonúgr; Valdimar Birgisson jarls verðr konúgr. Abel hertogi drap Eirík Danakonung Valdimarsson bróður sinn, og lét taka sig til konúgs. Sigurðr biskup og þórðr kakali koma af Íslandi til Noregs. Dó Friðrekr keisari, 10, 48.
1251. Friðr settir milli Garðaríks og Norega. Tattarar herja á Hólmgarð. Sigurðr biskup, þórðr kakali og Jón Sturluson eru í Noregi; Heinrekr biskup, Gissr og Þorgils skarði verða aptreka til Noregs; skip Sæmundarsona týndist, 10, 45. Ófriðr í Svíþjóð: fundr við Heitnabrsbrú, Birgir jarl lét handtaka og hálshöggva móttöðumenn sína, 10, 46. 47. Brúðkaup Hákonar konúgs unga og Ríkizu Birgisdóttur, 10, 46.
- 1252, dó Sigurðr erkibiskup; Sörli kórsbróðir kosinn í hans stað, 10, 50. Ráðin herför af Hákonu konúgi og Birgi jarli á hendr Dönun. Heinrekr biskup, Gissr og Þorgils skarði fara til Íslands. Þórðr kakali fær sýslu í Gaulardal, en sendir Kolbein grön til Íslands. Abel D. k. átti stríð við Frísi, og féll: Kristófer varð konúgr, 10, 52.
1253. Flugumýrar brenna, 10, 59. Herför Hákonar konúgs og Birgis jarls til Danmerkur, og sætt við Dani, 10, 52-57.
1254. Sörli erkibiskup dó; kosinn Einar smjörbagr,

- 10, 58. Hákon og Kristófer konúngar og Birgir jarl finnast í Elfi, og skilja konúngar ósáttir, 10, 58. Dó Sigurðr Hákonarson konúnga, 10, 59. Ófriðr á Íslandi; Sigurðr biskup sendr til Íslands; Gissr Þorvaldsson fer utan, 10, 59-60.
1255. Einar erkibiskup kom í land. Dráp Odds Þórarinssonar í Geldíngaholti; bardagi á Þveráreyrum, féll Eyólfr (ofsi). Ívar Englason sendr til Íslands; Gissuri Þorvaldssyni skipuð sýsla í Þrándheimi, en Þórði kakala austr á Skíðu. Hákon sendi gjafir konúgi af Kastel í Spaníu, 10, 60-62.
1256. Skagfirðingar og Eyfirðingar og mestr hluti Norðlendinga játa skatti, 10, 61. Hákon konúgr herjar í Danmörk, og leggjr fægjald á Dani, 10, 63-70. Sendimenn frá Spaníu koma í Noreg; 10, 69.
1257. Hákon konúgr úngi fer á fund Birgis jarls, 10, 71-72, og andast, 73. Send frú Kristín Hákonardóttir til Spaníu, 10, 75. Absalon sendr frá Danakonúgi til Hákonar konúnga, 10, 76. Magnús Hákonarson tekinn til konúnga, 10, 80. Hákon konúgr siglir með her til Kaupmannahafnar, 10, 81-82. Kristófer konúgr og Hákon konúgr sættast, 10, 83-84.
1258. Jarmar og Álfssynir gera ófrið í Danmörk. Fundr Birgis jarls og Hákonar konúnga í Elfi. Bæarbruni í Túnsbergi. Hákon konúgr gaf Gissuri Þorvaldssyni jarlsnafn og sendi hann til Íslands, 10, 93-94. Vígr Þorgils skarða, 10, 94.
1259. dó Kristófer D. k. Hákon konúgr fór til Kaupmannahafnar til hjálpar Dönum; sætt Dana við Álfssyni, 10, 94-95.
1260. Ívar og Páll sendir af Hákonu konúgi til Íslands; Sunnlendingar neita skatti við Noregskon-

- úng, 10, 97. Hákon konúgr og Birgir jarl finnast í Elfi, 10, 97. Dó Heiðrekr biskup, 10, 98. Deila Hákonar konúgs og Einars erkibiskups, 10, 98-99. Sendir menn til Saxlands um bónoð Magnúsar konúgs, 10, 100.
1261. Íngilborg, dóttir Eiríks helga Valdimarssonar, sótt til Danmerkur af Norðmönum; trúlofan, brúðkaup og vígsla þeirra Magnúsar konúgs Hákonarsonar, 10, 101-111. Andlát Knúts jarls; Grænlendingar ganga undir skatt, 10, 111. Hallvarðr gullskór sendr til Íslands, 10, 112.
1262. Íslendingar sóru skatt Hákon konungi, 10, 112-114. Sendiför til Danmerkur um eignir Eiríksdætra, 10, 115. 117. Sendir menn með gjafir til Soldáns af Túnis, 10, 116. Hallvarðr gullskór kom frá Íslandi, og Sighvatr Böðvarsson, Sturla Rafnsson, Brandr Jónsson ábóti, 10, 116. Fæddr Ólafr Magnússon, 10, 117. Yfirgánger Skota í Suðreyum, 10, 117.
1263. Brandr ábóti Jónsson vígðr biskup til Hóla á Íslandi. Hákon konúgr fer herferð til Skotlands, 10, 118-126. Sólarformyrkvan, 10, 126. Hernaðr á Skotlandi, 10, 126-45. Konúgr verðr sjúkr í Kirkjuvogi og andcember, 10, 145-50. Dó Einar erkibisinn Birgir ábóti af Tötru, 10, 155.
1264. Lfk Hákonar konúgs flutt til Noregs, og jarlinn í Björgvin, 10, 150-51. Friðar umleitun Magnúsar konúgs og Magnúsar Hákonarsonar, 10, 155-56. Hallvarðr gullskór kemr frá Íslandi; Þorvarðr Þórarinnsson gekk á vald Magnúsar konúgs; allir Íslendingar geinguir undir hlýðni við Noregs konúng, 10, 156-57.
1265. Magnús konúgr sendir sendimenn til Skotakonúgs um frið, 10, 158. Skotar herja í Skot-

Bls. 25, 2.

*Glimr Geirason*: Guinna vinr<sup>1</sup> rak dólgeisu<sup>2</sup> at gamni dísar gjóðum<sup>3</sup>; mörg drótt írskrar þjóðar kom á flótta. Freyr sverðfoldar<sup>4</sup> rauð mækis<sup>5</sup> eggjar í mauna dreyra, ok felldi seggi; sigr var of-orðinn.

1) konúgrinn. 2) hernað. 3) þ. e. hræfuglum; *dís*, valkyrja, *gjóðr*, fugl (kannské s. s. kjói), 4) skjaldar Freyr, mk. 5) sverðs.

Bls. 27, 1.

*Guttormr sindri*: Konúgr trað bláröst bekkjar<sup>1</sup> bifroknun<sup>2</sup> árum; mætr mildíngir hlóð<sup>3</sup> ýtum í drífu Mistar nífs<sup>4</sup>. Jálfadar svangæðir<sup>5</sup> rak sðau skjótt<sup>6</sup> flótta at mun<sup>7</sup> sínum; hylja<sup>8</sup> hrafvíns geljadar<sup>9</sup> hrot<sup>10</sup>.

1) bláan veg skipsins, þ. e. sjóinn. 2) særöknum. 3) drap. 4) í orustunni; *Mistar* (valkyrju) *nífr* (hnífr), sverð, þess *drífa*, bardagi. 5) hermaðr; *Jálfadar* (Óðins) *svanr*, hrafn. 6) þannig Hk. 7) eptir vild sinni. 8) s. s. hula, þ. e. hlíf. 9) hermannsins; sem lokkar hrafninn með drykk; *geljaðr* (eða *giljaðr*, Skb. E. Hk.), sá sem lokkar; *gyljaðr*, sá sem gleðr; *vín* er hér drykkur. 10) s. s. *hræt*, *hraut*, þ. e. brast, eins og *brót*, *bræt*, *braut*.

Bls. 27, 2.

*Sami*: Álmdrósar eisu elruunr<sup>1</sup> fór sunnan einum tveim tíngls mörum<sup>2</sup> á græna selmeina trjónu<sup>3</sup>: þá er allreiðr vandar valsendir<sup>4</sup> rauð<sup>5</sup> allar ellifu skeiðar Dana, víðfrægr sðan at þat<sup>6</sup>.

1) mk., Hakon konúgr; *álmdrós*, ör, *álmdrósar eisa*, örva drífa, hennar *el*, bardagi. 2) skipum; *tíngl*, ennisþæmir framan á skipum til prýðis; *marr*, hestr. 3) líklega Helsingjaeyri (syrrum Háleyri); má vera, að þar hafi verið selveiði, og kallist eyrin því *Selmeina trjóna*. 4) mk., *vals vöndr*, sverð. 5) hrauð, eyddi. 6) af því.

Bls. 28, 1.

*Sami*: Þá náði sókuheggr<sup>1</sup> sðan leggja und sik Sælund ok frelsi Vinda vals<sup>2</sup> við Skáneyjar sðo<sup>3</sup>.

1) hermk., Hakon konúgr; *sókn*, bardagi, *heggr*, tré. 2) *Vinda val* (ekki *valr*), vindverskir hermenn, þeirra *frelsi*, her-skip eða virki. 3) þannig Hk.

## Bls. 28, 2.

**Sami:** Skaut-jálfaðar skyldir<sup>1</sup> vann<sup>2</sup> Gauta skattgilda: gjöflastr gullskýflir<sup>3</sup> vann<sup>4</sup> geirveðr<sup>5</sup> í þeirri för.

1) hermk., sem hlífir sér með skildi; *jálfaðar skaut*, Óðins tjald, skjöldr. 2) gerði. 3) mk., ör af gulli. 4) haði. 5) orustu.

## Bls. 29.

**Sami:** Ok sóknháttar svellrjóðr<sup>1</sup> setti hraustan<sup>2</sup> geðboeti<sup>3</sup> austr at því eiki-grœnu<sup>4</sup> Ónars fljóði<sup>5</sup>: þann er áðr of kom liði þangat frá Írum (á) svanfánga skíðum<sup>6</sup>, iðvandr Sveigðis salbrigðandi<sup>7</sup>.

1) hermk., Hákon konungur; *sóknhöttur*, hjálmr, hans *svell*, sverð. 2) þannig Hk. 3) s. s. Tryggva: sú grein, er Skálða kallar ofljóst. 4) þannig Hk. 5) landi, nl. Vikinni. 6) skipum; *svanfánga*, s. s. *svanvánga*, sjór. 7) hermk. nl. Tryggvi; *Sveigðir* (*Svegðir*, *Svigðir*, *Sigðir*), Óðins heiti, en mjög sjaldgæft; hér er *Sveigðis salr* skjaldborg, hennar *brigðandi*, *sá sem bregðr skjaldborginni*, rýfr hana.

## Bls. 30.

**Glámr Geirason:** Undir austrlöndum<sup>1</sup> fékk<sup>2</sup> mörgum gunnhörga slög<sup>3</sup>; allvaldr<sup>4</sup>, sá er gaf skáldum, hann fékk gagn<sup>5</sup> at gunni<sup>6</sup>. Gramr lét gullvarpaðar<sup>7</sup> slíðrtúngur<sup>8</sup> syngja, sendi suarpar sverðleiks reginferðar<sup>9</sup> at grundu.

1) í austrvegi við Eystrasalt. 2) þannig Hk., þ. e. feingu margir. 3) högg á skildi. 4) konungur. 5) sigr. 6) í bardaga. 7) gullbúnar. 8) sverð (eiginl. brandrinn á sverðinu). 9) stóra herflokkar.

## Bls. 38.

**Guttormr sindri:** Gildir valþögnar<sup>1</sup> lét vígnestr<sup>2</sup> bresta saman of höfðum (á) vegnum handar nafs<sup>3</sup> hlym-míldingum<sup>4</sup>. Njörðr víðra sunða landa<sup>5</sup> gekk þar af vopnundubum Nirði nadds hámana raddar valbrands<sup>6</sup>.

1) hermk., Hákon konungur; *valþögn*, valkyrja (hér, bardagi), *gildir*, sá sem eykr. 2) skildi. 3) þannig Hk. 4) herkonungum, nl. Eiríkssonum; *handar naf*, (hjólnef), skjöldr, hans *hlymr*, orusta. 5) Hákon Noregs konungur; Noregr er mjög vogskorð og eyðt land, og kallast hér því *sunða lönd*, eins og *fjörð-jörð*, 2,

328, 1. o) hermk., nl. Gutto: mi Eiríkssyni; *naddr*, skjaldarnagli, hans *kámdni*, hár skjöldr, hans *rödd*, bardagi, hans *valbrandr* (eldr), sverð: þetta er rekib.

## Bls. 39.

*Sami*: Barma öld<sup>1</sup> álmdrögar ægis<sup>2</sup> varð optsiun vita ríkis<sup>3</sup> firir bensíks baldri<sup>4</sup>: ek minnumst þess. Flæðu-bríkar böðsækir<sup>5</sup> hélt snekkjum<sup>6</sup> á haf, ok rak undan allar kindir<sup>7</sup> Eirekks<sup>8</sup> bræðr<sup>9</sup> síns.

- 1) s. s. *barmar*, bræðr, hér bröðursynir, eins og *bls.* 29. l. 1.  
 2) hermk., nl. Hákonar konungs: *álmdrög*, ör. 3) varð opt að kenna á ofríki. 4) hermk., Hákon; *síkr*, eldr, *benstkr*, þ. e. sverð. 5) hermk., Hákon konungur; *flæðu-brík*, skip, *böð*, bardagi. 6) þann. Hk. 7) syni. 8) þann. Hk., s. s. Eiríks. 9) bróbur.

## Bls. 40.

*Sami*: Hjörva raddar<sup>1</sup> herr fór hræddr fur málma þverri<sup>2</sup>: ráðsterkr ræsir rógeisu<sup>3</sup> gekk framar merkjum. Gramr, hinn er gat<sup>4</sup> yfrinu Óðs kvánar jöfra mána byr<sup>5</sup>, gerra<sup>6</sup> hlífa sér í snerru geirvífa<sup>7</sup>.

- 1) stríðs. 2) mk., Hákon konungi. 3) *sjá bls.* 25, 1, *skgr.* 4. 4) sekk, átti. 5) mikib gull; Óðs *kvan*, Freya: *jöfri* (s. s. *öfri*, *efri*) augabrún, *jöfra máni*, auga, þess *byr* (hér s. s. þeyr), tár: Freyju tár er gull. 6) þ. e. gerir eigi. 7) *geir víf*, valkyrja, hennar *snerra*, bardagi.

## Bls. 41.

*Eyvindr skáldaspillir*: Tjá<sup>1</sup> hefuendr<sup>2</sup> Blóðöxar beiða ens hvassa fetilstínga brynþíngs<sup>3</sup>: setu efni gjörast<sup>4</sup> oss hnept. Heldr er vant, (at) segja drotni hersögu, en ek vilda veg þinn, konungur; fám<sup>5</sup> fljótt til forðra vopna!

- 1) menn segja. 2) syni. 3) orustu; *fetilstíngur*, sverð, þess *brynþíng* (harðr fundr), bardagi. 4) þannig Hk. 5) tökum.

## Bls. 42.

*Sami*: Njörðr<sup>1</sup> naddregns! samira<sup>2</sup> hvötum þegni (at) færa borðmærar ske<sup>3</sup> enn norðar; vèr getum at bөлva bili<sup>4</sup>. Nú er þat, er Haraldr rökr<sup>5</sup> breiðan flota á rakna rymleið<sup>6</sup> sunnan; grípum vèr gunnbörð<sup>7</sup> í greipar<sup>8</sup>.

1) þann. Hk.; hermk. 2) sæmir eigi. 3) skipið; *ðorðmæ*r, *borða* land þ. e. sjór, hans *sker* (hestr), skip. 4) vör viljuma ei fresta bardaganum, *sjá bls.* 56, 1. *skgr.* 2. 5) hrökk, hrekr. 6) á hafit, sjökonungsins rymjandi leið. 7) þann. Hk., þ. e. skjöld. 8) þann. Hk.

## Bls. 44.

*Þórðr Sjáreksson*: Herr gekk lyster<sup>1</sup> til hjörva hnuts, þar er böðharðir landa bands jódraugar<sup>2</sup> börðust á Fitjum í Storb. Ok nausta blakks hlémána gífres drífu gimslöngvir<sup>3</sup> þorði gánga hit næsta Norðmanna gram.

1) fús. - 2) mk.; *landa bands*, (sjóar) jór, skip. 3) hermk., nl. þorálfr; *nausta blakkr*, skip, þess *hlémáni*, skjöldr, hans *gífr* (tróllkona), öxi, hennar *drífa*, bardagi, hans *gim* (eldr), sverð; rekib til fimtu kenningar.

## Bls. 45.

*Eyvindr skáldaspillir*: Ek veit, at enn bitri bevöndr, or báðum konúgs höndum, beit meðal-dyggyan bygging búlka skíðs<sup>1</sup>. Úfælinn ála galtar eldraugr<sup>2</sup>, grandráðr<sup>3</sup> Dana, klauf skarar<sup>4</sup> hauga<sup>5</sup> gullhjaltadum brandi.

1) mk.; *búlki*, vörublaði, h. *skíð*, skip, þ. *byggvingr*, skip-verji, víkingr, hér *Álfr askmaðr*. 2) þannig Hk.; hermk., Hákon konúgr; *ála* (sjökonúgs) *galtar* (skip) *el*, bardagi. 3) sá sem vinnr skaba. 4) þannig Hk. 5) höfub, *skór*, höfubhár.

## Bls. 46, 1.

*Þórðr Sjáreksson*: Víga myrbir<sup>1</sup> varði vítt öndvert fólk<sup>2</sup>: svá skal slíta frið<sup>3</sup>; vildo<sup>4</sup> þann jöfur eldast á löndum. Starf hófst upp, þá er arfi Gunnhildar sunnan, vanr ótta gulls<sup>5</sup>, kom á flóttu, er gramr var fallinn.

1) sem eyðir vígaferlum, konúgr; hér Hákon. 2) s. s. fylki, hér *merkist* sá hluti Hörðalands, er veit til hafs, þar er bardaginn stöð í Storb. 3) heya bardaga. 4) menn vildu. 5) vanr örlæti, örlátr.

## Bls. 46, 2.

*Sami*: þrot<sup>1</sup> var sýnt<sup>2</sup>, þá er úfár sárir böendr settuast við sinn stinnan róðrs<sup>3</sup> þröm<sup>4</sup>; maðr lét önd ok annar. Þat veit<sup>5</sup> afreks, er allríkr göndlar njörðr<sup>6</sup>,

sá er gerði hugins drekku<sup>7</sup>, gekk næst jöfri<sup>8</sup> í slík-  
um styr.

1) þrotleysi. 2) auðsynilegt. 3) þannig Hk. 4) keip eða hástokk. 5) er merki til. 6) hermk., nl. þórolfr. 7) gaf hrafn-  
inum að drekka, feldi óvinina. 8) Hákon konungi.

Bls. 48, 1.

*Glimr Geirason*: Haraldr hefir vel hefnt Gamla,  
en berdraugar<sup>1</sup> hjörs hafna<sup>2</sup> fjörvi; fólkrakkr fylkir  
vann framligt, er dólgbands dökkvalir<sup>3</sup> drekka dreyra  
Hákonar; ek frá-reyr rauðra benja<sup>4</sup> roðin fur hand-  
au ver<sup>5</sup>.

1) þannig Hk., A og Fagrsk., mk. s. s. sverðberendr. 2) tða-  
skipti, fyrir höfnuðu, mistu. 3) svartir hrafnar; dólgband, líkl.  
Óðinn eða valkyrja. 4) sverð. 5) í Stort, hinumegin Harbáangs-  
sjarbar.

Bls. 48, 2.

*Eyvindr skáldaspillir*: Flugvarr<sup>1</sup> konúgr<sup>2</sup> rauð  
fyr sparra Fenris varra<sup>3</sup> í blóði Gamla (málmhríðar  
meiðum<sup>4</sup> svall móðr<sup>5</sup>), þá er ústirfinn<sup>6</sup> of-rak alla Ei-  
ríks arfa á sjá; nú tregar grams fall gætigauta geira<sup>7</sup>.

1) öflóttagjarn. 2) nl. Hákon konúgr. 3) sverð, gómsparri,  
Fenris. 4) mk. 5) þannig Hk. 6) Hákon góði. 7) mk.

Bls. 49.

*Sami*: Landvörðr Hörða! lítt kváðu (menn) þik láta  
geð fálma<sup>1</sup>, er benja hagi<sup>2</sup> brast á brynjum, álmar bug-  
ust<sup>3</sup>; þá er ófólgin<sup>4</sup> fullegg<sup>5</sup> fetla svell<sup>6</sup> gullu endr<sup>7</sup>  
or þinnu hendi, Haraldr, til ylgjar<sup>8</sup> fyllar.

1) hug bila. 2) blöð. 3) bogar svignuðu. 4) nakin. 5) bitr.  
6) sverð. 7) fyrir meir. 8) ulfs.

Bls. 50, 1.

*Sami*: Ullr ímunlauks<sup>1</sup>! bárum Fýrisvalla fræ<sup>2</sup> á  
hauka fjöllum<sup>3</sup> of alla æfi Hákonar; nú hefir fólkrströ-  
ir<sup>4</sup> of fólgit melder fjölglýjaðra Fróða þýja<sup>5</sup> í holdi  
móður mellu dólgs<sup>6</sup>.

1) sverðs, mk. 2) gull. 3) höndum, handleggjum. 4) óvinr  
þjóðarinnar. 5) gull, mjöl ambáttanna Menju og Fenju; fjöl-



*glýjaðr*, mjög glaðr. 6) *móðir mellu dólgs* (tröllkonu óvinar, þors), jörð.

Bls. 50, 2.

*Sami*: Fullar brávallar fallsól<sup>1</sup> skein á Ullar kjöls fjöllum<sup>2</sup> skáldum of allan aldr Hákonar; nú er elfar álfröðull<sup>3</sup> of fólgin *í líki móður jótna dólgs*<sup>4</sup>; ráð ramrarr þjóðar eru rík.

1) gull, *höfubband Fullu*; *brávöllr*, höfub, *fallsól*, faldsól; gullib kallast hér solin á höfubduki Fullu. 2) höndum; *Ullar kjölr* (*skip*), skjöldr, h. *fjöll*, hendir. 3) gullib. 4) í jörðu.

Bls. 50, 3.

*Sami*: Dýrr jöfurr, hefig áttan einn drottinn fyrra en þik; ek bið mēr ei hins þriðja: bragníng, elli bellr<sup>1</sup>. Ek var trúr dýrum tiggja; ek leik aldri tveim skjöldum; ek fylli þinn flokk, stillir! elli fellr á hönd<sup>2</sup> mēr.

1) þannig Hk., þ. e. mēr, þ. e. *stigr yfir mig*. 2) þannig Hk.

Bls. 51.

*Sami*: Skerja foldar skíðrennandi<sup>1</sup>! ek skylda um síðir finna þinn góðan þursa bæð byr<sup>2</sup>, fyrir<sup>3</sup> þvísa<sup>4</sup> er verðum selja þér, valjarðar<sup>5</sup> mens veljandi, þat lýngva látr<sup>6</sup>, er faðir minn átti lengi.

1) Mk., *skerja foldar* (sjóar) *skíð*, skip. 2) *þursa bæð byr*, vindr, sem kemr frá trölla býlum; en með því að hær með teiknast *hugr*, vindr *tröllkvænna*, þá má vera, að orðið, *bæð*, sé hér eigi hið rétta. 3) þannig Hk. 4) því. 5) hand-mens, armbaugs. 6) orms ból, gull.

Bls. 52.

*Glúmr Geirason*: Hallinskíða tanna ógnarstafr<sup>1</sup>, sá er tíðum sótti fram, kunni tólf of-jöfra<sup>2</sup> íþróttir.

1) Mk., nl. Haraldr gráfeldr; *Hallinskíða* (Heimdalls) *tennur*, gull, þ. *ógnarstafr*, auðugr eða örlátr maðr, *sjá bls. 46, 1. skgr. 5*. 2) konunglegar íþróttir.

Bls. 56, 1.

*Einar skálaglamm*: Ok eiðvandrand oddneytir<sup>1</sup> hafði úti breiðan flota; glaðr gramr svafði bil<sup>2</sup> í Göndlar veðrum<sup>3</sup>. Ok Hæðins bóga rauðmána<sup>4</sup> reynir upp hóf rógsegi<sup>5</sup> (af) kappi, at setja etjulund<sup>6</sup> jöfra<sup>7</sup>.

- 1) hermk., Hakon jarl. 2) frestabi ei, *sjá bls. 42. skgr. 4.*  
 3) bardögum. 4) skjaldar. 5) brá upp skildi, þ. e. lagði til orustu.  
 6) lægja kappgirni. 7) þ. e. Gunnhildarsona.

Bls. 56, 2.

*Sami*: Sverða sverrifjarðar svangljáði<sup>1</sup> var-at at frýja of byrjar örva<sup>2</sup> í drifu odda vífs<sup>3</sup>. Brakrögnir<sup>4</sup> skók rakliga<sup>5</sup> bogna<sup>6</sup> hagl<sup>7</sup> or Hlakkar segli<sup>8</sup>; óþymir hjörs<sup>9</sup> barg<sup>10</sup> varga<sup>11</sup> fjörvi.

- 1) mk., nl. Hakoni; *sverrifjörðr* (þungr straumur) *sverða*, blöð, þ. *svanr*, hrafn, h. glýjadr, sá sem glebr (sebr) hræfugla.  
 2) þat þurfti ekki að fríja honum skothrítar (segja, að hann hefði ei verið í skothrítinni). 3) í bardaganum. 4) hermk., þ. e. Hákon. 5) rakklega, hraustliga. 6) þannig Hk. og Sn. Edda, þ. e. boga. 7) örvar. 8) skildinum. 9) hermk., sá sem hlífir ei sverðinu. 10) bjargabi. 11) ulfa.

Bls. 56, 3.

*Sami*: Mart ála el<sup>1</sup> varð af ríki<sup>2</sup>, áðr randarlauks rækilundr<sup>3</sup> of tœki austrlönd<sup>4</sup> at mun banda<sup>5</sup>.

- 1) bardagi; *dli*, sjökönungr. 2) afli. 3) hermk., nl. Hakon jarl; sá sem rækir (elskar) *randar lauk* (sverð). 4) *sjá bls. 30. skgr. 1.* 5) gobanna, *sjá bls. 27. skgr. 7.*

Bls. 56, 4.

*Sami*: Ek ber hljóms lof fyrir<sup>1</sup> þá hefnd síns föður, er vörðr hranna hrafn<sup>2</sup> vann; þat nam at vinna toginn skjóma<sup>3</sup>.

- 1) þannig Hk. 2) skipa, mk., Hakon. 3) brugðit sverð, nl. þat kostabi bardaga.

Bls. 57.

*Sami*: Meel-regni<sup>1</sup> hjörs-hrðremmis<sup>2</sup> rigundi víða á fjör hersa; þrymlyndr<sup>3</sup> of<sup>4</sup>-jók þundi þegns gnótt<sup>5</sup>. Ok haffaxa hjaldvíðurr<sup>6</sup> lét vaxa lífköld<sup>7</sup> laufa-veðr<sup>8</sup> at lífum<sup>9</sup> Hárs-drífu-hölda<sup>10</sup>.

- 1) járnregni, skothrít. 2) hermk., nl. Hakonar. 3) hermk., hann Hakon. 4) þannig Hk. 5) hann jók tölu Einherjanna í Valhöll. 6) hermk.; *haffari*, skip, þ. *hjaldr*, sjóorusta; *viðurr*, Óðins heiti. 7) mannhætt. 8) orustu. 9) hlífum. 10) hermann-anna.

## Bls. 63.

*Glímr Geirason*: Orðrakkr jöfra þrýstir<sup>1</sup> rauð brennanda brand austr, fyrir norðan bý<sup>2</sup>, þar er (hann) lét bjarmskar kindir<sup>3</sup> renna<sup>4</sup>. Úngum, öðlingi fékkst geirveðr<sup>5</sup> í þeirri för: gumna sættir<sup>6</sup> laut<sup>7</sup> gott orð á Vinu borði<sup>8</sup>.

- 1) motstöðumaðr; Haraldr gráfeldr. 2) bygðina. 3) Bjarma. 4) flýa. 5) orusta. 6) konungr. 7) hlaut. 8) bakka.

## Bls. 65.

*Einar skálaglamm*: Harðr<sup>1</sup> hjálmfaldinn hilmir vann barða fjandr sína: því kom vöxtr í vinu Lopts vinar vinheims<sup>2</sup>. Þat fær þróttar snytri<sup>3</sup> tírar<sup>4</sup>, at þrír forsnjallir jarls synir fëllu í skúrum þundar furs<sup>5</sup>.

- 1) þannig Hk. 2) því fjölguðu Einherjar í Valhöll; *Loptr*, Loki, *Lopts vinr*, Óðinn, h. *vinheimr* (kæri bústaðr), Valhöll, h. *vinir*, Einherjar. 3) hermk., sá sem prýðir bardagann. 4) orðsturs. 5) í Óðins elda (sverða) skúrum, bardaga.

## Bls. 88, 1.

*Glímr Geirason*: Mætra hjalta málmodinn<sup>1</sup>, sá er þorði rjóða þjóðum völl, mælti þróttarorð<sup>2</sup>: víðlendr Haraldr of bað verðung<sup>3</sup> viuda<sup>4</sup> sverðum at mörði; þat fylkis orð þótti flotnum<sup>5</sup> frægt.

- 1) hermk., *hjalta málmr*, sverð. 2) hreystiorð. 3) hirtina. 4) bregða. 5) mönnum.

## Bls. 88, 2.

*Sami*: Gætir gamla sóta garðs<sup>1</sup>, hollr viggjum<sup>2</sup>, varð at liggja á víðu borði<sup>3</sup> Eylimaðfjarðar. Sendir sævar báls<sup>4</sup> fell á sandi at Hálsi; orðheppinu jöfra spjalli<sup>5</sup> olli því morði.

- 1) hermk., *gamla* (s. s. *glamma*, sjokonungs) *sóti* (hest), skip, þ. *garðr*, skjöldr. 2) skipum. 3) strönd. 4) mk., Haraldr. 5) vinr konunga, nl. Gullharaldr.

## Bls. 91, 1.

*Einar skálaglamm*: Grandvarr geymir brúna-grundar eilkis-síma<sup>1</sup> kom und sik sjau fylkjum; þat var landi smúnaðr<sup>2</sup>.

1) mk., Hakon jarl; hann er hér kendr við buning sinn, silki-  
hlaf, er úgnir menn höfðu um höfub sér. 2) gipta, hamingja.

## Bls. 91, 2.

*Sami*: Enn svinni<sup>1</sup> lét senn of herjóð hofsland Ein-  
riða<sup>2</sup> ok öll sönn banda ve<sup>3</sup>, hverjum mönnum kunn:  
ádr geira garðs Hlóriði<sup>4</sup>, þeim goð stýra, farði<sup>5</sup> úr<sup>6</sup>-  
jötna valfalls vitni<sup>7</sup> of allan sjó.

1) nl. Haraldr gráfeldr. 2) þors. 3) helgistadr goðanna.  
4) hermk., Hakon jarl; *geira garðr*, skjöldr, h. Hlóriði (þor),  
mk. 5) þannig Hk. þ. e. flutti. 6) þannig Skb. E. Hk. 7) skip  
sitt; *úrjötnar* (*A vejötnar*, kannske sama), hinir elztu jötnar,  
Hrimþursar, þeirra *valfall* (bani), ýmisblöð, sjór, h. *vítnir* (vargr),  
skip.

## Bls. 91, 3.

*Sami*: Nú liggr allt fyrir norðan Vík und jarli;  
ríski Hákonar, ímunborðs vebrgæðis<sup>1</sup>, stendr víða.

1) hermk.; *ímunborð*, skjöldr, h. *veðr*, bardagi, h. *gæðir*,  
hermaðr.

## Bls. 92.

*Glúmr Geirason*: Hálf auðvæn fëllumk<sup>1</sup>, þá er  
hjörðrifa<sup>2</sup> brá lífi hilmis: dauði Haralds<sup>3</sup> reðat<sup>4</sup> oss  
til auðar<sup>5</sup>. En ek veit, at hvaðartveggi<sup>6</sup> hans bróðir  
hefir heitit mér góðu; seggfjöld<sup>7</sup> getr sjá þar til sælu.

1) brást mér. 2) orusta. 3) gráfelds. 4) varð ei. 5) lukku.  
6) hvurtveggi. 7) margir menn.

## Bls. 94, 1.

*Einar skálaglamm*: Hitt var meir<sup>1</sup>, er morðfikinn<sup>2</sup>  
Mæra fólkvörjandi<sup>3</sup> lét um görva för fyrva<sup>4</sup> norðan til  
Sogns. Freyr Hèðins byrjar<sup>5</sup> ýtti allri yrþjóð<sup>6</sup> af fjór-  
um fólklöndum; Ullr branda<sup>7</sup> sá stoð<sup>8</sup> af því.

1) enn fremr. 2) hergjarn. 3) vörjandi Mæra fylkis, Hakon  
jarl. 4) mannför, þ. e. leibánger. 5) hermk., Hakon. 6) (ekki  
*ýrþjóð*) s. s. *verþjóð*, menn. 7) mk., hann (Hakon). 8) styrk.

## Bls. 94, 2.

*Sami*: Allr Noregr glumdi, þá er Ullar Hèðins  
veggjar<sup>1</sup> fóro saman (til) eggþíngs<sup>2</sup>; gnótt nás flaut

fyrir nesjum. Ok sjau landrekar<sup>3</sup> þorðo<sup>4</sup> fram<sup>5</sup> til móts með randa svarfa<sup>6</sup> svörgæli<sup>7</sup> á mjúkhurðum Meita<sup>8</sup>.

1) hermk., *Höðins veggir*, skjöldr. 2) orustu. 3) jarlar. 4) s. s. þurðu þ. e. þustu. 5) þannig Hk. 6) þannig Hk. 7) hermk., Hakon jarl; *randa svarf*, bardagi, h. *svörr* (fugl), hrafn, h. *gælir*, *sá sem gleðr hræfuglinn*. 8) Meita (sjokunungs) hurð er skjöldr, þá er á s. s. með.

## Bls. 95, 1.

*Sami*: Gramr<sup>1</sup> varð fyrir víga myrði<sup>2</sup> við annan styr, en síðan gjörðist mest víðfrægt mannfall at morði<sup>3</sup>. Hlífarflagðs hlunnarfi<sup>4</sup> bað hverfa at landi, ok lagði öndurvörp jáls<sup>5</sup> við<sup>6</sup> öndvert fylki.

1) nl. Ragnfreðr. 2) Hakon jarl. 3) í bardaganum. 4) hermk., Hakon jarl; *hlífar flagð*, öxi, h. *hlunnr*, skjöldr. h. *arfi* (jötun), hermaðr. 5) skildina; *jálkr*, Óbinn, h. *öndurvarp*, það sem hann bregðr fyrir sig, hans hlíf, skjöldr; her skiljast skjöldub skip. 6) þannig Hk.

## Bls. 95, 2.

*Sami*: Guðr<sup>1</sup> varð straung, áðr gunnar lunda<sup>2</sup> þröng-vimeðr<sup>3</sup> of<sup>4</sup> þryngvi<sup>5</sup> þrimr hundruðum und hramma náss gammi<sup>6</sup>. Fólkeflandi fängsæll<sup>7</sup> fylkir<sup>8</sup> knátti gánga þatan<sup>9</sup> at<sup>10</sup> höfðum hafs-bragna<sup>11</sup>; þat var hagnaðr.

1) orustan. 2) hermanna. 3) *sá sem rekr á flotta*, nl. Hakon jarl. 4) þannig Hk. 5) þannig Hk., þ. e. þreyngði, ræki. 6) á hræfuglinum. 7) sigrsæll. 8) nl. Hakon. 9) þaban. 10) þannig Hk., þ. e. á manna höfðum. 11) Ragnfreðar manna, sem komnir voru vestan um haf.

## Bls. 100.

*Hallarsteinn*: Vegmildr vörðr víðrar foldar<sup>1</sup> þá fóstr í Görðum; vellbjóðr<sup>2</sup>, sá er gekk hæst manna, vann vísa dáðir. Þróttarela blikrøðr<sup>3</sup>! Ólafr røð brátt allþrútt brigðamiklum skipastóli, þeims<sup>4</sup> hann átti.

1) konungur, nl. Ólafr Tryggvason. 2) gulls bjóðr, mk. 3) maðr, *þróttar* (Óðins) *ela* (bardaga) *blik*, sverð; *røðr*, sá sem rjóðar. 4) þeim er.

## Bls. 101.

*Hallfreðr vandræðaskáld*: Hilmir lét hörð hræskóð<sup>1</sup> roðin blóði at Hólmi<sup>2</sup> ok austr í Görðum; hvat of dyldi höldar<sup>3</sup> þess?

- 1) sverð; skóð er skabaverkfæri, voði. 2) Borgundarholmi. 3) þannig Hk.; hvi skyldu menn dylja þess?

## Bls. 105.

*Hallarsteinn*: Vargholtr Ólafr rak allfjótt vestr mestan hernað allra jöfra, ok ræð brjóta Vinda borgir. Hraclians hljómváttandi<sup>1</sup>, sannfróðr svölnis dóms<sup>2</sup>, mátti hverju sinni ráða sigri í rómu.

- 1) hermk.; hraclinn (sverbs) hljómr, bardagi. 2) svölnis (Óðins) dómr, orusta.

## Bls. 122.

*Einar skálaglamm*: Hitt var ok, er orborðs eykir<sup>1</sup> runnu<sup>2</sup> norðan und svinnum sigrunni<sup>3</sup> sunnr á vit<sup>4</sup> Danmarkar. En Dofra drottinn<sup>5</sup>, valdr hölda, of-faldinn hólmsfjötrs hjálmi<sup>6</sup>, of-sótti fund danskra jöfra.

- 1) skip; aurborð, annað borð frá kjöl. 2) þannig Hk. 3) hermk.; sig, bardagi. 4) til að vitja. 5) Hákon jarl, kallabr svo af bygð nokkurri í Noregi nálægt *Dofraffjalli*, sú bygð hét Dofrar. 6) ægis-hjálmi, því *hólmsfjötr* (eyra band, sjór) er s. s. ægir; faldinn ægis-hjálmi heitir sá, er öllum stendr ötti af.

## Bls. 123, 1.

*Sami*: Ok fémildir konúgr<sup>1</sup> vildi at-freista þess myrk<sup>2</sup>-markar hlóðynjar álfs<sup>3</sup>, er kom norðan, við morðfrost<sup>4</sup>: þá er gramr<sup>5</sup> bað stirðan<sup>6</sup> valserkjjar veðr-hirði<sup>7</sup> varða<sup>8</sup> virki<sup>9</sup> fyrir Hagbarða-hurðar hlunn-njörðum<sup>9</sup>.

- 1) Haraldr Gorinnsson. 2) þannig Hk. 3) Hákonar jarls; myrkmarkar (skógar) hlóðyn (land), Noregr, h. álfr, Noregs ráðandi. 4) í bardaga. 5) harðan, hraustan. 6) í staðinn fyrir val-veðr (orusta)-serkjjar (brynju) hirði, hermk., Hákon jarl. 7) verja. 8) Danavirki. 9) hermönnum; Hagbarða (sjokonungs) -hurðar (skjaldar) hlunnr, sverð.

## Bls. 123, 2.

*Sami:* Var-at gengiligt<sup>1</sup> at gánga í gegn her<sup>2</sup> þeirra<sup>3</sup>, þó at geirrásar garðröknir<sup>4</sup> gjörði harðan styr: þá er gunnviðurr<sup>5</sup> fór sunnan með fylki Frísa, Frakka ok Vinda; vágs blakkriði<sup>6</sup> kvaddi vígs<sup>7</sup>.

1) árenniligt. 2) þannig Hk. 3) nl. Norðmanna. 4) hermk., keisari Otto; *geirrásar* (skotsþjóta) *garðr*, skjöldr; *röknir s. s. rögnir*, Óbinn. 5) hermk., Otto. 6) mk., Otto; sá sem ríðr sjoar hesti (skipi). 7) eggjafi til orustu.

## Bls. 124.

*Sami:* Þrymr þriðja logs<sup>1</sup> varð<sup>2</sup>, er odda<sup>3</sup> leikmiðjungar<sup>4</sup> lögðu saman randir; arngreddir<sup>5</sup> varð andvígr. Sækiþróttir sundfaxa<sup>6</sup> kom Söxum á flótta; þar er svá, at gramr<sup>7</sup> með gumnum varði óþjóðum garð.

1) þriðja (Óðins) *log*, sverð, þ. þrymr, bardagi. 2) þann. Hk. 3) þann. Hk. 4) hermenn. 5) hermk., sá sem gerir örninn grätugan, her Hákon jarl. 6) mk., Hákon; *sundfaxi*, sjoar hestr, skip, sækiþróttir, sá sem sækir. 7) her Hákon jarl.

## Bls. 125.

*Hallfreðr:* Vegrímmr<sup>1</sup> allvaldr lét endr Jamta ok Vinda kindir falla í styr; hann vandist snimma á þat. Hjördjarfr hersa drottinn var hættir Gota fjörvi; ek frá gullskerði<sup>2</sup> gjörðo geirþey<sup>3</sup> á Skáneyju.

1) hernabargjarn, af *ve*, gríð, eða grímmr við heiðna helgistafi (*ve*). 2) mk., Ólafr konúgr. 3) bardaga.

## Bls. 130.

*Sami:* Hleypimeíðr hlunnviggja<sup>1</sup> hjó böðserkjar birki<sup>2</sup> barklaust<sup>3</sup> í Danmörku fyrir sunnan Heiðaby.

1) mk., sá sem ræðr herskipum, her Ól. Tryggvason. 2) hermenn, af *böðserkr*, brynja, *birki*, tré. 3) þ. e. svo að þeir urðu hlífarlausir.

## Bls. 131.

*Einar Skálaglamm:* Fellingjörðr flótta<sup>1</sup> gekk til fréttar á velli; draugr Hèðins váða<sup>2</sup> gat dagrað dólga sagu<sup>3</sup>; ok hildar haldboði<sup>4</sup> sá ramma hrægamma<sup>5</sup>, sá týr týra<sup>6</sup> teinlautar<sup>7</sup> vildi<sup>8</sup> fjör Gauta.

1) hermk., sá sem fellir (leggr að velli) flýandi óvini, hér Hakon jarl. 2) hermk. 3) *dagrát*, (hæfiligr og heillavænligri timi), *dólga sagu* (til bardaga); *dólga saga* (ekki *súga*), orusta, eins og *dólga senna*. 4) hermk., hann Hákon. 5) hrafna. 6) gízk- að; allar bækr, sem eg hefi séð, hafa hér *týna*. 7) í staðinn fyrir *týr týra lautar teins*, mk. s. s. *sverða týr*, af *týra* (sverða) *lautar* (skjaldar) *teinn*, sverð. 8) nfl. hafa.

## Bls. 132.

*Sami*: Jarl háði þing hjörtautar hyrjar<sup>1</sup>, þars<sup>2</sup> aungr maðr áðan<sup>3</sup> kom und sörva skýranni<sup>4</sup> at herja. Maðr bar-a randir, lýngs-barða loptvarðaðar<sup>5</sup>, enn lengra frá sea; gramr vann um-gengit allt Gautland.

1) sverðs þing, orusta; *hjörtaut*, skjöldr, h. *hyrr*, sverð. 2) þar er. 3) áðr. 4) undir skildi; *sörva* (sjokónungs) *skýran* (himin), skjöldr. 5) gull-lagðar; *lýngs barði* (fiskr), ormr, h. *lopt*, gull; *varðaðr*, s. s. *varinn*, umkringðr.

## Bls. 133.

*Hallfreðr*: Tiggi, sonr Tryggva, lét tífhöggvit ljótvaðin hræ Saxa fur styggvan leiknar hest<sup>1</sup>, á lesti<sup>2</sup>. Vinhróðigr<sup>3</sup> vísi gaf víða blökku kveldriðu stóði<sup>4</sup> at drekka brúnt blóð margra Frísa.

1) ulf, af *leikn*, tröllkona. 2) að síðustu. 3) vinsæll. 4) ulfum, af *kveldriða*, tröllkona.

## Bls. 134.

*Sami*: Ríkr lægir rógs rekka<sup>1</sup> brá líki valkera<sup>2</sup>; herstefnir<sup>3</sup> lét goldit hröfnum hold Flæmíngja.

1) konungr, sá sem drepr niðr óeirðar seggjum. 2) sverðslíðrunum, þ. e. brá sverði; *valkeri*, sverð, þ. *líki* (hamr) slíðrar. 3) herforingi.

## Bls. 143, 1.

*Hallarsteinn*: Hermörg snekkju borð hildíngs, hála torgut<sup>1</sup>, runnu síðan öll senn or Gördum und mildum gram. Aldyggr Ólafr, arfi Tryggva, ræð herjat Vestr-lönd, ok klauf vírða kindir stálum.

1) fagrlega skjöldub.



Bls. 143, 2.

*Sami*: Blóðugr brandr braguings þjóðar gall á Englandi; ek frá oddrjóð<sup>1</sup> valda aldrspelli<sup>2</sup> enskra lýða.

1) hermk. 2) aldrþjóni.

Bls. 143, 3.

*Sami*: Skjaldfróðr<sup>1</sup> of<sup>2</sup>-nam rjóða Skotland sköfum<sup>3</sup> brandi; ódeigr oddr beit feiga Skota; úlfar söddust.

1) sá sem kann að fara með skjöld, hermaðr. 2) þannig Rekstefja. 3) fögrum.

Bls. 144, 1.

*Sami*: Ókvíðinn Ullar kjöla elfreyr<sup>1</sup> ræð síðan ugglaust endr brendar fíkula<sup>2</sup> Íra bygdir víða.

1) hermk., sjá bls. 50, 2, skgr. 2. 2) akafliga.

Bls. 144, 1.

*Hallfreðr vandræðaskáld*: Úngr ofvægr<sup>1</sup> konúgr gjörðist bæga við Engla; nærir naddskúrar<sup>2</sup> ræð því mörði Nørðimbra. Ógnblöð úlfa greddir<sup>3</sup> eyddi Skotum víða; skerðir seims<sup>4</sup> gjörði sverðleik í Mön með sverði.

1) óvæginn, eða harðr viðreignar. 2) hermk., naddskúr, orusta. 3) hermk., sjá bls. 124, skgr. 5. 4) gulls, mk.

Bls. 144, 3.

*Sami*: Ægir ýdrauga<sup>1</sup> lét eyverskan her<sup>2</sup> ok Íra deyja; týr dýra<sup>3</sup> fjörva<sup>4</sup> var tírargjarn. Tiggir barði byggendr brezkarr jarðar, ok hjó valskar þjóðir; gráðr<sup>5</sup> þvarr gjóði geira-hríðar<sup>6</sup>.

1) hermk., sjá bls. 39, skgr. 2. 2) innbúar Orkneya og Subreya. 3) ss. dýrra. 4) sverða, mk. 5) græðgi. 6) hræfuglium, bls. 25, 2, skgr. 3.

Bls. 161.

*Bjarni biskup*: Styrkir rjóðendr dreyrga darra<sup>1</sup> hældu síðan skipum til Danmarkar; þeim gafst rausn ok ríki. Ok ógnrakkir auðbrotar<sup>2</sup> drukku þar erfi feðra sína; ek frá þeim ýmsum aukast annir.

1) skotspjóta, hermk., nl. Jónsvikungar. 2) mk.

## Bls. 162.

*Sami*: En einkum vildu þá öldurmenn<sup>1</sup> leita síns ágætis, at skyldu<sup>2</sup>; slíkt ero yrkisefni; ok gátu hauklíga<sup>3</sup> hefja heitstrengingar; ek frá, at<sup>4</sup> ölleiði ýta var eigi lítil.

1) höfðingjar. 2) sem þeim bar. 3) hraustlíga. 4) þannig Fm. S. 11, 166.

## Bls. 163.

*Sami*: Ek frá heiptmildan Sigvalda hefja heitstrenging; órækin<sup>1</sup> Búi var örr at auka slíkan styr. Þeir hætust fíkjum<sup>2</sup> reka Hákon af hauðri, eða ræna lífi; fjón<sup>3</sup> frækura furða<sup>4</sup> var grám<sup>5</sup>.

1) sem ei verbr rekinn á flotta. 2) akafliga. 3) hatr. 4) fyrða, manna. 5) ss. gröm.

## Bls. 164, 1.

*Þorkell Gíslason*: Báru sverð ok herklæði á vali víka<sup>1</sup>; ek frá þeim seggjum líka vel snerreíði<sup>2</sup>.

1) á skipin. 2) ss. snarræði.

## Bls. 164, 2.

*Þórðr Kolbeinsson*: Ok sannliga fóru stór-hersögur of stála meiða<sup>1</sup> vítt sunnan; ítrir bæendr sást<sup>2</sup> stríð. Sveiða-vángs viggmeiðr<sup>3</sup> frá súðlaungum Dana skeiðum sunnr of þrúngit á vatn af drögnum<sup>4</sup> hlunni.

1) hermk., um Jómsvikinga. 2) óttubust. 3) hermk., hkl. Eiríkr jarl; sveiða (sjökonung) vángr, sjör, h. vigg, skip. 4) ss. dregnum, þ. e. maðum, slitnum.

## Bls. 165, 1.

*Sami*: Skjaldhlyn<sup>1</sup> lét mjök margar snekkjur ok knörru ok skeiðar dynja á brim; mærbær örr óðr skálda vex; mörg lind<sup>2</sup> var fyrir landi, [þá er ólíttill oddherðir<sup>3</sup> fat<sup>4</sup> gerða<sup>5</sup> utan land síns föður random<sup>6</sup>].

1) hermk., Eiríkr jarl. 2) skjöldr. 3) hermk. 4) ss. reð. 5) umkringja. 6) skjöldum; frá [er tekið úr Fagrskinnu, því sum orðatiltæki í Fm. S. og IIk. á þessum stað þykja framkomnu af misskilningi og leiðréttingum skrifaranna.

## Bls. 165, 2.

*Þorkell Gíslason*: Harða<sup>1</sup> hvast hregg<sup>2</sup> knúði á hefils<sup>3</sup> völlum<sup>4</sup>, marir barða<sup>5</sup> hljópu á humra fjöllum<sup>6</sup>. Blá hrönn þró<sup>7</sup> hlýrom<sup>8</sup>: hin sviðkalda utr<sup>9</sup> hraut af brimdýrum<sup>10</sup>: æst alda skaut kili.

1) nujög. 2) stormr. 3) stendr hér í stabinn fyrir *heflis*, af *heflir*, sjokonungr. 4) á sjónum; eða *pöllum*, á skipunum. 5) skipin, af *mar*, hestr, *barð* (á skipum, líkt og kempr á kinnungum báðumegin stefnis). 6) öldunum, af *humar*, stór krabbi. 7) þvobi. 8) kinnungum. 9) alda. 10) skipum.

## Bls. 165, 3.

*Sami*: Rökn rasta<sup>1</sup> báru geðfasta rekka til ræsis<sup>2</sup> landa; þröng at randa rym<sup>3</sup>. Víðr Noregr nam við mörgum skipstöfnum; vopn eru grimm törgum<sup>4</sup>; hröfnunum gafst<sup>5</sup> nýtt<sup>5</sup> nest.

1) skip, af *röst*, straumr, og *rökn*, dýr. 2) Hákonar jarls. 3) það leið að bardaganum. 4) skjöldum. 5) þannig B.

## Bls. 166.

*Bjarni biskup*: Reynendr rauðra randa<sup>1</sup> segja, at Jömsvíkingar kvæmi flota sínum at Jaðri jólanótt. Fírar voro heldr gjarnir á harðan hernat; rjóðendr randorma<sup>2</sup> buðu Geirmundi ríki<sup>3</sup>.

1) menn. 2) sverða, hermik. 3) ofríki.

## Bls. 167.

*Þórðr Kolbeinsson*: Ógnfróðr jarl, sá er atti hrefnis stóði<sup>1</sup> hót<sup>2</sup> á lög, setti háfa<sup>3</sup> stafna á móti Sigvalda. Margr hlumr skálf; en huggendr<sup>3</sup> sárgamms<sup>4</sup>, þeir er gátu slíta seá árablöðum, ugðu hvergi bana.

1) skipum, af *hrefni*, fimta umfar frá kjöl. 2) þ. e. hátt, langt ut. 3) þannig Hk. 4) hrafn, hermik,

## Bls. 169.

*Bjarni biskup*: Þeir Noregs jarlar buðu þá þeim greppum, er sunnan kvæmi at móti, gerla til geirhrfðar<sup>1</sup>. Þar var mestr landherr fundinn saman á skömmu mæli<sup>2</sup>; margr morðremmandi<sup>3</sup> var at laufa leiki<sup>4</sup>.

1) bardaga. 2) máli, tíma. 3) hermaðr. 4) orustu.

## Bls. 170, 1.

*Sami*: Ok menn heyra, at þeir hraustir höfðingjar voru með hvárum flokki: þjóð hefir þat í minnum: þar er hjálmaskóðs hreggviðir<sup>1</sup> hittust á víðum Hjörúnga vági; sá fundr fyrða var frægr.

1) hermk., *hjálmá skóð*, sverð, þ. *hregg*, bardagi.

## Bls. 170, 2.

*Þórðr Kolbeinsson*: Leiðánger rendi langt með landi, en glæheims mævar<sup>1</sup> skriðu at gunni í gegn Dana skeiðum, þær er jarl hrauð flestar á Mæri und árum ærins gulls<sup>2</sup>; barms vigg<sup>3</sup> rak und vörnum<sup>4</sup> valkesti.

1) skipin, af *glæheimr*, sjór, mæ, ss. *már*. máfr. 2) mk., árr gulls. 3) skip, af *barmr*, borðstokkr, og *vigg*, eykr. 4) þann Hk.

## Bls. 171, 1.

*Þorkell Gíslason*: Herr bar hátt merki: grimt eggja el kom á Hamðis serki<sup>1</sup>; lið seggja gekk at. Grjót ok skotbroddar meiddu fjör flotna, flest hlíf varð brotna; gráir oddar glumdu.

1) herklæði, brynjur.

## Bls. 171, 2.

*Sami*: Bæði höfuð ok hendr manna hrutu fyrir borð; herklæði brustu; vargr nam kannna hræ.

## Bls. 171, 3.

*Bjarni biskup*: [Ólmr Gullbúi<sup>1</sup> klauf hjálma með yggjar eldi<sup>2</sup>; hann lét hríngserkja böl<sup>3</sup> ganga niðr í herðar. Hávarðr ræð at stæra hart högg liði fyrða; Áslákr hefir verit fskjum<sup>4</sup> illr at eiga viðr.

1) þánnig Fm. S. 11, 170; *álmr gall* spillir bragarhættinum. 2) sverði. 3) sverð. 4) mjög.

## Bls. 172, 1.

*Sami*: Vagn hefir orðit örfengr<sup>1</sup> ýtum at stráugri böð; drengir gengu vel fram með fræknum fullhuga; þars ek frá at hann Ákasonr hinn ríki hlæði<sup>2</sup> brátt hugprúðum Armóði í yggjar eli<sup>3</sup>.

1) harðfeingr. 2) fellði. 3) orustu.

Bls. 172, 2.

*Porkell Gíslason*: Herr neytti handa; branda hröð var snörp; randa fár<sup>1</sup> var fúst til fjörnis<sup>2</sup> landa. Fleinbörvar fëllu, örvar flugu af streng; hjörvar súngu hátt við gjörvar<sup>3</sup> hlífar.

- 1) sverðb. 2) þannig B, C; *fjörnis* (hjálm) *land*, höfub. 3) sterkar.

Bls. 173, 1.

*Tindr Hallkelsson*: Sæng<sup>1</sup>, sem gims gerðr<sup>2</sup> gjörði jarli (með) herða bjúglimum<sup>3</sup>, varða farlig<sup>4</sup>; gnýr fjöltnis fura<sup>5</sup> vóx: þá er víðurr<sup>6</sup> brynju varð at kasta hringfám<sup>7</sup> hánga hrynserk<sup>8</sup>; róða-rastar riðmarar<sup>9</sup> hruðust.

- 1) saumur, sú saumaða brynja. 2) kvk., af *gim*, eldr. 3) *bjúgir* *limir herðanna*, handleggir, hendir. 4) fallig. 5) gnýr sverða, hardagi. 6) þannig Hk., hermk., Hákon jarl. 7) þannig Hk. 8) brynju, hringlandi serk *Hánga* (Óðins). 9) skipin, *róða* (sjókonungs) *rastar* (vegar, sjóar) *riðmarar* (veltandi hestar).

Bls. 173, 2.

*Sami*: þars<sup>1</sup> hringofinn sörta serk<sup>2</sup> blès<sup>3</sup> í sundr fyrir jarli á sandi; seggja sessi<sup>4</sup> hefir merki þess.

- 1) þannig Hk. 2) brynju. 3) þannig Hk. 4) Hákon jarl.

Bls. 173, 3.

*Porkell Gíslason*: Hræss haukar<sup>1</sup> gullu; hvassir benlaukar<sup>2</sup> skýftu<sup>3</sup> leggi liðs; grjót lamdi seggi. Gráir málmar gnustu í fjörtnis stöllum<sup>4</sup>, hjálmar gengu sundr; en hauks fjöllum<sup>5</sup> var-at friðr.

- 1) hrafnar. 2) sverð. 3) skáru sundr. 4) höfðum. 5) *hauks fjöll*, hendir og axlir.

Bls. 174.

*Bjarni biskup*: Herr ægsti<sup>1</sup> darra gný<sup>2</sup>. Ek frá hölda hvarvetna hrökkva fur gunnar-rekkum<sup>3</sup> hjörva hreggviðum<sup>4</sup>: áðr Hákon, ýtum grimmr, tæki at blóta syni í örva drifu; en harða heipt kom fram.

- 1) lét vaxa. 2) bardagann. 3) s. s. *rökkum*, þ. e. vopndjörfum. 4) hermönnum.

Bls. 175, 1.

*Porkell Gíslason*: Ek frá Búa gánga greitt gegnum lið þeirra: geira göll<sup>1</sup> var vökt; hánga svaur<sup>2</sup> gladdist.

1) spjóta hljómr, bardagi. 2) hræfuglinn; *háangi*, sá sem hángir, eða er heingðr.

Bls. 175, 2.

*Bjarni biskup*: Ek frá þá hit illa el Hölga brútar æðast or norðri; harða<sup>1</sup> grímt hagl glumdi á hjálmum: þars skýja grjóti<sup>2</sup>, hreggi keyrðu, barði í ormfráu<sup>3</sup> augu ýtum; því náði þen blása<sup>4</sup>.

1) s. s. harla. 2) hagli. 3) snör og hörð, sem í höggormi. 4) þessvegna þaut í undinni.

Bls. 175, 3.

*Þorkell Gíslason*: Hvert hagl vát eyri; dreyri hraut á lög or sárum bragna; blóð því<sup>2</sup> árum bens<sup>3</sup>. Valr féll þar víða; (menn) sá gylt<sup>4</sup> vát ríða<sup>6</sup>; sveit barðist snarla á snekkjum jarla.

1) vóg. 2) þvoti. 3) sverbunum. 4) gullbúin. 5) merki, hermerki. 6) fara öðfluga.

Bls. 176, 1.

*Sami*: Hit forljóta flagð ræð skjóta snörpum örum af fingrum sèr; slíkt er raun görpum. Hregg ok lopt-drífa gerðist fíkjum<sup>1</sup> grímt at ríkjum<sup>2</sup> gumnum: hlífa guýrr var hár.

1) ákalliga. 2) s. s. ríkjum, völdugum.

Bls. 176, 2.

*Bjarni biskup*: Þá var þrekförlubum jarli þörfum meiri hugraun; ek frá, at hann hældi braut flota sín-um. Sigvaldi bað snara segl við húna í köldum byr<sup>1</sup>; hrönn<sup>2</sup> glumdi á húfum<sup>3</sup>; hríð fell í bug váða<sup>4</sup>.

1) þann.Fm. S. 11, 172. 2) bylga. 3) súbunum. 4) vöða, segla.

Bls. 177.

*Sami*: Þar lét vegrækinn<sup>1</sup> Vígfús helfarar<sup>2</sup> verða veittar Ásláki; er-at þörf at segja þann þátt<sup>3</sup>. Högg-rammr þorleifr of vann brotit þrekstærðum Hávarði þykkva leggi; hann vát hart með kylfu.

1) virðingagjarn. 2) bana. 3) þá sögu.

Bls. 178.

*Þorkell Gíslason*: Enn þrekmeisti gæðir gunnskára<sup>1</sup>

steig fyrir húf<sup>2</sup> hrófs hesti<sup>3</sup>; naðr sára<sup>4</sup> gladdist. Bens<sup>5</sup> bára kom niðr; frækn Búi nam kistu í hvára hönd sér; hykk ferð<sup>6</sup> mistu<sup>7</sup> friðar.

1) hermk., gunnskári (orustu máfr), hrafn. 2) borð. 3) á skipinu. 4) bræfuglinn. 5) gízkab; þ. e. blöð. 6) hygg eg menn. 7) hafa mist.

Bls. 179, 1.

*Bjarni biskup:* Ek frá víst, at Vagn verði skeið með sína þegna; þá voru hroðin öll önnur skip þeirra. Þengils maðr náði þar þeygi at ganga upp; þeir ræðu at keyra ýgja<sup>1</sup> Eiríks menn ofan.

1) óttaliga.

Bls. 179, 2.

*Þorkell Gíslason:* Vagn felldi virða; en hvassleiti hrafn valdi of stírdá náí; sveiti hruundi á borð. Þá ræð Eiríkr dála hrjóða skip þess unnglóða eyðis<sup>1</sup>; þrymr stála var hár.

1) mk., nl. *Vagna*.

Bls. 180.

*Bjarni biskup:* Eiríkr lét þar átjan þegar týna öndu; frágum þá þegna lið heldr þverra fyrir Vagni. Hraustar hetjur mæltu þróttar orð<sup>1</sup> með fyrðum (þat var fíkjum haukligt<sup>2</sup>), þau hafa þjóðir uppi.

1) hreystíyrði. 2) mjög hraustligt.

Bls. 181, 1.

*Sami:* Ok þorketill leira fór með fjörnir fálu<sup>1</sup>, þá er menbroti<sup>2</sup> mælti mansaung<sup>3</sup> um hrínga gná<sup>4</sup>. Hann gjörðist at höggva hauklyndan son Áka; heiptörr Vagn gat heldr vegit furri at hánun.

1) öxi, tröllkonu hjálms. 2) mk. 3) ástarorð. 4) kvk.

Bls. 181, 2.

*Sami:* Hyggjugegn hrínga hreytir kvað at<sup>1</sup> Vagni: yggjar elsvellandi<sup>2</sup>, viltu of þiggja yðvart líf? Ullr egghróðar<sup>3</sup> kvað svá at<sup>1</sup> jarli: eigi mun ek þiggja fjör, nema (ek) efna þat heit, er nam strengja úngr.

1) sagði til. 2) hermk. 3) hermk.

Bls. 182.

*Sami*: Örr Eiríkr lét gefit gríð ok aura 12 stórum þegnum með Vagni; þjóðir leyfa<sup>1</sup> þat mjök.

1) lofa.

Bls. 183, 1.

*Tindr Hallkelsson*: Hugins ferðar verðbjóðr<sup>3</sup> vann leggja sverðs eggja spor<sup>2</sup> á Vinda sinni<sup>3</sup> (seilar sól-gagarr<sup>4</sup> beit), áðr hjörmeiðar mætti hrjóða hálfan þriðja tög lángra skipa leiðar<sup>5</sup> liðs; þat var hætting<sup>6</sup>.

1) hermk., Hakon jarl; sá sem býr hrafna flokkum verð.

2) sár. 3) herliði. 4) sverð, af *seil*, skjaldarband, þ. *sól*, skjöldur, h. *gagarr* (hundr), sverð. 5) leiðangrs. 6) hætta.

Bls. 183, 2.

*Bjarni biskup*: Örlyndr Ullr randa þrymu<sup>1</sup> gekk þá at eiga mæta Ingibjörgu; margir menn fýstu þess.

1) hermk., *Vagn*.

Bls. 187.

*Einar Skálaglamm*: Hvar viti öld, hjarl ok<sup>1</sup> sextán jarla liggja svá und einum jarðbyggvi<sup>2</sup>? þat skyli herr<sup>3</sup> of hugsa.

1) þ. Hk. 2) þ. Hk.; þ. e. höfðingja. 3) landsfolk.

Bls. 194.

*Þorbjörn hornklofi*: Margspakr menfergir<sup>1</sup> bar margar randir<sup>2</sup> í sandmens bý<sup>3</sup> (lundr<sup>4</sup> niðar varga<sup>5</sup> vann sókn á sandi), áðr allr herr lögðis læbrautar seiðs<sup>6</sup> varð flæja<sup>7</sup> af láti fyrir<sup>8</sup> eljunprúðum<sup>9</sup> Skota þverri<sup>10</sup>.

1) eyðir gulls, mk., Haraldr hárfagri. 2) skjöldu. 3) sjóar-bygð, nl. Mön. 4) þ. Hk. 5) lundr skipa, mk., konunginn. 6) *herr lögðis* (sverðs) *læbrautar* (— hættuligs (háls) vegar, skjaldar), *seiðs* (— saungs, bardaga), herfolk. 7) flýa. 8) þ. Hk. 9) þrautgöðum, fræknum; hér við mætti líka taka saman *lögðis læbrautar seiðs*. 10) övini Skota, Haraldr konungi.

Bls. 197.

*Torfeinar*: Margr seggr með fögru skeggi verðr sekr um sauði<sup>1</sup>, en ek at falli úngs allvalds sonar í<sup>2</sup>



eyjum. Höldar segja mér hætt við hugfullan stilli; hefið höggvit skarð í skildi Haralds: skal-at<sup>3</sup> ugga þat.

1) fyrir saubátöku. 2) þann. Hk. 3) þann. Hk.

Bls. 218.

*Þorleifr Rauðfeldarson (jarlsskáld)*: Hákon! vitum hvergi þér fremra jarl und mána ferli; ránar fólkrunnr<sup>1</sup> hefir hafist af gunni.

1) hermk., Hákon jarl, af ránar fólk, sjóorusta; eða fólk-(orustu) runnr hefir hafist af ránar gunni (sjóorustu, Jónsvíkinga bardaga), þann. J. Ólafsson í *Nordens gamle Digtekonst. bls. 163.*

Bls. 224.

*Þórðr Kolbeinsson*: Rennir meinvarga<sup>1</sup> ljóða læ<sup>2</sup> brá litlu síðar æfi Hákonar; sköp fýsa margs. En, þá er herra fór vestan, hygg ek son Tryggva komu til þess lands, er lindar láðstafr<sup>3</sup> hafði vegit<sup>4</sup>.

1) sem rekr óaldarflokkar úr landi, Eiríkr jarl, er sigrði Jónsvíkinga. 2) svik landsmanna. 3) hermaðr, af lindar (sverðs) láð (-land, skjöldr), nl. Hákon jarl. 4) unnð með hernði.

Bls. 232.

*Sami*: Eiríkr hafði meira í hug sér við<sup>1</sup> særi auðs<sup>2</sup>, en upp of kvæði<sup>3</sup>; slíks var ván at hánun. Reiðr þrænskr jarl sótti sænskan gram at ráðum; því rann eingi manna. þrændum gafst þrályndi.

1) móti. 2) mk., Ólaf Tryggvason. 3) en hann gerði uppskatt.

Bls. 267.

*Þorvaldr Kóðránsson*: Ek fór með enn dýra dóm<sup>1</sup>; engi drengur hlýddi mér; gátum varliga<sup>2</sup> góðan hróðr frá hríngs hreyti<sup>3</sup>. En aldin<sup>4</sup> rygr<sup>5</sup> gall við<sup>6</sup> skáldi með enga svinnu of<sup>7</sup> heiðnum stalli<sup>8</sup>; guð greypi<sup>9</sup> þá gyðju<sup>10</sup>.

1) nl. kristnibóð. 2) valla. 3) mk., nl. Skeggja þórarinssyni. 4) gömul. 5) kona, þ. e. Fríðgerðr. 6) kallabi, sendi mér tóninn. 7) þann. Húngurv., þ. e. hjá. 8) blótstalli, altari eða bekkir í hofum heidningja. 9) leiki hart, hegna henni. 10) hofgyðju.

## Bls. 283.

*Hallarsteinn*: Fæmildr fylkir vildi láta brenna firna mörg blóthús ok hörگا<sup>1</sup>; hann bað meíða heíðin goð. Síðan kendi síðvandr herlundr<sup>2</sup> góða trú sanufróðum hólða kindum<sup>3</sup>; hann er ríkstr konúngmanna.

1) blótstabi. 2) mk., eða s. s. *herlundadr*, hergjarn. 3) sonum, þ. e. mönnum.

## Bls. 286.

Nú hefir fjallrænt felliveðr brotit allan stafnvalinn<sup>1</sup> Stefnis; straumr af fjalli ferr um hol knerri. Á geisar með ísi: ek kveð heldr víst, at ásríki<sup>2</sup> valdi slíkum guý; bönd<sup>3</sup> munu vera í landi.

1) skipið. 2) máttur goðanna. 3) gobin.

## ANNAD BINDI.

## Bls. 9.

*HALLFREÐR vandræðaskáld*: Reiði allheíðins sannargs sökkvis margra troga<sup>1</sup> verðr mér svá nökku<sup>2</sup> ægilig<sup>3</sup> fyrir augum, sem úlífill gamall búrhundur stúri<sup>4</sup> úti, alls mest<sup>5</sup> við för gesta; ek stærri brag fyrir búi<sup>6</sup>.

1) ill mk., sá sem leggtr trog í bleyti. 2) nokkuð, nokkut. 3) þannig Flat. 4) gjammi. 5) einkanliga. 6) fyrir framan dýngjuna.

## Bls. 17, 1.

*Sami*: Færum festar vorar! særoka ferr at knerri. Svörð<sup>1</sup> tekr heldr at herða. Hvar er Akkerisfrakki?

1) streingr úr rostungshubum.

## Bls. 17, 2.

*Ólafr Tryggvason*: Ek fékk enn<sup>1</sup> dreng í grænni ólpu til strengja, þann er hnykkir hnakkmiðum<sup>2</sup>. Hér er Akkerisfrakki.

1) einn. 2) akkeris dublum.

## Bls. 40.

*Hallfreðr vandræðaskáld*: Ek hlaut þann guðföður,

er var vorðinn einna æðstr manna norðr und Norðra niðbyrði<sup>1</sup>; ek sanna þat.

1) undir norðr-heimsskauti, á Norðrlöndum; Norðra niðr, dvergr, h. byrðr, himin.

Bls. 52, 1.

*Sami*: Ek veit, at víðlendr konúgr sendi vísu-skreyti<sup>1</sup> nökbán<sup>2</sup> brand<sup>3</sup>; nú ák<sup>4</sup> dýra Sýrar mey<sup>5</sup> at<sup>6</sup> nökkvi<sup>7</sup>. Hjölt verða skrautlig fyrir skavkvíngs<sup>8</sup> herði<sup>9</sup>, þá ek skjálga<sup>10</sup> konúngs nauti<sup>11</sup>; höfum framdan<sup>12</sup> kera<sup>13</sup>, gramr.

1) mér, skáldinu. 2) nakinn. 3) sverð. 4) á eg. 5) hnoss, gersemi, grip. 6) getg. 7) að nokkuru leiti. 8) sverðs. 9) mk., þ. e. mör. 10) veifa. 11) sverðinu, er konúgr gaf mér. 12) framman réttan, eða prýddan, fallegan. 13) brand, sverðblað.

Bls. 52, 2.

*Sami*: Hitt var fyrr, er ek gat vel blóta sjálfan geðskjótan Hlíðskjálfar harra<sup>1</sup>; skipt<sup>2</sup> er á giptu gumna<sup>3</sup>.

1) Óðin. 2) umskipti. 3) manna.

Bls. 52, 3.

*Sami*: Öll átt aldar<sup>1</sup> hefir skipat ljóðum<sup>2</sup> til hylli Óðins; ek man allgilda iðju várna niðja<sup>3</sup>. En, þvíat vald Viðris<sup>4</sup> hugnaðist skáldi vel, legg ek traubr fjón<sup>5</sup> á frumver Friggjar<sup>6</sup>, þvíat þjónum Kristi.

1) allir menn. 2) kveðit. 3) forfeðra. 4) Óðins. 5) hatr. 6) Óðin.

Bls. 53, 1.

*Sami*: Hölda reifnir<sup>1</sup>! höfnum goða nafni Hrafn-blóta<sup>2</sup>, þess er öl<sup>3</sup> lóm<sup>4</sup> í heiðnum dómi við lof lýða.

1) konúgr, sem reifir menn þína gjöfum! 2) Óðins. 3) öl. 4) svik.

Bls. 53, 2.

*Sami*: Freyr ok Freyja, ok enn rammi þórr við Grimni<sup>1</sup>, skyli<sup>2</sup> mér gröm; ek læt fjarð<sup>3</sup> aðul<sup>4</sup> Njarðar; líknið gramr! Ek vil kveþja Krist einn ok guð allrar ástar; reiði sonar erumk<sup>5</sup> leið: (hann) á frægt vald foldar und feðr.

FORNMANNA SÖGUR. 12. BINDI.

D

1) með Óðni. 2) níl. særu, sæu. 3) eg fírrist; hafna. 4) börn, þann. Hallfreðar þátt. 5) er mér.

## Bls. 53, 3.

*Sami*: Sás<sup>1</sup> síðr með Sygna ræsi<sup>2</sup>, at blót eru kvíðjut<sup>3</sup>; verðum at forðast flest fornhaldin skaup<sup>4</sup> Norna. Allir ýtar láta ætt Óðins<sup>5</sup> fyrir-roða<sup>6</sup>; ek verð neyddr at biðja Krist, frá Njarðar niðjum<sup>7</sup>.

1) sá er. 2) Noregskonungi. 3) bönnub. 4) hégóma. 5) Æsi og átrúnað þeirra. 6) slá hendinni af, yfirgefa hana. 7) en sleppa Frey og Freyu.

## Bls. 56.

*Sami*: Eitt er þat sverð sverða, er gerði mik sverð-aubgan; nú mun verða sverðótt fyrir sverða svipnjörð-um<sup>1</sup>; mun-at verða vansverðat, ef jarðarmens<sup>2</sup> umgjörð yrði at því sverði; ek em verðr þriggja sverða.

1) hermk. 2) steind, málub.

## Bls. 83.

*Sami*: Ek ól þar hrafnvins<sup>1</sup> hyrjar<sup>2</sup> njót<sup>3</sup> á mínu hvítu fè<sup>4</sup>, en<sup>5</sup> aldri vildag væla<sup>6</sup> auðgildanda<sup>7</sup>. Ek vann, sem ek kunna, til góðs fyrir gunnmárs<sup>8</sup> grenni<sup>9</sup>, en hjörva furskerðir<sup>10</sup> færði at mér fjörtál.

1) blöða. 2) — elds, sverðs. 3) mk., þ. e. Önund. 4) silfri. 5) getg. 6) vela, svíkja. 7) mk., hann. 8) hrafn. 9) mk., hana Önund. 10) s. s. gullskerðir, mk.

## Bls. 86.

*Sami*: Hnigbaldr bangs<sup>1</sup>! erum<sup>2</sup> svipt<sup>3</sup> at svegi sárlinns<sup>4</sup> hefk rekið svá hermila<sup>5</sup> harma minna í guý skjalda, at ek lét lofnugginn<sup>6</sup> Auðgislbana<sup>7</sup> liggja dauðan í gunnar dyn<sup>8</sup> sunnr<sup>9</sup>; ekk<sup>10</sup> um hefnda okkar svá.

1) mk. 2) mér er. 3) eptirsjá. 4) sverðs, mk., þ. e. Auðgísl. 5) grimmliga. 6) lofi sviptan, ófrægan. 7) Önund. 8) bardaga. 9) fyrir sunnan, þ. e. á Gautlandi. 10) eg.

## Bls. 87.

*Sami*: Ek brá hundgebjadum ölna<sup>1</sup> skeiða<sup>2</sup> elda<sup>3</sup> stökkvi<sup>4</sup> undir: ek lagða hendir at hundi af reibi. Sá

hlakkar<sup>5</sup> skíða<sup>6</sup> els<sup>7</sup> sendir<sup>8</sup> stendr eigi síðan á vélum fyrir þjóð; ek raub Yggjar<sup>9</sup> ela<sup>10</sup> bál<sup>11</sup>.

- 1) fiska. 2) sjóar. 3) gulls. 4) þ. e. manni, honum Öndi.  
5) valkyrju. 6) sverða. 7) -drifu. 8) þ. e. mabr. 9) Óðins.  
10) hardaga. 11) sverð.

Bls. 148.

*Bárðr upplenzki*: Hitt hugða ek, at ek hefða harðhendit þat<sup>1</sup> stundum, at ek skylda einn. of halda skotskum skálpgrana<sup>2</sup>.

- 1) tekið so fast á. 2) hirtmanni.

Bls. 181, 1.

*Nökkvamaðr*: Dökkur Ormr brunar at nökkva; minn hárr<sup>2</sup> errinn<sup>2</sup> hlýri<sup>3</sup> með stóra hyggju ok vinnr<sup>4</sup> stendr of fjarri. Ef værim hér bábir tveir hárir bræðr, synir Harðráðs, þá nè<sup>5</sup> flæðim<sup>6</sup> við; snákr<sup>7</sup> skríðr, þar er brim blikir<sup>8</sup>.

- 1) gráharði. 2) vaski. 3) broðir. 4) afrek. 5) ekki. 6) flýðum.  
7) Ormrinn lángi. 8) er hvítt.

Bls. 181, 2.

*Sami*: Sextigi ára leika fyrir þér einum á borði barða<sup>1</sup> byrhreins<sup>2</sup>: fárr gramr mun fremri á foldu. Einn ok annarr<sup>3</sup> öldu sveipr<sup>4</sup> leikr í greipum mēr á borðs barða<sup>5</sup>: því verð ek, bægin, vægja fyrir.

- 1) s. s. barðats, sjá bls. 310. 2) skips. 3) þ. e. tvær. 4) árar.  
5) nökkvanum.

Bls. 202.

Reynir randa ryðfjónar<sup>1</sup> subr á landi<sup>2</sup> gat halda í sig<sup>3</sup> tölum<sup>4</sup> bænar smiðju<sup>5</sup> beðs<sup>6</sup> baldrs<sup>7</sup>. Hjaldre snjallr síðreynir<sup>8</sup> lét síðan<sup>9</sup> morðhamar<sup>10</sup> gjalla í hattar haubrs<sup>11</sup> steþja Vetrliða skáldi.

- 1) sverðs. 2) þ. e. Vetrliði. 3) í taumi, stöð í móti. 4) ræðum.  
5) kirkju. 6) þ. e. knébeðs. 7) þ. Njal., þ. e. prestsins, þángbrands. 8) þángbr. prestr. 9) þ. Njal. 10) sverð. 11) höfuba.

Bls. 203, 1.

*Þorvaldr veili*: Ek mun senda úlf Yggs bjálba<sup>1</sup>,

D 2

sýni Ugga, einhendis<sup>2</sup> bóð (mér er stygglaust við stála stýri), at hann fyrir reki<sup>3</sup> geitis<sup>4</sup> gný<sup>5</sup>-feta<sup>6</sup>, argan gub<sup>7</sup> varg, þann er of regnir við<sup>7</sup> rögn<sup>8</sup>, en ek annan.

1) (bjálfa) — brýnju, mk. 2) gagngjört. 3) fyrirfari. 4) jötuns. 5) — máls, gulls. 6) mk. 7) stendr móti. 8) gobunum.

## Bls. 203, 2.

Úlfr Uggason: Ek tekkat<sup>1</sup> við tanna-hvarfs<sup>2</sup> hleypi-skarfi<sup>3</sup> vea<sup>4</sup> fjarðar<sup>5</sup> harðbarðs<sup>6</sup>. Raung mál eru á gángi; ek æ við miklu meini. Erat<sup>7</sup> mínlíkt<sup>8</sup>, ráfaka<sup>9</sup> ræki<sup>10</sup>, gína at flugu<sup>11</sup>.

1) tek ekki. 2) munns. 3) flugu. 4) guba. 5) skáldskapar. 6) Obins, þ. e. skáldsins, þorvalds veila. 7) það er ekki. 8) mér líkt, eptir mér. 9) skipa. 10) mk. 11) að vera eggjunarlífi annara.

## Bls. 204.

Steinunn: Þórr brá or stað laungu þvinnils<sup>1</sup> dýri<sup>2</sup> þangbrands, hristi ok beysti börð barðs<sup>3</sup>, ok laust við jörðu. Skíð atals<sup>4</sup> grundar<sup>5</sup> mun-at síðan sundfært um sea, þvíat hart hregg, kent hánun<sup>6</sup>, tók leggja<sup>7</sup> í spánu.

1) þ. Njal., þ. e. sjókonungs. 2) skipi. 3) skipsins. 4) sjókonungs. 5) þ. e. skipið. 6) þór. 7) nli. það.

## Bls. 205.

Sama: Mellu<sup>1</sup> mög fellandi<sup>2</sup> braut allan móstalls<sup>3</sup> vísund<sup>4</sup> fyrir bjöllu gæti<sup>5</sup> bönd<sup>6</sup> ráku strandar val<sup>7</sup>. Krístr hlífði-t málfeta<sup>8</sup> varrar<sup>9</sup>, þá er<sup>10</sup> kneyfði<sup>11</sup> knörr; ek hygg, at guð gætti gylfa hreins<sup>12</sup> at einu<sup>13</sup> lítt.

1) tröllkonu. 2) þór. 3) sjóar. 4) — uxa, skipið. 5) þangbrandi. 6) gobin. 7) skipið. 8) hesti. 9) — sjóar, skipinu. 10) þ. e. þór. 11) lesti. 12) skipsins. 13) einungis, heldr.

## Bls. 248.

Hallfréðr vandræðaskáld: Varr lundr viggs<sup>1</sup> laut-ar<sup>2</sup> hefir hætt til sprunda. Ek hirði lítt, þótt ek verða höggvinn í höndum svarra, ef ek næða sofa lauss meðal arma slæðu karms<sup>3</sup> Sif<sup>4</sup>. Ek máttkat<sup>5</sup> bindast of ræktar<sup>6</sup> við ljósa lind<sup>7</sup>.

- 1) skips. 2) — jarðar, sjóar, mk.; eg. 3) fatabúrs. 4) kk.  
5) mátti ekki. 6) ástar. 7) kk.

Bls. 249, 1.

*Sami*: Ást rennumst<sup>1</sup> til Ilma<sup>2</sup> unnar dags<sup>3</sup>. Ek veitkat<sup>4</sup> hitt, hvat Móða verglóðar<sup>5</sup> skal verða á munni, ef fjölgegnir fagnendr jötuns sagna<sup>6</sup> fregna, hvat mik teitir. Ek fló geitbelg af gyltar grísi.

- 1) rennr mér. 2) gyðja. 3) — gulls, þ. e. kvenna. 4) veit ekki. 5) — gulls, mk.; mér. 6) gulls, mk.

Bls. 249, 2.

*Sami*: Allar slöttfjalladar<sup>1</sup> hirði-naumur sæfar báls<sup>2</sup> koma heim or seljum; góðr hams er á fjóðum. Nú sel ek af ábyrgð mína, þótt ölbekkar Syn<sup>3</sup> ýfist nökkut; hverr seggr taki við snum svarra.

- 1) hörundsmjúkar. 2) konur. 3) kk.

Bls. 250.

*Griss Semingsson*: Námskorð<sup>1</sup>! nú þíkkir mér vera orðinn nökkur sveimr<sup>2</sup>, meðan ek var heiman; ek lít, hve<sup>3</sup> sumr mun sæta. Gestir hafa gerva hér fjandsliga slaug<sup>4</sup>: kona gengr út þrátin, sjáligr svarri þerrir augu.

- 1) kk. 2) ofriðr. 3) hverja. 4) slag, þ. e. ágang.

Bls. 258, 1.

*Hallarsteinn*: Iljaldr-ríkr hilmir sáði hafglóð<sup>1</sup>, ok gaf skjaldu, vöpu ok skikkjur: veitti stótt-hríngs<sup>2</sup> stöfum<sup>3</sup> stikka<sup>4</sup>. Stórráðr stillir fékk steinda<sup>5</sup> knörru, en ekki<sup>6</sup> hæfði<sup>7</sup> mildi hildíngs<sup>8</sup>. Hann er ríkstr konungmanna —

- 1) gulli. 2) gulls. 3) mk. 4) yrkisefni. 5) malaba. 6) ekkert. 7) jafnabist við. 8) konungs.

Bls. 258, 2.

*Sami*: Hirðmenn konungs knáttu spennu gyld<sup>1</sup> horn hverja húns<sup>2</sup> nótt<sup>3</sup>; vísi, glaðr græðis mældrar<sup>4</sup>, drakk þaðra<sup>5</sup>. Víðfrægr allvaldr tæði velja<sup>6</sup> vína sínum einkar mildum hirðmönuum. Ólafr und vegsólar —

- 1) gylt. 2) bjarnar. 3) þ. e. vetr. 4) gulls. 5) þar. 6) valdi.

## Bls. 250.

*Sami:* Móðprátinn<sup>1</sup> morðlinns<sup>2</sup> hvesi-meðr<sup>3</sup> hjó mörgu sinni úti á skeiðum<sup>4</sup>; húfr<sup>5</sup> svall<sup>6</sup>, hrannir<sup>7</sup> fellu. Gunnfiskinn<sup>8</sup> herruðr<sup>9</sup> lét gylt hlýr<sup>10</sup> blikja<sup>11</sup> fjarri höfnum; skoltar<sup>12</sup> gnöptu<sup>13</sup>. — höll ok fremstr at öllu<sup>14</sup>.

1) hugdjarfr. 2) sverbs. 3) eggjandi, hermk. 4) herskipum. 5) skips borbín. 6) þrútnubu af vætu. 7) báru. 8) hergjarn. 9) hermk. 10) kinnunga. 11) skína. 12) dreka höfubín. 13) göptu. 14) þetta visuorb, svo og þau tvö síðustu í tveim næstundanfarandi vísu, eru stef í drápunni, þau skal so upp taka: hana Ólafr er rikstr konungmanna ok fremstr at öllu und vegoðlar (veg-ligrar sólar) höll (þ. e. himni).

## Bls. 274.

*Hallarsteinn:* Ek tel vinnr<sup>1</sup> tiggja. Gramr framdi tvær íþróttir seun, þær ek veit færi<sup>2</sup> gunnelds<sup>3</sup> geymirunna<sup>4</sup>. Hnigbaldr hvíttra skjalda<sup>5</sup>, frárr flestra dáða, lèk vandla handsöxum, ok gekk á árum, fleinrjóðr<sup>6</sup>!

1) íþróttir. 2) færi. 3) sverbs. 4) menn, nl. framíð hafa. 5) hermk., konunginn. 6) mk.

## Bls. 275.

*Sami:* Vlti menn, at ek frá tvenna konúgs hirtmeðr<sup>1</sup> vætki<sup>2</sup> valstafns<sup>3</sup> rofna<sup>4</sup> veðja manns haus (og) ljósum hringi. Hværr hjörva snyrtir<sup>5</sup> grams lèxt öðrum færri<sup>6</sup> í hamri. Styrremdr<sup>7</sup> stillir framdi hermart<sup>8</sup> stærra.

1) hirtmenn. 2) ekki. 3) handar, þann. Rekstefja. 4) þann. Rekst., þ. e. oknáa. 5) mabr. 6) færari. 7) öflugr í stríði. 8) mjög mart.

## Bls. 276.

*Sami:* Síðan ræð annar öðlúgs manna ókvöðinn at gánga í berg; stígr varð stránger stála sveigi<sup>1</sup>. Ólna foldar<sup>2</sup> eldruðr<sup>3</sup> máttí hvarki klífa<sup>4</sup> hátt fjall upp eða niðr frá miðju; hans líf var þrotit.

1) manninum. 2) sjóar. 3) = gulle runnr, mabr. 4) klífra.



## Bls. 277.

*Sami:* Ek frá hildíng<sup>1</sup> gánga hratt í bratta gnípu; ráðvandr hilmir rendi<sup>2</sup> ríp<sup>3</sup>; hann ræð<sup>4</sup> prúdt<sup>5</sup> eptir mauni. Þrekleyfór<sup>6</sup> þengill hafði sinn dreng und hendi, stillir bar svá sigrþoll<sup>7</sup> ok gekk lengra; þat var endr<sup>8</sup>.

- 1) konung. 2) hljóp upp. 3) bergið. 4) sótti. 5) hraustliga. 6) lofadr fyrir hreysti. 7) manninn. 8) fyrrum.

## Bls. 279.

*Sami:* Ek fet inna<sup>1</sup> hin fjórðu dádstyrk dýrðar-merki dólgmínnigs<sup>2</sup> Sköglar borðs<sup>3</sup> skelfirðar<sup>4</sup> ský-bjóðs<sup>5</sup>. Stórlyndr skyndir stíðra branda<sup>6</sup> storms<sup>7</sup> nam hrinda hvatlyndum þorkatli hart fur borð á Ormi.

- 1) eg inni. 2) þess hergjarna. 3) skjaldar. 4) orustu. 5) skjaldar bjóðs hermanns, þ. e. konungsins. 6) sverða. 7) orustu, hermk.

## Bls. 280.

*Sami:* Mikill meingarðr<sup>1</sup> margra jarða<sup>2</sup> vann spell dýrðligri skikkju spjótrunnus<sup>3</sup>; stillir sparðit<sup>4</sup> skaða bótir. Guðvefr ok grán<sup>5</sup> skinn und hánnum gjörðist síðan jöfri, eina svípstund, jafu-sjónfagr eða fríðri.

- 1) hjálparmaðr. 2) konúgrinn. 3) mk., þorkels. 4) sparði ekki. 5) grá.

## Bls. 282.

*Sami:* Dimmt dvergs regn<sup>1</sup> magnat<sup>2</sup>. Örrjóðr<sup>3</sup> gat<sup>4</sup> bjartar jarteinir<sup>5</sup> allra dýrðar dáða í hit fimta sinn. Sigrgjarn, dygðar fúss döglngr var senn<sup>6</sup> prýddr, sólm fegri, í húsi með skryðdum drottins englum.

- 1) þann. Rekst. 2) þ. e. nú eykst yrkis efnib. 3) hermk., konúgr. 4) fekk. 5) merki. 6) seðr.

## Bls. 288, 1.

*Bandadrápa:* Jöfur vann meir síðan miklu fleiri málmhríðir<sup>1</sup>; frágum<sup>2</sup> aðra þat<sup>3</sup> áðr (Eiríkr und sik geira — \*); þá er gerði<sup>4</sup> vala<sup>5</sup> garð<sup>6</sup> virvils<sup>7</sup> strandar<sup>8</sup> vala<sup>9</sup> of<sup>10</sup> víðt herjat Gotland. (Veðrmíldr ok semr hildi — \*).

1) orustur. 2) eg spurði. 3) að því. 4) hafi. 5) herkonunga. 6) veðr, þ. e. orustu. 7) sjökönungs. 8) jarðar, sjóar. 9) hauka, þ. e. skipa, þ. e. skipa orustu, sjóorustu. 10) um.

\*) Þessi tvö vísuorð, so og 4. og 8. vísuorð í næstu vísu, eru stefjaorð drápunnar, en þau hanga af einu stefsorði, sem Snorra-  
edda til færir, *dregr land at mun banda*, og skal þau so upp  
taka: *geira-veðrmíldr* (hergjarn) *Eiríkr dregr land und sik at  
mun* (eptir vilja) *banda* (gobanna), *og semr hildi gunnblítr* (kátr  
í orustum), *ok rēð stān hjarli* (landi): *goð vōrðu jarl*.

Bls. 288, 2.

*Sama*: Stórir<sup>1</sup> stafnviggs<sup>2</sup> lét höfuð gumna liggja  
at Stauri; gramr vælti<sup>3</sup> svá. Unda márr<sup>4</sup> sleit svörð<sup>5</sup>  
víkinga á eyri, at hörðu sverða móti<sup>6</sup>.

1) þ. e. stýrir. 2) skips, Eiríkr jarl. 3) þ. e. velti, bjó so um.  
4) hrafn. 5) höfuð. 6) Um stefið sjá bls. 288, 1, \*.

Bls. 289.

*Sama*: Lægis<sup>1</sup> log<sup>2</sup> fágandi<sup>3</sup> fór síðan eyða Valda-  
mars land oddhríðar brandi<sup>4</sup>; hríð óx af því. Ægir  
gumna<sup>5</sup>! Þú brauzt Aldegju: sú hildr<sup>6</sup> var hörð: komt<sup>7</sup>  
austr í Garða með höldum. Oss numnast skil<sup>8</sup>.

1) sjóar. 2) gulls. 3) mk., Eiríkr jarl. 4) orustu eldi, þ. e.  
með sverði. 5) mk., þú Eiríkr. 6) orusta. 7) þú komst. 8) eg  
veit deili á því.

Bls. 294.

*Haldór ókristni*: Gunnubliks<sup>1</sup>-el<sup>2</sup>-móbr<sup>3</sup> jöfra hneit-  
ir<sup>4</sup> baud út miklu líði af Svíþjóðu; gramr hēlt sunnr<sup>5</sup>  
til gunnar. Hrægeitunga<sup>6</sup> feitir<sup>7</sup>! hverr<sup>8</sup> hōlda vildi  
þá fylgja Eiríki. Sára már<sup>9</sup> fēkk sylg<sup>10</sup> á sjá.

1) sverbs. 2) stríðs. 3) — hugabr. 4) hnekkir, þ. e. Eiríkr  
jarl. 5) subr. 6) hrafna. 7) mk. 8) þannig Hk. 9) hrafna.  
10) drykk.

Bls. 297.

*Sami*: Konúgr fór sunnan sjav tígum skeiða ok  
einu<sup>1</sup>; mætr unnviggs<sup>2</sup> meiðr<sup>3</sup> rauð sverð at ona<sup>4</sup> morði<sup>5</sup>,  
þá er jarl<sup>6</sup> hafði of krafða hún-hreina<sup>7</sup> Skánunga<sup>8</sup> lagar  
fundar; sætt seggja ættar gekk sundr.

- 1) þ. e. skipi. 2) skips. 3) mik., konungr. 4) sverða. 5) orustu.  
6) Sigvaldi. 7) skip. 8) þ. e. til.

## Bls. 299.

*Hallarsteinn*: Avrrjóðr<sup>1</sup> þorði beita átta ok þrinn-  
um<sup>2</sup> skeiðum efsta<sup>3</sup> sinnu at Svöldrar mynni; brýnn  
byrr varð. Ormr hinn lángi skreið ölna vág<sup>4</sup>, þrúð  
hird knúði árar, hilmir stýrði.

- 1) hermk., Ólafr konungr. 2) þrem. 3) súasta. 4) hafib.

## Bls. 305.

*Hallfreðr*: Frægr flugþverrir<sup>1</sup> nam aldregi vægja  
furri, heldr lét hauka<sup>2</sup> skyldir<sup>3</sup> hugrekki þekka sér.

- 1) flóttu stöðvandí, hermk. 2) hermanna. 3) hermk.

## Bls. 306.

*Sami*: Geta skal þess máls, er dólga fángs menn<sup>1</sup>  
kváðu dáðöflgan gram mæla við drengi at vápna sennu<sup>2</sup>.  
Hertr ygðar<sup>3</sup> hnekkir<sup>4</sup> bað-a sína rekka hyggja á flóttu;  
þróttar<sup>5</sup> orð þess þjóðar sessa<sup>6</sup> lífa.

- 1) hermenn. 2) í orustunni. 3) ótta. 4) konungr. 5) hreysti-  
6) — vinar, konungs.

## Bls. 307.

*Sami*: Hykk<sup>1</sup> gram, þaun er framdi gunni, mistu<sup>2</sup>  
þar víst til<sup>3</sup> mjök gengis þrænzkra drengja; mörg  
drótt kom á flóttu. Næfr<sup>4</sup> allvaldr<sup>5</sup> vá<sup>6</sup> einn við tvá  
sujalla jöfra ok jarl inn þriðja; frægr siðr er at segja  
til slíks.

- 1) eg hygg. 2) hafa mist. 3) of. 4) knár. 5) konungr.  
6) barðist.

## Bls. 311, 1.

*Skúli Þorsteinsson*: Ek fylgða Frísa dólgi<sup>1</sup> ok  
Sigvalda; úngr fékk ek aldrbót<sup>2</sup>, þar er spjórr<sup>3</sup> súngu;  
(nú finnr öld<sup>4</sup>, at ek eldumst) þar er bárum roðinn  
sárlauk<sup>5</sup> til móts við málmþíngs-mætan<sup>6</sup> sunnr fur  
Svöldrar mynni.

- 1) Eiríki jarli. 2) se og frægt. 3) spjót. 4) menn. 5) sverð.  
6) kappann Ólaf Tryggvason.

## Bls. 311, 2.

*Hallfreðr*: Örvar líðu gjörva fram á lopti; brodda flaug<sup>1</sup> var lítt hept, áðr brjótendr bauga<sup>2</sup> skyti spjótum. Hitt var orð mest, at minn hvarkunnr<sup>3</sup> drottinn sótti harðast fram í málma gnaustan<sup>4</sup> fyr sunnan lög.

- 1) flug. 2) menn. 3) alþektr. 4) orustunni.

## Bls. 312, 1.

*Hallarsteinn*: Avrbragða<sup>1</sup> ærir<sup>2</sup> lögðu annat sinn sex tígum flausta<sup>3</sup> at linna<sup>4</sup>; Göndlar borða<sup>5</sup> gnaust varð grímt. Mörg drótt hneð, þar er danskr herr sótti dýran harra; hirn fèll, hrafnar gullu<sup>6</sup>.

- 1) orustu. 2) þjónar, þ. e. hermenn. 3) skipa. 4) Orminum. 5) skjalda. 6) krunkubu.

## Bls. 312, 2.

*Sami*: Sterklig stöng jöfurs merkis reib<sup>1</sup>, stálfn súngu, gramr skaut, rimmu gángur gerðist á Orminn lánga. Nýtr nærr<sup>2</sup> her orðprúða Noregs gætiss<sup>3</sup> var-a traubr at særa Jóta ferðir<sup>4</sup>.

- 1) fór öðfluga. 2) knár. 3) Ólafs konungs. 4) líb. Stefib, sjá bls. 259.

## Bls. 313, 1.

*Hallfreðr*: Hundmargr<sup>1</sup> herr sótti drasil<sup>2</sup> sunda<sup>3</sup>, þar er harðfengr hilmir hætti<sup>4</sup>, en varði Dönum hjálm-spjótum<sup>5</sup>. Þar fèllu meirr fleiri hollvinir mánir með þeim geyma<sup>6</sup> skævabar<sup>7</sup> þolli<sup>8</sup>; ek hlaut mein af því.

- 1) mjög margr. 2) hest. 3) skipib, Orminn. 4) þ. e. sér. 5) skotvopnum. 6) sjóar. 7) — hests, skips. 8) mk., konungi.

## Bls. 313, 2.

*Sami*: Herskerðir<sup>1</sup> klauf kunnum eldvíðum<sup>2</sup> harðan svarðar stofu<sup>3</sup> með sverði; hann gekk reibr of skeiðar. Gramr kunni rásárka<sup>4</sup> barkað<sup>5</sup> hold at gunni; margr gunnþíngs hegr<sup>6</sup> lá of höggvinn á þunnum hjör.

- 1) líbsforingi. 2) = sverðvíðum, mönnum. 3) höfub. 4) særa til skemda. 5) brynjað. 6) hermk.

## Bls. 314, 1.

*Hallarsteinn*: Sveini gekk meinilla myrkt mækis

eggja hregg<sup>1</sup>; ek frá sár dreyra drengjum; Danir skunduðu undan.

1) bardagi.

Bls. 314, 2.

*Hallfreðr*: Rammr vígstyrs<sup>1</sup> rymr varð um Vinda myrði<sup>2</sup> und randa himni<sup>3</sup>; spjör<sup>4</sup> knáttu glymja. Varg-hollr hirðir víðiss<sup>5</sup> velti-reyðar<sup>6</sup> með fjöld seggja stóðst marga þrimu<sup>7</sup> við harðan hnitvegg<sup>8</sup>.

1) réttara vígskýs, skjaldar. 2) Ólaf konung. 3) skildinum. 4) vopn. 5) sjoar. 6) veltandi kerru, þ. e. skips, hermk. 7) aðlaup. 8) skjöld.

Bls. 315, 1.

*Hallarsteinn*: Fjörnis<sup>1</sup> mána<sup>2</sup> fleyendr<sup>3</sup> rendu fimtán útiblökkum ekkils<sup>4</sup> at gram.

1) hjalms. 2) sverðs. 3) hermenn. 4) skipum.

Bls. 315, 2.

*Hallfreðr*: Hlifa gálkn<sup>1</sup>, gnóg til gumna feigðar, sögðu upp lög<sup>2</sup> við randar bákn<sup>3</sup>; líf lagðisk<sup>4</sup> firum skjótt.

1) sverð. 2) kvaðu hátt. 3) skildina. 4) getg.

Bls. 315, 3.

*Sami*: Hygg, leifa<sup>1</sup> brautar<sup>2</sup> lognárungum<sup>3</sup> váru leitt<sup>4</sup>, at eiga geigrþing<sup>5</sup> geirs<sup>6</sup> við gumna stjóra<sup>7</sup>: þá er fræknir fákhlaðendr farlegs<sup>8</sup> húfs<sup>9</sup> gingu meðr hamri þæðar<sup>10</sup> hrings skytr<sup>11</sup> at<sup>12</sup> vin jarla<sup>13</sup>.

1) sjökonungs. 2) sjoar. 3) mönnum. 4) getg. 5) óttaligt þing. 6) bardaga. 7) konunginn. 8) fallegs. 9) menn, kappar Ólafs konungs. 10) slegnar. 11) brynjur. 12) með. 13) konunginum.

Bls. 316, 1.

*Hallarsteinn*: Tveir nafnar<sup>1</sup> gjörðu drifu<sup>2</sup>: brandr<sup>3</sup> gall við slög randa<sup>4</sup>: grár tröllmarr<sup>5</sup>, sollinn trýni, reif jafnan hræ. Svenskr herr var þorrinn<sup>6</sup> sigri: sverð beit, en peita<sup>7</sup> fló; hríð óx, höldar flýðo.

1) bábir Ólafar. 2) hörðust. 3) sverðib. 4) skjaldanna. 5) ulfr. 6) svipt. 7) valakt spjöt.

## Bls. 316, 2.

*Sami*: Ræsir mátti at líta raunskjótt<sup>1</sup> tvenna<sup>2</sup> döglinga senn; var-a friðr; sól Svölnis<sup>3</sup> jela<sup>4</sup> rauð<sup>5</sup> rít<sup>6</sup>.

1) mjög skjótt. 2) tvö. 3) Óðins. 4) sverðib. 5) = hrauð, onýti. 6) skjöldinn.

## Bls. 317.

*Sami*: Tandri<sup>1</sup> Sköglar<sup>2</sup> flaug; tiggri rendi<sup>3</sup> tveim döglingum; hans vegr hófst með sigri.

1) eldr. 2) valkyrju, þ. e. sverð. 3) rak á flötta.

## Bls. 318, 1.

*Haldór ókristni*: Snarpra sverða gangr gerðist um Orminn lánga; drengir slitu frið<sup>2</sup> lengi, þar er gollu<sup>3</sup> spjör<sup>4</sup> gullu. (Menn) kváðu svenska menn ok danska runna fráns<sup>5</sup> leggbíta<sup>6</sup> fylgja honum<sup>7</sup> sunnr<sup>8</sup> at dólgs sennu<sup>9</sup>.

1) glaumr. 2) börðust. 3) gullig, gylt. 4) spjót. 5) fagrs. 6) sverðs, mk. 7) Eiriki jarli. 8) fyrir sunnan, þ. e. við Svoldr. 9) í orustunni.

## Bls. 318, 2.

*Hallarsteinn*: ltr<sup>1</sup> jarl rendi endr<sup>2</sup> fimm skipum þriðja sinni at Ormi þremja<sup>3</sup> storms<sup>4</sup> þrekmauns<sup>5</sup>.

1) ágætr. 2) aptr. 3) sverða. 4) bardaga. 5) hraustmennis, þ. e. þess hrausta hermanns, Ólafs Tryggvas.

## Bls. 318, 3.

*Haldór ókristni*: Ormrinn lángi kom í heldr harðan fjörð<sup>1</sup>: túngl tígla tångar<sup>2</sup> skárust þar: reyr dreyra<sup>3</sup> hitto<sup>4</sup> saman. Þá er brynflagðs<sup>5</sup> reginn<sup>6</sup> lagði borðmikinn barða<sup>7</sup> við síðu Fáfniss<sup>8</sup>; jarl vann<sup>9</sup> hjálms hrð<sup>10</sup> at hólmi<sup>11</sup>.

1) þ. e. mikinn háska. 2) skjaldrimar túngl, skildir. 3) sverð. 4) eða hnit, skullu. 5) axar. 6) mk., Eiríkr jarl. 7) Járnbardann. 8) Ormsins lánga. 9) háði. 10) orusta. 11) við Svoldr.

## Bls. 319.

*Hallfreðr*: Verkendr<sup>1</sup> Hleðius baugs-serkjar<sup>2</sup> gjörðu-t vægjast við í naddfars böð<sup>3</sup>, sukku sárir niðr af naðri<sup>4</sup>. Þó at aldyrr konúgr stýri Ormi, mun Ormr lengi vanr<sup>5</sup> slíkra drengja, þars<sup>6</sup> hann skrifer með lið lýða.

1) litendr. 2) brynju, þ. e. hermenn. 3) í þeirri hættuligu orustu. 4) Orminum. 5) án vera. 6) þar er.

## Bls. 321.

*Hallfreðr*: Þeir ýtar, er víða nenna<sup>1</sup>, látast enn eigi of finna fremra mann fólkreifum<sup>2</sup> Óleifi<sup>3</sup>.

1) fara. 2) glöbum í bardaga. 3) Ólafi.

## Bls. 322, 1.

*Sami*: Bleyði firðr Breta stríðir<sup>1</sup>, sá er varði víð lönd, firðist vættr<sup>2</sup> við bráðan Hæðins bekkdóm<sup>3</sup> rekka. Hann lét mæð<sup>4</sup> skóð<sup>5</sup> verða roðin blóði of<sup>6</sup> sanna sök; þar óx sverðjálmr<sup>7</sup> fur<sup>8</sup> Skylja<sup>9</sup>; ek frá skilit<sup>10</sup>.

1) Ólafr konúgr. 2) alls ekki. 3) leik, þ. e. orustu. 4) sögr. 5) vopn. 6) fyrir. 7) sverða glam. 8) fyrir. 9) konungi. 10) eg hefi þarum sanna sögu.

## Bls. 322, 2.

*Sami*: Hverr maðr und sólar jafri<sup>1</sup> var hræddr við örvan hugdyggan son Tryggva; málmþíngs<sup>2</sup> meib- ar<sup>3</sup> óðust<sup>4</sup>.

1) himni, þ. e. á jörðu. 2) bardaga. 3) menn. 4) s. s. óðust, voru smeikir.

## Bls. 323, 1.

*Sami*: Þjóð mundi-t varliga<sup>1</sup> hrjóða<sup>2</sup> hit lánga lúng<sup>3</sup> und læsks<sup>4</sup> rísum gram, blóð kom á þðam þróm<sup>5</sup>, meðan verðung<sup>6</sup> ítrs<sup>7</sup> jöfurs varði atu<sup>8</sup> viu<sup>9</sup> sverðum innanborðs; sú gerðist vel<sup>10</sup> at morði.

1) valla. 2) eyða. 3) skip. 4) gulls. 5) borðstokk. 6) hirð. 7) ágæts. 8) orustu. 9) kappann, konunginn. 10) gekk vel framm.

## Bls. 323, 2.

*Hallarsteinn*: Ýtar börðust; Hyrningr lét bens víða heiptar gjörnum brynskíðs<sup>1</sup> viðum<sup>2</sup>.

1) sverðs. 2) mönnum.

## Bls. 324.

*Þórðr Kolbeinsson*: Þar var herjat blám hjörvi við dreyrgar tóptir hjálmaðs Hropts<sup>1</sup>; enn gerði<sup>2</sup> grams

vörr<sup>3</sup> fékk gott orð. Hyrningr! höll hárra fjalla<sup>4</sup> bílar, áðr þat fyrnist<sup>5</sup>.

1) Óðins, þ. e. við blöðuga skjöldu. 2) gervi, hrausti. 3) varnarmadr, þ. e. Hyrningr. 4) himininn. 5) gleymist.

Bls. 328, 1.

*Haldór ókristni*: Hykkat ek vægb at vígi; drótt<sup>1</sup> sparðit sik<sup>2</sup>; jarl vann sóttan ógnharðan jöfur, (ok) komst at fjörð-jörðu<sup>3</sup>; lítt var sævar sótti<sup>4</sup> svánger, þá er færbet, fjörðmývils<sup>5</sup> fólkhær<sup>6</sup>! barða<sup>7</sup> á mið<sup>8</sup> við Orminn lánga.

1) hirðin. 2) hlífði sér ekki. 3) því fjörðotta landi, Noregi, samanb. 1, 38. 4) skipið; Fagrskinna hefir *Sifjar sóti*, ulfr. 5) skips. 6) þ. e. harðr í skipa orustu. 7) Járnbarbann. 8) borð.

Bls. 328, 2.

*Hallarsteinn*: Styrr<sup>1</sup> þreifsk<sup>2</sup>. Stránger rógvellir<sup>3</sup> bæð ránska<sup>4</sup> stærri aska<sup>5</sup> fella remmilauka<sup>6</sup> á Orminn lánga. Ættstórr Eiríkr mátti ella aldri vinna of-lína<sup>7</sup> í geira dyn<sup>8</sup>.

1) orustan. 2) óx. 3) hermk., Eiríkr jarl. 4) gull. 5) menn sin. 6) stórtre. 7) Orminn. 8) orustu.

Bls. 329.

*Haldór ókristni*: Þjóð stökk aptr um þóptr með Óleifi<sup>1</sup>. Hugreifr<sup>2</sup> þengill hét á sína heiptarnýta drengi; þá er<sup>3</sup> höfðu lokit hafvita<sup>4</sup> um súðallan Hallands<sup>5</sup> gram<sup>6</sup>; vápneðr<sup>7</sup> varð fur Vinda myrbí<sup>8</sup>.

1) til Ólafs konungs. 2) huggladr. 3) menn. 4) skipum. 5) hér *Ítalands*. 6) Noregs konung. 7) vörn með vopnum. 8) Olafi konungi.

Bls. 330.

*Hallarsteinn*: Sóknstránger hildínger<sup>1</sup> skaut kvast<sup>2</sup> or lyptíngu; hlíffar brustu. Söðan nam drekinn lángr sýnt<sup>3</sup> eyðast.

1) konungr. 2) hart. 3) auðsjáanliga.



## ÞRIDJA BINDI.

## Bl. 3, 1.

*HALLFREDR vandræðaskáld*: Gunnr<sup>1</sup> vóx fur sunnan haf: sverð bitu fjörrönn<sup>2</sup> feigra fíra; gott er mönnum at frétta gerva<sup>3</sup> at því, hvern rekka randlábs<sup>4</sup> víðir<sup>5</sup> kváðu fylgja Ólafi rakkligast<sup>6</sup>. Ek vinn sléttan<sup>7</sup> Surts ættar<sup>8</sup> sylg<sup>9</sup>.

- 1) orusta. 2) brjóst. 3) vandliga. 4) skjaldar. 5) menn.  
6) vaskligast. 7) og vanda. 8) jötna. 9) — drykk, skáldskapinn.

## Bl. 3, 2.

*Sami*: Ógræðir armgrjóts<sup>1</sup> sá Trönu fljóta auða ok báða Naðra<sup>2</sup>; hann rauð glaðr geir at gunni: áðr hjaldri-þorinn<sup>3</sup> hugframr þorketill<sup>4</sup>, snotr sunds<sup>5</sup>, hældi uad-an or ramri böð<sup>6</sup> á snæris vítni<sup>7</sup>.

- 1) mk., mildr af gulli; hér þorkell nefja. 2) Orminn lánga og skamma. 3) vopndjarfr. 4) þorkell. 5) syndr vel. 6) orustu. 7) skipinu.

## Bl. 4.

*Sami*: Viada skeiðr<sup>1</sup> drógu víðt at vígi, ok þunn gálkn<sup>2</sup> þriðja<sup>3</sup> haudrs<sup>4</sup> vaft<sup>5</sup> gínðu munnum á þjóðir<sup>6</sup> Sverða gnýr varð á sjó; örn sleit gera<sup>7</sup> beitu<sup>8</sup>; dýrr drengja stjóri<sup>9</sup> vá<sup>10</sup>; mörg drótt kom á flóttu.

- 1) skip. 2) vargar. 3) Óbins. 4) — hlifar, skjaldar, þ. e. sverðin. 5) með jární vöfðum skóptum. 6) þ. e. þeir Sigvaldi höfðu sverðin á lopti, er þeir reru til bardagans. 7) ulfs. 8) hræ. 9) konúgr. 10) barðist.

## Bl. 5.

*Sami*: Veitkat ek<sup>1</sup> hitt, hvárt ek skal leyfa<sup>2</sup> heita<sup>3</sup> dýr<sup>4</sup>-bliks<sup>5</sup> dyn<sup>6</sup>-sæðinga<sup>7</sup> húngrdeys<sup>8</sup> dauðan eða þó<sup>9</sup> kvikvan: alls<sup>10</sup> seggir segja mér hvárttveggja sannliga; at hváru<sup>11</sup> mun gramr sárr; hætt er at frétta til hans.

- 1) eg veit ekki. 2) lofa. 3) sjókonungs. 4) skips. 5) skjaldar. 6) orustu. 7) — máfa, þ. e. hrafna. 8) hermk., Ólaf konúgr. 9) þá. 10) með því að. 11) samstæmt.

## Bls. 6.

*Sami:* Landvörðr<sup>1</sup> var sagðr mér firðr lýðum ok láði fur handan sjá; en munum-a<sup>2</sup> of bíta meira stríð<sup>3</sup>; þó at ærir<sup>4</sup> hauka-háklífs<sup>5</sup> elds<sup>6</sup> belldi<sup>7</sup> þeim svikum, væri oss heila líkn<sup>8</sup>, ef jöfr lifði.

1) konunggrinn. 2) jeg mun ekki. 3) harm. 4) þjónar.  
5) handar. 6) gulls, þ. e. menn. 7) heftu í frammi. 8) höfuð-  
líkn, huggun.

## Bls. 7.

*Sami:* Hinn, er það sagði, at lofða gramr lifði, var um æfi samr<sup>1</sup> oddbragðs<sup>2</sup> árr<sup>3</sup> læstyggis<sup>4</sup> sonar Tryggva<sup>5</sup>. Öld kveðr Ólaf vera kominn or stála eli<sup>6</sup>; menn geta ferri<sup>7</sup> sönnu máli, mjök er verr en svá<sup>8</sup>.

1) stöðugr. 2) stríðs. 3) þjón, þ. e. stríðsmadr. 4) þess  
brekkjalausa, góða. 5) Ólafs. 6) bardaganum. 7) fjærri. 8) því  
er nú miðr.

## Bls. 8, 1.

*Sami:* Er þegnar sóttu þróttharðan gram með líði lýða, (sem) ek frá, mundu-t landherðar<sup>1</sup> verða þess sköp<sup>2</sup>, at margdýrr mundjökuls<sup>3</sup> rýrir<sup>4</sup> myndi koma or slíkum styr; mér þikkja-t gotnar<sup>5</sup> geta glíklígs<sup>6</sup>.

1) þ. e. landher þar. 2) auðna. 3) silfrs. 4) mk., Ólafur  
konungur. 5) menn. 6) líkliga.

## Bls. 8, 2.

*Sami:* Enn segir sumr seggr auðar kenni<sup>1</sup> fra sár-um tiggja eðr braut of komnum or málma gnaustan<sup>2</sup> austr<sup>3</sup>. Nú hefk sannfregit morð síklíngs sunnan or miklum styr; ek kann (eigi) margt við<sup>4</sup> veifanar orði<sup>5</sup> manna.

1) mk., þ. e. mér. 2) bardaganum. 3) á Vindlandi. 4) á  
móti. 5) óvissum sögnum.

## Bls. 9, 1.

*Sami:* Íllt var þats<sup>1</sup> ek stóð fjærri úlfa sultar þverri<sup>2</sup>, þar er málmar brustu mest<sup>3</sup>, þó at opt sè smátt undir einum<sup>4</sup>. Ek em skiliðr<sup>5</sup> við Skylja<sup>6</sup>, skálm-

öld<sup>7</sup> hefir valdit því. Ek vætti<sup>8</sup> virða drottins<sup>9</sup>; flestum er mest vil ok dul<sup>10</sup>.

1) þab, ab. 2) kappanum, Ólafi. 3) í bardaganum. 4) nfi. komið. 5) skilinn. 6) konunginn. 7) stríð, bardaginn. 8) vætti. 9) konungsins. 10) flestir óska margs, en fara duldir hins sanna.

Bls. 9, 2.

*Sami:* Týr Hæðins meyjar<sup>1</sup> vígþeys<sup>2</sup> lét (með) harðgjörvum hjörvi verða sverða vind<sup>3</sup> á vísu hólms<sup>4</sup> sundi. Mörg bitr benkneif<sup>5</sup> óð í blóði fyrir Óleifi, áðr en Elfir næði Ormi eða meira hlut<sup>6</sup>.

1) Hildar. 2) hermk., Ólafi konungur. 3) orustu. 4) Svoldrar. 5) vopn. 6) sigri.

Bls. 10, 1.

*Hallfreðr:* Ek hef guðföður, þann<sup>1</sup> var vorðinn<sup>2</sup> ríski hverjum heiptfíknum<sup>3</sup> jöfri norðr und niðburði Norðra<sup>4</sup>. Ek mun aldregi biða bótir þess mækis mót<sup>5</sup> margaukanda<sup>6</sup> er vann skarðan<sup>7</sup> breiðan barðmána<sup>8</sup>.

1) þann er. 2) = var. 3) hergjörnum. 4) sjá 2, 40. 5) bardaga. 6) þ. e. þess hermanns, þ. e. Ólafs konungs. 7) sundr hjó. 8) skjöld.

Bls. 10, 2.

*Sami:* Fyrr mun heimr ok himnar bresta í tvau, áðr en gæðingr muni sæðast, glíkr hugreifum Óleifi at góðu; hans var mest gott<sup>1</sup> menskra manna. Enn hreini Kristr hafi önd kæns konungs ofarr löndum.

1) hann var bestr.

Bls. 12, 1.

*Haldór ókristni:* Ormrinn lángi bar hjálmfaldinn hilmí þáugat af<sup>1</sup> miklu hríngs<sup>2</sup> þingi; þjóðir glæstu<sup>3</sup> þá skeiðr<sup>4</sup>. En jarl tók glæðr við naðri sunnr at gnýgunnar; ótrauðr Hemíngs bróðir varð áðr at rjóða egg<sup>5</sup>.

1) kannske: at. 2) sverbs. 3) prýddu. 4) herskipin. 5) berjast.

Bls. 12, 2.

*Hallfreðr:* Orðsæll jöfr ræð ítrfermdum<sup>1</sup> ormi

FORNMANNA SÖGUR. 12. BINDI.

E

norðan álmóti Eiríki; snörp sverða snót<sup>2</sup> varð at<sup>3</sup> þat. En hefnir Hákonar<sup>4</sup> stýrði þeim hjöfnum<sup>5</sup> hlýrs gota<sup>6</sup> sunnan; átr vóx guatr um góðan gram.

1) velhöfnum. 2) orusta. 3) eptir. 4) Eiríkr jarl. 5) kannske = *húfjöfnum*, jafnbyrdum. 6) skipi.

## Bls. 14.

*Þórðr Kolbeinsson*: Ek veit, at flestir hersar, fur utan Erlíng, váru ár<sup>1</sup> vinir jarla; (menn) lofa farlands<sup>2</sup> fasta<sup>3</sup> Tý<sup>4</sup>. En eptir víg<sup>5</sup> lagðist land [und gram \* norðan frá Veigo<sup>6</sup>, eða stunda<sup>7</sup> lengra, (og) suðr til Agða. Ek vel orð.

1) forðum. 2) sjóar. 3) — elds, gulls. 4) msk., Erlíng. 5) Svoldar orustu. 6) gízkab eptir Fagrskinnu, sem hefir „um gram“. 7) ey á Halogalandi. 8) nokkub.

## Bls. 15.

*Sami*: Aldir<sup>1</sup> nutu allvalds<sup>2</sup>, vel líkar<sup>3</sup> una síku; hann læzt skyldr at halda hendi of<sup>4</sup> Noregsmöunum; en Sveiun konúngr sunnan<sup>5</sup>, er sagðr dauðr: fátt fár flestra ýta bilar. En hans<sup>6</sup> bæir váro auðir<sup>7</sup>.

1) menn. 2) Eiríks jarls. 3) mönnum ab. 4) yfir. 5) frá Danmörk. 6) Sveins. 7) höfðingjalausir.

## Bls. 16.

*Sighvatr skáld*: Svá var, at Erlíngr, mágr aldyggs Ólafs Tryggvasonar, ægði<sup>1</sup> jarla átt<sup>2</sup>, er skjöldúngr máttit<sup>3</sup>. Smarr búþegna harri<sup>4</sup> gaf næst Rögnvaldi<sup>5</sup> abra systar sína<sup>6</sup>, [en þat var yðr aldrgipta<sup>7</sup>.

1) þannig Hk. 2) ætt jarlanna, þ. e. jörlunum, þeim bræðrum, Eiríki og Sveini, Hákonar sonum. 3) mátti ekki (*ægja*). 4) Ólafr konúngr. 5) jarli í Gautlandi. 6) nfnl. Íngibjörgu Tryggvadóttur. 7) Hk. hefir hér: *þat var Úlfs feðr aldrgipta*, þ. e. þab varð föður Úlfs (Rögnvaldi jarli, sjá Fm. S. 4, 198), ab lani; og þykir þetta réttara.

## Bls. 17.

*Sami*: Engi annarr lendra manna varð sá, er stoðþorrinn<sup>1</sup> átti örr<sup>2</sup> fleiri orrostur Erlíngi. Mildr seggr bar sinn þrek við sóknir<sup>3</sup>, þvíat (hann) gekk mest<sup>4</sup> furst innan í marga hildi, en or á lesti<sup>5</sup>.

1) sviptur veizlurn sínum, af *stok*, stytta og þórnæ; aðrir: *sá* sem djærlega heldr *stöðu* sinni í orustu, af *stöð* = *stöð*, stöða, og þorinn. 2) þann. Hk. 3) beitti hreysti sinni í bardögum. 4) optast. 5) snástr gekk hann úr orustunni.

Bls. 20; er ljóst.

Bls. 23.

*Hallfreðr vandvæðaskáld*: Ek hef fengið auðs all-drengila<sup>1</sup>. Gramr ok jarl hefir illrar tðar<sup>2</sup> framdan<sup>3</sup> mik gjöllnu<sup>4</sup> gulhi, ef ek skal, gjálfr-teigs<sup>5</sup> mörk<sup>6</sup>, gjalda matvísun Grísi fur minstan verka<sup>7</sup>, en hefk eigi glap-skuldir<sup>8</sup>.

1) alldrengiliga. 2) óheppiliga. 3) gæddan. 4) hringlandi. 5) sjóar. 6) kona! 7) kveðskap. 8) án þess mér sé gefið að sök, að eg hefi átt vingott við Kolfinnu.

Bls. 24, mismgr. 2.

*Sami*: Öll ættlönd eru um orðin auð um<sup>1</sup> dauðan gram; allr friðr<sup>2</sup> glepst af falli flugstyggs<sup>3</sup> Tryggvasonar.

1) vegna. 2) gleði. 3) þann. Fagrsk., þ. e. oflöttagjarn, hugrakk.

Bls. 26.

*Sami*: Hjaldr-örr<sup>1</sup>, (þú) ert bærr at heyra hróðr, górvan um þik.

1) hernadr!

Bls. 27, 1.

*Sami*: Hreggblásin úðr<sup>1</sup> hnauð<sup>2</sup> ási við hjarta stöu mér, hefir at öðru<sup>3</sup> mjök aflat báru skafli<sup>4</sup>. Marr skotar<sup>5</sup> mínum knerri af nökkví<sup>6</sup>; ek er mjök vatr. Mun-at úrþvegin<sup>7</sup> aldan eira<sup>8</sup> skáldi sínu?

1) bára. 2) rak. 3) endrárnær. 4) stórsjóum; aðrar bækir hafa: *Hreggblásinn ási hnauð (sinn rakst) við hjarta stöu mér; varla hefir áfall tekit yðr svá at öðru.* 5) kastar. 6) einhvírs vegna. 7) vot. 8) vægja.

Bls. 27, 2.

*Sami*: Fjölerrin<sup>1</sup> hördúks Rind<sup>2</sup> mun þerra sér um mjúka brá (með) hvítari hendi: fljóð gat<sup>3</sup> fremdar

E 2

æði<sup>4</sup>: ef morðheggs<sup>5</sup> meiðar<sup>6</sup> skulu leggja mík dauðan út um borð; ek var áðr úngu fjöði at sítum.

- 1) sú útula. 2) kona. 3) öðlabist. 4) ágætt skaplyndi. 5) sverðs. 6) menn.

## Bls. 28.

*Sami*: Ek munda nú andast sorglaust, ef ek vissa bergit sálu minni. Úngr var ek senna<sup>1</sup> hæðr í tungu. Dauðr verðr hverr; valdi<sup>2</sup> guð, hvar aldri skal slíta; ek veit, at of sýtig vætki<sup>3</sup>, nema<sup>4</sup> hræðumst helvíti.

- 1) sebr. 2) ráði. 3) eg óttast auðgvan hlat. 4) en.

## Bls. 30.

*Þórðr Kolbeinsson*: Enn hefk leyfð<sup>1</sup>, þar er ek frá lofkenda lofða<sup>2</sup> sendu boð at<sup>3</sup> hjálmsömum<sup>4</sup> jarli, hilmí hjarls drottna<sup>5</sup>: at Eiríkr skyldi skuldligast<sup>6</sup> koma eðr at þeirra ástafundi; ek skil hvat græmr mán vilja.

- 1) lof, drápu. 2) nafnfræga menn, Knútr ríka og hams ráðaneyti. 3) til. 4) hergjörnum. 5) lendra manna. 6) nauðsynliga, eðdilige.

## Bls. 31.

*Sami*: Gullkennir<sup>1</sup> lét saman bundit gunni<sup>2</sup> far vestan Lundún; leyfðr<sup>3</sup> lundr græðis hests<sup>4</sup> vá<sup>5</sup> til landa. Rönn-regn-þorinn<sup>6</sup> Úlfkell, fékk ygglig<sup>7</sup> högg af þingamönnum, þar er blár<sup>8</sup> eggjar rekka skulfu.

- 1) mk., Eiríkr jarl. 2) lagði til orustu. 3) frægr. 4) mk. 5) bardag. 6) herðjarfr. 7) óttalig. 8) bláar.

## Bls. 54.

*Tryggvaflokk*: Tíreggjaðr<sup>1</sup> Tryggvi fór norðan, en Sveinn konúgr (með) sinni ferð<sup>2</sup> sunnan, af gunni; morð<sup>3</sup> tókst af því. Ek var nærr þavsum<sup>4</sup> þeirra; þar bar harða<sup>5</sup> skjótt at móti; herr týndi þar fjörvi; þat var hjörgöll<sup>6</sup>.

- 1) frægðar gjarn. 2) herliði. 3) bardagi. 4) atgengi, orustu. 5) harla. 6) það var bardagi að marki.

## Bls. 55.

*Sama kvæði*: Svanni, var-a sunnudag, sem mæri bæri manni lauk eðr öl. Margr seggr hnè und eggjar

þann morgun, er Sveinn konúgr bað sína dreugi tengja saman skeiðarstafna; hrafni gafst at slíta hrátt hold.

Bls. 68-69.

Þessar vísur eru so óljósar, að ei verða færðar til réttis máls.

Bls. 86.

*Þorkell klyppr*: bjór-ranns<sup>1</sup> Nanna<sup>2</sup>, ek hygg eigi byggva<sup>3</sup> beð hjá þér, nè svá<sup>4</sup> dýnu, ok (ek) drekk eigi mér þekkja<sup>5</sup> vallar dæða<sup>6</sup>, áðr rjóðum bengjóði<sup>7</sup> nef í blóði dauðs braguðs.

- 1) ölkera. 2) kona! 3) byggja. 4) nè heldr. 5) ljuffeinga.  
6) ök. 7) hræfugli.

Bls. 92.

*Þorleifr jarlaskáld*: Svarri<sup>1</sup>, hugr minn hrellfr illa; drengr hefir lengit skada báts ok knarrar; ek sèr<sup>2</sup> á slætti eyri. Hverr veit, nema hinn, ez røð brenna upp öðlu fíl<sup>3</sup> fyrir skáldi, kaldfýsi mik at gjalda kol knarrar<sup>4</sup>.

- 1) kona! 2) merki þess. 3) skipið. 4) hefna skipsbrennunnar.

Bls. 93.

*Sami*: Hinn ttri Jóta gramr<sup>1</sup> (hefir) opt røðit Eng-landi branda<sup>2</sup> með ærari giptu öðlings himins røðla<sup>3</sup>.

- 1) Dana konúgr. 2) herjab á England. 3) guðs.

Bls. 97.

*Sami*: þoku dregr upp hit ytra, el festist hit vestra; mökkur naðrbíngs náms<sup>1</sup> mun kominn kúngat at nökkvi<sup>2</sup>.

- 1) mökkurinn af þu brenda fæ. 2) af einhvörri orsök.

Bls. 99.

*Sveinn konúgr tjúguskegg*: Þorleifr greindi drengjum hroð<sup>1</sup> þrænda þengils; ýtar hafá víða borit frá<sup>2</sup> ólútið jarls nfb. Njörðr<sup>3</sup> røð færa virðum vellstæri<sup>4</sup> vestan brag, (ek) galt lands gæti grálíga brot ljóns báru<sup>5</sup>.

- 1) rán. 2) út borit. 3) mk. 4) jarlinum. 5) skipsins.

Bls. 101.

*Þorleifr jarlaskáld*: Hinn bíldar ójarfi, vígdjarfr

viltumadr reifletiga<sup>1</sup> hvarf á velli; hvat varð af þor-  
garði? Enn fjölkunni gautr gunnelde<sup>2</sup> hefir farit at  
grjóti stund ok mílu<sup>3</sup>; síðan mun hann hvílast í helju.

1) öræfa, firninda. 2) maðr. 3) leingi og um langan veg.

Bls. 103.

*Draummaðr*: Hér liggja þat skáld, er var mestr  
skörúgr skálda at flestu; ek frá nýtan naddveiti smíða  
nð Hákoní. Engr annara manna gat átr nè síðan lokit<sup>1</sup>  
hánum svá færan: þat hefir orðit fyrðum frægt.

1) goldit, heft.

Bls. 147.

*Hrómundr halti*: Ek heyri út bláfjallaðan<sup>1</sup> svan  
sáraþorns<sup>2</sup> sveita<sup>3</sup> gjalla, er mornar; bráð vegr borgin-  
móða<sup>4</sup>. Svá gól guanar<sup>5</sup> haukr<sup>6</sup> fyrr, er gaukar<sup>7</sup> sögtu  
spá Gauts<sup>8</sup> bragða<sup>9</sup>, þá er fólknárúngar<sup>10</sup> váru<sup>11</sup> feigir.

1) svartan. 2) sverðs. 3) svan blöðs, hrafn. 4) hrafniann.  
5) þann. Landnáma. 6) þann. Landn., hrafinn. 7) þann. Landn.  
8) Óðins. 9) spáðu fyrir bardögum. 10) höfðingjar.

Bls. 148.

*Sami*: Márr valkastar báru<sup>1</sup>, stokkinn hagli, hlakk-  
ar, er kemr at hræs sævi<sup>2</sup>, krefr móðr morginbráðar.  
Svá gól hræfa gaukr<sup>3</sup> endr at fornum meiði, þá er eiðs  
haukar<sup>4</sup> vildu unda mjöð<sup>5</sup> hildínga<sup>6</sup>.

1) hrafn. 2) blöði. 3) örn. 4) samsvarnir h. 5) blöð.  
6) konunga.

Bls. 149.

*Sami*: Draugr flatvallar, bauga<sup>1</sup>, búumst við ilmar  
jálmí<sup>2</sup>! Varat mér áðr ofráðinn dauði í dag, nè görr<sup>3</sup>.  
Ek ræki lítt, þó litvöndr Hèðins fitjar<sup>4</sup> leiki við rauða  
skjöldu; oss var áðr ofmarkaðr aldr.

1) — skjaldar, mk. 2) orustu. 3) gær. 4) sverðið.



## FJORDA BINDI.

## Bls. 10.

*VITGEIRR*: Þat er lítil vá<sup>1</sup>, þótt vèr börn karla ok kerlinga seiðim<sup>2</sup>, er Rögnvaldr rættilbeini, hróðmögr<sup>3</sup> Haralds, stór<sup>4</sup> á Haðalandi.

- 1) furða. 2) fremjum seið. 3) frægr sonr. 4) fremr seið.

## Bls. 12.

*Jórun skáldmætr*: Ek frá Hálfðáu spyrja herði-brögð<sup>1</sup> Haralds ens hárfagra; en lögðiss<sup>2</sup> reyni<sup>3</sup> sýnist sjá<sup>4</sup> bragr<sup>5</sup> svartleitr<sup>6</sup>.

- 1) snarræði, þ. e. liðsdrátt. 2) sverðs. 3) mik., honum Hálfðáni. 4) sá. 5) tiltæki Haralds. 6) iskyggiligt.

## Bls. 12, mismgr.

*Sama*: Þvíat ríkr konúngr hófst, at fagna rekka dreyra, þá er morðs magnendr<sup>1</sup> þorðu merkja<sup>2</sup> undlagar<sup>3</sup> reyr<sup>4</sup>.

- 1) hermenn. 2) lita. 3) blóðs. 4) sverbin.

## Bls. 13, mismgr. 1.

*Sama*: Hvar vita einka örvir jöfrar vegmeira frama gervan örveðrs<sup>1</sup> túngla<sup>2</sup> tíngr<sup>3</sup>-rýrondum<sup>4</sup>, en tveir geðharðir<sup>5</sup> landrekar<sup>6</sup> gerðu gulls þollum fyrir lof Sindra<sup>7</sup>? Óblindr ángr Yngva<sup>8</sup> um hófst upp.

- 1) orustu. 2) skjalda. 3) sverða. 4) mönnum. 5) hraustir. 6) konungar. 7) Guttorms. 8) orustu.

## Bls. 13, mismgr. 2.

Hróðr<sup>1</sup> hríngastríðis<sup>2</sup> vann framkveðinn<sup>3</sup> ramman harm; Goðormr laut<sup>4</sup> góð laun kveðins óðar af Gauti<sup>5</sup>. Runnr gunnar<sup>6</sup> brá raunframla<sup>7</sup> rimmu skjöldunga; herr tveggja döglinga bjóst aðr til hjörva hreggs.

- 1) hreytibragð. 2) Hálfðans. 3) kom til leifar. 4) hlaut. 5) Óðni. 6) mik., Guttormr. 7) snilliliga.

## Bls. 29.

*Þjóðólfr hvínverski*: Viða frægr Ólafr ræð forðum Ofsa ok Vestmari unz fótverkr náði um-viða<sup>1</sup> virða

vin<sup>1</sup> við foldar þróm. Nú liggur gunndjarfr herkonúgr vorpinn haugi á Geirstöðum<sup>2</sup>.

1) vinna, buga. 2) konunginn. 3) sjá 10. B. bls. 209.

Bls. 39.

*Óttar svarti*: Vígrakkr konúgr! úngr hratt þú vængis<sup>1</sup> dreyra<sup>2</sup> blakki<sup>3</sup> á vit<sup>4</sup> Danmarkar; þú hefir vandan<sup>5</sup> þik dýrum þrek<sup>6</sup>. För þín, konúgr, varð nýttligust<sup>7</sup>; nú ert ríkr af slíkri hvöt<sup>8</sup>; ek frá gjörva til þess, er fóruð norðan.

1) vallar. 2) vatns. 3) skipi. 4) til. 5) vanið. 6) ágætri hreysti. 7) afreksmikil. 8) röskleik.

Bls. 40, 1.

*Sami*: Landvörðr! öttuð skreyttum flaustum<sup>1</sup> austr í salt<sup>2</sup> með árum, (ok) báruð randir<sup>3</sup> á skip land<sup>4</sup> af landi. Neyttuð segls, ok settuð sundvarpaði<sup>5</sup>: stundum sleit mörg mjök róin ár mikla báru und þér.

1) skipum. 2) í eystra salt. 3) skjöldu. 4) þann. Hk. 5) stýri, þ. e. og stýrðuð.

Bls. 40, 2.

*Sami*: Dóglíuns<sup>1</sup> svanbræðir<sup>2</sup>, drótt varð drjúgigr ótti at þinni för; síðan namtu hrjóða<sup>3</sup> Svíþjóðar nes.

1) þann. Hk., dóglíunar, ormr orustu, spjót, dóglíuns svanr, hrafn, hans bræðir, sá sem gofr hrafni bræð, hermaðr. 2) hermaðr, Ólafr konúgr! 3) eyða.

Bls. 41.

*Sighvatr sköld*: Sæmeiðr<sup>1</sup> bar hinn unga jöfra kund langt út at sundi; þjóð ugði sér síðan konúngs reiði. En hann, æztr manna, rauð fursta siuni úls fót<sup>2</sup> við Sótasker, fur austan; ek kann<sup>3</sup> minni til margs.

1) skip. 2) átti hina fyrstu orustu. 3) þann. Hk.

Bls. 42.

*Óttar*: Gildir flotna<sup>1</sup>, þú komt gotneskum her<sup>2</sup> at gjaldi<sup>3</sup>; fírar<sup>4</sup> þorðut<sup>5</sup> at varða<sup>6</sup> þér þjóðland (með) brandi. Eysýslu lið rann; ek frá húngr varga þegja austr; en margr maðr<sup>7</sup> býr um of-miuna þrek, en ýngri<sup>8</sup>.

1) sá sem geldr mönnum mala, eða leggur gjöld á herjað land,

berkonungr. 2) lýð. 3) lagðir gjald á Gauta. 4) menn. 5) þorbu  
cigi. 6) verja. 7) þann. Hk. 8) konungriann.

Bls. 43.

*Sighvatr*: Þat var enn, er unnud: Ólafr gekk heyja  
odda hríb<sup>1</sup> í auðri Eysýslu; nè svik fálust. Allvaldr!  
bændr, þeir er undan runnu, áttu enn fjör sitt fótum  
gjalda<sup>2</sup>; fár beib sára or stað.

1) orustu. 2) launa.

Bls. 44.

*Sami*: Hin þriðja stáls hríb<sup>1</sup> fylkis niðs varð  
straung, at fundi Finnlandínga, í stríðri Herdala gaungu.  
En leið<sup>2</sup> leysti<sup>3</sup> vísínga skeiðar austr við lá<sup>4</sup>, Balagarðs  
síða lá at barbi<sup>5</sup> brimskíðum<sup>6</sup>.

1) orusta. 2) sjór. 3) lysti, skall á. 4) í eystra salti. 5) fyrir  
staðni. 6) skipum.

Bls. 45, 1.

*Sami*: (Menn) kváðu gram enn valda upphöfum  
gunnar galds<sup>1</sup> fjórða sinni; ek frá dýrð<sup>2</sup> vinnast þeim,  
er vel varðiat: þá er ólstíll friðr gekk sundr<sup>3</sup> á miðli  
jöfra líbs í elstíri<sup>4</sup> Suðrvík, Dönum kúðri<sup>5</sup>.

1) orustu. 2) frægð. 3) þá mikil orusta varð. 4) lángrí eða  
mjórri. 5) kunnugri.

Bls. 45, 2.

*Sami*: Hlenna<sup>1</sup> hneigir<sup>2</sup>! vanntu hið fimta höldum  
grímt víg; hlýr<sup>3</sup> þoldu hríb fur hárri Kinnulima síðu:  
þá er herra reib ofan at ræsis skelðum, en hilmis líb  
gekk við rausn<sup>4</sup> ígegn rekkum at gunni<sup>5</sup>.

1) ræningja. 2) hnekkir, konungur. 3) kinnungar skipanna.  
4) hermannliga. 5) til orustu.

Bls. 50, 1.

*Óttar*: Þorinn kennir yggveðrs<sup>1</sup> ela<sup>2</sup>! þá brauzt  
enn Lundúna bryggjur; þér hefir snúnat<sup>3</sup> at vinna  
líns lönd<sup>4</sup>.

1) orustu. 2) hermaðr. 3) heppnast. 4) gull.

Bls. 50, 2.

*Sami*: Láðvörðr, eifdr ríki! komtu í land, ok lendir  
Aðalsráði<sup>1</sup>; rekka reynir<sup>2</sup> naut þín at slíku. Harðr var

sá fundr, er færðub niðja Eátmundar á vit<sup>3</sup> fríðlands; ættstúðill ræð þar áðan<sup>4</sup> grundu.

- 1) komst honum apr til ríkis. 2) Aðalr. konungr. 3) til. 4) áðr.

Bls. 51, 1.

*Sighvatr*: Rætt er, at hin sætta sókn<sup>1</sup> (var), þar er Ólafr sótti Lundúnar bryggjur; snarr þengill bauð Englum yggs att<sup>2</sup>. Völsk sverð bitu, en lið víkínga varði dski; sumt lið átti búðir í slættu Suðvirkí.

- 1) orusta. 2) orustu.

Bls. 51, 2.

*Sami*: Enn læt Ólafr endr<sup>1</sup> sverðþíng verða háit sjöunda sinni, á Úlfkels landi, sem ek fer málum. Ellu kind<sup>2</sup> stöð (um) alla Hríngmaraheiði; þar var herfall; en arfvörðr<sup>3</sup> Haralds olli starfi.

- 1) að nýu. 2) enskir menn, af Ellu, enskum konungi. 3) sonr.

Bls. 51, 3.

*Óttar*: þengill! ek frá, at þinn herr hlöð þúnga valköstu, ferri<sup>1</sup> skipum, (ok) rauð Hríngmaraheiði blóði. Landsfólk laut ótt fur yðr á jörðu í branda guý, en mörg Engla ferð<sup>2</sup> á flótta, áðr lætti.

- 1) fjærri. 2) lið.

Bls. 52, 1.

*Sami*: Ýngvi, vantu ætt síklínga mikla atgaungu; blöðr hilmir, tóktu breiða Kantaraborg of morgin. Eldr ok reykr læk við rönn af ríki<sup>1</sup>; þú ræð gagni<sup>2</sup>, konr bragna! ek frá, at um belldir aldri aldar<sup>3</sup>.

- 1) geysiliga. 2) sigri. 3) að þú styttr mönnum aldr.

Bls. 52, 2.

*Sighvatr*: Ek velt, at víga mætir<sup>1</sup>, hættir Vindum, gerði enn átta styr<sup>2</sup>; styrkr vörðr verðungar<sup>3</sup> gekk at virki. Greifar máttot banna Óleifi sinn bæ, Kantaraborg; þrúðum Þörtum fékkst margt sorgar port<sup>4</sup>.

- 1) herraðr. 2) bardaga. 3) herraðmanna konungr. 4) Þartar, fólk frá Skotlandi, fellu mjög, er þeir leituðu undankomu úr borginni.

## Bls. 53, 1.

*Sami*: Úngr konúgr vann ótrauðr Englum rauðar skarar<sup>1</sup>; brúnt blóð kom endr á branda í Nýjamóðu. Danskr herr féll, er dörrum<sup>2</sup> dreif mest at Óleifi. Nú hefik taldar nfu orrostur, ógnvaldr austan<sup>3</sup>!

1) höfuð: gerði Englum rauð höfuð, þ. e. feldi Engla í bardaganum. 2) spjótum. 3) Norðmanna kappi.

## Bls. 53, 2.

*Sami*: Öld enskrar ættar<sup>1</sup> máttut bægjast við þér, viðfrægr vísi, þar er tókt við vægðarlausum gjöldum. Gunnar þollar<sup>2</sup> guldut<sup>3</sup> sjaldan döglingi göll<sup>4</sup>; ek frá, stór þíng<sup>5</sup> fóru stundum ofan til strandar.

1) enskir menn. 2) menn. 3) guldu ei. 4) gull. 5) gripir.

## Bls. 54, 1.

*Sami*: Tögr<sup>1</sup> var fylldr fólkveggs<sup>2</sup> drífa-hreggi<sup>3</sup> í fögtrum Hríngsfirði; líð hêlt þíngat<sup>4</sup>, sem hilmir mækti. Hann lét brotna hátt ból<sup>5</sup> á Hóli, (er) víkíngar áttu; þeir báðut<sup>6</sup> sêr slíks skotnadar<sup>7</sup> síðan.

1) tugr. 2) skjaldar-. 3) orustu, þ. e. tunda orustan var háð. 4) þíngað. 5) kastalann. 6) báðu ei. 7) slíkrar utreiðar.

## Bls. 54, 2.

*Sami*: Ólafr, vanta ellísta styr, þar er jöfrar fellu í Gíslupolla; úngr komtu af því þíngi, þollr<sup>1</sup>. Ek frá þat víg, snarla háit fur bæ Viljálms, tryggs jarls, víttu<sup>2</sup> hjálms; tala mín er (at) telja þat.

1) mk. 2) hafa skaddað.

## Bls. 55, 1.

*Sami*: Tírfylgjandi<sup>1</sup> rauð ylgjar<sup>2</sup> tönn<sup>3</sup> tólfsta sluni; mönnum varð lagit fjörbann<sup>4</sup> í Fétlafríti.

1) hinn frægðarfúsi konúgr. 2) ulfs. 3) átti orustu. 4) ætlaðr dauði.

## Bls. 55, 2.

*Sami*: Snjallr þrænda drottinn! (þú) vant þrettánda kunnan styr sunnarla í Seljupollum; þat var flótta ból<sup>1</sup>. Gramr, genginn gjörva<sup>2</sup> upp í gamla Gunnvaldsborg um morgin, lét of fengian<sup>3</sup> jarl: sá lét Geirfíðr.

1) tjón floðamanna. 2) skjött. 3) handtök.

Bls. 58.

*Óttar*: Úngr ógnteitr<sup>1</sup> jöfurr! náðut at eyða Peltu; ræsir! reynduð steinda<sup>2</sup> rönd<sup>3</sup> á Túskalandi.

1) glabr í bardaga. 2) máláðan. 3) skjöld.

Bls. 59.

*Sighvatr*: Mæra hilmir, málms munurjóðr<sup>1</sup>, er komt sunnan, vann gáng<sup>2</sup> upp at Leiru, þar er gamlir geirar<sup>3</sup> sprungu. Varrandi (svá heitir bær á bygðu Peltulandi fjarri sjó) varð brendr fur<sup>4</sup> víga njörðum<sup>5</sup>.

1) sá sem gerir sverðseggina rauba, hermaðr. 2) gekk. 3) sverð. 4) af. 5) hermm.

Bls. 60.

*Hildir*: (þér) hafnit<sup>1</sup> nafna Neffju<sup>2</sup>, rekit nú horskan hölda barma<sup>3</sup> gand<sup>4</sup> or landi; hví bellit því<sup>5</sup>, stillir? Íllt er at ýlfast<sup>6</sup> við slíkan úlf Yggs valbríkar<sup>7</sup>; muna<sup>8</sup> hógr<sup>9</sup> við hjarðir hilmis, er hann gengr til skógar<sup>10</sup>.

1) rekið burt. 2) Hrolf. 3) höfþingja. 4) varg, útlægan. 5) hví farði þér slíku fram. 6) sjandskapast. 7) Úlf skjaldar, berserk. 8) hann mun ei verða. 9) vægr. 10) fer í útleig.

Bls. 62, 1.

*Þórðr Kolbeinsson*: sjá 3. B. 30. bls.

Bls. 62, 2.

*Sami*: sjá 3. B. 31. bls.

Bls. 63.

*Sighvatr*: Ok Knútr sló Aðalráðs sonu sepn, eða ok útlæmði þó hvern.

Bls. 66, 1.

*Óttar*: Valfasta<sup>1</sup> veðr-örr<sup>2</sup>! þú bjótt<sup>3</sup> tvá knörru vestan; þópti<sup>4</sup> skjöldunga! èr<sup>5</sup> hafit opt hætt í ótta<sup>6</sup>. Stránger straumur á unnum<sup>7</sup> náði<sup>8</sup> ángra kaupskipum, ef verra erringar lið<sup>9</sup> staði<sup>10</sup> innan borðs.

1) sverðs. 2) þú hergjarni konúgr. 3) bjóst. 4) vinr. 5) þér. 6) gengið í háska. 7) höfum. 8) hefði náð. 9) oknárra lið. 10) hefði staðið.

Bls. 66, 2.

*Sami*: Elgi hræddust (þér) ægi, er fórut (um)

stóran sjá; engi allvaldr aldar<sup>1</sup> of-getr<sup>2</sup> nýtri drengi. Nibjúgr<sup>3</sup> Haralds! opt var neytt fars<sup>4</sup>, en flaut hrott af ær brattum forsi<sup>5</sup>, áðr hittut miðjan Noreg.

1) konungur. 2) fær. 3) nibji. 4) reynt á skipið. 5) öldum.

Bls. 60, 1.

*Sighvatr*: sjá 3. B. 16. bls.

Bls. 60, 2.

*Sami*: sjá 3. B. 17. bls.

Bls. 72.

*Óttar*: Bræðir<sup>1</sup> bengjálfs<sup>2</sup> blágjóða<sup>3</sup>, gnægðr skatti<sup>4</sup>! tóktu skeið Hákonar með skreyttu reibi, ok þá<sup>5</sup> sjálfa. Þróttar<sup>6</sup> þings<sup>7</sup> mágrennir<sup>8</sup>! Úngr sóttir þú hingat áttlönd, þau er áttuð; máttit jarl standa fur því.

1) sá sem gefir bræð. 2) blöbs. 3) svarta kjóa, þ. e. hrafna. 4) sá sem hefir gnægð af fé. 5) mennina. 6) Óðins. 7) orustu. 8) sem seðr hrafni, hermabr.

Bls. 73.

*Sighvatr*: Ríkr, frægðargjarn konúgr kvað ær naubir<sup>1</sup> at sækja fund Hákonar í fornu Saubúngs sundi. Strágr úngr þengill hitti þar þann jarl, er var annar æxtr ok gat<sup>2</sup> bexta ætt á danska túngu<sup>3</sup>.

1) naubsýn á vera. 2) átti. 3) á Norðrlöndum.

Bls. 80.

*Sami*: Eitrs fiskr<sup>1</sup> gekk oss at óskum, sem vèr höfum leitast at teygja leygjar<sup>2</sup> orm<sup>3</sup> or lýngvi lýsu vánga<sup>4</sup>. Atrennir<sup>5</sup> lét aungulgripinn<sup>6</sup> annan hánga agn-gálga<sup>7</sup>; mèr hefir hagnat<sup>8</sup> vel at eгна<sup>9</sup> örriða<sup>10</sup>.

1) áll. 2) sjoar. 3) ál. 4) úr vatninu. 5) fiskimabr. 6) tók með aungli, veiddi. 7) fisk; hángi, sá sem hángir; agn-gálgi, aungull. 8) tekist. 9) veiða. 10) sjá 5. B. 233. bls.

Bls. 90, 1.

*Sami*: Alltígin meibir myrkblakks tjalda drasils<sup>1</sup>, hlýð mínum brag, því ek kann yrkja; þú mátt eiga eitt skáld. Þótt (þèr) öllúngis<sup>2</sup> nítit<sup>3</sup> lofun<sup>4</sup> annarra skálda, fæ ek þèr, allvaldr, hróðrs hlít<sup>5</sup> at hværu<sup>6</sup>.

- 1) *tjalda drasill* (hestr), skip, þess meðir, herkonungr.  
 2) öldungis. 3) neitð. 4) lofi, lofkvæðum. 5) nægiligt lof.  
 6) samt.

Bls. 90, 2.

*Sami*: Sóknar njörðr<sup>1</sup>! ek tók lystr<sup>2</sup> við þínu sverði: sá er minn vihi; nè ek lasta (þat) síðan: þat var leyfð<sup>3</sup> iðn. Þollr linns blóða látr<sup>4</sup>, höfum báðir ráðit vel: fækktu hollan húskarl, en ek lánar drottinn, góðan mēr.

- 1) herkonungr. 2) fús. 3) heiðarlig. 4) linns blóði, orms bróðir, ormr, h. látr, gull, mk.

Bls. 90, 3.

*Sami*: Ek mun heitian<sup>1</sup> gjörbænn<sup>2</sup> gunnar gamms teitandum<sup>3</sup>, ef ek bið nú felda<sup>4</sup>; vēr þágum áðr ægis eld<sup>5</sup>. Engjar lýru láðþverrandi<sup>6</sup>, veit þú enn hálla landaura afganga af knerri; ek hefi sjálfr kraft<sup>7</sup>.

- 1) kallabr. 2) þræbænninn. 3) af mönnum. 4) um vararfeldina, landaurana. 5) gull. 6) þú örláti konungr; engjar lýra (lúra), ormr, h. láð, gull. 7) kraft.

Bls. 94.

Hálfgjörri iani<sup>1</sup> allvalds brunnu við sjálfa Níð; hrykk<sup>2</sup> at eldr felldi sal; eimr<sup>3</sup> skaut hrími<sup>4</sup> á her.

- 1) hús. 2) eg bygg. 3) eldr. 4) eisu.

Bls. 97, 1.

*Sighvatr*: Siklíngr veitti fínum mikla sókn, þar er (hann) sótti í höfn at Sveini; rautt blóð fell á réða rein<sup>1</sup>. Sajallr konungr, sá er olli þeirra fandi, hētt sínum (skipum) eirlaust<sup>2</sup> at, en Sveins líbar<sup>3</sup> bundu saman líð<sup>4</sup>.

- 1) skipið. 2) vægðarlaust. 3) menn. 4) skip sín.

Bls. 97, 2.

*Sami*: þat er of-kunnt<sup>1</sup>, hve nær jarli kennir eggja frosta<sup>2</sup> lét of-lagðan Karlhöfða fur austan Agðir.

- 1) kunnugt. 2) orustu, herkonungr.

Bls. 98, 1.

*Sami*: Vara<sup>1</sup> svinnhögllum<sup>2</sup> gunn-gjöbs reifum<sup>3</sup>,



**Sveini** nè **Óleifi**, at frýja gildirar hríðar svertagnýs<sup>4</sup>; þvíat hvárirtveggju seggir áttu sín<sup>5</sup> kvistúngar kostu<sup>6</sup>, þar er sóttast; herra komat í verra stað.

1) ekki var. 2) hraustum. 3) hermönnum. 4) orustu. 5) sér. 6) komust í huggfæri.

Bls. 98, 2.

**Sami**: Teitr sá ek svaðar brynjur falla okkr um herðar í ítra allvalds líði; þá var harðr hjördynr. En mín svört skör<sup>1</sup> falak<sup>2</sup> und hinn valeka hjálm, at fléna flug<sup>3</sup>; sessi<sup>4</sup>! ek vissa okkr svá gjörva<sup>5</sup> við her<sup>6</sup>.

1) há. 2) folst. 3) í orustunni. 4) felagi. 5) bána. 6) í flokkinum.

Bls. 99, 1.

**Sami**: Gylt staung óð, þar er greiðendr göndlar sérks gnyss<sup>1</sup> gengu und merkjam reifir í böð<sup>2</sup> með göfgum ræsi. Þeygi<sup>3</sup> vas<sup>4</sup> á þessum strengjar jó<sup>5</sup>, fur málma kveðjur<sup>6</sup>, sem mæri bæri mjöð heiðþægum<sup>7</sup> hilmis.

1) líðsmenn. 2) orustu. 3) ekki. 4) var. 5) skipi. 6) bardagann. 7) hirmönnum.

Bls. 99, 2.

**Sami**: Vèr drifum reifir hvatt upp á skeiðir; roðnir brandar klufu rönd, en heyra mátti hátt vöpnabrák. En sárir bændr gengu fur börð, þar er börðust ört: úfár nár flaut við eyri: búin skip fengust.

Bls. 100, 1.

**Sami**: Öld vann<sup>1</sup> ossa<sup>2</sup> skjöldu rauða, þá er komu þingat<sup>3</sup> hvítir: þat var auðsætt hríng-hljóm-miðludum<sup>4</sup>. Hykk úngan gram gerðu gánga<sup>5</sup> þar upp í skip, en vèr fylgðum; gunn-svörr<sup>6</sup> fékk blóð-sylg<sup>7</sup>, þar er sverð slæðnst<sup>8</sup>.

1) þannig Hk.; gerði. 2) vora. 3) þingat. 4) mönnum. 5) þann Hk. 6) hrafa. 7) drykk. 8) urðu sljóf.

Bls. 100, 2.

**Sami**: Sjálfr Sveinn bað harðliga skeiða<sup>1</sup> svartar kylfr<sup>2</sup>; áðr var hann nærr róit í öra auðvan<sup>3</sup>: þá er

fengum gjört hrafni til góðs, en herra lét höggvit hræ svörtum yggs gjóði<sup>4</sup> of skeiðar stafna.

1) höggva. 2) stefni, hnyfla. 3) þá var komið í óefni fyrir honum. 4) hrafni.

Bls. 101.

*Bersi Skaldtorfuson*: Snarreki gunnar<sup>1</sup> hefir þenna hróðrs hagkennanda<sup>2</sup> líða<sup>3</sup> heilan, en verra unnu svarat<sup>4</sup> slíku<sup>5</sup>. Traubir hapt<sup>6</sup>, seldum (ver) knarrar úthæðs<sup>7</sup> elda<sup>8</sup> bóða<sup>9</sup> þau orð kynstórs<sup>10</sup>, er ek keypta at brynju víð<sup>11</sup>.

1) hermaðr, Ólafur konungur. 2) skáldið, mig. 3) fara, sigla. 4) svörubum. 5) hinu sama. 6) með því eg vildi ei láta hepta fyrir minna. 7) sjóar. 8) gulls. 9) Ól. konungi. 10) nl. konungsins. 11) nl. konungi. Meining sifara víðhelmingis er hin sama sem í fyrsta helmingi: eg svaraði konungi hinum sömu orðum, sem hann ávarpaði mig.

Bls. 102, 1.

*Sami*: Ek hefi séðar stórar raunir Sveins; víð voru saman, þar er hjartar svaltúngur rekninga<sup>1</sup> súngu snart. Ek mun eigi síðan fylgja út manni, held at hvárum kosti dýrra hræna elgs hróðbóða<sup>2</sup>.

1) sverðs oddar. 2) hrænna elgr, skip, h. ártíð, sjóorusta, h. bóði, hermaðr (Sveinn konungur), nfl. ágætara, en þessi herkonungur er.

Bls. 102, 2.

*Sami*: Sveigir sára liuns<sup>1</sup>! ek krýp þér eigi svá til handa (búum í ári ólíttinu ata andr<sup>2</sup>), at ek úngr heiðmíldr<sup>3</sup> herstefnir, hafna, nè ek þá leiðumst hollvini mína; ek kunna þar þinn þraungvi<sup>4</sup>.

1) sverðs. 2) í ár bý eg úti á stóru skipi, þ. e. eg er á her-skipi (Ólafs konungs í fjötrum). 3) fegjörfull. 4) mótstöðumanna.

Bls. 104, 1.

*Sighvatr*: Ek get þess meirr<sup>1</sup>, at harða margr morðarr<sup>2</sup>, sá er fór norðan, missi helmkvámu í þeima<sup>3</sup> hördum styr<sup>4</sup>. Margr sunna sunnu<sup>5</sup> ver<sup>6</sup> sökkt til grunna af samknúta blakki<sup>7</sup>; satt var, at (ver) mættum Sveini úti.

- 1) enn fremr. 2) lífsmaðr. 3) þessum. 4) bardaga. 5) gulls.  
6) maðr. 7) skipi.

## Bls. 104, 2.

**Sami:** Snotr innþrænzkr mæri frýrr<sup>1</sup> oss eigi í ári<sup>2</sup>, þó at líð konungs væri minna; ek hugða gjört snertu svá<sup>3</sup>. Heldr mun brúðr hafa þá drótt at háði, ef aðratveggju skyldi, er sótti fram skeggi<sup>4</sup>; (vèr) ruðum skers fold<sup>5</sup>.

- 1) bregðr. 2) í ár. 3) so hartá hrið. 4) hneig í gras.  
5) sjoinn.

## Bls. 104, 3.

**Sami:** Afli konungs vex, þar er Úpplendíngar vilja efla þenna þilblakks<sup>1</sup> sendi<sup>2</sup>; Sveinn, (þèr) funnu<sup>3</sup> þat. Raun er hins, at Heinir megu vinna fleira, en drekka öl fólkrekks<sup>4</sup>; þeir æxla<sup>5</sup> hrælinns fors<sup>6</sup>.

- 1) skips. 2) Ólaf konung. 3) funduð. 4) þann. Hk.; konungs.  
5) þann. Hk.; auka. 6) bloð, þ. e. þeir eru hraustir bardagamenn.

## Bls. 109.

**Sami:** Unnar eykja loptbyggvir<sup>1</sup>, (þú) mátt leggja<sup>2</sup> þann landrètt, er skal standast í miðli allra manna lífs.

- 1) unnar eykr, skip, h. lopt, lypting, h. byggvir, sá sem er í lypting skipsins, hér, herkonungr. 2) setja.

## Bls. 135, 1.

**Sami:** Áðr hefi ek átt gott við alla góða stallara ógndjarfs grams, þá er hvarfa<sup>1</sup> fur knè orum drottni. Björn, þú átt opt at árna mèr góðs at<sup>2</sup> vísa<sup>3</sup>; gunniss-rjóðr<sup>4</sup>, meguð of-ráða gott, þvíat kunnid vel.

- 1) ganga. 2) hjá. 3) konungi. 4) mk.

## Bls. 135, 2.

**Sami:** Ek var opt kátr í vási, þá er ördígt veðr skóf vindblásin segl vísa<sup>1</sup> á Strindar fjörðum. Kafs hestr<sup>2</sup> óð á kostum<sup>3</sup>; kilir ristu haf Lista, þá er lètum skeiðr eisa undan út á sundi.

- 1) konungs. 2) skipið. 3) skeiði.

## Bls. 136, 1.

*Sami:* (Vèr) lètum skip snjalls skjöldúngs skolla<sup>1</sup> tjöldut við ey, öndverdt sumar, úti fur ágætu landi. En í haust, þá et<sup>2</sup> hagþorns hestar<sup>3</sup> sporna á ekkils mó<sup>4</sup>, hlýt ek at ríða; fèkk<sup>5</sup> ýmissar<sup>6</sup> iðir<sup>7</sup>.

1) fljota. 2) eb, er. 3) skipin. 4) sjoinn. 5) eg legg fyrir mig. 6) ýmsar. 7) iðnir.

## Bls. 136, 2.

*Sami:* Allsvágr jór renn<sup>1</sup> lángr götur til hallar (um) aptanskæru<sup>2</sup>: hófr kná slíta<sup>3</sup> völl; höfum lítun dag. Nú er þat er blakkr berr mik um bekki<sup>4</sup>, ferri<sup>5</sup> Dönum; fákr drengs laust fæti í diki; nú mætast dægr.

1) rennr. 2) í rökrinu. 3) slitr. 4) læki. 5) sjærri.

## Bls. 136, 3.

*Sami:* Þrúðar ekkjur<sup>1</sup> munu líta út; fljóð sjá reyk<sup>2</sup>, hvar ríðum allsnúbula<sup>3</sup> í gegnum Rögnvalds bý. Keyrum hross, svá at hugsvinn konan heyri innan or húsum harða hesta rás langt at garði.

1) konur. 2) joreyk. 3) allhart.

## Bls. 151, 1.

*Ottar:* Lýtandi<sup>1</sup> ifla<sup>2</sup> folds<sup>3</sup> branda<sup>4</sup> hefir um goldit ljótum landráðandum allar umstillíngar<sup>5</sup>. Her-skorbandi<sup>6</sup>, þú lèzt forðum Heiðska jöfra hafa mund-ánga<sup>7</sup> laun, þá er sættu meinum við þik.

1) eyðandi. 2) hauka-. 3) handar. 4) — elda, gulls. 5) vél-ræði. 6) hermk. 7) mátulig.

## Bls. 151, 2.

*Sami:* Böðvar<sup>1</sup> þreytir<sup>2</sup>, (þèr) hafib rekna brant döglinga or landi; branda rjóðr<sup>3</sup>, þinn þrekr<sup>4</sup> fannst meirr enn þeirra. Hverr stökk ferri<sup>5</sup> þèr, konúngur, sem þjóð of-þekkti<sup>6</sup>; en eptir heptuð jer<sup>7</sup> orðreyr<sup>8</sup> þess, er sat norðast.

1) orustu. 2) hermk. 3) hermk. 4) þrek. 5) sjærri. 6) vissi. 7) þèr. 8) tungu.

## Bls. 152.

*Sami:* Nú ræðr þú fur þeirri fold, er fimmm bragn-

ingar hældu forðum; guð remmir<sup>1</sup> þik miklu gagni<sup>2</sup>.  
Breið ættlönd austr til Eiba eru und þér; aungr<sup>3</sup> göndlar  
elda<sup>4</sup> slöngvir<sup>5</sup> sat ábr at slíku láði.

1) styrkir. 2) sigri. 3) cinginn. 4) sverða. 5) hermk.

Bls. 185, 1.

*Sighvatr*: Sit þú nú heill mála, Ólafr konúgr,  
unds<sup>1</sup> finnumst hér meirr: en ek kem aptr (að) vitja  
hallar þinnar. Skáld bíðr hins, at hjálmdrifu<sup>2</sup> stafr<sup>3</sup>  
haldi lífi ok þvísa<sup>4</sup> landi; endist leyfb<sup>5</sup>: ek lýk nú vísu.

1) uns. 2) orustn. 3) hermk. 4) þessu. 5) lof.

Bls. 185, 2.

*Sami*: Nú eru mælt þau orb, konúgr, er of-varða  
oss alls mest flestra mála; en kunnum skil meir fleiri<sup>1</sup>.  
Gedharðr konúgr, guð láti þik gæta þinnar jarðar, þvíat  
þú ert til borinn; víst hefig þann vilja.

1) nfl. mála.

Bls. 185, 3.

*Sami*: Vátr lét ek dreginn valtan karfa<sup>1</sup> til Eibs;  
öðumst aptrhvarf<sup>2</sup>, þvíat vèr stiltum svá til glæps<sup>3</sup> á  
báti. Taki hauga herr<sup>4</sup> hlægi-skip<sup>5</sup>; sákat ek<sup>6</sup> verra  
fer. Ek lét hætt til á hafs hrúti<sup>7</sup>: betr fór, en ek  
vætta<sup>8</sup>.

1) ferjubát. 2) eg var orbinn hræddr, að eg mundi ekki kom-  
ast heim aptr. 3) hættum oss svo. 4) tröll. 5) þann hlægiliga  
bat. 6) eg sá ekki. 7) bátnum. 8) bjóst við.

Bls. 186, 1.

*Sami*: Vara furst reidr<sup>1</sup>, er ek rann tólf rastir<sup>2</sup>  
ok eina um skóg frá Eibum; maðr<sup>3</sup> veit, at ek mæti<sup>4</sup>  
meini. Hykk<sup>5</sup>, gengum þó hvatt á fót þíngat<sup>6</sup> þann  
dag; en sár fèll flekkum<sup>7</sup> á hvára il<sup>8</sup> konúngs manna.

1) gisting. 2) mlr. 3) þann. Hk. 4) mætti. 5) eg hygg.  
6) þágang. 7) í flekkjum. 8) báðar iljar.

Bls. 186, 2.

*Sami*: Ek ræð nenninn<sup>1</sup> at hæfa<sup>2</sup> til Hofs; hurð  
var aptr: ek setta niðrlútr inn nef, en ek spurðumst<sup>3</sup>

F 2

fur utan. Ek gat<sup>4</sup> fæst orð af fyrðum; heiðnir rekkar hnektumst<sup>5</sup>, en þau sögðu heilagt; ek bað flögð deila við þau.

1) kappsamr. 2) rata, koma, 3) kvaddi dyra. 4) fékk. 5) hnektu mér.

Bls. 187, 1.

*Sami*: Ekkja<sup>1</sup> kvað: gakkattu<sup>2</sup> inn lengra, hinn armi drengur! við erum heiðin, ek hræðumst við reiði Óðins. Ótvin<sup>3</sup>! óþekk rýgr<sup>4</sup>, sú er hnekkði mér sem úlf, kvæðst eiga álfa blót inni á bæ sínum.

1) konan. 2) gaktu ekki. 3) sama sem *ottvin, dittvin, ættvin*, þ. e. vinur manna, *konungur*, samanb. bls. 190, 1. 4) kona.

Bls. 187, 2.

*Sami*: Nú hafa þeir samnafnar hnekt (mér); þeir heinflets<sup>1</sup> þollar<sup>2</sup>, er settu hnakka við mér, bella þeigi tíri<sup>3</sup>. Sjámt þó hitt<sup>4</sup>, at hverr hafskíðs hlæðir<sup>5</sup>, er heitir Ölver, muni síðan alls mest reka út gesti.

1) sverbs. 2) menn. 3) leita eigi sæmdar sinnar. 4) þó er eg hræddr um. 5) maðr.

Bls. 187, 3.

*Sami*: Síðan fór ek at finna þann báru blíks brjót<sup>1</sup>, er bragnar létu<sup>2</sup> miklu vildastan<sup>3</sup>; ek vætta<sup>4</sup> mér friðs. Gerstr<sup>5</sup> grefs<sup>6</sup> gætir<sup>7</sup> leit laust við mér; þá er hinn versti illr, ef sjá<sup>8</sup> er hinn bazti<sup>9</sup>; lítt reiði ek<sup>10</sup> lof lýða.

1) maann. 2) kvæðu. 3) beztan. 4) vænti. 5) sá sannefndi. 6) páls. 7) höndi. 8) þessi. 9) beztu. 10) held eg á lopti.

Bls. 188, 1.

*Sami*: Ek mista<sup>1</sup> Ástu burs<sup>2</sup> á leiðum fur austan Eibaskóg, þá er æstag<sup>3</sup> ókristinn hal vistar. Ek fanka<sup>4</sup> son ríks Saxa<sup>5</sup>; ek var eitt kveld heitinn út<sup>6</sup> fjórum sinnum; þabra<sup>7</sup> var aungr saðr<sup>8</sup> fur inni.

1) saknabi. 2) sonar, Ólafs konungs. 3) ek bað. 4) fann ei. 5) Rögnvald Úlfsson. 6) mér var vísað út. 7) þar. 8) sanngirni.

Bls. 188, 2.

*Sami*: Sendimenn Sygna grams<sup>1</sup>, þeir er sóttu<sup>2</sup>

með sagnir<sup>3</sup> síklínga, hafa átt sér mikla för fyrir hendi. Spörtumst fæst<sup>4</sup>, en faung<sup>5</sup> furða<sup>6</sup> eru stór við gaung<sup>7</sup>; nýtr vörðr Noregs ræð því, er fórum þinnig norðan.

1) Noregs konungs. 2) fóru. 3) erindi. 4) nær hlífum oss eigi. 5) erfðismunir. 6) fyrta. 7) í fertalagi.

Bls. 188, 3.

*Sami:* Drengjum varð drjúggengit á leiðum Eiðaskógs austr til jöfra þrýstis<sup>1</sup>; drengr magnar lof þengils. Skyldit<sup>2</sup> mér huekkt af hlunns bekkjar<sup>3</sup> runnum<sup>4</sup> (ens) dýrliga hilmis<sup>5</sup>, áðr ek kom finna minn mildau drottinn.

1) jarls. 2) skyldi ekki. 3) skips. 4) runnum. 5) jarls.

Bls. 189, 1.

*Sami:* Konan! Þessi hin svörtu íslenzk augun hafa vísat oss brattan stíg langt at björtum baugi. Mjöt-nauuan<sup>1</sup>! sá minn fótr hefir fulldrengila<sup>2</sup> gengit á fornar brautir, ókunnar þínum manni.

1) kona. 2) -giliga.

Bls. 189, 2.

*Sami:* Hirdmenn, þeir er grenna<sup>1</sup> bens svan<sup>2</sup>, búa hilmis sal hjálmum ok brynjum; hér sé ek beggja kost á veggjum. Þvíat eingi ungr konúgr á hrósa dyggra húsbúnadi; höll er dýr með öllu.

1) fæða. 2) hrafn.

Bls. 190, 1.

*Sami:* Hresslyndr<sup>1</sup> jöfur! ek bið hugstóra verðung<sup>2</sup> heyra, hve ek þolda vás; gerðag þessar vísur um för. Ek var sendr í hausti upp af svanfánga<sup>3</sup> öndrum<sup>4</sup> í lánga för austr til Svíþjóðar: síðan svaf ek fátt.

1) hugrakk. 2) hirð. 3) svanfánga, sjógr. 4) skipum.

Bls. 190, 2.

*Sami:* Hinn ítri Ólaf! ek lét haldit málum við yðr hugat<sup>1</sup> ok rétt; konúgr, hittag ríkan Rögnvald. Ek deilda harða mörg mál hins milda málma vörðs<sup>2</sup>, er ek heyrða greiðar tölur<sup>3</sup> heiðmanns<sup>4</sup> í Görðum<sup>5</sup>.

1) trúliga. 2) Ólafur konungur. 3) ræðir. 4) hirðmanns. 5) frá Garðaríki.

Bls. 190, 3.

*Sami*: Rímar sólar<sup>1</sup> sökuvir<sup>2</sup>! jarla nefi<sup>3</sup> bað þik halda vel hvern sinn húskarl, þann er hingat árnar<sup>4</sup>. En þat er jafnvíst, (at) hverr þinna drengja, Lista þengill, er vill sinna<sup>5</sup> austr, á þar hald und Rögnvaldi.

1) gulls. 2) óvinur, Ólafur konungur. 3) niðji, Rögnvaldur jarl. 4) færtast. 5) fara.

Bls. 191, 1.

*Sami*: Fylkir! er ek kom vestan, ræð<sup>1</sup> flest fólk, sem Eiríks ætt<sup>2</sup> áðr um hvatti<sup>3</sup> þeirra svika við sik. En ek kvað yðr eins stóðust<sup>4</sup> bróður-lið Úlfs frænda<sup>5</sup>, at því er (þér) nábut jörð jarla<sup>6</sup>, þá er tókt af Sveini<sup>7</sup>.

1) áleit. 2) Ólafur Eiríksson, Svíakonungur. 3) hefði verið upphafsmáðr. 4) ríða á. 5) Rögnvalds jarls Úlfssonar. 6) Noregi. 7) jarli Hákonarsyni.

Bls. 191, 2.

*Sami*: Spakur Úlfr<sup>1</sup> lét tekit sætta málum meðal ykkar beggja; fengum þau svör: leggit þit sakar. Rögnvaldur, rýrir þjófa aldar, lét þér gefit, sem þar væri reknar eingar heiptir<sup>2</sup> riptar<sup>3</sup>.

1) faðir Rögnvalds jarls. 2) að aungvar hefndir kæmu fram. 3) fyrir friðrofið.

Bls. 193.

*Sami*: Ríkr konungur! skaltu halda fast sáttum við ríkan Rögnvald nátt og dag; hann er þýðr af þinni þörf<sup>1</sup>. Þínga kennir<sup>2</sup>! ek veit þik eiga þann vin miklu bestan á Austrvegu alt með rauða salti<sup>3</sup>.

1) er þér velviljadr í nauðsyn. 2) konungur. 3) þeim djúpa sjá, eystra salti.

Bls. 195.

*Ólafur konungur helgi*: Ek stóð ok ság á sprakka af haugi, meðan fagr blakkr bar brúði; augfögr kona lét oss missa yndis. Góðlát vala slóðar<sup>1</sup> Gefn<sup>2</sup>, snarlig



konan keyrði eyk<sup>3</sup> or garði; en eitt mein sækir hvern jarl<sup>4</sup>.

- 1) handar. 2) kvk. 3) hestinn. 4) mann.

Bls. 214.

*Arnór jarlaskáld:* Aungr maun<sup>1</sup> und skýranni<sup>2</sup>,  
øri<sup>3</sup> Einars hlýra<sup>4</sup>, læzt<sup>5</sup> gjörr geðfræku<sup>6</sup> at verja  
grund ok til sækja.

- 1) maðr. 2) himni, á jörðu. 3) yngri. 4) bróður Einars,  
þorfmni. 5) var alitinn. 6) hraustari.

Bls. 241.

*Sighvatr:* Jálks<sup>1</sup> bráktöpuðr<sup>2</sup>! ek víska einn ann-  
an líkan þér, sá lét Guðbrandr; gumna gætir<sup>3</sup> ræð víðt  
landi. Ormláðs<sup>4</sup> hati! ek kveð ykk þykkja báða jafna;  
hinn linnsetrs<sup>5</sup> lægir<sup>6</sup> lýgr, er telst<sup>7</sup> betri at sér.

- 1) jálks (Óðins) brik, skjöldr. 2) hermk., Erlingr. 3) sá  
höfðingi. 4) gulls. 5) gulls. 6) maðr. 7) segist vera.

Bls. 273.

*Arnór jarlaskáld:* Þat gengr í ætt<sup>1</sup>, er Yngvi<sup>2</sup>,  
sá er fremstr er manna, brendi rann Upplendinga;  
þjóð galt ræsis reiði. Öflgar aldir<sup>3</sup> vildut<sup>4</sup> hlýða gagna-  
þryðanda<sup>5</sup>, áðr stýrt var til vada: gálgi fekkst grama  
dólgum.

- 1) það mun verða víðfrægt. 2) konúgr. 3) menn. 4) vildu  
ei. 5) konúnginum.

Bls. 282.

*Einar þveræingr:* Erumst<sup>1</sup> trautt<sup>2</sup>, at láta Gríms-  
ey lausa; gramr er gjarn at arna<sup>3</sup> um<sup>4</sup> fleyja tröð<sup>5</sup>:  
reiði konúgs er oss leið. Höldum vör hólmgörðar<sup>6</sup>  
nagla<sup>7</sup> fur hildar stýri<sup>8</sup>! hann er dýrr konúgr: hilmir  
fremst<sup>9</sup> peitu<sup>10</sup> hagli<sup>11</sup>.

- 1) mér er. 2) nauðugt. 3) fara. 4) getg., fyrir und.  
5) sjoinn. 6) sjóar. 7) eyunni. 8) konúnginum. 9) er frægr af.  
10) spjots; getg. fyrir pettu. 11) bardögum.

Bls. 292.

*Sighvatr skáld:* Hún<sup>1</sup>! hinn ítri alldáðgöfugr  
Knútr hefir skrautliga búuar báðum okkr heudr, er

fundum hilmí. Hann gaf þér mörk gulls, eðr meira, ok bitran hjör, en mér hálf. Margvitr guð ræðr sjálfr öllu gjörva.

1) Bersi.

**Bls. 293.**

*Sami:* Allframir jöfrar hafa færð Knúti út höfuð sín norðan or miðju Fífi: þat var friðkaup. Hann Ólafr seldi aldri engum<sup>1</sup> manni svá haus í þvísa<sup>2</sup> heimi; hinn digri<sup>3</sup> vð opt sigr.

1) nokkrum. 2) þessum. 3) Ólafr konúgr,

**Bls. 349.**

*Sami:* Lýngs fiskr<sup>1</sup> flugstyggss Tryggvasonar bar gelnar<sup>2</sup>, roðnar mölnu gulli<sup>3</sup>, til fengjar; guð vildi svá. Ólafr hinn digri lét annan Vísund, hálá<sup>4</sup> búinn, sporna á unnir; lögr þó<sup>5</sup> drjúgt dýrshorn.

1) ormr, dreki. 2) granir, skolta. 3) gullbúnar. 4) vegliga. 5) þvöbi.

**Bls. 350.**

Orðsæll Ólafr knýr Vísund norðan und árum; annar gramr sunnan brýtr unnheim<sup>1</sup> dreka úti.

1) sjoinn.

**Bls. 351, 1.**

*Sighvatr:* Knútr var und himnum<sup>1</sup>. Ek hugg, at frètt, hug duga vel ætt Haralds<sup>2</sup> í her. Ólafr, ársæll jöfurr, lét lið<sup>3</sup> fara lýrgötu<sup>4</sup> suðr or Nið.

1) stef, sem á saman við: höfuðfremstr jöfurr; sjá bls. 358.

2) Ólafr helga Haraldssyni. 3) skip sin. 4) um sjoinn.

**Bls. 351, 2.**

*Sami:* Svalir kilir þarðu<sup>1</sup> með gram norðan til slétts Silunds<sup>2</sup>; þat namst<sup>3</sup>. En Óunndr ferr með annan her Sænekan at há<sup>4</sup> á hendr Dönum.

1) skunduðu. 2) Sælunds. 3) var kunnugt. 4) í orustu.

**Bls. 352.**

*Sami:* Bergr! (við) höfum minnst margan morgun, hve ek lét börð<sup>1</sup> fest við hinn vestra arm Rúðuborgar í för fyrða.

1) skipstafna.

## Bls. 353, 1.

*Sami:* Ek varð spyrjast fyrir utan, áðr ek fékk annspilli<sup>1</sup> Jóta stillis<sup>2</sup>; herr<sup>3</sup> sá melld<sup>4</sup> húsdýrr fyrir höldi<sup>5</sup>. En áttúngr<sup>6</sup> Gorms<sup>7</sup> knátti lúka vel oru<sup>8</sup> eyf-indi í sal; ek ber opt járnstúkr<sup>9</sup> á armi.

1) að tala við. 2) Knút konung. 3) menn. 4) læst. 5) mér. 6) ættingi. 7) Knútr. 8) voru. 9) brynermar.

## Bls. 353, 2.

*Sami:* Örr Knútr, sá er alt hefir úti, ok Hákon tegast<sup>1</sup> gjörva<sup>2</sup> Ólaf fjörvaltan<sup>3</sup>; ek mun kvíða konúnga dauða. Háldist vörðr<sup>4</sup>, þó at Knútr ok jarlar vildit varla. Ef hann kemst sjálfr undan, (þat) er dælla fundi<sup>5</sup> first á fjalli.

1) tjást, segjast. 2) gera. 3) feigað. 4) konunginn. 5) getgáta; meiningin er: þab feingi mér meiri gleði, en þó jeg mætti vin mínum á öræfum uppi.

## Bls. 353, 3.

*Sami:* Átti allframr jarl<sup>1</sup> at sætta Ólaf ok gamla bæendr, þá er optast tóku af því máli<sup>2</sup>? Þeir<sup>3</sup> hafa fyrr keypt höfðum<sup>4</sup>, en Hákon (hafi) bundit saman heiptir at meira fári; kyn Eiríks<sup>5</sup> er framt<sup>6</sup>.

1) Hákon. 2) vildu eingum sáttum taka. 3) bændurnir. 4) skipt um höfðingja, tekið Knút fyrir Ólaf. 5) Hákon jarl Eiríksson. 6) ágætt.

## Bls. 354.

*Sami:* Knútr var und himnum. Herr ferr austan frðr fráneygr<sup>1</sup> niðr Dana fylkis<sup>2</sup>. Viðr<sup>3</sup> skreið vestan; sá (viðr) var glæstr, er bar andskota<sup>4</sup> Aðalráðs<sup>5</sup> út þadan.

1) snareygðr. 2) Knútr. 3) skipin. 4) mótstöðumann. 5) Knút konung.

## Bls. 355.

*Sami:* Ok drekar landreka<sup>1</sup> báru blá segl við rá í byr; för döglngs var dýr. En þeir kilir<sup>2</sup>, er komu vestan, liðu um brimleið til Limafjarðar.

1) konungsins. 2) skip.

## Bls. 358.

*Sami*: Snarir drottunar gátut<sup>1</sup> spanit<sup>2</sup> Danmörk undir sik sökum herfarar. Þá lét hlöðr Dana<sup>3</sup> Skáney skarpla<sup>4</sup> herjaða. Höfuðfremstr jöfurr<sup>5</sup>.

1) gátu ei. 2) dregið. 3) Ólafr konungr. 4) harðliga. 5) stef, sjá bls. 351, 1.

## Bls. 359.

*Sami*: Ílendr Jótlands jöfurr létat<sup>1</sup> etast af<sup>2</sup>; ætt manna<sup>3</sup> fannst at<sup>4</sup> því<sup>5</sup>. Hlífskjöldr Dana vildi hafa fæst rán foldar. Höfuðfremstr jöfurr.

1) lét ekki. 2) þann. Hk. og Fagrskinna; *etast af*, taka frá sér arfleifð sína, Danaveldi. 3) mönnum. 4) þann. Hk. og Fagrsk. 5) þótti mikib koma til þess.

## Bls. 362.

*Óttar svarti*: Sókua örr siklíng! Þú hnekkir Svíum, en ylgr<sup>1</sup> fekk mikla úlfs beitu<sup>2</sup>, þar er heitir áin helga. Ýgr<sup>3</sup> óguar stafr<sup>4</sup>! heltu láði við kyn beima fyrir tveimr jöfrum, þar er hrafn nè svalta<sup>5</sup>; hvatráðr ertu.

1) vargr. 2) bráð. 3) ógrligr. 4) hermaðr. 5) valt ekki.

## Bls. 363.

*Þórðr svartaskáld (Sjäreks son)*: Ólafr Egða drottinn, átti þrimu stála<sup>1</sup> víðr ágætan Jóta öðling, þann er klauf hringa. Nær<sup>2</sup> Skánunga gramr<sup>3</sup> skaut skarpt á móti hanum; sonr Sveins varat skær<sup>4</sup> at reyna; úlfr þaut of hræfi.

1) orustu. 2) knár. 3) Knútr. 4) sljór.

## Bls. 371.

*Hárekr or Þjóttu*: Rínleygs<sup>1</sup> láð<sup>2</sup>! ek hefi ráðit at ríða heðan mínum laungum leiðar<sup>3</sup> dýnmari<sup>4</sup>, heldr en gánga, þótt Knútr, léggfjötr<sup>5</sup> lundr<sup>6</sup>, liggi herskipum úti í Eyrarsundi; þjóð kann<sup>7</sup> kerski<sup>8</sup> minni.

1) gulls. 2) kóna. 3) sjoar. 4) lánsskipi. 5) armbrings. 6) mik. 7) þekkir. 8) vaskleik.

## Bls. 373.

*Sami*: Skjótum eik<sup>1</sup> fyrir utan læ eybaugs<sup>2</sup>; lækkat

ek<sup>3</sup> Lundar ekkjur<sup>4</sup> hlæja at því, ifla<sup>5</sup> flausts<sup>6</sup> jörð<sup>7</sup>!  
at ek þyrða ei á hausti fara aptr vali krapta<sup>8</sup> á Fróða  
flatslóðar<sup>9</sup>.

1) skipinu. 2) sjóar lána, brimlána. 3) ek læt ekki. 4) kon-  
urnar í Lundi. 5) hauks. 6) handar. 7) kona. 8) innviða þ. e.  
skipi mínu. 9) sjó.

Bls. 374.

*Sighvatr*: (Vèr) stallarar þínir erum komnir hingat  
heim; hygg at, jöfurr skatna: menn nemi mín mál,  
sem ek inni. Þjóðkonúgr, seg þú, hvar innan halið  
hugðan mér sess. Allr þinn skáli með seims þollum<sup>1</sup>  
er þekkr beimum.

1) hirðmönnum.

Bls. 375.

*Sami*: Knútr, mildr mætra hrínga, spurði mik, ef  
ek vilda (vera) hánum hendilágr<sup>1</sup>, sem hugreifum Óleifi.  
Ek kvað einu drottinn sæma mér senn; ek þóttumst  
svara at sönnu; hverjum guma er gjör gnóg dæmi.

1) gerast hans maðr.

Bls. 375, mismgr. 5.

*Sami*: Auðar mildr! látaþú<sup>1</sup> einu eið verða<sup>2</sup> alla  
jarðar ýta<sup>3</sup>, þótt ek vera<sup>3</sup> seinni, en ek vilda. Era  
gengit fyrir þat mál<sup>4</sup>, er þú lætr vandan her<sup>5</sup> mæla;  
flestum gram mun laung mannþörf; ek var gestr Knúts.

1) láttu ekki. 2) getgáta; meiningin mun vera: hugsabu ekki,  
að mér fari sem öðrum, er hafa brugðizt þér, þó eg kæmi seinna  
til þín, en eg hafði ætlað. 3) væri. 4) þat mál er ekki fullsann-  
að. 5) menn.

Bls. 376.

*Sami*: Fjandr þengila gánga þar með lausa sjóða;  
þjóð býðr opt höfgan málm<sup>1</sup> fyrir ófalan hilmis haus.  
Hverr veit sik innan í svörtu helvíti, ef selr sinn holl-  
an harra við golli<sup>2</sup>; slíks er (þat) vert.

1) gull. 2) gulli.

Bls. 377, 1.

*Sami*: Kaup varð dapurt á himnum, þar þeir, er

belldu drottinurækt svikum<sup>1</sup>, of-sóttu djúpan heim há<sup>s</sup> elds<sup>2</sup>.

1) er sviku sinn lána-drottinn. 2) fóru í logandi helviti.

Bls. 377, 2.

*Sami:* Húskarlar Hörða hilmis<sup>1</sup>, gerðust þá of-vægir<sup>2</sup> jarli, er þægi<sup>3</sup> fè við fjörvi Ólafs. Hans há-leit hirð nam at verða fyrir því máli. Oss er dælla<sup>4</sup>, ef vèr erum allir skírir um svik.

1) Noregs konungs, Ólafs. 2) of-aubsveipir. 3) er þeir skyldu þiggja. 4) væri betra.

Bls. 378.

*Sami:* Þar standa sverð, búin gulli; vær leyfum<sup>1</sup> árar sárs sunda<sup>2</sup>: hylli herstillis<sup>3</sup> verðr hollust. All-valdr! ek tæka við, ef þú vildir gefa skáldi eitthvert; sendir víka elds<sup>4</sup>, ek var endr<sup>5</sup> með þér.

1) lofum, hrósum. 2) árar blöðs, sverðin. 3) konungsins. 4) gulls, mk. 5) fyrrum.

## FIMTA BINDI.

Bls. 1.

*SIGHVATR:* Allvaldr Englands<sup>1</sup> býðr út sveitum, en vær fengum færra lið ok smærri skip; ek sè lofðung óttast lítt. Ráð eru ljót, ef landsmenn láta þenna kou-úng verða liðþrota; fè lætr ferð firða einorð<sup>2</sup>.

1) Knútr. 2) fægjafir firra menn einorð og hollustu.

Bls. 2.

*Sami:* Flýja getr<sup>1</sup> enn; fjandr allvalds leggr oss frýju til handa, en gjalda fè<sup>2</sup>; ek verð fyrir æðru orði. Hverr þegn skal hafa sik miklu lengst, þótt gengi<sup>3</sup> þverri; svik þengils vana hvelfa (þeim) sjálfum upp<sup>4</sup>.

1) má. 2) draga lið undan Ólafi með fægjöfum. 3) aðstoð annara. 4) sýna, hvílikir þeir eru.

## Bls. 5.

*Þórarinn loftunga*: Knútr verr grund, sem gætir Grikklands<sup>1</sup> himinríki.

1) guð.

## Bls. 6, 1.

*Sami*: Knútr er und sólar<sup>1</sup>. Minn siðnæmr<sup>2</sup> vinr fór þinnig<sup>3</sup> með mjök mikit lið. Fimr gramr færði ólitinn otrheims<sup>4</sup> flota út or Limafirði.

1) upphaf stefis. 2) siðlátr. 3) þangab, til Noregs. 4) sjóar.

## Bls. 6, 2.

*Sami*: Mjök sökkrammir<sup>1</sup> Egðir ygðu<sup>2</sup> för örbeiðis sigrsvans<sup>3</sup> lana<sup>4</sup>. Allt grams lið<sup>5</sup> var framit<sup>6</sup> gulli: sjón slíks var sögu ríkari.

1) harðir í orústu. 2) ugðu. 3) hrafnis. 4) — valkasta, þ. e. hermannsins, Knúts. 5) skip. 6) prýtt.

## Bls. 6, 3.

*Sami*: Ok kolsvartir víðir hágjálbrs<sup>1</sup> liðu hart fram um haf fyrir Lista. Allt Eykunda sund suðr var bygt innan sæskfðum brimgalta<sup>2</sup>.

1) hafs-skipin. 2) skipa.

## Bls. 7, 1.

*Sami*: Ok griðfastir<sup>1</sup> friðmenn<sup>2</sup> liðu hvast<sup>3</sup> fyrir fornan liang Hjörnagla. Varat för örbeiðis<sup>4</sup> eyðilig, þá er stafnklífs<sup>5</sup> stóð<sup>6</sup> drifu fyrir Stað.

1) húsfastir, heimilisfastir. 2) lírðmenn. 3) skjótt. 4) hermik. 5) öldu. 6) skipaflotinn.

## Bls. 7, 2.

*Sami*: Byrrömm<sup>1</sup> brimdrif<sup>1</sup> knáttu bera mjök langar svángs súðir<sup>2</sup> fyrir Stim. Svalheims<sup>3</sup> valir<sup>4</sup> liðu svá sunnan, at nýtr herflýtir<sup>5</sup> kom norðr í Nið.

1) þannig Hk. 2) bjúgar súðir, skip. 3) þann. Hk.; sjóar. 4) skipin. 5) hermik.

## Bls. 7, 3.

*Sami*: Þá gaf snjallr njótr veg-Jóta<sup>1</sup> allan Noreg nefa<sup>2</sup> sínum<sup>3</sup>; ok megi<sup>4</sup> sínum<sup>5</sup> gaf (hann) Danmörk svana dals<sup>6</sup> dökksalar<sup>7</sup>.

1) Jótlands, Knútr konúgr. 2) systersyni. 3) Hakoni Eiriks-syni. 4) syni. 5) Hörðaknúti. 6) sjóar. 7) lund; eða *Danmörk, dal svana djúpsala* (sjáfar dal).

## Bls. 9.

*Hallvarðr háreksblei*: Bónar nökkva barkrjóðr<sup>1</sup>, böðrakkr ýngvi<sup>2</sup>, ræð einn Englandi ok Danmörku; friðr hófst at<sup>3</sup> beinni<sup>4</sup>. Odda leiknar<sup>5</sup> jálmfreyr<sup>6</sup> hefir ok þrúngit<sup>7</sup> und sik Noregi; málma hjaldrörr<sup>8</sup> þverrir haukum húngr.

1) *bónar nökkvi* (skip), brjóst, þ. *börkr*, brynja, h. *krjóðr*, sá sem gjörir rauba (rjóðar), eða elitr (*krýðr*) brynjuna, hermaðr. hermk. 2) konúgr. 3) þess. 4) greiðari. 5) valkyrju. 6) hermk. 7) þreyngt. 8) sá hergjarni konúgr.

## Bls. 11.

*Sighvatr skáld*: Erlíngur, sá er rauð enn bleika arnar fót (íflaust er þat), ræð skjóta út eik<sup>1</sup> í móti jöfri. Skeið hans lá svá síðan síbyrð við skip síklíngs í miklum her; snarir fyrðar böðrust þar sverðum.

1) skipi.

## Bls. 12, 1.

*Sami*: Rakkr þengill hjó rekka; hann gekk reiðr of skeiðir; valr lá þraungt á þiljum; þúng sókn var fyrir Túngum. Bragníngur rauð breiðan borðröll<sup>1</sup> fyrir norðan Jadar; varmt blóð kom á víðan ægi; frægr konúngr vá<sup>2</sup>.

1) sjó. 2) barðist.

## Bls. 12, 2.

*Sami*: Öll skipsókn Erlíngs var fallin við þróm<sup>1</sup> Bókunar; úngr skjöldúngr vann<sup>2</sup> auða skeið fyrir norðan Túngur. Snarr lætrauðr<sup>3</sup> sonr Skjálgs<sup>4</sup> stóð lengi einn, fjarri vinum, í lyptíngu á sínu auða skipi.

1) strönd. 2) gerði. 3) svikalaus. 4) Erlíngur.

## Bls. 13, 1.

*Sami*: Geðstírrðr Skjálgs hefnir<sup>1</sup> ræð eigi nefna sèr gríð, þó at skúrir skógs gýgjar<sup>2</sup> væxi<sup>3</sup>. Verðar geirs<sup>4</sup>!



enn meiri ofrugi kemr nè síðan á glyggs varðkers<sup>5</sup> viðbotn<sup>5</sup>, leygðan<sup>6</sup> gjálfri<sup>7</sup>.

1) sonr, Erlíngur. 2) axar, vopna hriðir. 3) yxi. 4) hermenn.  
5) getgáta: *glyggs* (vinds) *varðker* (geymslu ílát, lopt, hininn),  
h. *viðbotn* (viðr botn), jörðin. 6) umflötinn. 7) sjó.

Bls. 13, 2.

*Sami*: *Lýstr Erlíngur*, sá er lengi geymdi vel jarðar (nè lamdist landvörn), það örnu klóast öndverða: þá er sönjallr Ólafr oftók hann sönnuðum málum, at sig<sup>1</sup> við Útstein; sá var áðr búinn illra ráða.

1) í bardaga.

Bls. 15, 1.

*Sami*: *Erlíngur* féll: betri konr<sup>1</sup> bíftrat<sup>2</sup> dauða; en allríkr tapaðr brægnínga<sup>3</sup> olli slíku gagni<sup>4</sup>. Ek veit eigi allbrátt annan mann, þann er einn kunni at halda fullara<sup>5</sup> allan aldr at fjörláti<sup>6</sup>.

1) maðr. 2) biðr ei. 3) Ólafr konúngur. 4) vann þann sigr.  
5) halda betr upp virðingu sinni. 6) til dauðadags.

Bls. 15, 2.

*Sami*: Vörðr Hörða foldar<sup>1</sup> er drepinn; Áslákr hefir aukit frændseku<sup>2</sup>: fáir skyldu vekja styr svá. Eigi má hann néta<sup>3</sup> ættvígi; bornir frændr skyli bindast bræði; þar bitast fornu málin um<sup>4</sup>.

1) Erlíngur. 2) vegð frændvig. 3) neita. 4) það er gamall málsháttur.

Bls. 16, 1.

*Ólafr konúngur helgi*: Lítt mun herra glaðr í nátt fyrir Jaðri; vær unnum enn hætta gunnar gný<sup>1</sup>, hrafn sleit heitu af ná. Ættgóðr Erlíngur beib andrán til árla<sup>2</sup>. Verstillir<sup>3</sup> hefir illa getit<sup>4</sup> hánun um-rof sætta.

1) bardaga. 2) of snemma. 3) konúngur. 4) goldið.

Bls. 16, 2.

*Sami*: Halrinn hvíti mun lítt glaðr í nátt fyrir Jaðri; vær unnum gunnar gný; hrafn etr af getnum<sup>1</sup> ná. Svá hefir mitt rán getit<sup>2</sup> hánun öllúngis illa; ek gekk reifr of skeiðar; jörð veldr manna morði<sup>3</sup>.

1) feingnum. 2) gefizt. 3) jörðin þolir lengi, þó menn séu drepnir.

Bls. 17, 1.

*Bjarni gullbráðskáld*: Kálfr! vastu<sup>1</sup> austr við sjálfa Bókn, þar er vígdjarfr arfi Haralds<sup>2</sup> það kosta vígs<sup>3</sup>; þitt kapp kynnist mönnum. Gátut<sup>4</sup> gríðar sóta<sup>5</sup> gólig<sup>6</sup> faung til jóla; þú vart<sup>7</sup> kendr fyrstr at fundi flettugrjóts ok spjóta<sup>8</sup>.

1) þú varst. 2) Ólafr konúgr. 3) herða orustu. 4) feingub: 5) ulfi. 6) góð. 7) varst. 8) í bardaganum.

Bls. 17, 2.

*Sami*: Öld fékk illt or deildum<sup>1</sup>; Erlíngur var fengin<sup>2</sup> þar; bleik borð óðu í blóði fyrir norðan Útstein. Ljós raun er, at ræsir var ráðinn<sup>3</sup> frá láði; lönd lögbust und Egða: ek frá þeirra lið meira.

1) býtum. 2) handtekinn. 3) svikinn.

Bls. 26.

*Sighvatr*: þeir, er ollu úthlaupum<sup>1</sup> buðu opt ríklundudum gram rautt gull, (til at) kaupast undan, en ræsir nítti<sup>2</sup>. Hann lét hnefsa<sup>3</sup> skör<sup>4</sup> með hjörvi: ráns rekkar<sup>5</sup> biðu sýna refsing; konúgr skal svá verja herland<sup>6</sup>.

1) ránum. 2) neitabi. 3) sníða. 4) höfub. 5) ræningjar. 6) þjóðland.

Bls. 27, 1.

*Sami*: Margdýrr konúgr, sá er mest fæddi varga, meiddi ætt hvinna ok hlenna<sup>1</sup>; hann skýfði<sup>2</sup> svá þýfðir<sup>3</sup>. Þýfr konúgr lét hvern ernan þjóf þerflast<sup>4</sup> bæti fóta ok handa; hann bætti svá frið lands fylkis<sup>5</sup>.

1) ræningja. 2) afstok. 3) þjófnab, Hk. 4) missa. 5) landsfolka.

Bls. 27, 2.

*Sami*: þat vissi helzt<sup>1</sup> ríkis<sup>2</sup>, er grundar vörðr lét skorna skör hundmörgum<sup>3</sup> víkingum með hvassum vápnum. Mildr Magnúss faðir<sup>4</sup> hefir valdit mörgu gagni; ek kveð flestan sigr frömdu<sup>5</sup> fremd Ólafs hins digra.

1) var helzt merki til. 2) harðstjórnar konungs. 3) allmörg-  
um. 4) Ólafr konúgr. 5) hafa framíð.

Bls. 29, 1.

*Jökull Bárðarson*: Ek hlaut<sup>1</sup> stýra skipi frá Sult,  
því er Óleifr hinn digri átti; væn erum<sup>2</sup> hreggs at  
hlýrváangs hreini<sup>3</sup>, en sæta<sup>4</sup> síðfregn<sup>5</sup>, at ek kvíða.  
Kleifar vala óstrætis<sup>6</sup>! sjálfir gramr var ræntr sigri á  
sumri.

1) mér hlotnaðist. 2) er mér. 3) á þessu skipi. 4) kona.  
5) mun seint fregna. 6) konur.

Bls. 29, 2.

*Sami*: Sár svíða af mæði, hefik opt setit við betra;  
und er á oss, sú er ótrauð sprændi rauðum legi. Mær  
býss<sup>1</sup> blóð or þessi<sup>2</sup> ben; ek tæ venjast<sup>3</sup> við þrek;  
hjálmgöfugr heiðsær<sup>4</sup> hilmir verpr á mik reiði.

1) bunar. 2) þessari. 3) eg venst. 4) mildr af fé.

Bls. 31.

*Bjarni gullbrárskáld*: Allvaldr ræð ótála<sup>1</sup> rista haf  
stáli<sup>2</sup> austr; vígmóðr<sup>3</sup> Haralds' bróðir<sup>4</sup>, varð at vitja  
Garða. En, at<sup>5</sup> skilnað ykkarn, læzt þú skjótt of-sóttan  
Knút: ek emka<sup>6</sup> tamr at samna skrökkvi<sup>7</sup> um iðnir  
manna.

1) eflaust. 2) með skipstafnum. 3) herðjarfr. 4) Ólafr  
konúgr. 5) eptir. 6) em eigi. 7) ósönnu.

Bls. 32.

*Sami*: Ógnrakkr jarls niðr (Kálfr)! þú átt þakka  
gjafir Englands drottni<sup>1</sup>; ótála<sup>2</sup> komtu vel yðru máli.  
Lundúnu-gramr<sup>3</sup> lét fundit<sup>4</sup> þær fold, áðr færir vestan;  
frest urðu þess. Þitt líf era<sup>5</sup> lítit.

1) Knúti konungi. 2) sannliga. 3) Knútr. 4) veitti. 5) erekki.

Bls. 54.

*Þormóðr kolbrúnarskáld*: Brennum öll inni<sup>1</sup>, þau  
at<sup>2</sup> vèr finnum fyrir innan Herbjörg; skulum hverr<sup>3</sup>  
verja lönd fyrir gram með hjörvi. Ýss<sup>4</sup> ángr<sup>5</sup> skal

FORNMANNA SÖGUR. 12. BINDI.

G

kveikt í klúngri<sup>6</sup>; ef ek má valda<sup>7</sup>, hafi Innþrændir köld kol allra húsa sinna.

- 1) býli. 2) er. 3) sérhver af oss skal. 4) víðar. 5) eldr. 6) vörnum, húsanum. 7) ráða.

Bls. 57, 1.

*Gissur gullbráðrskáld*: Búist við þraung á borða<sup>1</sup> þíngi! fregni (menn) þau orð: Þegns dóttir skala ífa<sup>2</sup> fregna mik ógláðan, þó at svinnir sigrunnar<sup>3</sup> segi væn Hæðins kvámar<sup>4</sup>. Verum bragningi traustir austr í óla eli<sup>5</sup>.

- 1) skjalda. 2) skal aldrei. 3) hermenn. 4) orustu. 5) bardaga.

Bls. 57, 2.

*Þorfinnr munnr*: Rökr<sup>1</sup> at miklu regni hins harða randa garðs<sup>2</sup>; líb Verdæla vill berjast við snjallan vísa. Verjum örvan allvald, öllum sveita má<sup>3</sup> teitan, fellum þrændr í þundar hreggi<sup>4</sup>; (vèr) eggjum þess nú.

- 1) syrtir. 2) orustu. 3) hrafn. 4) bardaga.

Bls. 58.

*Þormóðr Kolbrúnarskáld*: Örstiklandi<sup>1</sup>! þraungr<sup>2</sup> at miklu ála eli<sup>3</sup>; skálmöld<sup>4</sup> vex nú; höldar skyldu eigi fálma<sup>5</sup> skelknir. Búumst við sókn, er (vèr) gaungum at geirþingi með Óleifi, en gunnreifr<sup>6</sup> seggr skyli<sup>7</sup> um-forðast slækni-orð<sup>8</sup>.

- 1) hermaðr. 2) þab líðr. 3) orustu. 4) ófriðr. 5) æðrast. 6) hergjarn. 7) skal. 8) æðru-orð.

Bls. 59-60.

*Þjarkamál*: Dagr er uppkominn, hana fjáðrir dynja<sup>1</sup>; vílmögum<sup>2</sup> er mál at vinna erfíði. Vaki æ, ok vaki vína höfuð<sup>3</sup>, allir hinir æðstu ofsinnar Aðils<sup>4</sup>, hinn harðgreipi<sup>5</sup> Hár, Hrólfr skjótandi, ættgóðir menn, þeir er ekki flýja! Vekat ek<sup>6</sup> yðr at víni, nè at vífs rún-um<sup>7</sup>, heldr vek ek yðr at hörðum Hildar leiki.

- 1) aðr en haninn gelfr, slær hann vængjunum. 2) þrælum, af víl, erfíði, og mögr, maðr. 3) þ. e. vinir vorir. 4) fylgðarmenn Aðils, so kallast kappar Hrólfs Kraka, af því þeir veittu Aðils

fylgd móti Ála konungi. 1) harðfeingi. 2) eg vek ekki. 3) til að tala við meyar.

## Bls. 61.

*Þormóðr Kolbrúnarskáld*: Þíngdjarfr allvaldr! ek mun enn hvarfa<sup>1</sup> fyrir knè þér, uns náir öðrum skáldum; nær vættir<sup>2</sup> þú þeirra? Þótt (vèr) veitim valtafn<sup>3</sup> frekum<sup>4</sup> hrafi, komumst vèr brott eða liggjum hér; þat vízt<sup>5</sup> eigi, vága vigrunnr<sup>6</sup>!

1) gánga. 2) væntir. 3) bráð. 4) gráðugum. 5) bregzt. 6) mk.

## Bls. 62.

*Haraldr konungr Sigurdarson*: Ek mun þora verja þann arm, er ek hlýt standa; vèr rjóðum rönd af reiði; þat er nokkr ekkju munr<sup>1</sup>. Hinn úngi gunnabliðr<sup>2</sup> greppr<sup>3</sup> gengrat<sup>4</sup> á hæl fyrir spjótum, þar er slög<sup>5</sup> ríða<sup>6</sup>; menn herða mót<sup>7</sup> at morði.

1) glebi fyrir kvennfólk. 2) glaðr í bardaga. 3) maðr. 4) geingr ei. 5) vopn. 6) fljúga. 7) skunda.

## Bls. 64.

*Sighvatr skáld*: Ek frá þórb þat sinn herða gjört<sup>1</sup> víg geirum<sup>2</sup> með Óleifi; sókn þreifst; þar fóru saman gób hjörtu. Framlundadr bróðir Ögmundar<sup>3</sup> vann fullt, bar hátt fagrla gylta staung fyrir hjaldrmóðum<sup>4</sup> Hrínga gram<sup>5</sup>.

1) mikið. 2) með sverðum. 3) þórðr. 4) hergjörnum. 5) Ólafi konungi.

## Bls. 65.

*Sami*: Ólafr hinn digri vann fellda öld, sóknþorinn synjur<sup>1</sup> gekk fram í brynju, (at) sækja öflgan sigr. En Svíar, þeir er nenna<sup>2</sup> austan með mildum gram, óðu í hjarta blóðröst; hildir óx; segig mart bert.

1) konungr. 2) fóru.

## Bls. 76.

*Sami*: Erumz<sup>1</sup> ólmr sá harmr, er hilmir hafði afstátt austan; sá jöfr kreisti gulli vafðan meðalkafla.

Ek frá, þegar fengu því gagn<sup>2</sup>, at þeir vǫrn hálfu fleiri; þat tældi hvárungi<sup>3</sup> hvötuð hildar<sup>4</sup>.

1) mér er. 2) sigr. 3) að nokkuru leiti. 4) hermk., konunginn.

Bls. 78, 1.

*Sami*: Fold varð<sup>1</sup> at dynja vítt und fótum, þá brynjat fólk ræð í bráða böð; þat var mönnum friðbann. Mikill stálgustr<sup>2</sup> varð á Stiklastað, þá er ærir álms<sup>3</sup> þustu árliga<sup>4</sup> ofan með hjarta hjálma.

1) getgáta. 2) bardagi. 3) hermenn. 4) snemma.

Bls. 78, 2.

*Sami*: Merki fór fram í miðri fylking þeirra; snarir þrændir fundust þar; búendr iðrast nú þess verks.

Bls. 79, 1.

*Sami*: Ek frá minn drottinn ganga fram næstan sínum merkjum; mest staung óð fyrir gram; þar var gnógr styr fyrir.

Bls. 79, 2.

*Sami*: Ek hygg voru<sup>1</sup> grimmligt geirs lögreytundum<sup>2</sup> (at) líta í hvassar ljóns sjónir gunnreifum Óleifi. Þrænskir virðar þorðut sjá í ormfrán<sup>3</sup> augu hánun; hersa drottinn<sup>4</sup> þótti ógrligr.

1) verið hafa. 2) hermm., þannig Hk.; *geirs lögr*, blöð, þ. *reytandi* (hreytandi) hermaðr. 3) snör sem í ormi. 4) konunginn.

Bls. 79, 3.

*Sami*: Þjóðkonungr, rönd með höndum<sup>1</sup>, rauð dreyrug sverð í rekka blóði, þar er drótt gumna sótti dýran<sup>2</sup>. Ok gramr, rækin at járna leiki<sup>3</sup>, lét rauðbrúnan hjör finnast í reikar túnun<sup>4</sup> Innþrændum<sup>5</sup>.

1) með skjöld í hendi. 2) konunginn. 3) kappsamr í orustu. 4) höfðum. 5) eða: *Ok rækin gramr lét Innþrændum finnast at járna leiki* (finnast til bardagans), *rauð brúnan hjör í reikar túnun*.

Bls. 80.

*Hofgarða Refr*: Stála regndjarfr<sup>1</sup> rimmu-askr<sup>2</sup> háði<sup>3</sup> einn gunnar gný<sup>4</sup> við tvá rökva þegna; bál Hás<sup>5</sup>

**gall.** Árstrauma dalsteypir<sup>6</sup> hjó draupnis döggfrey<sup>7</sup> banahöggvi, en vann annan sáran; hann rauð járn.

1) herðjarfr. 2) hermk. 3) þann. Hk. 4) orustu. 5) sverð.  
6) hermk.; *dalr*, bogi, *dals árstraumr*, örva drifa. 7) mann.

Bls. 81.

**Sighvatr:** Ýtar láta þat eigi smátt undr, er skýlauss röðull máttit<sup>7</sup> hlýja skorðu skenjörðúngum<sup>2</sup>? Drjúg furða varð á því dægri: dagr náðit fögrum lit. Ek frá austan atburð konúngs orrostu.

1) mátti ei. 2) mönnum; *skorðu sker*, skip, þ. *njörðúng*, maðr.

Bls. 82, 1.

**Sami:** Sjálfr mildr gramr fann gjörst, hve meginrammir galdrar fjölkunnigra Finna barg<sup>1</sup> fullstórum þóri: þá er húna hyrsendir<sup>2</sup> laust gulli búnu sverði um herðar Hundi<sup>3</sup>; slætt<sup>4</sup> ræð sízt at bíta.

1) hjálpuðu. 2) konúng. 3) þóri. 4) það sljófa sverð.

Bls. 82, 2.

**Sami:** Þollr seims<sup>1</sup>, sá er frýr þóri<sup>2</sup>, dylr sannrar snilli hugstórs Hunds<sup>3</sup>; en ek veit þat heimað. Hverr sæ<sup>4</sup> stærra verk? er þróttr gunnranns þvergarða glyggs<sup>5</sup>, hinn er sótti fram, þorði at höggva í gegn konúngmanni.

1) maðr. 2) telur hann huglitinn. 3) þóris. 4) mun sjá.  
5) hermk., þórir; *gunnrann*, skjöldr, *gunnranns þvergarðar*, skjaldborg, h. *glyggr* (stormr) orrusta, h. *þróttr* (Óðin), hermaðr.

Bls. 83-84.

**Bjarni gullbrárskáld:** Vígrefr rættu<sup>1</sup> at varða<sup>2</sup> jörð vígi fyrir Óleifi; brauztu bág<sup>3</sup> við nýztan bragning; ek kveð mik frágu<sup>4</sup> þat. Stórverkr<sup>5</sup> gekkst þú á Stíklastað, en merki óð fyrr<sup>6</sup>; satt er, at (þú) ofveittir sókn, unz snjallr gramr var fallinn.

1) ræðstu. 2) verja. 3) þú gerðir mótstöðu. 4) hafa spurt.  
5) þann. Hk. 6) fyrir þer.

Bls. 84.

**Sighvatr:** Ek frá auk<sup>1</sup>, at Björnu kendi endr, hve

ernum<sup>2</sup> stallarum dugði halda drottin-hug<sup>3</sup>; hann sótti fram; hann féll í her at höfði hróðraudigs hilmis; sá dauði er leyfð<sup>4</sup> með hollum verðungar<sup>5</sup> mönnum.

1) einnig. 2) vöskum. 3) trygð við herra sinn. 4) lofabr. 5) hirð.

Bls. 88, 1.

*Haraldr konúgr Sigurðarson*: Nú læt ek skreiðast lítils heiðar<sup>1</sup> skóg af skógi; hyerr veit, nema ek verða um síðir víða frægr?

1) frægðarlitill.

Bls. 88, 2.

*Þjóðólfr Arnórsson*: Ek frá hvast hlíf-el drífa á gram (hið) næsta Haugi; en Bolgara brennir<sup>1</sup> tæði<sup>2</sup> vel bræðr<sup>3</sup> sínum. Hann, tiggi, tólf ok þriggja vetra gamall, skildist traubr við Ólaf dauðan, ok huldí hjálmsetr<sup>4</sup>.

1) Haraldr. 2) hjálpaði. 3) broður. 4) höfuð, þ. e. fór buldu höfði.

Bls. 89, 1.

*Bölverkr*: Mildíng, þú straukt<sup>1</sup> um mækis munn er læzt af gunni; þú vant hrafn um-fyllðan hrás holds; úlfr þaut í ási. En næsta árit komt þú, örbíglundr gramr, austr í Garða, nè ek frá friðskerðir<sup>2</sup> verða þær fremra.

1) annaðhvort, þerraðir sverðseggina, eða, hvattir sverðð, til þess að fara í nýjan hernað. 2) nokkurn hermann.

Bls. 89, 2.

*Arnór jarlaskáld*: Svá deildist af aldri<sup>1</sup>, at gunn-bræðr gönnlar njörðr<sup>2</sup> háði tíu el grafnúga<sup>3</sup> þelar<sup>4</sup> í Görðum.

1) tíma. 2) hermk., Rögnvaldr. 3) skjalda. 4) þjalar, þ. e. sverbs.

Bls. 91, 1.

*Þormóðr Kolbrúnarskáld*: Hjarta Ólafs var ört: gramr óð fram í blóði; rekin stál<sup>1</sup> bitu á Stiklastöðum; líð kvaddist höbvar<sup>2</sup>. Ek sá alla Jálfoðs<sup>3</sup> elþolla<sup>4</sup>,



nema sjálfan gram, hlífa sér; flestr<sup>5</sup> var reyndr í fastri fleinadrífu.

- 1) buin sverð. 2) orustu. 3) Óðins. 4) hermenn. 5) maðr.

Bls. 91, 2.

*Sami*: Emka ek<sup>1</sup> rjóðr, en hin hvíta grönn Skögul haukasetrs<sup>2</sup> ræðr rauðum manni<sup>3</sup>; fár hyggr um mik sáran. Fenju meldrar<sup>4</sup> morðvenjandi<sup>5</sup>! hitt veldr, at mér svíða djúp spor Dagshríðar ok danskra vápna.

- 1) eg er ekki. 2) — handar, kona. 3) á rjóðan mann. 4) gulls. 5) mk.

Bls. 92.

*Sami*: Eik öglis<sup>1</sup> landa<sup>2</sup> undrast, hví vèr sèm<sup>3</sup> bleikir: ek fann örva drif, svanni; fár verðr fagr af sárum. Hinn dökkvi málmr, keyrðr magni, fló ígegn-um mik; hvast hættligt járn beit hjartað næsta<sup>4</sup>, er ek vætti<sup>5</sup>.

- 1) hauks. 2) handar, kona. 3) sèum. 4) ð næsta hjartanu. 5) held.

Bls. 94, 1.

*Sighvatr*: Hörð auðn<sup>1</sup> er at Engla ströi<sup>2</sup>, sít hermeun gjörðu konúng sjúkan lífi<sup>3</sup>; ómjúk hlíf raufst fyrir gram. Fylkir fólks<sup>4</sup> gekk (á) odda fund, þar er herr klauf skjöldu; ör öld brá fjörvi Ólafs, en Dagr hélt undan.

- 1) missir. 2) óvin, Ólafi konungi. 3) örendan. 4) konúgr.

Bls. 94, 2.

*Sami*: Þjóð æð dauða þengils. Meðar ógnar skers<sup>1</sup> vitu eigi áðr þann styrk búandmanna eðr hersa, er<sup>2</sup> sárelds<sup>3</sup> víðir<sup>4</sup> felldi<sup>5</sup> slíkan gram (i) sóknum, sèm Ólafr þótti; mörg dýr drótt lá í dreyra.

- 1) skjaldar, þ. e. menn. 2) æð. 3) sverðs. 4) hermk. 5) skyldu geta fellt.

Bls. 100.

*Þórarinn loftunga*: Þat var dullaust<sup>1</sup>, hve dyggva för Danir gerðu með döglingi<sup>2</sup>; þar var fyrst jarl<sup>3</sup> at

upphafi, ok hverr maðr, er fylgði honum, annar drengr öðrum betri.

- 1) kunnugt. 2) Sveini. 3) Haraldr.

Bls. 107.

*Sighvatr*: Ek lýg, nema Ólafr egi ýfs áru<sup>1</sup>, sem kykvir<sup>2</sup> tífar<sup>3</sup>; ek gæði<sup>4</sup> helzt hárvöxt konúnga í hróðri. Enn helzt svörðr<sup>5</sup> þeim, er seldi<sup>6</sup> þann son, er vóx í Görðum<sup>7</sup>. Hann Valdamar fékk læs<sup>8</sup> lausn<sup>9</sup> af ljós-um hausi.

- 1) neglr. 2) lifandi. 3) menn. 4) lofa 5) hár. 6) lét af hendi. 7) nfl. Magnús. 8) meina. 9) lækning.

Bls. 108, 1.

*Þórarinn loftunga*: Nú hefir þjóðkonúgr<sup>1</sup> hagat sèr til sess<sup>2</sup> í Þrándhéimi; þar vill bauga brjótr æ ráða bygðum<sup>3</sup> æfi sína.

- 1) Sveinn Alfufuson. 2) setst að. 3) búa.

Bls. 108, 2.

*Sami*: Ólafr bygði þar áðau<sup>1</sup>, áðr hann hvarf til himinríkis; ok þar varð, sem allir vitu, kykkva-sattr<sup>2</sup> af konúngmanni.

- 1) áðr. 2) skrinlagðr maðr.

Bls. 108, 3.

*Sami*: Haralds sonr<sup>1</sup> hafði harðla ráðit sèr til himinríkis, áðr hoddbrjótr<sup>2</sup> fór af heimi, ok sitr nú með syni drottins.

- 1) Ólafr helgi. 2) hann.

Bls. 109, 1.

*Sami*: Þar svá hann hreinn lofsæll gramr liggr með heilu líki sínu, svá at þar kná honum vaxa hár ok negl<sup>1</sup>, sem á kvikum manni.

- 1) neglr.

Bls. 109, 2.

*Sami*: Þar knegu<sup>1</sup> bjöllr hringjast sjálfar yfir hans borðvegs sæng<sup>2</sup>, ok þjóðir heyra hvern dag klökkna<sup>3</sup> hljóð yfir konúngmauni.

- 1) mega. 2) tréskrini. 3) klukkna.

## Bls. 109, 3.

*Sami:* En þar brenna kerti, Kristi þæg, upp af altari; syndalauss Ólafur hefir svá um-borgit sál, áðr hann andaðist.

## Bls. 110, 1.

*Sami:* Þar kemr herra, er sjálfur heilagr konungur er, krýpr at gagni; ok blindir beiðendr þjóðar máls (menn) sækja<sup>1</sup> en<sup>2</sup> heilir þáttan.

1) fara þáttan. 2) níl. fara aþtr.

## Bls. 110, 2.

*Sami:* Bið þú Ólaf, at hann árne<sup>1</sup> þér grundar sinnar<sup>2</sup> (hann er guðsmaðr); hann of-getr<sup>3</sup> öllum mönnum ár ok frið af sjálfum guði.

1) unni. 2) Noregs. 3) útvegur.

## Bls. 110, 3.

*Sami:* Þá er þú rekr<sup>1</sup> bænar þínar fyrir reginagla bókamáls<sup>2</sup>.

1) þylr. 2) kennimanni.

## Bls. 114, 1.

*Sighvatr:* Ólafur ræð landi fulla fimtán vetr, áðr andprútt höfuð<sup>1</sup> félli ið efra<sup>2</sup> á því láni<sup>3</sup>. Hverr landreki<sup>4</sup>, fremri hans<sup>5</sup>, hafi kenda sér<sup>6</sup> enn norðra<sup>7</sup> heims enda? Skjöldungr hælzt skemr en skyldi.

1) sá ágæti maðr. 2) í þrándheimi. 3) lenda ríki. 4) konungur. 5) honum. 6) eignað sér, haft til unnaða. 7) nyrðra.

## Bls. 114, 2.

*Sami:* Sumir gummar trúðu á guð; grein var í miðli liðs; framráðr fylkir háði tigu<sup>1</sup> fólkorustur. Frægr bað hann kristit lið standa á hægri hönd; ek bið guð drottinnu fagna flótt skjörum<sup>2</sup> Magnús feðr<sup>3</sup>.

1) tíu. 2) hugrökkum. 3) föður.

## Bls. 116, 1. 2.

*Arnór:* Sjá 3. B. bls. 54. 55.

## Bls. 118, 1.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 21.

Bls. 118, 2.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 22, 1.

Bls. 119, 1.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 23, 2.

Bls. 119, 2.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 24.

Bls. 120.

*Sighvatr:* Þeim, er bar gott hjarta, er gjört gullskrín at sínum veg<sup>1</sup>; ek hrósa helgi ræsis; hann sótti guð drottinn<sup>2</sup>. Margr hríngs meiðr<sup>3</sup>, er kom þíngat blindr, gengr þar með heilar sjónir frá mæru<sup>4</sup> leiði þess hreins konungs.

1) eins og honum sómdi. 2) fór til guðs drottins. 3) mæðr. 4) frægu.

Bls. 121, 1.

*Sami:* Oss dugir<sup>1</sup> fagna messu Ólafs, föður Magnús, meinalaust<sup>2</sup> í mínu húsi<sup>3</sup>; guð magnar jöfurr. Ek em skyldr at halda skoll-laust<sup>4</sup> helgi þess harmdaða skilfíngs, er bjó mér handar tjálgr<sup>5</sup> rauðu gulli.

1) ber. 2) forfallalaust. 3) þannig Hk. 4) svikalaust, trúliga 5) fingr.

Bls. 121, 2.

*Sami:* Ek lét heima gjallar vönd<sup>1</sup>, gulli vafðan, þann er konúgr gaf mér, ok hêlt hermóðr<sup>2</sup> á góðri Rómsför. Þá er sverð-viðir<sup>3</sup> þverðu ylgjar<sup>4</sup> sult<sup>5</sup>, lögðum vèr dýrt vopn, hjaltat silfri, en fylgðum vígðum staf.

1) sverð. 2) þreytt af herförum. 3) hermenn. 4) ulfs. 5) börbust.

Bls. 122, 1.

*Sami:* Ek stóð á Mont<sup>1</sup> nær borgum um morgin, ok mintumst hvar sundr brast mörg breið tjarga ok sðar brynjur. Ek munda þann konúng, er forðum undi löndum öndverðan brum<sup>2</sup>. Þorravðr<sup>3</sup> faðir minn var þá þenna<sup>4</sup>.

1) Alþafjöllum. 2) fyrri hluta ríkis síns. 3) þórðr. 4) þar, með Ólafi konúngi.

## Bls. 122, 2.

*Sami:* (Sá) maðr, er missir meyjjar faðms, læzt fúss at deyja; keypt<sup>1</sup> er ást, ef gráta skal eptir of-látinn<sup>2</sup>. En flóttstyggr fullhuginn, sá er ann drottai, fellir vígtár; konúgs árum<sup>3</sup> lízt vart torrek<sup>4</sup> verra.

1) fulldýr. 2) þann burtðána ástvin. 3) mönnum. 4) missir.

## Bls. 123, 1.

*Sami:* Hvítakristr láti mik hafa heitan eld at víti<sup>1</sup>, ef ek vilda firrast Ólaf; ek em skírr um þat. Ek vask<sup>2</sup> til Róms, í háska annara; hefik vatnærin<sup>3</sup> vítni þar manna; ek leyni öld því aldri.

1) hegningu. 2) fór. 3) fullnóg.

## Bls. 123, 2.

*Bjarni gullbráðrskáld:* Þú læzt únga jöfra hafa erfð, sem til ræð hverfa<sup>1</sup>; satt er, at Sveinn knátti síttja at einni Danmörk. Kálfr, kendut<sup>2</sup> kappfúsum Magnúsi til landa or Görðum; þér ollu, at stillir of-fékk jörð.

1) sem hverjum bar. 2) þér visubúð.

## Bls. 127.

*Sami:* Þorbergs hlýri<sup>1</sup>! ek frá Haralds bróðurson<sup>2</sup> góðan þér: þér gjörðust þess verðir; því hœlt, unz hann of-spilti. Öfundmenn ykkir vöktu íbula róg í miðli; mærlízt Ólafs arfa óþörf<sup>3</sup> í þeim málum.

1) Kálfr. 2) Magnús góða. 3) óhagr, skabi.

## Bls. 128, 1.

*Sighvatr:* Ek fregni at<sup>1</sup> suðr með Sygnum. Sighvatr hefir lattan gram, at freista fólkorrustu; ferr þó, ef skulum berjast. Föllum í vopn, vel lystir til þess fundar, ok verjum konúng hríngum<sup>2</sup>; hve lengi skal hans grund tvíst<sup>3</sup>?

1) uppreisn. 2) með sverðum. 3) tvídrægt, ófriðr innanlands.

## Bls. 128, 2.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 39, 3.

## Bls. 129, 1.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 40, 1.

Bls. 129, 2.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 41, 2.

Bls. 129, 3.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 43, 2.

Bls. 130, 1.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 42, 2.

Bls. 130, 2.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 42, 1.

Bls. 130, 3.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 43, 1.

Bls. 131.

*Sami*: Sjá 6. B. bls. 43, 3.

Bls. 134, 1.

*Arnór*: Sjá 6. B. bls. 65.

Bls. 134, 2.

*Þjóðólfr*: Sjá 6. B. bls. 67.

Bls. 141.

*Bjarni gullbráðrskáld*: Kálfr! (vèr) frágum, hve (þèr) fylgðuð mági Finns<sup>1</sup> um dylgjur<sup>2</sup>, ok þú læzt snarla lagt snekkjur at jarli á sjá. Álfuss<sup>3</sup> hlæðiruðr<sup>4</sup>! þú vant eyða áraði syni Brusa, en hlæðut<sup>5</sup> heiptminnigum þorfinni.

1) Þorfinni jarli. 2) í orustum. 3) gulls, getgáta: *álfur* (eldr vatns) gull, þ. *hlæðiruðr* (*hlæðirunnr*), sá sem hlæðir, hleðr, safnar gulli. 4) mk., Kálfr. 5) þann. Orkn. S., þ. e. veittuð hjálp.

Bls. 142.

*Draummaðr*: Sjá 6. B. bls. 404.

Bls. 149.

*Einar Skúlason*: Sjá Geisla v. 34.

Bls. 170.

*Sighvatr*: Veitir ós-neista<sup>1</sup> fékk Upplönd til enda<sup>2</sup>, ok reisti þar kristnihald, þat er hverr sverðs beita<sup>3</sup> hældu. Áðr fyrr stýrðu því<sup>4</sup> ellifu eyðar hella mildíngs<sup>5</sup> máls<sup>6</sup>, en menn guldu vísliga gisla.

1) gulls, mk. 2) öll Uppl. 3) manna. 4) landi. 5) jötuns. 6) gulls, nfl. konungar.

## Bls. 174.

**Óttar svartí:** Manngöfugr allvaldr! hlýð myrkþala minni<sup>1</sup>, þvíat ek kann yrkja; (vèr) finnum yðr ok annann konúng<sup>2</sup> fallinn<sup>3</sup>. Dýr þengill! þat tel ek mik lengi<sup>4</sup> at dýrka<sup>5</sup> verk döglíngs<sup>6</sup>, ok<sup>7</sup> mistag gauta glaðsíst-anda<sup>8</sup> grams.

1) kvæði mínu. 2) nl. Ólaf Eiríksson Svíakonúng. 3) verðan lofs. 4) lángi eptir. 5) víðfrægja. 6) þín. 7) heldr vildi eg: síst, síðan. 8) gauta glaðr (hestr sjökonúngs), herskip, h. síst-andi, sá sem útbýr herskip.

## Bls. 176, 1.

**Sighvatr:** Hinn mæri þjóðkonúngur sendi mér hnetr<sup>1</sup>; sjá<sup>2</sup> þengill man drengi; síðan mun ek heldr snytrast<sup>3</sup> at hróðri. Opt enda mál, en manndjarfr drottinn bað okkr Óttar skipta í tvá, sem mundum föðurarfi.

1) nytur. 2) sá. 3) vanda mig.

## Bls. 176, 2.

**Óttar:** Týr handleggjar branda<sup>1</sup> sendi mér hingat hnetr handan; þat ár<sup>2</sup> var, er ek man jöfri mín þíng meiri. Stjóri markar Íslands víðráttu<sup>3</sup>! mjór er mikils vísir; sjákk<sup>4</sup> oss þar meir til fleira í öðru<sup>5</sup>.

1) gulls, konúngur. 2) sú tíð. 3) Íslands víðráttu (veðráttu), stormr, h. mörk, sjór, h. stjóri, herkonúngur. 4) ek sé. 5) eg vona þú gleðjir okkr betr í annan tíma.

## Bls. 177, 1.

**Sighvatr:** Drottinn, þinn vilí er dýr; hjálptu þeim, er hóf heim úr heiðnum dómi<sup>1</sup>, ok gaf nafn Tófu dóttur minni. Hinn vitri móðrakkr Haralds bróð-ir<sup>2</sup> hేlt barni mínu und vottr<sup>3</sup>; ek varð harða feginn þeim morni.

1) kristnaði lönd. 2) Ólafr helgi. 3) vatn, skirn.

## Bls. 177, 2.

**Sami:** Heðan or helli sè ek reykt um skærun<sup>1</sup>, er rönn rjúka yfir fiskimönnum; skellibrögð skálds eru stór. Nú frýrat mér nenníngar<sup>2</sup> þenna dag; ek hlíti<sup>3</sup> nýrrar<sup>4</sup> hornstraums naumu<sup>5</sup> fyrir hvítan dögurð<sup>6</sup>.

- 1) birtinguna. 2) nú finnar einginn að því, að eg sé latr.  
 3) læt mér nægja. 4) úngur. 5) konu. 6) morgunskattun.

Bls. 178, 1.

*Ólafur helgi*: Segit þat Karla, nýtum þegni fyrir norðan haf, er hann kemr hingat, at fleira skal vinna í förum, en hylda<sup>1</sup> hval (með) hvössum knífi.

- 1) skera.

Bls. 178, 2.

*Sami*: Ek lít ianar til kviuna; segðu mér hver snót er láti svo mjök! nær er sem loga bregði upp úr elsu. Ek gekk um gólf at drekka; gramr ok brattir hamrar<sup>1</sup> hefir mest á skömmu fresti sýkinn<sup>2</sup> mik máli.

- 1) línubjörg, af *lúgi*, konungr, *björg*, brattir hamrar.  
 2) sviptan.

Bls. 180.

*Sighvatr*: Ítrmenni! ert þraungvist um þennan úngan gram; öld bægist, svá at eigi náig máli Ólafs. Mær varð auðsátt orð at orum frömum drottni, þá er (vèr) óðum mjök meðir mjöll á Doðrafjöllum.

- 1) þer.

Bls. 200, 1.

*Ólafur konungur helgi*: Blakkr, er þar brúði, stóð á haugi; mér sýndist sprakki fagr; augfögr kona lét oss missa yndis. Góðlát gerðr vala slóðar<sup>1</sup> keyrði eyk<sup>2</sup> or Görðum; en ein glöf<sup>3</sup> sækir hvern jarl, *snjallar*<sup>4</sup> konur.

- 1) kona. 2) best. 3) einhver skyasan. 4) getg. fyrir allar.

Bls. 200, 2.

*Sami*: En dýra eik stóð ár<sup>1</sup> hvat<sup>2</sup> missari harbla græn með blámi, sem hárðar jarladóms<sup>3</sup> vissu. Nú hefir trè bliknat brátt<sup>4</sup> laufi; bekkjar lind<sup>5</sup> í Görðum hefir bundit línubjörð<sup>6</sup> Marðallar gráti<sup>7</sup>.

- 1) forðum. 2) hvert. 3) jarlar. 4) nl. at. 5) konan. 6) höfub sitt. 7) gulli.

Bls. 208.

*Sighvatr*: Ek geng<sup>1</sup> um þvert frá leiki verðungarrekka<sup>2</sup> þengils; þýngð vex: mér þróast ekki<sup>3</sup> í brjósti.



Ek minnumst opt, hve vær ok minn orðsæll<sup>1</sup> drottinn  
læk á óvæðstöptum sinna manna forðum.

1) þann. Hk. 2) hirdmanna. 3) harmr.

Bls. 200, 1.

*Sami*: þeir, er kanna mestar skynjar<sup>2</sup> Dáms mun-  
viggs<sup>2</sup>, munu síðr finna braglöstu á hróðri svinnu Sig-  
hvats. Hverr haldorðr bði skjaldar els<sup>3</sup>, er hnekkir  
því, er allir mæla, vill íflaust gjöra sik at fíflí.

1) hafa best vit á. 2) skáldskap. 3) mætr.

Bls. 209, 2.

*Sami*: Úngr drengr mun lengi muna æfi Alfífu,  
þá er átuð uxamat inni, sem hafrar skaf<sup>1</sup>. Annat var,  
þá er ógnbráðr Ólafr um ræð lábi; þá átti hverr hjálm-  
þorn<sup>2</sup> hrósa freku<sup>3</sup> korni.

1) börk. 2) mætr. 3) nógu.

Bls. 211.

*Sami*: Mær þikki sóknðjarfr arfi Haralds seinn  
sunnan konúgs morgin; laung<sup>1</sup> lífs sorg er at lýða  
þengil. Heiðis<sup>2</sup> hýrtælandi<sup>3</sup>! hvatki er<sup>4</sup> dvelr sælan,  
bð ek hans í Selju; hefik vætt<sup>5</sup> gotna drottins<sup>6</sup> nú  
í dag.

1) kannske lesa ætti *láng*r, og taka so upp: *mær þikki sóknðj*.  
a. *Har. seinn sunnan: láng*r er *konúgs morgin* (málshátt?);  
*lífs sorg* (nfl. er) at *lýða þengil*. 2) skjaldar. 3) mk. 4) hvab  
sem. 5) vænt. 6) konúgsins.

Bls. 219.

*Sami*: Sjá bls. 209, 2.

Bls. 226.

*Ólafr konúgr helgi*: þat er bðl, er lind landrifs<sup>1</sup>,  
merkd gulli skal fólna við<sup>2</sup> grjótlóis<sup>3</sup> galla<sup>4</sup> í landi  
fyrir handan ver. Ek munda vilja þann valklífs<sup>5</sup> við<sup>6</sup>  
standa algrænan, meðan ek lifða; bands björk<sup>7</sup> erumk<sup>8</sup>  
alin at bðlvi<sup>9</sup>.

1) kona. 2) hjá. 3) gulls. 4) mk., þorvarði galla. 5) handar.  
6) k.k. 7) Steinvör, 8) er mér. 9) til meins.

## Bls. 227, 1.

*Sami:* Gaungum upp, áðr málmregns stafar<sup>1</sup> ok miklar morðs ferðir<sup>2</sup> fregni ættlönd Engla farin röndu<sup>3</sup>. Verum hugrakkir, hristum Hlakkar spjót<sup>4</sup>, ok skjótum; gnótt<sup>5</sup> Engla leggr á flóttu fyrir orum<sup>6</sup> eggjum.

1) hermenn. 2) herflokkar. 3) herskildi. 4) sverð. 5) fjöldi. 6) vorum.

## Bls. 227, 2.

*Sami:* margr frá oddsennu<sup>1</sup> Ullr<sup>2</sup> ferr þenna dag í illan fornan serk<sup>3</sup>, þar er<sup>4</sup> vorum fæddir ok bornir. Enn vart skáld mun skæðast<sup>5</sup> í skyrtu, sæða<sup>6</sup> hamri<sup>7</sup>; (vèr) öllum Hnikars gjóð<sup>8</sup> á blóði enskra manna.

1) þannig Knytl. 2) hermaðr. 3) skyrtu. 4) nfl. vèr. 5) þann. Knytl.; klæðast. 6) þann. Knytl.; saumaða, tilbúna með. 7) þ. e. í járnbrýnju. 8) hrafn.

## Bls. 227, 3.

*Sami:* Ræðinn þollr<sup>1</sup>, gjarn glaums<sup>2</sup>, sá er fæðir mey<sup>3</sup>, mun sðarla arna<sup>4</sup> at rjóða randar skóð<sup>5</sup>. Sá sveigir sára lauks<sup>6</sup> berr eigi á ári<sup>7</sup> reiðr rönd upp á Englandi til Rínar glóða<sup>8</sup>.

1) mk., þorvarðr galli. 2) malsamr. 3) Steinvöru. 4) fara. 5) vopn. 6) maðr. 7) í ár. 8) til að afla sér fjár.

## Bls. 228, 1.

*Sami:* Mèr þóttuð<sup>1</sup> liðar<sup>2</sup> þorkels dvelja at ganga í fólk<sup>3</sup>, er ek þátta<sup>4</sup>; þeir sást<sup>5</sup> eigi sverða saung. Vèr hlutum áðan vopna skúrir, er víkingar knéðu harða<sup>6</sup>; fylgliði<sup>7</sup> varð hörd hrið á heiði.

1) þóttu ei. 2) menn. 3) orustu. 4) kveð um. 5) óttubust. 6) geingu hart fram. 7) getgáta; folklíði, herlíði.

## Bls. 228, 2.

*Sami:* Hinn jarl þikki mèr hár<sup>1</sup>, er brá snarla föstu ara hlýra<sup>2</sup>; vitr mæðr spýrr valköst, ef væri. En þekkjondum blás þunn-meginásar<sup>3</sup> þikkir sú hrið hörd, er hilmir gerði á Tamsár síðu<sup>4</sup>.

1) frægr. 2) saddi hrafn. 3) þess bláa sverðs. 4) bakka.

## Bls. 228, 3.

*Sami:* Úlfkell lét einráðit áðan at bráa víkinga; hörd hríð hildargarða<sup>1</sup> óx, þar er spjör<sup>2</sup> gullu. Ok síðan sáttu<sup>3</sup>, hve slíðrhugaðr<sup>4</sup> mátti; tveir hugir<sup>5</sup> runna<sup>6</sup> á oss við<sup>7</sup> bitran skeggja brunns<sup>8</sup> byggs<sup>9</sup>.

1) skjalda. 2) vopn. 3) sástu. 4) getgáta; harðfeingr, kappinn. 5) tvær grimur. 6) getg. 7) getg. 8) sjóar. 9) eyarskeggja.

## Bls. 228, 4.

*Sami:* Ríkr Knútr ræð, ok bað alla Dani bráa; röskr baugstalls<sup>1</sup> lundr<sup>2</sup> gekk und randir; herr vá við diki. Sýn-elds kennir<sup>3</sup>, þar er sóttum með hjálm ok brynju, var nær, sem sveit haldi ólmum rennanda elg.

1) skjaldar. 2) hermk. 3) þá er sýn tekið fyrir brynju, einsog þýðsýn; annars mætti taka saman: elds (sverðs) kennir (hermk), og sveit, sýn (skrautbuin) með hjálm ok brynju.

## Bls. 229, 1.

*Sami:* Hrein vopn glóa á lopti of hjálmtöllum hilmí; ekkjan<sup>1</sup>, sú er býr í steini<sup>2</sup> mun opt líta út, hve snarla sigrffinn Dana vísi sækir borgar karla; blóðis<sup>3</sup> dynr á bretskum brynjum.

1) konan. 2) steinhúsi. 3) sverð.

## Bls. 229, 2.

*Sami:* Horna hlökk<sup>1</sup> sèr hvern morgin hjálmskóð<sup>2</sup> roðin blóði á Temsár bakka; hánga má<sup>3</sup> skalat<sup>4</sup> húngra. Sá svegir gunnbórðs<sup>5</sup>, hinn er gætir Grjótvarar<sup>6</sup> fyrir norðan Stað, rýðr eigi sara lauk<sup>7</sup> í ári.

1) kona. 2) vopn. 3) hrafninn. 4) þannig Knytlínga. 5) skjaldar, hermk. 6) Steinvarar. 7) sverðit.

## Bls. 229, 3.

*Sami:* Ilmr<sup>1</sup>! þat ár, er vorum úti í för með hilmí, var þat hværn dag, er hurð Högna<sup>2</sup> nam rjóðast blóði. Fit fyllar<sup>3</sup> dags<sup>4</sup>! sízt<sup>5</sup> hörðum vígum varð ný-lokit, knegum vèr sitja í fögrum Lundúnum.

1) kona. 2) skjöldur. 3) sjóar. 4) gulls, kona. 5) síðan að.

## Bls. 231.

*Sami*: Miklu vandfærra<sup>1</sup> er fyrir Stað til eyjar vörrar, en forðum var; ek þrey vár örborðs<sup>2</sup> bliks<sup>3</sup> um aldr. Ná er grjóti geirþorps<sup>4</sup> bobba<sup>5</sup> vorpit fyrir þá höfn, er<sup>6</sup> ek má æfa<sup>7</sup> hafna sæfar hlun<sup>8</sup>, gunn hvítínga<sup>9</sup>!

1) torfærra. 2) skjaldar. 3) gulls, Steinvöru. 4) skjaldar. 5) mk., nfl. þorvarðar galla. 6) að, so að. 7) aldrei. 8) lenda þar skipi mínu. 9) kona.

## Bls. 233, 1.

*Sighvatr*: Eltirs fiskr gekk oss at óskum, sem vör höfum leitast at teygja leygjjar orm or lyngvi lýsuvanga<sup>1</sup>. Atrehnir<sup>2</sup> lét augulgripinn<sup>3</sup> annan hánga agngálga<sup>4</sup>; mér hefir hagnat vel at egna<sup>5</sup> örriða.

1) sjóar. 2) fiskimatr. 3) veiddi. 4) fisk. 5) veiða.

## Bls. 233, 2.

*Bersi Skáldtorfuson*: Sverð, rauðbúin gulli, standa hér höll; vör leyfum árar sára sunds<sup>1</sup>; ek þarf hylli herstillis. Kennir víka elds<sup>2</sup>! ek tæka viðr, ef þú vildir gefa skáldi eitthvert; ek vil enn<sup>3</sup> með þér, allvaldr!

1) sverðin. 2) gulls, mk. 3) nfl. fara.

## Bls. 234, 1.

*Þorfinnr munnr*: Gunnar geisli<sup>1</sup> stendr til munna jarðar grindar<sup>2</sup>; blóð fèll<sup>3</sup> ofan á báðar benskeiðr, en gramr reiðist. Hjörð hrystist í brjósti hringi græna lýngva<sup>4</sup>, en fólkþorinn fylkir ferr at leika við steik.

1) sverðin. 2) ormsins. 3) fellr. 4) orminum.

## Bls. 234, 2.

*Ólafr helgi*: Sjá 5 B. bls. 16-17.

## Bls. 235.

*Sighvatr*: Ek drakk eigi allglæðr drekkju<sup>1</sup> at jólum, þann dag, er (menn) sögðu mér tál<sup>2</sup> Erlíngs, þess er ræð Jadrí. Hans dráp, dýrmeunnis, mun kenna mér um

drúpa<sup>3</sup>; þat var hart morð; þá<sup>4</sup> forðum höfub hæftra.

1) drykk. 2) fall. 3) að berá hlífslutt höfub. 4) þó.

Bls. 246.

*Finngeilkn*: Hjaldrs hildr stendr hverjan myrgin undir raubum skildi: sigrmeyar hafa nú settan Dönum harðan sverbleik<sup>1</sup>.

1) Síðari visuhelmingr er oljós.

Bls. 247.

*Danir*: Jótar vildu eigi eiða<sup>1</sup> gjald til skeiða, áðr strandar dýr<sup>2</sup> Styrbjarnar stæði á landi. Nú er drottinn Danmarkar, vanr<sup>3</sup> lýða ok landa, genginn í lið drengja; hann lifir ánaubr auðar<sup>4</sup>.

1) getgáta, inna. 2) skip. 3) án. 4) ánaubgr undir forlögim.

Bls. 249.

*(Óðinn)*: Styrbjörn, lýtir liðbands<sup>1</sup>; sá er grandar frið, lætr mik elgi vera kyrran; ek er reiðr stála stýri. Þat muna um síðir kenna signuendum<sup>2</sup> her sáð<sup>3</sup>, at blinda vát; lindi<sup>4</sup> leyftra lofða eru roðin.

1) bríngs. 2) sigrgjörnum. 3) sanninn. 4) getgáta, skyldir.

Bls. 250.

*Þorvaldr Hjaltason*: Hverr kveldriðu<sup>1</sup> hesta<sup>2</sup>, er húngrar! farit vestr til Fýrisvallar at virkis garði fólka túngls<sup>3</sup> verðar<sup>4</sup>. Þar hefir Eiríkr höggvit hræðöggvar<sup>5</sup> fyrir úlfa í dyh geira; sólár elfar skins<sup>6</sup>! Þat er hólláust.

1) tröllkonu. 2) úlfa. 3) skjaldar. 4) getgáta, varðar, hermk.; Eiríks konungs. 5) getg. 6) gulls, konur.

Bls. 251.

*Sami*: Elfar fjalla<sup>1</sup> auðkveðjundum<sup>2</sup> varð síðan illr<sup>3</sup> sveimr<sup>4</sup> víkinga heiman til beðjar<sup>5</sup> Svíþjóðar. Þat eitt lifir þeirra, er rann undan<sup>6</sup>: þeir höfðu fleira lið; gott var at henda<sup>7</sup> her hundíngs<sup>8</sup>.

1) Rinar. 2) mk., víkingunum sjálfum. 3) getgáta. 4) aðhlaup. 5) strandar. 6) getg. 7) getg. 8) víkingsins.

H 2

## Bls. 307.

*Eindriði Einarsson*: Freyr mundar fura<sup>1</sup> segir fátt hit rétta; mér kom allt meyjar hold fjarri í eyju, nema varrar<sup>2</sup>. En sá er vill kenna oss fleira af því, segi hann allvesall; sjá<sup>3</sup> atgeirs Baldr<sup>4</sup> mun þegja til<sup>5</sup> sjaldan.

1) gulls, mk. 2) varir hennar. 3) sá. 4) maðr. 5) of.

Geisli (eða Ólafsdrápa),  
kveðinn af *Einari Skúlasyni*,

fluttur í Kristskirkju í Níðarósi 1152 (Fm. S. 7. 355).

1. Eins má kenna mér bænir ok orð. Sá er vel fróðr, er getr<sup>1</sup> góða þrenning hins snjalla allsráðanda guðs. Ek býð ítrum Ólafi ágætan brag. Gunnöfligr<sup>2</sup> Geisli<sup>3</sup> boðar göfugt ljós miskunnar sólar<sup>4</sup>.

1) þekkir. 2) alstyrkr. 3) Ólafr helgi. 4) krists.

2. Þeirrar er brá húms myrkurum í þeima<sup>1</sup> heimi, ok kallaðist ljós heims, meðan var vísi veðrhallar<sup>2</sup>. Sá röðull lét bert berast (sem) maðr frá bjartri stjörnu; frægr fögnuðr<sup>3</sup> stóð af því und flæðar ský-jaðri<sup>4</sup>.

1) þessum. 2) konungr himins. 3) hamingja. 4) undir himni, á jörðu.

3. Síðar brá ljósi heilags sólar setrs<sup>1</sup>: þat var auðfinnendum<sup>2</sup> fyrir (ljósi) annars ómjóss röðuls. Æztr þrifnuðr<sup>3</sup> ræð efnast oss, þá er líf allra jarðar firða<sup>4</sup> tók ónauðigr dauða á krossi.

1) himins. 2) mönnum. 3) hamingja. 4) kristr.

4. Iðvandr Kristr, kunnr rættlætis sunnu, rann<sup>1</sup> upp á þriðja dag með hæstum krapti allrar skepnu. Ek veit, at mildr meginfjöldi hölda reis með hánun frá moldu; þat má iflaust<sup>2</sup> efla ossa<sup>3</sup> ván.

1) reis. 2) eflaust. 3) vora.

5. Auðarmildr sonr allsráðanda, jöfra bestr, stè upp frá haudri með yndi í æztar hallir. Lofaðr dag-

bóla<sup>1</sup> konúgr sitr, englum efri, á dýrum stóli; hirt  
öðfinga döglinga hnígr þlugat.

1) himins.

6. Dáðvandr dýrðar drottinn veitti mönnum gjafir  
máttigs anda; þau mál kynnast, framir vátta. Þá reis  
upp<sup>1</sup> alþýð kristni, sú er hlýðir einum guði; hæstr  
skjöldungr býðr höldum til himinvistar.

1) hofst.

7. Nú skulum vèr allir dýrka vel alstyrkan göfgan  
geisla guds hallar, þann er heitir ítr Ólafr. Þjóð veit  
hann skína jarteignum víða und hröðblásnum heita sal<sup>1</sup>;   
menn nemi mín mál, sem ek inni.

1) himni.

8. Eysteinn konúgr, heyrðu til beinna afreks orða<sup>1</sup>!  
Sóknsterkr Sigurðr, hygg at því, hve ek fer snöggum  
verka! Drengr berr óð fyrir Ínga. Máttig höfuð átt-  
ar<sup>2</sup>! ek bið yðvart magnit styðja<sup>3</sup> þá mærd, er varðar  
miklu.

1) jarteikna kvæðis. 2) þér völdugu höfðingjar. 3) getgata.

9. Ek býð yfirmanui alhrar alþýðu lærðra (köllum  
Jón svá) hlýða brag; unnin mærd er borin upp. Hefj-  
um hendr, en ek hygg leyfa fagran vin röðuls tiggja<sup>1</sup>.  
Hæð stóls vex, þar er heilagur konúgr hvíllir.

1) guds, níl. Ólaf helga.

10. Oss samir<sup>1</sup> kveðja gilda öld (at) lofi ítrgeðs  
Ólafs. Ek bið drottinn orðgnóttar at þessi óðgerð.  
Ek fann aldrei vildra<sup>2</sup> val fremdarmanna í einu rauni;  
raun allra vallrjóðanda<sup>3</sup> samir rætt<sup>4</sup>.

1) ber. 2) betra. 3) manna. 4) öllum ber saman um það.

11. Þrændir ok allir Norðmenn skulu hlýða prýði  
brag þreklynds Krists þegns: hann lifir í hæstri hall.  
Eljanhress<sup>1</sup> þjóð! dýrð konúgs er orðin ágæt í þessu  
rski, nè fæðist þvílíkr þengill.

1) hraust.

12. Ek frá, at sóknbráðr Sighvatr segði konúgs

dáðir; öld hefir spurt, at Óttar orti um gram dróttar. Þeir, er hétu höfuðskáld fíra, hafa lýstan þengil Mæra; því er sýst (hans) frama<sup>1</sup>; ek lýt helgum jöfri.

1) haldib uppi lofi hans.

13. Móðr<sup>1</sup> munnrjóðr hugins<sup>2</sup> vana margar dáðir; satt var, at síklíngur gunna<sup>3</sup> bætti sín meia einum gudi. Líbgegn lofðungur þrænda leyndi snara þegna háleitri gæzku; fár frægri gramr hefir fæzk<sup>4</sup>.

1) hugrakkr. 2) hermk. 3) manna. 4) fæbst.

14. Tírbráðr<sup>1</sup>, sá er trúði á guð, ræð láti þrjá vetr um tólf (þegnar mun-a fæða betra þjóðkonung), áðr fullhugaðr fólksvaldr félli í dyn skjalda fyrir innam Ólvis haug; hann spennir oss frá bölvil.

1) sá veglátir konungur.

15. Ek hef fregit satt, at konungur Rauma sagði snjallri ferð sinnu draum, áðr berðist; drótt nýtr máttar döglíngs. Stjórnarfinnr gramr Hörða sá fagan stiga standa frá jörðu til himins; dugir at hrósa hans rausn<sup>2</sup>.

1) dýrb.

16. Ok hvarlofaðr stríðandi látr hias dökkva brokkinsetis lýngs<sup>1</sup> hugðist síðan gánga í lopt upp. Líkuframar umgeypnandi alla heima<sup>2</sup>, sá er gættir landfólks, lét himinríki opnað fyrir snjallum gram.

1) gull, konunginn. 2) guð.

17. Ek frá síðan vakit víg á Stiklastöðum; víðlendr álmareyrlundr<sup>1</sup> lét undir dreyra innþrændum. Ek frá hvassan branddríf<sup>2</sup> numinn þessa heims lífi: hvatir skatnar felldu gram, þeir drýgða hælbrigðu<sup>3</sup>.

1) mk. 2) hermk. 3) ill svik.

18. Ek er fúas (at) vanda atef, ef ek mætti, því at vísir vann manadýrbir<sup>1</sup>; hann var mestr konungur flestra; drótt nemi mærd: Guðs ríðari<sup>2</sup> má greitt létta stríðum (á) gumnum; röskr Ólafr þiggr allt, sem æskir, af gram sólar<sup>3</sup>.

1) ágætis verk. 2) riddari. 3) guði.



19. Bjartir röðull náðit skína, þá er beiðir haugskjalda<sup>1</sup> lauk aldri; grundar salvörðr<sup>2</sup> sýndi sín tákn. Hitt var fyrr, at dauða happ haubrtjalda<sup>3</sup> harra<sup>4</sup> brá skinnu<sup>5</sup> sólar; máltól mætta mér nýtast!

1) hermk. 2) gub. 3) himins. 4) kristi. 5) skini.

20. Brátt gerðust miklar jarteignir, þá er broddrjóðr<sup>1</sup> barðist við kyn þjóðar; sá gramr vandit sik<sup>2</sup> syndum. Ljós brann síðan yfir líki vísa, samdægris, þá er guð framdi önd lögskíðs<sup>3</sup> sendis<sup>4</sup> með sér.

1) hermk. 2) vandi sig ekki. 3) skips. 4) getgáta, konungs.

21. Alls græðari<sup>1</sup> lætr hrærðar<sup>2</sup> dýrð Hlörða drottins; ítr mærd dragist þannig<sup>3</sup>; betri öðlingr munat fæðast<sup>4</sup>.

1) gub. 2) eflir. 3) þangab. 4) Stef, sja 18. v.

22. Drótt þó<sup>1</sup> dýran aveita<sup>2</sup> af líki hans, ríks dögling, með hreinu vatni; von batnaðar gleðr hæg. Satt var, at hrings særendr<sup>3</sup> lögðu Sygna drottinn, kæran guði, í róf<sup>4</sup>; drengir megu heyra hans brögð<sup>5</sup>.

1) þvobi. 2) blöð. 3) menn. 4) hreysi. 5) verk.

23. Muni<sup>1</sup> síðar, en ýtar-höfðu þvegitt bein jöfns, kom þar blindr auðar njótr<sup>2</sup>; en ek byrja blöð verk. Ár orms landa<sup>3</sup> þó<sup>4</sup> sínar sjónbrautir<sup>5</sup> í þeim brunni<sup>6</sup>, er var blandinn dreyra seggjum kunns Ólafs.

1) nokkura. 2) maðr. 3) maðrinn. 4) þvobi. 5) augu. 6) vatni.

24. Seggr fékk sjón af hreinu konungs blóði; þat mun fjölgóðr förnuðr; sú dýrð munat fyrnastr fyrðum<sup>1</sup>.

1) Stef sja 18. v.

25. Fremdarlystr týnir tandrauðs<sup>1</sup> vala strætis<sup>2</sup> fasta<sup>3</sup> var huliðr sandi tólf mánuði ok fimm nætr: áðr en dýrr drottinn harra lætr kistu dæðmilde úlfsnistanda<sup>4</sup> koma upp or víðu lábi.

1) glöbrauðs. 2) handar. 3) elds, þ. e. gulls, mk. 4) hermk, konungs.

26. Maðr, sá er afskurðr hafði áðr farit orða hlýsu<sup>1</sup>,

fékk síðan mál, þar er margfróðr jöfurr hvíllr. Fræðð fólksterks Egða fylkis ríðr<sup>2</sup> af því verki: snilli úngs jöfurs fremst á alla danska túngu.

1) túngu; heldr vildi eg hlýða. 2) fer víða.

27. Hvatir bragnar! skulum biðja föður ens góða Magnúss fulltíngs. Mart mæðir fremdar þjóð á láði<sup>1</sup>.

1) Stef sjá 18. v.

28. Svekkvir<sup>1</sup> straums sólar<sup>2</sup> gekk sínum bur<sup>3</sup> í drauma; valdr foldar<sup>4</sup> læzt myndu fylgja framlyndum gram: áðr harðgeðr konúgr<sup>5</sup> barðist við heiðnar dróttir á Hlýrskógsheiði; gyldir<sup>6</sup> hlaut gnótt góðs eldis.

1) sökkvir. 2) gulls, Ólafr konúgr. 3) Magnúsi góða. 4) Ólafr konúgr. 5) Magnús. 6) úlfr.

29. Enn góði Magnús lét huginn<sup>1</sup> fagna átu; málmpíngs kennir<sup>2</sup> rauð munn jarplits arnarjóðs. Hrætt fólk varð at leggja á flóttu; frá<sup>3</sup> egg beit; vindversk víf biðu sorg, en vargar gínðu of<sup>4</sup> hræ.

1) hrafn. 2) hermkr., Magnús konúgr. 3) sögr. 4) yfir.

30. Raun er, at snjallr lausnara spjalli<sup>1</sup> gaf sínum frömum arfa sigr; hrósek verkum vígdjarfs vísa<sup>2</sup>.

1) vinr, Ólafr konúgr. 2) Stef sjá 18. v.

31. Satt var, at Guðormr, hollr seggjum, lét hær gerfa róðu<sup>1</sup>, skreytta silfri ok golli; þat var grame hróðr. Þat hafa menn meirr at minnum þeirra jarteigna; mark friðgjafar konúgs stendr í miðri Krists kirkju.

1) líkneski.

32. Menn, kunnir Skánúngum, hafa sagt oss, at svanni sunnr<sup>1</sup> vildi baka um missu<sup>2</sup> almílds Ólafs. En þá er brúðr tók leita at brennheitu brauði, þá varð grjón<sup>3</sup> danskrar snótu at gránu<sup>4</sup> grjóti.

1) dönsk kona. 2) messu. 3) brauð. 4) gráu.

33. Síðan hefir hátíð snjalls hildíngs verit haldin um alla Danmörk: þat er sannspurt sunnan<sup>1</sup>.

1) Stef sjá 18. v.

34. Göfug hvítíngs<sup>1</sup> Hórn<sup>2</sup> lét skera túngu úngs manns úr hæfi<sup>3</sup> aumum auðar beiði<sup>4</sup>. Vær sámválaust<sup>5</sup>

þann hokka njót<sup>6</sup> numinn máli, fám vikum síðar, er (vèr) vorum, þar er heitir Hlið.

1) sjóar. 2) kona. 3) höfði. 4) manni. 5) vissuliga. 6) mann.

35. Ek hef frètt, at sá málma ströðir<sup>1</sup> sótti síðan, skerðandi hárt<sup>2</sup>, heim þann, er gefr hjálp aumum ferðum<sup>3</sup>. Hér fékk hann bæði slúngin mál ok tungu; en ek skal byrja hátt kvæði of<sup>4</sup> slöngvi snáka vángs<sup>5</sup>.

1) máðr. 2) að afrökubu höfubhári sinu. 3) mönnum. 4) um. 5) gulls, Ólaf konung.

36. Dýrð ríks öðlúgs er orðin ágæt af slíku; mærd Hörða mildúgs ríðr<sup>1</sup> mest um flesta helmsbygð<sup>2</sup>.

1) berst. 2) Stef sjá 18 v.

37. Bragr verðr greiddr, en ferr skerðu skauti<sup>1</sup>. Ek veit, at þeir Vindr meiddu sárliga niðranda gjálfrs grundar<sup>2</sup>, ok skáru endr grimliga óðar ár<sup>3</sup> úr kverkum tírarsterks auðskýfanda<sup>4</sup>, fyrir týndri trú<sup>5</sup>.

1) það líðr á kvæðið. 2) sjóar, mk. 3) tungu. 4) manns. 5) af því þeir voru heidúngjar.

38. Unnar skíðrennandi<sup>1</sup> sótti síðan et dreka bóll<sup>2</sup> skreytta Ólafs skrín; mðr finnast orð. Ok heilagr hilmir fékk máls heilsu þeim er vel vakti hugins teiti<sup>3</sup>.

1) máðrinn. 2) gulli. 3) gladdi hrafninn.

39. Dómari<sup>1</sup> heims<sup>2</sup> lætr helgan ræsi verðan hás sóma; framlyndr stillir fyllir himneska ferð<sup>3</sup>.

1) getgáta. 2) guð. 3) skara. Stef sjá 18 v.

40. Ek frá, at hjörr Ólafs, þess er gaf ilbleikum<sup>1</sup> hjaldrs orra<sup>2</sup> steikar<sup>3</sup> at vopna galdri<sup>4</sup>, hėti Hneitir. Þengill Rauma klauf þunnvaxin guunar ský<sup>5</sup> (með) þeim valbistar röðli<sup>6</sup> á Stiklastöðum; rekin<sup>7</sup> stál bitu.

1) fótgulum. 2) erni. 3) bráð. 4) í orustu. 5) skildi. 6) sverði. 7) buin.

41. Þá er en frækni fylkis kundr<sup>1</sup> fèll til grundar, tók svænskr máðr sverð af þrænskum gram, er sókn var orðin<sup>2</sup>. Sá gulli merktr-hjörr ens háfa guundjarfs hrúngstríðanda<sup>3</sup> hefir síðan fundist í líti Girkja<sup>4</sup>.

- 1) Ólafr konúgr. 2) eptir orustuna. 3) Ólafs konúgs.  
4) Grikkja.

42. Eíndriði úngi, sá er gaf gumuum armglæðr<sup>1</sup>,  
finnr nú ræðu fyrða í brag: göfug dýrð jöfra<sup>2</sup> slöng<sup>3</sup>.

- 1) gull. 2) Ólafs konúgs. 3) barst víða út. Stef sjá 18 v.

43. Mèr er vant, at yrkja of<sup>1</sup> styrkan stilli, því  
ek skal skíra mærb þess styrjarvalis<sup>2</sup> mildíngs, er gaf  
hrínga: þvíat tákn þess, er læknar lýð<sup>3</sup>, fer hvert á  
annat; ljós raun<sup>4</sup> lofðúngs himintúngla rauns<sup>5</sup> kemr  
um ræsi.

- 1) um. 2) bergjarna. 3) Ólafs konúgs. 4) vitnisburðr.  
5) gubs.

44. Kennandi gunnar glann<sup>1</sup> gerðist heldr glaðr  
hála<sup>2</sup> herðum veþþryma naðri<sup>3</sup> síðalla á kveldi. Dagr  
rofnabíast: dýrr orðfímr drengr ítrs landreka<sup>4</sup> ræð sofna  
at vangi undir berum himni.

- 1) stríðsmadrinn. 2) vel. 3) sverði. 4) keisara,

45. Borgarmaðr, steindra regins vada<sup>1</sup> styrs bráðr<sup>2</sup>,  
misti styrks mundriða, er lýsti: þá var morgin. Nýtr  
seimþiggjandi gat sæð gómsparra gyldis kundar<sup>3</sup> liggja  
fjarri sèr á sléttri grundu.

- 1) brynju. 2) hergjarn. 3) sverðið.

46. Ríkr þjóðnýtr bróðir Haralds<sup>1</sup> vann þeima<sup>2</sup>  
reifnis rökkstefnanda<sup>3</sup> slíkar bendíngar þrjár grímr<sup>4</sup>:  
áðr þrífhvassir<sup>5</sup> fírar sögðu Ýnga<sup>6</sup> þessar jarteikuir;  
brögð<sup>7</sup> þíngdjarfs bauga snyrtis<sup>8</sup> eru björt.

- 1) Ólafr konúgr. 2) þessum. 3) skip-, manni. 4) nætr.  
5) harðfeingir. 6) keisara. 7) stórmerki. 8) Ólafr konúgs.

47. Alvaldr<sup>1</sup> lét gjalda eisu mäs jarðar<sup>2</sup> fyrir hjör,  
þann er Ólafr átti; sléttig óð bragartólum. Yfirskjöld-  
úngr jöfra garðs<sup>3</sup> lét síðan grand oddhríðar<sup>4</sup> standa  
þar of gulli vörðu<sup>5</sup> altari.

- 1) keisari. 2) gull. 3) keisarinn. 4) sverðið. 5) gullbúnu.

48. Þau mál, er birtast um þat brandel<sup>1</sup> á Grikk-  
landi, eru björt tákn. Haralds arfi finnst mörþarfr

mönnum. Ek fregn, at dýrð Ólafs ríðr allt (till) dag,  
raefrs<sup>2</sup>, nè aungir innendr<sup>3</sup> meguð dala<sup>4</sup> sinna hæfra<sup>5</sup>  
konúng.

1) orustu. 2) himins. 3) fræðimenn. 4) hægliga. 5) betra.

49. Hjaldr<sup>1</sup> háðist á víðum Petzínavöllum; gunnar  
már<sup>2</sup> slökkti vel þúngan húngr í goira göll<sup>3</sup> þar er  
hjálmskæð hrð Hamðis klæða<sup>4</sup> óx avá, at Grikkir flæðu<sup>1</sup>  
undan; þjóð fell þúsundum fyrir hjörvi.

1) orusta. 2) hrafa. 3) bardaganum. 4) orustan. 5) flýtu.

50. Lið hryggs lagar eldbrota<sup>1</sup> dugði. Mest veldi  
ök jarðir Miklagarðs mundi liggja und fjöndum, nema  
Væringjar bæri rænd<sup>2</sup> fram í branda byr<sup>3</sup>; vopn, harða<sup>4</sup>  
fáin<sup>5</sup>, bliku<sup>6</sup> í veðri harð-rögn-röðuls<sup>7</sup>.

1) keisarans. 2) skjöld. 3) orustu. 4) mjög. 5) fögr.  
6) skinn. 7) skjaldar, þ. e. í orustunni.

51. Hraustir menn hétu á ítran Ólaf í gný stála;  
hart ströð stóð af trausti ógnar eyðis<sup>1</sup>. Þar er sex  
tígir manna vöru of<sup>2</sup> einum (í) jörfa<sup>3</sup> flug<sup>4</sup>, reifnuls  
rann<sup>5</sup>, robinn undbáru<sup>6</sup>, klofnaði.

1) Ólafs konungs. 2) kringum. 3) örva. 4) bardaga.  
5) skjöldur. 6) blöðl.

52. Þá er stálregu dreif á þegna af ríki<sup>1</sup>, rauk<sup>2</sup>  
liðsgengi heiðengja harða (fyrir) hjálmnjörðungum<sup>3</sup>. Hált  
fimmta hundrad Norðmanna, er þorðu val<sup>4</sup> nærri brimis<sup>5</sup>  
fundi, vönn þar heimtan<sup>6</sup> nýztan tír.

1) hart. 2) flýði. 3) Væringjum. 4) vel. 5) sverðs.  
6) fekk þar.

53. Gláðir gumnar<sup>1</sup> ruðu<sup>2</sup> vagnahorg, þar er vargar  
fundu vopnsundrat hræ; göfugr þengill barg<sup>3</sup> dreng-  
jum. Öld nennir at inna verk úngs dáðsnjalls dögflings,  
slúngins brimloga<sup>4</sup>, þau er dýrka alla veröld.

1) Norðmenn. 2) brutu. 3) hjálpaði. 4) gulli prýdd.

54. Nú er nauðr, at merkja fyrir þjóð í nýjum óði  
þau verk, er vísir vönn næst; þat ríðrat<sup>1</sup> smæstu. Skul-

um dýrka lofi krapt guðs, gunnstyrks heimslæknis, þess er lér þeima<sup>2</sup> haldfrömum<sup>3</sup> gram hárrar giptu.

1) ríðr ei á. 2) þessum. 3) mildirka.

55. Ángs fylldr mildfíngs þjón<sup>1</sup> varð fyrir kaldri öfund manna; margfaldr hugr gerist illr (af) villu aldar. Hjaldrstríð lýgi hefir stundum brugðit blíðu skapi nýtra bragna til heiptar; hermdar<sup>2</sup> kraptr brýtr frið.

1) prestr. 2) reiði, heiptar.

56. Seggir lustu fót marglituðs eggja<sup>1</sup> sundr í sandi; hörð aldrtrega fjón<sup>2</sup> grærl rótum með fyrðum. Ok fírar, þeir er limlestu<sup>3</sup> prest, stúngu kröfð<sup>4</sup> heila himintúngl<sup>5</sup> or leyfðar höfði<sup>6</sup>; þat var hætt mál.

1) mannsins. 2) dauðligt hatr. 3) fótbrutu. 4) kramin. 5) augu. 6) þeim væna manni.

57. Túngan tírkunns<sup>1</sup> var lokin tångar munni, ok þrisvar skorin knífi; víðrlíf vara<sup>2</sup> sem vænst. Auðskiptir<sup>3</sup> lá eptir á ströndu, meinsamliga hamlaðr<sup>4</sup>; margr maðr lætr önd of<sup>5</sup> minni sorgir.

1) þess valinkunna manns. 2) var ekki. 3) maðrinn. 4) meiddr. 5) af.

58. Leyfðr er sá gramr, er lét ítran þegn njóta lamins fótar, útstúnginna augna ok tilstýfðrar túngu. Hönd hreins Ólafs vann guðs þræl<sup>1</sup> heilan gjörvallra meina; gjöld munu gjör þeim, er byrjar öfugmæli.

1) prestinn.

59. (Hinn) dyggvi dýrðar váttr biðr allskonar æðri sælu með drottni, en þjóð of hyggvi; mælek þat örugt. Långvinr lausnara<sup>1</sup> friði numinn aldri! Sér-at<sup>2</sup> slík verk á jarðríki. Líðsvaldr<sup>3</sup> leysi sik (frá) syndum!

1) Ólafr konúgr. 2) ei sjást. 3) hver maðr.

60. Siklíngr var numinn hæðan úngr frá miklu ángri; svá reynir guð alls mest flesta vini sína. Nú lifir hraustr fárskerðandi fyrða<sup>1</sup> af hæstri friðar sýn himna-valds<sup>2</sup>, þar er gleði týnist aldri.

1) Ólafr konúgr. 2) guðs.

61. Hverr er svá hoskr<sup>1</sup>, at hans túnga megi í þessu lífi of segja veg<sup>2</sup> grafar hyrjar-ljóss<sup>3</sup> lofðungs<sup>4</sup>, þann er heitfastr jöfurr hreggsalar<sup>5</sup> veitir sínum dýrðar vin? Hyggjum<sup>6</sup>! skatnar megu líta skreytt skrin.

1) vitr. 2) dýrb. 3) hins eldbjarta. 4) Ólafs. 5) gub.  
6) gætum að.

62. Ek hygg, höfuðmenn erkistólar komu hingat í þenna stað; snarr tiggj sólar heims<sup>1</sup> bergr<sup>2</sup> seggjum. Hér er heilagr víðr af þíníngar krossi himna gervis<sup>3</sup>. Yfirskjöldúngur aldar<sup>4</sup>, hjarg þú oss, sem biðjum!

1) gub. 2) bjargar. 3) Krists. 4) gub.

63. Öld nýtr þíngsnjalls Ólafs; (vèr) höfum skírða dýrb háss jöfurs; alla veröld þrotnar<sup>1</sup> mildi frá þessum. Landsfólk lúti ítrum himna konungi! Hverr manna, er gerir hann hollan sèr, er sæll líma<sup>2</sup> síns.

1) þurfa. 2) mótganga.

64. Ek talda fátt í fjölda af jarteignum friðgegnis Ólafs; ber orð koma af orum<sup>1</sup> bragarstóli. (Þat) hæfir, (at) hverr seggr, er reiðir<sup>2</sup> lof heiðbjarts hilmis, fái mikla ást ens hæsta síklíngs sólar bóls<sup>3</sup>.

1) vorum. 2) ber út. 3) gubss.

65. Svá at nafnkuðr<sup>1</sup> láugvinr lausnara<sup>2</sup> leysi jafnan nýta þjóð við trú or nauðum frá strángri kvöl; velendr víga skýs<sup>3</sup> þeir er, af ástum öflugis Krists, telja þenna brag alnennins<sup>4</sup> vísa framan<sup>5</sup>.

1) — kunnr. 2) Olafur konungur. 3) menn. 4) getgáta, þ. e. hins rúskva konungs (Ólafs). 5) ágætan.

66. Höfum sagðar jöfri<sup>1</sup>, kyni orðhags<sup>2</sup>, happs dáðir ens helga Ólafs; hugr fylgir því ráði. (Vèr) fám<sup>3</sup> af hánú holl laun þessa lofs, guðs blessan; hræsíks<sup>4</sup> þrimu gæðum<sup>5</sup> líkar hjálp göfugs óðar.

1) Eysteini. 2) niðja Ólafs konungs. 3) fáum. 4) sverðs.  
5) mönnum.

67. Þessi bragr mundi vera raun-dýrliga<sup>1</sup> launaðr ef hildar leikmíldr<sup>2</sup> vellom grimmr<sup>3</sup> lofða gramr, Sig-

trúð enn ellri<sup>4</sup> lifði; ek kann raúsnár skap ræsis ens brenda baughvers<sup>5</sup>; lýsek veg þess vísa<sup>6</sup>.

1) mjög ágætliga. 2) hergjarm. 3) úrlátr. 4) Jörðakfari. 5) hringa, níl. Sigurðar konungar. 6) konungs.

68. Þrekremmr þengill! hefik stóðat framla þína bæn; (vèr) höfum íðaustr unnit jöfri mærb, sem kunn-  
um. Sægi ágætr, hve ek leysta æstan brag; elskik veg vísa hás vagnræfrs<sup>1</sup>; en ek þagna.

1) gubs.

## SJÖTTA BINDI.

Bls. 21.

*Auxón jarlaakald:* Nú hykk rjóðanda eggjar rögörs hneitis<sup>1</sup> ráða seggjum; þegi<sup>2</sup> segja selmstafr<sup>3</sup>, þvæt (ek) veit<sup>4</sup> gjörfa<sup>5</sup>. Hraustr ormsetrs<sup>6</sup> hati<sup>7</sup> var-at allra<sup>8</sup> ehlífu vetra, þá er Hörða vinr glæsti<sup>9</sup> herskip or Görtum.

1) sverðs, Magnús konung. 2) ekki. 3) menn, níl. mér þab. 4) níl. þab. 5) fullvel. 6) gulls. 7) Magnús konungr. 8) fullra. 9) bjó glæsilig.

Bls. 22, 1.

*Sami:* Hinn úngi eggrjóðandi bauð þjóðum út þing; ara bræðir<sup>1</sup>! fim hirð bar hervæðr<sup>2</sup> í hömlur<sup>3</sup>. Hraustr þjóðkonungr skar salt<sup>4</sup> hveltum<sup>5</sup> húfi<sup>6</sup> austan; brún<sup>7</sup> veðr báru brimloga<sup>8</sup> rýri<sup>9</sup> at Sigtúnunum.

1) maðr. 2) herklæði. 3) til skips. 4) sjóinn. 5) bognum. 6) skipsborði. 7) brýn, fljót. 8) gulls. 9) konunginn.

Bls. 22, 2.

*Sami:* Sökki<sup>1</sup> Sveins<sup>2</sup>, er vann fremd einá, gekk á Svíþjóð; afkárt<sup>3</sup> hjarta Ólafs sonar fýstist austan-  
Dygg ferð<sup>4</sup> Jafarbyggja drottins<sup>5</sup> beib nótt ok dag; gramr bað fýst<sup>6</sup> hlífa sèr<sup>7</sup> í geystu gífrs<sup>8</sup> veðri<sup>9</sup>.

1) móttöðumaðr. 2) Magnús konungr. 3) ágætt. 4) flokk. 5) Magnúss konungs. 6) heimfýsi sína. 7) sagði hún skyldi hl. s. 8) ofsa. 9) eða: gramr bað ffst (fúst, stull) gífrs (tröllkonu) veðr (hug, hugrekki) hlífa sèr í geystu (storminum).



## Bls. 23, 1.

**Sami:** Skjöldúngr! vantu geyst<sup>1</sup> herskip af harða stinum hlunni í Saltit eystra, (þú) stétt<sup>2</sup> með girzku skráði<sup>3</sup> á skeiðarhúf, hvelðan skörum<sup>4</sup>. (þú) vaðir<sup>5</sup> lítt, en vendir<sup>6</sup> bifbust: hrími stokkin verða<sup>7</sup> hrökk, en búnar grímr<sup>8</sup> nam sökkva niðr: hlýr geystist, en bára hristist.

1) þú hrazt. 2) stétt. 3) rússiskum herbúnaði. 4) skarabán. 5) hikabir. 6) siglutren. 7) verða held eg sé borðþak haft til að verja áföllum, annars vígi. 8) dreka höfub.

## Bls. 23, 2.

**Sami:** Rimma ygg<sup>1</sup>! (þér) bárut síðan raubar randir<sup>2</sup> í sværskar bygdir, eigi gaztu lágan líbskost, landsfólk sótti til handa þér. Öldum kubr<sup>3</sup> úlfa ferðar tóngrjóðr<sup>4</sup>! tekni<sup>5</sup> menn við hvíta skjöldu ok hin reкну dörr þorðu<sup>6</sup> austan-til tírar þinga<sup>7</sup>.

1) hermk. 2) skjöldu. 3) kunnr. 4) hermk. 5) valdir. 6) skundubú. 7) heiðrs þinga, eða bardaga.

## Bls. 24.

**Sami:** Yggjar máss<sup>1</sup> flóðirjóðr<sup>2</sup>! komtu<sup>3</sup> austan í þrænskar bygdir með allrahæstum ægis hjálmi, en (menn) kvodu<sup>4</sup> fjandmenn yðra fálma<sup>5</sup>. Eyðir<sup>6</sup> úlfa gráðar<sup>7</sup>! fráig þik úngan þraungva þeirra ráði með skæðan þokka<sup>8</sup>; skjöldúngr skeiðarbrands<sup>9</sup> stökk fyrir þér or landi.

1) hrafn. 2) hermk. 3) þú komst. 4) kváðu. 5) verða óttaslegna. 6) þannig Fm. S. 5, 119, 2. 7) húngrs, hermk. 8) hug. 9) Sveinn konúgr.

## Bls. 26, 1.

**Sami:** Gotna spjalli<sup>1</sup>! namtu eignast allan Noreg til landamæris; mangi<sup>2</sup> annar mildíngur ryðr<sup>3</sup> mæra<sup>4</sup> óðal þegna þér<sup>5</sup>.

1) konúgr. 2) einginn. 3) leggur undir sig. 4) meira eða betra. 5) heldr en þú.

## Bls. 26, 2.

**Sami:** Framr þjóðkonúgr<sup>1</sup> flýði rama reiði fylkis<sup>2</sup>, armsvells<sup>3</sup> hati<sup>4</sup> stökk gella<sup>5</sup> frá okkrum auðvin<sup>6</sup>.

Nýtr sókndjarfr þengill<sup>7</sup> létat gram lengi njóta Noregs, hann rak Svein af sínum föður arfi.

1) Sveinn. 2) getgáta. 3) silfrs. 4) Sveinn konungur 5) getg., gjörsamliga. 6) getg.; Magnúsi konungi. 7) Magnús.

Bls. 35.

*Kolgrímr*: Ek þarf hylli heratillis<sup>1</sup>; hálf völd eru und Kálfi.

1) konungsins.

Bls. 38.

*Sighvatr*: Ek var með gram<sup>1</sup>, þeims<sup>2</sup> bauð goll drottinnhollum gumnum; hann fèkk þess konungs æfi nafn<sup>3</sup>, en hröfnum hræ. Konungs son gaf fráneygjum<sup>4</sup> gránum<sup>5</sup> vargi<sup>6</sup> margan val (með) sverðum; ek sá fullkerska<sup>7</sup> verðung<sup>8</sup> falla.

1) Ólafir helga. 2) þeim er. 3) frægð. 4) hvasseygðum. 5) gráum. 6) ulfi. 7) getgáta. 8) hirð.

Bls. 39, 1.

*Sami*: Ek fylgða vel fémildum feðr þínum, þeim er vildi mína fylgju<sup>1</sup>; gramr! nú eru þegnar-fegnir fríb. Varat<sup>2</sup> hlið á hal<sup>3</sup>, þar ek stóð með hjörvi í miðjum hans flokki; (maðr) skal þjokkva<sup>4</sup> hræsinn<sup>5</sup> við með hrísi.

1) fylgð. 2) ekki var. 3) fylkingunni. 4) gera þéttan. 5) háan.

Bls. 39, 2.

*Sami*: Magnús! faðir þinn við móðinn mikla gekk allt í gegnum ferð<sup>1</sup> (með) liði sínu, þar er flokkar börðust. (Hann) varði jöfra erfðir; Ólafr ræð at hverfa<sup>2</sup> fram svá hart, en hugfull hjörtu skullu<sup>3</sup> við þat.

1) Fylkingu. 2) gánga. 3) skelfðust.

Bls. 39, 3.

*Sami*: Hákon, sá er fèll á Fitjum, hèt<sup>1</sup> fjölgegn, ok ræð hegna heiptarrán, en sírar unnu hánun. Þjóð hèleð síðan fast á lögum fjölblíðs Aðalsteinsfóstra; búendr eru enn seinir af því minni<sup>2</sup>.

1) var kalladr. 2) gleyma Hákonni seint.

## Bls. 40, 1.

*Sighvatr*: Ek hygg karlfólk<sup>1</sup> knáttu kjósa rétt, af því at Ólafar ok svá jarlar gáfu fríð eignum löfða. Haralds arfi<sup>2</sup> ok hvarðyggr sonur Tryggva lét halda þau laukjöfn<sup>3</sup> lög, er lýðar þágu at þeim nöfnum.

1) bændr. 2) Ólafr helgi. 3) ágæt.

## Bls. 40, 2.

*Sami*: Ek var með þér, úngr þengill, þat haust, er (þú) komt austan; stillir, máttu einn hegna<sup>1</sup> alla jörð<sup>2</sup>; svá fregnist. Landfólk þóttist þá hafa tekit heiðan himin höndum, er (þú), löfðungs burr, lifðir ok krafðir landa.

1) verja. 2) ríki þitt.

## Bls. 41, 1.

*Sami*: Ek lét föður Magnúss<sup>1</sup> fregna hvé fólgin orð jöfurs dólga, þau er or<sup>2</sup> eyru heyrðu, fóru á svik. Ek bar ossum<sup>3</sup> lánardrottai hvert mál af heilum hug, því at (ek) brugðumst<sup>4</sup> eigi; ek vissi þó ótta<sup>5</sup>.

1) Olaf helga. 2) vor. 3) mínum. 4) nl. honum. 5) að það var ei hættulaust.

## Bls. 41, 2.

*Sami*: Döglíng! ybrir ráðgjafar skulut<sup>1</sup> reiðast við bersögli; konúng! þat orð ryðr til dýrðar drottins<sup>2</sup>. Nema landherr ljúgi, kveðast búendr hafa önnur verri lög, en þú hæzt mönnum endr<sup>3</sup> í Úlfasundum.

1) skulu ei. 2) ellir þinn sóma. 3) fyrrum.

## Bls. 42, 1.

*Sami*: Veltir þjófs<sup>1</sup>! gjaltu varhuga við þeim hólða kvítt, er nú ferr hæðra<sup>2</sup>; (maðr) skal of stytta hönd í hófi. Teitir varmra benja tármutaris<sup>3</sup>! sá er vinr, er býðr vörnuð; en hlýðið til, hvat búmenn vilja.

1) réttvis konúng. 2) hér. 3) hrasns, hermk.

## Bls. 42, 2.

*Sami*: Hverr eggjar þik (at) höggva hjaldregna búþegna? þat er jöfri ofrausn<sup>1</sup>, at vinna<sup>2</sup> innan-

lands. Aungr hafði ráðið svá úngum bragningi áðr; konungr, ek hygg rekkum þínum leiðast rán; herra<sup>3</sup> er reiðr.

1) ofætlun. 2) nl. slíkt. 3) landsfólkið.

Bls. 43, 1.

*Sami*: Þat er hætt<sup>1</sup>, er allir hárir<sup>2</sup> menn ætla á móti skjöldungi, er ek heyri; (þú) skalt áðr ráða hót<sup>3</sup> við því. (Þat er) greyp<sup>4</sup>, er þíngmenn hnepta<sup>5</sup> höfðum, ok stínga nösum niðr í felda; heldr hæfir slegit þögn á þegna.

1) hættuligt. 2) gamlir. 3) nekub. 4) hræðiligt. 5) stínga saman.

Bls. 43, 2.

*Sami*: Heiptarstrángt harri! hverr eggjar þik at ganga á bak málum þínum; þú reynir opt þúnn stál<sup>1</sup>. Feingsæll<sup>2</sup> fyrða þengill skyli<sup>3</sup> vera fastorðr; hjaldr-magnadr<sup>4</sup>! þér hæfir aldri at rjúfa heit.

1) sverð. 2) sigrsæll. 3) á at. 4) hermik.

Bls. 43, 3.

*Sami*: Eitt mál er öfgast<sup>1</sup>, þat (er) göfgir búendr mæla: minn drottinn leggr eign sína á ódal þegna. Seggr mun telja rán í því, ef (hann) selr út sína föðurleifð konungs greifum<sup>2</sup> at<sup>3</sup> flauims fellidómi<sup>4</sup>.

1) verst. 2) lendum mönnum. 3) eptir. 4) ofbrátt felldum dómi.

Bls. 44, 1.

*Sami*: Ek bið syni Ólafs mála snúðar<sup>1</sup>; meðal okkar er allt svá hálígt; (menn) kveða óframs sök biða aptans. Magnús! vèr erum vegnir<sup>2</sup>; ek vilda ey<sup>3</sup> lifa ok deyja með þér mildum; þú varðar<sup>4</sup> haudr<sup>5</sup> Haralds<sup>6</sup> (með) hjörvi.

1) að mál hans snúist til betra vegar. 2) vægnir. 3) ætíð. 4) ver. 5) getgáta; smbr. 10. B. bls. 341. 6) Noreg.

Bls. 44, 2.

*Sami*: Ólafr, órýr jöfra dýrðar<sup>1</sup>, lèt mik framast<sup>2</sup> með hringum; þíng<sup>3</sup> drottins ens digra urðu drjúg.

Jafnót um allan aldr flótta sendis<sup>4</sup> bar ek gull á hvoru-  
tveggju hendi, en sjaldan hrygg hverk.

- 1) sem var sá ágætasti konúgr. 2) hann gæddi mig. 3) gjafir.  
4) Ólafs konúngs.

Bls. 44, 3.

*Sami:* Hugir Sighvats<sup>1</sup> í garði Hörðaknúts, er  
hittig, nema mildr Magnús konúgr fagni mjök vél  
skáldi<sup>2</sup>. Ek fór með feðrum beggia þeirra, var ek þá  
enn óskeggjaðr með öllu; túnga fékk mér úngum<sup>3</sup> gulla.

- 1) nl. eru. 2) eg ætla at fara til Hörðaknúts, ef þú tekr ei vel  
undir bön mína. 3) getgáta.

Bls. 47, 1.

*Arnór jarlaskáld:* Síðan var þat, er siklúgr ýtti  
miklum flota snðr með láði; þá var skorðu skíði<sup>1</sup> of  
auðit skriðar; Vísundr rendi norðan. (Haun) bað Peitu<sup>2</sup>  
hjálma samnast til hverrar hömlu: meyn hræðast við  
klæði Gjúka ættar<sup>3</sup>: eiki<sup>4</sup> þótti göfugt gerskum málmí.

- 1) skipi. 2) peitneska. 3) herklæðin. 4) skipið.

Bls. 47, 2.

*Sami:* Ljótu löðri varp utan á lyptíng, raunð gullit  
bifðist of skeiðar stýri<sup>1</sup>; fastligr fýris ángr<sup>2</sup> hneigði  
geystri furu<sup>3</sup>. (Þú) hēlt stirðum stálum<sup>4</sup> norðan fyrir  
Stafánger; elmars typpi<sup>5</sup> glóðu uppi, glík eldi, í Dana-  
veldi.

- 1) konúnginum. 2) vindrinn. 3) skipi. 4) stefnum. 5) siglu-  
toppar skipsins.

Bls. 49.

*Sami:* Árla<sup>1</sup> varð sú orðgnótt afkárli<sup>2</sup> er drott-  
inn hlaut; efnd fylgði því, er ylgjar<sup>3</sup> ángrtælir<sup>4</sup> rēð  
mæla: ræsir læzt fúss at falla feigr fram und kló  
hrafni í grimmanum grafníngs<sup>5</sup> gný<sup>6</sup>, eða eiga Danmörk.

- 1) snemma. 2) frammúr skarandi. 3) úlfs. 4) hermk., kon-  
úngrinn. 5) skjaldar. 6) bardaga.

Bls. 50.

*Sami:* Ek mun segja, hve hlèborðs hallr ok hrími

sollinn Vísundur bar snarfenginn Sygna þengil norðan. Blíðr gramr setti branda<sup>1</sup> at breiðu Jótlandi; öld tók fús við æsi brynþings meginhringa<sup>2</sup>.

1) stafnása. 2) orustu, hermk.

Bls. 51.

*Sami*: Snjallr dýr siklíngur náði síðan at stýra Norgei ok allri Danmörk; máttir drengja drottins óx. Öngr annar barnúnger þengill hefir áðr stúngit und sik svá nógu<sup>1</sup> láði; brásk-at<sup>2</sup> bragnings þroska<sup>3</sup>.

1) stóru. 2) brást ekki. 3) uppgánger.

Bls. 53.

*Þjóðólfr*: Sjálfr Úlfs mögr<sup>1</sup> var austr í Elfi; þar ræð Sveinn at sverja, (með) hendr sínar á skríni, ok hæt fögru. Sonr Ólafs<sup>2</sup>, gramr Skánunga, ræð eiðum; þeirra sáttir hafa átt skemra aldr hánun<sup>3</sup>, en skyldi.

1) Sveinn. 2) Magnús góði. 3) fyrir hann, Magnús.

Bls. 55, 1.

*Arnór*: Síðan vann konúnger vápnhríð, þá er Vindr um minnir<sup>1</sup>; stillir sveið hræ ófám<sup>2</sup> illvirkja at Jómi. Blóðugr vargr dró bráðla steiktan búk af glóðum; allfrekr bani hallar<sup>3</sup> rann á óskírð enni<sup>4</sup>.

1) rekr minni til. 2) mörgum. 3) eldr. 4) heiðingja.

Bls. 55, 2.

*Arnór*: sjá bls. 75.

Bls. 64, 1.

*Þjóðólfr*: Minn snjallr gotna spjalli<sup>1</sup> vá sigr fyrir sunnan Skotborgará; ek frá skarpa skæru<sup>2</sup> nær Heibabý.

1) konúnger. 2) orustu.

Bls. 64, 2.

*Sami*: Ellu konr<sup>1</sup> undi at fella ótal Vinda; hvar hafi gumnar fregit gerfa meiri geirhríð<sup>2</sup>?

1) niðji, Magnús konúnger. 2) orustu.

Bls. 65.

*Arnór*: Óðæsian<sup>1</sup> ræsir óð framm með breiða öxi, ok varp brynju; hjördyn<sup>2</sup> varð um hilmi Hörða. Hel

klauð fölvu hausa, þá er jöfurr spendi tvær hendr of skapt; en skapvörðr himins<sup>3</sup> skipti jörðu.

1) ómóðr. 2) sverða glam. 3) gub.

Bls. 66.

Sjá 5. B. Geisli 28. v.

Bls. 67, 1.

*Þjóðólfr*: Hykk bróðurson Haralds<sup>1</sup> stóðu framast manna í hundrads flokki; hrafa vissi sér hvassast húngrbann. Vinda flótti lá vítt; þar er Magnús barðist, varð höggvinn valr at hylja rastarbreiða heibi.

1) Magnús góða.

Bls. 67, 2.

Sjá 5. B. Geisli 29. v.

Bls. 68, 1.

*Arnór*: Skjöldúngr, (þú) læzt valdit Vinda sorgum við skíra Skotborgará; Yngvi<sup>1</sup>, sá förnuðr<sup>2</sup> þinn var frægr, er (þér) fenguð við minna helmíng<sup>3</sup>. Þar lá varo<sup>4</sup> hærri valköstr, en víða runnin varga ætt, virðum kunn, mætti of klifa<sup>5</sup>; þér var skapaðr sigr hins digra grams.

1) konúngr. 2) sigr. 3) líðsfjöldi. 4) sýnu. 5) komast upp á.

Bls. 68, 2.

*Sami*: Fírar, hrósag æfi hugfulls vísa. Snarr siklíngr hlóð svá háfan hræköst af úlfa barri<sup>1</sup>, at allnátfförull áleggjar<sup>2</sup> yggja<sup>3</sup> vífmar<sup>4</sup> máttið<sup>5</sup> klifa yfir; öld lá vítt.

1) val, dauðum mönnum. 2) steins. 3) -jötna. 4) ulfr. 5) mátti ei.

Bls. 70.

Sjá 5. B. Geisli 30 v.

Bls. 75.

*Sami*: Fúss ræsir lét hált rampíng glamma<sup>1</sup> á Re; gramr rauð valska branda fyrir víðu Vestlandi<sup>2</sup>.

1) orustu. 2) sjá 55, 2.

Bls. 76.

*Þjóðólfr*: Gramr ok jarl lögðu saman randir<sup>1</sup> fyrir skömmu; þar kom bitr brandlækr<sup>2</sup> á börva glæðis<sup>3</sup>

glóðar<sup>4</sup>; svá at merkendr<sup>5</sup> mennþunga<sup>6</sup> Hæðins serkjar<sup>7</sup> mundut<sup>8</sup> meiri orrustu; herra náði geira<sup>9</sup> geirs gny<sup>10</sup>.

- 1) lögbu til orustu. 2) blöð. 3) -græðis, sjóar. 4) gulls. 5) nl. hins. 6) þungbæra. 7) brynju, þ. c. menn. 8) mundu ei. 9) gera. 10) bardaga.

Bls. 77, 1.

*Sami*: Ek frá skotið skeptiflettum ok mörgum spjótum á breiðum skjaldi; hrafn fékk skjótt bráð, þar er hæðum hjaldri<sup>1</sup>. Mennu neyttu, wem mest máttu, grjóts ok örva at vápna sennu<sup>2</sup>, en börvar bangs<sup>3</sup> lágu barbir.

- 1) orustu. 2) í bardaganum. 3) menn.

Bls. 77, 2.

*Sami*: Bogmenn báru<sup>1</sup> fleiri böslar<sup>2</sup> at hjörtogi<sup>3</sup>; mundit þrændi þreyta<sup>4</sup> fyrr at skeytum þann dag. Snæridörr<sup>5</sup> flugu síðan svá þykt um snæru<sup>6</sup>, (at þú) sátt<sup>7</sup> illa í milli; ördrif vár látit ött.

- 1) báru ei. 2) örvar. 3) í orustu; eða at hǫrtognum, at spentum bogastreng. 4) þrjóta. 5) snærispjót. 6) í orustunnal. 7) sást.

Bls. 78, 1.

*Sami*: Mjúklyndr Magnús bað mjök rekka knýja framari<sup>1</sup> böðský<sup>2</sup> á synda<sup>3</sup> mar<sup>4</sup>; hörð borð<sup>5</sup> þrifust<sup>6</sup>, er (menn) börðust.

- 1) bera fram. 2) skjölduna. 3) sundi. 4) skipinu. 5) skildir. 6) voru teknir.

Bls. 78, 2.

*Sami*: Sú hildir varð of unnin römm, er viðir hramma<sup>1</sup> hardels<sup>2</sup> börðust; herra gekk snart at sunnudags snerru. Nár flaut á hverri báru, þá er feigir stafir hjörva gnýs<sup>3</sup> létu fjör; þjóð sökkníðr af nöðrum<sup>4</sup>.

- 1) Öðins. 2) orustu. 3) hermenn. 4) drekum, herskipum.

Bls. 78, mismgr. 6.

*Sami*: Mætr Magnús, vörðr kjalar vagna<sup>1</sup>, gekk í fagan framstafn varar hrafn<sup>2</sup> at morði; þat var frægt; (vör) gjörðum þar svá, at húskarla lið þverði jarli, en gengi<sup>3</sup> þengils vóx; herra nam at hrjóða skeiðr.

- 1) skipa. 2) skipi. 3) styrkr.



## Bls. 78, mismgr. 6.

Ferb<sup>1</sup> jarls lá á ferli<sup>2</sup>, áðr hinn dýri svanfoldar sólrýrandi<sup>3</sup> seldi hjörva stöfum<sup>4</sup> fjörgrið.

- 1) flokk. 2) var komin á flotta. 3) Magnús konúgr.  
4) mönnum.

## Bls. 79, 1.

Sami: Mögr Ólafs hins digra rauð áðan 7 skip; jöfurr vð sigr; konur or Sogni fregnat slíkt hnípnar<sup>1</sup>.

- 1) verða glaðar við þá fregn.

## Bls. 79, 2.

Sami: Sverðgantar<sup>1</sup> Sveins hafa mist heimkvámu ok sinna förunauta; för beima<sup>2</sup> er of orðin heldr hörð. Hreggi<sup>3</sup> æst unnr<sup>4</sup> hrærir þeirra hausa ok leggi á sanda grunni<sup>5</sup>; sjór þýtr um auðs árum<sup>6</sup>.

- 1) hermenn. 2) manna. 3) stormi. 4) alda. 5) sjáfar botni.  
6) mönnum.

## Bls. 79, 3.

Sami: Gær sá ek harðliga kastat stóru grjóti, (sem) fór fast á fylking þeirra; haus gein<sup>1</sup> fyrir steini<sup>2</sup>. Vær keyrðu(m) ofan strandhögg; stafn hefir numit staðar í miðju landi; Sveinnu muna<sup>3</sup> varða<sup>4</sup> jörð orðum<sup>5</sup>.

- 1) rifnabi. 2) af steinkastinu. 3) mun ei. 4) verja. 5) með orðum einum.

## Bls. 80, 1.

Sami: Selunds<sup>1</sup> mæð spurði einu orði, hver bæri blóðbroða skjöldu; satt er, at mörg öld<sup>2</sup> átti svá<sup>3</sup>. Auðtróðu<sup>4</sup> varð auðit<sup>5</sup> at spróga<sup>6</sup> yfir um skóg. Týmargr<sup>7</sup> flótti<sup>8</sup> bar iljar títt til Hringstaða.

- 1) þannig Hk. 2) menn. 3) nl. raublitaba skjöldu. 4) konunum. 5) þær urðu. 6) fara, nl. flýandi. 7) mjög margr. 8) flottamenn.

## Bls. 80, 2.

Sami: Snarr Skánunga harri<sup>1</sup> ber<sup>2</sup> saurstokkinn svíra; undr, nema aldrprúðr allvaldr Lunda<sup>3</sup> haldi fyrir<sup>4</sup>. Merki ens sterka jarls<sup>5</sup> flugu gær<sup>6</sup> (yfir) mold

ok mýrar fram at flæbi<sup>7</sup>; flaugar dörr<sup>8</sup> dreif of hauga slóð<sup>9</sup>.

- 1) Magnús konungur. 2) þannig Hk. 3) Magnús konungur.  
4) verji sig fyrir Sveini. 5) Sveins. 6) í gjær. 7) ofan að sjó.  
8) þab senda spjöt. 9) getgáta; yfir halsana.

Bls. 81, 1.

*Sami*: Jarl<sup>1</sup> náði at eyða<sup>2</sup> jöfrasetr<sup>3</sup> á vetri; þú<sup>4</sup> læst eigi litla landvörn standa af þér. Mildr Magnús mátti hitta í flokk und skildi<sup>5</sup>; þá var nýtum næfa<sup>6</sup> Knúts<sup>7</sup> nær, sem hann væri ráðinn<sup>8</sup>.

- 1) Sveinn. 2) yfirgefa, fara burt frá. 3) absetrstað konunganna. 4) Magnús. 5) hitti fyrir sér alskjaldab lið. 6) systursyni.  
7) Sveini jarli. 8) genginn í greipar óvinanna.

Bls. 81, 2.

*Sami*: Ræsir þrænda! reibr þorðir þú meiða rönd<sup>1</sup>; þú læst gefa hyrfelld<sup>2</sup> hús eldi ok eisu; namtu<sup>3</sup> hvert<sup>4</sup>. Gæðinga<sup>5</sup> vinr<sup>6</sup>! þú vildir gjalda gjörr<sup>7</sup> jarls fylgjorum skæðar dylgjur<sup>8</sup>; þeir rendu ört undan.

- 1) skjöld. 2) felld af eldi. 3) þú tokst. 4) nl. hús. 5) vildarmanna. 6) konungur. 7) fullkomliga. 8) sjandskap.

Bls. 82, 1.

*Sami*: Hregg<sup>1</sup> hrindr glóðum af eikiveggjum í lopt upp, á Hrókalandi<sup>2</sup>; of unninn<sup>3</sup> óðr eldr leikr sunnr<sup>4</sup>. Bærr á Fjóni logar hálfu hærra; ræfr ok næfrar<sup>5</sup> þola nauð, nær hjónum<sup>6</sup>; Norðmenn brenna salí.

- 1) vindr. 2) Sjölandi. 3) kveiktr. 4) fyrir sunnan, í Danmörk. 5) troð af birkiberki. 6) uppi yfir húsbuendunum.

Bls. 82, 2.

*Sami*: Vefgefu<sup>1</sup>! menn Sveins eigu þess at minnst ok kannu, sízt<sup>2</sup> vágu<sup>3</sup>: þrennar stefnur<sup>4</sup> víga freys manna<sup>5</sup>. Á Fjóni er von fagsr fjóðs; verum framm í vápna glammí með fylktu fólki; (oss) dugir<sup>6</sup> at rjóða vápni.

- 1) kona. 2) síðan. 3) þeir börðust. 4) fundi, bardaga. 5) við menn Maguásar. 6) ber.

## Bls. 83.

*Arnór*: Ek hefi vítt<sup>1</sup> heyrt, at Helganes hetti, þar er hinn víða frægi vargleitir<sup>2</sup> hrauð marga vögs elgi<sup>3</sup>. Rýgjar reggbuss<sup>4</sup> bað leggja saman randir öndvert rökr; rógskýja<sup>5</sup> regni<sup>6</sup> hèlt haustnótt gegnum.

1) víða. 2) hermk. 3) skip. 4) hermk., Magnús konúgr.  
5) skjalda. 6) orustunni.

## Bls. 84, 1.

*Sami*: Drjúgspakr drengja harri lét dörr álmi skept<sup>1</sup> fljúga af þrek á hjálma; eldr glæddi af oddum. Hilmir létat sparðan hneiti<sup>2</sup>, þjel harðara, Höguna veðr<sup>3</sup> í gegnum; járn flugu þykt, sem þyrnir.

1) spjót með álmiðar sköptum. 2) sverð sitt. 3) bardagann.

## Bls. 84, 2.

*Þjóðólfr*: Hitzik<sup>1</sup> er heitir Helganes, laut Sveins ferð<sup>2</sup> fyrir kesjum; bana verðir rekkar sukku sárir. Mætr Mæra gramr hèlt í snæri<sup>3</sup> (á) dörrum<sup>4</sup>; örr landreki<sup>5</sup> rauð mörgu spjóti aski studdan odd<sup>6</sup>.

1) þar. 2) líð. 3) skotreim. 4) spjötum. 5) konúgr. 6) spjót-bláð á eskiviðar skapti.

## Bls. 84, 3.

*Sami*: Jarl flýði þaðan af auðu skipi sínu, þar er Magnús, otvin<sup>1</sup>, gerði Sveini meinsfært morð<sup>2</sup>. Herkonúgr ræð hrjóða<sup>3</sup> egg hneitis<sup>4</sup> í sveita<sup>5</sup>; blóð sprændi á brýndan brand; gramr vá<sup>6</sup> til landa.

1) vinr manna, konúgr. 2) mannskæðan bardaga. 3) rjóða.  
4) sverðs. 5) bloði. 6) barbiast.

## Bls. 85, 1.

*Arnór*: Viðr Helganes vantu keppinn yggjar veðr<sup>1</sup>, þatz<sup>2</sup> æ mun uppi (vera), meðan heimrinn byggist; valgammr<sup>3</sup> skók blóðugt fíðri<sup>4</sup> í vápna rimmu<sup>5</sup>. Þjóðum kunnr Ýngvi! fékktu öll þeirra flaut með hringnum<sup>6</sup>, en síðan tókt þú við meira sigri; jarl vissi sik missa foldar.

1) orustu. 2) það er. 3) örn. 4) fíðr. 5) bardaga. 6) gjörvöll skip þeirra.

Bls. 85, 2.

**Sami:** Gramr, ballr<sup>1</sup> Skánúngum, tók skeiðr<sup>2</sup> Bjarnar bróður<sup>3</sup> allar með hringum<sup>4</sup>; þjóð reyri þeirrar tíðar<sup>5</sup> þíngat<sup>6</sup>.

1) örbugr. 2) skip. 3) Sveins. 4) gjörvallar. 5) þá. 6) þágangab.

Bls. 85, 3.

**Sami:** Söndug lík Sveinsmanna rekr sunnan at ströndum; öld sèr, hvar hræ fljóta vítt fyrir utan Jótland. Vitnir<sup>1</sup> dregr valköst or vatni, vargr slítr bók i víkum; sonr Ólafs vana bannat ara<sup>2</sup> föstu<sup>3</sup>.

1) ulfr. 2) erismann. 3) saddy hann.

Bls. 86, 1.

**Þjóðólfr:** Ek bar heim frá hjaldri gauzkan skjöld ok þó<sup>1</sup> brynju; mèn hlautz til þess; rammr sverðdýnr<sup>2</sup> varð suðr á sumri. Ek gat fríð vápn; ek fèkk hjálm, þar er harðfengr hilmir harði Dani; en ek sagða (það) fyrr kynnu fljóði.

1) svo. 2) bardagi.

Bls. 86, 2.

**Sami:** Sonr Ólafs bauð áðan at standa<sup>1</sup> upp á land. Magnús gekk reiðr af skeiðum með mikla maundýrð<sup>2</sup>. Snarr hilmir bað herja i Danmörku, hark vóx; hastr fleygir<sup>3</sup> hart um hauga<sup>4</sup> fyrir vestan Skáney.

1) ganga. 2) vegsemd. 3) hleypr. 4) hæðir.

Bls. 87, 1.

**Sami:** Nú taka Norðmenn (at) knýja<sup>1</sup> merki Magnúss: vèr gaungum nær staungum; berkak<sup>2</sup> sjaldan minn skjald<sup>3</sup> á hlið. Sláni skýtrað<sup>4</sup> skeifum fæti yfir Skáni suðr til Lundar; fár vegr er mèn fundinn fegri.

1) bera fram. 2) eg ber ei. 3) skjöld. 4) skýtr ei.

Bls. 87, 2.

**Arnór:** Ítr lógandi<sup>1</sup> Ýngvi<sup>2</sup> vann nóga<sup>3</sup> uppgaangu á Skáneyju; hilmir Hörða gerði hjörþey<sup>4</sup>.

1) gjöfull. 2) konúgr. 3) mikla. 4) orustu.

Bls. 87, 3.

**Þjóðólfr:** Bárur at æru<sup>1</sup> ísköld járn á lið<sup>2</sup> vísa;

skeyttar<sup>3</sup> lokvænir<sup>4</sup> Skánunga ríða<sup>5</sup> skjótt. Rauðr eldr leikr bráðr of breiðan bý, at vǫru ráði; en ernir<sup>6</sup> at-blásendr<sup>7</sup> valda því vasi<sup>8</sup>.

- 1) nægiliga. 2) hlíb. 3) samansfelldar. 4) hýbýli, hæli. 5) falla. 6) ötulir. 7) brennumenn. 8) þeirri þraut.

Bls. 88, 1.

*Sami:* Siklíngr (með) miklum her eyðir sem bráðast bygð í Danaveldi; hjarttr eldr svíðr um búðir seggja. Hljaldrs móðr halr berr skjöldu um heibi Danmarkar; vör hlutum eigr, en menn Sveins reyna sárir fyrir.

Bls. 88, 2.

*Sami:* Fjörðfylkir<sup>1</sup> lét verða epornat forntraddan mó<sup>2</sup> á Fjóni; (vör) leysumat lítt miðli skjöldunga líðs<sup>3</sup>. Mörg merki fara upp í morgin. Menn Sveins, þeir er nú renna fyrir Magnús, munat<sup>4</sup> synja stórra verka.

- 1) Firda f., Noregs konungr. 2) vüll. 3) þ. e. herflokkar skánunganna eru mjög nærri hvorir öðrum. 4) munu ei.

Bls. 88, 3.

*Sami:* Hefik ekki annat at drekka, en þessa sjó, er ek fylgi jöfri; ek sýg sylg<sup>1</sup> or söltum ægi. Vör Skáneyjar sða liggir fyrir oss; höfum drýkt<sup>2</sup> vās<sup>3</sup> fyrir vísa<sup>4</sup>, en uggum all-lítt Svía körlum.

- 1) drykk. 2) drjúgt. 3) erfiði. 4) konungi.

Bls. 89, 1.

*Arnór:* Allvaldr ræð eigi ekle<sup>1</sup> gjalda Dönum svik; fullhugaðr tiggir lét lið Falstrbyggja falla. Úngr auðar þorn<sup>2</sup> hlóð þunga valköstu fyrir örnau, en hirðmenn tæðu<sup>3</sup> hála<sup>4</sup> ara grœnni<sup>5</sup>.

- 1) eigi lítt. 2) konungr. 3) dugðu. 4) vel. 5) herkonunginum.

Bls. 89, 2.

*Sami:* Hríngserks lituðr<sup>1</sup> rauð næst frá<sup>2</sup> merki á Fjóni; gramr dróttar sótti fold; herra galt ráns frá hánun<sup>3</sup>. Öld minnist, hverr herskyldir<sup>4</sup> fyllði annan tög<sup>5</sup>, jafnþarfr blám<sup>6</sup> hrafni; hilmir gat ört hjarta.

- 1) hermk. 2) fögur. 3) landsfolkib þoldi rán af honum. 4) hermadr. 5) tug, tvitugs aldrinn. 6) svörtum.

Bls. 90.

*Oddr Kikinaskáld*: Manngrimm rimma vas<sup>1</sup> háð<sup>2</sup> fyrir Mikael's messu; Vindr fëllu, en hrafnar vöndust þar valtafni<sup>3</sup>. En önnur óhlitlig<sup>4</sup> (rimma) varð litlu fyrir jól fyrir sunnan Áró's; grimm gunnar<sup>5</sup> hófst upp með gumnum.

1) var. 2) háð. 3) bráð. 4) ljót. 5) orusta.

Bls. 91, 1.

*Arnór*: Hefnir<sup>1</sup> Ólaf's! (þér) fenguð<sup>2</sup> yrkisefni<sup>3</sup>; nú mun kveðit<sup>3</sup> aukast. Þú lætr hlakkar hauka<sup>4</sup> drekka hrælög<sup>5</sup>; ek geri slíkt at málum. Frækinn rýrir randa reyrar<sup>6</sup> setrs<sup>7</sup>! Þú hefir gervar fjórar örva hrífir<sup>8</sup> á einum vetri; allvaldr, þú er kallaðr ofvegr<sup>9</sup>.

1) sonur. 2) nl. mönnum. 3) kvæðit. 4) hrafna. 5) blöð. 6) sverða. 7) skjaldar. 8) orustur. 9) óvægr.

Bls. 91, 2.

(*Þjóðólfr*): Hildir<sup>1</sup> háðist göðu heilli, sem Magnús vildi; sóknstærir<sup>2</sup> selr<sup>3</sup> mér færi<sup>4</sup> at þylja<sup>5</sup> um sigr. Buðlúngr þrænda rauð brand; sáðan bar hann, ept<sup>6</sup> þrennin<sup>7</sup> hervíg, iðula<sup>8</sup> hærta sköld<sup>9</sup> at gjöldum<sup>10</sup>.

1) hardagi. 2) hermk. 3) gefr. 4) tilefni. 5) kveða. 6) eptir. 7) þrjú. 8) opt. 9) skjöld, þ. e. hlut. 10) úr býtum.

Bls. 129, 1.

*Haraldr Sigurðarson*: Sjá 5. B. bls. 62.

Bls. 129, 2.

*Þjóðólfr*: Sjá 5. B. bls. 88, 2.

Bls. 130.

*Haraldr Sigurðarson*: Sjá 5. B. bls. 88, 1.

Bls. 131.

*Bölverkr*: Sjá 5. B. bls. 89, 1.

Bls. 132.

*Þjóðólfr*: Tveir höfðingjar höfðust eitt at, þar er Eilífr sat: þeir fylktu hamalt<sup>1</sup>. Austrvindum ók<sup>2</sup> í öngan<sup>3</sup> krók; réttr líbsmanna<sup>4</sup> varat Lesjum léttr.

1) svínfylktu, gerðu oddafylking. 2) Austrvindur hneptust. 3) þraungan. 4) hermannna lögin.

## Bls. 133.

*Illugi Bryndælskald:* Minn drottinn gekk opt á frið Frakka<sup>1</sup> fyrir óttu; duglum<sup>2</sup> döglíngi vara<sup>3</sup> fljót-rent<sup>4</sup> at snótar bý.

1) barðist opt við Frakka. 2) dugligum. 3) var ekki. 4) þáð var ei hægt að reka hann á flóttu.

## Bls. 134, 1.

*Þjóðólfr:* Sá er ræð at gánga á landi Lángbarða við (...) lund<sup>1</sup>.

1) með hugrekki.

## Bls. 134, 1.

*Bölverkr:* Svöl skúr knúði hart svartan snekkju brand frá landi; en brynjaðar skeiðr báru skrautla<sup>1</sup> reiði<sup>2</sup>. Mætr hilmir sá málma<sup>3</sup> Miklagarðs fyrir barði<sup>4</sup>. Mörg barmfögur<sup>5</sup> beit<sup>6</sup> skriðu á háam borgararmi.

1) skrautliga. 2) búaðinn. 3) eirturna. 4) stafni. 5) horb-fögur. 6) skip.

## Bls. 135.

*Sami:* Snjallr stillir rauð stál í styr, ok gekk á mála; síðan háðist hildr hvert ár, sem sjálfir vilduð.

## Bls. 138.

*Þjóðólfr:* Úngr hötuðr tandrauds<sup>1</sup> ormtorgs<sup>2</sup> hætti sér. Segja má tekna átta tögu<sup>3</sup> borga á Serklandi, áðr Serkjum hættir herskorðuðr<sup>4</sup> gekk heyja harðan hildar leik und skildi í sléttri Sikileyju.

1) glöðrauds. 2) gulls, Haraldr. 3) tugi. 4) hermaðr.

## Bls. 139.

*Illugi:* Haraldr! brauztu sunnlönd röndu<sup>1</sup> und mestan Mikjal. Sonr Bubla<sup>2</sup> baub heim mágum sínum, sem (vèr) frágum.

1) með herskildi. 2) Atli.

## Bls. 140, 1.

*Þjóðólfr:* Darrlatr<sup>1</sup> dasi<sup>2</sup> hefir staðit fjarri, dólglauss<sup>3</sup>, þá er ómynda<sup>4</sup> skyndir<sup>5</sup> tók endr<sup>6</sup> Rindar eljö<sup>7</sup>. Afríka jöfri varat hlýðisamt<sup>8</sup> at halda hagfaldinni<sup>9</sup> Ánars mey<sup>10</sup> nè lýðum fyrir hánun<sup>11</sup>.

1) sá sem ekki nennir at halda á spjóti. 2) letingi. 3) án þess að ganga í orustu. 4) kannske: sverðs. 5) hermk., konunginn. 6) forðum. 7) landið. 8) honum dugði ekki. 9) sem þakin er högum og beitilandi. 10) landi. 11) Harald.

Bls. 140, 2.

*Bölverkr*: Borð rendust at, Drottinn, vattu<sup>1</sup> drengliga; súð<sup>2</sup> varð dreyrafall við eyri<sup>3</sup>, þar er (þú) blèzt<sup>4</sup> jörðu blóði. Lsk, sokkit of stokka<sup>5</sup>, yann<sup>6</sup> sand und sér fyrir sunnan Sikiley, þar er sveiti<sup>7</sup> skyndi<sup>8</sup> miklu liði.

1) þú barðist. 2) skip þitt. 3) ströndina. 4) blandaðir. 5) fyrir borð. 6) fekk, fann. 7) blóð. 8) rann.

Bls. 140, 2.

*Sami*: Reibmæltr<sup>1</sup> jöfurr, prýddr við rausn! rættu<sup>2</sup> at hættu skeiðum á vit<sup>3</sup> Blálands; byrr lá at breidd<sup>4</sup> státi<sup>5</sup>. Skúr laust á dýra skjeldrim, á þröm, stokkinn skokks mjöll<sup>6</sup>, en lofbúngr reisti<sup>7</sup> lauka<sup>8</sup> við þúngan sjó.

1) greiðborðr. 2) þú rædst. 3) til. 4) kannske *bræddu*, bikubu. 5) stefni. 6) á sjörökinn borðstokk. 7) samr. 8) siglutrén.

Bls. 141.

*Sami*: Nenninn<sup>1</sup> gramr hefir gagn<sup>2</sup> ör hverri gunni<sup>3</sup>; ferð<sup>4</sup> gekk, ok hjó sverðum; snörp snerra<sup>5</sup> háðist þá síðan.

1) ötull. 2) sigr. 3) orustu. 4) herliðið. 5) hrið.

Bls. 154.

*Þjóðólfr*: Liðs höfðingi lét kvitjat úlfgráð<sup>1</sup>, þá er spjótum var lypt<sup>2</sup>; en þeirs<sup>3</sup> runnu undan, báðu friðar. Hann hefir opt keyptan auð með oddi fyrir suanan sjá, þar er blauðum var leitt<sup>4</sup>; svá finnast minni til.

1) sefði græðgi ulfs. 2) þá barist var. 3) þeir sem. 4) þar sem bleyðimenn þorbu ekki að koma.

Bls. 159.

*Sami*: Þjóð veit, at Haraldr hefir háðar áttján<sup>1</sup> grimmligar rimmr<sup>2</sup>; halir hafa opt rofit sáttir fyrir jöfri. Hróbigr konúgr! þú rauð<sup>3</sup> blóði hauss kárs<sup>4</sup>



arnar, áðr færir hígat<sup>5</sup>; imr<sup>6</sup> gat hvassar klær, hvar<sup>7</sup> komut.

1) 18. 2) oruðr. 3) raubst. 4) áffab. 5) hínab. 6) ulfr. 7) þar sem þér.

Bls. 161.

*Stúfr skáld*: Eggðjarfr ofrhuginn fór leggja und sik Jórsali; (hín) efri fold var virk<sup>1</sup> víga valdi<sup>2</sup> ok Girkjum<sup>3</sup>. Ok með ærnu ríki kom jörð óbrunnin heim-öl<sup>4</sup> und gunnar herði<sup>5</sup>. Önd Haralds ofar löndum<sup>6</sup>.

1) vinveitt. 2) Haraldi. 3) Grikkjum. 4) heimil. 5) hermk., Harald. 6) Þetta held eg vera stef, og heyra til síðasta visuorðs í næsta erindi: Önd Haralds (d) vist um aldr með Kristi ofar löndum.

Bls. 162.

*Sami*: Ráð ok reiði Egða grams<sup>1</sup> stóðu (móti) svika-mönnum á ýmsum Jórdanar borðum<sup>2</sup>; þat orð rann. En fyrir sanna afgjörð gat þjóð illa frá<sup>3</sup> stilli<sup>4</sup>, (ok) fekk vísan vāða. Vist um aldr með Kristi<sup>5</sup>.

1) Haralds. 2) bökkum. 3) þannig Hk. 4) fekk gjöld af honum. 5) sjá næst undang. vtsu.

Bls. 167, 1.

*Þórarinn Skeggjason*: Gjörri jöfurri náði handa glóðum<sup>1</sup>, en Grikklands stólpengill gekk steinblindr straungu abalmeini.

1) gulli.

Bls. 167, 2.

*Þjóðólfr*: Eyðir heiðingja<sup>1</sup> sútar lét stínga út bæði augun stólpengils; þá var styrjöld byrjuð. Allvaldr Egða<sup>2</sup> lagði grálígt mark á bragníng austr<sup>3</sup>, en stillir Grikkja fór illa götu.

1) vargs. 2) Haraldr. 3) eystra.

Bls. 169, 1.

*Haraldr kenúgr Sigurðarson*: Súð<sup>1</sup> sneið fyrir vísða Sikiley; brýnn<sup>2</sup> vengis hjörtr<sup>3</sup> skreið vel und drengjum til vánar<sup>4</sup>; (vèr) várum þá prúðir; en ek

vætti<sup>5</sup> minnr<sup>6</sup> at motti<sup>7</sup> muni nenna þinnig<sup>8</sup>. Þó lætr gullhríngs Gerðr<sup>9</sup> í Görðum skolla við mēr<sup>10</sup>.

1) skipið. 2) fljótr. 3) skipið. 4) sem von var. 5) vænti.  
6) síðr. 7) ónýtjungr. 8) þágangi. 9) konan. 10) vill ei þýðast mig.

Bls. 169, 2.

*Sami*: Fundr var þess, at þeir þrændir höfðu meira líð; sú snerra<sup>1</sup>, er vèr of gerðum, varð víst erri-  
lig<sup>2</sup>. Úngr skildumst (ek) við úngan allvald, fallinn í  
styr. Þó lætr o. s. fr.

1) hríð. 2) snörp.

Bls. 170, 1.

*Sami*: Svanni! vèr jósum sextán senn í fjórum  
rúmum, þá er brim vexti<sup>1</sup>; húm<sup>2</sup> dreif á hafakipa  
húfa<sup>3</sup>.

1) vóx. 2) sjó. 3) síður. Stef, sjá 169, 1.

Bls. 170, 2.

*Sami*: Ek kann átta íþróttir: ek fet<sup>1</sup> at smíða  
Yggs líð<sup>2</sup>, ek er hvast<sup>3</sup> fær á hesti, hefik stundum  
numit sund, ek kann skríða á skíðum, ek skýt ok  
ræk<sup>4</sup>, svá at nýtir<sup>5</sup>. Þó lætr o. s. fr.

1) kann. 2) Óbins öl, þ. e. yrkja. 3) vel. 4) eg ræ. 5) gagn  
er að.

Bls. 170, 3.

*Sami*: Munat ekkja nè úng mæ'r enn sanna, at  
(vèr) værim í borg suðr, þar er (vèr) gerðum sverða  
svip<sup>1</sup> um morgin? (Vèr) ruddumst um með oddi;  
merki verka eru þar. Þó lætr o. s. fr.

1) orustu.

Bls. 171.

*Sami*: Ek var fæddr, þar er Upplendingar benda  
álma; nú læt ek skeiðr, leiðar búmönnum, skolla<sup>1</sup> við  
sker. Ek hefi vítt<sup>2</sup> skotit eygarð<sup>3</sup> (með) barði<sup>4</sup>. Þó  
lætr o. s. fr.

1) fljóta. 2) víða. 3) sjónum. 4) framstafai.

Bls. 172, 1.

*Stúfr*: Ógnarmíldr öðlingr Egða<sup>1</sup> gat<sup>2</sup> þá mægð,

er vildi; Gauta spjalli<sup>3</sup> tók gnótt gulls ok dóttur bragníngs.

1) Haraldr. 2) fékk. 3) konúgr.

Bls. 172, 2.

*Valgarðr af Velli:* Haraldr! skauztu beiti<sup>1</sup> und hiun frðsta farm, þú færðir grunnlaust gull austan ör Görðum; frami veitist þér. Hugdyggj jöfurr! (þú) stýrðir hvatt í hörðu glyggi<sup>2</sup>; sattu<sup>3</sup> Sigtún, er sædrif lætti; en skip hnigðu<sup>4</sup>.

1) skipi. 2) vebri. 3) þú sást. 4) svifu.

Bls. 173.

*Þjóðólfr:* Snjallr landreki<sup>1</sup>! sðan relst eikikjölr ördigt vatn austan ör Görðum; allir Svíar ræðu því<sup>2</sup>. Skeið Haralds, höll á sollin hlæborð<sup>3</sup>, gekk und breiðum vef<sup>4</sup> með gullit mikla; ótt glygg<sup>5</sup> féll um tiggja.

1) konúgr. 2) eða tjóðu þér, veittu þér lið. 3) hlæborð. 4) segli. 5) stormr.

Bls. 174.

*Valgarðr:* Ógnblíðr yngvi<sup>1</sup>! sðan slaung<sup>2</sup> eik<sup>3</sup> und þér í haf frá Svíþjóðu; rétt óðal var of ætlat yðr. Rifhynd<sup>4</sup> bar fyrir slætta Skáney, þars<sup>5</sup> (hann) rendi rétt á stag; en skeiðr skelktu brúðir, nánar Dönum.

1) konúgr. 2) hljóp. 3) skipið. 4) skipið. 5) þar sem.

Bls. 175, 1.

*Sami:* Haraldr! læztu gerfa<sup>1</sup> herjat alla Sælund; tiggi, þú hnygg<sup>2</sup> andskotum; vargr rann hvatt at vittja<sup>3</sup> valfalls. Fjölmeðr<sup>4</sup> konúgr gekk á Fjón, en fékkat<sup>5</sup> hjálmum lítit erfði; rít<sup>6</sup>, ríkula<sup>7</sup> ristin<sup>8</sup>, brast.

1) gjörsamliga. 2) hnekkir. 3) vitja. 4) fjölmennr. 5) fékk ei. 6) skjöldur. 7) af afli. 8) klofin.

Bls. 175, 2.

*Sami:* Bjartr eldr brann í bæ fyrir sunnan Hróis-keldu; nenninn<sup>1</sup> ræsir lét reykvell<sup>2</sup> fella ofan rönn<sup>3</sup>. Gnógir<sup>4</sup> laudsmenn lágu<sup>5</sup>; hels<sup>6</sup> ló<sup>7</sup> sumum frelsi; harmvesalt hyski dróst hljótt til skógs á flóttu.

- 1) stull. 2) eld. 3) hús. 4) margir. 5) nl. fallnir. 6) fjötrar.  
7) svipti.

## Bls. 176.

*Sami:* Dapr<sup>1</sup> of skilda ferð<sup>1</sup> dvaldi, en fögur sprund vurðu fengin; þeir Danir, sem eptir lifðu, drifu undan. Lás<sup>2</sup> hélt líki<sup>3</sup> drósar, fjötrar bitu fíkula<sup>4</sup>; mart (hið) hörundbjarta fjöð leið<sup>5</sup> fyrir<sup>6</sup> yðr til skeiða.

- 1) menn. 2) læstr fjötur. 3) líkam. 4) gríðarlega mjög.  
5) gekk. 6) á undan.

## Bls. 177.

*Þjóðólfr:* Nú er víðis valmeiðum<sup>1</sup> hætt<sup>2</sup> (at) vætta<sup>3</sup> góðs friðar; drótt veit mikinn ótta: her hefir skeiðr fyrir haðri. Morðs mildr Magnús vill halda hlunn-gotum<sup>4</sup> norðan, en ítr Haraldr skreytir önnur unnvigg<sup>5</sup> sunnan.

- 1) mönnum. 2) hæpið. 3) vænta. 4) skipum. 5) skip.

## Bls. 180, 1.

*Valgarðr:* Þar er (þèr) hældut yðram skipum sunnan, var iðgíkt<sup>1</sup> sjó<sup>2</sup> inn í ormsmunn<sup>3</sup>, sem eldr brynni. Skeið bar hinn rauða skolpt; skein af hreinu gulli; dreki fór mikla dagleið, braut dúfu<sup>4</sup> und húfi<sup>5</sup>.

- 1) öldungis eins. 2) að sjá. 3) dreka höfubíð. 4) báru.  
5) síðunni.

## Bls. 180, 2.

*Sami:* Lör<sup>1</sup> var lagt í beði<sup>2</sup>, sollit haf læk golli<sup>3</sup>, en hrannir<sup>4</sup> þógu<sup>5</sup> ógrlig höfuð (á) herskipum. Þú ræðr öllum Noregi, en æðri ræsir ristr aldri kaldan sjó; snjöll sveit tær<sup>6</sup> sínum drottni.

- 1) brimlöður. 2) í hrannir. 3) gulli. 4) öldurnar. 5) þvöðu.  
6) veitir líð.

## Bls. 180, 3.

*Þjóðólfr:* Viðkunnr vísir! þú læzt vatn slitna und þunnri skör; dýr flaut klifu flóð, þar er (þèr) fórut austan ör Danmörk. Sou<sup>1</sup> Ólaf<sup>1</sup> bað þèr síðan hálf

land<sup>2</sup> ok þegna við sik; hykk<sup>3</sup>, at frændr fyndist þar hála<sup>4</sup> fegnir.

1) Magnús. 2) lönd. 3) eg bygg. 4) mjög.

Bls. 185.

*Bölverkr*: Hoddströir<sup>1</sup>! síðan varð græn grund heimöl<sup>2</sup> þér, er (þér) fundut Magnús, en (þú) bautt<sup>3</sup> hánun gull, sem ek heyrða. Sætt endist allfribliga í míli ykkar frænda, en Sveinn vætti<sup>4</sup> síðan rómöldu<sup>5</sup> einnar.

1) mk., Haraldr. 2) heimil. 3) bautst. 4) vænti. 5) styrjaldar.

Bls. 193.

*Haraldr konúgr*: Þórir! þegi þú; þú er úgegn þegn; ek heyrða, at faðir þinn hėti Hvinngestr.

Bls. 194.

*Magnús góði*: En þótt faðir minn hėti Hvinngestr, þá gerði hann aldri garð um hestreðr<sup>1</sup>, sem Sigurðr Sýr; sá var faðir þinn.

1) saumabi hann aldrei fyrir hesta sína.

Bls. 196, 1.

*Arnór jarlaskáld*: Magnús! hlýð til máttigs óðar; ek veit manngi<sup>2</sup> annar fremra. Jóta gramr! (ek) ráðumst yppa<sup>2</sup> yðru kappi í fljótu kvæði. Hörða drottinn! þú er réttr haukr; hverr gramr er þér stórum verri; þinn þrifnuðr<sup>3</sup> verði meiri, en þeirra, unz allr himinn rifnar<sup>4</sup>.

1) engan. 2) lýsa. 3) uppgágr. 4) eða: verði þinn þrifnuðr meiri, unz himinn rifnar, en þeirra (þrifnuðr) allr (einginn).

Bls. 196, 2.

*Sami*: Ótti fengins gulls<sup>1</sup>! (þér) kunnut hætta elgjum æðiveðrs<sup>2</sup> á skelfðan-græti, eða fætit ella flestan aldr und drifnu tjaldi. Minn hollvinr! vísuðr berr

K 2

þik snarla í lyptíng innan, líkan hvössum hauki; aldri skrifbr farlikt<sup>3</sup> eiki<sup>4</sup> und frðra fylki.

1) mk., Magnús. 2) skipum. 3) falligt. 4) skip.

Bls. 197, 1.

*Sami*: Jöfra bagi<sup>1</sup>! (þér) létuð mannkyn eigi hafna yðru nafni. Hlenna<sup>2</sup> þreytir<sup>3</sup>! þú flýr hvatki<sup>4</sup> hyr nè málm í broddi styrjar<sup>5</sup>. Hlenna dólgr! ek hrósa því, er (þú) glæsir herskip: búiðngr hlunna reiðar<sup>6</sup> er sem röðull renni upp í heiði eða brenni vitar.

1) mótstöðumadr, yfirkonungur. 2) ræningja. 3) kugari. 4) getgáta. 5) bardaga. 6) skips þíns.

Bls. 197, 2.

*Sami*: Er<sup>1</sup> mildíngur rennir Meita hlðir<sup>2</sup> sævar skíð<sup>3</sup>, lízt mönnum sem engla fylki himna þengils renni ósamt<sup>4</sup> unnar<sup>5</sup>.

1) þegar. 2) sjoínn. 3) á skipi sínu. 4) ósamt, undir eins. 5) yfir sjoínn.

Bls. 197, 3.

*Sami*: Ek frá, at þjóðir elska eyðendr græðilost-ins<sup>1</sup> geima vals<sup>2</sup> hit næsta guði í þessum heimi; þín inndrótt<sup>3</sup> er höfð at minnum.

1) sjolostins. 2) skips, mk., nl. konungana. 3) hirðsveit.

Bls. 200.

*Magnús góði*: Margr sverðrjóðr<sup>1</sup> kveðr sik alinn verða búkarls dóttur at sorgum; ek uggi allítt ótta seggja. En ef einhver eldgefn<sup>2</sup> bannar svefna fyrir mèr, veldr víst svinn síklíngs systir andvöku minni. -

1) mabr. 2) kona.

Bls. 236, 1.

*Norðmenn*: Nú fara daprar skeiðr, herkunna<sup>1</sup> fyrir sunnan lög<sup>2</sup>, heim í húmi með þenna dýrneunninn<sup>3</sup> gram dauðan. Öld hefir illa haldit þat höfut<sup>4</sup>, er fremst var jöfra; hirðmenn hafa hulit<sup>5</sup> skylja<sup>6</sup>; era<sup>7</sup> stríðvana<sup>8</sup> sðan.

1) getgáta; þjóðkunna. 2) í Danmörk. 3) ágæta vaskan.

- 4) mönnum hefir illa haldið á þeim húlðingja. 5) kistulagt.  
6) konunginn. 7) ei er. 8) harmlaust.

## Bls. 236, 2.

*Oddr Kikinaskald:* Menn felldu mörg tár, þá er (þeir) báru mildan þengil í gróf: sú byrðr<sup>1</sup> var þung þeim, er hann gat<sup>2</sup> seima<sup>3</sup>. Hugi deildist<sup>4</sup> svá, at húskarlar grams hældu varla vatni<sup>5</sup>, en siklings þjóð sat sðan opt huþin<sup>6</sup>.

- 1) byrði. 2) gaf. 3) gull. 4) hryggist. 5) bundust ei tára.  
6) sorgfull.

## Bls. 237.

*Sami:* Ek má<sup>1</sup> harða<sup>2</sup> illa, sft<sup>3</sup> þraut góða æfi Magnúss, móðfkins<sup>4</sup> stillis<sup>5</sup>, stríð hafa of staddan Odd. Ek hvarfla, hvers manns þurfi; stránger harmr fær ángrat mér; þjóð er döpr at dauðan döglíng, því för-um vèr aprir.

- 1) mér líðr. 2) mjög. 3) síðan að. 4) hugðjarfs. 5) getg.

## Bls. 251.

*Haraldr konungr:* Meðan líneik<sup>1</sup> lírlar<sup>2</sup> veri<sup>3</sup> sín-um, galdrs<sup>4</sup> gerðr<sup>5</sup>! látum vèr haldit akkerum í Goðn-arfirði.

- 1) kovan. 2) lætr vel að. 3) manni. 4) saungs. 5) kona.

## Bls. 252, 1.

*Þjóðólfr:* Ek segi eina spá: annat sumar skal kallnefr<sup>1</sup> halda furu<sup>2</sup> (með) fleini (enn þá) sunnar; vèr aukum króki<sup>3</sup> kaf.

- 1) kaldnefr, akkerið. 2) skipi voru. 3) akkeris fleininum.

## Bls. 252, 2.

*Bölverkr:* Næsta árit bjóttu<sup>1</sup> leiðánger af láði, reistu<sup>2</sup> græði<sup>3</sup> glæstum gjálfrstéðum<sup>4</sup>; lögr gekk um (hin) fögru skip. Dýrr skukkr<sup>5</sup> lá á dökkri báru: Danir váru þá illa staðnir<sup>6</sup>; herra sá hlaðnar skeiðr fyrir haudri.

- 1) bjóstu. 2) þú ristir. 3) sjoðinn. 4) skipum. 5) skip.  
6) staddir.

## Bls. 253.

Meyjar eybaugs<sup>1</sup> Dana skáru akkeris hrínga ör fast-osti<sup>2</sup>; þat þíng<sup>3</sup> of ángraði þengil. Nú sèr mörg mæð ærnan krók ör jární halda skípum allvalda; færi<sup>4</sup> hlær at því í morgin.

1) sjóar-. 2) mysu-osti eða súrum osti. 3) sá hlutr. 4) færri meyar.

## Bls. 254, 1.

Grani skáld: Ósvífr<sup>1</sup> Kraka drífu<sup>2</sup> hlökk<sup>3</sup> lét aldr-egi brá þorna úti í harða þykkum Hornskógi. Fíla drottinn<sup>4</sup> rak flótta grams fjanda til strandar; faðir Dóttu<sup>5</sup> varð allskjótt at reiða auð út<sup>6</sup>.

1) ósvífrin. 2) gulls. 3) kona. 4) Noreg; konúgr. 5) þorkell geysa. 6) gjalda fé.

## Bls. 254, 2.

Sami: Döglíngur fékk ara jóði<sup>1</sup> danskt blóð at drekka; veitk<sup>2</sup> hilmi gerðu<sup>3</sup> hörð hugins jóla<sup>4</sup> við þjóla-arnes. Ætt arnar<sup>5</sup> spornaði<sup>6</sup> allvitt um valfalli<sup>7</sup>; vargr at hold Jóta, sem vildi: njóti hann þess vel!

1) erinnum. 2) eg veit. 3) hafa gert. 4) mikib mannslag. 5) örninn. 6) gekk. 7) yfir valinn.

## Bls. 255.

Stúfr: At frèttum<sup>1</sup> varð Falstr autt; drótt fékk mikinn ótta; hrafn varð gladdr, en Danir váru hræddir hvert ár.

1) eptir því sem spurzt hefir.

## Bls. 256.

Þorleikr fagri: Erumsk ván<sup>1</sup> vígs kænum vísa, (at) örr<sup>2</sup> finni linnþrænda lið í odda snerru<sup>3</sup> á rakna stígu<sup>4</sup>. Þó má guð enn valda<sup>5</sup>, hvárr nemr annan önda eða löndum; Sveinn hyggir lítt á sjaldfestar sættir<sup>6</sup>.

1) mér er þess von af. 2) sá örvi konúgr. 3) orustu. 4) sjó. 5) ráða. 6) á gríð, sem sjaldan haldast lengi.

## Bls. 257, 1.

Sami: Reiðr<sup>1</sup> Haraldr, sá er opt hefir rauða rönd<sup>2</sup>



fyrir löndum; færir breið-borðröku<sup>3</sup> norðan á Buðla slóðir<sup>4</sup>. En gullmunnaut<sup>5</sup>, steini fagrdrifin<sup>6</sup> lauks<sup>7</sup> glæsidýr<sup>8</sup> Sveins, þess er rýðr geira<sup>9</sup>, sækja<sup>10</sup> suðnan of sjá.

1) snar. 2) skjöld. 3) skip. 4) haf. 5) með gyltum dreka- höfðum. 6) málub fögrum litum. 7) siglu. 8) skip. 9) spjot. 10) fara.

## Bls. 257, 2.

*Haraldr konungr ok Þjóðólfr*: Linus láðbrjótr<sup>1</sup>! baldr brynþings sá er land á sunnarr fyrir<sup>2</sup> ráða<sup>3</sup> hefir logit at baldri fetilstínga<sup>4</sup>. Þá er sjá<sup>5</sup> enn norðri njörðr borða<sup>6</sup> glymhriðar<sup>7</sup> hála<sup>8</sup> fastmálari<sup>9</sup>; Gramr! þú er flestum<sup>10</sup> fremri norðr<sup>11</sup>.

1) mk. 2) nl. at. 3) nl. Sveinn jarl. 4) sverðs, nl. að mér. 5) sá. 6) skjalda. 7) orustu, hermk. nl. Haraldr. 8) miklu. 9) orðheld- mari. 10) þann. Fagurskinna. 11) á Norðrlöndum.

## Bls. 258.

*Stúfr*: Þeir á Þjóðu flýðu fund þengils af stundu; hugfullt hjarta<sup>1</sup> ræð stórt<sup>2</sup>. Haralds önd ofar löndum<sup>3</sup>.

1) sá hugdjarfi konungr. 2) hafði stórar ráðagerðir og framkvæmdir. 3) Sjá bls. 161.

## • Bls.-259, 1.

Allr Heiðabær var brendr upp með endum<sup>1</sup> af reiði; en þat má kalla hraustligt bragð, er ek hugða. Ván er, at (vèr) vinnim Sveini harm; vark<sup>2</sup> á borgar- armi í nótt fyrir óttu; hár logi gaus ör húsum.

1) enda í milli. 2) eg var.

## Bls. 259, 2.

*Þorleikr fagri*: Fólkrögnir<sup>1</sup>, hinn er veitað<sup>2</sup>, getr fregna sveit fylkis, hve heiptgjarn konungr hefr arnat<sup>3</sup> til Heiðabæjar: þá er Haraldr rendi endr<sup>4</sup> austan byrskíðum<sup>5</sup> ár<sup>6</sup> til þengils bæjar þarflaust; þat er án um væri<sup>7</sup>.

1) mk. 2) veit það ekki. 3) farið. 4) forðum. 5) skipum. 6) snemmindis. 7) hvað aldrei skyldi verið hafa.

## Bls. 261.

*Sami*: Sveinn, sá er varð borinn beztrar tíðar<sup>1</sup> und miðgarði<sup>2</sup>, bauð ríkri þjóð at rjóða randir á landi. Þó læt bilstyggr<sup>3</sup> Haraldr heldr vilja þerjast á byrjar val<sup>4</sup>, ef hvatráðr konúgr hældi láði.

1) til mestu hamingju. 2) á jörðu. 3) bráblátr. 4) skipi.

## Bls. 264, 1.

*Sami*: Ek of frá, hve Sveinn elti Austmenn allt á veg flausta<sup>1</sup>, þá er annarr snarlundaðr siklíngr hêlt undan. Allr fengr<sup>2</sup> þrænda þengils varð fjóta á eli sollnu Jótlands hafi; þeir<sup>3</sup> létu fleiri skip.

1) haf. 2) herfáng. 3) þrændr.

## Bls. 264, 2.

*Sami*: Hugstinnir vinir siklíngr<sup>1</sup> buðu seggja drottni<sup>2</sup> mikla sætt<sup>3</sup>. Þeirs<sup>4</sup> höfðu minna lið, svöfðu hjald<sup>5</sup>. Ok snarráðir bændr dvöldu sðan sókn, er (þeir) tókust orðum; önd var óföf ýta kindum<sup>6</sup>.

1) Haralds. 2) Sveini. 3) mikib fe til gríða. 4) þeir er. 5) vildu ei þerjast. 6) bændr vildu segnir lífa.

## Bls. 269.

*Þjóðólfr*: Hverr drottinvandr<sup>1</sup> þegn hjaldrvitjaðar<sup>2</sup> skyli<sup>3</sup> sitja ok standa, sem dýrum dólgstýranda<sup>4</sup> hugu- ar. Öll þjóð lýtr feiti fólkstara<sup>5</sup>; fátt er til, nema játta þat<sup>6</sup>, sem konúgr vill þá bjóða gotnum<sup>7</sup>.

1) -holtr. 2) hermk., Haralds. 3) skal. 4) hermk., konúgi. 5) hermk., konúginum. 6) jata því. 7) mönnum.

## Bls. 270, 1.

*Haraldr konúgr*: Ek sê hinn örfa Einar þambar-skelfi, þann er kann skeina þánga þjálf<sup>1</sup>, gánga hêr upp fjölmennan. Fullafl<sup>2</sup> býr fyllar hilmis stóls<sup>3</sup>; ek finn, at minna húskarla lið drifr opt á hælum jarli.

1) sjoinn. 2) þessi ríki höfðingi. 3) ætlar sér að setjast á konúgs háseti.

## Bls. 270, 2.

*Sami*: Rjóðandi randabliks<sup>1</sup>! Einar mun ráða oss  
ör landi, nema kyssi enn þunna öxar muun.

1) sverðs, mk.

## Bls. 282.

*Þjóðólfr*: (1) Frán<sup>2</sup> sveit<sup>3</sup> hefir skipt sinni dáð<sup>4</sup> ok  
góðum drottnei<sup>5</sup> við Sveini<sup>6</sup>; þat dréngspell<sup>7</sup> er lengi  
til minna.

1) Fagrskinna hefir þann vísubelming, er þessi vísuorð eru úr  
tekin. 2) hraust. 3) Norðmenn. 4) hollustu. 5) Haraldi. 6) nl.  
brugðð trú sinni við Harald, og geingð á hönd Sveini. 7) mann-  
skabi, eða ómannligt verk.

## Bls. 288.

*Sighvatr*: Ívar! (þér) sátuð eigi meginfjarri<sup>1</sup>, þá  
er færðag<sup>2</sup> orð<sup>3</sup> at ossum<sup>4</sup> ítrum drottnei: lof<sup>5</sup> sóttist.  
Þér er vant, at hnekkja lofi þínu, alls<sup>6</sup> hann ræð hlýða  
hróðr sinn<sup>7</sup>; hefig beidt hljóðs á báða bekki.

1) mjög langt frá. 2) eg færði. 3) ljóð. 4) vorum. 5) lof-  
kvæðið. 6) fyrst. 7) lofkvæði um sig.

## Bls. 294.

*Arnór*: Tiggja rauð frána<sup>1</sup> egg á Fjóni, en vanna<sup>2</sup>  
sðan Fjónbyggja lið rýrt; eldr rann um sjót<sup>3</sup> manna.

1) snarpa. 2) gerði. 3) hýbili.

## Bls. 295.

*Haraldr Sigurðarson*: Nú emk orðinn ráðbani  
allra<sup>1</sup> ellifu ok tveggja manna<sup>2</sup>; þau morð eru svá, at  
ek man enn; (ek) eggjumst vígs. Lýtendr golls<sup>3</sup> inna  
enn gráleik, ok ginn<sup>4</sup> ferr með<sup>5</sup> skolli<sup>6</sup>; (menn) kveða  
lauki lítit gæft til auka<sup>7</sup>.

1) alls. 2) þann. Hk. 3) menn. 4) tál. 5) er samfara.  
6) pretum. 7) málshátt: opt vex laukur af litlu.

## Bls. 308.

*Þjóðólfr*: Fagurt sprund! ek sá skeið hrundit í á  
framm at flæði; kenn<sup>1</sup> þú, hvar laung súð hins prúða  
dæka liggir fyrir landi. Frán<sup>2</sup> orms föx glóa und farmi

sízt<sup>3</sup> hánum var ýtt af hlunni; búnir svírar báru brunnit gull.

1) sjá. 2) sögr. 3) þannig Hk.

Bls. 309, 1.

*Sami:* Laugardag slýngr<sup>1</sup> liðbaldr<sup>2</sup> af sèr-laungu tjaldi, þá er prúðar ekkjur líta orms súð út ör bæ. Næsta<sup>3</sup> ræð úngr allvaldr at stýra nýrri skeið vestr ör Nið, er árar drengja falla í sjó.

1) sviptir. 2) herkonunginn. 3) þar næst.

Bls. 309, 2.

*Sami:* Ræsis herra kann slíta rétt ræði<sup>1</sup> ör verri<sup>2</sup>; ekkjan<sup>3</sup> stendr, ok undrast áraburð, sem furðu. Ert mun snót<sup>4</sup>, ef<sup>5</sup> svörtu ferkleyf<sup>6</sup> sæfáng<sup>7</sup> ganga í tvö; þöll<sup>8</sup> leggr leyfi á þat, við fullan frið<sup>9</sup>.

1) þær beinu árar. 2) sjónum. 3) konan. 4) henni mun falla illa. 5) nl. hin. 6) árar. 7) þann. Hk. 8) konan. 9) hún mundi lofa árunum að brotna, ef friðr væri í landi.

Bls. 309, 3.

*Sami:* Hár<sup>1</sup> veit sorgar<sup>2</sup>, áðr en sæfáng<sup>3</sup> slítist ör straungum mar. Norðmeðr<sup>4</sup> róa negldum unnar naðri<sup>5</sup> út inn heglda<sup>6</sup> strauum. Þar er herra heldr sjö tigum ára til verra<sup>7</sup>, er sem (maðr) líti arnarvæng af járn.

1) keipurinn. 2) þann. Hk.; reynist. 3) árarar. 4) -menn. 5) skipi. 6) ískalda. 7) hafs.

Bls. 310, 1.

*Sami:* Skafnir snekkjústafnar eigu skjól und skógi; vísi leiðángs læsir<sup>1</sup> lönd (með) herskipa bröndum. Almenníngur liggur innan hverja vík í skerjum; há-brynjaðar<sup>2</sup> skeiðar láta eið hlýja<sup>3</sup> sèr.

1) umkringir. 2) vel útbúnað með verjum, skjaldabár. 3) þann. Hk., skýla.

Bls. 310, 2.

*Sami:* Konúngur lemr barði<sup>1</sup> háfan hlymgarð Hlèss-cyjar<sup>2</sup>; þá neytir þengill snekkju strengja til þrautar.

Skæði<sup>3</sup> lindis<sup>4</sup> er eigi inndæll<sup>5</sup> bjúgu járn<sup>6</sup>; grjót ok vetrin ljótu gnegr<sup>7</sup> af digrum gaddi<sup>8</sup>.

1) með stafninum. 2) sjó. 3) þannig Hk. 4) linditrjáa, vindr. 5) er skæðligr. 6) akkerinu. 7) nagar. 8) akkeris fleini.

Bls. 311.

*Sami*: Haraldr þrýstir nú siun helmíng<sup>1</sup> hraustla at Elfi; nær<sup>2</sup> Noregs drottinn! (þèr) náttíð at landamæri. Gramr á þing við<sup>3</sup> þumlo<sup>4</sup>; þar er Sveini eindagaðr hans fundr, skyldr hröfnum<sup>5</sup>, nema Danir haldi undan.

1) líti sínu. 2) knár. 3) hjá. 4) þannig Hk. 5) nl. bardagi.

Bls. 313, 1.

*Steinn Herðisarson*: Hauklyndr<sup>1</sup> þengill sagði hitt er hugði vera myndu: kvað þar þrotna vãn eirar<sup>2</sup> fur hánom<sup>3</sup>. Frægr hilmir kvað hvern vörn<sup>4</sup> skyldu falla of þveran annan, heldr en vægja; menn brutu upp<sup>5</sup> öll vörn.

1) lyndr sem haukr, snarlundaðr. 2) vægðar, friðar. 3) sér, Harald. 4) vorra manna. 5) tóku fram.

Bls. 313, 2.

*Sami*: Hugstránger drottinn, hinn er hittí hersa, beidd Dana fundar við 1½ hundrað lángra skipa. Þat var næst, er reiðr<sup>1</sup> atseti<sup>2</sup> Hleiðrar ræð rísta þánga láð<sup>3</sup> þángaþ þrimr hundraðum sanda mörum<sup>4</sup>.

1) ütull. 2) sá sem hefir aðsetr sitt í Hleiðru, Svein Dana-konungur. 3) sjoinn. 4) skipum.

Bls. 314, 1.

*Þjóðólfr*: Vargholtr veitir vingjafa<sup>1</sup> lét lystr dreka skolla<sup>2</sup> fyrir miðju brjósti<sup>3</sup>; þat var oddr<sup>4</sup> loftúngs liðs.

1) konungur. 2) fljóta. 3) nl. flotans. 4) broddr.

Bls. 314, 2.

*Sami*: Friðvandr jöfurr bað hrausta fylking standa fast; mér sýndust hildíngs víðir<sup>1</sup> skjalda hömlur hamalt<sup>2</sup>. Nýtr ráðandi manudæða lauk rammsyndan naðr<sup>3</sup> röndum<sup>4</sup> fyrir utan Nízi, svá at hver (rönd) tók aðra.

1) vinir. 2) samskarð. 3) dreka. 4) met skjöldum.

## Bls. 314, 3.

*Steinn Herðisarson:* Úlfr, stallari grams, hèt á oss alla, þá er hákesjur skulfu; róðr var greiddr úti á græði<sup>1</sup>. Skeleggjaðr<sup>2</sup> spjalli<sup>3</sup> snjalls landreka<sup>4</sup> bað leggja sitt skip vel framm með skylja<sup>5</sup>, en seggir játtu<sup>6</sup>.

1) hafu. 2) hvatr, örugg. 3) vinr. 4) konungs, Úlfr stallari 5) konunginum. 6) því.

## Bls. 315.

*Stúfr:* Haraldr vann Sveini meinfært<sup>1</sup> fyrir móðu<sup>2</sup> mynni; vísir, þar er (þer) gerbuð viðrnám, varð<sup>3</sup> biðja friðar. Spjallar<sup>4</sup> jöfurs<sup>5</sup>, gyrðir hjörvi, herðo atróðr fyrir utan Halland; heit und blæs blóði á lög.

1) farar tálma. 2) Nizar. 3) Sveinn. 4) vinir. 5) þann. Hk.

## Bls. 316, 1.

*Sami:* Hvartveggi nýtr hlífarstygggr skjöldungur bað seggja lið skjóta ok höggva: skamt var á miðli liðs. Bæði<sup>1</sup> fló<sup>2</sup> grjótt ok örvar, þá er brandr hrauð<sup>3</sup> af sèr rauðu blóði; fregra<sup>4</sup> gotna fjörvi brá skjótt.

1) þannig Hk. 2) flaug. 3) ruddi. 4) frægra.

## Bls. 316, 2.

*Þjóðólfr:* Upplenzkr hilmir<sup>1</sup> dró álm<sup>2</sup> alla nótt; hinu snjalli oddviti lét hremsur<sup>3</sup> drífa á hvítar hlífr<sup>4</sup> Blótugr oddr smú<sup>5</sup> brynjur búandmönnumk; flygr<sup>7</sup> vigra<sup>8</sup> óx, þars<sup>9</sup> gjöld finna<sup>10</sup> stóðu í faníngs<sup>11</sup> skjöldum.

1) Haraldr. 2) boga. 3) örvar. 4) hlífar. 5) smó, smaug. 6) þannig Hk. 7) flug. 8) spjóta. 9) þar er. 10) örvarnar. 11) drekans.

## Bls. 317.

*Steinn Herðisarson:* Vèr börðumst; undr er, ef örmóts viðir<sup>1</sup>, þeir er vörðu víða grund, kendu eigi Harald gjörva<sup>2</sup> of<sup>3</sup> sðir, þá er Norðmenn hældu forðum herskildi<sup>4</sup> fyrir Nizar ósi; hrafn fékk guótt náss í óttu.

1) menn. 2) fullvel. 3) um. 4) börðust.

## Bls. 318, 1.

*Arnór jarlaskáld:* Tiggi, læztu hjálmáro<sup>1</sup> heyra,

er (þú) rautt<sup>2</sup> tvær<sup>1</sup> týrfíngs<sup>3</sup> eggjar, hits<sup>4</sup> fyrir Nízi. Áðr mannfall væri, skriðu borð nýs<sup>5</sup> naðrs<sup>6</sup> norðan, at fýsi<sup>7</sup> allvalds; hrafuþarfr konúngr<sup>8</sup> hlaut skjóta stafni til Hallands.

- 1) hermenn. 2) raudst. 3) sverðs. 4) þar. 5) nýsmíðabás  
6) dreka. 7) vilja. 8) herkonúngr.

Bls. 318, 2.

*Sami*: Heiðmær<sup>1</sup> konúngr, sá er hvergi flýði geir-jálm<sup>2</sup>, hrauð<sup>3</sup> Dana skeiðir, glaðr und gulli roðnum hjálmi. Buðlúngr! skjaldborg raufst; hoddglötuðr<sup>4</sup> skaut broddum gegnum brynjur bragna, en skúfar<sup>5</sup> súngu of ná.

- 1) störgjöfull. 2) úr orustu. 3) eyddi. 4) mk., konúngr.  
5) hræfuglar.

Bls. 319, 1.

*Sami*: Hinn forhrausti Sveinn gekkat<sup>1</sup> saklaust<sup>2</sup> af einni snekkju: þat er hugi minn; harðr málmr kom við hjálma. Farkostr<sup>3</sup> fljótmalts<sup>4</sup> vinar Jóta<sup>5</sup> hlaut at fljóta auðr, áðr en öðlúngr flýði frá dauðri verðúng<sup>6</sup>.

- 1) gekk ei. 2) án orsakar. 3) skip. 4) -mælt. 5) Sveins.  
6) hirð.

Bls. 319, 2.

*Þjóðólfr*: (Menn) kváðu gegnan Sogns gram<sup>1</sup> hrjóða senn á einni svipstund hit fæsta sjötígu glæst skip Sveins þjóðar<sup>2</sup>.

- 1) Harald. 2) manna.

Bls. 320.

*Sami*: Sveinn! (þú) átt launa sex jörlum Dana, þeim er vexe<sup>1</sup> hvöt<sup>2</sup> örleiks<sup>3</sup>, sigr innan<sup>4</sup> eina gunni<sup>5</sup>. Vígbjartr<sup>6</sup> Fiðr<sup>7</sup> Arnason, sá er vildit<sup>8</sup> forðast<sup>9</sup> snöru hjarta, varð fangiinn í miðri fylkingu.

- 1) auka. 2) hvatleik. 3) orustu, nl. berjast hvatliga. 4) i.  
5) bardaga. 6) frægr af orustum. 7) Finnur. 8) vildi ei. 9) nl. með.

Bls. 331, 1.

Gramr, sá er gerðir<sup>1</sup> grund<sup>2</sup>, lykr lánngskipa stöfn-um norðr frá Eyrarsundi; hrafngælir<sup>3</sup> sparn<sup>4</sup> höfn

hæli<sup>5</sup>. Gulli glæstir brandar<sup>6</sup> ristu gjálfr, en súbir skjálfa; (þat) var heldr hvast fyrir vestan framm Hal-landi.

1) umkringir. 2) nl. með skipum. 3) þann. Hk., hermik, Sveinn konungur. 4) sporabl. 5) með kjalarhælum, nl. lagði til hafnar. 6) framstafnar.

Bls. 331, 2.

Eiðfastr Haraldr! (þér) gerðut<sup>1</sup> opt skeiðum fyrir jörðu. Sveinn sker ok eysund til fundar annars kon-unga. Lofsnejallr hrafngrennir<sup>2</sup>, hinn er lykr hverna vág stöfnum, hefra<sup>3</sup> út<sup>4</sup> lítit lið allra Dana sunnan.

1) girtub. 2) hermaðr. 3) hefr ei. 4) úti.

Bls. 331, 3.

Snejallr gramr! (þér) sustóð<sup>1</sup> suðr, þar er allir Danir<sup>2</sup> æsto<sup>3</sup> mæltrar stefnu; enn sèr eigi minni efni<sup>4</sup>. Nær<sup>5</sup> Sveinn tekr at nenna<sup>6</sup> norðr til landamæris (at) sinna Harald, varð vindsamt<sup>7</sup> fyrir víðri jörðu.

1) skundubub. 2) þann. Hk. 3) heimtubu. 4) nauðsýn til sáttafunda. 5) vaskr. 6) fara. 7) stórmasamt.

Bls. 232, 1.

(þá) er seggir hvárstveggja<sup>1</sup> hittast, telja snjallir búendr mjök hátt allmörg orð, þau er fyrða ángrar. Þeir þegnar, er þreyta<sup>2</sup> allt í gegnum<sup>3</sup>, láta eigi brátt við sáttum. Ofrhugi sveill ollu<sup>4</sup>.

1) þannig Hk. 2) keppa. 3) ávalt, um allt. 4) = öldu, mönnum.

Bls. 332, 2.

Ófriði verðr allhætt, ef sættast skal; þeir menn, er kunnu miðla, vega öll mál jöfra í skálum.

Bls. 333.

Hefik<sup>1</sup> heyrt hitt, at gláðr Haraldr ok Sveinn settu hvártveggi öðrum gisla; þat var góð sýsl<sup>2</sup>. Þar laukst<sup>3</sup> fyld<sup>4</sup> sátt með vátum ok öllum fullum frið, at hvárgi<sup>5</sup> skildi; þeir haldi svá særum!

1) eg hefi. 2) ráðstöfun. 3) þannig Hk. 4) fullkomin. 5) á hveriga hlitina.



## Bls. 336.

*Þjóðólfr*: Öld Steinkels<sup>1</sup>, sú er vildi veita lið ógn-teitum jarli<sup>2</sup> gefin helju; styrkr stállir olli því. En hinn, er fegir<sup>3</sup>, segir: Hákon lét hörva hvat<sup>4</sup> fyrir, því at afvæn<sup>5</sup> þaban<sup>6</sup> reyndist hánunum illa.

1) þannig Hk. 2) nl. var. 3) sem vill segja málb. 4) hvatt. 5) liðs von. 6) frá Svíaríki.

## Bls. 339, 1.

*Sami*: Landkarlar<sup>1</sup>, lystir sleitu<sup>2</sup>, létu<sup>3</sup> gram varla sæma<sup>4</sup> lög; öld gerði ódæmi á jörðu. Ok tröll brutu hris í hleypikjola hæls<sup>5</sup> þeim andskotum vísa, er ollu því ráði þjóðar.

1) bændr. 2) gjarnir ófriðar. 3) sögðu. 4) halda. 5) fætr; tröll brutu hris á fætr þeim, gerðu þeim farartálma, þ. e. þeir fóru illa för.

## Bls. 339, 2.

Sjá bls. 269.

## Bls. 340, 1.

*Sami*: Hneykir<sup>1</sup> hólmþúá<sup>2</sup> tók harðan taum við Rauma; ek hygg fylking hins frægsta Haralds gengu<sup>3</sup> þar fast. Eldr var gjör<sup>4</sup> at gjaldi<sup>5</sup>, gramr ræð<sup>6</sup>; en þá tæði<sup>7</sup> hár hrotgarmr<sup>8</sup> at færa arma búendr í hóf.

1) hnekkir. 2) Haraldr konúgr. 3) hafa gengið. 4) kveytur. 5) til hegningar. 6) nl. því. 7) = ræð, náði. 8) eldr.

## Bls. 340, 2.

*Sami*: Gagn<sup>1</sup> greipra<sup>2</sup> þegna brann; glóð varð föst í tróði; hertoga hristir<sup>3</sup> laust Heina illum steini. Lýðir báðu sér lífs; logi þingabi<sup>4</sup> Hríngum nauðgan dóm, áðr niðrfall Háls galla<sup>5</sup> næmist<sup>6</sup>.

1) búsgagn. 2) grimmra. 3) Haraldr konúgr. 4) kvað upp yfir. 5) eldsins. 6) fengist; þannig Hk.

## Bls. 341, 1.

*Sami*: Stál bitu rendr<sup>1</sup> fyrir ströndu. Þriðja árit færði fylkir Hörða<sup>2</sup> starf<sup>3</sup> til króks<sup>4</sup> at Hvarfi: friðr namst<sup>5</sup>.

1) skildi. 2) Haraldr konúgr. 3) stríðb. 4) til lykta. 5) fekst.

## -Bls. 341, 2.

*Sami:* Nú er vandmælt, svá at afstandist, of<sup>1</sup> þau verk, er<sup>2</sup> vísi kendi Upplendingnm at eiga auban<sup>3</sup> plóg. Höfuð svinns þengils<sup>4</sup> hefir þessi þrjú missari fengit sér svá lánga tírar<sup>5</sup> at æ mun vinnast<sup>6</sup>.

1) unu. 2) þegar. 3) þannig Hk. 4) svinnr þengill. 5) frægðar. 6) vara.

## Bls. 361.

*Sami:* Þórr stórra smiðbelgja<sup>1</sup> varp hvatt höldnum eldningum<sup>2</sup> ör þrætu þorpi<sup>3</sup> at jötni hafrakjöts<sup>4</sup>. Geirrörðr hrökkviskafis húða<sup>5</sup> tók glaðr við þeirri sío<sup>6</sup> or hljóðgreipum<sup>7</sup> afli galdra<sup>8</sup> smiðju<sup>9</sup>.

1) járnsmiðrinn. 2) nl. illyrdum. 3) munní sínum. 4) skinnaranum. 5) brákar, nl. skinnari. 6) eldstroku. 7) þjótandi. 8) hljóða. 9) munns, þ. e. hann svarði þeim illyrdum, er járnsmiðr hreytti að honum.

## Bls. 362.

*Sami:* Sleggju - Sigurðr<sup>1</sup> eggjafi snák váligrar<sup>2</sup> brákar<sup>3</sup>, en skapdreki skinna<sup>4</sup> skreið of<sup>5</sup> leista heiði<sup>6</sup>. Menn sást<sup>7</sup> orm, búinn ilvegs kilju<sup>8</sup>, áðr neflángur konungr tángar<sup>9</sup> ynni á nábri nautaleðs<sup>10</sup>.

1) járnsmiðr. 2) vobaligrar, stórrar. 3) skinnara. 4) skinnari. 5) yfir. 6) gölfitt. 7) öttubust. 8) skófötum, nl. skinnarann. 9) járnsmiðr. 10) skinnaranum.

## Bls. 363, 1.

*Halli:* Mèr sýndist frændi Frísa kyns<sup>1</sup> færðr í brynju; hjálmfaldinn kútfaldi<sup>2</sup> geingr fyrir hrið í hringum<sup>3</sup>. Túta, vanr úthlaupi, flærat<sup>4</sup> eld í ári<sup>5</sup>; sèk<sup>6</sup> sverð leika á síðu rúghleifa<sup>7</sup> skerði<sup>8</sup>.

1) Túta hinn frislenski. 2) kannske: dvergr. 3) hringabrynju. 4) flýr ekki. 5) í ár. 6) eg sé. 7) málköku. 8) honum Tutu.

## Bls. 303, 2.

*Haraldr ok Halli:* Har., Hvert stillir<sup>1</sup> þú, Halli? H., ek hleyp framm at skyrkaupum. Har., þú mun láta gera smjörvan graut. H., þat er gjörri<sup>2</sup> matr.

1) fer. 2) góðr.

## Hls. 364.

*Halli*: Haddan skall, en Halli hlaut of-fylli grautar; ek kveð hornspánu hlýða<sup>1</sup> hánnum betr, en prýði.

1) hæfa.

## Bls. 365.

*Sami*: Greppr<sup>1</sup> þá dauðan grís at gruntraubustúm<sup>2</sup> ræsi; njörðr hauglands<sup>3</sup> sèr börg<sup>4</sup> standa á borði fyrir sèr. Ek lít rauðar runa<sup>5</sup> síður; ek ræð skjótgervu kvæði. Seggr hefir brendan rana af svíni; send heill, konúngr.

1) eg, skaldið. 2) hugubustum. 3) skjaldar, mk., eg. 4) svín-  
ið. 5) svíns.

## Bls. 376.

*Sami*: Hraung<sup>1</sup> er, þars ek held um háfan þaungul, sízt<sup>2</sup> seldag fjör<sup>3</sup>; sýn<sup>4</sup> er, at sitk<sup>5</sup> at Ránar<sup>6</sup>; sumir ro<sup>7</sup> í búð með humrum<sup>8</sup>. Ljóst er<sup>9</sup> at gista lýsu<sup>10</sup>; ek á lönd út<sup>11</sup> fyrir ströndu; því sit ek bleikr í bruki<sup>12</sup>, þari blakkir<sup>13</sup> mèt um hnakka.

1) niðr, hávafi. 2) síðan. 3) eg dó. 4) auðséb. 5) eg sit.  
6) hjá Rán. 7) eru. 8) stórum kröbbum. 9) það er hjart. 10) hjá  
lýsunni. 11) úti. 12) þangi. 13) slæst.

## Bls. 385, 1.

*Þorgils norðmaðr*: Ek dró ófúsa ýsu; ek átta fáng<sup>1</sup> við laungu: ek vann hlömm<sup>2</sup> of höfði hennar<sup>3</sup>; þat var fyrir skömmu. Þó man ek hitt, at hafðak hrotta<sup>4</sup>, vaððan gulli; dúðum<sup>5</sup> dörr<sup>6</sup> í blóði dreings; þat var fyrir leingra<sup>7</sup>.

1) strit. 2) þungt högg. 3) eg rotaði hana. 4) sverð.  
5) hristum. 6) spjót. 7) leingra síðan.

## Bls. 385, 2.

*Haraldr konúngr*: Harða<sup>1</sup> dyggir hirðmenn hjuggu stírða; ferð<sup>2</sup> sótti framm á flótta, en þat var<sup>3</sup> skömmu. Hitt var fyrr, at ek rauð branda<sup>4</sup> fjarri fóstrlandi; sverð saung í Serkjagarði, en þat var<sup>5</sup> laungu.

1) mjög. 2) lítið. 3) nl. fyrir. 4) sterð. 5) nl. fyrir.

## Bls. 385, 3.

*Þjóðólfr*: Mildíngr rauð<sup>1</sup> spjótum í móðu<sup>2</sup>; þar var illt geira mót<sup>3</sup>; goð voru gröm Dönur; en þat var<sup>4</sup> skömmu. Gramr setti niðr merki á slöttu Serklandi, staung<sup>5</sup> stóð at stillis ráði; þat var fyrir laungu.

- 1) skaut. 2) ánni, Nizi. 3) skætr bardagi. 4) nl. fyrir. 5) merkis staungin.

## Bls. 386.

*Þorgils*: Konúgr, otvin<sup>1</sup>! heyr þú á uppreist<sup>2</sup> orða minna; gramr gaf mér vafða gullit<sup>3</sup>; þat var fyrir skömmu. (Þú) saddir örn, ok eyddir fjörvi blámanna<sup>4</sup> örum; streingr styrfengins<sup>5</sup> stillis gall; þat var fyrir leingra.

- 1) vinr manna. 2) framburb. 3) gullbaug. 4) nl. með. 5) harðfengs.

## Bls. 387, 1.

*Haraldr konúgr*: Hin skýra mærl! ek hlaut skjóta framm hlýri<sup>1</sup> af hröðung<sup>2</sup>; felld súð gekk á flæði<sup>3</sup>; þat var fyrir skömmu. Enn fyrir sunnan England óð borð und mér norðan; ristín<sup>4</sup> röng skalf í röstum; en þat var<sup>5</sup> laungu.

- 1) skipi. 2) í skyndi. 3) til sjóar. 4) skekin. 5) nl. fyrir.

## Bls. 387, 2.

*Þorgils*: Vinda mýgir<sup>1</sup>! (þú) læzt of vunnin virðum kunn römm víg; þrændr drifu ríkt und randir; en þat var (fyrir) skömmu. Enn fyrir sunnan Serkland hjó snarr þengill drengi; gramr kunni gaung at gunni<sup>2</sup>; en þat var<sup>3</sup> laungu.

- 1) eyðir. 2) var kenna í orustum. 3) nl. fyrir.

## Bls. 401.

*Úlfr stallari*: Ek fékk jafnan ónaðigr auðar. Stallarum stillis era þörf<sup>1</sup> at hverfa innan<sup>2</sup> stafnrum<sup>3</sup> Haralds, ef (vèr) skulum tveir hrökkva undan fyrir einum þíngamanni. Hrein herbrekkan<sup>4</sup>! úngr kendað mér<sup>5</sup> annat.

1) þeir þurfa ekki. 2) ganga í. 3) lyptingu. 4) = hörbrekka, kona. 5) vandi eg mig á.

Bls. 403, 1.

**Tröllkona:** Víst er, at allvaldr austan<sup>1</sup> eggjast vestr, at leggja mót<sup>2</sup> við marga þrúða knútu<sup>3</sup>; þat er minn snúðr<sup>4</sup>. Þar á valþiðurr<sup>5</sup> velja beitu, veit sér ærna steik<sup>6</sup> af stafns haukum<sup>7</sup> stillis; ek fylgi þar jafnan.

1) Noregs konúgr. 2) fund. 3) margan falligan köggul. 4) hagr, gott fyrir mig. 5) hrafn. 6) bráð. 7) skipum.

Bls. 403, 2.

**Sama:** Skæð<sup>1</sup> brúðr örnis jóða<sup>2</sup> sér gerfa<sup>3</sup> óför konúgs, (ok) lætr skína rauðan skjöld, er dregr at hjaldri. Svanni<sup>4</sup> sviptir haldi manna í svarðar<sup>5</sup> kjapta; óblát konan litar úlfs munn innan blóði.

1) þannig Fagrskinna. 2) tröllkona. 3) gjörla. 4) tröllkonan. 5) lobna.

Bls. 404.

**Draummaðr:** Frægr gramr hinn digri vð flestan sigr til fremdar; ek hlaut heilagt fall til vallar<sup>1</sup>, því at sáttum heima. Ek uggi efst<sup>2</sup> ráð tiggja; yðr feigð mun of byrjuð: guð veldrat<sup>3</sup> slíku; (þér) gefit fyllar<sup>4</sup> fákum fíks<sup>5</sup> trölís<sup>6</sup>.

1) jarðar. 2) hið síðasta. 3) veldr ei. 4) fylli. 5) grábug. 6) nl. úlfum.

Bls. 407, 1.

**Steinn Herðisarson:** Úngr vísi! (þú) læzt búendr falla allnær Úsu; herra sótti<sup>1</sup>, þar er hlíftrauðr konúgr hætti lífi. Þángatkváma þess konúgs mun íflaust vera Englum, er þá lifðu, sem<sup>2</sup> renni enn eptir<sup>3</sup>.

1) nl. framm. 2) nl. hann. 3) nl. þeim, elti þá.

Bls. 407, 2.

**Sami:** Benjaregn<sup>1</sup> féllu vítt um völlu, en víkingar óðu blóð bragna; vargr náði bjargast þar.

1) blóðlækir.

## Bls. 407, 3.

*Arnór*: Vísi rauð eirlaust<sup>1</sup> þung járn á Englum vel nær Úsu; meira valfall nè kemr<sup>2</sup> um snjallan her.

1) vægðarlaust. 2) kemr ekki.

## Bls. 408, 1.

*Steinn Herðisarson*: Mörg þjóð fórsk<sup>1</sup> í móðu<sup>2</sup>; sokknir menn druknuðu: ófár dreng<sup>3</sup> lá ár<sup>4</sup> of<sup>5</sup> úngan Mörukára. Fíra drottinn rak flóttu fram; herr tók á ramri rás fyrir röskvum vísa. Ríklundaðr veit undir<sup>6</sup>.

1) fórst. 2) dikanu. 3) margr maðr. 4) forðum. 5) yfir eða kringum. 6) so á her að standa, einsog bls. 438 stendr; þetta er stef í drápunni: Ólafr borinn sólu — ríklundaðr veit undir — sik bestan gram, miklu; þab skal so upp taka: ríklundaðr Ólafr veit sik borinn miklu bestan gram undir sólu. (nl. á jarbriki).

## Bls. 408, 2.

*Haraldstikki*: Vápnum höggðir Valþjófs líðar<sup>1</sup> lágu fallnir í fen ofan, svá at gunnhvatir Norðmenn máttu gánga yfir á nám einum.

1) líðsmeun.

## Bls. 409, 1.

*Arnór*: Glóðheitr sveiti<sup>1</sup> fèll ofan, at fundi stillis: ve<sup>2</sup> óðu fram; grjót fló ört á móða Gauta<sup>3</sup>. Hykk<sup>4</sup> tok-fúsa<sup>5</sup> þjóð náðu at láta líf þaðra<sup>6</sup> þúsundum<sup>7</sup>; spjót flugu laus í hausum gumna.

1) blöð. 2) merkin. 3) menn. 4) eg hygg. 5) hernaðr-gjarna. 6) þar. 7) nl. saman.

## Bls. 409, 2.

*Sami*: Gjafvinn Sygna<sup>1</sup>, hinn er aldri fór á hæl fyrir hreinskjaldar<sup>2</sup> mönnum<sup>3</sup>, fèkk gagn<sup>4</sup>; hildr<sup>5</sup> gekk at vildra mun<sup>6</sup>. Jarlar dyndu<sup>7</sup> undan til borgar; líð þeirra fèkka<sup>8</sup> eir<sup>9</sup>; mannkyn hefir þann morgun at minnum.

1) Noregs konúgr. 2) fagr skjaldar. 3) hermönnum. 4) sigr. 5) orustan. 6) að óskum. 7) þustu. 8) fèkk ei. 9) vægð.

## Bls. 413.

*Sami*: Ítr ýngvi<sup>1</sup>, sá er aldregi sásk<sup>2</sup> háska á æfi sinni, bauð uppgaungu við lítinn helmíng<sup>3</sup>. En öflugr herra fór sunnan um England at berjast við dýran fylki; þeir fundust af stundu<sup>4</sup>.

- 1) konungr. 2) óttadist. 3) lífsafla. 4) brátt.

## Bls. 416, 1.

*Haraldr Sigurðarson*: Vær gaungum framm í fylkingu brynjulausir und blár<sup>1</sup> eggjar; hjálmar skína, ek hefka<sup>2</sup> mína<sup>3</sup>; skrud<sup>4</sup> vart liggir nú niðri at skipum.

- 1) bláar. 2) hef eigi. 3) nl. brynju. 4) herbúnaðr.

## Bls. 416, 2.

*Sami*: Vær krjúpum eigi í bug skjaldar at hjaldri<sup>1</sup> fyrir brakan vápna; haldorð<sup>2</sup> hildir valteigs<sup>3</sup> bauð svá. Menskorð<sup>4</sup> bað mik forðum bera hátt hjalmstall<sup>5</sup> í guý málma, þar er mættist hlakkar íss<sup>6</sup> ok hausar.

- 1) í orustu. 2) orðheldin. 3) -handar, kona. 4) hún, konan. 5) höfuðb. 6) sverð.

## Bls. 417, 1.

*Þjóðólfr*: Þótt sjálfr fylkir falli til vallar, skalka ek<sup>1</sup> hverfa frá úngum erfingjum grams; gengr, sem guð vill. Sól skinnat<sup>2</sup> á sýnni<sup>3</sup>, konúnga efui, en þá báða; hefneindr<sup>4</sup> snjallráðs Haralds eru gerfir<sup>5</sup> haukar<sup>6</sup>.

- 1) skal eg ei. 2) skin ekki. 3) vænligr. 4) sýnir. 5) sannir, fullkomnir. 6) nl. breystimenn.

## Bls. 417, 2.

*Arnór*: Ofrausn<sup>1</sup> stillis í straungu stáls eli<sup>2</sup> olli þat<sup>3</sup>, er stríðir ormalátrs<sup>4</sup> máttið<sup>5</sup> bíða elli: lituðr hramma aldins<sup>6</sup> ótams varðrúnar<sup>7</sup> viggis<sup>8</sup>, sá er aldregi sparði sik í vápna glyggvi<sup>9</sup>.

- 1) ofdrifka. 2) bardaga. 3) því. 4) gulls, konungr. 5) mátti ei. 6) gamals. 7) tröllkonu. 8) ulfs, nl. sá hermaðr. 9) orustu.

## Bls. 418.

*Sami*: Hlítóstygg<sup>1</sup> hilmir hafði<sup>2</sup> litit brjóst<sup>3</sup> fyrir sér í hjálmþrimu<sup>4</sup>, nè bíðist böðsnart<sup>5</sup> hjarta kon-

úngs: þars at blóðugr hjörr hins barra<sup>6</sup> döglínga hneit-  
is<sup>7</sup> beit skatna, til þarfar hersa; menn sá þat.

1) ofrhugaðr. 2) hafði ei. 3) vörn. 4) orustunni. 5) herðjarft.  
6) röskva. 7) -hnekkis, yfirkonungs.

Bls. 419.

*Stúfr*: Varðandi geira regns<sup>1</sup>, sá er vætki<sup>2</sup> sparði  
fjör, gekk glaðr í gegnum orrostur þaðra<sup>3</sup>, sem<sup>4</sup> vind.  
Sá gramr flýðit<sup>5</sup> eld, nè járnit fellda<sup>6</sup>; þess of-dæmi  
eru sðan sæm<sup>7</sup> und erkistóli els<sup>8</sup>.

1) hermk., Haraldr konúgr. 2) alls ekki. 3) þar. 4) gegn-  
um. 5) flýði ei. 6) skot. 7) víðfræg. 8) himni, á jörðu.

Bls. 420, 1.

*Þjóðólfr*: Öld hefir goldit illt afroð<sup>1</sup>; nú kveð ek  
her stiltan<sup>2</sup>; Haraldr bauð þjóðum þarflaust þessa för  
austan. Æfi snjalls siklíngs lauk svà, at vèr 'rom<sup>3</sup> allir  
í vandum stað<sup>4</sup>: lofðúngr fèkk grand hins leyfða<sup>5</sup> lífs.

1) beðið stóran skaða. 2) staddan í háka. 3) erum. 4) í  
hættu. 5) fræga.

Bls. 420, 2.

*Arnór*: Daði hins ýgja<sup>1</sup> konúngs varð eigi auð-  
ligr<sup>2</sup>; broddar<sup>3</sup>, reknir hoddum<sup>4</sup>, hlífðut<sup>5</sup> hlenna sæfi<sup>6</sup>.  
Allir líðsmenn hins milda mildíngs kjöru heldr meirr  
falla um<sup>7</sup> fólksnaran fylki, enn<sup>8</sup> vildi grið.

1) óttaliga. 2) varð mönnum til mikils ógagns. 3) skeyti.  
4) gullrekin. 5) hlífðu ekki. 6) konúnginum. 7) kringum. 8) al.  
at þeir.

Bls. 422, 1.

*Sami*: Heiti Völsúngs<sup>1</sup> fór vítt; sá er skaut nýtla<sup>2</sup>  
herskips borði norðan ör Nið, varð harða<sup>3</sup> marglofaðr.

1) konúngs. 2) röskliga. 3) mjög.

Bls. 422, 2.

*Sami*: Mèr er myrkt<sup>1</sup>, alls<sup>2</sup> greppr<sup>3</sup> sèrat<sup>4</sup>, hver  
í heimi orkar meira (at) jöfnum þrek; hrafngrennir<sup>5</sup>  
er orðinn<sup>6</sup> harðr. Mildíngr gat ert<sup>7</sup> mest úsljótt  
hjarta; vinnur<sup>8</sup> hvers eljunfims<sup>9</sup> grams und hiazni hefir  
minni kostuð<sup>10</sup>.



1) oljóst. 2) með því. 3) skáldið, 'eg. 4) sér það ekki.  
5) hermk., Haraldr. 6) hefir verið. 7) erft, öðlabist. 8) fram-  
kvæmdir. 9) duganlign. 10) það er minna í þær varið, en fram-  
kvæmdir Haralds.

## Bls. 423.

*Sami:* Harðgeðr Haraldr vissi sík ríkra hverjum  
gram und miðgarði<sup>1</sup>; döglíngr ræð síkri dýrð til dauða.  
Hellög dýrri fold<sup>2</sup> hefir átt<sup>3</sup> hins stýröndum<sup>4</sup> efra<sup>5</sup>  
afreka<sup>6</sup>; frægri hilmir hnígrat<sup>7</sup> til moldar.

1) á jörðu. 2) himnaríki. 3) ættingja. 4) konungum. 5) ágæt-  
ara. 6) konungs, nl. frænda Olafs helga. 7) hnígr ei.

## Bls. 426, 1.

*Þorkell Skallason:* Sóknar uggr<sup>1</sup> lét hundrað hirð-  
menn jöfurs brenna í heitum eldi, en það var seggjum  
æviðukveld. Frétt er, at fyrðar knáttu liggja und kló  
flagðviggs<sup>2</sup>; imleitur<sup>3</sup> ölsblakk<sup>4</sup> fækst áta af þræm  
Frakka.

1) hermk. 2) ulfs. 3) blakkleitum. 4) ulfi.

## Bls. 426, 2.

*Sami:* Vilhjálmr, sá er rauð, málma, hinn er skar  
hèlt<sup>1</sup> haf sunnan, hefir of-væltan hraustan Valþjóf í  
trygð. Satt er, at manndráp man síð lætta á Englandi;  
ei deyr meiri mildíng, en minn suarr harri var.

1) hælub, kat.

## Bls. 427.

*Steinn Herðisarson:* Fylkir lét hin fljótu flaust í  
haf, er leið at hausti; konúgr skaut stafni<sup>1</sup>, þar er  
beitir Hrafseyrr<sup>2</sup>. Borð tráðu breiðan veg lángra  
skipa<sup>3</sup> óðr sjór<sup>4</sup> brimsángur fæll um súðir. Sík miklu  
beztan gram<sup>5</sup>.

1) lagði frá landi. 2) -eyri. 3) hafib. 4) sjóar. 5) Stef,  
sjá bls. 408, 1.

## Bls. 428.

*Sami:* Þrýstir Engla otvins<sup>1</sup> hèlt austr liði sínu;  
konúgr Rauma braut stóran straumsæ um stýri. Allr

herra<sup>2</sup> tók glaðr við öflugum stilli, þá er hrínglestir<sup>3</sup> kom hæðra<sup>4</sup> vestan, Ólafr borinn sólu<sup>5</sup>.

- 1) konungs, Ólafr konúgr. 2) landslýbr. 3) mk., hann. 4) hingat. 5) Stef, sjá bls. 408, 1.

Bls. 429, 1.

*Þjóðólfr*: Alldyggr eyðir Selund-byggja<sup>1</sup> naut áraebis; hugr ræðr hálfum sigri manna: Haraldr sannar þat.

- 1) Sjalendinga.

Bls. 429, 2.

*Sami*: Ráðgegn konúgr refsar þegnum reyndan ofsa; hykk, at rekkar hilmis haldi upp, því er valda<sup>1</sup>. Hljótendr sverðs<sup>2</sup> hafa slíkar byrðar, er (þeir) brjóta sér<sup>3</sup>: Haraldr skiptir svá heiptum<sup>4</sup>: hverr nýtr sanns<sup>5</sup> við annan.

- 1) fái maklig gjöld verka sinna. 2) menn. 3) slíkar refsingar, sem þeir vinna til. 4) refsingum. 5) réttinda.

Bls. 430.

*Sami*: Vekjandi snekkio<sup>1</sup> hjaldrs<sup>2</sup> lét veitt mér mörk fyrir verka<sup>3</sup>: hann lætr tilgerðir valda hylli sinnar.

- 1) þannig Hk. 2) hermk., konúgrinn. 3) kvæði mitt.

Bls. 435.

*Steinn Herðisarson*: Sóknörr Engla stillir<sup>1</sup> bíðr líð eggðjarfra seggja stíka öll sund dörrum<sup>2</sup> fyrir sínu landi. Jörð Fíla drottins<sup>3</sup> mun eigi verða auðsótt sverða sóknherðendum<sup>4</sup>. Sik miklu beztan gram<sup>5</sup>.

- 1) óvinr, Ólafr konúgr. 2) hafa allstakar herskip úti. 3) Nor-egs konungs. 4) þannig Fagurskinna. 5) Stef, sjá bls. 408, 1.

Bls. 436, 1.

*Sami*: Danskir drengir gengu utanborðs til jarðar<sup>1</sup> með brynjur ok hjálma; dynr úriks<sup>2</sup> málms varð gjörr. Sárir rekkar sunnan sukku til hafs grunna: hárr hrann-garðr varp hausum þeirra á þröm jarðar<sup>3</sup>.

- 1) til botns. 2) vots. 3) sjáfarströndina.

Bls. 436, 2.

*Sami*: Í Kaupangi<sup>1</sup>, þar er heilagr gramr<sup>2</sup> hvílir,

mun sóknstránger jöfur banna Sveini síu óðul; hann er ríkr. Ólafr konúgr<sup>3</sup> mun unna sinni ætt<sup>4</sup> hála<sup>5</sup>; arfi Úlfs<sup>6</sup> þarf-at<sup>7</sup> kalla þar til alls Noregs.

1) Nibarósi. 2) Ólafr helgi. 3) helgi. 4) sínum ættungja; Óafi Haraldssyni. 5) mjög vel. 6) Sveinn. 7) þarf ekki.

Bls. 436, mismgr. 1.

*Sami*: Ek veit, hvar óslækinn<sup>1</sup> Ólafr rauð mæki<sup>2</sup> úti fyrsta sinni; mér deilast minni til mála. Fjölgóðr konúgr hlaut fögur sverð lituð blóði til hafs<sup>3</sup> fyrir sunnan Halland; fyrðar ruðo branda.

1) hinn vaski. 2) sverð. 3) á sjó.

Bls. 437, 1.

*Sami*: Enn hraustgeðr konúgr bað halda herskildi austan<sup>1</sup> at gerva<sup>2</sup> gunni<sup>3</sup>: gramr bjóst við römum styr<sup>4</sup>. Laung borð færðu út litlu meira lið fyrir norðan Stað; tveir döglíngar tráðu túnvöll reyðar<sup>5</sup>.

1) nl. til. 2) heya. 3) orustu. 4) bardaga. 5) sjoinn.

Bls. 437, 2.

Ólafr varði jörð ógnarorðum ok friðmálum, svà at allvaldr þorði eigi kalla til<sup>1</sup>.

1) nl. ríkis í Noregi.

Bls. 438.

*Steinn Herðisarson*: Konúgr heldr ólaust stóli<sup>1</sup>, sízt<sup>2</sup> heiptbráðr jöfurr náði hári<sup>3</sup> foldu; ætt Egða drottins<sup>4</sup> þreifst. Mætr hilmir Rauma verr grund<sup>5</sup> köldum málmi<sup>6</sup> ok röndu<sup>7</sup>; ek man þengils lof. Rík-lundaðr veit undir<sup>8</sup>.

1) ríki sínu. 2) síðan. 3) hárrí. 4) Noregs konúgs. 5) nl. með. 6) sverði. 7) skildi. 8) Stef, sjá bls. 408, 1.

Bls. 439, 1.

*Sami*: Eggðjarfr þengill þrænda vill leggja öll lönd í frið við ærna snilli<sup>1</sup>; þat líkar skötum vel. Þjóð hugnar<sup>2</sup>, er þrályndr Engla ægir kúgar þegna til friðmála. Ólafr borinn sólu<sup>3</sup>.

1) með mikilli snild. 2) líkar vel. 3) Stef, sjá bls. 408, 1.

## Bls. 439, 2.

*Arnór jarlaskáld*: Ek hét á<sup>1</sup> góðar skipasagnir<sup>2</sup>, þá er<sup>3</sup> sátum hvern vetr gaguvert hrafnar verðgjafa<sup>4</sup>; gramr drakk jafnan<sup>5</sup> lið<sup>6</sup>.

- 1) ávarpabi. 2) menn. 3) vör. 4) hermk., konúnginum. 5) opt. 6) öl.

## Bls. 441.

*Steinn Herðisarson*: Hoddörr<sup>1</sup> þengill, sá er rýðr odda, gleðr her<sup>2</sup> hríngum; bragníngr bragna lætr bekk-sagnir<sup>3</sup> fagna gjöfum. Nenninn<sup>4</sup> Noregs konúgr gefr Norðmönnum stórum<sup>5</sup>; Engla þverrir<sup>6</sup> er örr. Ólafr borinn sólu<sup>7</sup>.

- 1) ör af gulli. 2) menn. 3) veizlugesti. 4) röskr. 5) stór-gjafir. 6) eyðir, Ólafr konúgr. 7) Stef, sjá bls. 408, 1.

## Bls. 442.

*Stúfr*: Ek víska gagnsælan<sup>1</sup> hildar-hvessi<sup>2</sup> fagna mér af góðum byr gríðar<sup>3</sup>; nýzt<sup>4</sup> er at kanna<sup>5</sup> hann: þá er gjarn bræðir blóðstara<sup>6</sup>, grimmr baugum<sup>7</sup> gekk sjálf með gyltu horni -(að) drekka á mik<sup>8</sup> at Haugi.

- 1) sigrsælan. 2) -hvessi, hermk., konúnginn. 3) hug. 4) best. 5) hafa viðkynningu við. 6) hermk. 7) mildr af fæ. 8) mér til.

## Bls. 447, 1.

*Steinn Herðisarson*: Örr ættstúðill jöfra gefr há-brynjuð skip ok steinda<sup>1</sup> knörru; hann vill<sup>2</sup> synja hnöggvi sinnar<sup>3</sup>. Þjóð nýtr auðar Ólafs; sè<sup>4</sup> þú, hverr annarr konúgr reiðir<sup>5</sup> mönnum slíkt fè. Sjú miklu beztan gram<sup>6</sup>.

- 1) málaba. 2) mun. 3) neita því, að hann sè spar af fæ, þ. e. hann er örlátr. 4) sjá. 5) greiðir. 6) Stef, sjá bls. 408, 1.

## Bls. 447, 2.

*Sami*: Kynstórr hilmir gefr fírum brynjur ok hjálma, svá at virðir eingis<sup>1</sup>; þau klæði prýða hirð konúgs. Dyggir þeingill lætr dreingi þiggja af sèr þúngar Hars gerðar<sup>2</sup>; vísi launar verðúng<sup>3</sup> svá vás<sup>4</sup>.

- 1) einn ok hann meti það að aungva. 2) herklæði. 3) hirtin.  
4) erfiði sitt.

Bls. 448.

*Sami*: Ólafur, (hinn) mildi konur<sup>1</sup> hildinga<sup>2</sup>, gefur  
höggvit gull<sup>3</sup> til hylli<sup>4</sup>, at alls eingi snjallra jöfra má<sup>5</sup>  
svá. Spyrriþú, hverr gjörva<sup>6</sup> mun glíkt! gramr er bor-  
inn fremstr konungmanna undir heiðum himni; hann  
er gjöflundr.

- 1) frændi. 2) konunga. 3) sandrhöggna gullhringa. 4) nl.  
sér. 5) nl. gefa. 6) gera.

## SJÖUNDA BINDI.

Bls. 2.

UNGR frægðar-mildr Hákon kom hingat; hann er alinn  
beztr manna á foldu; (hann) fór með Steigarþóri; baub  
síðan syni Ólafs upp hálfan Noreg, en mildr málsnjallr  
Magnús vildi hafa allan sjálfur.

Bls. 4.

*Björn krepphenti*: Vörsa dróttinn<sup>1</sup> lét vítt farit  
Halland brandi<sup>2</sup>; flótti varð rekinn skjótt, Hörba ræsir  
sveið hús. Síðan brendi buðlúnger þrænda mörg her-  
uð: viðkastar hel<sup>3</sup> blæs fasta<sup>4</sup>: viskdölsk ekkja<sup>5</sup> vakti.

- 1) Noregs konungur. 2) herskildi. 3) eldrinn. 4) akafliga.  
5) kona.

Bls. 5.

*Þorkell Hamarskáld*: Stórhugaðr þórir dró vítt  
saman sínar sveitir með Agli: þau ráð varut<sup>1</sup> heldr  
haglig höldum. Ek frá Skjálgs vinum snörp mein á  
því, er lendir menn urpu steini um afl sér<sup>2</sup> við morð-  
vals<sup>3</sup> brynui<sup>4</sup>.

- 1) voru ei. 2) reistu sér hurðarás um öxl. 3) hraefugla.  
4) hermik., konunginn.

Bls. 6.

*Gisl Illugason*: Hann framdi sik ungr, þá er al-

endr imdar faxa<sup>1</sup> vildu ræna landi lofsælan gram, en jöfurr sótti Báleygs<sup>2</sup> við<sup>3</sup> með blám hjörvi.

1) ulfa, hermenn. 2) Óðins. 3) hermenn.

Bls. 7, 1.

*Sami*: Loðbúngr ýtti liði<sup>1</sup> ör Oslo til Egils fundar at krefja lands. Linns láðgefendr<sup>2</sup> ör tvennum lögum ok Rygir fylgðu ræsi sunnan.

1) skipi. 2) gulls-, menn.

Bls. 7, 2.

*Sami*: Þá knátti<sup>1</sup> sjá vel vigligan, sigri vanan siklfngs flota, er óþrotligt lið knúði árar fyrir Yrjar í miklum aga<sup>2</sup>.

1) mátti. 2) ófriði.

Bls. 8.

*Sami*: Hilmir átti húsþing við sjó, þat var fyrir innan Örvahamra; stórráðr konúngr bjóst at breuna<sup>1</sup> utan af Staði, en búendr flýðu.

1) nl. allt.

Bls. 9.

*Sami*: Helmíng<sup>1</sup> Egils raufst við róstu<sup>2</sup>; rymr<sup>3</sup> varð í her utan við Hlaðir. Hersar máttu eigi ráða landi fyrir láðgöfguðum Haba drottnei<sup>4</sup>.

1) lið. 2) orustu. 3) hark. 4) Magnúsi konungi.

Bls. 10.

Þat ból<sup>1</sup>, er ek veit gólast<sup>2</sup>, breðr<sup>3</sup> í miðri Bjarkey; vandar böl<sup>4</sup> þýtr; tær-a standa<sup>5</sup> þarft<sup>6</sup> af þóri. Jóan<sup>7</sup> mun eigi frýja<sup>8</sup> elds nè ráns, er kveldar: bjartr logi svíðr breiðan bý, reyk leggr til skýja.

1) bær. 2) best. 3) brennr. 4) eldr. 5) ekki stendr. 6) neitt gott. 7) Jón. 8) skorta.

Bls. 12, 1.

Skip rendust at hvatla; sverð snarpra fyrða bitu slætt<sup>1</sup>. Ullstreingr spurði orði, hve þórir mætti<sup>2</sup>. Lundr hjörs<sup>3</sup> kvæðst heill at höndum, en hrummr<sup>4</sup> at fótum: frágum þat gjörva; grjóts glamm gerði<sup>4</sup> á borði.

1) illa. 2) hvurnin honum liði. 3) mk., þórir. 4) varð.

## Bls. 12, 2.

*Þórir á Steig:* (Vèr) várum fjórir félagar, færðum einn<sup>1</sup> við stýri<sup>2</sup>.

- 1) létum einn vera. 2) nl. fyrir flokkinum.

## Bls. 13.

*Þorkell hamarskáld:* Sói unnar dags<sup>1</sup>! ek frá satt orð verða Agli á munni við einarðar latta<sup>2</sup> síklíngs þræla; (hann) kvað hvern þeirra makligra at hánaga miklu hærra, en sik; eyðir hjaldrbliks<sup>3</sup> beib of mikit ángr.

- 1) kona. 2) ótrúa. 3) sverbs, mk., þórir.

## Bls. 14, 1.

*Björn krepphenti:* Snarr Sygna harri<sup>1</sup> rauð sverð á úthlaupsferðum<sup>2</sup>; vargr nam vítt at slíta varma bráb á Harmi. Fráttu<sup>3</sup>, hve fylkir mátti leiða<sup>4</sup> dróttinsvik?. Fór gunnar gjörvis<sup>5</sup> varð greið: svá fór, at þórir var heingdr.

- 1) Magnús konúgr. 2) ránsflokkum. 3) hefurðu frétt. 4) sæla abra frá. 5) herkonungsins.

## Bls. 14, 2.

Hlífar-styggr hrafngæbir<sup>1</sup> nam hraeba þrænzka drótt, er þeim<sup>2</sup> þótti markar bøl<sup>3</sup> sveima<sup>4</sup> í bygðum. Ek hygg, at herbaldr lyki aldri tveggja hersa; syndjór sváru<sup>5</sup> vara<sup>6</sup> svágr: örn fló til hánaga.

- 1) hermk. 2) bændum. 3) eldrinn. 4) geysa. 5) ulfr. 6) var ei.

## Bls. 14, mismgr. 5.

*Björn krepphenti:* Hati vallbaugs<sup>1</sup> vengis<sup>2</sup> letr<sup>3</sup> víkinga falla; mögr Ólafs rýðr vítt<sup>4</sup> en fögru járn á ýtum.

- 1) orms. 2) gulls, mk. 3) lætr. 4) víða.

## Bls. 15, 1.

*Gisl Illugáson:* Hyrr<sup>1</sup> sveimaði<sup>2</sup>, hallir<sup>3</sup> þurru<sup>4</sup>, hár logi gekk um hærub þeirra. Knátti<sup>5</sup> sjá landráð<sup>6</sup> konúgs, þar er salir fællu um liði þóris.

- 1) eldr. 2) geysabi. 3) húð. 4) eyddust. 5) mátti.  
6) stjórnssemi.

Bls. 15, 2.

*Sami:* Hugfullr konúgr sættist sðan við hatendr sína; siðr<sup>1</sup> batnabi. Bragnígr gat launat<sup>2</sup> rekkum þann rétt, er ráðspakir bóendr áttu.

- 1) nl. bændanna. 2) veitti.

Bls. 16.

*Sami:* Gramr vann glatat þjófum, en gjörvan kaupmönnum frið, þanns<sup>1</sup> konúgr bætti svá, at fírum hlýddi<sup>2</sup> at skorða fagrúin flaut<sup>3</sup> (með) öxum í Elfi.

- 1) þann er. 2) dugði. 3) skip.

Bls. 35.

*Sami:* Ek skal enn<sup>1</sup> kátr, þótt viðir unda teins<sup>2</sup> ætli skáldi<sup>3</sup> andrán<sup>4</sup>; járn taka at orna oss at beinum. Svarri<sup>5</sup>! hverr þrúðr seggr deyr eitt sinn; en snart hjarta er skapat dreing<sup>6</sup>; ek skal enn minnast á þrek<sup>7</sup> í óði<sup>8</sup>.

- 1) nl. vera. 2) sverbs, menn. 3) nl. mér. 4) dauða. 5) kona.  
6) mér. 7) hreysti. 8) visu minni.

Bls. 40.

*Þorkell hamarskáld:* Hugþrúðr varga nistir<sup>1</sup> lét snúðat<sup>2</sup> föru<sup>3</sup> vestr; hlýrin<sup>4</sup> stionu brutu hrönn<sup>5</sup>; hilmir vann bannat frið.

- 1) hermaðr. 2) hraðað. 3) för sinni. 4) kinnúngar skipanna.  
5) báru.

Bls. 41, 1.

*Sami:* Limsorg<sup>1</sup> of<sup>2</sup> Ljóðhús læk fíkjum<sup>3</sup> nær himni; eldr gaus ör húsum; ferð<sup>4</sup> var vítt<sup>5</sup> fús á flóttá. Örr skjöldúgr fór ívist eldi: ræsir vana<sup>6</sup> róggeisla<sup>7</sup> rauban; búendr mistu lífs ok aubar.

- 1) eldr. 2) í. 3) óbliga. 4) fílk. 5) víða. 6) gerbi.  
7) sverðib.

Bls. 41, 2.

*Sami:* Húgrþverrir hríðar-gagls<sup>1</sup> lét herjat á Skði; teitr vargr rauð tönn í margri ben innan (f) Tyrvist.



Grænlands drottinn<sup>2</sup> grætti meyjar suðr í eyjum; mylsk þjóð rann til mæði; sökqvir<sup>3</sup> Skota<sup>4</sup> gekk hátt<sup>5</sup>.

1) arnar, hermk. 2) Magnús konúgr. 3) óvinr. 4) Magnús konúgr. 5) gerði mikið afrek.

Bls. 42.

*Björn krepphenti*: Snarr konúgr bar vítt<sup>1</sup> randir<sup>2</sup> á slætta Sandey; rauk um Íl, þá er menn allvalds jóka á brennr. Seggja kind Satfrís sveitar hnè und eggjar; snjallr sigræðir<sup>3</sup> ræð síðan falli Manverja.

1) víða. 2) skjöldu. 3) hermk.

Bls. 43, 1.

*Sami*: Hvert hvarf<sup>1</sup>, þat er arfi Guðraubar átti, var hætt; lofðúgr þrænda vann bannat Lögmanni lönd þar. Nýtr úngr gramr Egða lét fenginn<sup>2</sup> nærs bing-töpuð<sup>3</sup> utar Nesjum, þar er túngr vettrima<sup>4</sup> umdu.

1) hæl. 2) bandtök. 3) mk., Lögmann. 4) sverð, brandar.

Bls. 43, 2.

*Gisl Illugason*: Jöfra ægir<sup>1</sup> tók Ívistar gram fyrir Skði, en Skotar flýbu. Fylkir, sá er framm tæði<sup>2</sup> hafði Lögmann konúgr í líbi<sup>3</sup> sínu.

1) Magnús konúgr. 2) gekk hraustliga framm. 3) á skipi.

Bls. 44, 1.

*Sami*: Fólkvörðr vann þrúngit<sup>1</sup> und sik fjórum ættlöndum eyja-dróttar, áðr en veðrsmíðr Viðurs<sup>2</sup>, sá er fylkti hamalt<sup>3</sup>, hitti valska jarla.

1) þreyngði. 2) hermk. 3) odda fylkingu.

Bls. 44, 2.

*Sami*: (Vèr) háðum hildi með frænda Haralds við innanverða Aungulsey, þar er konúgr ok ríkis vendir<sup>1</sup> jarlar brutu kapp sitt<sup>2</sup> af reiði<sup>3</sup>.

1) —vanir, völdugir. 2) kepptu hverir við aðra. 3) í akafa.

Bls. 45, 1.

*Sami*: Magnúss líðar<sup>1</sup> höfðu skorit margan baug-

varg<sup>2</sup> björtum oddi. Kapps vel<sup>3</sup> skipuð hlíf hertoga varð at springa fyrir darri<sup>4</sup> konungs.

1) líðsmenn. 2) skjöld. 3) mjög vel. 4) skeyti.

Bls. 45, 2.

*Björn krepphenti*: Laufa lundr<sup>1</sup> ræð lífspelli Huga hins þrúða í Aunguls sundi, þar slög<sup>2</sup> snuddu<sup>3</sup>; broddr fló snúðigt<sup>4</sup>. Jóta fellir<sup>5</sup> hefir farit öll eylönd brandi; grund liggir vítt und dróttum dyggs döglinga um stundir.

1) hermk., Magnús konungur. 2) vopn. 3) flugu. 4) sljött. 5) Magnús konungur.

Bls. 46, 1.

*Þorkell hamarskáld*: Broddr dundi á brynjur bragníngur skaut af magni, allvaldr Egða<sup>1</sup> sveigði álmi<sup>2</sup>, blóð stökk á hjálma. Hagl streings<sup>3</sup> fló á hrínga, ferð<sup>4</sup> hnè, en gramr Hörða lét verða banat jarli í harðri hjarls sókn.

1) Magnús konungur. 2) boga. 3) örvar. 4) líðsmenn.

Bls. 46, 2.

*Gísl Illugason*: Böðkennir<sup>1</sup> skaut báðum höndum, allr herr hilmis vð þrúlliga<sup>2</sup>. Áðr Hugi félli, stukku hvítmýlingar<sup>3</sup> af álmi<sup>4</sup>, þeims<sup>5</sup> jöfurr sveigði.

1) hermk. 2) hraustliga. 3) örvar. 4) boga. 5) þeim er.

Bls. 49, 1.

*Kali*: Hve launa þínir þíngríkir höfðingjar þér hnossir? reyndu oss, jöfurr! Rengr bifast í röst-um vestr.

Bls. 49, 2.

*Magnús berfættur*: Hefig illa fólginu minnu auð<sup>1</sup>, þann<sup>2</sup> ek ræð veita margteitum mönnum. Ek læt klökkvan húf<sup>3</sup> klífa<sup>4</sup> kólgur<sup>5</sup>.

1) varð fé minn. 2) þann er. 3) skipsborð. 4) fara yfir. 5) báru.

Bls. 49, 3.

*Gísl Illugason*: Seggir höfðu þegit heimför af

höfuðsmanni<sup>1</sup>; þá var sókn lokit. Landsmenn litu sjádrifin segl sett við húna yfir göfgu<sup>2</sup> liði<sup>3</sup>.

1) konungi. 2) glæsiligu. 3) skipi.

Bls. 51, 1.

*Sami*: Vágr þrútnaði; en steinóðr<sup>1</sup> storðar<sup>2</sup> galli<sup>3</sup> keyrði vefi<sup>4</sup> á stag. Dýrr dreki und skelfi Dana<sup>5</sup> bráut hrygg í hverri glymbrúði hafs<sup>6</sup>.

1) mjög óðr. 2) skógar. 3) stormr. 4) seglin. 5) Magnúsi konungi. 6) báru.

Bls. 51, 2.

*Sami*: Blár ægir skaut búnum svíra, gjálfr<sup>1</sup> hljóp í gin gollnu<sup>2</sup> höfði: valfasti<sup>3</sup> djúps<sup>4</sup> skein af hausum döglinga dreka, sem himins eisa<sup>5</sup>.

1) sjór. 2) gylltu. 3) eldr. 4) gullb. 5) elding.

Bls. 53, 1.

*Sami*: Síðan framdist Upplanda gramr<sup>1</sup> á Svía drottni<sup>2</sup> austr frá Elfi. Liðskelfir<sup>3</sup> tók 15 hærub (með) fránni<sup>4</sup> eggju<sup>5</sup> ör lögum Gauta<sup>6</sup>.

1) Magnús konungur. 2) þ. e. græddi lönd af honum. 3) hermk. 4) snarpri. 5) egg. 6) Gautlandi.

Bls. 53, 2.

*Þorkell hamarskáld*: Hraustr allvaldr lét valskan brand ok randir gjalla saman austar<sup>1</sup> Elfi; vitr stillir raub völlu. Vellmíldr<sup>2</sup> konungur varð<sup>3</sup> þrási<sup>4</sup> á víg, þar er herðir<sup>5</sup> fëllu; gauzkr bolr lá und gulri kló grás arnar.

1) fyrir austan. 2) femíldr. 3) getgáta. 4) gjarn. 5) menn.

Bls. 54.

*Norðmenn*: Hinn þjóðbreiði Íngi dvelr alleingi of-anreið.

Bls. 57, 1-2.

Gramr spurði, hvat Gíffarðr gerði; hann var at kominn þannig, þá er lið barðist; vër ruðum vápn í

dreyra. Fnaubi<sup>1</sup> var fulltraubr framreiðar á raubum jó; valsei riddarinn falsk<sup>2</sup>, (hann) vill eigi fylla váru flokk.

1) sá ósnótri maðr. 2) faldi sig.

Bls. 57, 3.

*Gísl Illugason*: Fólkhvötubr<sup>1</sup> reið fyrst í gegnum safnað Svía, hnugginn<sup>2</sup> sigri. Dreyrugr málmr varð hlaupa á meðal hauss ok herða hans andskota.

1) hermk. 2) sviptan.

Bls. 58, 1.

*Sami*: Helmerki<sup>1</sup> blæs um höfði feðr Sigurðar<sup>2</sup>, en fránn<sup>3</sup> huginn<sup>4</sup> gladdist; ek sá þann fylki vega snörpu sverði til sigrs með mestum frama.

1) helmerki? 2) Magnús konungs. 3) hárðr. 4) hrafn.

Bls. 58, 2.

*Sami*: Ek fylgða fræknum Eysteins föður<sup>1</sup> í atals drifu<sup>2</sup>; ek, vanr vásföllum<sup>3</sup>, brá opt hjörvi með frænda Haralds<sup>4</sup>, þar er vega<sup>5</sup> þurfti.

1) Magnúsi konungi. 2) orustu. 3) svabílföllum. 4) nl. harðræða, Magnúsi. 5) þerjast.

Bls. 59.

*Eldjárn*: Hví samir<sup>1</sup> hitt gebstirðum hirdmanni, at dúsa<sup>2</sup>? vestu<sup>3</sup> nú knár, riddarinn hári<sup>4</sup>, þó kjöl kosti<sup>5</sup>. Þat er satt, at ek býð Gjaffarði (at) reiða<sup>6</sup> byttu; austr er til<sup>7</sup> hár í breiðhúfudum hesti hvaljarðar<sup>8</sup>.

1) sámir. 2) vera-atgjörðalaus. 3) vertu. 4) gamli. 5) kjölurinn kostist. 6) bera. 7) of. 8) því borbðbreiða skipi.

Bls. 60.

*Sami*: Ek frá, at (þer) rákut flótta á Foxerni: þar var harðr hernaðr; annat lið manna falsk<sup>1</sup>, er ek heyðað. Gángur hjálmþrimu herðis<sup>2</sup> var hár<sup>3</sup>, þar er Gíffarðr barði í hel gauzka dreingi, er<sup>4</sup> váru stöddir.

1) fól sig. 2) hermannsins, Gjaffarðs. 3) mikill. 4) hvar sem þeir.

Bls. 61, 1.

*Magnús berbeinn*: Mattildir er sú ein, er meinar

mér leik ok telti, ok vekr hildi; sveita már<sup>1</sup> drekkur or sárum suðr. Sá hvítjarpr stanní, er verr sá lönd rönda<sup>2</sup>, kennir mér (at) sofa íttúð; sverð bitu högna hurðir<sup>3</sup>.

1) hrafn. 2) með herskildi. 3) skjöldu.

Bls. 61, 2.

*Sami*: Hvat er betra í heimi, en vísit fagra? skáld hygg sjaldan á þrá; sá dagr er mjök langr, er dvelr dreingi. Ek ber þann þúngan harm af þingi, er<sup>1</sup> ek skal aldregi finna minn svanna; menn skreytast at móti<sup>2</sup>.

1) að. 2) á mannfundum.

Bls. 62.

*Sami*: Ek spyr í hljóði góð orð gullhrings gerðar<sup>1</sup> um skáld; jörp armlín<sup>2</sup> mun eigi verpa á glæ sínum (orðum)<sup>3</sup>. Ek ann ræktar<sup>4</sup> málum guðvesjar þóptu<sup>5</sup>, þótt eigi finnag<sup>6</sup> opt; víti menn, at ek hygg henni hála<sup>7</sup>.

1) kvk. 2) kvk. 3) nl. tala þau orð til önytis. 4) ástar. 5) kvk. 6) nl. hana. 7) vil henni vel.

Bls. 66.

Veðr blæs vegg<sup>1</sup> um<sup>2</sup> tiggja; víðr<sup>3</sup> þollir nauð í lōðri; læ klúngrs<sup>4</sup> tekr at knýja keip, en gellr í reipum. Mjórr sjötögr vöndr<sup>5</sup> skelfr, eik<sup>6</sup> skerr at flóði<sup>7</sup>, beit<sup>8</sup> verða slíta sjá. Magnús stýrir<sup>9</sup> móðr<sup>10</sup> und röndu<sup>11</sup>.

1) skipsborð. 2) kringum. 3) skipið. 4) skabi víðar, vindr. 5) sjötíu siglatré. 6) skipið. 7) hleypr eptir sjónum. 8) skipin. 9) hefir. 10) hug. 11) skildi, nt. til að bera.

Bls. 67.

Úhlífinn gramr bað-at eggendr<sup>1</sup> ugga lífi, hvegi er<sup>2</sup> lét hinn ljóti landgarðr<sup>3</sup> fyrir barði<sup>4</sup>. Satt var, at allvaldr átti borit<sup>5</sup> ógnsnart hjarta; geyst súð varð treystast farsælu<sup>6</sup> í gny græbis<sup>7</sup>.

1) sína hugrökku félaga. 2) hversa sem. 3) sjór. 4) stafni. 5) bar. 6) heppni kóngs í siglingum. 7) sjáfarina.

M 2

## Bls. 70.

*Magnús berbeinn*: (Vèr) skulum hvatt<sup>1</sup> kvitta<sup>2</sup> heimför<sup>3</sup>; minn hugr er í Dyflinni; en ek kem eigi austr til Kaupánga kvenna<sup>4</sup> í hausti. Unik<sup>5</sup> því, at íngjan<sup>6</sup> synjar<sup>7</sup> eigi gamanþinga<sup>8</sup>; ærakan<sup>9</sup> veldr því, er<sup>10</sup> ek ann írskum svanna betr en mér.

1) skjótt. 2) ljúka við. 3) nl. komast heim. 4) kvenna í Níðar-  
ósi. 5) eg uni. 6) sú unga kona. 7) nl. mér. 8) skemtilígs  
viðtals. 9) ærakan. 10) að.

## Bls. 71.

*Þorkell hamarskáld*: Ítr ýngvi ræð áðan uppgaungu með lítinn helmíng<sup>1</sup>; ek hygg föður Eysteins<sup>2</sup> treystast áráði. Hjörð gall hátt, en Magnús sótti í gegnum lið; málmsækir<sup>3</sup> rauð mæki; egg hneit við<sup>4</sup> fjör seggja.

1) liðsafla. 2) Magnús. konúng. 3) herm. 4) kom við.

## Bls. 75.

*Þórarinn stuttfeldr*: Framr hollr herr dreif hvaðan æfa<sup>1</sup> til handa hauksnjöllum<sup>2</sup>-grami, svá sem (menn) höfðu frètt rétt konúnga kyn<sup>3</sup> (Hrólf) margspökum Kraka í för fyrr.

1) allstábar að. 2) snarlyndum. 3) konúngborna menn, nl. hafa drifit til handa.

## Bls. 76.

*Sami*: Svá mikit lið margspake fylkis, vilt<sup>1</sup> mildíngi<sup>2</sup>, kom saman, at sextigir skarfögr<sup>3</sup> skip hnigu heðan um lög við sköp<sup>4</sup> hreins guds.

1) hlíðholt. 2) Sigurði konúngi. 3) falliga samsköruh. 4) eptir ráðstöfun.

## Bls. 77, 1.

*Sami*: Skaplig<sup>1</sup> skafin skipa börð óðu vestr um haf at ættjörðu Eingla. Snjallr jöfurr þrænda þótti þarlands<sup>2</sup>, sem hvar<sup>3</sup>, allsherjar<sup>4</sup> yfirmadr.

1) falliga lögub, vel smíðub. 2) í því landi. 3) allstábar. 4) allra manna.

## Bls. 77, 2.

*Einar Skúlason*: Vasaubigr<sup>1</sup> vísi ræð mestum helmíngi<sup>2</sup> vestr; ægis marr<sup>3</sup> óð und harra at enuku lábi.

Heiptglöbr hilmir lét stál<sup>4</sup> hvílast, ok var þabrá<sup>5</sup> vetr-leingis<sup>6</sup>; ne<sup>7</sup> stígr betri gramr af val vimrar<sup>8</sup>.

1) þrautsæll. 2) líbsæfla. 3) skipið. 4) skipstafnana. 5) þar. 6) allann vetrinn. 7) ekki. 8) skipi.

Bls. 78.

*Sami*: Ok þjóðkonúgr, sá er æztr gat ríki und sólar ranni<sup>1</sup>, ól önd<sup>2</sup> annan vetr á Jakobs landi. Þar frá ek hilmí herjar<sup>3</sup> gjalda frömum jarli lausmæli; snarlyndr gramr bræddi<sup>4</sup> svan hjaldr-síma<sup>5</sup>.

1) himni. 2) lífi, var. 3) þjóðar. 4) gaf bráb. 5) bræfuglinum.

Bls. 79, 1.

*Haldór skvaldri*: Ok fádýrir<sup>1</sup> víkíngar fóru at móti<sup>2</sup> Fjölnis-hróts<sup>3</sup>-ríkum gram; vísi hlóð<sup>4</sup> vígásu<sup>5</sup>. Herr náði at hrjóða átta galeiðr, þar er fátt líb fell-at<sup>6</sup>. Dreingja vinr<sup>7</sup>, holtr fyrðum, hlaut feingi<sup>8</sup>.

1) leiðir. 2) á móti. 3) orustu-. 4) lagði að velli. 5) hermik. 6) féll ei. 7) konúgr. 8) hlutskipti, herfáng.

Bls. 79, 2.

*Sami*: Ek skal inna þau stór verk konúnga, er vāru á Spáni; slaungvir Vānar dags<sup>1</sup> vann prútt<sup>2</sup> sóttan Sintre. Hermönnum, þeim er níttu<sup>3</sup> gerfa<sup>4</sup> gods rætti<sup>5</sup> sēr boðnum, gerðist heldr grátt<sup>6</sup> (at) berjast við gram Hörða<sup>7</sup>.

1) gulls, konúgrinn. 2) vaskliga. 3) neitubu. 4) öldungis. 5) kristni. 6) hættligt. 7) Noregs konúng.

Bls. 80, 1.

*Sami*: Snjallr lofbúngs kundr! (þú) vannu hlinn þriðja sigr suðr á fróni, er (þær) lendut við borg þá, er (menn) kalla Lissibon.

Bls. 80, 2.

*Sami*: Fólkpæysandi<sup>1</sup>! ek frá yðr fýsast at vlnna hvassan styr<sup>2</sup> fjórða sinni, út þar, er heitir Alkassi. Ek frá unnit til sorga heiðins vífs í einni eyddri borg; herr hitti<sup>3</sup> at drífa á flótta.

1) herkonúgr. 2) orustu. 3) tók það ráðs.

## Bls. 81.

**Samí:** (þér) troyastu<sup>1</sup> (at) rjóða egg fyrir austan Njörasund; guð tjóði<sup>2</sup> yör; náakári<sup>3</sup> fló til nýra<sup>3</sup> unda.

1) hjálpaði. 2) örn. 3) nýra.

## Bls. 82.

**Samí:** Verk bragnings á Serkjum hafa gerzt fræg: böðstyrkir<sup>1</sup> lét barka sfga ofan fyrir gagnstig gýgjar<sup>2</sup>, en hermenninna göndlar þínga gnyþróttir<sup>3</sup> sótti með gengi<sup>4</sup> neðan í halt<sup>5</sup> at fjölmönnum helli.

1) hermk. 2) hjargið. 3) hermk. 4) menn sína. 5) á brekkuna.

## Bls. 83, 1.

**Þórarinn stuttfeldr:** Guðnhagr<sup>1</sup> gramr haud guma draga tvá blásvarta byrgvarga<sup>2</sup> á hjarg; þá er ramdýr þrama<sup>3</sup> með lið sígu í reipum fyrir hliðdyr hellis.

1) berkænp. 2) skip. 3) bátarnir.

## Bls. 83, 2.

Formintera varð fyrir stafni styrjar auði<sup>1</sup>, friðraskabist; þar varð Blámannu lið (at) þola eggjar ok öld, áðr fengi hana.

1) herkonungu.

## Bls. 84, 1.

**Haldór skvaldr:** Konungu náði meiba þat<sup>1</sup> fólki, er flýði ferðskundliga<sup>2</sup> undan: illr hreimr<sup>2</sup> varð í helldi. (Hana) haud djöfula þrælum<sup>3</sup> enn aftig<sup>4</sup> lífs<sup>5</sup>, þá er (þér) unnut gamalt vígi<sup>6</sup>; úsæl öld beið kvöl í eldi.

1) í skyndi. 2) olæti. 3) heidningjum. 4) kannske afstig. 5) deyddi þá. 6) virki.

## Bls. 84, 2.

**Samí:** Margdýrkadr<sup>1</sup> merkir<sup>2</sup> morðhjóla<sup>3</sup> kom skipa stóli til Ívitzu: fremdar ræsir var fúss friðslits<sup>4</sup>.

1) vafraðr. 2) litandi. 3) skjaldar, hermk. 4) orustu.

## Bls. 85.

**Samí:** Síðan knátti ena hin átta<sup>1</sup> oddhríð<sup>2</sup> verða hált<sup>3</sup> í grænni Manörk; ferð<sup>4</sup> grams rauð Finns gjöld<sup>5</sup>.

1) áttunda. 2) orusta. 3) hald. 4) lið. 5) örvar.



## Bls. 86.

*Einar Skúlason:* Skáldi<sup>1</sup> es-at<sup>2</sup> einfalt lof um risna<sup>3</sup> alvalds: hilmir lét haffaldan huf svífa í Grikk-salti<sup>4</sup>, áðr. auðlestir<sup>5</sup> festi skip við einkar breiða Akrs-borg; öll öld beið fegins morgin með stilli.

1) mér, skáldinu. 2) er ekki. 3) stórmennsku. 4) Grikklands hafi. 5) mk., hann.

## Bls. 87.

*Sami:* Ek get þess, er ógnablíðr gramr fór vitja Jórsala bygðar: meðr<sup>1</sup> vituð<sup>2</sup> æðra auðling und víðum glyggs<sup>3</sup> sal<sup>4</sup>; ok hauka fróns<sup>5</sup> leyghati<sup>6</sup> náði hvatt<sup>7</sup> laugast í hreinu vatni Jórdanar; þat ráð<sup>8</sup> var leyft<sup>9</sup>.

1) menn. 2) vita ekki. 3) vinds. 4) himni. 5) handar. 6) mk. 7) skjött. 8) verk. 9) lofab., víðfrægt.

## Bls. 92, 1.

*Þórarinn stutfeldr:* För Endils svörgæbis<sup>1</sup> men ey<sup>2</sup> uppi, meðan salr sólborgar<sup>3</sup> stendr; vegsamr<sup>4</sup> granns geirs guýstærir<sup>5</sup>! þú hefir þvegizt í vatni<sup>6</sup> Jórdanar<sup>7</sup>.

1) hrafn-gæðis, hermk., konungsins. 2) æ. 3) himins. 4) frægr. 5) hermk. 6) vatni. 7) getgáta.

## Bls. 92, 2.

*Sami:* Hvaðr fylkir Hörða! (þú) varðir glatt lof<sup>1</sup> kviksattra<sup>2</sup> at gróf guðs<sup>3</sup>. Siklíng! sól skín æfa<sup>4</sup> á fjöldyggra Yggs svangæli<sup>5</sup>, en þik.

1) getgáta; heibri. 2) skrinlagðra manna, nk. gulli og gersernum. 3) Krists. 4) aldrei. 5) hrafn-gæli, hermann.

## Bls. 93, 1.

*Haldór skvaldr:* Bræðir benja tskr<sup>1</sup>! (þú) þátt<sup>2</sup> heitua borg af ríki, en gæst<sup>3</sup> af mildi; hverr hildr<sup>4</sup> háðist við þrýði.

1) ulfs. 2) náðir. 3) gæst hana apr. 4) orusta.

## Bls. 93, 2.

*Einar Skúlason:* Ek frá deili<sup>1</sup> dróttar<sup>2</sup> vinna Sætt; dreingr minnst þess; valslaungr tóku ríða hvast í hrið Hrístar<sup>3</sup>. Styrkr gunnar vals<sup>4</sup> munnlitubr<sup>5</sup> brant vá-

líkt<sup>6</sup> virki; fögr sverð ruðust, en snarr bragningr hlaut fagna sigri.

- 1) vin. 2) konunginn. 3) orustu. 4) arnar. 5) hermk.  
6) vobalegt.

Bls. 114.

*Asu Þórðr*: Nú tekur ýgr<sup>1</sup> ofkúginn<sup>2</sup> at ægja mér drjúgum; þinn hjaldr-gegninn<sup>3</sup> höldr hefir um hlann-at<sup>4</sup> mik tjaldi. Linnbóls<sup>5</sup> gjafi! trautt mun ek láta vísan<sup>6</sup> þjóf lausan at sinni, þótt mín ván vafi und<sup>7</sup> þínum hlut.

- 1) eikinn. 2) ofbeldismadr. 3) hergjarn. 4) svipt. 5) gulla.  
6) uppvisan. 7) æt komin undir.

Bls. 137.

*Einar Skúlason*: Þengill Mæra! þinn vegr er mikill; ertu alfróðr, svá at eigi skortir; hefig góða sögu (at) segja þér. Fíngarmjórr Ívar er eigi enn kominn hingat; fægirjóðr bangi<sup>1</sup>! sittu kyrr hjá henni<sup>2</sup>,

- 1) mk. 2) Sigriði.

Bls. 152.

*Þórarinn stuttfeldr*: Hykk, at hér megi þekkja oss í heldr stuttum feldi; en ek læt mér hlýða þessa óprýði<sup>1</sup>: hvat hafim<sup>2</sup> heldr en tötra? Hildíngri! (þú) værir mildr, ef þú vildir mæra mik<sup>3</sup> muni vildri<sup>4</sup> skikkju.

- 1) þenna ofagra buning. 2) get eg haft. 3) gæba mig, gefa mér. 4) nokkuð betri.

Bls. 153.

*Sami*: Fólkrakkr þengill þrænda! þú vændir<sup>1</sup> (at) gefa mér nakkvat at fundi, ef ek fenga stef<sup>2</sup> frænda Serks<sup>3</sup>. Hinn fémildr hildíngri! læzt þú at (hann) hæti Hákon mörstrútr; enn mér samir<sup>4</sup> at minnst gjörva á þat.

- 1) lofðir. 2) orti um. 3) Hákon Serksson. 4) ber.

Bls. 154.

*Sami*: Lastsamr Fjöruskeifr hefir víða veifat fræb-um<sup>1</sup> um her<sup>2</sup>, ok lýstr<sup>3</sup> kastab leiri hins gamla ara<sup>4</sup>.

Ok, orðvandr skeifr<sup>1</sup>! vantu varliga<sup>6</sup> brædda<sup>7</sup> eina kráku á Serklandi, barta<sup>8</sup> hræddr Högna húfu<sup>9</sup>.

- 1) kvæðum. 2) meðal manna. 3) gjarna. 4) arnarleiri.  
5) Fjöruskeifr. 6) varla. 7) fædda. 8) þú barst. 9) hjálminn.

Bls. 155.

*Sigurðr jórsalafari*: Árs<sup>1</sup> bar ek ótraubr skjöldinn hvíta skjótt til eggja skúrar<sup>2</sup>, en rauðan frá<sup>3</sup>; skáld bjðr, at guð valdi<sup>4</sup>. Svanni! þat högg hefik ofhöggvit þínum manni á Blálandi; guð ræðr handvíst sókn ok sigri.

- 1) forðum. 2) orustu. 3) nl. orustunni. 4) ræði.

Bls. 167.

*Einar Skúlason*: Erlendr gapamunnr hefir haldit undan gleði allvalds; gramr! skalattu<sup>1</sup> kunna gumna um þat. Nauðsynjar munu hafa valdit<sup>2</sup> heibar jöfra<sup>3</sup> galdrs<sup>4</sup> hliðrækjanda<sup>5</sup>; geta verðr þess fyrir fríðum gotnum<sup>6</sup>.

- 1) þú skalt ei. 2) ráðið. 3) jötna. 4) máls, nl. gulls. 5) hlíð, hvíld, en hvíld gulls er staka, sá sem rækir (nl. rekr, hafnar) staku, örlátr mætr. 6) mönnum.

Bls. 178.

*Haldór skvaldri*: Magnús fékk þar miklu leingri fylkingar arma, hann naut marga geingis<sup>1</sup>; varmr valr nam at hylja völl.

- 1) fylgðar.

Bls. 181.

*Sami*: Ásbjörn, sá er hēlt illa orðum um stilli, varð at stíga í Sarp; gramr fæðir víða vígs val<sup>1</sup>. Gramr lét heingja Næreib á grimman grandmeib Sigars fjanda<sup>2</sup>; glötuðr hrannbáls<sup>3</sup> galt<sup>4</sup> húspínga mála<sup>5</sup>.

- 1) hræfugl. 2) Hagbarðs, nl. galga. 3) gulls, Næreibr.  
4) hafði ógæfu af. 5) launfundum móti konungi.

Bls. 184.

*Einar Skúlason*: (Menn) luku vág; bryns<sup>1</sup> há-skrautum<sup>2</sup> Björgynja<sup>3</sup> var-a kostr brautfara viku.

- 1) sjóðar. 2) skipum. 3) Björgvínarmanna.

## Bla. 106.

*Sami:* Eljanþrár<sup>1</sup> hrafns munaltitr<sup>2</sup>! Þú læzt eggjar roðnar á ótryggum höldum und hári<sup>3</sup> Hveðn. Harðr hárs<sup>4</sup> serkrjóðr<sup>5</sup>! (þér) áttuð sóku við sléttan Hleseyjar þröm, þar er hregg<sup>6</sup> blösu merki of virðum.

- 1) þrautgoðr. 2) hermaðr. 3) hárrí. 4) Óðins. 5) hermaðr. 6) veðr.

## Bla. 196, misnagr. 6, 1.

*Haldór skvaldri:* Aðsendar! nú er allr Noregr fallinn undir þik; þín gipt liggir á græno<sup>1</sup> lápi: þat er guðs ráð.

- 1) grænu.

## Bla. 196, misnagr. 6, 2.

*Einar Skúlason:* Úngr lafadr lífgjafi Ello geitunga<sup>1</sup> varþ ráðandi alle lanr.

- 1) hraefugla, hermaðr.

## Bla. 200.

*Ivar Íngimundarson:* Fimm biskupar, þeir er framast þóttu (vera), gerðu skírslu um skjöldungs kyn<sup>1</sup>. Svá bar raunir, at Magnús var faðir þess hins milda ríks konungs.

- 1) Sigurð.

## Bla. 205.

*Sami:* Hörðar ok Sygnir tóku við mildum Magnús-syni, at<sup>1</sup> Harald fallinn; margir menn sórust á þingi buðlungs syni í bróður stað.

- 1) eptir.

## Bla. 208.

*Kollí þrúði:* Hilmair! (þér) unnuð<sup>1</sup> oddhríð<sup>2</sup> (með) sverðum und hjálma, austr fyrir Mynni; líð hrafns<sup>3</sup> fékk verðar<sup>4</sup>.

- 1) háðuð. 2) hardaga. 3) hrafnar. 4) bráðar.

## Bla. 209.

*Sami:* Fyrr ena hríngmáldr hæri vildi (fara) þaðan, lá öll hans verðung<sup>1</sup> á velli. Vígfamar konúgr himni<sup>2</sup>.

- 1) hirt. 2) stef.

## Bla. 210.

*Sami*: Ek mun lýsa<sup>1</sup>, hve vísi raub fjósa aðrísa<sup>2</sup>; hrafn laut í ben Gauta, örn fyllidit sik sjaldan<sup>3</sup>. Þeim sverða glaum herþundum<sup>4</sup>, er gerbu róg<sup>5</sup>, varð goldit á Krókaskógi; raun er at ríki þínu.

- 1) skita frá. 2) sverð. 3) fyllði sig opt. 4) hermönnum.  
5) bardaga.

## Bla. 214.

Vatnormr varð eigi vel við styrju<sup>1</sup> í Portyrju.

- 1) bardagann.

## Bla. 216, 1.

*Sigurðr alembir*: Gott var í gamma<sup>1</sup>, er vèr drukkum glabir, ok gramsson gekk glabr meðal bekkja; var-a<sup>2</sup> þar vant<sup>3</sup> gamans at gamandrykkju: þegn gladdi þegn þarlands<sup>4</sup>, sosa ek var.

- 1) Finnabarnum. 2) ekki var. 3) skortr. 4) í því landi.

## Bla. 216, 2.

Fátt eitt<sup>1</sup> fylgir háleyakri furu<sup>2</sup>; einbundit skip svipar<sup>3</sup> und segli.

- 1) fá skip. 2) skúta. 3) hkeyptr.

## Bla. 220.

*Einar Skúlason*: Eysteinn gefr lýðum auð, Sigurðr eykr hjaldr skjaldar<sup>1</sup>, Ingi lætr slög<sup>2</sup> sýngja, Magnús semr frið bragna. Kyn fjöldýrs bragnings<sup>3</sup> rýðr fólktjald<sup>4</sup> blóði; aldri hafa æbri fjórir bræbr enn komit und sól<sup>5</sup>.

- 1) orustu. 2) vopn. 3) Þessir konungs synir. 4) skjöld.  
5) að verðuðil á jarðrúfi.

## Bla. 232.

*Þorbjörn Skakkaskald*: Hvatir Norðmenn hjuggu ugglaustr glugga á nýja berði í kaf<sup>1</sup> (með) öxar eggjum; þat var næmt<sup>2</sup>. Eyðendr arnar hángs<sup>3</sup> að yðrar vèlar (að) ofan; (þær) börbust<sup>4</sup> vígakörð á vágfýlengi<sup>5</sup> (með) járnnum.

- 1) kaf. 2) tækt. 3) hermenn. 4) sáu. 5) hjuggub yðr.  
6) glugga á skipinu.

## Bls. 234, 1.

**Rénar Skúlason:** Gjöfmildr ok framr gramr gælt Vfkverjum gjöræði<sup>1</sup>; varð þannig halt<sup>2</sup>. Flest fólk varð hrætt, áðr fengi sætt, en sá, er jók gjöldin<sup>3</sup>, tók gísla.

- 1) skjótræði. 2) konungur varð drjúgari í þeirra skiptum.  
3) lagði gjöld á.

## Bls. 234, 2.

**Sami:** Siklíngur vann sött<sup>1</sup> við snarpa drótt nær Leikbergi, (sá) bær er leyfðr lýðum. Rénir flýðu ríkt<sup>2</sup>, ok reiddu<sup>3</sup> slíkt sem öblíngur bauð; öld festi<sup>4</sup> auð<sup>5</sup>.

- 1) soku, bardist. 2) af öllu megni. 3) guldur. 4) handsalabi.  
5) fé átt.

## Bls. 235, 1.

**Sami:** Átta tígir manna voru staddir með syni Maddaðar; máttugr sára sogus<sup>1</sup> mágrennir<sup>2</sup> fremst<sup>3</sup>. Þreytir hranna drasils<sup>4</sup> tók þann jarl (með) þrimr skútum; hraustr hræskúfs<sup>5</sup> nistir<sup>6</sup> gaf frömum jöfri höfuð sitt.

- 1) sjáfar, blobs. 2) hermk. 3) hefir mikinn uppgang. 4) skips, Eysteinn konungur. 5) arnar. 6) sæbir, mk., Haraldr jarl.

## Bls. 235, 2.

**Sami:** Hefik frètt, at líð Apardjáunar féll: jöfurr eyddi frið: fólksvell<sup>1</sup> brustu.

- 1) sverðin.

## Bls. 235, 3.

**Sami:** Hjörri buðlungs beit, blöð féll á dörr<sup>1</sup>, holl hirð fylgdist við Hjartapoll. Heit valkastar rín<sup>2</sup> gladdi hugin<sup>3</sup>, vín vitnis<sup>4</sup> óx; beit<sup>5</sup> Engla hruðust.

- 1) spjotin. 2) bloð. 3) hrafn. 4) bloð. 5) skip.

## Bls. 236, 1.

**Sami:** Hilmir jók hjaldr; (þar) var hjörva galdr<sup>1</sup>; hildar ský<sup>2</sup> hjóst við Hvítaby. Ríkr<sup>3</sup> fyrigarmr skógar<sup>4</sup> læk við rönns<sup>5</sup>; yljar<sup>6</sup> tönn raubst; fyrðum fækt harmr.

- 1) bardagi. 2) skjöldr. 3) öflugr. 4) eldr. 5) hús. 6) ulfa.

## Bls. 236, 2.

*Sami:* Streingjar regn<sup>1</sup> dreif: gegn döglíagr drap skjaldkænan her; styrjar garð rauf<sup>2</sup>, þá er gnótt<sup>3</sup> reibmanna<sup>4</sup>, sótt randölum<sup>5</sup>, varð stökkva.

- 1) örvar. 2) skjaldborgin rofnabi. 3) fjöldi. 4) riddara. 5) sverbum.

## Bls. 237.

*Sami:* Siklíngur rauð sverð; gyldis ferð<sup>1</sup> sleit prútt Parta lík í Píslavík: vísir vann brent<sup>2</sup> allt Lángatún for vestan salt<sup>3</sup>; brandr gall við brún.

- 1) ulfar. 2) brendi. 3) haf.

## Bls. 238.

*Sami:* Snild Sigurðar, þess er rýðr snarpa sárflóðs elda<sup>1</sup> blóði, berr magni<sup>2</sup>; guð sjálfr hefir gefit jöfri gagn. Sem<sup>3</sup> reiborðr<sup>4</sup> Rauma ræsir greiðir tölur<sup>5</sup>, es<sup>6</sup> svá sem aðrir gumnar<sup>7</sup> þegi; glaðmæltr gramr viðr<sup>8</sup> rausn<sup>9</sup>.

- 1) sverð. 2) er öðrum frémri. 3) þá er. 4) greiðorðr. 5) talar. 6) er. 7) menn. 8) vinnr. 9) stórmennsku.

## Bls. 251.

*Sami:* Mun margillr Símon skálpr, sá er vandist<sup>1</sup> morði, ok sveik stilli, of-hjálpast síðan<sup>2</sup> af slíkum ráðum<sup>3</sup>?

- 1) vandi sig. 2) verða síðan holpinn. 3) verkum.

## Bls. 266, 1.

*Sami:* Margr maðr féll á kaf af dreyrgu marblakks<sup>1</sup> saxi; ná rak fyrir straumi; gýgjar<sup>2</sup> glaumr<sup>3</sup> fékk gnógt eldi. Eitrkötd elfr var roðin heitu unda gjálfri<sup>4</sup>; varmt vitnis<sup>5</sup> öldr<sup>6</sup> féll með vatni í men Karmtar<sup>7</sup>.

- 1) skips. 2) tröllkonu. 3) hestr, ulfr. 4) blóði. 5) ulfs. 6) öl, blöð. 7) sjóinn.

## Bls. 266, 2.

*Sami:* Mörg stafnblóðig skip flutu auð í stríðri móðu; líð sveigði álm; rauð stál<sup>1</sup> flugu á úrga<sup>2</sup> hjálma: áðr líð gæðinga<sup>3</sup> flæði<sup>4</sup> á grund af græðis dýrum<sup>5</sup>; sveit Hákonar var rýr í rym rítar<sup>6</sup>.

- 1) sverð. 2) vota. 3) höfðingja. 4) flýði. 5) skipum.  
6) orustunni.

## Bls. 284, 1.

Önundr kvæðt eigi myndu kosta við orrustu, fyrr en Sigurðr jarl sigldi suðnan með húskarla. Mætir Magnúss rekkar fara mjök upp at stræti, en haukar<sup>1</sup> Hákonar skunduðu hart undan.

- 1) hermenn.

## Bls. 284, 2.

Þorbjörn skakkaskúld: Drottinn! (þú) er-a<sup>1</sup> traðr at rjóða tennr gríðar fars<sup>2</sup>; ek frá gumna í vöðu Túnsbergi greitt snúna<sup>3</sup> þér. Bæjarmenn hræddust við rennu<sup>4</sup> bjartra brodda; málma dynviðir<sup>5</sup> ugðu eld ok sveigðan álm<sup>6</sup>.

- 1) ert ei. 2) tilfs. 3) hlíðholla. 4) flugi. 5) menn. 6) boga.

## Bls. 303.

Sami: Erlíngr dró urð<sup>1</sup> at víkingum austanfjarðar; margr maðr fèkk mein af Kænu, er hann fór þaðra. Fleinn var færðr meðal herða Friðreks; illgjarn Bjarni skollði<sup>2</sup> nekkvi<sup>3</sup> ofar við trè, óþörf öldu<sup>4</sup>.

- 1) forlaganorn, bana. 2) hekk. 3) nokkur. 4) nl. við gál-g-tre.

## Bls. 327, 1.

Ívar Íngimundarson: Óx í æscu<sup>1</sup> við<sup>2</sup> Aþalbricti.

- 1) æska. 2) bjá.

## Bls. 327, 2.

Sami: Varga verþgjafi<sup>1</sup> var vestr í eyjum með af-kárlyndum<sup>2</sup> jarli: unu sócnar hvatir stélingar rufu ... Fóstra<sup>3</sup>.

- 1) hermk. 2) harðlundubum. 3) drápu þorkel Fóstra.

## Bls. 328, 1.

Sami: Dýrr Sigurðr sótti sþan Davíð konúng at ráðom af eyjom; fleinþingasamr<sup>1</sup> Viljams bani<sup>2</sup> var fimín misseri með vísa.

- 1) hergjarn. 2) Sigurtr.



## Bls. 328, 2.

*Sami:* Dýrum Dafinns<sup>1</sup> líðum<sup>2</sup> þótti öngr æpri<sup>3</sup> maðr cominn þangat; vísi þótti<sup>4</sup> líð verþangar<sup>5</sup>, öngr conúgr hafði almanna lof.

1) Davíðs. 2) mönnuna. 3) ætri. 4) bæti. 5) hirtakki.

## Bls. 328, 3.

*Sami:* Hertogi<sup>1</sup> ól hrafna<sup>2</sup> í fjörþom; sceyti sculfu í blóði Scota, þars morþals<sup>3</sup> metendr<sup>4</sup> báro merki for austan comnom jöfri.

1) herforingi. 2) barðist. 3) sverðs. 4) menn.

## Bls. 328, 4.

*Sami:* Sigr bar Sigurði at hendi orr<sup>1</sup> orrosto inn frá Stauri.

1) úr.

## Bls. 328, 5.

*Sami:* Hilmir, scýrstr at öllu, hábi fjögör hervíg<sup>1</sup> í Scotaveldi.

1) orustur.

## Bls. 328, 6.

*Sami:* Ræsir þrænda, sá er drýgði frama, vann fæti farna Róms göto; hers oddviti sótti síþan helga dæma, ok hraup<sup>1</sup> synþom<sup>2</sup>.

1) hafnabi. 2) syndum.

## Bls. 329, 1.

*Sami:* Örr oddviti sótti breiða Jórsalaborg út í löndum; áðr Sigurðr þvegi<sup>1</sup> synþir af sèr í því vatni, er guð vígði.

1) þvegi.

## Bls. 329, 2.

*Sami:* Fim byscoper, þeir er þóttu (vera) framast, görþo skírslo um skjöldunga kyn; svá bar rannir, at enn mildi Magnús var faðir þess ríks konungs.

## Bls. 329, 3.

*Sami:* Síþan létu<sup>1</sup> sáðvigg<sup>2</sup> búin utan or Grikkj-

om; *segir*<sup>3</sup> *ætiz*<sup>4</sup>, fremþar ræsir sótti Fracca, áðr Sigurþr kannaði Saxa sjót<sup>5</sup>.

1) nl. menn. 2) skip. 3) segir. 4) ætist. 5) Saxland.

Bls. 329, 4.

*Sami*: Snarr vígligr konúgr hëll' einni snekkjo um ver<sup>2</sup> vestr í eyjar.

1) hëlt. 2) haf.

Bls. 334.

*Sami*: Hörðar oc Sygnir tóco Sigurþ síðan til landa, at fallinn Harald; margir meun svörþoz á þingi buðlúnga syni í bróþor stað.

Bls. 336, 1.

*Kolli prúði*: Hilmir! (þer) unnoð oddhrif austr for Mynni, ok síðan brátt' (þú) sverþom und hjálmi; hrafns líb<sup>2</sup> fékk ferþar<sup>3</sup>. Örr úngr þengill! er<sup>4</sup> lögþoð saman randir; þú varþir þitt land, en synjaþir brynjo eirar<sup>5</sup>.

1) brást. 2) hrafna flokk. 3) verþar. 4) þer. 5) læst brynjuna ei fá hvíld.

Bls. 336, 2.

*Sami*: Fyrr en hríngmíldr harri vildi<sup>1</sup> þapan, lá öll hans verþung<sup>2</sup> á yelli. Víglímr konúgr himni<sup>3</sup>. Siclíngur þrændar klauf sundr herscriptir<sup>4</sup>; sóknfússa jöfurr! þer fecz hálfo hæri<sup>5</sup> gípta, en Magnúsi.

1) nl. fara. 2) hirð. 3) stef. 4) skjöldu. 5) hæri.

Bls. 337.

Sjá bls. 210.

Bls. 339.

*Ivar Íngimundarson*: Þrændr oc Mærir, þeir er nítto<sup>1</sup> þrifom<sup>2</sup> riso við<sup>3</sup> vestan comnum vísa. Höldar brugþuz mennzco-míldom Magnúss syni í huga sínum.

1) neitubu. 2) gæfu sinni. 3) móti.

Bls. 340, 1.

*Sami*: Þegnar ræsiss, reyndir at risno<sup>1</sup> drífo til reipa í roþo<sup>2</sup> vebri; seggir urþo at geta<sup>3</sup> segls, en sumir jóso: þá var svalt á sæ.

1) stórum huga. 2) hröðu. 3) geta.

## Bls. 340, 2.

*Sami:* Gulli glæstan veðrvita scók um<sup>1</sup> scipi grams í vátom byr: sneccjo sneisar<sup>2</sup> urþo klöccar of Sigurði, en konúgr stýrði.

1) yfir. 2) rárnar.

## Bls. 340, 3.

*Sami:* Ríðandi röst oc ramir straumar hratt skipi hvast<sup>1</sup> í hvötu veðri; seggir festo lánga snekkjo kynstórs jöfurs við Kalmarnes.

1) fljótt.

## Bls. 340, 4.

*Sami:* Ara<sup>1</sup> ilrjóðr<sup>2</sup> leitaði sér framliga friðar við Jóta gram.

1) arnar. 2) hermk.

## Bls. 340, 5.

*Sami:* Sócnðjarfr Sigurðr, sá er þorði vega<sup>1</sup>, mætti Vinþom suðr við Erri.

1) berjast.

## Bls. 340, 6.

*Sami:* Úngr konúgr hrauð 8 sneccjor Vinda ferðar<sup>1</sup>, vargr gein um<sup>2</sup> val; óþjóðar lið hnè fyr eggjo . . . .

1) hers. 2) yfir.

## Bls. 340, 7.

*Sami:* Geirþorinn<sup>1</sup> gramr lét enn háða aðra gunni<sup>2</sup> austr for Mæri; örr oddviti neytti öðro sinni vápna, þá er Vindr hnigo.

1) vopndjarfr. 2) orustu.

## Bls. 341, 1.

*Sami:* Jöfurr vann fólcstara<sup>1</sup> fall<sup>2</sup> í Elfi, þá er<sup>3</sup> barðiz til föðorleifðar; sceyti sculfu, scot mögnþoz, hringsvipir<sup>4</sup> hvárratveggjo hnigo.

1) eða fólcscara, hrafni. 2) bráð. 3) hann. 4) menn.

## Bls. 341, 2.

*Samj:* Leyfðr konúgr vann hroðin þrjú scip af

lípi þóris í þeirri för; lípar<sup>1</sup> Ólafs setto undan, þeir er eltir voro or Elfi.

1) líbsmenn.

Bls. 341, 3.

Sjá bls. 214.

Bls. 343, 1.

*Sami*: Örr lespúngr hêlt scípom á Lista fyr Agþir austan af Nesjom; hersa kyn hnè, herr var í landi, bygþir brunno fyr buðlúngi.

Bls. 343, 2.

*Sami*: Líþ landmanna<sup>1</sup> dréf<sup>2</sup> til scógar fyr scjöld-úngi, þar er logar brunno; drengir með roþin dör vöcþu Benteini blóð, áðr (hann) fengi bana.

1) lendra manna. 2) dreif.

Bls. 344, 1.

Sjá bls. 216, 1.

Bls. 344, 2.

Sjá bls. 216, 2.

Bls. 344, 3.

*Sami*: Hugfullr konúngr deyþi naþra<sup>1</sup> með Há-lejdom þann enn nesta<sup>2</sup> vetr. Ulfis ángrtöpoþr<sup>3</sup> olli falli þriggja feðga út í Vágom.

1) orma, nl. var. 2) næsta. 3) hermk.

Bls. 344, 4.

*Sami*: Þat var et nesta<sup>1</sup> vâpnascipti, er Viljálmr fell norþr í Vágom.

1) næsta.

Bls. 345, 1.

*Sami*: Gunnþorinn<sup>1</sup> gramr metti<sup>2</sup> sþan Glæsirófo suðr við Byrðo; stillir olli bana Styrcárs: benþiþurr<sup>3</sup> bar blóðga vengi<sup>4</sup>.

1) herðjarfr. 2) mætti. 3) hrafn. 4) vængi.

Bls. 345, 2.

*Sami*: Vísi veitti Svínagrími snarpliga sócn for Valsnesi; hann lét mildíngs hnefa<sup>1</sup> missa høgri handar, áðr hjaldr lykizc.

1) frænda.

Bls. 345, 3.

*Sami:* Örr oddviti mætti fremþargjörnum Finni austr á Qvildrom; naddveþrs<sup>1</sup> boþar<sup>2</sup> lèto nýtan arfþega<sup>3</sup> Úlfs týna öndo<sup>4</sup>.

1) orustu. 2) hermenn. 3) son. 4) lífi.

Bls. 345, 4.

*Sami:* Mildíngur vann tekinn<sup>1</sup> Heðin með höndum för Mæri, oc lípa<sup>2</sup> hans; hann lét heldr harðliga goldnar heiptir Kálfi klingfoanga.

1) getgáta. 2) menn.

Bls. 345, 6.

*Sami:* Harri Sygna fór herscildi allt ið ytra eyjar oc strandir.

Bls. 345, 6.

*Sami:* Þar knátti<sup>1</sup> sjá för Sigurði bitra brands, hæggnar<sup>2</sup> brynjor, scarþa<sup>3</sup> skjöldo, blóðroþin scöpt<sup>4</sup>, veþrblásin væ<sup>5</sup> of<sup>6</sup> vegondom<sup>7</sup>.

1) mátti. 2) hæggnar. 3) skerta. 4) spjót. 5) merki. 6) yfir. 7) hermönnum.

Bls. 348, 1.

*Sami:* Sigurðr fýstist á lesti<sup>1</sup> sunnan með lítit lið, (til) at sækja lönd; Magnús konúngs, andvani<sup>2</sup> marga, bjósc til herfarar með hánum.

1) stáast. 2) sem var án.

Bls. 348, 2.

*Sami:* Þjóðnýtr konúngs, búinna við sócn, hèlt þrimtogum sneekjom sunnan; lýðir ugþo lið Sigurðar, scjöldr lèc við scjöld á scipom vísa.

Bls. 348, 3.

*Sami:* Leyfþir bróðrsynir Haralz fóro til herstefno<sup>1</sup> með miclo lípi: þá er Ingi knúpi atróþr á sjá at mildum Magnússyni.

1) orustu.

Bls. 348, 4.

*Sami:* Hraut<sup>1</sup> í stöngum, þar er hildtágar, vanir

N 2

vib víg, neytto vǫpna: friðr slitnaði á millom frenda,  
guðr<sup>2</sup> geisafi, hildr<sup>3</sup> gecc saman.

1) brakabi. 2) orustan. 3) bardagi.

Bls. 349, 5.

*Sami*: Seggir stunþo<sup>1</sup>, stál roðnoþo, bjartir kon-  
úngr scaut báðom höndom: hörþ spjót bito, benjar  
sviddo<sup>2</sup> herscip hvárratveggjo ruðusc.

1) stundu. 2) svidu.

Bls. 349, 1.

*Sami*: Sárgögl<sup>1</sup> flugo hundruðom um sjá til her-  
stefno<sup>2</sup>, at drecca sveita<sup>3</sup>; oddar eyddo fulltrúom jöf-  
urs; morþ miclaþiz, þá er Magnús féll.

1) hrafnar. 2) bardagans. 3) blöð.

Bls. 349, 2.

*Sami*: Jótar, þeir er fylgþo Sigurði sunnan, flýþo  
átján scipom; ræsis lið raufsc, þá er ríkr konúngr,  
vanr vásförom, neytti vǫpna.

Bls. 349, 3.

Rauðri mjöll járna þrumo<sup>1</sup> dreif, áðr morþgjarn  
Magnús félli, þá er öll<sup>2</sup> reð rjúfa scjoldo fyr gram.  
Öngr<sup>3</sup> harmar dráp Sigurðar, því at áttu, lugi, vel ráða  
lápi; vǫpna döcc<sup>4</sup> féll drjúgt á scocka<sup>5</sup>.

1) örva drifu. 2) öld. 3) einginn. 4) dög. 5) skipin.

Bls. 350.

Sjálfir snjallr sýndi valköst at landi, en þú brátt<sup>1</sup>  
allri föstu munins<sup>2</sup>: vísi um hrósar því vel. Fundr  
arnar varþ einkar tíðr<sup>3</sup> úlfs börnum<sup>4</sup> í víðo Lángeyjar  
sundi; fregir<sup>5</sup> fyrþar ruþo borþ.

1) brást. 2) hrafns. 3) kærkominn. 4) ulsum. 5) frægir.

Bls. 351, 1.

*Ívar*: Sneckja<sup>1</sup> hrauþsc með stöfnom und austan  
comnom jöfri; suðræn slög<sup>2</sup> bito: þá er sócnfört skjöld-  
úngs son kostaði sunz af scipi síuo.

1) getgáta. 2) vopn.

## Bls. 351, 2.

*Sami:* Víkingr<sup>1</sup>, sá er var mestr fullhugi manna, varþ tekinn á vatni.

1) hermaðr.

## Bls. 352, 1.

*Sami:* Ec tel þat illa<sup>1</sup>, er kynstór jöfurr scyldi koma í slícar kvalar; engi maðr, rösquari Sigurði, tæc síðan um meþalkafla.

1) illt.

## Bls. 352, 2.

*Sami:* Ýta drottinn söng saltara, meþan óvinir jöfurs píndo Sigurð; bavþfrecn<sup>1</sup> jöfurr bað fyrir þeim brögnom, er veitto vellscata<sup>2</sup> píðir.

1) frækinn í orustu. 2) mk., bonum.

## Bls. 353.

*Sami:* Ec frá, at konúgr lèti líf sitt, þá er<sup>1</sup> haþfi súngit saltara; gramr vildi gánga til scriptar, en þjóðkonúgr náði því þeygi<sup>2</sup>.

1) hann. 2) ekki.

## Bls. 354, 1.

*Böðvar hatti:* Nú scal lýst, læsejarr konúgr Lista, hve<sup>1</sup> hefndir þíns föþor: efnd afregs<sup>2</sup> orþa harra görþiz. Allvaldr! (þèr) lötoþ<sup>3</sup> Sigurð falla at Hólmi: sú hjálme hrsp<sup>4</sup> spurþiz víþa; ofkúgi jöfra<sup>5</sup> dó.

1) nl. þú. 2) hreysti-. 3) létuþ. 4) orusta. 5) Sigurðr slembir.

## Bls. 354, 2.

*Sami:* Málmennjallr Magnús varþ falla í bavð<sup>1</sup>; ríkr þjóðkonúgr ræð sírir slícom ræsis dauþa at morþi<sup>2</sup>. Þrecsterer konúgr! nauþr rac þic meirr, en scyldi, til þeirra verka; slagþa hest<sup>3</sup> haf ... flestom fylldom<sup>4</sup>.

1) orustu. 2) í bardaga. 3) ulf. 4) meiningin á að vera: úlfurinn fékk fylli sína.

## Bls. 354, 3.

*Sami:* Tveir örvir jöfrar oc allt líþ þeirra feli þar í taugnings<sup>1</sup> veþri<sup>2</sup>; úlfr rauð teþr<sup>3</sup> á dauþom her.

1) tögnings, sveids. 2) orustu. 3) tennr.

## Bls. 355.

*Einur Skúlason:* Dygg ángri firð abbadissa' lét en vígþo víf<sup>1</sup> gyrþa<sup>2</sup> (mig) um-svángan, þótt (menn) víti oss fyr þat. En stallarinn<sup>3</sup> varat<sup>4</sup> kallaþr til átz með nunnom á Bacca; drós<sup>5</sup> gladdit<sup>6</sup> vin ógnarraks vísa.

1) nunnurnar. 2) umkringja. 3) eg. 4) var ei. 5) abbadisin. 6) gladdi ei.

## Bls. 356.

*Sami:* Illa cristinn Jarlmaþr austr, hinn er slær fíðlu, tóe kiplíng frá búcarli; groþr<sup>1</sup> kjötz var á kaupá. Vámr lá bundinu; velmáll vöndr hröcc á scip þillar<sup>2</sup>; lími<sup>3</sup> song<sup>4</sup> leikara lengi harðan þríma<sup>5</sup>.

1) græðgi. 2) þollar eða þallar, hrislu, nl. á bak hans. 3) hrisib. 4) saung. 5) saung.

## Bls. 357.

*Sami:* Hreystisprund rístr hola báro<sup>1</sup> hlýrom<sup>2</sup> at<sup>3</sup> Útsteins sundi; elreki<sup>4</sup> bless<sup>5</sup> þrútna vefi<sup>6</sup> of ási<sup>7</sup>. Barmr lyptíngar heldr varla und vildra<sup>8</sup> farmi á jarþ-ríki; víkmarr<sup>9</sup> við<sup>10</sup> súpum breiðan<sup>11</sup> brimsgáang.

1) nl. með. 2) kinnungum skipsins. 3) út eptir. 4) vindr. 5) blæa. 6) segl. 7) yfir seglasnum. 8) betra. 9) Björgvinar vogr. 10) vinnr, gerir. 11) mikinn.

## ÁTTUNDA BINDI.

Bls. 110, er ljós.

Bls. 116, er ljós.

Bls. 118.

*ÆTLAK*<sup>1</sup> mér hina mæru<sup>2</sup> munnfagra Ingunni, hvegi er<sup>3</sup> ferr fundr með frægjum<sup>4</sup> Magnúsi ok Sverri.

1) eg ætla. 2) björtu. 3) hvursu sem. 4) frægum.

Bls. 165.

*Hallr Snorrason:* Ólafssúð, búin rauðu gulli, rístr róða<sup>1</sup> glymvöllu<sup>2</sup> und auði<sup>3</sup>; för auðgrímms<sup>4</sup> stillis er



góð. Nú er ægr síklíngur kominn hingat or frægri för; svelldr<sup>5</sup> húfr<sup>6</sup> fellr í svig<sup>7</sup> dúfu<sup>8</sup>.

- 1) sjökönungs. 2) hafib. 3) blabin gersæmum. 4) örláts.  
5) vatnsbolginn. 6) skipsíða. 7) bug. 8) báru.

Bls. 166.

*Sami*: Hlýrs fagrgota<sup>1</sup> berr fyrir hólm, þar er harri stýrir; rauð stál<sup>2</sup> bruna á reyðar rymvöll<sup>3</sup> und snjöllum gram. Frægr döglingur er kominn hingat með fremd ok sigri; fólkbráðr konungur háði darra þing<sup>4</sup> við drengi.

- 1) skipið. 2) stefni. 3) sjóinn. 4) orustu.

Bls. 172.

*Bjarni Kálfsson*: Vær eigum lánga leið; hér er nú hinn vesti síðr: ek sé hvern fant<sup>1</sup> á hesti, en lendir menn ganga; hirðmenn skulu hlaupa, en matsveinar ríða. Erat hér gott til kaupa; ek munka<sup>2</sup> kvíða mörgu.

- 1) vesalmenni. 2) skal ei.

Bls. 206.

*Máni*: Hinn örvi konungur sólar þungstóls<sup>1</sup>! gefðu brátt byr mörgum þjóðum til Björgynjar; vær biðjum þess. Þat ángrar oss, er útnyrðingur heldr fyrðum lengi í Unnardys; sunnrænn vindur er til<sup>2</sup> seinn at sundi.

- 1) himins, gub. 2) holdr.

Bls. 207, 1.

*Sami*: Slægr gaurr ferr með gígju ok pípu; hér er ginn<sup>1</sup> komit inni; meiðr skjaldar skóða<sup>2</sup> hefir skrípa-lát. Rekkur lætr rauða bikkju<sup>3</sup> hlaupa yfir staf fyrir aldir<sup>4</sup>; þat er skaup<sup>5</sup>; þjóðir skolut<sup>6</sup> lýða<sup>7</sup> því; rekk-it<sup>8</sup> skvadr<sup>9</sup>!

- 1) tál. 2) vopna, muk. 3) tik. 4) menn. 5) skömm að því.  
6) skulu ei. 7) hlýða. 8) rekið. 9) þenna hávaða.

Bls. 207, 2.

*Sami*: Gígjan sýngr, þar er bleikir leikarar ganga; menn grípa til pípu, (ok) færa fram stóra fólksku. Undr

er, hve sá, er þýtr í trumbu<sup>1</sup>, vendir umb<sup>2</sup> augum; ek lít knóðan<sup>3</sup> kjapt ok blásna hvapta á kauða.

1) blæs í pipuna. 2) umsnýr. 3) þutnaðan.

Bls. 253.

*Nefari:* Týnum Birkibeiðnum! beri Sverrir verru hlut! látum reyndan randhæng<sup>1</sup> riða hart ok tíðum! Hælumzk<sup>2</sup> minnst í máli! metumk<sup>3</sup> heldr at felldan val! látum guð skipta giptu! gerum þá hrifð, er þeim svíði.

1) spjót. 2) hælumst. 3) mætumst, stærumst.

Bls. 256.

*Blakkr:* Reisum ve<sup>1</sup> fyrir vísa, verum þúngir Kuflungum, látum brýndan hjör bíta, bolum tafn<sup>2</sup> und kló hrafni. Hnekkjum fjanda flokki, friðum land jöfurs<sup>3</sup> brandi, rjóðum dör<sup>4</sup> í dreyra, drepum meirra<sup>5</sup> hlut þeirra.

1) merki. 2) æti. 3) nl. með. 4) spjót. 5) meira.

Bls. 257.

*Sami:* Öld man, at foraðstúngr<sup>1</sup> Kuflunga hældust fyrr; hvatir skatnar or þeirra flokki guldu þess; nú kná þjóta<sup>2</sup> hóts<sup>3</sup> annan veg í björgum Bergs<sup>4</sup>: lá reitir sjúkan<sup>5</sup> búk; hrasn var mettr í Hrotti.

1) illar tüngr. 2) þýtr. 3) nokkuð. 4) Tünsbergs, nl. nú kveða fjöllin hjá Tünsbergi við annan saung. 5) meiddan, eða dauban.

Bls. 276.

*Sami:* (Menn) kveða björt kerti brenna yfir leiði Breiðskeggs. Ek veit, at höfðingi þeirra mun meirr<sup>1</sup> missa ljóss<sup>2</sup>; (vèr) vitum, at betri vánir brugðust: vèr hugðumk því.

1) heldr. 2) vera ljóslaus.

Bls. 277.

*Sami:* Breiðskeggi hafði fæst gott ok hæsta dul<sup>1</sup>, meðan (hann) lifði hér; nú er friðspillir fallinn.

1) dramh.

## Bls. 363.

*Baglar*: Mildíngur kvaddi sína<sup>1</sup> maðadag, menn drifu hart til vafna sennu<sup>2</sup>; en hirð Ínga ræð ganga ár morgin<sup>3</sup> upp til Sverris borgar. Ítar reistu margar merki-stengur at móti, ok börðust lengi; Baglar stóðu í brodda hagli<sup>4</sup>; skip brunnu<sup>5</sup> þá er kappar runnu.

1) hirð. 2) bardaga. 3) snemma morguns. 4) skothrúðinni. 5) voru brennd.

## Bls. 364, er ljós.

## Bls. 409, 1.

Ertu úlfur yðrum niðjum<sup>1</sup>, þeim er fyrri voru framráðir<sup>2</sup>.

1) forfeðrum. 2) frammgjarnir.

## Bls. 409, 2.

Fárr er hvatr, er<sup>1</sup> tekr (að) hrærost<sup>2</sup>, ef hann er til blauðr í bernsku.

1) þegar hann. 2) þroskast.

## NIUNDA BINDI.

## Bls. 234.

*Sturla Þórðarson*: Öðlingur hefir þá drept tírar höfði í ætt<sup>1</sup> Tryggva niðs<sup>2</sup>, er barn framráðs ynglings<sup>3</sup> þurfti flýja fyrir ófriði.

1) honum hefir kippt í kyn. 2) Ólafs Tryggvasonar. 3) konungs, Hakon.

## Bls. 235, 1.

*Sami*: En átta sveitir Bagla liðs, búnar rómu, fóru á Upplönd (at) leita lofbúngs, ef þær mætti finna fylki.

## Bls. 235, 2.

*Sami*: Kristur hafði<sup>1</sup> huliðs hjálm of konungs efni, góðu heilli, þá er frægðar son allvalds kom fagnandi úr ófriði.

1) helt.

## Bls. 265, 1.

*Ólafur hvítaskáld*: Mærir menn glöddust miklu ári; víðr ok fuglar báru þá tvennan ávöxt á einu sumri; vísa grein<sup>1</sup> sýndist veglig.

1) konungs efnið.

## Bls. 265, 2.

*Sturla Þórðarson*: Aldinvíðr bar tálaustr<sup>1</sup> tviunna<sup>2</sup> blóma<sup>3</sup> (á) einu sumri, ok útifuglar urpu tysvar<sup>4</sup> úkallt öndvert ár<sup>5</sup>.

1) eflaust. 2) tvöfaldan. 3) ávöxt. 4) tvisvar. 5) um voríð.

## Bls. 265, 3.

*Sami*: Þá er tírar<sup>1</sup> gjarn allvaldr hafði of tekit við jöfurs nafni, ok hans gipt, valit<sup>2</sup> vegi hæstrar tíðar<sup>3</sup>, knáði vaxa.

1) frægðar. 2) valin. 3) getg., nl. hamingju.

## Bls. 266.

*Sami*: Hverr maðr sá, at höfubskepnur vildu falla<sup>1</sup> tign göfugláts fylkis á víðum gjálfri<sup>2</sup> kríngðum vindkers<sup>3</sup> botni<sup>4</sup>.

1) lúta. 2) hafi. 3) lopts. 4) jörðu.

## Bls. 204.

*Guðmundr Oddsson*: Geirnets<sup>1</sup> hyrjar<sup>2</sup> hreggmíldr<sup>3</sup> jöfur! hvat skal ek leggja fyrir mik þetta sumar; (ek) fregn gegnan gram at því. Hafs hyrsveigir<sup>4</sup>! mér byrjar eigi at herja á orar<sup>5</sup> ættleifðir; jarl vinnr reifðan<sup>6</sup> sárs svan<sup>7</sup>.

1) skjaldar. 2) sverðs. 3) hergjarn. 4) mk. 5) vorar. 6) reifir, gleðr. 7) örn.

## Bls. 302.

*Sturla Þórðarson*: Ern<sup>1</sup> allvaldr lét haldit<sup>2</sup> skipum austr til Vörnu: rínfura<sup>3</sup> rýrir<sup>4</sup> vann<sup>5</sup> hlut Ribbunga þúngan. Ræsir klauf steinda rönd, ok reidr örþúngaðr<sup>6</sup> ellti víkínga óstilltan<sup>7</sup> af skeiðum á land.

1) röskur. 2) hélt. 3) gulls. 4) mk., hann. 5) gerði. 6) konunggrinn. 7) akafliga.

## Bls. 305.

*Sami:* Öðlings menn lögðu litlu sðar til Öslu þæjar; ok grytlinga<sup>1</sup> lið stökk þar á glapstíg<sup>2</sup> fyrir stálhvötud<sup>3</sup>.

1) ræningja. 2) för illa för. 3) hermk., konunginum.

## Bls. 306.

*Sami:* Auðmíldr hilmir, valdr<sup>1</sup> Hörða, sá er enn gildi<sup>2</sup> úthlaupsmönnum<sup>3</sup> sakar, gekk und hölmreiðar<sup>4</sup> faldi<sup>5</sup>. Fjandmenn stillis féllu, blám<sup>6</sup> hrafni fékkst tafn<sup>7</sup>, en sumir skundaðu undan sigrgæði<sup>8</sup>.

1) drottinn. 2) jok. 3) vikingum. 4) orms, nl. Fofnis. 5) nl. ægishjálmur. 6) svörtum. 7) brab. 8) hermk., konunginum.

## Bls. 307.

Rekit<sup>1</sup> var dauða Rögnvalds, þá er randviðir<sup>2</sup> brendu harða<sup>3</sup> austanfjarðar; hús þurru<sup>4</sup> fyrir harra. Var-a tál<sup>5</sup>, at Skúli skaut skjálþrúgunum Ribbúngum<sup>6</sup> skelk í bríngu; eldr læk hingat<sup>7</sup> hús fyrir höldum.

1) heft. 2) hermenn. 3) mjög. 4) eyddust. 5) það var víst. 6) Ribbúngum, sem komnir voru í bobba. 7) hér.

## Bls. 311, 1.

*Snorri Sturluson:* Styrjar<sup>1</sup> valdr<sup>2</sup> kendi stála stökkvi-lundum<sup>3</sup> at falga rauðu<sup>4</sup> austanfjarðar; rekkar stýrðu roðnu barði rétt til jarðar. Hrínga skerðir<sup>5</sup> rendi eljun-strindir<sup>6</sup> íta ferðar<sup>7</sup> oddum; hilmir stærði<sup>8</sup> meginundir heila grundar<sup>9</sup> (með) hvössu sverði.

1) orustu. 2) hermk., konungtr. 3) hermönnum. 4) um sárt að binda. 5) mk., konungtr. 6) hrjóst. 7) manna. 8) jok. 9) höfuðs.

## Bls. 311, 2.

*Sami:* Vegrækjandi<sup>1</sup> vafði<sup>2</sup> lítt at sækja fram, er<sup>3</sup> mætti virðum: skerðir sköglar serks<sup>4</sup> gekk fyrri roðnum merkjum í Hlakkar skúrum<sup>5</sup>. Land ruddist, en ræsir þrænda skóp Ribbúngum þúngan bana; Gunnarr skaut hjarna kletti<sup>6</sup> und grimmsetta il gera<sup>7</sup> fótar<sup>8</sup>.

1) sá framagjarni konungtr. 2) hikaði sér. 3) nl. hann. 4) brynju,

herruk. 5) orustunni. 6) höfði sínu. 7) ulfs. 8) nl. hann fell í bardaganum.

## Bls. 312.

*Sami:* Ítr hertogi eyddi úthlaupsmönnum<sup>1</sup> spjótum: stál sýngu of dólum<sup>2</sup> stillis, ylgr<sup>3</sup> stóð í val. Hoddgrimmr<sup>4</sup> gramr lét margan hal höfði skemmra; reiðr oddviti! (þú) kannt at refsa þjóðum svà rán.

1) nl. með. 2) þannig Snorraedda. 3) ulfr. 4) ör af gulli.

## Bls. 322.

*Játgeir:* Rjóðr storða stirðörriða<sup>1</sup> hjaldrdrifs<sup>2</sup>! ek sá hlækinn<sup>3</sup> hëðna-þóri<sup>4</sup> stór-fjarri mër á Kúrfjalli. Þá lúngtorgs<sup>5</sup> líku<sup>6</sup>, er<sup>7</sup> lëkum við Ribbúnga, lá<sup>8</sup> dasinn<sup>9</sup> við<sup>10</sup> dvergranns<sup>11</sup> dísi<sup>12</sup> í Tünsbergi; þat frá<sup>13</sup>.

1) orms. 2) orustu, nl. spjots, mk. 3) hýru-gjaraan. 4) þóri fluk. 5) líkama. 6) nótt. 7) nl. ver. 8) nl. hann. 9) þreyttir. 10) hjá. 11) steins. 12) konunni. 13) spurdist.

## Bls. 343.

*Sturla Þórðarson:* Ýgr<sup>1</sup> járnsvaims hyrgildandi<sup>2</sup>, sá er vildi steypa hersum<sup>3</sup>, hljóp frá allvalds mági<sup>4</sup> or þrándheimi. Frændi<sup>5</sup> Erlíngs<sup>6</sup> lét endr farit Upplönd bröndum; stála meiðar<sup>7</sup> lutu<sup>8</sup> stórbúng stríð af Ribbúngum.

1) ogrligr. 2) hermk. 3) Sigurðr Ribbúngr. 4) Skúla. 5) sonur. 6) nl. Steinvegs, Sigurðr. 7) menn. 8) hlutu.

## Bls. 355.

*Sami:* Landráð við allvald austan marker<sup>1</sup> vara<sup>2</sup> goldit litlu, þá er lofbúngr hafði leystan elris<sup>3</sup> garm<sup>4</sup>, mettan eski<sup>5</sup>.

1) í Vermalandi. 2) var ei. 3) víðar. 4) eld. 5) eskivið; þegar konúngr hafði kveýkt bál.

## Bls. 356, 1.

*Sami:* Víðar hundr<sup>1</sup> svalg heitum munni hvert hús Verma bygðar, ok svipgárr<sup>2</sup> selju rakki<sup>3</sup> fór grenjandi um garðs hlið.

1) eldr. 2) svipharðr. 3) eldr.

Bls. 356, 2.

*Ólafr hvítaskáld:* Valdr vígstorma<sup>1</sup>! (þú) namt gjalda Vermum fláræði; ræsir! læztu gim<sup>2</sup> geisa; eldr gekk um sjót<sup>3</sup> rekka. Bændr lutu<sup>4</sup> sára kvöl, þá er kapps-hár<sup>5</sup> logi kyndist; gegn hjörels<sup>6</sup> frömuðr<sup>7</sup>! létuð hyr<sup>8</sup> hegna vèlar.

1) hermk. 2) eld. 3) hýbýli. 4) hlutu. 5) mjög hár. 6) orustu. 7) hermk. 8) eld.

Bls. 359.

*Sturla Þórðarson:* Hyrr<sup>1</sup> læk eim<sup>2</sup> með himni; eldr hljóp í felldan sal; ek hykk þeim þegnum þóttu<sup>3</sup> markar bøl<sup>4</sup> sveima<sup>5</sup> vitt. Allar þjóðir óbust<sup>6</sup> konungs reiði; eiðvandrar baugsendir<sup>7</sup> rauð brýndan brand í Vermalandi.

1) eldr. 2) velti gufu. 3) þótt hafa. 4) eldrinn. 5) geysa. 6) óttubust. 7) konúgr.

Bls. 374.

*Sami:* Ríkr hlenna<sup>1</sup> hneykir<sup>2</sup> gaf Ribbúngum, ógnar skýs<sup>3</sup> meginsveitum<sup>4</sup> eitt kveld her þrúngat<sup>5</sup> í Oslu.

1) ræningja. 2) hnekkir, konúgr. 3) skjaldar. 4) nl. stórum hersveitum Ribbunga. 5) ásókn með fjölmenni.

Bls. 375, mismgr. 2, B.

*Sami:* Hervígs<sup>1</sup> miðdr<sup>2</sup> kom heimskum höldum á glapstígu<sup>3</sup>; lauf víkinga<sup>4</sup> kendi lángs ríkis<sup>5</sup> í landi.

1) orustu. 2) sá hergjarni konúgr. 3) á flotta. 4) skjöldurinn. 5) harðhjask.

Bls. 391.

*Sami:* Ógnmíldr flokkar, sá er vildi enn ekki fríðast, tók dáðfínginn<sup>1</sup> höfðingja eptir dauban dólgröfi<sup>2</sup>. Böðtraustr geystr Knútr ræð at brjóta bág<sup>3</sup> við hraustan gram<sup>4</sup>, því at geðbráðir Gautar fýstu landráða<sup>5</sup>.

1) hraustan. 2) hermk., Sigurð Ribbúng. 3) keppa. 4) Hákon konung. 5) uppreistar.

Bls. 400.

*Sami:* Vitr valdr norrænnar aldar<sup>1</sup> lét brjóta virki

Ljóðhúsa austr, þar er ógnfúsir jöfrar treystut<sup>2</sup>. Þat veit ek, at göfugr oddviti jöfra galt Gautum rán; þjóð fækk reibi ræsis: slíkt gekk at vānum.

1) Hakon konungur. 2) þorbu ekki.

Bls. 430.

*Ólafr hvítakkáld*: Afrendr<sup>1</sup> konúgr sendi þá orð vfa lendum jöfri þranda<sup>2</sup>; fólkrúðr stillir keyrði breiðan<sup>3</sup> flota norðan: borð flugu um haf. Fyrðar mæltu sem harðast á hendr frömum jarli: lendum mönnum höfst önn af því; errinn<sup>4</sup> harri<sup>5</sup> bjó Hákarlaströnd með herskip.

1) sterkr, völdugr. 2) Skula jarli. 3) stóran. 4) röskur.

5) Skuli jarl.

Bls. 432.

*Sam*: Úngir jöfrar stofnuðu þíng; jarl veitti snarla ræsi svör; hersar báru kaldar sakar á dýran hilmir: þeir fýstu hjaldrs. Frömuðr snildar styrs frægða lagði þá allt sitt mál í knè lituði<sup>2</sup> stála, ok seldi varrar<sup>3</sup>; stillir rekka fækk sætt af því.

1) jarl. 2) getgata. 3) trui sína.

Bls. 439.

Hirðmenn Skúla gæddust hóli<sup>1</sup>, hrukku lítt meðan skukka<sup>2</sup> var full; þeir rekka af Danmörk drukku, (en) drógust lítt um fjöll ok skóga. Síðan, er<sup>3</sup> slóst í ferðir, varð ill sálgvan<sup>4</sup> ok þunt um stánger<sup>5</sup>; eidar rufust við bróður Inga<sup>6</sup>, engi vildi fylgja lengra.

1) hældu sér. 2) til byttan. 3) þeir. 4) mögl, kurr. 5) merki- steingurnar. 6) Skula.

Bls. 440.

*Ólafr hvítaskáld*: Snæfrir<sup>1</sup> vinir hváreskis<sup>2</sup> drógu enn árskapadan grun<sup>3</sup> meðal jöfra; aldir kváðu varla haldast heit öðlings við mætan allvald. Minnigr siki- ingr bjöggi<sup>4</sup> sunda vigg<sup>5</sup> sunnan með snjalla drengi, en jarl stökk undan austr um fjall: ítar brugðust mæt- um jöfri.

1) hvatir. 2) hverigs þeirra. 3) forna grunsemd. 4) byggi (bygði, bjo). 5) skip.



## Bls. 450.

*Sami*: Snjallir menn fóru í milli mága, (þeir) veldnst þar tvenna gisla; her tók at magna sýnni sætt, þá er snarir bragnúgar funnust. Niðjum prýddr, sá er gætir Noregs, skryddi böðvarfjótan sflking<sup>1</sup> björtu heiti blíðs hertoga, ok jók nafnbætr frðum gjöfum.

1) jarl.

## Bls. 455.

*Snorri Sturluson*: Einsköpuðr herfanga<sup>1</sup> baub Hríngi ok Hilditenni hjaldrs galdra<sup>2</sup>; Gautr<sup>3</sup> hvatti þann þróttar<sup>4</sup> þrym<sup>5</sup>. Herstefnandi<sup>6</sup> veldr oflengi úsætt ynga<sup>7</sup>, en völuendr<sup>8</sup> rómu<sup>9</sup> mætti vel hafna hjördóm<sup>10</sup>.

1) orustu, Öbinn. 2) bardaga. 3) Öbinn. 4) Öbinn.  
5) orustu. 6) hermk. 7) konúnganna. 8) smidr. 9) hermk.  
10) halda sér frá ofríði.

## Bls. 457.

*Ólafr hvítaskáld*: Nú er þat, er flaust<sup>1</sup> hins nýta hertoga flýtr or festum; ñð kom betri víka fákr<sup>2</sup> á veðrsollit ver<sup>3</sup>.

1) skip. 2) skip. 3) haf.

## Bls. 464, 1.

*Sami*: Fláræði ríkra manna kom fram um sðir; þá hófst friðbann<sup>1</sup>; jöfra sveit, þótt<sup>2</sup> heiti ráðug, má eigi bægjast við örlaug. Stórr harmr var, þá er harrar stríddu ramri þjóð, því at stála hregg<sup>3</sup>, rausnar kapp ok ríki beggja mun æ<sup>4</sup> uppi, meðan jörð heldr flóði<sup>5</sup>.

1) ofríðr. 2) nl. hún. 3) orustur. 4) nl. vera. 5) vatni.

## Bls. 464, 2.

*Sami*: Hauksnjallr hersa stillir tók þá hæra<sup>1</sup> nafn; en mundáng<sup>2</sup> væri; þrændir eflðu reyndan þengil; þúngr agi bragna<sup>3</sup> magnaðist.

1) hærra. 2) hóf. 3) ofríðr meðal manna.

## Bls. 464, 3.

*Sturla Þórðarson*: þat er skröklaust, at Skúli var frægðarmaðr í frömu lífi, þó at hvarbrigð<sup>1</sup> aldar gipt<sup>2</sup> sneri á hann auðnu hveli<sup>3</sup>.

1) hvikul. 2) gæfa. 3) hjóli.

Bls. 464, 4.

*Sami:* Þá er randa rjóðr<sup>1</sup> knátti reisa ofrausn öfgu heilli, ok úlágr jöfra bagi<sup>2</sup> tók öblings nafn á Eyrum.

1) mk. 2) mótstöðumæðr.

Bls. 479, er ljós.

Bls. 492, 1.

*Ólafr hvítaskáld:* Hilmir hildar borðs<sup>1</sup> fór norðan á Upplönd með stóran herskap; ljós merki skárust á Láku; ferð<sup>2</sup> lá vegin skörpum sverðum. Þíngfrækn jöfurr reið þunnum stínga<sup>3</sup> völlum<sup>4</sup> sunnan til þrándhelms; hyggju gegn hilmir grundar brendi herskip, en gaf þegnum líf.

1) skjaldar, hermk. 2) menn. 3) ása. 4) skipum.

Bls. 492, 2.

*Sturla Þórðarson:* Öllu fólki innanlands stóð úfriðr af afarmenni, þá er ýnglíngur hafði um samit sverða seið<sup>1</sup> austr á Láku.

1) orustu.

Bls. 493.

*Sami:* Ok viggjálfr<sup>1</sup> lét ár úlfa ok ara ferðar<sup>2</sup> (fara) vaxanda of vígskátt<sup>3</sup> vísa ríki, (um) vetr, valdan til vápn-þrimu<sup>4</sup>.

1) mk. 2) mannfall. 3) herskatt. 4) bardaga.

Bls. 494.

*Ólafr hvítaskáld:* (Vér) böðhraustir höfum fregit<sup>1</sup> austan tjón Birkibeina; bragningr mun brátt rétta þann bug, ef vel hagnar. Ýmsir virðendr Finna vápnglyms<sup>2</sup> mnuu verða fegnir brögðum: ek veit, at Knúti hefir vegnat vart<sup>3</sup>.

1) frétt. 2) menn. 3) illa.

Bls. 502, 1.

*Sturla Þórðarson:* Rösk ferð<sup>1</sup> hilmis lagði hendr at reipum, en laukar<sup>2</sup> risu; en (men) greiddu háu-skrípitr<sup>3</sup>, blásnar hreggi, til frama fylkis.

1) flokk. 2) siglutrén. 3) seglin.

## Bls. 502, 2.

*Sami*: Ok úfarr gulli glæstr snekkju brandr knátti svífa und göfugmennni austr með landi; allvalds floti var-at auðligr<sup>1</sup>.

1) eybiligr.

## Bls. 505, 1.

*Ólafr hvítaskáld*: Næst, þá er brodda hrjó<sup>1</sup> spurðist, rendi nafnkunnr jöfurr stafna skíðum norðan fyrri Noregs síðu; báruv lèku bröndum hærri. Þrútin veðr lágu á vatni, nè bað gramr svipta vinda rípt<sup>2</sup>; snarr ýngvi kvað fenginn sigrbyr sinni ferð at stinnum hjaldri.

1) ofríðr. 2) segli.

## Bls. 505, 2.

*Sturla Þórðarson*: Hafrökn<sup>1</sup> skríðu und höfuðsmanni inn í botn Oslu fjarðar; þar er vegstór Skúla öld hafði of skipat víglíði<sup>2</sup> fyrri.

1) skipin. 2) herlíði.

## Bls. 513.

*Sami*: Megin-míldr allvaldr gekk fyrri merkjum und ýgis<sup>1</sup> hjálmi, en gullsett ve<sup>2</sup> vísa knáttu gnæfa of vala fólki<sup>3</sup>.

1) ægis. 2) merki. 3) herlíðinu.

## Bls. 514, 1.

*Sami*: En hildarfús ræsis hirð knátti þar fylgja rómu stýri<sup>1</sup> fram á báðar hliðar í gagnför greyptra<sup>2</sup> vápna<sup>3</sup>.

1) hermkr., kónunginum. 2) grímmra. 3) nl. í bardaganum.

## Bls. 514, 2.

*Ólafr hvítaskáld*: Járnfaldit líð raunð hvatt<sup>1</sup> hallgíslat<sup>2</sup> hildar túngl<sup>3</sup> í Oslu með mildum skata<sup>4</sup>; raustir<sup>5</sup> jöfrar þrúngðu saman æstum hjaldri<sup>6</sup>. Blóðgar randir skíðust bröndum, bleikir menn fèllu á velli; gylltar hjalta túngr<sup>7</sup> sýngu; gramr var hlífjarlaus með gæfu.

- 1) hvatliga. 2) stéint. 3) skjöld. 4) konungi. 5) hraustir.  
6) orustu. 7) sverð, brandar.

Bls. 515.

*Sturla Þórðarson:* Ok inndrótt<sup>1</sup> kyndi<sup>2</sup> böðvar  
týs<sup>3</sup> elda<sup>4</sup> við<sup>5</sup> bauga renni<sup>6</sup>, svá at eggfars<sup>7</sup> eisur<sup>8</sup>  
stukku of ilflet aurnis<sup>9</sup> spjalla<sup>10</sup>.

- 1) hirtin. 2) kyndti. 3) Óbins. 4) sverðin, nl. skaut eða hjó  
sverðunum. 5) móti. 6) mk, Skula, og líði hans. 7) skjaldar.  
8) sverðin. 9) jötuns. 10) vinar, nl. skjölduna.

Bls. 516.

*Sami:* Geigrilig hræleiptr<sup>1</sup> flugu á Gauts<sup>2</sup> himin<sup>3</sup>  
at hjarar leiki<sup>4</sup>, en randálfr<sup>5</sup> fór rifandi<sup>6</sup> böðvar ský<sup>7</sup>  
(með) blóðs elðingum<sup>8</sup>.

- 1) sverð. 2) Óbins. 3) skjöldinn. 4) i bardaganum. 5) hermk.,  
konungtr. 6) rifandi. 7) skildina. 8) sverbum.

Bls. 518, 1.

*Ólafr hvítaskáld:* Snörp járn bitu, sem óða straumur  
yrpi ísmöl; herstefnir<sup>1</sup> rauð hamri ofna hildar serki<sup>2</sup>  
með heitu blóði, framar merkjum. Grárr regnbóði<sup>3</sup>  
Hnikars<sup>4</sup> stóð á grimmum Göndlar himni<sup>5</sup> þegna; harðar  
fár-elðingar meginsára<sup>6</sup> lustu fylking firða.

- 1) konungtr. 2) brynjur. 3) -bogi. 4) Óbins, sverðb.  
5) skildi. 6) sverð.

Bls. 518, 2.

*Sturla Þórðarson:* Lofða stýrir<sup>1</sup> var laushendr á  
beinu blóðorms<sup>2</sup> skapti, en haldsamr á grenni<sup>3</sup> geir-  
týs<sup>4</sup> málu<sup>5</sup> at hjarar leiki.

- 1) konungtr. 2) spjóts. 3) grænni. 4) Óbins. 5) konu, nl.  
landinu, ríki sínu.

Bls. 519.

*Ólafr hvítaskáld:* Tveir herrar, stærðir affi, börð-  
ust aldri af meira drengskap; hraust hirt ógnsvaip-  
inna<sup>1</sup> sótti þar at garði (með) blóðgum greipum<sup>2</sup>. Fyrða  
gramr, sá er fremstr var fundinn at jöfnum burðum<sup>3</sup>,  
reið undan; ætt Sverris<sup>4</sup> fékk sigr at réttu; guð, fram-  
iðr mildi<sup>5</sup>, vildi svá.

- 1) hinna ógrlugu höfðingja, Hákonar ok Skúla. 2) höndum.  
3) Skúli. 4) Hákon. 5) mildiríkr.

## Bls. 521, 1.

*Sturla Þórðarson*: Branda byrr<sup>1</sup> knátti þar blása  
baugsegl<sup>2</sup> í brámis<sup>3</sup> vindi<sup>4</sup>, en geigrígr hrælögr<sup>5</sup> féll  
glymjandi af hjarar borðum<sup>6</sup>.

- 1) sverða stormr. 2) í skjölduna. 3) sverðs. 4) bardaganum.  
5) blöð. 6) skjöldum.

## Bls. 521, 2.

*Sami*: Blóðlaukr<sup>1</sup>, slúnginn jární, reið á berum  
knerri örva áss<sup>2</sup>, en gandreid grænna skjalda<sup>3</sup> sleit  
svöltnis vegg<sup>4</sup> á lopti.

- 1) sverð. 2) skipi Ullar, skildinum. 3) þau fjögandi sverð.  
4) skjöldinn.

## Bls. 521, 3.

*Sami*: Ok Fenris nipt<sup>1</sup> fell<sup>2</sup> þar feigum hausi  
fylkis dólga (í) heiptar blóði (með) greypri hendi Gjallar  
mans<sup>3</sup>, í hjörgöll<sup>4</sup>.

- 1) Hel. 2) faldabi. 3) Móðgubur, nl. dauðans hendi. 4) or-  
ustunni.

## Bls. 522.

*Sami*: Högna mans<sup>1</sup> hlýrna<sup>2</sup> dísir<sup>3</sup> knáttu þar  
sýngva hvössum munni harða<sup>4</sup> hvell sigrhljóð<sup>5</sup> í herför  
höfuðsmanna.

- 1) Hildar. 2) skjaldar. 3) valkyrjur. 4) mjög. 5) -ljóð.

## Bls. 533, 1.

*Sami*: Nú mun frægt: ríkr hertogi knátti nokkvi<sup>1</sup>  
sfbarr leggja rausnar líf í náreið<sup>2</sup>, við leygför<sup>3</sup> á Niðar  
bakka.

- 1) nokkuru. 2) í líkkistu. 3) brennuna.

## Bls. 533, 2.

*Sami*: Ok ræsis mágr gekk þar of Gjallar brú<sup>1</sup>  
fyrir riðusóttum<sup>2</sup> bauga<sup>3</sup> bliks<sup>4</sup>, er boðar vers<sup>5</sup> elda<sup>6</sup>  
fella of afarmenni.

- 1) á helveg. 2) flogum. 3) skjalda. 4) sverðs. 5) sjóar.  
6) gulls, menn.

# TIUNDA BINDI.

Bls. 18, 1.

*STURLA Þórðarson:* Sú gipta kom af guðs syni yfir Hákon góðu heilli: er fyrirmaðr öflugrar kristni<sup>1</sup> vígði allvald til friðar.

1) kardínállinn.

Bls. 18, 2.

*Sami:* Ok geðstórr<sup>1</sup> lét kórónu á konúngligt grams höfub; kappsnuinn kardínáli kom þá í Björgyn at boði páva.

1) kardínáli.

Bls. 19, 1.

*Sami:* Varbáls<sup>1</sup> hötuðr! Vilhjálmr kardínáli reð vígja þik frægjan<sup>2</sup>; aldar gramr! engi jafngóðr valdist þangat af páva valdi. Kynprýddr jöfurr! kristni stýrir lét of yðr skryðda kórónu. Reibivaldr ríkisvandar<sup>3</sup>! (þer) hafit haldit ramri grund með frægðum.

1) gulls. 2) frægan. 3) veldissprotu, konúgr.

Bls. 19, 2.

*Sami:* En sú rausn Hörða grams knátti ríða<sup>1</sup> með himinskautum, hversu Völsúngr<sup>2</sup> knátti veita sæmdardag sinnar vígslu.

1) fara. 2) konúgr.

Bls. 20, 1.

*Sami:* Nè allvaldr valdi einu ranni fleira frægðar fólk at ölskipan, austr nè vestr undir hvítu hreinvers<sup>1</sup> ræfri<sup>2</sup>.

1) jarðar. 2) himni.

Bls. 20, 2.

*Sami:* Full gullker knáttu geisa<sup>1</sup> þar inni í vlna greipum, en heilivágr allra meina<sup>2</sup> fèll allri innuðrótt<sup>3</sup> til hjarta.

1) fara um kring. 2) vinið. 3) hirðinni.

## Bls. 20, 3.

*Sami:* Gylltu vistfars<sup>1</sup> borði skaut á gómsker<sup>2</sup> vísa mönnum, en hunánga bára<sup>3</sup> féll glymjandi í gedknör<sup>4</sup> hilmis hirð.

- 1) borðkers. 2) tennur. 3) mjöðrinn. 4) brjóst.

## Bls. 25, 1.

*Sami:* Ok seggja drottinn, grimmr gulli<sup>1</sup>, sat þar á gjafstóli<sup>2</sup>; hverr maðr þá<sup>3</sup> at hringskata<sup>4</sup>, þat er yrþjóð<sup>5</sup> kunni æskja.

- 1) örlátr. 2) miðlabi gjöfum. 3) þáði. 4) konungi. 5) menn.

## Bls. 25, 2.

*Sami:* Mundar<sup>1</sup> dagr<sup>2</sup> rann þar upp á mergs himin<sup>3</sup> allri þjóðu; armsól<sup>4</sup> jöfra stýris skein vísa ferð<sup>5</sup> á vala grundir<sup>6</sup>.

- 1) handar. 2) ljós, gullhringr. 3) handlegg. 4) hringr. 5) konungs mönnum. 6) höndum.

## Bls. 26, 1.

*Sami:* Harða<sup>1</sup> hrein sjóðmjöll<sup>2</sup> knátti þar svífa hárrí þjóðu of andra<sup>3</sup> geigrs<sup>4</sup> gaglfárs<sup>5</sup>; af bogafjöllum<sup>6</sup> bauga brjóta<sup>7</sup>.

- 1) mjög. 2) silfr. 3) skúbi. 4) óttaligs. 5) hauks, nl. hendur. 6) höndum. 7) konungsins.

## Bls. 26, 2.

*Sami:* Ok herðimenn<sup>1</sup> fluttu hauka ferjur<sup>2</sup> hlaðnar hafleyg<sup>3</sup> ok dígulsköflum<sup>4</sup> af óskafundi dæðumrakks allvalds.

- 1) braustir menn. 2) hendr sínar. 3) gulli. 4) silfri.

## Bls. 36.

*Sami:* Þat var mjök frægt, er sigri sæmdr grundar vörðr<sup>1</sup> vildi fara góðu heilli til Svía fundar á Randvers<sup>2</sup> remmiskíðum<sup>3</sup>.

- 1) konungr. 2) sjökonungs. 3) sterkum skíðum, nl. skipum.

## Bls. 37, 1.

*Sami:* Leiðánger var glæstr gulli, sem logi væri of

grams flota: þar er haugtúngl<sup>1</sup> knáttu blikja<sup>2</sup> hvert við annat yfir háreið<sup>3</sup>.

1) skildir. 2) skína. 3) háborum, hástoktum.

Bls. 37, 2.

*Sami:* En elding ífla<sup>1</sup> foldar<sup>2</sup> knátti lýsa lánga leið: þá er loflig himna sól skipti litum við hafröðul<sup>3</sup>.

1) hauka. 2) handa, nl. gullib. 3) gullib.

Bls. 39.

*Sami:* Öll Elfr var svá glæsilig at líta, sem frægðar fólk sæi á gull, er lofsæll konúngur þeysti flota til Ljóðhúsa.

Bls. 40.

*Sami:* Geðsteinn<sup>1</sup> var drepinn í stall<sup>2</sup> gautskum manni (um) styrjar stund, áðr ógustórr Svía gramr hafði játtað bobi síklíngs.

1) hjarta. 2) barðist í brjósti.

Bls. 47.

*Sami:* Selma þollr! Ganta stýrir<sup>1</sup> sendi arfa þín-um austan dóttur sína, glæsta gulli, með öllum sæmd-um. Voldugr málma skerðir! tóktu við þeirri brúðförr Svía ferbar<sup>2</sup> af mestri mildi; aldir dýrka<sup>3</sup> yðart eirar-samt<sup>4</sup> veldi.

1) Birgir jarl. 2) manna. 3) viðfrægja. 4) fríðsamt.

Bls. 54, 1.

*Sami:* Unnviggs<sup>1</sup> skipuðr! ek segi öldum, hve (þèr) guldut ófrið Dönum sunnan; þínar þjóðir settu víða þunngar skeiðr af fyrri-hlunnum<sup>2</sup>. Yðrir stórir þegnar höfðu lánga stund ærin útböð, at liegna rán; ýtum þóttib<sup>3</sup> líttill leiðangr fyrir víðri grundu.

1) skips. 2) furu-hlunnum. 3) þótti ei.

Bls. 54, 2.

*Sami:* Þjóð ens mæðbar fróða hilmis dreif framla<sup>1</sup> til hverrar hömlu; selma stíklir! (þèr) hældut síðan miklum flota suðr með láði. Hrínga baldr! Hallands



ferðir<sup>2</sup> urðu hræddar af þínu valdi; engi maðr Jótla þengils var óttalaus við Noregs drottinn.

1) vegliga. 2) menn.

Bls. 57.

*Sami:* Rógstríðr randatýnir<sup>1</sup> galt síðan Dönum rán; lestir fleyvángs<sup>2</sup> fura<sup>3</sup> kom fyrst til Ekreyja. Öld hét þá gullstríði<sup>4</sup> síðan gnógu líbbáls<sup>5</sup> gjaldi; lofðúngr þrænda tók lönd at veðmála<sup>6</sup>.

1) hermk. 2) sjóar. 3) skipa, hermk. 4) konungi. 5) gulls. 6) veði.

Bls. 64.

*Sami:* Ættumgóðr hneitir<sup>1</sup> jöfra! (þèr) sátuð eigi lengi í kyrðum at<sup>2</sup> rofnar sættir; harðir hirðmenn bjöggu stírdan herskips streng. Norðmanna gramr hèlt þannig mætum borðum fyrir utan Elfi: nýjar súðir vissu<sup>3</sup> nauða; þú læzt flotnum<sup>4</sup> (verða) auðit dauða.

1) hnækkir. 2) eptir. 3) kendu. 4) mönnum.

Bls. 65.

*Sami:* Þínar þjóðir létu þunnar skeiðr með búnu reiði sneiða ljótan lunda völli<sup>1</sup> at Mörstrarsundi; Gautar spurðu leiðánger. Snarfenger konúnger! síðan leit hrygðar fólk í Dana bygdum, er<sup>2</sup> yðrir drengir hlóðu seglum; lýsa tók af herskips hausum<sup>3</sup>.

1) hafib. 2) að. 3) drekahöfðunum.

Bls. 66, 1.

*Sami:* Allvaldr! ræðtu því, er ýtar hældu at láði ógnarbráðs sóknarstrángs fylkis; síðan ræðu þrúðar sveitir at ganga á land. Þínir stórir hirðmenn létu vægðarlausast herjat Haland fyrri austan Geitkjör; vírða kindir týndu víða frelsi sínu.

Bls. 66, 2.

*Sami:* Snarpjir drengir létu sókna gífr<sup>1</sup> sýngja í fleina drífu<sup>2</sup>; brandar hleyptu ærnu blóði danskrar þjóðar ört úr undum. Þollar frægra málna féllu víða,

vegnir í reknum flóttu; vígadrótt, faldin ægishjálmur  
gekk þar fast at hildi.

1) axir. 2) orustu.

Bls. 67, 1.

*Sami:* Styrkir menn málma lunds<sup>1</sup> gengu und  
merkjum á víðri grundu; valgamr sleit varma bráð at  
vápnu móti, at þínu ráði. Örn skipti við úlfa sjálfri  
ógnarbráð höfuðsára<sup>2</sup> greyprar þjóðar; gyldir<sup>3</sup> stóð yfir  
meginblóði grimmra hölda.

1) hermk., konungsins. 2) blóði. 3) ulfrinn.

Bls. 67, 2.

*Sami:* Traustir hirðmenn kyndu hæstan heitau eld  
í Danaveldi; skæriligr<sup>1</sup> hallar gandr<sup>2</sup> gekk húsum hærri  
á sviðnu landi. Birkisótt<sup>3</sup> fór víða um búkarls búðir;  
en hræddar dróttir runnu brunnit land til skógar;  
margir bragnar (voru) slegnir báli.

1) hjartr. 2) eldr. 3) eldr.

Bls. 68.

*Sami:* Elris garmr<sup>1</sup> hratt gneistum í ráft<sup>2</sup> varma  
fyri austan Elfi; síðan fëllu háfar hallir; ógnarstríð  
hrygðarstund (var) í Dana bygdum: öll innin<sup>3</sup> tóku at  
brenna á Hallands sæu; storðar ulfr<sup>4</sup> rann um stórlig  
stræti ýta fyri norðan Glymstein.

1) vindr. 2) ræfr. 3) hús. 4) eldr.

Bls. 74.

*Sami:* Frægr hilmir lét hrinda herskips bröndum  
út á saltan'ægi; eldi hrauð<sup>1</sup> or dregnum<sup>2</sup> hlunni fyrir  
æsiköldum<sup>3</sup> unnar-meib<sup>4</sup>. Ógnar<sup>5</sup> lundr<sup>6</sup>! almennfng  
varð at sinna<sup>7</sup> út<sup>8</sup> á þíuni grundu; mildir höldar höfðu  
harða<sup>9</sup> svelld<sup>10</sup> útboð af Noregs veldi.

1) skaut upp. 2) máðum. 3) akafliga köldum. 4) skipi, nl.  
þegar skipið var framm sett. 5) orustu. 6) hermk. 7) fara. 8) í  
hernab. 9) mjög. 10) mikil.

Bls. 76, 1.

*Sami:* Errinn<sup>1</sup> sendi úngan svarra<sup>2</sup> út í lönd á  
þrátiun geima<sup>3</sup>; (þer) frëttuð aldri æðri ferð af heim-

angerðum jöfra drottins. Allir unnartams<sup>4</sup> árablakks<sup>5</sup> yppihollar<sup>6</sup> fyrir suanan lægi<sup>7</sup> tóku við dóttur þinni, sem (hún) væri innanlands allvaldr<sup>8</sup>.

1) sá ötuli konúgr. 2) konn. 3) sjó. 4) sjóvans. 5) skips.  
6) menn. 7) haf. 8) konúgr.

Bls. 76, 2.

*Sami:* Auðar lundr! dygðar menn or Finna bygðum hældu allt norðan um öldur til fundar við þik; húfar<sup>1</sup> treystu<sup>2</sup> dúfr<sup>3</sup> drafnar<sup>4</sup>. Læztu hlaðnar skeiðr svífa or hverju hrófi á vatnið breiða; storðar gandr<sup>5</sup> jó sandi um steindu<sup>6</sup> stálin<sup>7</sup> fyrir norðan Elfi.

1) skipsborðin. 2) reyndu. 3) báru. 4) sjóarins. 5) vindr.  
6) málubu. 7) stafnana.

Bls. 78.

*Sami:* Dígla eldr<sup>1</sup> var senn<sup>2</sup> á dýrðar skriptum<sup>3</sup> í segli; rímar logs<sup>4</sup> svipti-lundr! roðnir<sup>5</sup> hausar tóku rísa yfir dreka þínum. Eisur<sup>6</sup> þóttu brenna af slegnu gulli Ullar fars<sup>7</sup> á skeiða bröndum; unnar<sup>8</sup> fasti<sup>9</sup> rauð<sup>10</sup> flesta rönd<sup>11</sup> yfir glæstum flota.

1) gull. 2) seðr: sást. 3) á þeim sögru uppdráttum. 4) gulls.  
5) gylltir. 6) eldar. 7) skjaldar. 8) sjóar. 9) eldr, gullb.  
10) gerði rauða. 11) skjöld.

Bls. 81, 1.

*Sami:* Hilmis kundr! er<sup>1</sup> (þèr) hældut húfum<sup>2</sup> norðan til jörmungrundar<sup>3</sup>, var sem örin<sup>4</sup> eldíngr færi á lægi<sup>5</sup>; öldum varp innanborðs. Vísa<sup>6</sup> ferðir<sup>7</sup> þurðu<sup>8</sup> vinda<sup>9</sup> veglig flaut<sup>10</sup> und búnu segli; grundar vörðr! (þèr) lètud gylltar sýjur<sup>11</sup> geiga<sup>12</sup> at Eyrarsundi.

1) þá. 2) skipum. 3) landsins, Danmerkr. 4) stór.  
5) hafinu. 6) konungs. 7) menn. 8) þorðu. 9) stefna. 10) skipum.  
11) skips borð. 12) svífa.

Bls. 81, 2.

*Sami:* Þar er herskip frægs hilmis lágu á unnum<sup>1</sup> í Danaveldi, þótti himna eldr<sup>2</sup> renna alla leið upp af breiðum flota. Ríkilátr ræsir! (þèr) stýrðut rætt<sup>3</sup> til

jarðar; engi annarr þengill kom þar innanlands með slíkan afli<sup>1</sup>, svá at dæmi finnist.

- 1) sjónum. 2) lopteldr. 3) beint. 4) líðstyrk.

Bls. 82.

*Gissur Þorvaldsson:* Snjallr allvaldr bauð öllum njótum náðrs glóstrætis<sup>1</sup> örgrant<sup>2</sup> halda griðum ok gæta frið<sup>3</sup> sex nætr.

- 1) njótum gulls, mönnum. 2) grandvarliga. 3) gæta friðar.

Bls. 83.

*Sturla Þórðarson:* Hinn víða frægi Egða stillir<sup>1</sup>! öllum fyri sunnan græði<sup>2</sup> þótti ægiligt, at eiga Gunnarlogs<sup>3</sup> geigrþing<sup>4</sup> við yðr. Allir Danir báðu þik, Sygna drottinn, snjallráðan fyrða gram, sætta: þvíat þínir fjandmenn urðu fegnir lífi sínu.

- 1) Noregs konúgr. 2) haf, nl. öllum Dönum. 3) sverbs. 4) orustu.

Bls. 84.

*Sami:* Göfugr virða drottinn<sup>1</sup> veitti ríkjum<sup>2</sup> Skánunga jöfri<sup>3</sup> víkelds<sup>4</sup> gjafir; gullsviptir<sup>5</sup> hlaut giptu: hilmir Rauma<sup>6</sup> kom ár<sup>7</sup> heim ólestr<sup>8</sup> með öflugum tíri<sup>9</sup> ok mestum veg<sup>10</sup>; hvatir skatnar fundu þat.

- 1) Hákon Noregskonúgr. 2) ríkjum, völdugum. 3) Dana-konungi. 4) gulls. 5) sá örláti konúgr, Hákon. 6) Hákon konúgr. 7) snemma, skjótt. 8) heill. 9) frægð. 10) sóma.

Bls. 80.

*Sami:* Ek frá bragna fjöld ríða or breiðum borgum móti svarra<sup>1</sup>; valskar<sup>2</sup> þjóðir glöddust víða varrar eldi<sup>3</sup> af þínu magni<sup>4</sup>. Snildar brúðr, göfugr svannu, kaus síðan, af yðru æxtra manna<sup>5</sup> ráði, um sæmdarfúsa öðlings bræðr, þann er (hún) vildi eiga.

- 1) konunni. 2) spanskar. 3) gulli. 4) eptir þinni ráðstöfun. 5) eptir yðar og æbsta manna.

Bls. 110, 1.

*Sami:* Ægr jöfra þengill<sup>1</sup>! tóktu<sup>2</sup> úngr konunga nafn á þik með frægri vígelu; þitt nafn kynnist<sup>3</sup> jafnan mönnum; ok síðan hlutuð (þér), snjallmæltr sókn-

gæðir<sup>4</sup>! framkomit<sup>5</sup> vald allrar aldar<sup>6</sup>; hér lýsi ek veg vísa<sup>7</sup>.

1) Magnús konúgr. 2) þú tokst. 3) verðr kunnugt. 4) herkonúgr. 5) fullkomitð. 6) þjóðar. 7) konúgs.

Bls. 110, 2.

*Sami*: Hraustr þengils son! (þér) hafit hála<sup>1</sup> fengit dóttur heilags þjóðkonúgs<sup>2</sup>; guð reifir þik gæfu guótt. Snjallr Eiríkr má einart stýra<sup>3</sup> öllu við hreinan guð. Alldýr konúgr, yðar þroski<sup>4</sup> gengr (að) óskum.

1) vegliga. 2) Eiríks helga. 3) ráða. 4) uppgángi, hefb.

Bls. 112.

*Sami*: Fjörnis<sup>1</sup> álfr<sup>2</sup>! þér líkar at aka yðart vald um heiminn kalda allt norðr und leiðarstjörnu; geguir fyrðar munu fagna því. Allvaldr! þar hefir engi annarr þengill haldit ríki, en þú; þjóðir reiða<sup>3</sup> þína dýrð þángat lengra en röðull skíni.

1) hjálms. 2) herkonúgr. 3) útbreiða.

Bls. 116.

*Sami*: Allvaldr! (þú) dýrðkast af mildi þinni innanlands út með Serkjum; þjóðum líka þaðra<sup>1</sup> þínar haukar, allt með Blálands jafri. Veglig mæti<sup>2</sup> hrjóta vægðarlaust<sup>3</sup> af yðrum frægdum; mæðar tíni<sup>4</sup>! þínar hollar hnossir prýða allan heiminn.

1) þar. 2) gripir. 3) óspart. 4) málsnjalli konúgr.

Bls. 121, 1.

*Sturla Þórðarson í Hrafnsmálum*: Sóknhvattar<sup>1</sup> sveitir sóttu háleitan geira glyggs glyfnstæri<sup>2</sup> or Finnbygðum; jarðbeltis gjálfr<sup>3</sup> brá<sup>4</sup> sigrflaustum<sup>5</sup> háseta-gætis<sup>6</sup> allt austan af Gautelfi.

1) sóknhvatar, herðjarfar. 2) herkonúgr. 3) það gjálfrandi haf. 4) getgáta. 5) sigrsælum skipum, eða herskipum. 6) konúgsins.

Bls. 121, 2.

*Sami*: Aungr<sup>1</sup> ormvengis<sup>2</sup> ótti<sup>3</sup> sá í einum stað fleiri vígdróttir<sup>4</sup> fleins-flugstæris<sup>5</sup>. Harðr lómblekkir<sup>6</sup>

lukti útstrandir landa (með) herskiðum hríða<sup>7</sup> ok rann-  
garði<sup>8</sup>.

1) einginn. 2) gulls. 3) maðr. 4) hermenn. 5) nokkrs  
herkonungs. 6) eyðir svika, sá réttláti konúgr. 7) herskipum.  
8) skjöldum.

### Bls. 121, 3.

*Sami:* Ægis eldr<sup>1</sup> glumdi of<sup>2</sup> nafnfrægjum allvaldi  
á gjálfrtömdum<sup>3</sup> Gestils-skeiðhestum<sup>4</sup>. Öþrotlig sól  
brynreiðar<sup>5</sup> skein af skautvönnum<sup>6</sup> skeiðum of<sup>7</sup> snotr-  
um sigdeili<sup>8</sup>.

1) gull. 2) yfir. 3) sjövönnum. 4) skipum. 5) sverða sól,  
gull. 6) kannske *skautvænum*, af *skautvænn*, einsog *skautfagr*  
136. 7) yfir. 8) herkonungi.

### Bls. 122.

*Sami:* Blómum brims-vegljóma<sup>1</sup> laust á hjarthimna<sup>2</sup>  
af líðföstum ljósum valdrósar<sup>3</sup>. Ferð flokka hringa-  
fríðskerðis<sup>4</sup> um hafstrauma var áþokkut<sup>5</sup> eldingum  
heims.

1) vegligs ljóma, nl. gullblæ. 2) hjarta himna. 3) valkyrju  
ljósum, nl. skjöldum, er festir voru við skipið. 4) hins gjafmilda  
konungs. 5) áþekk.

### Bls. 124.

*Sami:* Landa stýrandi<sup>1</sup> leysti<sup>2</sup> háfaldar<sup>3</sup> bládúf-  
ur<sup>4</sup> lángrastar<sup>5</sup> heldum húfum<sup>6</sup>. Hrein höfn Jýstist  
glóðbrauðum eldi álfoldar<sup>7</sup> af auðar-hestum<sup>8</sup> skipstöfnum.

1) konúgrinn. 2) sundrbraut. 3) nl. háfaldar, *sem hreykja*  
*hátt földunum*. 4) öldur. 5) sjáfarins. 6) með heldum skip-  
stövum. 7) gulli. 8) hamingjumestum.

### Bls. 125.

*Sami:* Hinn gríðmildi fróðr gætir norðsætra<sup>1</sup> tók  
fyrst gjöld af fjörleystum Nesþjóðum<sup>2</sup>. Öll öld á stór-  
veldum<sup>3</sup> var hrædd við ógnfalliun<sup>4</sup> herklæddan herði  
böðgerðar<sup>5</sup>.

1) Noregs konúgr. 2) Katnesingum, er greiddu gjöld sér  
til fjörlausnar. 3) í víblendum heröðum. 4) ógrligan. 5) herkonung.

## Bls. 127.

*Sami*: Inn hraðmælti vðþíngestr Hrínga<sup>1</sup> hélt lofskeiðum<sup>2</sup> leygs<sup>3</sup> leiðir í Suðreyjum. Engus gaf upp herfengua<sup>4</sup> líl fyrir alkeppnum eyði dalreyðar<sup>5</sup> ítrbóla<sup>6</sup>.

1) Noregs konúgr. 2) þeim vegligu skipum. 3) sjó-. 4) her-tekna. 5) orms. 6) gulls, Hákoní konúngi.

## Bls. 128.

*Sami*: Ógn stóð af stórráðum stýri gindýra<sup>1</sup> of<sup>2</sup> jarðir urðvegna vestrgarða<sup>3</sup>. Friðlausir jöfrar færðu ósvifrum<sup>4</sup> ótta rándróttar<sup>5</sup> hjálmhírða hausa<sup>6</sup>.

1) dreka, herskipa, nl. konúnginum. 2) um. 3) nl. jarðir þvegna vestrgarða úri, þvegna vestanstorma drifi, vestrlöndin, Skotland og eyarnar í vestrhafinu. 4) óvægnum. 5) ránsmanna, nl. Hákoní konúngi. 6) höfuð sín.

## Bls. 129.

*Sami*: Gebstrángir sárs logrunnar<sup>1</sup> vegmæta gætis<sup>2</sup> gengu sunnan um Satíri. Brands-byrgegnir<sup>3</sup> bragnar söddu snóka<sup>4</sup> svartklædda dynflóka<sup>5</sup> á Skotlandi.

1) sverðrunnar, hermenn. 2) eiganda veglúra hnossa, nl. konúngsins. 3) herkænar. 4) fugla. 5) klædda svörtu fibri, nl. hrafa.

## Bls. 130, 1.

*Sami*: Fræg ok úvægin ferð<sup>1</sup> friðskerðis<sup>2</sup> vann breiða Bót af guðleiðum baugnjótum; hrafn hræyfðist<sup>3</sup> kleyfðan<sup>4</sup> fleygs<sup>5</sup> hjör<sup>6</sup> of<sup>7</sup> valtafni<sup>8</sup> í Suðreyjum; fjandr stillis féllu.

1) hersveit. 2) herkonúngsins. 3) reif á sér, hruslaði á sér. 4) klofinn. 5) vængs. 6) klóna. 7) gízkað. 8) uppá valkestinum.

## Bls. 130, 2.

*Sami*: Hafsætra bygðir<sup>1</sup> údygðar búmanna<sup>2</sup> brunnu; hallar lífgalli<sup>3</sup> var heitr. Fleinþollar<sup>4</sup>, sóttir svanteigar<sup>5</sup> herdróttum<sup>6</sup>, féllu feigir af sæskíðum<sup>7</sup> suðr.

1) sjobygðir. 2) bænda. 3) húsa bani, eldriinn. 4) mk. 5) sjóar. 6) hermönnum. 7) skipum.

## Bls. 133.

*Sami*: Enn böðfróði sigrmagnaðr<sup>1</sup> austan<sup>2</sup> baud

optarr orrostu spjótskoptum bragna<sup>3</sup>. Úfegnir þegnar útverja<sup>4</sup> þorbut<sup>5</sup> herjast við þrekstærðan bjórs-blikrýri<sup>6</sup>.

1) sigræli hermaðr. 2) frá Noregi, nl. Noregskonúgr. 3) nl. barðist opt við menn. 4) Nesjamenn á Skotlandi. 5) þorbu ekki. 6) gulls rýri, konúnginn.

## Bls. 134.

*Sami*: Flugskjarrir<sup>1</sup> baugnjótar<sup>2</sup> darra-dynsveigis<sup>3</sup> drógu báta breiðar strandleiðir. Herskatnar<sup>4</sup>, úhræddir vegs<sup>5</sup>, eyddu geirrþeyjum<sup>6</sup> eyjar í víðbygðu vatni.

1) oflöttagjarnir. 2) menn. 3) herkonúngsins. 4) hermenn. 5) vegar. 6) með herskildi.

## Bls. 135.

*Sami*: Geðstirðir virðar herbu<sup>1</sup> víða herferðir<sup>2</sup> í stórbygðir hryggs vargfæðis<sup>3</sup>. Hinn fólkrakki<sup>4</sup> Aleinn fékk öldum úkaldan<sup>5</sup> lífdvalar<sup>6</sup> felli<sup>7</sup> (f) gunnspelli<sup>8</sup>.

1) herðu. 2) herjuðu víða. 3) hermanns, Aleins. 4) herðjarfi. 5) heitan. 6) lífs. 7) dauba. 8) orustu.

## Bls. 136.

*Sami*: Margfrèttinn framstiklir aubar<sup>1</sup> mætti miklum gerníngum óþjóða Ínga<sup>2</sup>: lábrostiinn<sup>3</sup> lögr leysti hin skautfögru flaust<sup>4</sup> bauglestis<sup>5</sup> or frónlæstum festum<sup>6</sup>.

1) Hákon konúgr. 2) Skotakonúgs. 3) öldubrotinn. 4) skip. 5) Hákonar konúgs. 6) landfestum.

## Bls. 137, 1.

*Sami*: Fjölmagnat hríðar hregg<sup>1</sup> blès of böðfúsa<sup>2</sup> bragna á herbygðum<sup>3</sup> brimskfðum<sup>4</sup>. Gjálfrundit<sup>5</sup> grundar grand<sup>6</sup> rak alkeppna öld með herakjöldu upp at Skotlandi.

1) galdraveðrið. 2) hergjarna. 3) fjölskipubum. 4) skipum. 5) þjótandi, hvínandi. 6) stormr.

## Bls. 137, 2.

*Sami*: Hinn sigrmæti sverða blikskerðir<sup>1</sup> sendi snarlynda sveit síð til brynhríðar<sup>2</sup>; drengja herra<sup>3</sup>, sá er drap hina dulgreypu<sup>4</sup> dalgauta<sup>5</sup> drótt, dæmdi<sup>6</sup> lof þengils sæmda.



- 1) Hákon konungur. 2) orustu. 3) gízkab. 4) dramblátu.  
5) hermanna, nl. Skota. 6) talabi um, viðfrægi.

## Bls. 140.

*Sami*: Hugprúðir varir hrings virðar<sup>1</sup> hlóðu<sup>2</sup> vegstórum baugnirði<sup>3</sup> at brynþingi<sup>4</sup>. Valgammur<sup>5</sup> fyldest fjörseldum<sup>6</sup> auðstefni<sup>7</sup> frammi<sup>8</sup>; hverr mán hefna hringsþverris<sup>9</sup>?

- 1) menn. 2) felldu, lögðu að velli. 3) þann fræga riddara.  
4) í orustunni. 5) hræfuglar. 6) drepnum. 7) manni, nl. fylltu sig á hræi þess drepna riddara. 8) í útlöndum. 9) hans, riddarans.

## Bls. 141, 1.

*Sami*: Hervaldur hersar Norðmæra kærir<sup>1</sup> kvöddu kappstudda<sup>2</sup> hólða gunnversum<sup>3</sup>. Hlín gunnrakka<sup>4</sup> hirð háseta-gætis<sup>5</sup> gekk járnfaldin at<sup>6</sup> hjörstærðum hjaldri<sup>7</sup>.

- 1) Noregs konungs. 2) kappsama. 3) lögðu til orustu við Skota. 4) herðjarfa. 5) konungsins. 6) gízkab. 7) orustu.

## Bls. 141, 2.

*Sami*: Brún egg beit of ódyggvar aldar gunntjalda<sup>1</sup> at brynmóti<sup>2</sup> í rauðtúnum<sup>3</sup>; áðr en skozkir egghrífarskýpundar<sup>4</sup> skyndu<sup>5</sup> undan víglundum<sup>6</sup> alþroskins<sup>7</sup>.

- 1) skjalda, nl. hermenn. 2) orustu. 3) á vígvellinum.  
4) skjalda þundar, hermenn. 5) skunduðu. 6) hermönnum.  
7) Hákonar konungs.

## Bls. 143.

Egða stillir<sup>1</sup> vann skjótt aptr öll skattlönd geirbrúar krapta<sup>2</sup> megingrönduðs<sup>3</sup> af skozkum dróttum. Öngr<sup>4</sup> göndlar veðrbóði<sup>5</sup> reisti rönd við ýngva<sup>6</sup>; ríki rógsækis<sup>7</sup> fyrir vestan haf varð úlest.

- 1) Hákon Noregskonungur. 2) skjaldar grindar. 3) herkonungsins, nl. Magnúss konungs berkættu. 4) einginn. 5) hermadr.  
6) konunginum, Hákonni. 7) herkonungsins.

## Bls. 151.

*Sturla Þórðarson*: Þróttar<sup>1</sup> þínghlynr<sup>2</sup> kom til Björgynjar þrim náttum áðr en ófs-dynviðir<sup>3</sup> grófu þrúðan allvald. Margr málma-fergir<sup>4</sup> stóð síðan lítt

kátr með váta brá yfir leiði lýða grams: þat var mikit ströð<sup>5</sup>.

- 1) Óþins. 2) hermk., nl. lík Hákonar konungs. 3) menn. 4) maðr. 5) harmr.

Bls. 178, 1.

*Þjóðólfr hvínverski*: Margir hraustir menn gjörðu at heimsækja snaran mildíng; gamlir menn fylgðu eigi sför öðling, ok gerðust (hönum) kærir.

Bls. 178, 2.

Minníng<sup>1</sup> sá er miðlaði gull, nam marga speki af gömlum mönnum. Upplanda gram<sup>2</sup> var ástúðigr öllu fólki af sínum örleik.

- 1) sá minnugi konúgr. 2) Haraldr hárfagri.

Bls. 178, 3.

Hróðigr hilmir gaf sínum görpum hit rauða gull ok marga hrínga, bjartar brynjur ok hvassa branda, skygða<sup>1</sup> ok skrautbúna skjöldu.

- 1) fagra.

Bls. 179.

*Auðun illakælda*: Þeir heita Úlfhæðnar<sup>1</sup>, er bera blóðgar randir<sup>2</sup> í orrostu, (ok) rjóða vigr<sup>3</sup>, er (þeir) koma til vígs; þeim er þar sýst saman<sup>4</sup>. Ek hygg áræbismönnum einum hæfa at standa þar, þá er skilvísir skatnar höggva í skjöld.

- 1) úlfhæðnar, þeir sem ganga í vargskinns ulpum (af úlfr, og hédinn, skinn. 2) skjöldu. 3) spjót. 4) þeir eiga þar starf sameiginliga hvur með öðrum.

Bls. 186.

(*Þorbjörn*) *hornklofi*: Harðráðr barnúngr hrjóðr<sup>1</sup> ens bleika báru fáks<sup>2</sup> lét hæstrar<sup>3</sup> tíðar<sup>4</sup> þrúngit<sup>5</sup> skipa barðum<sup>6</sup> á lög<sup>7</sup>. Þar barz<sup>8</sup> svá at borði<sup>9</sup>, at hlífvaldr<sup>10</sup> rak borðhökvi<sup>11</sup> norðan fyrir hildar hregg tveggja döglinga<sup>12</sup>.

- 1) eyðir. 2) skips, nl. herkonúgr. 3) ættart. N. k., pappírs-handrit. 4) bestu heilli, með mestu hamingju. 5) skotid. 6) borð-

um. 7) sjó. 8) ættart. N. k., pph. 9) barst so undir. 10) herkonúgrinn, Haraldr. 11) skip sitt. 12) til bardaga móti tveim konúngum.

Bls. 187, 1.

**Sami:** Gjaflí rendr<sup>1</sup> Haraldr! nè kemrat<sup>2</sup> annarr konúg (manna) yðr æðri und-gamlan gnapestól-sólar<sup>3</sup>. Gramr háði geira hregg við seggi, þá er þengögl<sup>4</sup> gnúðu<sup>5</sup> á rá<sup>6</sup> Sköglar<sup>7</sup>: rauð ben fnýstu<sup>8</sup> blóði.

1) þekkt að örlæti. 2) ekki kemr. 3) himin, nl. á jarðriki. 4) hræfuglar. 5) kvökubu. 6) gizkað; í *dyn Sköglar*, í orustunni. 7) á orustuvellinum. 8) blésu.

Bls. 187, 2.

**Sami:** Egglitubr<sup>1</sup> rëð sigri, þá er seggir hnigu fjörvanir á rausn for ræsi; æfr hjör gall við hlífar. Ok ofnæfrir<sup>2</sup> jöfrar kvöddust dynskotum at morði<sup>3</sup> orðalaust; rödd rauðra randa<sup>4</sup> endist<sup>5</sup>.

1) herkonúgrinn, Haraldr. 2) mjög knáir. 3) í orustunni. 4) vopnagnýrinn, orustan. 5) varð drjúg, helzt leingi.

Bls. 190, 1.

**Þjóðólfr:** (þat) heyrði<sup>1</sup>, hve hraustliga hinn kynstóri konúgr bardist við Kjötva hinn auðlagða<sup>2</sup>. Kapps um-lystir<sup>3</sup> knerrir kvomu austan með gínandum<sup>4</sup> höfðum ok gröfnum tígllum<sup>5</sup>.

1) heyrðist. 2) auðuga eða hepn. 3) kappfúsir. 4) gapandi. 5) ennisþónum.

Bls. 190, 2.

**Sami:** þeir voru hlaðnir hölda, hvítum skjöldum, vestrænna vigra<sup>1</sup>, ok völskum<sup>2</sup> sverðum; berserkir grenjuðu, þeim er guðr<sup>3</sup> hlífði; Úlfhæðnar emjuðu, ísarn<sup>4</sup> bitu.

1) spjóta. 2) vallengjum, frönskum. 3) valkyrjan, orustan. 4) járnin, vopnin.

Bls. 190, 3.

**Sami:** (þeir) freistuðu hins framráða Austmanna<sup>1</sup> allvalds, er býr at Útsteini, er kendi þeim (að) flýja.

FORNMANNA SÖGUR. 12. BINDI.

P

Steindir<sup>2</sup> mökkvar<sup>3</sup>, er enn styrjar-nenni<sup>4</sup> stállir átti, stóbu; hlömmun<sup>5</sup> var á hlífum, áor Hakiánger felli.

1) Norðmanna. 2) malabir. 3) skip. 4) hervaski. 5) sláttir, högg.

Bls. 191, 1.

Sami: Hinum hálsdagra hilmir<sup>1</sup> leiddist þá at halda landi fyrir Lúfu<sup>2</sup>, lét hólmi sér at skildi<sup>3</sup>; (þeir) er sárir voru, slógust um<sup>4</sup> sessþiljur<sup>5</sup>, létu stjölun<sup>6</sup> standa upp, stúngu höfðum í kjöl.

1) Kjötva auðga. 2) Haraldi. 3) hann lét hólminn gæta sín. 4) ultu yfir um. 5) þópturnar. 6) stelin á sér.

Bls. 191, 2.

Sami: Hyggjandi<sup>1</sup> seggir létu Svafnis salnæfrar<sup>2</sup> blika á baki<sup>3</sup>, voru barðir grjóti; (þeir) æstust<sup>4</sup> austr um Jafar-bygðir, hlupu heim or Hafrsfirði, ok hugðu á mjöðdrykkju.

1) smeikir. 2) Valhallar næfrar, skildina. 3) þeir köstubu skjöldunum á bak sér. 4) æddu.

Bls. 192.

Þorbjörn hornklofi: Hersa drótt<sup>1</sup> ok höfðingjum leiddist þá at haldast lengr fyrir Lúfu<sup>2</sup>; hverr hraustra víkinga flýði or Hafrsfirði, sem fara mátti.

1) hersum. 2) Haraldi.

Bls. 194-95.

Þjóðólfr hvínverski: Þær<sup>1</sup> ambáttir Ragnhildar, dramblátar dísir<sup>2</sup> skulu eiga (hafa) annat at drykkjumálum<sup>3</sup>, en þer<sup>4</sup> se<sup>5</sup> hergopur<sup>6</sup>, er Haraldr hafi sveltar (á) valdrefra<sup>7</sup>, en bræði vera<sup>8</sup> þeirra<sup>9</sup>.

1) gízkab. 2) gízkab; konur. 3) borbræðum. 4) þær. 5) gízkab. 6) herteknar ambáttir. 7) nl. svelt, með því að gefa þeim ei annað en blóð að drekka. 8) gízkab. 9) nl. hafi drepð menn þeirra, eða gefið þeim að eta hræ manna sinna.

Bls. 195.

Sami: Sjá 1. B. bls. 7.

Bls. 208, 1.

Haraldr hárfagri: Drótt, hlýðin mér, hneggi<sup>1</sup>

ótta; ek ber æ<sup>2</sup> ugg drauga<sup>3</sup>: ek vek dular mey<sup>4</sup>,  
 dána á kerlaug<sup>5</sup>. Ek let<sup>6</sup> drápu dynja á bragar stætt<sup>7</sup>,  
 meðan hrynr or Dvalins greip<sup>8</sup>; ek býð rekkum réttan  
 Begins drykk<sup>9</sup>.

1) hnekki. 2) eigi. 3) eg hræbist ekki drauga. 4) hulda  
 meyna, hana Snjófríði. 5) eptir þessu hefir þá Snjófríðr dáið í  
 bábi. 6) læt. 7) bragar völlinn. 8) úr hendi dvergsins; mein-  
 ingin er: eg yrki drápuna, jafnótt og yrkisefnið dettr mér í  
 hug; hann lætr, sem Dvalinn (dverginn) skamtí sér skáld-  
 skapinn úr hnefa sínum. 9) skáldskap.

Bls. 208, 2.

Þat var ekki farald<sup>1</sup> forðum; þá<sup>2</sup> gat Finnun<sup>3</sup>  
 ærðan Harald: honum sýndist sú<sup>4</sup> sólþjört; mörgum  
 verðr nú slíks dæmi<sup>5</sup>.

1) almennt. 2) þó. 3) hún Snjófríðr. 4) hún vera. 5) marga  
 hendir enn það sama.

Bls. 209-10.

*Þjóðólfr hvínverski*: Sjá 4. B. bls. 20.

Bls. 208.

*Hjalti Skeggjason*: Sjá 2. B. bls. 207.

Bls. 341.

*Sigvaldi jarl*<sup>1</sup>: Lifa ok deyrja. Þú varðar<sup>2</sup> haukey  
 Har.<sup>3</sup> hjörvi<sup>4</sup>.

1) réttara: *Sigvatr skáld*, sbr. 6. B. bls. 44. mgr. 5. 2) ver,  
 3) Haralds, nl. Gormssonar; þ. c. *Noreg*, Haraldr hefir svo kallað  
 þetta land; af því hann fékk hauka af því í skatt. 4) með sverði.

Bls. 342.

Sjá 3. B. bls. 20.

Bls. 344.

*Haldór ókristni*: Sjá 2. B. bls. 207.

Bls. 349, 1.

*Hallfröðr vandræðaskáld*: Sjá 2 B. bls. 307.

Bls. 349, 2.

*Sami*: Sjá 2. B. bls. 306.

Bls. 351.

*Skúli Þorsteinsson*: Sjá 2. B. bls. 311, 1.

Bls. 354.

*Hallfróðr Vandræðaskúld*: Úlfgæpir<sup>1</sup>, glaðr arm-grjóts<sup>2</sup>.

1) hermatrinn, þorkell. 2) gulls eða silfrs. Sjá 3. B. bls. 3, 2.

Bls. 359, 1.

*Haldór ókristni*: Sjá 2. B. bls. 318, 3.

Bls. 359, 2.

*Sami*: Sjá 2. B. bls. 318, 1.

Bls. 359, 3.

*Sami*: Sjá 2. B. bls. 328, 1.

Bls. 360.

*Hallfróðr Vandræðaskúld*: Sjá 2. B. bls. 319.

Bls. 362.

*Haldór ókristni*: Sjá 2. B. bls. 329.

Bls. 365, 1.

*Hallfróðr*: Sjá 3. B. bls. 5.

Bls. 365, 2.

*Sami*: Sjá 3. B. bls. 6.

Bls. 375, 1.

*Sami*: Svá frá ec hitt, at hörgrbrjótr<sup>1</sup> hlóð háva valköstu í mörgum stað; hrafn kom opt [þars heiptum blóði<sup>2</sup>.

1) Olafr Tryggvason, sem braut niðr hof og hörgr. 2) Fagrskinna hefir: at heipta blóði, nl. á vígvöllum, hvar heiptar blóði var úthellt. Síðara vísuhefning sjá 1. B. bls. 125.

Bls. 375, 2.

*Sami*: Sjá 1. B. bls. 125. 130-31.

Bls. 375, 3.

*Sami*: Sjá 1. B. bls. 133.

Bls. 375-76.

*Sami*: Sjá 1. B. bls. 101. 134.

Bls. 376, 2-3.

*Sami*: Sjá 1. B. bls. 144, 2-3.

Bls. 378.

*Oddmjör, kvæði um konúngatal:* Skjöldúngr rak Skeiðarbrand úr landi með skildi; síðan ræð sá snjallr konúgr öllum Noregi.

Bls. 385.

Augu standa mér ea<sup>1</sup> of eld til Gráfeldar<sup>2</sup>.

1) æ, ætð. 2) mér verðr altíð starsýnt á hann Gráfeld hinumegin eldsins.

Bls. 400.

*Sighvatr:* Sjá 5. B. bls. 200-10.

Bls. 402.

*Sami:* Sjá 6. B. bls. 43, 2.

Bls. 409-10.

Sjá 6. B. bls. 437, 3.

Bls. 412.

Sjá 7. B. bls. 12, 2.

Bls. 418.

*Sigurðr Jórsalafari:* Búendr þykkja mér bestir, bygt land, ok (að) friðr standi.

## Noregs konúngatal,

er *Sæmundr hinn fróði* orti.

1. Þat verðr skylt þeim greppum<sup>1</sup>, ef at skilum yrkja, at þeir gleði fyrða; allra helst, ef þeir virðar<sup>2</sup> eru færi<sup>3</sup>, en verit höfðu.

1) skaldunum. 2) skaldin. 3) færri.

2. Fyrst skal (maðr) róa fjarri reyði, ok koma þó niðr nær<sup>1</sup>, áðr lúki. Þar haf<sup>2</sup> ek hugt<sup>3</sup> at mynda þessum hróðri eptir þeim orðum<sup>4</sup>.

1) nærri reyðinni. 2) hef. 3) ætlað. 4) nl. eg ætla að byrja á elztu konunga ættum, og koma loks niðr til Jóns Loptssonar.

3. Ef virar<sup>1</sup> hlýða minni mærbð, vil ek taka þar fyrst til máls, (að) hugprúðr Hálfðán svartí átti frækn-an erfi vörð<sup>2</sup>.

1) nl. verar, menn. 2) son.

4. Kappsamr Haraldr hinn hárfagri tók brátt við konungs nafni, þá er Hálfðán hafði druknað í næfri<sup>1</sup> hænge hallar<sup>2</sup>.

1) herki, þaki. 2) vatns, nl. í is, ísvík.

5. Ok hann er lagðr<sup>1</sup> í hang á herská Hríngaríki; en framlyadr burr Hálfðánar tók barnánger við fóturarná.

1) lagðr.

6. Hann vildi eigi eiga þat eitt, er lángeðr<sup>1</sup> hans leifðu<sup>2</sup> honum; ræsir Sygna var svá ríkr ok ágjarn við auðgefendr<sup>3</sup>:

1) lángeðgar. 2) eptírskildu. 3) menn.

7. at fylkir átti allt land á milli<sup>1</sup> (Gaut-)elfar ok Finnmerkr; hann náði fyrst einn at ráða fyrir öllum Noregi.

8. Gramr, sá er veittl gjafir, átti mart barna, þeir er biðu þroska; því kemr kyn hvers skeyldungs<sup>1</sup> sð<sup>2</sup> til Haralds ens skararfagra<sup>3</sup>.

1) konungs. 2) að lokunum. 3) hárfagra.

9. Snarr síklíngr ræð þundar bebju<sup>1</sup> þrjá vetr ok sjötigi, áðr en einkadóttir Ásadólgs<sup>2</sup> kom at ræna lofbúng lífi.

1) landi. 2) Loka, Hel.

10. Þá var reisuligr haugr vorpiinn eptir Harald á Rogalandi. Nafn þess hildíngs, sunar Hálfðáns, mun æ lengi uppi.

11. Eirekr blóðöx tók brátt við jöfurs nafni, sem búendr vildu; vígfimr Eiríkr var alle 5 vetr at landi:

12. áðr en vinsæll Hákon, einkafóstri Aðalsteins, kæmi vestan, og beiddi bróður sinn allrar hálfrar erfðar.

13. En heiptargjarn Eirekr flýði undan, ok synir hans; harðráðr hersa mýgir<sup>1</sup> kom síðan aldri aptr í land.

1) yfirkonúngur.

14. Kappsamr Hákon ræð eian fyrir konungdómi nokkura hríð: tírargjarn<sup>1</sup> var samt 26 vetr at landi.

1) fremdargjarn.



15. Gramr hafi gunni<sup>1</sup> á Fitjum við erfirörðu<sup>2</sup> Eireks; hilmir var skotin í hönd, þá er fólkmeðr<sup>3</sup> knúði<sup>4</sup> flóttu.

1) orustu. 2) syni. 3) hermk. 4) rak.

16. Ek hygg, þat sitib vár leiddi snaran lofbúng til bana; hella, er vísir dó, var ávallt kend til Hákonar.

17. En höldar lögðu þann siklóng í haug á Sæheimi; fræknir menn hurfu svá frá fjörvi ræntum Hatals arfa.

18. Ek hef heyrt, at úarsæll Haraldr tæki þá jörð ok ríki; Gráfeldr Gunnhildarsun ræð 9 vetr fyrir Noregi.

19. Áðr en Gormssun ok Gullharaldr gerði nafna sinn at ná; siklóng var rænt lífi suðr at Hálsi í Limafirði.

20. Harðráðr Hákon jarl tók við Hárd vísir<sup>1</sup> eptir fellin Harald; sá tiggir ræð þundar beðju<sup>2</sup> 83 vetr,

1) landi. 2) landi.

21. Æfilok Eireks fœður<sup>1</sup> urðu til góð í Skulardal, þá er Karkr þræll meitti<sup>2</sup> hattar stall<sup>3</sup> af Hákon (með) knifi.

1) Hákonar. 2) skar. 3) höfub.

22. Rekka kind, sú er stýrði lögum, misti lítt hins bezta ráðs, þá er tóku kristian mann til konungs norðr í Noregi.

23. Ok liðdrjúgr Ólafr, arfi Tryggva, tók lönd ok þegna, lofðu vinr, hinn er kristnaði 5 lönd á fám vetrum.

24. Ólafr var alls at landi at eins 5 fæðmis<sup>1</sup> galla<sup>2</sup>, áðr Eirekr beiddi þann ræsi rómu með ófriði.

1) orms. 2) vetr.

25. Sú hrotta ríð<sup>1</sup> var hörð ok lengi, áðr Ormr ryddist alls<sup>2</sup>; öld hefir síðan kallat Sváldrar veg, þar er Ólafr féll.

1) orusta. 2) til fulls.

26. Tíri<sup>1</sup> göfgaðr Eirekr jarl ræð fyrir Yggs manni<sup>2</sup>

12 vetr, áðr en lofbúngur, sá er gæddi vini, fór or landi vestr um haf.

1) orbróm. 2) landi.

27. Þá var skorinn úfr Eireks, áðr en ræsir hæfi Rómför, ok blóðrás leiddi vitran jarl til bana vestr með Englum.

28. Sveinn ok Hákon taldi lönd ok lausafé eign sína, ok jarlar höfðu arf Eireks 2 vetr, at tali fyrða;

29. áðr konungmaðr kæmi vestan í land með lítinn her, ok Ólafr mætti jarli í miðju Saubúngssundi.

30. Þá varð Hákon at sverja hilmí þess eiba, er Ólafr beiddi, at fólkbaldur<sup>1</sup> skyldi flýja óðul sín til aldrslíta.

1) Hákon jarl.

31. Ólafr bauð Sveini jarli snarpa sókn austr fyrir Nesjum; líbfár sonr Hákonar varð, sviptur sigri, at flýja lönd.

32. Lofsæll Ólafr hinn digri fékk einn lönd allt með rínum<sup>1</sup>; hróðmögr<sup>2</sup> Haralds hins grænska ræð grýtttri foldu<sup>3</sup> 15 vetr.

1) hér held eg lesa egi „ringum“, nl. yztu endimörkum.

2) hinn frægi sonr. 3) Noregi.

33. Kappsamr Knútr hinn ríki bær hjartan seim<sup>1</sup> und marga bændr, sparði lítt auð við lenda menn, til þess at þeir velti<sup>2</sup> jöfr.

1) gull. 2) sviki.

34. Kálfr ok Þórir, kynjaðir vel, reistu her á móti hilmí; fylkir þrænda var fellðr, þar er heita Stiklastaðir.

35. Þá bar raun um helgan konung, at ræsir var kærri Kristi; heilagt, skrín stendr yfir Haralds arfa í miðri Krists kirkju.

36. Þá ræð Sveinn, sonr Alfífu, fyri landi 6 snæka ströf<sup>1</sup>, áðr en sonr Knúts vinalausse varð at flýja af konungdómi.

1) vetr.

37. Ágætr einkasun Ólafs konúgs kom anstan or Görðum; Magnús fékk alla óðalsjörð sína ok mikit ríki.

38. Magnús góði, mönnum þarfr, var tállaust<sup>1</sup> konúgr 12 vetr, áðr Sygna drottinn, afreks maðr, misti andar í sótt.

1) eflaust.

39. Fylkir, harmdauðr hverjum manni, var færðr þar hans faðir hvílir; sá konúgrmaðr var grafinn norðr at Krists kirkju í Noregi.

40. Nú hefi ek talt<sup>1</sup> þá tíu landreka<sup>2</sup>, er hverr var frá Haraldi; ek inta svá þeirra æfi, sem sagði Sæmundr hinn fróði.

1) talið. 2) konúnga.

41. Þó er eptir miklu meiri lutr þess máls, er ek hygg mæla; nú skal því þaðan af greiða (þat) jöfra kyns, er enn lifir.

42. Þat er mæðr sagt, at sonr Haralds hēti forðum Sigurðr rísi; Hálfðán var arfi Hrísa, en Sigurðr Sýr son Hálfðánar.

43. Þá gat Sigurðr ok Ásta þann son, er átti heiti Haralds; sá allvitr konúgr rēð einn víðri foldu 20 vetr:

44. áðr hilmír gerði herför með ofstopa til Englands. Enskir menn felldu Ólafs bróður í vapnþrumu vestr.

45. Friðsamr ok ársæll Ólafr kyrrí tók til föðurleifðar; sá gramr ræðr grýtttri foldu samfast<sup>1</sup> 27 vetr.

1) samfleytt.

46. Mikil sótt kom ofbrátt at ræna Magnúss föður öndu; sá öðlíngr var enn grafinn at Krists kirkju í Kaupáangi.

47. En Ólafr enn kyrrí átti fræknan ok fjárgóðan son; Magnús rēð 10 vetr fyrir mani Yggjar<sup>1</sup>, at tali fyrða.

1) landi.

48. Ek frá at Magnús berfættir ætti mörg börn, þau er höfðu metorð; fimmm synir þess fremdar fljóts þengils voru konúngar.

40. Úngur málsnjallir Magnús konungur fór til Írlands at herja; ágætr Eysteins faðir var felldur í þeirri fleina flaug<sup>1</sup>.

1) orustu.

50. Þat er sagt, at 3 þjóðkonungar ræði þá saman fyrir landi; ek hefi heyrt þat, at varla hafi fremri bræðr komit á fold.

51. Úngur lofsæll Ólafr hinn góði varð fyrstr at missa líf; skatnar máttu skamma stund njóta þess Magnússunar.

52. Eysteinn konungur gerði þat flest innanlands, er gegndi frama; unz hjartverkr leiddi fræknan hilmir bríða<sup>1</sup> brátt til bana.

1) mjög.

53. Þeir bræðr eru báðir lagðir í grund<sup>2</sup> norðr á Nibarbakka; hátt Ólafs skrín stendr þar yfir altari í höfuðkirkju.

1) jarðabir.

54. En Sigurðr lifði sýnu<sup>1</sup> lengst þeirra þriggja bræðra, hinn er fór úr landi frægsta för út til Jórsala.

1) einna.

55. Ágætr Sigurðr ræð fyrir ríki 27 vetr, áðr mannskæð banasótt brygði lífi Mæra drottins.

56. Lík þess lofðungs er lagit<sup>1</sup> í kistu austr í Oslo bæ; ný jörð grær yfir beinum jöfurs at hárri Hallvarðs kirkju.

1) lagt.

57. En bæði lífðl. eptir Sigurð biltrauðr<sup>1</sup> sonr ok dóttir. Dóttir þess Dæla hilmis<sup>2</sup> mun enn (verða) nefnd þokkum<sup>3</sup> síðar<sup>4</sup>.

1) ákaflyndr. 2) Noregs konungs. 3) nokkuru. 4) sjá 68. erindi.

58. Nú er svá, at heldr tekr at halla<sup>1</sup> at telja æflok jöfra; heiptargjarn mögr Sigurðar hét Magnús, en Haraldr bróðir.

1) hla á.

59. Þeir mánir frændr höfðu mjög rögsamt<sup>1</sup> ríki í Noregi; allt fór verr, en vera skyldi; margr galt þess á meðal þeirra.

1) röstusamt.

60. Unz Magnús misti sæmdarlaust beggja<sup>1</sup>, sigra ok heilsu. Þat veit hverr, at Haraldr Gilli var kon-  
úngr samfast 6 vetr.

1) bæði.

61. Áðr en fyrðar tóku tírarlaust lofoðung af líf-  
dögum; sá bróðir jöfra er jarðaðr í Björgin at Krists  
kirkju.

62. Ek frá, at synir Sygna grams tæki landvörn  
eptir líðinn ræsi; sóknarsnarr Eysteinn var bróðir Ínga  
en annar Sigurðr.

63. Frægt ríki þeirra náði þeygi<sup>1</sup> standa lengr<sup>2</sup>  
í friði; þvíat þeir bræðr, er brutu særi, bárust bana-  
spjót eptir.

1) þó eigi. 2) lengi?

64. Varat<sup>1</sup> saklaust, þá er (menn) höfðu ræntan  
fjörvi Sigurð, frækinn mann; sá er búinn at liggja í  
fold í Björgia hjá feðr sínum.

1) það var ekki.

65. Eysteinn var ræntur lífi austan fjarðar af líði  
Ínga; nú er sá andar sparr<sup>1</sup> gramr auðinn grundu<sup>2</sup>  
austr at Forsi.

1) andaði. 2) moldu.

66. Ínga ríki stóð einart<sup>1</sup> 25 vetr, unz Hákon  
felldi Ínga austr í Vík með herlíði.

1) einlægt.

67. Sá gunndjarfr<sup>1</sup> gramr er huldr haubri at höf-  
uðkirkju í Oslo, en Hákon hlaut litla stund at ráða  
landi og þegnum.

1) herdjarfr.

68. Þvíat Erlíngur enn skakki átti vænann ok vel-  
borinn son; lands fólk gáfu Kristínar bur konunga nafn  
eptir líðinu Ínga.

69. Ok fremdargjarn Magnús felldi Hákon norðr á Mæri, sá vinsæll ræsir var huldr vígðri moldu í Raumsdali.

70. Sóknðjarfr Kristínar sun var konánger 17 vetr í samt, unx ágætr Sverrir felldi frækinn gram austr í Sogni.

71. Nú er lík gunndjarfs Magnúss lagit í gróf í musteri á Björgin, þar er skrautgjört skrin Sunnifu stendr gulli búit.

72. Þat er sýnt<sup>1</sup>, at ógnar örr Sverrir ræðr nú einn fyrri öllu því ríki, er kyn Haralds Hálfðánsunar hefir átt.

1) augljóst.

73. Þó skal ek enn segja þokkum<sup>2</sup> fleira frá börnum Berfætts, þess öðlings, er aldriki hafði óttast eld nè járn.

1) nokkuð.

74. Ein dóttir döglinga hét þóra, sá var gipt göfgum manni. Sú systir jöfra, er fæddi Jón, var allra helst sonsæl.

75. Ráðvönd, göfuglynd ræsis dóttir kom til nykra borgar<sup>1</sup> næfr<sup>2</sup>-lands góðrar tíðar, allra helst Íslendingum.

1) vatna. 2) íss-.

76. Þvíat hugrakkr einka sonr jöfra systur fylgði at<sup>1</sup> honum, sá hjartaprúðr íta vinr, er hefir orblof allra fíra.

1) fylgðist með.

77. Þat er ok víst, at metorð einarðlynds Jóns verða mest, þar er merkismenn mistar runna<sup>1</sup> eigust við (til að) skipta málum.

1) mál.

78. Engi afrekismaðr vill nú deila kappi við konungsfrænda; giptudrjúgr vella deilir verðr vinsæll, sem glíkt<sup>1</sup> er.

1) líklegt.

79. Faðir hans þótti flestum mönnum örr ok úsvikall; Loptur vissi engan fæddan úvin sinn undir lofi skýja<sup>1</sup>.

1) himni.

80. En Sæmundr Sigfússonar, faðir Lopts, sá er fírum þótti höfuðsmaðr um alla hluti, vissi jafnan sína snilli.

81. Þat jöfra kyns hefir prýdda alla ætt Oddaverja, margnýtr dótturson Magnúss konungs, sá er fremst<sup>1</sup> dögum optar.

1) er virtr.

82. Ek nefnda áðr nær 30 tigna menn, gædda tíri, en þeir jöfrar eru þrætulaust allir Jóns ættar.

83. Nú bið ek Krist, at giptudrjúgr konungs spjalli<sup>1</sup> hafi allt þat, er hann æskir sér af sjálfum gubi, ok njóti unaðs allann aldr!

1) vinr.

## ELLEFTA BINDI.

### Bls. 42.

VINDA myrbör<sup>1</sup> varðat<sup>2</sup> vax eitt<sup>3</sup>, þá er morðkunnr Haraldr sunnan<sup>4</sup> sparn<sup>5</sup> á má mörnar<sup>6</sup> í faxa<sup>7</sup> ham; en úrskr<sup>8</sup> Byrgir, rekr<sup>9</sup> bergsalar<sup>10</sup> böndum<sup>11</sup> í landi, (var) fyrir<sup>12</sup> í jöldu<sup>13</sup> líki; öld sá þat.

1) Haraldr konungr. 2) varð ekki. 3) nl. hann var þá nógu hugaðr. 4) Haraldr danski. 5) gekk. 6) elfu, nl. skipið, sem brotið hafði. 7) hests. 8) þannig Hk. 9) rækr. 10) hellra, 11) göðum, nl. af jötnum. 12) á undan honum Haraldí. 13) merar,

### Bls. 43.

*Eyjólfur Valgerðarson:* Selit<sup>1</sup> maðr vöpn við verði! verði sverða dynr<sup>2</sup>, ef má! (vèr) verðum (að) herða hljóð hæft<sup>3</sup>: (vèr) eigum (að) rjóða slög<sup>4</sup>. Vèr skolom biða (Haralds) Gormssonar af gömlu þoko-landi Gandvíkr<sup>5</sup>; væn er, at vöpnhríð<sup>6</sup> verði hörð.

1) selji ei. 2) ofríðr. 3) í hosi. 4) vopn. 5) Íslandi. 6) orustan.

## Bls. 125, mismgr.

Sjá 1. B. bls. 165 og 167-68.

## Bls. 127.

*Einar skólaglam:* Illrar tíðar<sup>1</sup> gerða ek Viðis<sup>2</sup> veig<sup>3</sup> of<sup>4</sup> virða; ek vann þat, meðan aðrir örvasabár<sup>5</sup> sváfu. Komkað ek<sup>6</sup> þess<sup>7</sup>, er fæ þótti betra, en skáldið verra; hverr þingsættis<sup>8</sup> meibr<sup>9</sup> sparir hödd<sup>10</sup> við hróðri?

- 1) illu heilli. 2) Víðis, Óðins. 3) drykk, ljóð. 4) umi  
5) hermk., menn. 6) eg kom eigi. 7) þágang. 8) þingsættis.  
9) maðr. 10) gull.

## Bls. 128.

*Sami:* Sækjum heim jarl, þann<sup>1</sup> þorir auka úlf<sup>2</sup> verð<sup>3</sup> sverðum! hlöðum baugskjöldum við bord á barða<sup>3</sup> Sigvalda! Sá sárlians<sup>4</sup> sveigir<sup>5</sup> drepr eigi hendi við mæ, er (vèr) finnum gram<sup>6</sup>; berum rönd<sup>7</sup> út á andra<sup>8</sup> Endils<sup>9</sup>!

- 1) þann er. 2) heya orustur. 3) skipi. 4) sverðs. 5) her-  
maðr. 6) hann, jarlinn. 7) skjöld. 8) skib. 9) skip.

## Bls. 130.

*Þorleifr skúma:* Ek hefi í hendi (kylfu) gerfa til höfuðs<sup>1</sup>, heinbrat Búa, höl Sigvalda, vá<sup>2</sup> víkinga, yörnHákonar, sjá<sup>3</sup> eikikylfa skal vera óþörf Dönum, of vèr lifom.

- 1) til bana. 2) tjón. 3) sú.

## Bls. 130, mismgr.

*Vigfus Vigaglúmsson:* Þraungr<sup>1</sup> at veðri víðris<sup>2</sup> vandar<sup>3</sup>; góðr leikr er oss fyrir handum<sup>4</sup>; en vinr lauka feimu<sup>5</sup> liggr heima. Ek kveð hlýss<sup>6</sup> bossa<sup>7</sup> neyta hæla<sup>8</sup> und vörnum bægi<sup>9</sup> yffs; vèr skreytum<sup>10</sup> spjör<sup>11</sup>; hann væntir sér annars.

- 1) nú lítr. 2) Óðins. 3) sverðs, nl. orustu. 4) höndum.  
5) kvennfólksins. 6) hýru. 7) dreing, nl. þann sem er fyrir  
hlýindin. 8) leita sér hælis. 9) armi. 10) búum. 11) spjót vor.

## Bls. 137, 1.

Sjá 1. B. bls. 173, 1.

## Bls. 137, 2.

*Tindr Hallkelsson:* Sigvaldi, óhræðinn oddgaldra<sup>1</sup>



gat<sup>2</sup> enn víðrám<sup>3</sup>: sök-kværinjót<sup>4</sup> Búa kvámu<sup>5</sup> vítt<sup>6</sup>:  
áðr grimnis vagna<sup>7</sup> röðuls<sup>8</sup> mótmagnendr<sup>9</sup> mættu þrænsk-  
um jarli<sup>10</sup>; sárlá<sup>11</sup> saung<sup>12</sup> at sverða þingi<sup>13</sup>.

- 1) í bardaga. 2) fekk. 3) hafði enn aldrei látið hugfallast.  
4) felagar, nl. sök-veri-njót<sup>ar</sup>, sakar verjendr, sporgaungumenn.  
5) getg. 6) víða. 7) skipa. 8) skjaldar. 9) þeir Sigvaldi og Bui.  
10) Hákon. 11) blóðið. 12) þaut. 13) í bardaganum.

### Bls. 138, 1.

*Sami*: Hagli dreif á margan tývis<sup>1</sup> virði<sup>2</sup> at Víðris  
veðri<sup>3</sup>; andkunda<sup>4</sup> valgagls<sup>5</sup> varð grimm vargi: þars<sup>6</sup>  
hríngofinn Sörla serk<sup>7</sup> blès í sundr fyrir jarli á sandi<sup>8</sup>;  
seggja sessi<sup>9</sup> hefir merki þess.

- 1) getgáta, göbs. 2) heibingja. 3) orustu. 4) fundr. 5) hrafns.  
6) þar er. 7) brynju. 8) við ströndina. 9) vinr, nl. Hákon jarl.

### Bls. 138, 2.

Sjá 1. B. bls. 183.

### Bls. 138, 3.

*Sami*: Enn sri<sup>1</sup> jarl fórad<sup>2</sup> endr<sup>3</sup> meiri tírar<sup>4</sup>  
fór at mörum<sup>5</sup> geirs glaumi<sup>6</sup>; herr kendi Göndlar<sup>7</sup>  
dóms<sup>8</sup>. Þá er meiðr mýrar fúss auðs<sup>9</sup> hrauð víkínga  
skeiðar á haubri Mæra (at) hjaldrgjöldum; en ek  
ræsi<sup>10</sup> þat.

- 1) getgáta; ýngri. 2) fór ekki. 3) fyrrum. 4) frægðar.  
5) frægum. 6) bardaga. 7) valkyrju. 8) forlaganna. 9) gulls.  
10) víðfrægi.

### Bls. 138, 4.

*Sami*: Þar er glaumr Göndlar borða<sup>1</sup> naumu<sup>2</sup> öx<sup>3</sup>,  
gjörðust öll lönd auði grimms<sup>4</sup> Dana eyðis<sup>5</sup> at brandi<sup>6</sup>.  
Heggr hraesævar<sup>7</sup> birtínga<sup>8</sup> hefir kent viggjar<sup>9</sup> veggis<sup>10</sup>  
vebr-eggjundum<sup>11</sup> at höggva skeggi niðr í gras<sup>12</sup>.

- 1) skjalda. 2) tröllkonu, axar. 3) öx. 4) örláts. 5) getg. 6) báli.  
7) blöts. 8) spjóta, hermk. 9) skips. 10) skjaldar. 11) hermk.  
12) hniga til jarðar.

### Bls. 138, 5.

*Sami*: Þars offþing odda<sup>1</sup> gíngu saman, saddi jarl  
hánga<sup>2</sup> val<sup>3</sup>; byrgis<sup>4</sup> nafni vann hafna húngri. Mistar<sup>5</sup>

mörum<sup>6</sup> varð gott til vista, at<sup>7</sup> háða morðskýja<sup>8</sup> hríf<sup>9</sup> við síðu markar heiðins dóms<sup>10</sup>.

1) orustur. 2) getgáta. 3) hrafinn. 4) hrafns? 5) valkyrju. 6) hestum, nl. ulfum. 7) eptir. 8) skjalda. 9) orustu. 10) heiðins lands, nl. Noregs.

Bls. 139, 1.

*Sami*: Meðan öld vill byggja yggs kvebju<sup>1</sup>, muna<sup>2</sup> aldir þat, er (að) Hákonar æfi veitti göglum<sup>3</sup> glæ<sup>4</sup> gnógt þat<sup>5</sup>. Hykk<sup>6</sup> lýða láreiði<sup>7</sup> hverjum gram betra; því, hykk, (hann) lætr beita bitrum brand<sup>8</sup> at<sup>9</sup> vildu<sup>10</sup> landi<sup>11</sup>.

1) = málu, rúnu, jörðina. 2) getg. 3) hræfuglum. 4) gleði. 5) nægilega. 6) eg hygg. 7) hermk., Hákon jarl. 8) sverði. 9) í. 10) kæru. 11) Noregi, því hann ver Noreg hraustliga.

Bls. 139, 2.

*Sami*: Hroptr hjaldrskýja<sup>1</sup> linds<sup>2</sup> hrauð Dana skeiðar, en um náði nýjum val; þar var leiðangr fyrir landi.

1) skjalda. 2) sverða.

Bls. 140, 1.

*Sami*: Virðendr brúðar<sup>1</sup> fangs<sup>2</sup> á barða<sup>3</sup> kendu Búa, þá er viðris veðrmagnandi<sup>4</sup> reð<sup>5</sup> gánga fyrí borð. Herr suðan<sup>6</sup> gjörði mikinn hjörva hljóð at breiðu valdi<sup>7</sup> Hákonar. Baugs baldr! Búi rauð skeiðir.

1) sjóar. 2) orustu, hermenn. 3) herskipinu. 4) hermk., Búi. 5) getgáta. 6) sunnan, nl. Jómsvíkingar. 7) ríki.

Bls. 140, 2.

*Sami*: Undr er þreytt<sup>1</sup> af þundi gulls<sup>2</sup>. Goðmarr, fjarri<sup>3</sup> hræum, kendi þann val, er gumna samnaðr<sup>4</sup> sendi.

1) afrekab. 2) mk., Hákon jarl. 3) getg. 4) jarlinn.

Bls. 141.

*Vagn Ákason*: Sigvaldi hefir setta oss sjálfa und kylo, en fárhugaðr fnaubi<sup>1</sup> fór heim til Danmarkar, hyggr fljótt at falla í faðm vinkono sinni; en Búi gekk með hugrekki fyrir et breiða borð.

1) vanmenni.

## Bls. 142.

*Vígfús Vígalhússon:* Varð-at<sup>1</sup> hægt at leggja til Vagns, þar er ek sé hjörklofnar Geitis hurbir<sup>2</sup> rofna<sup>3</sup>; hjörva hregg<sup>4</sup> saung hátt. Þröngvir<sup>5</sup> Gannar þunnfiss<sup>6</sup>! darra flaug danskra drengja var straung, þar vör gengum í böð til knarrar.

- 1) ekki varð. 2) skjöldu. 3) þannig Fagrsk. 4) orustan. 5) getgáta. 6) sverbs, mk.

## Bls. 144.

*Einar skdaglam:* Jarl kvað þat at<sup>1</sup> unnviggs<sup>2</sup> ærri<sup>3</sup> fyrir sunnan haf<sup>4</sup>, þá er sárelða<sup>5</sup> spor<sup>6</sup> váro á seima særi<sup>7</sup>: valdr eybaugs<sup>8</sup> víggja<sup>9</sup>! faðir þinn hefir haldit öllungis<sup>10</sup> illa<sup>11</sup>, ef (þú) skalt deyja; vör hyggjom þat.

- 1) við. 2) skips. 3) mk., við hann Þorleif. 4) í Noregi. 5) sverba. 6) sár. 7) mk., honum Þorleifi. 8) sjóar. 9) skipa, mabr. 10) öldungis. 11) honum hefir haldist illa á.

## Jómsvíkinga drápa

*Bjarna biskups.*

1. Ek kveð aungan málma rýri<sup>1</sup> at örum óði; þó gat<sup>2</sup> ek um hugðan hróðr ferðar<sup>3</sup> at hljóbs smíði<sup>4</sup>. Ek mun um-færa fram yggjar bjór<sup>5</sup> fyrir öldum, þó at einigir<sup>6</sup> ættgóðir ýtar hlýði mēr.

- 1) mann. 2) fékk. 3) manna. 4) getgáta; fyrir kveðskap minn. 5) kvæði. 6) aungvir.

2. Úteitan<sup>1</sup> sútar hendir mik enn, sem abra; handfögr kona hefir bundit mēr harm á hendi. Þó em ek at hváru<sup>2</sup> ærit gjarn at auka óð; ek em orðinn mjök úgæfr<sup>3</sup> at mēr um vífa för<sup>4</sup>.

- 1) ógleði. 2) samt. 3) óheppinn. 4) kvenna far.

3. Dreng var dátt um<sup>1</sup> svarra fyrir löngo; in<sup>2</sup> unga dorgar vángs<sup>3</sup> eldreib<sup>4</sup> hefir haldit því ossu<sup>5</sup>

skapi. Þó hefi ek ort allfátt um ítra mjabar þellu<sup>6</sup>.  
Vel samir mér enn (at) þylja um eina ölselju<sup>7</sup>.

1) ek dskabi. 2) getgáta. 3) sjóar. 4) kona. 5) voru, minn.  
6) kvk. 7) kvk.

4. Varket ek<sup>1</sup> firri<sup>2</sup> und forsum; ek fór aldrei at göldrum ..... annat allstórum mun fleira þarf at yrkja. .... greppr<sup>3</sup> um óhljóð snerto<sup>4</sup>. (Vér) berum þat sögukvæði upp fyrir ýta.

1) ek var ekki. 2) sjærri. 3) skaldib. 4) orustu.

5. Fögr seima guðr<sup>1</sup> rænir mik snemma flaumi<sup>2</sup> ... vér<sup>3</sup> frágu fimf höfðingja átíja at Jómi. Víst samir vel at telja vinnor<sup>4</sup> hreystimanna; þar er at yrkja um merkiliga málmpings meiða<sup>5</sup>.

1) kvk. 2) gleði. 3) getgáta. 4) afreksverk. 5) hermenn.

6. Ek frá (Strút-) Harald hvervitna heyja stóra bardaga; þeir böðgjarnastir niðjar ruðu bitra branda. Sibfornir<sup>1</sup> knáttu sjá þar síðan glym járna; þeim þótti þörf at efla Veseta arfa<sup>2</sup>.

1) þeir heiðnu menn. 2) Búa.

7. Geta skal hins, hverr var höfðingi hvatra drengja; sá, snjallastr at öllu, gát at hrósa sigri. Hverr hreystimaðr var at flestu heldr hótí minni hauklyndum Áka syni í herðiraunum.<sup>1</sup>

1) hörðum þrautum.

8. Sigvaldi hæt höfðingi fyrir snjóllu líbi snarfengra drengja; þorkell ræð þar ok þegnum. Harðræðr Búi var með Sigurði at hverjum hjaldri; frágum víst, at Vagn væri enn mesti ofrhugi.

9. Sterkir rjóðendr dreyrga darra<sup>1</sup> hældu sínum skipum til Danmarkar; þeim gafst rausn ok ríki. Ok ógnrakkastir auðbrotar<sup>2</sup> drukkna erfi feðra sinna; ek frá þeim ýmsum aukast annir.

1) spjóta, hermenn. 2) mk.

10. En einkum vildu þá öldormenn<sup>1</sup>, at<sup>2</sup> skyldo (sinni), leita sèr ágæta; slíkt eru yrkisefni. Ok (þeir)

töku (ab) hefja hauklígar<sup>3</sup> heitstrengingar; segik<sup>4</sup>, at ölteiti ýta var eigi lítil.

1) höfvingjar. 2) eptir. 3) fræknligar. 4) eg segi.

11. Ek frá heiptmildan Sigvalda hefja heitstrenging; órækin<sup>1</sup> Búi var örr at efla slíkan<sup>2</sup> þrek. Þeir hétust fíkjum<sup>3</sup>, (at) reka Hákun af haubri, eða ræna (hann) lífi; fjón<sup>4</sup> frægna fyrir var grimm.

1) hugdjarfr. 2) sama. 3) ákaflega. 4) heipt.

12. Hugprúðr Búi læzt síðan vera barr<sup>1</sup> at fylgja böðmildum Sigvalda til harðrar hjörþrimu<sup>2</sup>. Hranna brjótr<sup>3</sup> kvæðst vilja hafa Hávarð (höggvanda) at gunni<sup>4</sup>, hann kvæð sèr eigi líka illa Áslák (hólmskalla) í för.

1) ákafr. 2) orustu. 3) mk., Bui. 4) í bardaga.

13. Enn hrausti Vagn kvæð hitt: eá frækn Hamdis faldruðr<sup>1</sup> læzt skyldu atfylgja gunnar tömdum<sup>2</sup> Búa. Þá ræð hringameiðr<sup>3</sup> at strengja heit til hvítrar þor Ketils dóttur; hættir harmr kemr at hendi mæ.

1) getgáta; = *brynju runnr*, mk. 2) hervöðum. 3) Vagn.

14. Ein ítrmanns konan<sup>1</sup> drepr fyrir mæ allri tætti: góð ætt gæðings<sup>2</sup> of-kemr at mæ grimmo stríði. Útrauðr örr þengill báð ýta skeiðum á lög. Herr guma, hinn er kanni gæý darra, gekk á skip.

1) göfug kona. 2) sú ættstóra kona.

15. Sagt var, at snyrtimenn<sup>1</sup> hældu skipastóli sunnan um hrannir: kaldr marr dreif á morðbáls<sup>2</sup> meiða<sup>3</sup>. Heldir húfar<sup>4</sup> lömdu ísugar báru; hróð kannabi lýði; svalr sjár guði á sjó<sup>5</sup>.

1) prýðimenn. 2) sverðs. 3) menn. 4) skipsborð. 5) umfarinu, borðunum.

16. Reynendr rauðra randa! sagt var, at Jómsvíkingar komo flota sínum jólanótt at Jaðri. Fírar váru heldr gjarnir á harðan hernat; rjóðendr randorma<sup>1</sup> bubu Geirmundi ríki<sup>2</sup>.

1) spjóta. 2) ofríki.

17. Þeir Noregs jarlar buðu þá þeim greppum<sup>1</sup>, er sunnan komu, görla til geirhríðar<sup>2</sup> á móti. Þar var mestr landherra fundinn saman á skömmu mæli<sup>3</sup>; margr morðremmandi<sup>4</sup> var at laufaleiki<sup>5</sup>.

1) hetjum. 2) orustu. 3) tíma. 4) hermaðr. 5) í orustunni.

18<sup>1</sup>. Eldr, skæðr elri<sup>2</sup>, gnaðaði víða um eyjar; logi gaus upp úr húsum: sá rænti gumna gríðum.

1) Stefni sjá 14. v. 2) trénu.

19. Ok menn heyra, at þrír hraustir höfðingjar væri með hvárum flokki, (þjóð hefir þat at minnum) þar er hjálmaskóðs<sup>1</sup> hreggviðir<sup>2</sup> hittust á víðum Hjörunga vági; sá fundr þótti fyrðum frægr.

1) vopns. 2) hermenn.

20. Ek frá Hákon verja haubr hart, svá at eigi skorti; Eiríkr hefir verit útraubr (að) rjóða eggjar; ok ýtar sögðu Ármóð vera þar hinn þriðja höfðingja; sá greppr var gleðr við gumna.

21. Heiptar hvattir herðimenn<sup>1</sup> lögðu saman randir, þar er börðust; herra var at verja haubr hundíngja<sup>2</sup>. Ok fimm ýtar um-væro á móti einum víking: (menn) kveða þat; (þat) varð eigi árla<sup>3</sup> raun á því<sup>4</sup>.

1) hraustumenni. 2) víkingi. 3) fljótt. 4) nl. að liðsmunr væri svo mikill.

22<sup>1</sup>. ... greiðu<sup>2</sup> mikinn atróðr; glygg<sup>3</sup> eggja<sup>4</sup> magnaðist.

1) Stefni sjá 14. v. 2) getg., greiddu. 3) stormr. 4) bardaginn.

23. Sigvaldi bað sína sóknstranga sveit ganga vel á móti Hákon; hann var-at samr<sup>1</sup> á sáttir<sup>2</sup>. Hildarörr<sup>3</sup> Haralds arfi<sup>4</sup> klauf hjálma ok skjöldu; hann gekk nákkvara<sup>5</sup> sinnum hart fram fyrir hlífar.

1) fús. 2) frið. 3) hergjarn. 4) Sigvaldi. 5) nokkrum.

24. Fránlyndr<sup>1</sup> Búi gekk þar hart fram með sveina í fólki<sup>2</sup> sínu; (menn) kveða verða vissu vánir þess. Ok höggum rammir geirviðir<sup>3</sup> görðu grimma vápna brestu, þeir gengu geysta<sup>4</sup> at gunni.

1) snarlyndr. 2) fylking. 3) hermenn. 4) óðir.

25. Ólmr Gullbúi klauf hjálma með Yggjar eldi<sup>1</sup>; hann lét hríngserkja böð<sup>2</sup> ganga niðr í herðar. Hávarðr vann at stæra<sup>3</sup> hart högg líði fyrða; verit hefir fíkjum<sup>4</sup> íllt at ega við Áslák.

1) sverbi. 2) sverðib. 3) auka. 4) niðg.

26<sup>1</sup>. El stála<sup>2</sup> gnúði mjök; álmr<sup>3</sup> spanu<sup>4</sup> af sèr odda<sup>5</sup>; þeir, gunnrakkastir gumnar, gripu í bug snærum<sup>6</sup>.

1) Stefib sjá 14. v. 2) bardagi. 3) boginn. 4) sparn, laust. 5) örvar. 6) spjótremmarnar.

27. Ek frá líð verjast þar vǫpnum. Vagn felldi þegna: hann klauf mörgum hundroðit<sup>1</sup> berg breiðra brúna<sup>2</sup>. Söngr snarpra sverða var grimmr; drengir burgust<sup>3</sup> vel; arfþegi<sup>4</sup> Áka (Vagn) vann ös<sup>5</sup>; blóð fèll á kesjor.

1) mjög blóðugt. 2) höfuð. 3) björgubust, vörbust. 4) sonr. 5) hafði ógang.

28. Vagn hefir orðit ýtum örfengr<sup>1</sup> at strángri böð (drengir gengu vel fram með fræknum fullhuga), þar er ek frá (at) hann, hinn ríki Áka sunr, hlæði brátt at<sup>2</sup> hugfullum Ármóði í Yggjar eli<sup>3</sup>.

1) harðfeingr. 2) banabi. 3) bardaganum.

29. Herr æxti<sup>1</sup> darra gny<sup>2</sup>. Ek frá hölda hvervitna hrökkva fyrir gunnar rökkum hjörva hreggviðum<sup>3</sup>, áðr Hákon, grimmr ýtum, tæki at blóta í örva drífu<sup>4</sup>: hin harða heipt kom þegar fram.

1) jök. 2) bardagann. 3) hermönnum. 4) orustu.

30<sup>1</sup>. Ylgr<sup>2</sup> gekk á bólginna ná; úlfr stóð þar í átu. Vargr gein þar um<sup>3</sup> mergjar sal<sup>4</sup>; gráðr<sup>5</sup> gyldis jóða<sup>6</sup> þvarr.

1) Stefib sjá 14. v. 2) úlfr. 3) yfir. 4) beinum. 5) græðgi. 6) ulfa.

31. Ek frá þá Hölgabrúðar hit illa el æða; harða grimt hagi or norðri glumdi á hlífum: þar er skýja grjóti<sup>1</sup>, hreggi<sup>2</sup> keyrðu, barði<sup>3</sup> í ormfráu<sup>4</sup> augu ýtum; þí<sup>5</sup> knátti ben blása<sup>6</sup>.

1) hagli. 2) af stormi. 3) laust. 4) ormsnör. 5) því.  
6) þjóta.

32. Þar var þrekförlubum jarli þörfum meiri hugraun; ek hygg, at hann haldi braut flota sínum. Sigvaldi bað snara segl við húna í köldum byr; hörð hrið gnáði á hlýrum: byrr féll í vöðir<sup>1</sup>.

1) gotgáta, seglin.

33. Þar lét veigrækiinn<sup>1</sup> Vigfús helfarar<sup>2</sup> verða veittar Ásláki; er-a þörf at inna þann þátt. Högg-rammr þorleifr of vann brotit þrekstærðum Hávarði þjökva<sup>3</sup> leggi með kylfu; hann lét hart.

1) framgjarn. 2) bana. 3) þykkva.

34<sup>1</sup>. Straumur dró andat fólk út um eyjar at sundi; miklandi geira gný<sup>2</sup> brá föstu gífrs<sup>3</sup> hesta<sup>4</sup>.

1) Stefni sjá 14. v. 2) hermk. 3) tröllkonu. 4) ulfa.

35. Böðsvellandi<sup>1</sup> bað, at allir Búa þegnar skyldi fyrir borð; ek frá lið Vagns verjast áðr (með) vápnum. Ok hraustr hjörva hreggboði<sup>2</sup> reði útrauðr á kaf með þúngar kistur: sá<sup>3</sup> var illr af aurum.

1) hermk. 2) hermk. 3) hann, Búi.

36. Ygr<sup>1</sup> yggjar eldbroti<sup>2</sup> vann at stíga fyrir borð; hann, hraustr Gullbúi, bar kistr út af húfum<sup>3</sup>; ok úblauðir<sup>4</sup> lýðir knegu optliga sðan eptir líta þar lángrn orm á hringum<sup>5</sup>.

1) ægr. 2) mk., Búi. 3) borðum. 4) hraustir. 5) hringlagtan

37. Ek frá<sup>1</sup>, at Vagn verði skeið valt<sup>2</sup> með sína þegna; þá váro hroðin öll önnur þunn skip þeirra. Öðlíngr menn náðu eigi at ganga þar upp; þeir reðu keyra Eiríks vini öfga ofan.

1) ágætliga.

38. Einir þrír tígir úngra snyrtidrengja<sup>1</sup> stóðu þar upp<sup>2</sup> eptir, áðr hugum strángir drengmenn<sup>3</sup> létli darra dyn<sup>4</sup>. Væn sveit fylgði Vagni vel. Ek frá alle önga aðra jafnmarga burgust<sup>5</sup> svá.

1) þryðimanna. 2) uppi. 3) drengir. 4) bardaganum. 5) hafa þjargað sér, varizt.



39. Drengur ræð at ganga á land með danska dólga; ek frá dör robin í dreyra: dauðr herra lá á skeiðum: Vagn kvað eigi ýtum ráð at skunda undan; þeir görbu stjta sáttir saman á einni náttu<sup>1</sup>.

1) sjá 1. B. bls. 180-83.

Bls. 185.

Óttar svarti: Sjá 4. B. bls. 50, 2.

Bls. 186, 1.

Sami: Lýtir<sup>1</sup> lavgreiðar<sup>2</sup>! lítt gamall hrautu<sup>3</sup> fram skeiðum; fylkir! fólksveimadr<sup>4</sup>, æri<sup>5</sup> þér, fórat<sup>6</sup> heiman. Hilmir! bjóttu<sup>7</sup> harðbrynjuð skip, ok hættir kynjum<sup>8</sup>; Knútr! reiðr hafðir þú rauðar randir<sup>9</sup> fyrir landi.

1) cyðir. 2) skips, herkonungur. 3) getgáta. 4) hermk. 5) yngri. 6) fór ekki. 7) þú bjóst. 8) lagðir þig í stóra hættu. 9) skjöldu.

Bls. 186, 2.

Sami: Flugar<sup>1</sup> traubir Jótar atfylgðr<sup>2</sup> þér; auðmíldr skreytir skaut-reina<sup>3</sup> bjó líðvænir Skánunga<sup>4</sup>. Vísi! vað<sup>5</sup> blæs of<sup>6</sup> þér; þú settir flesta stafna vestr í haf; þú gjörðir þitt nafn kunnt<sup>7</sup> þenna<sup>8</sup>.

1) flóttu. 2) veittu líb. 3) skipa, herkonungur. 4) þab líb er hann fékk af Skáni. 5) segl. 6) yfir. 7) kunnugt. 8) þar, á Vestrlöndum.

Bls. 187, 1.

Hallvarðr háreksblesi: Knútr! lèztu harðbrynjuð skip dynja fram til Fljóta. Frægr heiptsnarr vörðr Híldar leiptra<sup>1</sup> leið um ægi. Ullr<sup>2</sup> sannviggs<sup>3</sup>! lèztu bundit flota víð ættleifð Ellu<sup>4</sup>, ok reifðir<sup>5</sup> má<sup>6</sup> sverðmanns<sup>7</sup> snyrtigerðar<sup>8</sup>.

1) sverða, hermaðr. 2) getgáta. 3) skips, hermk. 4) England. 5) gladdir, saddir. 6) mál. 7) Högna. 8) Híldar, nl. hrafninn.

Bls. 187, 2.

Óttar svarti: Ríkr hilmir! bartu herskjöld, ok hælduð af slíku; þengill! ek hykkad<sup>1</sup> þik þektust<sup>2</sup> mikla

kyrsetu. Jóta drottinn drap ætt Játgeirs<sup>3</sup> í þeirri för. Stillis konr<sup>4</sup>! (þú) rakt<sup>5</sup> þeim illan þveit<sup>6</sup>: (þú) ert heitlun þrár.

- 1) hygg ei. 2) hafa þekkt. 3) Enska. 4) niðji. 5) rakst. 6) laust þá illum steini, veittir þeim stóran skaba.

Bls. 188, 1.

*Sami*: Buðlúgr! bygbir ok hús heiptar-manna<sup>1</sup> brunnu fyrir þér úngum; læztu búendr opt gjörva<sup>2</sup> herka<sup>3</sup>.

- 1) fjandmanna. 2) gerð. 3) heróp.

Bls. 188, 2.

*Þórðr Kolbeinsson*: Á-ramn-gefendr<sup>1</sup>, þeir er lánga stund vǫru Englum leiðir á landi, gengu upp grund af skeiðum. En búendr, þeir er gáðu verja bæi, gjörðu herferð<sup>2</sup> í gegn; lið hilmis galt<sup>3</sup> glaum hjalta skers<sup>4</sup>.

- 1) þeir sem gefa hrafni æti, hermenn. 2) hergaungu. 3) gerði. 4) sverðs, orustu.

Bls. 188, 3.

*Óttar svarti*: Gramr! læztu framda gunni<sup>1</sup> í grœnni Lindisey; víkingar hældu viðr þér<sup>2</sup> því ríki<sup>3</sup>, er (þeir) vildu. Þröngvir<sup>4</sup> Svía! læztu æst<sup>5</sup> Engskt<sup>6</sup> fólk bíða sorgar í breiðri Hemínga borg fyrir vestan Úsu.

- 1) orustu. 2) heittu móti þér. 3) ofbeldi. 4) óvinr. 5) æst. 6) enskt.

Bls. 191.

*Sami*: Úngr fylkir! læztu Engla falla dauða allnær Thesu; djúpt dík<sup>1</sup> flæði<sup>2</sup> of líkum Norðimbra. Hötubr<sup>3</sup> gunnar<sup>4</sup> braut svefn svörtum hrafni<sup>5</sup>; enn snjalli mögr<sup>6</sup> Sveina<sup>7</sup> olli sóku at Skorsteini.

- 1) diki. 2) flæddi, flóði. 3) hvötubr, hvetjandi. 4) hermk. 5) vakti hann af svefni. 6) sonr. 7) Knútr.

Bls. 194.

*Sami*: Hykk<sup>1</sup> randa<sup>2</sup> friðskerbi<sup>3</sup> gerðu<sup>4</sup> Frísi fjör-lausa<sup>5</sup> þar<sup>6</sup>; brauztu þér<sup>7</sup> Brandfurðu með bygbu ætri.

Göfugr ættniör Játmundar laut<sup>1</sup> hættar undir; danskr herr skaut þá drótt (með) dörrum, er þú rakt flóttu.

1) eg hygg. 2) skjalda. 3) herkonunginn, sem gefir ei skildinum gríð. 4) hafa gert. 5) dauða, drepib þá. 6) getgáta. 7) undir þig. 8) hlaut.

Bls. 195, 1.

*Sami*: Enn sterki skjöldungur! vantu skæru verk<sup>1</sup> und skildi; blóðtrani<sup>2</sup> fékk brúnar brábir (f) Assatún-um. Nær<sup>3</sup> jöfurr! vattu (vanstu) sverði nafn<sup>4</sup> fyrir norðan stóru Danaskóga; verðung<sup>5</sup> þótti valfall gnóg.

1) hervirki. 2) brafu. 3) knár. 4) þú gerðir þig frægan í orustu. 5) hirðinni.

Bls. 195, 2.

*Sami*: Blíðr bjóðr stórgjafa! sðan vantu<sup>1</sup> brynjur raubar fyrir innan Norðvík; þú lætr önd, áðr þrjóti þinn þrek.

1) gerðir þú.

Bls. 196, 1.

*Þórðr Kolbeinsson*: Ítr jöfra hleti<sup>1</sup> þrifust<sup>2</sup> í favr eggveðrs seggja<sup>3</sup>; mörg mislaung skeib hêlt í móðu<sup>4</sup>, sem ek vissa. Attstórr Ullr brands<sup>5</sup> hêlt báru blá-dýrum<sup>6</sup> svá nær landi, at (hann) knátti sjá enska völlu.

1) mægðir. 2) styrktust. 3) hermauna. 4) ána Tema. 5) hermik; Eiríkr jarl. 6) skipum sínum.

Bls. 196, 2.

*Sami*: Enn Knútr, sá er knúði kjölslóðir<sup>1</sup> rendi lángekipum utan at eyrar grunni endr<sup>2</sup> skjöldungum<sup>3</sup>. Fundr hjálmaðs jarls<sup>4</sup> ok hilmis<sup>5</sup> varð hægr<sup>6</sup> á því dægri, þar er varrláðs<sup>7</sup> fyrðar<sup>8</sup> vildu koma báðir.

1) hafib. 2) móti. 3) þeim, Eiríki jarli. 4) Eiríks. 5) Knúts. 6) gleðiligr. 7) getgáta, sjóar. 8) sækonungar, Eiríkr ok Knútr.

Bls. 196, 3.

*Óttar svartí*: Enn gekk fram<sup>1</sup>, þar er (þér) unnud. Álmr<sup>2</sup> gall hátt við málma; sverð knáttu verða slæ<sup>3</sup>, þar er sóttuð kastala. Hnekkir hlunnsl hleypir.

blakka<sup>4</sup>! (þær) unnuð eigi minni römu<sup>5</sup> á Tempsárgrunni; úlfs gómr veit þat.

1) vel. 2) bogi. 3) sljó. 4) skipa, herkonungur. 5) orustu.

Bls. 197, 1.

Sjá 5. B. bls. 229, 3. 2.

Bls. 197, 2.

Sjá 5. B. bls. 227, 2.

Bls. 198, 1.

Sjá 3. B. bls. 31.

Bls. 198, 2.

*Þórðr Kolbeinsson*: Hvatr fólkstafns<sup>1</sup> freyr<sup>2</sup>, sá er nð sjaldan gaf hrafni sollit hold, vann<sup>3</sup> sverðs eggja spor<sup>4</sup> á leggi flotna. Snjallr Eiríkr lét opt líb Engla þverra, ok olli bana þeirra; herra raub Hríngmaraheibi.

1) fylkingar brodda. 2) herforingi. 3) gerbi. 4) sár.

Bls. 199.

Sjá 11. B. bls. 188, 2.

Bls. 200.

*Sighvatr skáld*: Ok Knútr útlæmdi Aðalrábs sonu senn, eða ok sló þó hvern.

Bls. 202.

*Sami*: Fátr hringdrífr<sup>1</sup> mun svá hafa metinn fetum feril<sup>2</sup> suðr<sup>3</sup>. Höfuðfremstr jöfr.

1) mabr. 2) nl. farib. 3) til Róms.

Bls. 204, 1.

*Þórarinn loftunga*: Ek hefi for víst borit fram fyrir málmdyns<sup>1</sup> hlyn<sup>2</sup> gjöld fimmtigu marka, þeirra er víghagr morbstórir veitti mēr fyrir brag, er ek fann mannbaldr<sup>3</sup>.

1) orustu. 2) mk. 3) konung.

Bls. 204, 2.

Sjá 4. B. bls. 292.

Bls. 208.

*Þorleikr fagri*: Haukstorða<sup>1</sup> fursendir<sup>2</sup> vann fjandum fjörspell<sup>3</sup> í hjörfa gný<sup>4</sup>; hrafn fékk bráð fyrir norðan Heibabæ. Fátr Vindr rákust undan; hundmarge

herra lá dauðr á heiði, en vakar vals<sup>1</sup> ginu þar<sup>6</sup> um hálða.

- 1) handa. 2) gulls sendir, konúgr. 3) bana. 4) orustu.  
5) flakandi sár. 6) getgáta.

Bls. 209, 1.

Sjá 6. B. bls. 91, 1, síðara víshelming.

Bls. 209-10.

Sjá 6. B. bls. 85, 1.

Bls. 211.

*Þorleikr fagri*: Þeir hafa stundum hætt sér, 'er sóttu til fundar Sveins<sup>1</sup>; þeim þrimr bragníngum hefir lítt hagnað at þreyta<sup>2</sup>. Ógnsterkr höldvinnr hefir þó haldit allri Danmörku ok Jótagrund með endum<sup>3</sup>; hann er snjallr konúgr.

- 1) börbust við Svein. 2) nl. við hann. 3) enda milli.

Bls. 215, 1.

*Steinn Herðisarson*: Oss dugir<sup>1</sup> leyfa svá húngr-deyfi ens hvassa hrafns<sup>2</sup>, at (vèr) lastim<sup>3</sup> eigi annan linnis látrs<sup>4</sup> sveiganda<sup>5</sup>. Tveir meiri fullhugar kvöddust aldregi oddum<sup>6</sup>: hverjum er tál<sup>7</sup> at mæla annað um tiggja.

- 1) ber. 2) herkonúginn Harald Sigurðarson. 3) löstum.  
4) gulls. 5) nl. Svein konúgr. 6) skutuz aldrei á vopnum.  
7) ósatt.

Bls. 215, 2.

*Sami*: Oss dugir (að) mæla satt um snotran kon<sup>1</sup> sælíngr<sup>2</sup>: allvaldr Dana mundi eigi halda undan, ef þeir menn, er hældu herskildi, tæði<sup>3</sup> vel hrafnfæði<sup>4</sup>; ferðir<sup>5</sup> reiddust at sverð<sup>6</sup> fyrir sunnan sjá.

- 1) frænda. 2) auðmanna, Sveinn konúgr. 3) veittu líð.  
4) hermkr., konúgrinum. 5) menn. 6) reiddu sverð hvurir að öðrum.

Bls. 222.

Vèr stundum til stikka<sup>1</sup>: styrr<sup>2</sup> vex í Danmörku; Sveins synir er-at<sup>3</sup> sáttir at<sup>4</sup> dāndan föður sinn. Harald skal af ærnu<sup>5</sup> magni verja jörð vígi fyrir ellifu bræðrum; þá er stiki vel tamidr<sup>6</sup>.

1) kvæðis. 2) styrjöld. 3) eru ei. 4) eptir. 5) ærnu. 6) þá er vel að verð.

Bls. 295, 1.

*Markús Skeggjason:* Fæðir fremdar ráða<sup>1</sup> sótti<sup>2</sup> foldar vörð<sup>3</sup> austr í Görðum; ítrir menn, er slíta hneyki<sup>4</sup>, gæddu þrúðan allvald aubi. Hinn mæðar blíði stillir varð einkar tíðr<sup>5</sup> um allan Austrveg; hinn var engr<sup>6</sup>, er kunnit<sup>7</sup> reiða í lofi<sup>8</sup> nafn hans, heiðarmanns<sup>9</sup>.

1) Eiríkr konúgr. 2) nl. heim. 3) hústingja. 4) sem eru örlátir. 5) frægr. 6) cinginn. 7) kynni ei. 8) víðfrægja. 9) þess örláta konunga.

Bls. 295, 2.

*Sami:* Vinda rírir<sup>1</sup> bjó vegligt flaustr<sup>2</sup> öndvert vor austan úr Görðum; helmíngs<sup>3</sup> oddr<sup>4</sup> skaut hlýrum á hola báru í sumars broddi<sup>5</sup>. Bróðir Knúts<sup>6</sup> studdi breiðan borðvið (með) hlýðu<sup>7</sup> í öðu veðri; snilli kendr svikfólks eyðir<sup>8</sup> knáði síðan lenda við Danmörk.

1) Eiríkr konúgr. 2) skip. 3) liðs. 4) foringi, konúgr. 5) byrjun. 6) Eiríkr. 7) borðþaki. 8) konúgr.

Bls. 296.

*Sami:* Drengir þágu aub af ýngva<sup>1</sup>; örr fylkir gaf sverð ok knörru; Eirekr veitti dýrum seggjum armleggjar röf<sup>2</sup> opt ok stórum. Hildar rammr harra slaungvir<sup>3</sup> eyddi hríngum; en stillir Fróða stóls<sup>4</sup> framdi<sup>5</sup> kyn firða<sup>6</sup>, svá at flestir urðu góðir<sup>7</sup> af honum.

1) konúgi. 2) gull. 3) yfirkonúgr. 4) Danakonúgr. 5) aubgabi. 6) menn. 7) aubugir.

Bls. 298, 1.

*Sami:* Vinda fergir<sup>1</sup> eyddi vörgum<sup>2</sup>; konúgr hepti fíkjum<sup>3</sup> víkingum; þengill lét stýfa hendur þjófa: hann kunni hegna þegnum ósið. Aldri fráttu<sup>4</sup>, at Eirekr vildi halla allréttlígun dómi; sigrsvaldari<sup>5</sup> kunni halda guðs lög hála<sup>6</sup> sèr til sælu.

1) Danakonúgr. 2) útlögum. 3) gjarnan. 4) fréttirðu. 5) hinn sigrsæli konúgr. 6) vel.

## Bls. 298, 2.

**Sami:** Hróðigr brynþings<sup>1</sup> beibir<sup>2</sup> átti hjartan aub ok fræklikt hjarta, guógt minni ok annat mest mannvit, fylgðu því hvergi lestir; öðlingr hafði alla snilli, Úngr nam hann margar túngr; Eiríkr, sá er mátti meira flestum jöfri, var mestr ofrhugi.

1) orustu. 2) herkonúgr.

## Bls. 299, 1.

**Sami:** Hitt skal lýst, er lofðúgr fýstist at ganga lángrn veg til Róms, at venja (sik) dýrb; fylkir sá þar hlíb-bálkat<sup>1</sup> friðland Feneyjar.

1) umgirt á allar hlíbar.

## Bls. 299, 2.

**Sami:** Bróðir fimf höfubskjöldunga<sup>1</sup> gekk sðan út í Bar; bragnígr vildi magna guðdóm; hylli guðs mun hlífa stilli at gjöldum.

1) Eiríkr Sveinsson.

## Bls. 300, 1.

**Sami:** Haralds hlýri<sup>1</sup> sótti stóra helga dóma út frá Rómi; áttkonr ýngva<sup>2</sup> varði<sup>3</sup> aubig skríu hríngum ok rauðu gulli. Mildígr fór móðum fæti um múnka veldi<sup>4</sup> (til) at bæta sál; allvaldr kníði sveitir utan; Eiríkr var til Róms<sup>5</sup> í þeirri<sup>6</sup>.

1) bróðir, Eiríkr konúgr. 2) konúgr. 3) prýddi. 4) Róma-borgarland. 5) í Róm. 6) nl. für.

## Bls. 300, 2.

**Sami:** Eiríkr náði at færa erkistól<sup>1</sup> utan um Saxa merki; vèr hljótum þat, er bætir vorn hag, híngrat norðr at orðum skjöldunga.

1) erkibiskupastól.

## Bls. 301.

**Sami:** Hitt eyðist<sup>1</sup>, at annarr gramr ráði jafnstórt til þurftar mönnum; pávi sunnan<sup>2</sup>, unnandi Krists, leyfði allt, sem konúgr krafði.

1) það verðr ekki af því. 2) sá rómverski pávi.

## Bls. 303.

**Sami:** Vindr þorðut<sup>1</sup> at halda þat veldi, er bubl-  
úogr átti; villan gjörðist þeim at illu; sátta rof svik-  
dóms manna kom þá sunnan.

1) þorðu ei.

## Bls. 304, 1.

**Sami:** Ýngvi<sup>1</sup> hélt skipum þangat í óbastraungum  
öldugangi; hlýðan<sup>2</sup> skalf, en græðir<sup>3</sup> hristi hælug börð  
fyrir Vinda görðum.

1) konúngr. 2) börðþakib. 3) sjór.

## Bls. 304, 2.

**Sami:** Risnu maðr<sup>1</sup> lauk rönðu<sup>2</sup> um rekka kindir,  
svá at hver tók aðra; hildíngur fylkti miklu líði hamalt<sup>3</sup>:  
hlífar knáttu þá glymja.

1) konúngr. 2) skjöldum. 3) með oddafylking.

## Bls. 304, 3.

**Sami:** Styrjöld óx um örvan stilli; vísis drengir  
háru fram (merki-) stengur; mildíngur, skryðdr málmi  
ok faldinn hjálmi, gekk at miklum hjaldri<sup>1</sup>.

1) orustu.

## Bls. 305, 1.

**Sami:** Hörða herr<sup>1</sup> varðist í borgum; hjaldrganga<sup>2</sup>  
var snörut þangat; harðir menn kníðust at morði;  
merki blès um sterkan hilmí. Eiríkr vakti odda skúr-  
ir<sup>3</sup>, eggjar týndu lífi seggja; járn súngu, sveití<sup>4</sup> féll  
á heitan valköst, en drengir svæfðust<sup>5</sup>.

1) heiðingjar. 2) herganga. 3) örva drifu. 4) blöð. 5) dón.

## Bls. 305, 2.

**Sami:** Blóði dreif á rauban randgað<sup>1</sup>; rógs hegn-  
ir<sup>2</sup> drap ótal þegna; úngr fylkir framdi sik, þar er  
fólkvopn<sup>3</sup> glumdu, en brynjur sprángu.

1) skjaldborg. 2) konúngrinn. 3) hervopn.

## Bls. 305, 3.

**Sami:** Heiðinn vígs hömlu<sup>1</sup> herr vildi um sðir  
úr gömlu porti<sup>2</sup>; þeir, er vörðu virkit næst vangi, urðu  
at gánga á hönd.

1) sverða. 2) kastala.



## Bls. 306, 1.

*Sami*: Heiðin hjörtun lýða voru hrygðafull í Vinda bygðum; eldrinn sveif um ótal hölda; Eiríkr brendi sali þeirra. Eisur kyndust hátt í húsum, hallir náðu vítt<sup>1</sup> at falla; óttu leið, en elris grand<sup>2</sup> þótti standa uppi í himni.

1) víða, 2) eldrinn.

## Bls. 306, 2.

*Sami*: Eiríkr var með hárrí uppreist<sup>1</sup>; Vindr flýðu undan af stundu; grimmir höldar festu þá gjöld<sup>2</sup>; gumnar voru numnir<sup>3</sup> sigri. Yngvi taldi þangat erfðir<sup>4</sup>; alþýða varð at hlýða stilli; ástvinr aldar<sup>5</sup> ræð einatt því veldi: þat lá fyrr und Sveini.

1) í miklum uppgangi. 2) lofubu bótum. 3) sviptir. 4) taldi þar til arfs. 5) konúgrinn.

## Bls. 307.

*Sami*: Fólka treystir<sup>1</sup> lukti flaustum<sup>2</sup> brimi kníða foldar sibu; örr vísi bað læsa úrga<sup>3</sup> strönd oddum ok svalri röndu. Harðla nýtr hersa reisir<sup>4</sup> keyrði hlífum um landit ytra; hilmir lauk haubr Eyðana raubri skjaldborg við ólman hernað.

1) konúgr. 2) skipum. 3) vota. 4) konúgr.

## Bls. 311.

*Sami*: Vísðóms græðir<sup>1</sup> setti víða höfuðkirkjur, skryðdar virki<sup>2</sup>; hollvinr herjar<sup>3</sup> lét gjöra þar fimm hrein musteri af steini. Þau tíða flaustr<sup>4</sup>, er gramr, böðversnjallr ok beztr at öllu, lét smíða með trygðar tíri fyrir norðan Saxa, voru merkt borði<sup>5</sup>.

1) eslandi, konúgrinn. 2) fagrliga smábær. 3) konúgr. 4) kirkjur. 5) löguð eptir mæliborði (reglulega bygð).

## Bls. 313.

*Sami*: Stýrir Frakklands gæddi blíðan Bjarnar hlýra<sup>1</sup> björtum auði; randgarðs<sup>2</sup> rýrir<sup>3</sup> lét sér líka stórar gjafir ríks keisara. Harra spjalli<sup>4</sup> lét<sup>5</sup> honum snjalla laðmenn, búna til hervígs, alla leið, áðr öðlingr Jóta grundar náði Cesars<sup>6</sup> fundi.

- 1) Eirek. 2) skjalda. 3) hermk. 4) keisari. 5) fekk.  
6) keisara.

Bls. 314, 1.

*Sami:* Eljunþúgr<sup>1</sup> döglingr grundar lèt settan erkistól dróttum í Danmörk, þann er öll þjóð dýrkar á danska tungu<sup>2</sup>. Hildíng<sup>3</sup> framdi heilagt veldi; (maðr) má fregna hvargegnan Özur vígðan til biskups; hölda reynir<sup>4</sup> vísar honum himna stig.

- 1) þrautgöbr. 2) á Norðrlöndum. 3) konúgr. 4) gub.

Bls. 314, 2.

*Sami:* Hitt skal lýst, er liðhraustr konúgr fýst-ist (að) læknast en iðri<sup>1</sup> sár; hersa mæðir<sup>2</sup> fór norðan með harðan helmíng<sup>3</sup> at græða sál. Harri bjóst til ens dýrra heims: hann gjörði för út, at kanna byggð Jór-sala, trygða friði; böðlúgr<sup>4</sup> vildi öðlast hjart líf.

- 1) innri. 2) konúgr. 3) lið. 4) buðlúgr, konúgr.

Bls. 315.

*Sami:* Menn báru skrín, göfguð hnossu, ok krossa á móti bleybiskjars<sup>1</sup> harra úr stórum borgum; súngit var, þá herr tók (að) hringja. Jöfra ríkir<sup>2</sup> fær aldri slíkan metnað í annars veldi; þat var eitt sèr, er engi maðr mátti jafnast við Dana þengil.

- 1) hugdjörfum. 2) konúgr.

Bls. 316.

*Sami:* Harbla ríkr hildíng<sup>1</sup> þá<sup>2</sup> af sjálfum harra í Miklagarði höfgan auð í rauðu gulli, hálfa lest, við hæst lof aldar. Eiríkr tók áðan við skruði allvalds; reynir hersa máttar<sup>2</sup> veitti honum sex ok átta herskip, þó at fleira var gefit.

- 1) þábi. 2) Grikkjakonúgr.

Bls. 317, 1.

*Sami:* Alls stýrandi<sup>1</sup> krafði snjallan konúgr andar út í löndum; ofvægr stillir beið-at elli: þat aldratröð<sup>2</sup> er fregit víða. Snjallir menn harma síðan dauða síklíngs um alla heimsbyggð; herr<sup>3</sup> drúpir<sup>4</sup> at dyggan dólga steypi<sup>5</sup>; þat tær hryggva<sup>6</sup> veröld.

1) gub. 2) harmr. 3) landsfolkib. 4) er sorgfult. 5) her-  
konung. 6) það hryggir.

## Bls. 317, 2.

*Sami*: Hjörva borgar<sup>1</sup> hristimeðar<sup>2</sup> stóðust hvergi  
reiði konungs; raunar varð-a<sup>3</sup> reist rönd við hánun:  
jöfrar gjörðut<sup>4</sup> freista þess. Ógnin stóð af jarla meiði<sup>5</sup>;  
engi snarr fylkir þorði at strengja kapp við Dana harra;  
flestir ugðu hraustan foldvörð<sup>6</sup>.

1) skjaldar. 2) menn. 3) varð ei. 4) gjörðu ei. 5) konung-  
inum. 6) konung.

## Bls. 353.

*Einar Skúlason*: Einar hlaut ekki gjafa fyrir kvæði  
af ítrum Sveini; öld lofar mildi ædrustyggs<sup>1</sup> öðlings.  
Danskr harri metr dýrra fíðlur ok pípur: þat dugir  
miðlúngr<sup>2</sup>; Rípa-Úlfr ræðr fyrir auði ræsis.

1) hugdjarfs. 2) litib.

## R E G I S T R

YFIR

LANDA-, STAÐA-, ÞJÓÐA- OG FLJÓTA-NÖFN  
Í FORNMANNA SÖGUNUM.

**A**ðalhaf, 4, 177. Veralðarhaf; hér sama sem Norðr-sjórin og Spanskj sjórin, er fyrrum kölluðust Íslandshaf.

**Affrika** eðr **Afrika**, 6, 138-39. 140; 11, 415. Suðrhálfan. Norðr- strandir Affríku kallast Serkland, sjá S.

**Afstorga**, 10, 86. nú **Astorga** hér annars Storga; sjá S.

**Agðasund**, 4, 124.; sjá **Haugasund**.

**Agðanes** (**Agðanes**), 1, 12. 204; 2, 15. 26; 4, 322. 325; 5, 142; 6, 360. 402; 7, 100. 122. 310; 8, 40. 41. 185. 253. 273. 334; 9, 16. 21. 27. 115. 121. 314; 10, 153. 266. 294. Skagi sunnanfram við Þrandheimsfjarðarmynni í Noregi; nú **Agðenæs**, **Agðernæs** eðr **Agðæs**. Saxi kallar það **Abdarnes**.

**Agðasíða** (**Agðesíden**) nefnist í dönsku utleggingunni, 9, 174. og 182; er án efa sama sem Agðir.

**Agðir** (**Egðafylki**), 1, 1. 90. 166. 250. 279; 2, 136; 3, 15; 4, 23. 97. 122. 124. 251. 306; 5, 3. 16. 44; 6, 360; 7, 48. 50. 282. 343; 8, 109. 168. 194. 246. 259. 422; 9, 51. 175. 183. 309. 318. 388. 479; 10, 69. 74. 189. 192. Þannig kallabist sá hluti Noregs er gekk lengst í suðvestr, og svo upp með Víkinni allt til Vestfoldar; að norðanverðu lá þelamörk, og að vestan Rogaland, hvert ein Syra atskildi frá Egðafylki. Landamerki Vestfoldar og Agða

verða ekki með vissu ákvörðub, því Vestfold var í gamla daga ummálsmeiri enn seinna, þó sýnist Niðelfa hafa verið elsta takmark þessara fylkna; seinna náðu Agðir allt austr að nesi því er nú kallast **Gjerneræs**, og var það Egðafylki herumhlíf sama sem nú **Nedenæs**-, **Lister**- og **Mandals**-ömt. Egðafylki greindist í tvo helmunga, sjá 9, 318, nefnilega Vestragðir (er líka kallast Norðragðir), og Austragðir; sjá þessi nöfn í registrinu; á kortinu við Heimskringlu er Ögðum skipt í þrjá hluti, og Norðragðir látnar liggja fyrir norðaustan Austragðir, sem án efa er rángt. Innbyggjararnir Agðir; sjá E.

**Agla**, 4, 19.; sjá **Ugla**.

**Agnafit**, 4, 41; 5, 167. Rif eðr eyri milli Lagarins, nú **Mælaren**, í Svíaríki og hafsins; á þessum tanga stendr nú Stokkholmr.

**Agnleysa**, 9, 371; sjá **Ánglæysa**. Áin helga, 4, 359. 362. 364. 366. 368.

**Akr**, 8, 392. 394; 9, 392-93. 397. Bær skamt frá Oslo í Víkinni í Noregi; nú **Store-Ager** hjá Christiania; sambr. **Akrshagi**.

**Akr**, 9, 270.; sjá **Akraborg**.

**Akrasfjall**, 1, 252. Fjall á Akranesi; sjá næsta nafn.

**Akranes**, 1, 252; 4, 111. **Akrasfjall** og fram af því **Akranes** gengr fram milli Hvalfjarðar að suðaustan og Borgarfjarðar

- ad norðvestan úti Faxafljóð. Nes-  
id með samnefndri bygð telst  
til þverár-þings sunnan á Ís-  
landi.
- Akreyjar, 4, 123; sjá Ekreyjar.
- Akrhagi, 8, 404; sjá Akrshagi.
- Akrshorg og Akr, 7, 86. 92; 9,  
270. Staðr á Jörðsalandi; lík-  
liga heldr *Akre* eða *Ptolomais*  
á Sýrlandi, en *Accaron* eða  
*Ekron* milli Askalon og Joppe.
- Akrshagi (Akrhagi), 8, 393. 398.  
400. 404. 411; 9, 305. Hag-  
inn nálægt bænum Akri við  
Oslo í Víkinni í Noregi; sbr.  
Konungshagi.
- Al, 9, 236. Bygð í ofanverðum  
Gaulardal í þrandheimi í Nor-  
egi; nú *Aalen*.
- Álaborg, 7, 204. 228. 318. 342.  
354; 9, 5. 14. 79. 111. 113;  
11, 353. Staðr á Norðr-Jöt-  
landi í Danmörk; nú *Aalborg*.
- Albaníaland, 11, 414; fyrir vestan  
Kaspíska-hafid í Asíu; landa-  
mæri óviss.
- Aldeigja, 2, 289. og Aldeigju-,  
Aldeigu-, Aldægju- eða Al-  
þekju-borg, 2, 289; 4, 197;  
5, 117-18. 297-98; 6, 172.  
Borgin við vatnið Aldeiga, nú  
*Ladoga*, í Garbaríki, nú Rúss-  
landi.
- Aldeiguborg, 5, 118; sjá Al-  
deigjuborg.
- Aldægjuborg, 5, 298; sjá Al-  
deigjuborg.
- Aldi (Haldi), 8, 310. Fjörðr inn  
frá Rúgassundi í Norðfirði í  
Fírðafylki í Noregi; nú *Olden*.
- Aldinshagi, Aldinshagi og Aldin-  
haugar, 8, 439. Líkligast ör-  
nefni á akri eða engi í Hofslandi  
í Sogni í Norðgi.
- Áleyjar- (Áleyrar-) sund, 8, 187;  
9, 318; sjá Atleyjarsund.
- Alfekkstábir, 8, 193, sjá Alreks-  
stábir. Þó Alfekkstábir sé rángt,  
gefr þetta nafn samt grun um
- ad bæjarins rétta nafn hafi verið  
Álfekkstábir.
- Álfheimar, 10, 209. Löndin milli  
Gautelfar og Raumelfar, ebr  
Ránríki og nokkr hluti Vín-  
ulmarkar í Noregi.
- Álftafljóðr, sjá Álfstafljóðr.
- Alimannia, 10, 159. Hér sýnist  
Alimannia vera sama sem þýðsk-  
aland, ebr hið nýja rómverska ríki.
- Alkassa, Alkasse og Alkassi, 7,  
80. Borg á Spáni; líkliga sama  
sem nú *Alcaicer de Sal*, í um-  
dæminu Setuval í Estremadura  
í Portúgal.
- Allraheilagrakirkja, 8, 125; 10,  
153; við Vágsbotn í Björgyn.
- Allreyjar- (Allreyrar-) sund, 9,  
318; sjá Atleyjarsund.
- Álptafljóðr, 2, 214; enn innsti  
fjarða þeirra, er hið nýrðra við  
Snæfellsnes ganga innaf Breiða-  
firði vestan á Íslandi.
- Álptafljóðr, 3, 87; í Kibjafells-  
þingi austan á Íslandi; innri  
hluti fjarðarins klífst um Mel-  
rakknes, og kallabist syðri arm-  
inn Álptafljóðr syðri, nú Álpta-  
fljóðr, 1, 238; 2, 192. 198;  
10, 297. og nýrðri armrinn  
Álptafljóðr nýrðri, nú Hamars-  
fljóðr, 2, 197.
- Álptar ebr Álptir, 8, 64, nú *Alf-  
ta*, á Helsingjalandi í Svíaríki.
- Alreksstábir, 10, 384. 386; sjá  
Alrekstábir.
- Alrekstáðavágr, 8, 355. Vík við  
Alrekstáð; sjá næsta nafn.
- Alrekstábir (Alreksstábir, Alrek-  
stábir, Alfekstábir), 1, 14. 46.  
64; 3, 137. 139; 8, 124. 193.  
354-55; 9, 390; 10, 384. 386.  
Storbýli og konungsbú skamt  
súðaustur frá Björgyn á Norð-  
hórbalandi í Noregi, nú *Aarstad*.
- Alsey, 11, 231. Eyjan *Als* í  
Danmörk.
- Atleyjarsund; 8, 187; sjá At-  
leyjarsund.

Alvíðra, 1, 177; 11, 129. 158.

Bær í Dýrafirði vestan á Íslandi.

Alþekjuborg, 6, 172; sjá Alþekjuborg.

Alþing, sjá Þingvöllum.

Ánalaung og Ánalöng, 11, 382.

Likliga ránglesid úr „á ualung“ eða „á ualöng“; sjá Valung.

Ánaríki, 5, 25. Likliga ránglesid úr „á naríki“; sjá Neríki.

Andreskirkja í Níðarosi, 9, 26. 131.

Ánglæysa (Agnleysa), 9, 371.

Bær í Osloáheraði í Víkinni í Noregi.

Ángur, 8, 256. 340. 396; 9, 20.

448. Höfn, líkliga heldr við bæinn Saubángur norðan á Gurskey á Sunnmæri, enn við bæinn Lékangr á Staðarlandinu í Norðfirði í Noregi.

Ángurgræði, 9, 20, án efa sama sem Ángur; líkliga svo kallad af hrofi í höfninni.

Ánsmörk, 9, 360. Bygðin umhverfis vatnið *Aren* í Borgarsýslu á Vínulmörk í Noregi; nú *Aremark*; réttara virðist því að lesa Arismörk en Ánsmörk.

Antiokia, 3, 170; Alþekja, 10, 374. Staðrinn *Antiochia* á Sýrlandi.

Apaldrssætr ellegar Apaldssetr, 9, 311. Bær í Vættahéraði á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Abelsäter* í Bahúsleni í Svíaríki.

Apardjón (Aparjón, Fadjón), 7, 235. Kaupúin á Skotlandi; nú *Aberdeen*.

Apasýsla, 11, 357, á Norðr-Jótlandi í Danmörk; hérumbil sama sem seinna *Aabo-Syssel*, og nú Kallöc- og Skanderborg-ömt.

Apavatn, 4, 89; 5, 232. Stöðuvatn í Grimsnesi í Árnes-Þingi sunnan á Íslandi.

Apulealand, 11, 415; sjá Púl.

Aqvisgranum, 1, 108; 11, 407.

Gamla latínska nafnið á staðn-

um *Aachen* í Rínlöndunum í Preussen.

Aqvítanía eða Eqvítannía, 1, 108; 11, 407. Suðvestrhluti Frakklands, hérumbil sama sem seinna kalladist *Guienne* og *Gascogne*.

Ár, 1, 250: Bær á Gautlandi í Svíaríki; í Björkekinds heraði á Eystra-Gautlandi heitir nú *Á-sokn*, er hér gæti meint.

Arabía, 11, 415, sjá Rabítaland.

Aragún (Arragún, Ragún, Ragann, Ragann), 10, 85. 86. 88. 92. Konungsríkið *Aragonia* á Spáni.

Aranes, 10, 68. Staðr nálægt Glymsteini á Hallandi í Danmörk; nú kaupúinið *Kongsbakke* í Svíaríki.

Árdalur, 8, 440. Bygð í Sogni í Noregi; nú *Aardal*.

Aren, 6, 74; sjá Re.

Áreyjar, 9, 311. 393. Holmar út frá Tunsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi; nú *Nörre- og Söndre-Aaröe*; sbr. Rygjar.

Árfjörðr, 8, 380; sjá Ásfjörðr.

Arkun, 11, 344. 378. 384. Borgin *Arcona* á nyrsta odda eylandsins Rýgen á Vindlandi, nú í Pommern; nesid sem borgin stóð á, kallast stundum *Vittorr*.

Arlandsfjörðr, 8, 364; sjá Arlandsfjörðr.

Arnarfjörðr (Jævnfjörðr), 9, 29. 31. 137. 141. 225. Fjörðr, er gengr inn af Ostrarfirði til bæjanna Ytri- og Innri-Arni á Norðhórbalandi í Noregi; nú *Arnefjord*.

Arnarheimr, 7, 310; sjá Onarheimr.

Arnarheimr (Arnarheimsping), 7, 134; sjá Þrandarnes.

Arnarnes (-ping), 7, 142; sjá Kepsisey og Kepsiseyjarping.

Arnarhöll, 1, 251. Bær í Eyjafirði norðan á Íslandi.

Arnarhövöll, 1, 241. Höll með

- samnefndum bæ austanverdt við Reykjavík, norðan á Sel-tjarnarnesi í Kjálarnes - þingi sunnan á Íslandi. Sunnanverdt við hól þennan er nú stúpt-  
amtmannssetr.
- Arnarstakksheiði, 2, 233. Fjall-  
garðr í vestri hluta Skaptafells-  
þings; austan á Íslandi.
- Arneyjar (Erneyar), 9, 470. Eyjar  
sybst í Sálpti á Halogalandi í  
Noregi; nú *Arenøer*.
- Árós (Árus), 1, 109; 6, 75. 90;  
11, 208. 229-30. 408. 418.  
Staðrinn *Aarhus* á Norðr-Jót-  
landi í Danmörk.
- Árós, 4, 206; 5, 41. Hér mein-  
ast líkliga heldr Fýrisár ós,  
þar sem hún fellr í Löginn hjá  
Uppsölum, og hvar fyrrum het  
Eystri-Árós, enn Svartár ós, er  
fellr í sama vatn við Vestri-Árós,  
nú *Vesterås*, í Vestmanna-  
landi í Svíaríki.
- Arragun, 10, 86; sjá Aragin.
- Árus, 1, 109; sjá Árós í Danmörk.
- Árvíkr (Auvíkr, Aumerkr), 9, 357.  
Bygd á Vermalandi í Svíaríki;  
nú *Arvika* í Jösse-heraði.
- Ás, 1, 267-68. 276; 2, 223-24.  
Bær í Tungunni milli Hjaltad-  
als og Kolbeinsdals í Skaga-  
firði norðan á Íslandi; bærinn  
telst til Hjaltadals.
- Ásaskógr (Asuskógr), 9, 363-64.  
Líklíkast skógrinn hjá Ási á  
þotni á Upplöndum í Noregi.
- Áshjarnarbuðir, 11, 252. Bær  
Áshjarnar jarls í Hjarranda-  
sýslu á Vendliskaga á Norðr-  
Jötlandi í Danmörk; kannske  
núverandi *Björnstorp* í Bör-  
glum heraði.
- Áshjarnarnes, 1, 249. Bær við  
Vestrhóp í Húnavatnsþingi,  
norðan á Íslandi.
- Ásfjörðr (Ársfjörðr, rángt), 8, 380.  
Vík er skerst úr Strindafirði  
inn í millum nessins „Frosti“ í  
Skeynasýlki, að norðan, og Stjór-  
dælasýlki að sunnan, í þrand-  
heimi í Noregi; nú *Aasfjord*  
eða *Aaser*.
- Ásgeirsá, 2, 23. Á og sam-  
nefndr bær í Viðidal í Húna-  
vatnsþingi norðan á Íslandi.
- Asia og Asiaþríbjúgr, 11, 414.  
Austrhálsan.
- Asiamenn, 11, 412-13. Innbúar  
Austrhálsunnar, þó einkum  
vestrhluta hennar, er var Norð-  
mönnum kunnugastr.
- Askeyjarsund, 8, 425. Sundið  
millum meginlands og Askeyjar,  
nú *Askerøe*, á Limgarbssíðu í  
Víkinni í Noregi; nú *Askøesund*.
- Askr, 7, 113. 179; 9, 395. 451.  
482. Bær á eyinni Fenhring á  
Norðhúrdalandi í Noregi. Sam-  
nefndr bær er subaustan á eyinni  
Mostr á Rogalandi. Bæðir  
bæirnir heita nú *Ask*.
- Askstadir, 7, 155. Af því Askr  
hefir verið stórbýli, eptir hverju  
eyjan Fenhring seinna nefnd-  
ist *Askøe*, gæti við Askstabi  
skilist bærinn Askr; en þar  
lík konungsins var flutt til  
Kaupánga eða Níðaróss, og ekki  
til Björgynjar, sem var langt-  
um nær ef hann hefði dáið á  
Aski, er máske réttara að lesa  
Hústabir (sjá H.), sem Heims-  
kríngla hefir.
- Ásleifargarbr, 8, 329. Bær í Tuns-  
bergi á Vestfold í Víkinni í  
Noregi.
- Ásleifarvík, 10, 125; sjá Háls-  
eyjarvík.
- Ásmundarvág, 1, 200; 4, 218;  
10, 145. Vík á Rügenvaldsey  
í Orkneyjum.
- Ásolskali eystri, 1, 252. Bær  
undir Eyjafjöllum í Rángar-  
þingi sunnan á Íslandi.
- Áspandi, 1, 235; sjá Skjalfandi.
- Assatun, 11, 194-95. Staðr í  
austnorðr frá Danaskögum á  
Englandi; nú *Assington* eða  
*Ashdon* í Essex.
- Ástir (Ustir), 8, 164. Bær við  
þrandheimsfjörð í Noregi; mis-

- munarnafnið Ustir, sem heldr ætti að heimsíferast til Ystir en Ástir, sýnir að þessum bæjum hefir verið blandab saman; og þar Ystir liggja á Strönd í Þrándheimi, er tilgetandi að Ástir liggja þar nálægt, hverja meining samanhengid styrkir.
- Ástisholmar (Ástússholmr), 9, 45, abr. 167. Eyjar fyrir austan Foldina í Víkinni í Noregi, hvarfyrir þær líka kallast „Austvíkholmar“, 9, 167.
- Ásund, 11, 383. 386. Borg á Vindlandi; líkliga sama sem stadrinn *Jasmund*, á samnefndu nesi, á eylandinu Rýgen í Pommern. Kannske Ásund sé ránglesid úr bundnu „Ásmund“.
- Ásuskögr, 9, 364; sjá Ásaskögr.
- Atlaey, 10, 184. Ey á Fjöllum í Sogni í Noregi; nú *Atleöe* eðr *Hatleöe* í Sunnfirði.
- Atleyjarsund (Áleyjar- Áleyrar- Allreyjar- Allreyrar- Alteyjar- Elfar- og Laugjar-sund), 8, 187; 9, 318. Sundið fyrir sunnan og vestan Atlaey á Fjöllum í Sogni í Noregi. Fyrstu fimm mismunarnöfnin eru bersýnilega framkomin af rángum lestri skrifaranna, og af því þeir hafa samanblandab Atleyjarsundi og Áleyjarsundi á Sunnmæri; en þau tvö seinustu eru án efa rángnefni.
- Atripiden, 11, 391. Líkliga ránglesid úr „á tripiden“; sjá Tripipen.
- Áttundaland (Áttanda- Áttjandaland), 4, 155. Sá hluti Upplands í Svíaríki er vissi niðr til hafains milli Stokkholms og Uppsala.
- Audafurba, 5, 166; sjá Íngasurba.
- Audartóptir, 1, 241. Kot eða gerbi við Aurnbaárós í Hvamsveit í Þorsness-þingi vestan á Íslandi.
- Audólfstakir, 2, 250. Bær í Långadal í Hunavatns-þingi norðan á Íslandi; nú *Óðulstadir*.
- Audsholtt, 7, 224. 350. Bær í ytra Hrepp og Ölvesi í Árness-þingi sunnan á Íslandi.
- Augasund, 4, 124; sjá Haugasund.
- Augrásfjörðr, 8, 183; sjá *Ægisfjörðr*.
- Augusund, 4, 124; 9, 14, 113; sjá Haugasund.
- Augvalds- (Augvall-) nes, 2, 137. 140; 10, 301. 303. 382; sjá *Ögvaldsnes*.
- Aullarakr, 4, 157; sjá Ullarakr.
- Aulsa, 9, 513; sjá Oslo.
- Aumar, 9, 387. Eyjar í Stafángaflóa á Rogalandi í Noregi; ein af þessum eyjum heitir nú *Ömöe*.
- Aumburnes (Aunburnes), 8, 383. Nestangi við Strindarsfjörð í Þrándheimi í Noregi.
- Aumd, 2, 177; sjá Ömd.
- Aumd, 8, 396; máske sama sem Ömd á Hálogalandi; sjá Ö.
- Aumerkr, 9, 357; sjá Arvikr.
- Aumurb, 7, 109-10. Bær í Dali, hvarvið án efa á að skiljast Dalrinn mikli; sjá þetta nafn.
- Aunburnes, 8, 383; sjá Aumburnes.
- Aund, 2, 177; sjá Ömd.
- Aungull, 7, 322; 8, 184. Ey í Sálpti á Hálogalandi í Noregi; nú *Engelöe* eðr *Stege*, eptir storhýlinu Steig, sjá S.
- Aungulsey, 7, 44. 45. 47. Ey í Írlandshafi út frá Nordwales á Englandi; nú *Anglesea*.
- Aungulseyjarsund og Aungulsund, 5, 135. 239; 7, 44. 45. 48. Sundið milli nýnefndrar eyjar og meginlandsins.
- Aungulsnes, 7, 94; sjá Eingilsnes.
- Aungulssund, 5, 135; 7, 45; sjá Aungulseyjarsund.
- Aur, 9, 39. 504. Ey norðvestr frá Meyjarlandi á Limgarðssíðu í Víkinni í Noregi; nú *Aröe*.
- Aurar (Eyrar), 9, 468. Bær á Norðmæri, nú *Aurom*, og Aurar, nú *Oure*, bær á Sunnmæri í Noregi; hver af þessum bæum hefir meinað er undir því komið,



- hvert við „Mæri“ á ab skiljast: Norðmæri eða Sunnmæri.
- Aurland (Örland, Orland), 7, 5; 10, 412. Bær innarlíga í Sogni í Noregi; nú *Urland*.
- Aurlandsfjörðr (Arlandsfjörðr), 8, 364. Vík er við nýnesnt Aurland skerst úr Sognfirði inni landið; nú *Urlandsfjörð*.
- Aurnes, 8, 138; sjá Örnæs.
- Aurriðaa (áros), 1, 247. Á í Hvamssveit, vestan á Íslandi; fellir í Hvammsfjörð.
- Aurvarhamrar, 7, 7; sjá Örvarhamrar.
- Ausa, 4, 242; sjá Usa.
- Ausla, 9, 513; og Auslo, 7, 7; 10, 419; sjá Oslo.
- Austanfjarðar, 4, 37; 9, 268. 307. 311. 321; 10, 431; 11, 343, og máske optar. „Austanfjarðar“ brukast optast um löndin fyrir austan Oslóarfjörð og Foldina í Noregi, eða um Austfold og Borgarsýslu, en stundum líka um Ránriki, er lá fyrir austan sjálfa Víkina. Sbr. Austrvík, Víkin austr, Víkin austanfjarðar og Austr-Ránriki.
- Austanmarkar, 9, 355. Sama sem austr á Vermalandi; sbr. Markir og Vermaland.
- Austbú, 11, 358. Hérað í Finnlandi í Svíaríki; nú *Östbo* á Smálöndum í Jönköpingslени.
- Austfirðingafjörðungr, 2, 191. Sá hluti Íslands er sunnanfjalls gekk strandlengis frá Skalatanga á Langanesi að austnorðan til Jökulsár á Solheimasandi að suðvestan, og yfirgreip Sunnudals-Kiðjafella- og Skaptafells-þing. Fjörðungr þessi er mjög vágskorinn, einkum eystri hluti hans, og nefnist því optast til abgreiningar frá Vestfjörðum:
- Aust-Firðir, 1, 235. 238; 3, 109. Innbyggjararnir kallast: Austfirðingar, 2, 191. 238. 243; 10, 114; og sá sem er úr Fjörðunum:
- Austfirðskr, 4, 220; 7, 111.
- Austrmadr, 7, 219, og Austrmenn, 3, 145-50; 4, 89. 347-48; 6, 264; 9, 292. 295; 10, 191. Her innbyggjarar landanna fyrir austan Ísland, Færeyja, Orkneyja og Hjaltlands, en einkum Noregs. Austrmanna-allvaldr, 10, 191. s. s. Noregskonungr.
- Austr-Agðir, 1, 39; 10, 69; sbr. 4, 164; „austan af Ögðum“, þannig kallabist eystri hluti Egðafylkis, frá Otursnesi, nú *Oddernæs*, að vestan, til Geyrarnæs, nú *Gjernæs*, að austan. Sjá Agðir.
- Austrætt (Austrætt), 6, 282; 7, 199; 9, 325. 453. 458. 484. 525. Höfðbol á Yrjum norðanfram við þrándheimsfjarðarmynni í Noregi; nú *Österaad*.
- Austrdalir, 5, 330; 9, 233; sjá Eystri-Dalir.
- Austrey, 2, 90. 109-10. 125; 4, 307. Nú *Österöe* í Færeyjum. Í Fm. S. 4, 345, kallast þessi og kringumliggjandi eyjar: Austreyjar.
- Austreyingar, 8, 124. Þeir sem bjuggu á Austrey í Ostrarfirði austnorðr frá Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Austr-kirjalar, 10, 43. Þeir sem bygðu eystri hluta Kirjalalands, sjá Kirjalar; annars sýnist her ega að lesast „ok austr Kirjal-ar“, sem þá er sama og í textanum „austan“, nl. „að“, mótsett „norðan“.
- Austrlönd, 1, 59; 2, 183; 4, 82. 168; 5, 247; 9, 103; 11, 14. Sama sem Austrvegr; sjá þetta nafn.
- Austr-Ránriki, 3, 14; 4, 68. Á báðum þessum stöðum setti að lesast „og austr Ránriki“ því sagan sýnir að hér meinað allt Ránriki, nl. frá Gautelfi til Svínasunds; orðið „austr“ mótsett hér hinum fylkjunum er

- láu norðr í landi. Sbr. Austrvik og Ránríki.
- Austrríki, 4, 46; 5, 246; 6, 8. 169; 10, 198. Sama sem Austrvegr. Í Fm. S. 6, 169. nefnist Austrríki, sem aðgreint ríki, liggjandi fyrir sunnan Holmgarb, en afstada þess er óviss.
- Austrýrgir, 8, 124. Innbuar eystri hluta Rogalands í Noregi. Samanhengið sýnir að hér er réttara að lesa „Austreyingar“.
- Austrvegr (Austrvegir), 1, 8. 30. 38-59. 63. 99. 142. 185. 275; 2, 96. 289; 3, 169. 179. 181. 196; 4, 20. 24. 25. 66. 106. 122. 124. 163. 193; 5, 166. 271. 318; 6, 132. 304; 7, 312; 8, 272; 10, 233. 283. 396. 398. 401. 404; 11, 14. 39. 180. 184. 216. 294-95. 322. 324. 335. 422; sbr. Austrlönd og Austrríki. Þannig kölluðust löndin sunnan og austan við Eystrasalt frá Meklenborg og austr til Gandvíkur eða Hvítahafsis, til aðgreiningar frá Subrlöndunum eða Þýðskalandi. Þegar siglt var í Austrvíking subr eða austr yfir Eystrasalt, þýðir Austrvegr Vindland, og löndin austr með Eystrasalti; en þegar siglt var norðr fyrir Noreg, þýðir það nafn: Bjarmaland, Jötunheima og önnur lönd við Gandvíkurhafsb. Hve langt Austrvegr hafi náð subr á böginn verður ekki með vissu ákvarðað. Í Fm. S. 6, 169 er talað um Austrríki fyrir sunnan Holmgarb, og í Fm. S. 2, 183 sýnist Austrlönd vera sama sem vestrhluti Asíu; ekki er vant að gera ráð fyrir að Austrvegr nái lengra subr, enn yfir norðrhluta Garbaríkis. Innbyggjararnir kallast:
- Austrvegsmenn, 6, 290; 11, 226. og Osterlending, 9, 102. sem ætti að útleggja: Austrvegsmabr, sambr. þó 9, 10, hvar sami mabr kallast „Subrmabr“, það er: Þýðverji; en hér er lestrarmátinn óviss.
- Austr-Vík, 4, 68. Vikin í Noregi austanfsjarðar, og þá ýmist sama sem Ránríki austr; sjá Austr-Ránríki; Vikin austanfsjarðar, 7, 177; Vikin austr, 4, 314; 11, 388; eða „austanfsjarðar“.
- Austrvindr, 6, 132, sbr. 12, 140; 11, 380. 386. 398. Þeir sem bygðu eystri hluta Vindlands, eða löndin milli Oder- og Vveichselfljótanna í Preussen.
- Austrænn, 9, 276; sama sem Norrænn.
- Austrætt, 7, 199; sjá Austrátt.
- Austvíkrholmar, 9, 167; sjá Ástisholmar.
- Auvíkr, 9, 357; sjá Árvíkr.
- Ávaldsnes, 9, 14; sjá Ögvaldsnes.
- Auxney, 8, 424; sjá Öxney.
- B**acci, 7, 355; sjá Bakki.
- Bakkar, 7, 184; 8, 285. 362; 9, 28; 10, 119. Þingstaðr við Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Bakki (Bacci), 7, 355; 8, 169. 171. 197. 376; 9, 243. 315. 529-30; 10, 98. 158. Nunnusetir í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Bakki, 9, 17; sjá Blakkastabir.
- Balagarðssíða, 3, 176; 4, 44. 45. Í arkarforms-útgáfunni af Heimskringlu, 2 parti, 8 bls., hafa útgáfendurnir meint, að Balagarbr væri Balgarð eða Belgard í Pommern, og að Finnland væri rángt, fyrir Vindland; á Schöningks korti framan við Heimskringlu, er Balagarðssíða látin vera sjóarsíðan milli Oder- og Vveichselfljótanna í Pommern. Í Suhms Danmerkr-Sögu 3 deild bls. 236 f., í Schöningks Noregs Sögu 3 deild bls. 403 f., í Oddsens Landaskipun 2 parts 1 deild bls. 72, og víðar, er

þeirri meining fylgt, að Balagarðssíða lægi í eða við Pommern. Þessi meining getr þó varla rett verið; í sögunum talast nefniliga aldrei um Balagarðssíðu nema í sammeining með Finnum og þeirra fjölkýngi (sjá, fyrir utan ofanskriðaða stabi: Sögu Hálfðans Eysteinsonar k. 7, Þorsteins Víkingssonar k. 6, og Njálu k. 120); en að heimsfæra fjölkýngi Finna uppá Vinda, er í fornöld bygðu Vindland, sem seinna kallabist Pommern, er heimildarlaust, og enn heimildarlausari er sú getgáta að Snorri og aðrir Sögu-skrifarar hafi samblandað Finnlandi og Vindlandi, þaræð þessi lönd voru Dönum og Norðmönnum allt of kunn, til þess að þeir skyldu rángnefna þau, og að þeir ekki heldr hafi gjört það sýnir vísan 4, 44., eptir hverrar innihaldi sagan er rituð; hér stendr nl. „Finnlendingar“ ekki Vinn- eða Vindlendingar, sem hvergi brukast um Vindr, og eptir höfubstöfum í vísunni hér ekki getr brukast. Það getr því varla vafi á því leikið að Balagarðssíða liggi á Finnlandi, og eptir þessari greiniligu frásögu um ferðir Ólafs konungs, getr Balagarðssíða ekki þýtt annað enn þann hluta Finnlands er gengr lengst úti Eystrasalt milli Helsingja- og Kirjala-botna, eða ströndina milli *Helsingfors* og *Abo*. Í sögunni af Herði og Holmverjum kap. 16. er talat um sigling frá Balagarðssíðu til „Svína-sunda“ sem ekki getr skilist um Svínasund í Noregi. Suhm meinti (Danm. Histor. 3 deild 236-37 bls.), að Svína-Sund hér væri sama sem nú kallast *Swine-münde*; yrði þetta sannat, hefði sú getgáta, að í Pommern líka

hafi heitið Balagarðssíða, þó nokkuð við að styðjast. Bár, 11, 299. 415. Borg á Pulli; nú *Bari* í Neapelsríki. Barð, 1, 268; 2, 225. Bær í Fljótum í Skagafirði, norðan á Íslandi. Barðafjörðr, 9, 275; sjá Barðfjörðr. Barðalon, 10, 86; sjá Barðalon. Barðarsund, 9, 49, 173. Sundið við Barðholm eða Barðholma norðr frá eyinni Körmt á Rogalandi í Noregi; nú *Barðesund*. Barðaströnd, 1, 236; 2, 205. Ströndin að norðanverðu við Breiðafjörð vestan á Íslandi. Eptir þessari strönd, hverri sveitin er samnefnd, er Barðastrandarsýsla kölluð, sem gengr frá Gilsfirði að suðaustan, til Langaness í Arnarfirði að norðvestan. Barðsfjörðr (Harðsfjörðr, Barðsfjörðr), 9, 275; 10, 66. Fjörðr fyrir norðan Geitkjörð, (nú *Gitterøe*), á Hallandi í Danmörk; líkliga fjörðrinn við *Vardbjerg* eða *Varberg* á Hallandi í Svíaríki, og þá Barðsfjörðr fyrir Vardfjörðr. Barðholmur eða Barðholmar, 9, 54. Smáeyjar norðan við Karmund, á landamæri Rog- og Sunnhörðalands í Noregi. Barðsnes (Brandsnes og Brandsvöllr eru rángnefni), 3, 120. Bær á samnefndu nesi við Norðfjörð í Austfjörðum á Íslandi. Barðalon, 10, 86; sjá Barðalon. Bareyskr, (eða eptir fljótum fram-burði, Breykr), 1, 248. Sá sem er úr Barey, ey í Subreyjum, suðr frá *South Uist*; sjá Ívist. Við þessa ey sýnist Barreyjarfjörðr, 10, 122, vera kendr, og meinast þá við Barreyjarfjörð ekki einungis flóinn norðr með Ívist, og út á millum hennar og Skábia, heldr ogsvo flóinn fyrir

norðan Skíði, milli Skotlands og Ljohbúsa; sjá Oddsens Landaskipun 3, 210, hvar Bæreyjarfjörðr er látnn vera framhald Vestrafjarðar norðr á bóginn; þetta má nú leiðréttaðast svolleibis: að Vest-eba Vestra-fjörðr liggir norðvestan á Skíði, en ekki milli hennar og Ívist; Bæreyjarfjörðr er því ekki framhald Vestrafjarðar, heldr gengr i norðr fyrir framan op hans. Vestr á mótis við opid á Bæreyjarfirði eða -flóa hafa þeir Erlingr þá siglt, og þegar þeir kendu land (Sulnasker) sneru þeir til Skotlands. Abrar skinnbækr hafa þareyjarfjörð fyrir Bæreyjarsfjörð, og, se þ ekki rángt skrifab eða lesið fyrir b, verðr það að skiljast um Fríðareyjarfjörð; sjá þareyjarfjörðr. Barheimr, 7, 310; sjá Onarheimr. Barreyjarfjörðr, 10, 122; sjá Bæreyyskr og þareyjarfjörðr. Barzalon (Barbzalon, Barbalon), 10, 86. Stabrin *Barcelona* i Katalóniu á Spáni. Barvík, 4, 363. Líkliga sama, sem nú kallast *Barsund*, eða fjörbrinn við Norköping á Eystra-Gautlandi i Svíaríki. Basta, 11, 317. Stabr á eyinni Cypern; líkliga er Basta afbakad úr Baffa, sem er mindað af Basoa eða Paphos, heiti höfubstadar eyjarinnar. Bataldr, 7, 342. Bær á Háalandi á Upplöndum i Noregi. Samnefnd ey og bær er i Sunnfirði i Firdafylki. Bebjusund (Væbusund), 9, 505. Líkliga sundið við eyna Befju (nú *Bævoe*), i Osloárfirði i Víkinni i Noregi; og væri þá rettaast lesið Befjusund. Bessa (Gefja, Hæfia), 7, 272; 8, 330; 9, 117. 399. Á á Ránríki i Víkinni i Noregi; nú *Bäferd* i Bahuslæni i Svíaríki. Bejaraland, 7, 99; sjá Bæjaraland.

Beinsteinn, 8, 110; sjá Steinn. Beitustabir, 3, 108. Bær i Eynafylki i þrændheimi i Noregi; nú *Bedstad*; Beitissjör, við hvern bærinn stendr, kallast nú *Bedstadfjörd*. Beku, 11, 382; sjá Büku. Beltissund, 11, 230. Sundið milli Sjálands og Fjöns i Danmörk; nú *Store-Belt*. Bensteinn, 8, 110; sjá Steinn. Berbla, 10, 188. Bær við Berblupoll subaustan á eyinni Brimánger, er liggir útfra Rúgssundi i Norðfirði i Firdafylki i Noregi; nú *Berle*. Við þennan bæ var Berblu-Kári kendr. Berfættubræðra-kirkja i Tunsbergi á Vestfold i Víkinni i Noregi, 10, 153. Berg eða Borg, 8, 171. 365. Bær i eða skamt frá Níbarosi i þrændheimi i Noregi. Berg, 9, 350. 378. Bær á Raumaríki i Noregi; nú *Berger*. Berg, 8, 399. 400. 401. 402, og kannske optar; sjá Rygmaberg. Berg, 8, 257; 9, 369. 384. 386. 396. 398. 504; 10, 60. 153. Bergið i Tunsbergi á Vestfold i Víkinni i Noregi; þó er máske við Berg i 8, 257 meint sjálfr stabrin Tunsberg. Berudalr (Herub), 9, 317. Bær i eða við Soknadalinn i Gaulardal i þrændheimi i Noregi; kannske nálægt á þeirri, er nú kallast *Buruelven*, og fellr i Gaul. Berufjörðr, 2, 192. Fjörbrinn milli Beruness og Bulandsness i Kítjafellsþingi austan á Íslandi. Bjana- Bjarna- eða Bjarnar-borg, 10, 34. Eyjarnar *Kairnburg more* og *Kairnburg beg* norðvestr frá eyinni Mýl i Sudreyjum. Eptir þessara eyja núverandi nöfnum sýnist rettaast að lesa „Kjarnaborg“. Bjargheimsherab (Bjergbærit), 9,

17. 116-17. Sveit norðaustan við Osloarfiörð á Vestfold í Vikinni í Noregi; seinna kallab: Berghheim, Bergum, Bergem; nú *Bærum*.
- Bjarkarey, 10, 143; sjá Kjarbarey.
- Bjarkastabir, 8, 174; sjá Kjarra-stabir.
- Bjarkéy (Háreksey), 4, 233, 254, 278-79, 304, 326-27; 5, 124; 7, 10, 111, 130, 215, 343; 8, 183; 9, 469 (?); 10, 146. Ey fyrir norðaustan Hinn á Hálogalandi í Noregi; nú *Birköe* í Senjens fögetadæmi. Innbúar eyjarinnar kallast: Bjarkéyingar; sjá þetta nafn.
- Bjarkey, 9, 469. Þessi ey, hverrar rétta nafn er óvíst, verbr eptir samanhenginu að hafa verið sunnar enn Torgir og Brunn-eyjar, er liggja sunnarliga á Hálogalandi í Noregi; sambr. Björeý og Björgeý.
- Bjarkeyjar, 5, 18; sjá Bjarneyjar.
- Bjarkeyjarsund, 10, 35; sjá Kjarbareyjar-sund.
- Bjarkeyingr, 4, 303, og Bjarkéyingar, 7, 112. Innbúar Bjarkéyyar á Hálogalandi í Noregi.
- Bjarmaland, 1, 8, 63; 4, 296, 298, 329; 5, 279; 7, 4; 9, 319-20, 341; 10, 202-3, 205. Landið fyrir austan Gandvík og norðan Holmgarb; landamæri óviss. Innbyggjararnir:
- Bjarmar, 1, 63; 4, 298, 300, 301; 5, 282; 9, 319; 10, 152, og sá sem er af Bjarmalandi:
- Bjarnuskr, 1, 63.
- Bjarna- og Bjarnar-borg, 10, 34; sjá Bjanaborg.
- Bjarnarhöfn, 1, 245. Bær við Breiðafjörð í Þórsnessþingi vestan á Íslandi.
- Bjarneyjar (Bjarkeyjar rángt), 5, 18. Líkliga sama sem nú *Björnöe* á Sunnmæri norðr við Raumsdalsmynni; þó liggir ey þessi vel langt frá „Frekey“ til þess þeim væri blandab saman; sbr. Frekeyjar.
- Bjergshærit, 9, 116; sjá Bjargheimshærit.
- Björeý (Björgeý, Bjarkey), 10, 469. Í eyjaklasanum sunnan-verðt við Naumudalsmynni í Noregi liggir ey með þessu nafni, sem hér vel gæti meint, en núfnin Björgeý og Bjarkey benda til að hér se meint eyjan *Borg* norðanverðt við Vikar á Hálogalandi.
- Bipen, 11, 399; sjá Tripipen.
- Birkiströnd, 1, 39. Konungsþú á Freidey á Norðmæri (ekki Sunnmæri) í Noregi; nú *Bjerkestrand*.
- Biskupsbryggjur í Björgyn, 9, 9, 103.
- Biskupsbryggjur í Oslo, 9, 285.
- Biskupshöfn, 7, 310. Höfn við Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Biskupsteinn, 10, 382; sjá Buscopsteinn.
- Björgeý, 9, 469. Líkliga sama ey og nú kallast *Borg* fyrir norðan Vikar, nú *Vikta* á Hálogalandi í Noregi; sbr. Björeý.
- Björgin, 10, 431; sjá Björgyn.
- Björginja, 8, 439; sjá Björgyn.
- Björgvin, 9, 229; sjá Björgyn.
- Björgyn (Björgvin, Björgin, Björginja), 1, 230, 234; 6, 432, 440; 7, 100, 122, 171-72, 180-81, 183, 185, 186, 188, 201, 202, 218, 241, 246, 249, 255, 268, 279, 282, 285-86, 292, 300, 301, 304, 309-10, 312, 319, 321, 324, 331, 355, 356; 8, 48, 49, 50, 52, 70, 84, 104, 109, 121, 122, 129, 132, 142, 45, 151, 156, 158-59, 165, 166, 176, 178, 180, 182, 185, 186, 187, 189, 193, 195, 199, 206, 208, 209, 213, 221, 231-33, 235, 246, 248, 255, 257, 259, 263, 265, 266, 278, 280, 281, 284, 285, 287, 296, 297.

298. 309. 311. 328. 331. 334.  
 339-40. 345. 346. 347. 359.  
 364. 387. 391. 394. 416. 425.  
 431. 438-39. 443; 9, 1. 4. 5.  
 7. 8. 9-12. 15. 16. 19. 22.  
 28. 29. 32. 33. 34. 37. 40.  
 41. 43. 45. 46. 48. 49. 51.  
 52. 61. 65. 69. 73. 89. 91.  
 97. 101. 103. 105. 107. 109.  
 113. 115. 119. 121. 135. 137.  
 143. 145. 151. 155. 157. 159.  
 165. 169. 171. 173. 175. 191.  
 193. 207. 209. 215. 216. 218.  
 220. 222. 227. 228. 229. 230.  
 238. 244. 245. 247. 252. 255-56.  
 257. 258. 263. 267. 270. 276.  
 278. 279. 282. 290. 292. 294.  
 296-97. 307. 308. 312. 315. 317.  
 318. 324. 326. 337. 345. 349.  
 350. 367. 371. 373. 376. 386.  
 387. 395. 398. 410. 411. 412.  
 415-17. 418. 419. 423. 426.  
 427-29. 433. 434. 437. 438.  
 446-48. 452-55. 457-58. 475.  
 477. 479. 480. 481. 483. 489.  
 498-99. 507. 513. 526; 10,  
 1. 3-5. 7-9. 10. 14. 16. 19.  
 23. 28-29. 30. 33. 41. 44. 48.  
 49. 51. 52. 55. 57. 58. 60.  
 61. 63. 70. 73. 74. 84. 90-  
 91. 93. 94. 96-98. 100. 104-5.  
 114. 115. 119. 120. 123. 150-51.  
 153. 155. 156. 158. 159. 162.  
 430-31; 11, 411. Höfudstafir og  
 kaupstíur víð Björgynjarvág á  
 Norðhórfalandi í Noregi; nú  
*Bergen*. Sem merkiligustu  
 stafir, örnefni og byggingar í  
 og kringum Björgyn nefnist:  
 Bakkar, Björgynjarvágur, Há-  
 kallaströnd, Holmar tveir, og  
 Töluholur, Hvarfsnes, Jóns-  
 vellir, Köprinn, Norðnes, og  
 Vágshotn; kirkjur: Allraheil-  
 agrakirkja, Jónsk., Katrinark.,  
 Kristskirkjur 2 eða 3, Krossk.,  
 Lafranz- eða Laurentii kirkja,  
 Mariukirkja, Mikkjalsk., Nik-  
 ulásk., Olafsk., Petrsk., Post-  
 ulakirkja, og Steinkirkja;  
 Olafsklaustur, Munklífi, Nunnur

setr og Katrinar-spítali; aðrar  
 byggingar: Borgin eða Sverris-  
 borg og ýmsar hallir, konungs-  
 og biskups-garðr, Mikligarðr,  
 Straumur, Smiðjubúðir, Svarta-  
 húðir, Sunnefustofa, Sandbrú,  
 konungs-, biskups-, múnka-,  
 Fauska- og Jónsbryggjur, er  
 allar til samans kallast Björg-  
 ynjarbryggjur, 9, 513; sjá öll  
 þessi nöfn á sínum stöðum í  
 registrinu. Innbyggjararnir:  
 Björgynjar, 7, 184; sambr. 12,  
 185, og

Björgynjarmenn, 7, 220. 285.  
 346; 8, 121. 345. 359. 361.  
 416; 9, 276.

Björgynjarvágur, 8, 247; 9, 5;  
 10, 10; nú *Bergens-Vaag*;  
 gengr inn til stadarins milli  
 Hvarfsness að sunnan og Norð-  
 ness að norðan. Víð Vikmar,  
 7, 357, skilst einnig Björgyn-  
 jarvágur.

Blakkastafir (Bakki), 9, 17. 26.  
 27. 117. 135. 286. 293. 399.  
 Sbr. Guðolfr af Blakkastöðum  
 í mannanafnaregistrinu. Kring-  
 um Vikina í Noregi eru tveir  
 bæir með þessu nafni, annar í  
 Aggershuiss amt, hinn í Smá-  
 lena-amt, og þriðji samnefndur  
 bær er á Raumaríki; hver af  
 þessum meinast er övist.

Blakkamannaland, 5, 137; sjá  
 Blökkumannaland.

Bláland, 6, 140-41; 7, 155, og  
 Blálandsjafar, 10, 116. Land  
 þetta lá í Suðrhalfu heimsins,  
 og er ýmist sama sem Serk-  
 land eða Morland (Mauritania)  
 í Afríku. Innbyggjararnir kallast  
 Blámenn, 6, 386; 7, 84. 123.  
 og sýnist þetta nafn án greinar-  
 munar brúkað bæði um Serki  
 og Móra (*Maurer*).

Blanda, 2, 250. Fljót, er kemr  
 undan Hofsjökli og fellr milli  
 Eyvindarstaðaheiðar að austan  
 og Kulubeiðar að vestan norðr  
 í Blöndudal og síðan um Langa-

- dal, og svo titil Húna flóa við Blöndu-ós, 2, 6; 3, 91, i Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Bláserkr, 2, 214. Jökull austan á Grænlandi; fyrrum kallaðr Miðjökull.
- Bleiking (Bleiging og Bleikingar), 10, 95; 11, 363. 386. Núverandi *Bleiking* i Svíaríki. Fyrrum lá þetta land ýmist undir Danmörk eða Svíaríki.
- Blindheims- (Blundheims-) menn, 9, 416. Þeir sem bjuggu á Blindheimi, nú *Blindem*, bæ vestan á Vigrey, nú *Vigeröe*, á Sunnmæri i Noregi.
- Blökkumannaland, (Blakka- og Lokumannaland, og Blökkumannavellir), 5, 137. Sama sem nú kallast *Valakiet*; sbr. Petzmannavellir. Innbyggjararnir:
- Blökkumenn, 5, 283. Nú *Valakker*.
- Blöndudalur, 3, 142. Dalr i Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi, nefndr eptir fljótinu „Blanda“, sem fellr eptir þessum dal aðr hun kemr uti Långadal.
- Blönduós, 2, 6; 3, 91; sjá Blanda.
- Bokn (Buka, Býkn), 3, 44. 55; 5, 11-13. 17; 9, 48. Ey á Rogalandi i Noregi; nú *Store Bokkenöe* eða *Bukkenöe*; hinu megin sundsins er *Lille Bokkenöe* eða *Bukkenöe*.
- Bolgaraland, 7, 99; 11, 415. Núverandi *Bulgarien* i Tyrkjalöndunum i Evrópu. Innbyggjararnir:
- Bolgarar, 5, 88; sbr. 12, 102; hvar Haraldr harðráði kallast Bolgarabrennir, af því hann herjaði á Bolgaraland.
- Bora og Borar, 4, 240; sjá Borrar.
- Borðeyri, 3, 143. Bær á samnefndri eyri fyrir vestan Stikuháls i Hrutafirði vestan á Íslandi.
- Borg, 4, 184. 191. 192. 251; 5, 8; 7, 110. 208; 8, 24. 283. 426; 9, 6. 7. 13. 14. 34. 81. 230. 501; 10, 2. 116. 160. 162; sama sem Sarpsborg; sjá S.
- Borg, 8, 88. 90. 169. 176-77. 179. 180. 254. 261-62. 331; 9, 27. Borgin i Niðarösi, er og svo kallast Borgin á Steinbjörgum, Sionsborg og Sverrisborg; sjá þessi nöfn.
- Borg, 8, 287. 340-49. 353-54. 357. 359. 362-65; 9, 4. 29. 41. 42. 482. 489; 10, 153. Borgin i Björgum, sem i 8, 364 lika kallast Sverrisborg.
- Borg, 8, 365; sjá Berg við Niðarösi.
- Borg, 2, 24. 257; 3, 6. Bær á Mýrum vestan á Íslandi; sjá Borgarfjörð.
- Borgara, 9, 501. Á skamt frá Sarpsborg i Vikinni i Noregi; við þessa á var líkliga *Aabygden* kend, er fyrrum var skipsreiða, fyriraustan *Frederikstad* i Noregi.
- Borgarsfjörðr, 1, 236. 252; 2, 24. 172. 215. 240. 255; 9, 436; 10, 24. 112. 114. 325. Fjörðr er skerst úr Faxaflóa, og gengr til land-norðrs inni landið milli Melasveitar að austan og Mýra að vestan, og aðskilt, svolángt hann nær, Sunplendinga og Vestfirðingafjörðunga á Íslandi. Fjörðrinn tók nafn af Borg, er forðum var storbýli; og sveitin umhverfis fjörðrinn og fram af honum kallast Borgarsfjörðr; nú kallast svo einungis þær sveitir er liggja fyrir austan fjörðrinn; að vestan heita Mýrar, og á þeim stendr nú bærin Borg. Innbyggjararnir: Borgfirðingar, sjá þetta nafn.
- Borgarlæk, 1, 145. Skamt frá Bjarnarlhöfn og Borgarholti við Breiðsfjörð, vestan á Íslandi.
- Borgarskarð, 9, 32. 143. 226. Fjallveggr milli Ostrarfjarðar og Björgynjar á Norðhörðalandi i

- Noregi; nú *Borgeskaret* fyrir ofan Ísadalinn skamt fyrir sunnan Björgyn.
- Borgarsýsla**, 9, 17. 69. 115. 230. 232. 235. 321. 360. 442. 445-46. 526. Sá hluti Vínghulmarkar sem lá kringum Sarpborg, og gekk niður til Víkinnar og suður til Svínasunda í Noregi.
- Borgarvellir**, 8, 284. Slettturnar kringum Sarpborg á Vínghulmörk í Víkinni í Noregi.
- Borgarþing** (Borgundarþing), 6, 233; 7, 334; 8, 310; 9, 7. 13. 34. 109. 147. 224. 269. 446. Þingið við Sarpborg; sjá S.
- Borgarfjarðar**, 10, 114. Þeir sem byggðu Borgarfjörð sunnan á Íslandi.
- Borgholmr**, 11, 363: sjá Borgundarholmr.
- Borgund** (Borghund, Borgung), 5, 18. 19; 8, 367. 395; 9, 20. 474. 479; 10, 398. Stórbýli á samnefndri ey á Sunnmæri í Noregi; nú *Burgund* eða *Borgen*.
- Borgund**, 1, 108; sjá *Burgundia*.
- Borgundarholmr** (Borgundarholmr, Borgholmr), 1, 100. 101. 155. 161; 3, 211; 11, 63. 77-79. 83. 157. 231-33. 235. 237-38. 363. Eylandið *Bornholm* í Kystra-Salti.
- Borgundarþing**, 6, 233; sjá *Borgarþing*.
- Borgundia** (Borgunia og Borgund), 1, 108; 11, 407. Landið *Burgund* á Frakklandi; nafnið hefur víðhaldist í núverandi *Bourgogne*.
- Borgung**, 10, 398; sjá *Borgund* í Noregi.
- Borgunia**, 1, 108; sjá *Borgundia*.
- Born**, 9, 468; sjá *Borri*.
- Borarr** (Borarr, Bærrar, Bær, Bora, Borur, Loar), 4, 240. Bær á Lesjum í Guðbrandsdölum í Noregi; máske núverandi *Bö-*
- gaard* í Lessö-sökn, og ætli þá Bær að vera réttast.
- Borri** (Born), 9, 458. 468. Bær, líkliga á Mæri eða í Þrándheimi í Noregi. Á Vestfold í Víkinni og á Jæðri á Rogalandi heitir líka Borri (sjá Schöning's kort).
- Borur**, 4, 240; sjá *Borarr*.
- Böt**, 9, 420; 10, 126. 129. 130. 132. 142-43. Ey fyrir innan Säturismula vestan á Skotlandi; nú *Bute*.
- Brabant** (Brabant og Brabant), 9, 282. Landið *Brabant* í Niðr-löndunum.
- Bramnes** (Brunes), 9, 282. Saxi Grammat sem segir frá þessum leiðangri til Bramness, hvers innbyggjara hann kallar Brammesios, nefnir þá einustu borg í landinu „urbs antiqua“, það er: *Oidenborg* í Vagrien í Holsteen, hverrar vendíska nafn var Stargarðr, en sem líka kallast Brandhuus, og af þessu heiti staðarins, meinti Suhm (D H. 7, 365), að „Bramnes“ væri mindað.
- Bramsjør**, 11, 369; sjá *Hramsjør*.
- Brandabu** (Brandabygd og Brandabyr), 9, 382. Bygd á Haðalandi á Upplöndum í Noregi; nú *Brandbo*.
- Brandfurða**, 11, 194. Nú *Brentford* á Englandi í Middelsex.
- Brandslækr**, 2, 202; sjá þánga-brandslækr.
- Brandsnes** og **Brandsvöllr**, 3, 120. Sjá *Barðanes*.
- Brattaberg** og **Brattaberg**, 7, 246. Bær á Höfundi á þelamörk í Noregi; nú *Bratsberg* í samnefndu amt.
- Brattagröf**, 9, 364; sjá *Grattagröf*.
- Brattahlöð**, 2, 215. 246; 4, 176. Bær í Eiríksfirði á Grænlandi.
- Brattasá** og **Bratzás**, 7, 189. Hligger nálægt Konungahelli á Ranníki í Víkinni í Noregi.



- Brattaberg, 7, 286; sjá Brattaberg.
- Breiða eða Breiðin, 4, 242; 10, 154. Sveit beggjamegin við Löginu í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Bredenbygden*.
- Breiðabolstaðr, 2, 191. Bær í Fellshverfi í Skaptarþingi austan á Íslandi.
- Breiðabolstaðr, 2, 214. Bær á Skógaströnd í Þórsmess-þingi vestan á Íslandi.
- Breiðabolstaðr, 9, 296. Bær í Fljótshlíð í Rángarþingi sunnan á Íslandi.
- Breiðafjarðardalur, 1, 247. Dalirnir inn af Breiðafirði vestan á Íslandi; kallast nú ýmist Dalir eða Dalasýsla.
- Breiðafjörör, 1, 236. 245. 247. 267; 2, 22. 205. 214-15; 4, 177; 11, 158. Floi er gengr af hafi inn á milli Snæfellsness að sunnan, og Rauðasands og Barðastrandar að norðan, vestan á Íslandi.
- Breiðafjörör, 10, 124. Floi austan á Norðr-Skotlandi; armar af hönum eru: *Dornoch-Firth* og *Murray-Firth*.
- Breiðastofa, 9, 529. Höll í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Breiðeyjarsund, 10, 124. Sundið milli Breiðeyjar, nú *Bressay*, og Hjaltlands, nú *Shetland*.
- Breiðin, sjá Breiða.
- Brekka, 3, 89. 91. Bær í Svarfaldal í Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Bremen, 11, 300; sjá Brimar.
- Bremeyjar, 9, 469; sjá Brenn-eyjar.
- Brenneyjar, 10, 196. 335-36. 402. Eyjar framundan Gautelfismynni á landamæri Halllands í Danmörk og Ránríkis í Noregi.
- Brenneyjar (Brem-Brim-Brunneyjar), 9, 469. Eyjar sybst á Halogalandi í Noregi; nú *Brønnøe*, sunnarliga í *Helgelands* fogaðadæmi; Brunneyjar er kannske réttast.
- Bretar, 2, 322; 7, 46. 47; 10, 253; 11, 70. Innbyggjarar Bretlands.
- Bretland (Brittania), 1, 8. 23. 24. 144. 155. 183. 258; 4, 218; 5, 135; 10, 414; 11, 50-63. 68-69. 73. 93. 98. 111. 156. 416. Bretland kallast optastnær sá hluti Englands, er seinna kallast *Wales*; í 11, 416 skilst þó við Bretland eða Brittania allt England. Innbyggjararnir Bretar, sjá þetta nafn; og sá sem er af Bretlandi: Bretskr eða Brezkr, 1, 144. 181. 184; 5, 229; 10, 376; 11, 50. 51. 68. 70. 72. 73. 93. 98. 111. 126. 143. 153. 156. 197.
- Breyskr, 1, 248; sjá Bareyskr.
- Briðsteinn, 8, 274; sjá Brimsteinn.
- Brimánger, 10, 313. Ey í Norðfirði í Firdafylki í Noregi; nú *Bremangerlandet*.
- Brimaborg, Brimar og Bremen, 1, 109. 134. 151; 11, 300. 354. 408. 418-19. Staðrinn *Bremen* í Þýðskalandi.
- Brimeyjar, 9, 469; sjá Brenneyjar á Halogalandi.
- Brimstaðir, 9, 211; sjá Brimsteinn.
- Brimsteð, 9, 210; sjá Brimsteinn.
- Brimsteinn (Briðsteinn, Bristeinn og Brimsted, snúið til Brimstaðir), 8, 274; 9, 13. 210. 211. Sker eða holmr fyrir austan Foldina í Vikinni í Noregi; líklegast skerin *Tristeen* við Akrey, eina af Hvaleyjum, útfra Svinasundi, og ætti þá Bristeinn að vera réttast.
- Bringulmerk, 1, 6, rángt; sjá Vingulmörk.
- Bristeinn, 8, 274; sjá Brimsteinn.
- Brittania, 11, 416; sama sem nú England. Nafnið og þess mind-

- an af heiti Burti, er tekið upp  
eptir Suðrlanda rithöfundum.
- Brúða, 10, 86; sjá Burgs.
- Brúnastaðir, 6, 30. 36. Bær í  
Fljótum í Skagafirði norðan á  
Íslandi.
- Brúnastaðir, 7, 223. Aðrir lesa  
hér Línustaðir, er meinast réttara.
- Brúnes, 11, 391; sjá Bramnes.
- Brunneyjar, 9, 469; sjá Brenn-  
eyjar.
- Brúnsvík, 5, 132; 6, 60. 71. 73;  
9, 229; 10, 115; 11, 354-55.  
375-76. 379. 391. 393. 396.  
Hertogadæmið *Braunschweig* í  
Þýðskalandi, stundum líka sam-  
nefndr staðir í nýnefnda her-  
togadæmi.
- Bryndælir, 6, 133. Sjá Illugi  
Bryndælaskald í Nafnaregistr-  
inu. Líkliga þeir, sem búa í  
Brynjudal í Kjöf í Kjalarnes-  
þingi sunnan á Íslandi.
- Brynjarshaugr (Krumshaugr), 3,  
119. Grafhaugr á Jökuldal í  
Kjöfaskellsþingi austan á Íslandi.
- Bröttueyri, 8, 85. 152. 160. 177.  
376. Eyri út frá Skipakróki  
við Niðararmynni í Þrándheimi  
í Noregi; nú *Bratören*.
- Búaþorp, 11, 369. Bær fyrir  
suðvestan Ramsjö á Sjálandi í  
Danmörk; nú *Borup*.
- Bukn, 5, 11; sjá Bokn.
- Burakirkja 11, 159. 160. Sök-  
arkirkja þingmannaliðsins í Sles-  
vik á Englandi; sjá Slesvik.
- Burgs, Burghs, Burks- eða Byrgs  
(Brúða, rangt), 10, 86. 87.  
Staðrinn *Burgos* í Gömlu  
Kastiliu á Spáni.
- Buris, 11, 399; sjá Tribúzis.
- Burks, 10, 86. 87; sjá Burgs.
- Bursta- (Busta-) borg, 3, 35; 11,  
392. Borg á Vindlandi, sem  
Saxi Grammat. á tilsvarendi  
stöðum kallar „Stetinum“, þ. e.  
*Stettin* í Pommern.
- Buscopssteinn, 10, 382. Eja-  
g skamt frá bænum „Fitjar“ á eyinni  
Storð á Sunnhörðalandi í Noregi.
- Bustaborg, 3, 35; sjá Barstaborg.
- Bykn, 5, 12; sjá Bokn.
- Býnes, 1, 209; 10, 322. Bær í  
Gaulardal, nú *Bonæs* eða *Bo-  
næsset*, á Strindinni í Þránd-  
heimi í Noregi.
- Byrða, 1, 94; 2, 174; 7, 217.  
344-45. Okunnugt staðarnafn  
í Naumdælafylki í Noregi;  
kannske núverandi *Bjørøe* með  
*Bjørøevær*, smáeyjaklasi sunn-  
anfram við Naumudalsmynni;  
eða nú kölluð *Borøe*, er liggur  
framundan syðra hluta Naum-  
dælafylkis.
- Byrgs, 10, 86. 87; sjá Burgs.
- Bæjaraland (Bejaraland), 7, 99.  
Núverandi konungsríki *Bajerna*  
í Þýðskalandi.
- Bær, 3, 105. Bær í Lóni, milli  
Austr- og Vestr-horna í Austr-  
Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Bær, 9, 54. Bær á eyinni Körmt  
á Rogalandi í Noregi, nú *Bøe*.
- Bær, 9, 350. 371. 451. 477.  
482. Við þennan bæ var leikr  
kendr, sem var sýslumaðr í  
Sogni, er því líklegt að bærin  
hafi legið þar; en þar eru  
margir bæir með þessu nafni,  
og óvist hver þeirra hér meinast.
- Bær og Bærar, 4, 240, sjá Borrar.  
Böku (Beku), 11, 382. Blót-  
lundr á Strælu á Vindlandi;  
sjá Stræla.

## C

- sjá undir K.
- Vegna frábrugðins ritsháttar eru  
hér þó merkjandi þessi nöfn:  
Carmt, 10, 382; sjá Körmt.
- Ciphur, 11, 316; þ. e. eyjan *Cy-  
perna*, sjá Kipr.
- Cithia, 11, 414; sjá Svíþjóð en  
mikla eða kalda.
- Cróscascogr, 7, 339; sjá Krokaskogr.

## D

- Dalamenn, 4, 380. Innbuar  
Eystri-Dala í Noregi.
- Dalir, 1, 199. Á Katanesi norðan

- á Skotlandi; kannske nálægt bænum *Dale*, herumbil miðt á nesinu.
- Dalir, 2, 25. Breiðafjarbardalir vestan á Íslandi.
- Dalir, 4, 94. 145. 152. 240-44. 273. 287; 5, 56. 58. 330; 9, 396. 472. 481 (?). 527; 10, 180. 182. 315. 317; 11, 126. 142. Sama sem Guðbrandsdalir; sjá G.
- Dalir, 5, 20. 22; sjá Valdalir.
- Dalir, 5, 330; 8, 59. 60; sjá Eystridalir.
- Dalir, 8, 31-32; sjá Herdalir.
- Dalforsnaust, 9, 16; sjá Naustdalsfors.
- Dalr, 10, 27. 413. Nú *Dalsland* í Svíaríki; sambr. Norð- og Sunn-Dalr.
- Dalr, 7, 109. 110; 8, 423. Dalrinn mikli á Vingulmörk í Víkinni í Noregi; kannske dalr sá, er nú kallast *Ingedal*, þó getr við Dal í 7, 109 f. líka skiliast *Dalsland* í Svíaríki.
- Dalsfjörðr, 1, 237. Fjörðr á Fjöllum í Sogni í Noregi; nú *Dalsfjörð* í Sunnfirði, af hverjum fyrrum nokkr hluti heyrði til Fjalafylkis.
- Dalsakógr, 8, 171. Skógrinn milli Soknadals í Gaulardal og Dofrafjalls í Guðbrandsdölum, í Noregi.
- Dalsakógr, 9, 439; sjá Uppdalsakógr.
- Damlað (Darmarra, Darmata, Garmara); 9, 270; 11, 396. Staðrinn *Damiette* á Egyptalandi.
- Danabyggir, 10, 65. 68. Herum Halland í Danmörk, nú í Svíaríki.
- Danakleif eða Danaklef, 9, 368; 10, 153. Einstigin uppá Bergið í Tünsbergi í Noregi.
- Danameyjar, 11, 270; shr. 12, 150. Stulkurnar í Danmörk, hér á Jótlandi, því við Eybaugadani á hér líkliga að skiljast þeir sem þjuggu nálægt sjó austanfram á Jótlandi í Danmörk.
- Danaríki, 4, 288; 6, 398; 10, 42; 11, 194. 248. 397. 417. Sama sem Danmörk.
- Danaskógar, 11, 194-95. Skógarinn vestanverðr við *Glocestershire* í Englandi; nú *Dane-forest*.
- Danaveldi, 1, 83. 85. 110. 119. 121. 126. 154. 232; 2, 245; 3, 41; 4, 288. 355. 356; 5, 4, 132; 6, 25. 48. 49. 50. 53. 54. 56. 88. 91-94. 96. 227-29. 231. 232. 255. 290. 398; 8, 272; 10, 42. 50. 52. 90. 334. 344; 11, 44. 91. 185. 201. 207. 217. 220. 223. 226. 284. 286. 318. 359. 373. 397. 426. 427. Sjá Danmörk.
- Danavirki, 1, 120. 122-24. 126; 10, 246. 248. 250; 11, 28. 32-35. 180. Varnarvirki er gekk yfirum landið milli Slésmynnis (*Slien*) og *Ægisdyra* (*Kideren*) í Danmörk.
- Danir, 1, 2. 23. 26. 28. 42. 45. 65. 82. 85-87. 89-90. 107-9. 117-18. 120-22. 126-28. 137. 153. 160. 164. 170. 195. 232. 257; 2, 131. 287. 293. 295. 298-99. 302. 303. 308-10. 312-15. 317. 324-25. 327; 3, 15. 29. 158. 160; 4, 20. 22. 23. 24. 36. 45. 48. 49. 52. 64. 68. 77. 79. 84. 85. 87. 118. 123. 137. 168. 201. 205. 211. 229. 288. 291. 352. 354-55. 359. 360. 370; 5, 100. 131. 228-29. 239. 247. 250. 255; 6, 25. 27. 53-54. 61. 74. 75. 86. 89. 115. 118. 174. 176. 231. 233. 252. 254. 56. 258. 260-63. 294. 296. 297. 311-13. 315-20. 324-26. 328. 330-32. 385. 398-99.

435. 437. 445; 7, 51. 102. 151. 210. 211. 222. 306. 308. 309. 312. 313. 332. 348. 349; 8, 293. 303; 9, 6. 7. 34. 79-81. 87. 145. 231. 415; 10, 22. 23. 43. 45. 46. 48. 50. 52. 54-59. 63. 65-71. 76-77. 81-84. 90-95. 100. 102-5. 160. 161. 196. 251. 257. 274. 340. 341. 346. 349. 351-53. 357. 386. 392-93; 11, 17. 18. 36. 59. 67. 70. 91. 138. 139. 159. 162. 179. 185. 188. 190. 191. 194. 196-97. 207. 209. 212-13. 215-18. 221. 223. 245. 246. 248. 249. 260. 265. 267. 269. 281-83. 294. 296. 301-7. 312-15. 318. 335. 345. 346. 349. 375-78. 382. 387. 389. 393. 397-99. 406-8. 417-19. 421. 432. Innbyggjarar Danmerkr, sem líka kallast opt eptir landsplátsum þeim, í hverjum þeir bjuggu, t. d. Eyðanir, Eylendingar, Sjálendingar, Fjónbúar, Jotar, Skánungar, Hallendingar og fl., sjá registrið á ýmsum stöðum. Konungur Danaveldis kallast optast: Dana-konungur (sjá Danir), og auk þess hjá skáldunum: Allvaldr Dana, 11, 215; Dana-fylkir, 4, 354; -harri, 11, 318; -skelfir, 7, 51; -visir, 5, 229.
- Danmörk (Danmerk), 1, 2-3. 6. 11. 28-29. 37. 39-40. 62. 65. 82. 85-87. 90. 107. 109-10. 115-16. 118-22. 125-26. 130. 133. 135. 143. 152-53. 155-57. 160-61. 164. 167. 171. 183. 234. 257. 276; 2, 47. 79. 86. 131-32. 155. 158. 160. 184. 220. 241. 287. 288. 289. 290. 293. 295; 3, 19. 24. 29. 30. 40. 43. 52. 93. 98. 109. 211. 214. 215. 218. 221. 225; 4, 1. 6. 20. 22. 39. 40. 45. 66. 81. 1118. 123. 140. 211. 291. 294. 295. 305. 350. 351. 355. 358. 363. 366. 375. 386; 5, 1. 4. 6-10. 41. 43. 100. 120. 123. 124. 131. 132. 139. 142. 182. 184. 247. 250. 252. 258. 263. 266. 300. 322. 359; 6, 7. 16. 25. 26. 28. 31. 34. 47. 55. 61. 82. 86. 88. 90. 91-93. 113. 116. 163. 173. 174. 175. 176. 177. 181. 218. 219. 221. 227. 231. 233. 238. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 260. 282. 290. 292. 294-97. 298. 299. 302. 308. 326. 327. 330. 332. 333. 338. 373. 393. 400. 443; 7, 16. 27. 99. 111. 118. 176. 179. 180. 196. 200. 209-11. 212. 214. 218. 222. 228. 281. 282. 304. 306. 309. 312. 313. 315. 316. 318. 332. 337. 339. 342. 346. 354; 8, 19. 122. 127. 128. 194. 203. 272. 273. 280. 292-93. 297. 302. 310. 391. 392; 9, 2. 3. 5. 7. 12. 65. 67. 69. 79. 81. 83. 89. 109. 209. 217. 218. 224. 229. 237. 267. 323. 384. 411. 412. 415. 434. 439. 489. 525; 10, 1. 22. 23. 27. 42. 48. 52. 54. 57. 63. 64. 66. 67. 73. 76. 77. 81. 82. 90. 91. 92. 95. 96. 100. 101. 102. 104. 105. 111. 115. 117. 160. 161. 195. 223. 239. 246-48. 251. 258. 271. 273. 275. 285. 292. 300. 309. 333. 336. 337. 378. 381. 385. 387. 394. 396. 401-5. 406-7. 413. 417; 11, 1. 6-8. 14. 18-19. 24-32. 39. 41. 43. 45. 46. 51. 54. 57. 61. 63. 67. 70. 89. 91. 107. 111. 141. 142. 156-59. 161. 165. 179-80. 182. 183. 185. 186. 194. 200. 201. 205-7. 209-14. 218. 222. 225. 226. 229-31. 238. 242. 244. 245. 248-49. 252. 266. 268. 281-82. 284. 287. 292-302. 308-12. 314. 317-21. 323. 326-27. 329. 334. 336. 338. 341-46. 348-51. 353-56. 360. 362. 372. 380. 383. 386. 388. 392.

- 394-98. 400-401. 406. 408-10. 412. 413. 414. 416. 418. 419-20. 435. 440. Sbr. Danaríki og Danaveldi. Landamæri Danmerkr að sunnan var Egðerá (nú kölluð *Eideren*) og Holzetuland (nú *Holsteen*); svo taldist og Skán (*Skaane*), Hal-land og Bleiking (*Bleking*) til Danmerkr, sömuleiðis eyjan Hveðn (*Hveen*), Borgundarholmr (*Bornholm*), og líkliga eyjan *Helgoland*. Auk þess átti Danakonungur stundum ýms lönd og ríki, er ekki heyrðu undir nöfnin Danmörk eða Danaríki, heldr kölluðust, ásamt með Danmörk sjálfri, Danaveldi, sem þó optast brukast um Danmörk. Innbyggjararnir Danir; konungurinn Danakonungur (sjá Danir) og Danmarkar-drottinn, 5, 247. Sá sem er úr Danmörk:
- Danskr, 1, 7. 85. 122; 2, 312. 318; 3, 37; 4, 3. 53. 73; 5, 357. 359; 6, 25. 26. 60-62. 253. 254. 275. 277. 323. 401. 436; 7, 309. 311; 8, 302. 304; 9, 433; 10, 66. 67. 81. 101. 179. 195. 293. 364; 11, 139. 142. 174. 201. 202. 231. 301. 302. 314. 337. 353. 426. 433. Dansk harri, 11, 353, s. s. Danakonungur.
- Danabliu, 11, 415. Latínska nafnið á fljótinu *Donau*.
- Darmarra og Darmata, 9, 270. Án efa alþakð úr Darmið, sjá þetta nafn.
- Deildarhjallinn, 3, 142. Hjallinn fyrir ofan bæinn Hjallaland í Vatnsdal, í Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Depill, 8, 178. 373. Bær fyrir innan Hlaðhamra við Niðarós í þrándheimi í Noregi; nú *Deffe*.
- Diflin, 5, 135; sjá Dyflin.
- Digrin, 8, 35. Bær í Selabði á Strind í þrándheimi í Noregi.
- Digriskytningr, 9, 413. Garðr í Oslo í Víkinni í Noregi.
- Digrmuli, 8, 73. 74. 121. 160. Skagi eða höfði milli Hefrings og Múnkhólms við Niðarós í þrándheimi í Noregi.
- Dimarbrú, 11, 381. Átskeifarinn hefir án efa meint, að brúin væri nefnd eftir staðnum Dimin, hvað ekki er; sjá Dunzarbrú.
- Dimin (Dimun, Dimum, Dunum, Dúuvi), 11, 380. 381. 393. Borg á Vindlandi; sama sem nú býrinn *Demmin* í Pommern.
- Dimon og Dimun, 2, 92. 109; 4, 284. 306. 307. 312. Eyarnar meiri- og minni-Dimun, nú *Store* og *Lille Dimen*, í Færeyjum.
- Dimun, 11, 393; sjá Dimin.
- Dinganes, 1, 95; sjá Þinganes.
- Dinröst, 10, 31; sjá Dynraust.
- Dofrafjall og Dofrafjöll, 2, 97. 102; 5, 179. 180; 6, 285; 7, 3. 122; 8, 42; 9, 33. 143. 226; 10, 90. 172. 182. Sama sem nú kallast *Dovreffjeld*, í Noregi.
- Dofrar, 1, 123; 4, 239. Sveit austan undir Dofrafjalli í Guðbrandsdölum í Noregi, nú *Dovre*. Vegna hendinga kallast Dofrar Dófrar í 1, 123; og Noregskonungur Dófra-drottinn.
- Drafn, 9, 313. 376; sjá Dröfn.
- Dragséiði (Dragsheiði), 1, 230. 301; 10, 287. 289. Eišið fyrir ofan annesið Stað á takmörkum Norðfjarðar og Sunnmæris í Noregi, nefnt eftir bæunum ytra og innra Draga. Nú kallast eiši þetta *Drags-eidet* ofanverbt á *Statlandet*. Stundum nefnist einungis Eiši; sjá E.
- Dragsmörk (Dragsvík), 10, 154. Bær á Ránríki í Víkinni í

- Noregi; nú *Dragsmark* í Bahúsléni í Svíaríki.
- Dráugar, 2, 213. Bær á Hornströndum, í Þorskafjarðarþingi vestan á Íslandi.
- Drautn, 1, 275. Fjallgarðr í Palteskju í Garðaríki, nú *Polozk* í Rússlandi.
- Draufn og Draumn, 9, 320. 376. sjá Dröfn.
- Drifeyjar, 8, 187. Eyjar í Sunnfirði í Firðafylki í Noregi; nú *Drivøe*.
- Drömunnes, 9, 473. Bær á Norðmæri í Noregi móts við Hítrar; nú *Drömnæs*.
- Dröfn (Drafn, Draufn, Draumn og Traufn), 5, 8; 9, 117. 313. 320-21. 376. Fjörðr á Vestfold í Víkinni í Noregi; nú *Drammen* eða *Dramsfjord*.
- Dubbim (Dubím og Dubrim), 11, 351. Líkliga þorpið *Dubbin* skamt frá klaustrinu Dobbertin og þorpinu Lübiz í Meklenborg.
- Dúfðaksholt (Holt), 3, 207. 209. Bær á Rángárvöllum sunnan á Íslandi.
- Dunam og Dunvi, 11, 380-81. 383; sjá Dimin.
- Dunröst, 10, 31; sjá Dynraust.
- Dunzarbrú (Dimarbrú, rángt), 11, 381. Brú á fljótinu *Peene* í Pommern, hérumbil þar sem áin *Ribenitz* fellr í það.
- Durholmaos, 2, 233. Kerlingardals- og Hafrs-ármynni, þar sem þær falla í sjó framundan Mýrdal við Dyrholma (eður Dyrhola), er nú opt kallast útlendu nafni *Portland*, í Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Dýflin (Diflin), 1, 8. 149. 188. 190. 234. 246; 4, 9; 5, 135; 6, 98; 7, 67. 70; 11, 410. Staðrinn *Dublin* á Írlandi.
- Dýflinar-skíri, 1, 246, og Dýflinnar-skíði, 7, 67; sýnist vera landið (*shire*) kringum Dýflini, eða hérumbil sama sem nú *County Dublin*.
- Dýngey eða (máské rettara) Dýngja, 10, 31. Vík á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Dynge* eða *Dynækilen* við Gulmareffjörðinn í Bahúsléni í Svíaríki.
- Dynjarnes, 9, 427. Bær norðan á Duney (nú *Dönnen* og *Dunøe*), er liggir framundan Rannfirði í Helgelandsfógetaðæmi sunnarliga á Hálogalandi í Noregi; nú *Dönnæs*.
- Dynraust (Dunröst og Dinröst), 10, 31. Röstin fyrir sunnan *Dunarossnes* sunnan á Hjaltlandi (nú *Shetland*).
- Dýrafjörðr, 11, 129. 158. Í Þorskafjarðarþingi vestan á Íslandi.
- Dyrnes, 3, 64; Dyrnes, 10, 122. 144. Annaðhvert er það rángt í 3, 64, að Dyrnes se í Orkneyjum, eða það verða að vera til tvö Dyrnes; því við Dyrnes, 10, 122 og 144 skilst án efa *Durnish*, höfði skamt austr frá Vvath norðan á Skotlandi.
- Dýrsá, 7, 313. Á er rennr gegnum *Dýrsøe* á Norðr-Jötlandi í Danmörk, og fellr við kaupúnið *Greenaae* útí Jötlands-haf (nú *Kattegattet*).
- Dæla hilmir í 10, 430, vísu 57. er í 12, 234 útskirt með „Norðegskonúnger“, og ætti þá Dælir að skiljast um þá, sem bjuggu í Dölunum í Noregi; þó mætti ágítska að „dæla“ hér egi að þýða hið sama, sem hins þekka eður viðfángsgöða.
- Döftrar, 1, 123; sjá Doftrar.
- E**öni eða Enni, 7, 246. Bær á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Etne*.
- Esja, 8, 164. Bær í Orkadal í Þrándheimi í Noregi; nú *Ejzen*.
- Egða (Egðera, Egðvera), 1, 106; 11, 405. Fljótið *Kideren* í Danmörk: sbr. *Ægisdyr*.

Egbafylki, 9, 318; 10, 192. Sama sem Agbir.

Egbera, 1, 106; 11, 405; sjá Egða.

Egbir, 4, 363; 5, 6, 18, 357; 6, 162, 167, 438; 7, 43, 46; 10, 83, 143, 190. Innbyggjarar Agða eða Egbafylkis í Noregi. Fyrir Noregs konung bruka skaldin: Egða-allvaldr, 6, 167; 7, 46; -drottinn, 4, 363; 6, 438; -fylkir, 5, 357; -gramr, 6, 162; 7, 43; -stillir, 10, 83, 143, og -öblingr, 6, 172.

Egbrera, 1, 106; sjá Egða.

Eggja (Engja), 1, 36; 4, 234, 237, 239, 324, 382; 5, 30, 103, 116, 126, 127; 6, 36, 37; 10, 397, 399. Bær skamt frá Steinkersfirði fyrir innan eyrna iðri (innri) í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Egge*.

Eggja eða Eggjar, 8, 333. Bær í Skaun (nú *Skogn*) í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; nú *Eggan*.

Eggjarsýsla, 10, 38; sjá Elfarsýsla. Egiptaland, 1, 115; rángt fyrir Eigtaland; sjá þetta.

Egiptaland, 3, 56; sjá Egyptaland.

Egisfjörðr, 7, 343; sjá Ægisfjörðr.

Egyptaland (Egiptaland), 3, 56; 11, 414. Sama sem nú *Egypten*.

Eið, 1, 167; 8, 182; 10, 157, 189. Sama sem Dragseibi; sjá þetta nafn.

Eið, 1, 241; sjá Þrælacíð.

Eið, 4, 152, 185, 186. Bygd í eða við Eiðaskóg.

Eiðar (Eldar er rángt), 9, 354. Bygd á Vermalandi í Svíaríki; nú *Eda* í Jösse-heraði.

Eiðaskógr, 4, 118, 185-89, 315; 5, 24, 25, 44, 239; 6, 128; 8, 29, 59; 9, 16, 191, 348, 354, 360, 397, 405, 407; 10, 28, 272. Skógr á landamæri Vínulmarkar í Noregi, og Vermalands og Marka í Svía-

ríki, gekk frá Soleyjum (nú *Solör*), alt suðr til Ránríkis (nú *Bahuslekn*). Skógrinn kallast nú *Edeskov*.

Eiði, 9, 376, 378, 394. Við Eiðsvöll á Raumaríki í Noregi.

Eiðbyggjar, 8, 194. Líkligast þeir sem bjuggu í sveitinni austan við Söknadalsfjörð nálægt Lúsa-kaupangi í Sogni í Noregi, hvar bæirnir *Fimbercide* og *Eide* nú standa; sbr. *Fimreiti*.

Eiðre, 10, 67. Á á Hallandi; nú *Æthra* eða *Edre*.

Eiðsberg (Heiðbjörg), 9, 444-45. Annaðhvort sama sem nú kallast *Eidsberg* á Vínulmörk í Víkinni, eða s. s. Eiðsvöllr á Raumaríki í Noregi.

Eiðsvágr, 10, 120. Sama sem nú *Eidsvaag* skamt norðr frá Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.

Eiðsvöllr, 9, 376, 378, 380, 381, 401, 406, 408, 444, 488, 526. Sama sem nú kallast *Eidsvold* ofarlíga á Raumaríki í Noregi. Hér var Heiðsæfing haldið; sbr. Eiði og Eiðsberg.

Eiglos, 10, 408; sjá Elgisetr.

Eigtaland (Egiptaland, rángt), 1, 115, (sbr. 6, 75). Svo kölluðust forðum þau dönsku eyölönd til aðgreiningar frá Reigtalandi þ. e. Jótlandi, sem meginlandið.

Eikaberg (Eikabergsskógr, Eikabergsskor, Eikabergsstof og Eikaskorsberg), 8, 348, 506, 507. Skógi vaxið berg fyrir sunnan Þrælaberg við Oslo í Víkinni í Noregi. Bergið kallast nú *Egeberg*.

Eikiland, 9, 111; sbr. 9, 14. Þessu nafni heita margir bæir í Noregi, t. d. Þrír á Rogalandi. Sá hér nefndi bær sýnist hafa verið á Upplöndum.

Eikreyjar, 10, 53, 63, 98; sjá Ekreyjar.

Eikundasund (Eykundasund), 3,

- 41-43. 74; 4, 306; 5, 3. 6. 10; 9, 18. 19. 37. 50. 119. 153. 175. 296. 387. Sundið milli Eikreyjar og Rogalands í Noregi, skamt fyrir sunnan Jabbar; nú *Egersund* fram undan samnefndum kaupstað.
- Eikundasund, 10, 65, rángt; sjá Ekreyjarsund.
- Eikisfell, 1, 271. Bær í Laxárdal vestan undir Eihöfðalli, er nú kallast Tindastöll, í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Einbúi, 5, 28. Bær á Lesjum í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Enebo*.
- Eingilsnes eða Aungulsnes, 7, 94. Eptir samhenginu getr hér ei meinast annað en nesíð við ána *Ægos* (fyrrum *Ægospotamos*) innanverðt við tanga þann í Tracti (nú *Rumiljen*) er liggir að norðanverðu við Hellespontus (nú *Dardanellasund*), og setti hér þá að lesast „Ægisnes“, einsog stendr í Orkneyinga Sögu. Það sýnist sem söguskrifarinn, af því hann ekki vissi, hvar *Ægisnes* lá, hafi blandað því saman við Eingilsnes á Peloponnesus (Cap St. Angelo á Morea).
- Eingilsmenn, 6, 412; 7, 29. Sama sem Englar; sjá þetta þjóðarnafn.
- Eiri, 11, 363; sjá Erri.
- Eiriksey, 2, 214. 215. Ey við Austrbygðina á Grænlandi í Ameríku.
- Eiríkssjórr, 2, 214. 215. Fjörör í Austrbygðinni á Grænlandi í Ameríku.
- Eiríksholmr, 2, 214. Ey nálægt Hvarfsgnipu á Grænlandi í Ameríku.
- Eiríkstaðir, 2, 213. Bær hjá Vatshorni í Haukadal í Dölum vestan á Íslandi.
- Eiríkstaðir, 2, 214. Bær í Öxn-ey á Breiðafirði vestan á Íslandi.
- Eiríksvágr, 2, 214. Vágr við Breiðafjörð vestan á Íslandi.
- Eistland (Eystland og Estland), 1, 7. 78. 89. 185. 222; 4, 9. 162; 8, 272; 10, 196. 391. Landið fyrir sunnan eða suðvestan Kyrrálabotn (nú *Finske Bugt*), sama sem nú kallast *Estland* og *Lifland*, er þó stundum nefnist hvert sér. Innbyggjararnir *Æistr*, 10, 391.
- Eitreyjar, 4, 123; sjá Ekreyjar.
- Ekkjall, 1, 194. 195. Líkliga ain *Oikel*, er fellr suðr um *Sutherland-Shire*, austan á Norðr-Skotlandi og uti *Dornoch-Firth*, sem er armur af Breiðafirði. Bakki ár þessarar kallast: Ekkjalabakki (Elfinnarbakki), 1, 195.
- Ekreyjar (Eikreyjar, Akreir-Síkr-eyjar eru rángnefni), 4, 123. 201; 10, 53. 55. 57. 63. 64. 68. 69. 78. 79. 80. 154. Smáeyjar framundan eyinni Hising er liggir í Gautefellismynni; eyjarnar töldust fyrrum til Ránríkis í Vikinni í Noregi, nú til Bahúsens í Svíaríki, og heitir nú ein af eyjunum *Ökeröe*.
- Ekreyjarsund (Eikundasund rángt) 10, 65. Sund við Ekreyjar, eða eina þeirra, sjá næst undangangandi nafn.
- Elda, 7, 267. 268; 9, 85. Bær norðr frá Beitissjó á landamæri Eynafylkis og Naumudals í Þrándheimi í Noregi; nú *Eldøe* eða *Eilden*.
- Eldueið, 9, 469. Líkliga eiðið milli Beitissjóar, innsta arms Þrándbeimsfjarðar, og Lýngen, fjarðar í Naumudali; á þessu eiði standa bæirnir Elda og Eibi, sem Eldueiði sýnist viðkent.
- Eldar, 9, 354; sjá Eldar.
- Eldeyjar- (Eldeyja-) sund, 9, 46. 49. 173. Sundið milli Eldeyjar (nú *Eldøe*) og eyunnar Stordar á Sunnhörfalandi í Noregi; nú *Eldøessund*. Í Clausens



- útleigging kallast sumt þetta: *Öresund*, 9, 173.
- Elfarbakki, 9, 269. 274. Bakkin á Gautelfi; sjá G.
- Elfargrimar, 7, 17. 19. 20. 27. 183. 321. Þeir sem bjuggu við Gautelfi; sjá G.
- Elfargvísar og Elfargvísir, 1, 7; 4, 9; 9, 274; 10, 196. Armarnir á Gautelfi; sjá G.
- Elfarsker, 3, 219. Skerin fram undan Gautelfi; sjá G.
- Elfarsund, 8, 187; sjá Aðleyjar-sund.
- Elfarsýsla (Eggjarsýsla, rángt), 9, 290. 321; 10, 38. Austrhluti Rámríkis í Víkinni í Noregi; sýslan kallast Elfarsýsla af því hún lá subr eða austr við Gautelfi, og sýnist hafa náð hérumbil norðr til Nautasunda og allt upp að horninu á vatninu Vænr.
- Elfi og Elfr (Elvi, Ælfi), 1, 6; 2, 128. 133; 3, 40. 74; 4, 9. 118. 121. 126. 164. 251; 5, 132; 6, 27. 51. 53. 256. 260. 311. 333. 444; 7, 16. 17. 20. 55. 62. 213. 256. 283. 306. 341; 8, 61. 80. 326; 9, 17. 18. 69. 117. 218. 230. 307. 351. 384. 406. 407. 443; 10, 33. 36-39. 46. 50. 53. 57. 58. 65. 68-69. 71. 72. 76. 90-91. 96. 101. 118. 159. 292. 423; 11, 207. 242. Sama sem Gautelfi; sjá G.
- Elfi (Elve), 9, 350. 393-94. 401. 402. Arnar *Glommen* og *Vormen* í Noregi.
- Elfinnar-bakki, 1, 195. Ætti að vera: elfinnar bakki, því hér við skilst Ekkjalsfjötubakki.
- Elfskr, 2, 252. Annaðhvort sá sem er úr Elfarsýslu (sjá þetta nafn), eða annarstavar frá Elfinni, nl. Gautelfi; sambr. 10, 354, hvar sami maðr kallast: Ærmskr; hvert réttara er verðr ekki sagt; þar móti er „Enskr“ bersýnliga rángt.
- Elgjarnes eða Elgnes, 9, 378. Sama sem nú *Iljernet*, nes á Austfold, nálægt Nesodda við Osloarfjörð í Noregi.
- Elgisetr, 9, 325. 486. 493. 530-32; og Elgiosætr, 10, 408; sjá Helgisetr.
- Eljunesseyjar, 9, 503; sjá Esjunesseyjar.
- Ellidavík, 10, 124. Vik skamt frá Kirkjuvági á Hrossey í Orkneyjum.
- Ellipallta, 6, 169. Annaðhvort Hellespontus (nú *Dardanell-sund*), eða Palus Mæotis (nú *Asowska haf*), sem eptir ferðalagi Haralds sýnist líkliga.
- Elve og Elvi, sjá Elfi.
- Elvinaregg, (Elvinareing og Elvinaregg), 9, 374. Nálægt þrælbergi við Oslo í Víkinni í Noregi.
- Engja, 10, 399. Engjar-Cálfr sama sem Kalfr af Eggju; sjá þetta nafn.
- Engismenn, 5, 239. Sama sem Englar; sjá þetta þjóðarnafn.
- England (Eingland og Ængland), 1, 15. 16. 20. 22. 26. 32. 51. 67. 110. 114. 117. 145. 148-51. 162. 164. 201. 220. 231. 234. 239. 296-98; 2, 4. 23. 78. 79. 80. 148. 216. 224. 264; 3, 11. 29. 30. 31. 33-35. 41. 52. 53. 63-64. 83. 84. 86. 93. 109; 4, 9. 17. 36. 47. 48. 51. 53. 61-64. 74. 81. 211. 237. 288. 289. 291. 294. 305. 325. 329. 330. 349. 352. 355. 374; 5, 9. 31-33. 104. 124. 132. 142. 155-58. 166-68. 191. 224. 226. 228. 237. 257; 6, 7. 18. 26. 28. 50. 91-93. 374. 375. 387. 393. 395. 396. 398-401. 403. 405. 410. 414. 415. 423-29. 439; 7, 44. 59. 77. 111-13. 236-37. 306; 8, 193. 370; 9, 229. 373; 10, 8. 9. 76. 85. 158. 200. 244. 254. 260. 271. 275. 276. 292. 300. 338. 371. 378. 380. 384. 385. 389. 392. 395. 397. 402-3.

406. 414. 416. 428; 11, 159.  
 162. 184-89. 194. 199. 200-  
 203. 205. 206. 211. 215. 243-  
 44. 410. 412. 416. 418. 419.  
 422. 426. 430-31. 436-38. Við  
 England skilst optast á hluti  
 Brittanniú, sem Angelsaxar  
 bygðu; frá Englandi aðgreinist  
 því optliga Bretland (*Wales*),  
 Norðymbraland (*Northumber-*  
*land*), sem Norðmenn að mestu-  
 leiti bygðu, og Kumraland  
 (*Cumberland*), í hverju Kumrar  
 (*Kymrar*) bjuggu. Innbyggjar-  
 arnir kallast:
- Englar (Einglar), 4, 13. 17. 49.  
 51-53. 288. 363(?). 366; 5,  
 94. 227; 6, 407. 428. 435.  
 439. 441; 7, 77. 236; 10,  
 376. 426; 11, 188. 191. 198.  
 199.
- Englandsmenn, 11, 243; og  
 Englis- (Einglis- Engils-) menn,  
 5, 239; 6, 412; 7, 29; 10,  
 274; 11, 162. 185. Kon-  
 ungrinn: Englands konungr og  
 Englakonungr, og hjá skáld-  
 unum: Engla stillir, 6, 435;  
 Englands-allvaldr, 5, 1; -drott-  
 inn, 5, 32.
- Englandshaf, 4, 329; 10, 398;  
 11, 201; og Englandsjór, 10,  
 272. Hafid milli Englands og  
 Noregs, og kannske nokkr hluti  
 sundsins milli Englands og  
 Frakklands.
- Engstr, 11, 189. Sama sem  
 Enskr; sjá þetta nafn.
- Enni, 7, 246; sjá Eðni.
- Enskr (Engstr), 1, 111. 143.  
 164; 2, 252(?); 3, 54; 4,  
 53; 5, 227; 6, 399. 418-21.  
 425; 7, 77. 185. 306; 8, 296.  
 317; 10, 424; 11, 159. 184.  
 189. 196. 198. 431. 432. 434.  
 435. 436. Sá sem er af Eng-  
 landi; sjá þetta nafn.
- Eqvitanía, 1, 108; 11, 407; sjá  
 Aquitania
- Erei, 11, 231; sjá Erri.
- Erkulesstólpar, 11, 416. Hüft-  
 arnir *Kalpe* og *Abyla* sinn  
 hverjumeginn Njörvasunds, nú  
*Strædet ved Gibraltar*.
- Erlendshaugr, 8, 116. 117; 9,  
 530. Haugr nálægt Bakka (nú  
*Baklandet*) við Níbarósi í þrand-  
 heimi í Noregi.
- Ermland, 11, 414. Landið milli  
 Vindlands og Sámlands (sjá  
 þessi nöfn), þ. e. landið kring-  
 um *Elbing* í *Preussen*.
- Erneyjar, 9, 470; sjá Arneyar.
- Erri, 7, 213. 339. 340; sjá Eyri,  
 nl. Skáneyri.
- Erri (Erei, Eiri, Eyri), 11, 208.  
 231. 363. Ey subr frá Fjöri  
 í Danmörk; nú *Ærøe*.
- Esberg, 11, 306; sjá Landesberg.
- Esjuberg, 1, 244. 245. Bær á  
 Kjalarnesi í Kjalarnessþingi  
 sunnan á Íslandi.
- Esjuneseyjar (*Æsju-Æsu-Elju-*  
*nesseyjar*), 9, 17. 119. 503.  
 Esjunes kallast nú *Hesnæs*, og  
 eyjarnar *Hesnæsöer*, og liggja  
 fyrir Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Estland, 10, 391; sjá Eistland.
- Evrópa, 11, 414-16; sjá Norðr-  
 hálfan.
- Eydanir, 11, 216. 307. Þeir sem  
 bjuggu á eyjunum í Danmörk.  
 Sbr. Eylandingar og Danir.
- Eyði, 10, 169, á Vingulmörk í  
 Noregi; kannske nálægt *Kids-*  
*berg*, eða upp við Eyja- eða  
 Eyna-vatn; nú *Öjeren*.
- Eyfirþingafjörðungr, 2, 202. Sama  
 sem annars Norðlendingafjörð-  
 ungr. Máske norðrhluti Ís-  
 lands sé hér kendr við Eyjafjörð,  
 af því bræðurnir Guðmundr ríki  
 og Einar þversæingr voru þá  
 mestir höfðingjar á Norðrlandi.
- Eyfirþingar, 2, 202; 10, 61, og  
 Eyfirþingr, 2, 202. Sá sem býr í  
 Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Eyjabú, 10, 154. Byggð framar-  
 liga í Guðbrandsdölum í Nor-  
 egi; nú *Öjer*.
- Eyjafjarðarströnd, 1, 269. Strönd-  
 in austanfram við Eyjafjörð

- norðan á Íslandi; nú Svalbarðsströnd.
- Eyjaflarbará, 1, 251. Á er sellir eptir Eyjaflarbar heraði og yti botn Eyjaflarbar, norðan á Íslandi.
- Eyjafljöll, 1, 252; 3, 99. Svo kallast fljöll þau, er liggja austast í Rangárfingi sunnan á Íslandi. Í þessum fjallaklasi liggja Eyjafljallajökull.
- Eyjafljótr, 1, 251. 267; 2, 68. 72. 239; 4, 281; 5, 269. 314; 6, 200; 10, 61. 94. Í Sögnum skilst stundum við Eyjafljótr allt það bygðarlag er fyrrum kallabist Vablaþing, og nabi frá Siglunesi til Reyniness (sjá þessi nöfn), norðan á Íslandi; en optast meinast þó sjálfr Eyjafljótr með herabinu inn af honum. Seinna er takmörkum Eyjaflarbar- eða Vablaþings breytt svoléibis, að það nær nú lengra vestr á bóginn, nl. til Dalatáar eða Fljótahorns (Strakabjargs), og aþr skemra austrávið, nl. til Vargjár í Kaupangssveit. Stundum kallast eptir Eyjafljótri: Eyfljótingsfljótr; innbyggjararnir Eyfljótingar; sjá þessi nöfn.
- Eyjan íbri, 1, 36; sjá Iþja og Iþri.
- Eyjan helga, 9, 2. 16. 67. 115. 397. 433. 526; 10, 167;
- Eyjan mikla, 9, 16. 115;
- Eyjan stóra, 10, 167, og
- Eyjan, 9, 397; sbr. 9, 448. Ey í vatninu Mjörns (nú *Mjósen*) á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi.
- Eyjan helga, 3, 28; 7, 42; 9, 91. 396. Ey í Suðreyjum við Skotland; kallast nú *I Colm-Kill*.
- Eyjar, 2, 30; rángt fyrir Eyrar við Níðarós.
- Eyjarskeggjar, 2, 169. Þeir sem bygðu Færeyyar.
- Eyjarskeggjar (Eyskeggjar, Eyja-skeggjar), 8, 280-92; 9, 97.
193. 332. Svo kallabist appreistarflokkur af Orkneyingum, Hjóltum og fleiri eyjabúum.
- Eyjasandr, 2, 234. Lítliga heldr sandrinn við Landeyjar (Landeyjasandr), enn sandrinn undir Eyjafljóllum (Eyjafljallasandr) í Rangárfingi sunnan á Íslandi.
- Eyja-skeggjar, 9, 97; sjá Eyja-skeggjar.
- Eyjasund (Eyjarsund), 9, 387. Sund við eyjarnar Aumar í Stafangsflóa á Rogalandi í Noregi. Frekeyjarsund, sem sumar bækir hafa, er rángt, því konungurinn sigldi frá Aumum í Eyjasundum til Björgynjar, en Frekeyjarsund er norðr á Mæri.
- Eyjavatn, 9, 14. 286. 316. 402. 410. Vatn á Raumaríki í Noregi, nú *Øjeren*. Fyrir austan vatn þetta lá Eyjasýsla, hverrar innbuar köllubust: Eynir.
- Eykundasund, 5, 3. 6. 10; 9, 387; sjá Eikundasund.
- Eyland, 4, 125. 155; 11, 307. 387. Eyjan *Öland* í Sviaríki.
- Eylendingar, 11, 382. 383. Sama sem Eyðanir, þeir sem bjuggu á eyjunum í Danmörk, mótsett Jótum, sem bygðu meginlandið.
- Eylimaflótr, 1, 88; sbr. 12, 33; sjá Limaflótr.
- Eynafylki, 4, 91; 10, 183. Fylki eða sveit norðr við Naumudal í Þrándheimi í Noregi, svo kallab eptir Innri og Itri-eyjunum (nú *Inderöen* og *Yderöen*) í Þrándheimsfirði. Fylki þetta er nú vestri hluti Inderöens-fógetadæmis.
- Eynir, 4, 91. 237; 10, 183. Eynafylkiabúar.
- Eynir, 8, 399. Þeir sem bjuggu í Eysýslu austan við Eyjavatn (*Øjeren*) á Raumaríki í Noregi.
- Eyrar (Eyjar, rángt), 2, 29. 30; 6, 13. 21. 24; 7, 3. 311. 322; 8, 72. 88. 94. 113. 114. 152. 158. 160-63. 169. 177-78. 261. 326. 332-33. 339. 365.

369. 372-74. 376-77. 390; 9, 7. 15. 22. 23. 61. 91. 99. 125. 127. 171. 256. 429. 449. 464; 10, 411. Svo kallabist sá stafr við Níðarós í Þrándheimi í Noregi hvar Eyraþing var haldib; sjá þetta nafn. Eyra-  
annar meina menn se sama, sem nú kallast *Brötören*.
- Eyrar, -8, 315-17, við Martu-  
kirkjugarð í Oslo í Vikinni í Noregi.
- Eyrar, 9, 276. Nú *Eyraryakki* í Arnessþingi suhnan á Íslandi. Bæti nöfnin eru kend við eyra-  
annar við Ölvusárós.
- Eyrar, 9, 468; sjá Aurar.
- Eyarsund (Eyrasund), 1, 27. 131; 2, 287; 3, 219; 4, 365. 367. 370. 371; 5, 8; 6, 331; 7, 151. 212. 339 (?); 10, 50. 81. 95. 103. 335. 339; 11, 225. 230. 238. 279. 390. Sama sem nú kallast *Öresund*, milli Danmerkr og Svíaríkis.
- Eyarsund, 11, 279; sjá Eyra-  
sund.
- Eyrastræti, 9, 512. Gata í staðn-  
um Oslo í Vikinni í Noregi.
- Eyraþing (Æyraping), 6, 24. 192. 237; 7, 1. 228. 300. 311. 334; 8, 41; 9, 1. 48. 91. 97. 113. 199. 215. 231. 242. 243. 252. 254. 256. 328. 449. 460-62. 476. 478. 496. 528; 10, 79. 273. Brúkast bæti um þingib og þingstaðinn á Eyrum, við Níðarós í Þrándheimi í Noregi.
- Eyri (Erri), 7, 213. 339. 340, Eptir samanhenginu er hér ekki meint Erri (*Ærðe*), heldr Eyri (*Skagör*) eins og Heimskringla hefir.
- Eyri, 11, 208. 231; sjá Erri, nl. *Ærðe*.
- Eyskeggjar, 8, 281. 283; sjá Eyjarskeggjar.
- Eystland, 4, 9. 162; sjá Eist-  
land.
- Eystraland, 4, 155; sjá Eystra-  
Gautland.
- Eystra-Gautland (Eystraland), 1, 115. 131; 4, 155. 198; 8, 16; 10, 39; 11, 394. Hérur-  
bil sama sem núverandi *Öster Gothland* í Svíaríki; sambr. Gautland.
- Eystrasalt, 1, 62. 100; 4, 40. 193; 6, 23; 8, 30. 64; 11, 15. Sama sem nú kallast *Östersöe*. Í Fm. S. 4, 40, kallast haf þetta: Salt („austr í Salt”), og 4, 193 „rauba Salt”.
- Eystríbygd, 2, 214. Austríbygðin á Grænlandi í Ameríku, hvernar afstaba enn er óviss.
- Eystrídalir (Austr-Dalir og Dalir), 4, 379; 5, 330; 8, 47. 58-60; 9, 16. 115. 233-36. 318. 342. 367. 396. 472. 526. Fylki þetta lá fyrir austan Gubbrands-  
dali og Heimbörk, og gekk allt norðr til Þrándheims; að austan lá Kjölriann og Dalirnir í Svíaríki, af hverjum nokkr hluti stundum sýnist talinn til Eystri-  
Dala (nú *Österdalen*) í Noregi.
- Eystríðælir, 5, 330. Innbúar Eystri-Dala í Noregi; sambr. Dalamenn.
- Eysýsla (Æisusla), 4, 43; 10, 391. Sama sem nú kallast *Ösel*, ey við Estland í Rússlandi.
- Eyverskr, 1, 144; 10, 376. Sá sem er úr Orkneyjum og Sudr-  
eyjum.
- Eyvik, 2, 203; sjá Heyvik.
- Eyvindarbúðir, 11, 252. Bær Eyvindar bífru í Hjarranda-  
sýslu á Vendilskaga á Norðr-  
Jötlandi í Danmörk; kannske sama sem nú *Vinstrup* (Ei-  
vindstorp þ. e. Eyvindarþorp) í *Venneberg Herred*.

**F**ab (Pab), 9, 305. Á fyrir norðan Oslo í Vikinni í Noregi.

Fabjon, 7, 235; sjá Apardjon.

Fagrabrekka, 3, 142. 146. 150. 151. Bær í Hrutafurði, vestan á Íslandi.

- Fala, 9, 402. Bær á Raumaríki í Noregi; kannske sama sem nú kallast *Folmo*, eða bærinn *Folvel*.
- Falong, 11, 377; sjá Valung.
- Falstr (Flastr, Flaustr), 6, 89, 255; 10, 293. 310; 11, 231, 360, 362, 363. Eyjan *Falster* í Dánmörk.
- Falstr- (Flastr-) byggjar eða byggvir, 6, 89. Innbúar eyunnar Falstr í Dánmörk.
- Farðhus, 11, 358. Sama sem nú *Fardhuus* í *Farthusæ*- eða *Fahrds*-héraði á Hallandi í Svíaríki.
- Farmannshaugr, 1, 12. Í þessum haugi, sem enn stendr á akrinum við Jarlsberg í *Sembs* (þ. e. *Sæheims*) sokn, skamt frá Túsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi, var Björn farmadr (þaraf nafnið) Haraldsson hárfagra heygðr.
- Fauska- eða Föska-bryggja (Fiska-bryggja), 8, 360, í Björgyn á Norðhörbalandi í Noregi.
- Faxaós, 1, 236. Opð á Faxaflóa milli Reykjaness og Snæfellsness subvestan á Íslandi.
- Fæcyjarsund, 1, 40. Sundið við Fæey (nú *Feyðe*) á Norðhörbalandi í Noregi; sjá Freyjasund.
- Feginsbrekka, 8, 92. Hvoll milli Steinbjarga og Nidaróss í þrándheimi í Noregi.
- Fellsbverfi, 2, 191. Sveit í Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Fenebi og Feney, 10, 44; 11, 299. Sama sem nú *Venedig*, og Feneyjabotnar, 11, 416. Vikin við Venedig og Adriatíska hafib.
- Feneyjar, 5, 84; sjá Finneyjar.
- Fenhring (Rign), 8, 187; 9, 20; 10, 64. Ey skamt fyrir utan Björgyn á Norðhörbalandi í Noregi; kallast nú *Asköe* eptir bænum Aski, sjá A. Rign, 8, 187, er auðsjáanliga rángt fyrir
- Ríng, þ. e. Fen-Ríng eða Fenhring.
- Ferbleikr, 11, 342; sjá Fyrileif.
- Fetlaðfjörðr, 4, 55; 5, 160. Líkliga heldr fjörðrinn við Brest í Bretagne á Frakklandi, en Biskajíska hafib.
- Feyjarborg, 1, 40. Eptir nafninu að dæma setti þetta að skiljast um berg á Fæey, seinna Feye eða Feyi; en eptir samanhenginu verður Feyjarborg að vera afbakad fyrir Freidaberg.
- Fjadrundaland (Fjörðungaland), 4, 155. Sá hluti Upplands í Svíaríki er lá milli Verma-Vestmanna- og Tiunda-landa.
- Fjales, 10, 87, líkliga rángt; sjá Palenz.
- Fjalir, 1, 237; 2, 252; 3, 14, 36; 10, 184, 189, 355. Svo kallast enn nyrðsti hluti Sogns eða Sygnafylkis í Noregi. Fjalir eða Fjalafylki samsvarar þá héraumbil suðausturhluta Sunnfjarðar (nú *Söndfjord*), eða *Askevolds* og *begge Dale Skibredet*. Innbyggjararnir kallast:
- Fjalir, 8, 110, og
- Filir, 6, 254, 408, 436; 8, 110; og Noregs konungr Fila-drottinn, 6, 254, 436.
- Fjarðbyrjusund, 9, 48; sjá Fjörbyrjusund.
- Fjeldbyrg, 9, 106; sjá Fjölbyrju.
- Fifi eða Fifr, 4, 293. Núverandi *Fife*-*Shire* á Subr-Skotlandi, milli fjarðanna *Firth of Forth* og *Firth of Tay*.
- Fimreiti (Fimreri, Fjörteiti, Fossreik), 8, 203, 212. Bær sunnan fram við Soknadals (nú *Sogne-dals*-) fjörð í Sogni í Noregi; kallast nú ýmist *Fimmeride*, *Fimbereide* eða *Femmeret*. Af því þeir sem bjuggu á Fimreiti kallast Eitbyggjar (sjá þetta nafn), sýnist heiti bæjarins í fyrstu hafa verið Fimbreiði.

- Finayjar, 10, 399-400; sjá Finn-  
eyjar.
- Fingisjör, 9, 405; sjá Vingisjör.
- Finnabú og Finnbú, 8, 10; 10,  
273. Sama sem Finnmörk.
- Finnabygðir og Finnbygðir, 10,  
76, 121. Sama sem Finnmörk.
- Finnar, 1, 8-10; 2, 175; 5, 4,  
42, 82, 207; 6, 370, 377-79;  
7, 20, 115, 129, 215-16, 344;  
8, 183; 9, 494; 10, 44, 76,  
307. Innbúar Finnmerkr í  
Noregi.
- Finnar, 4, 44. Þeir sem bygðu  
Finnland.
- Finnbú og Finnbygðir, sjá Finna-  
bú og Finnabygðir.
- Finnceði, 11, 358. Fylki í Svi-  
þjóð. Núverandi Finweden á  
Smálöndum í Svíaríki. Í þessu  
fylki lá Austbú, Vestbú, og  
Súrbú.
- Finneyjar (Feneyjar, Finayjar),  
5, 44, 84, 237; 10, 399, 400.  
Sama sem nú kallast *Findöc*,  
ey í floanum fyrir norðan Staf-  
angr á Rogalandi í Noregi.  
Sbr. Aslækr af Finneyjum í  
Mannanafna-registrinu.
- Finnland, 1, 122; rángt fyrir  
Valland.
- Finnland, 4, 44, 162. Nú *Fin-  
land* í Rússaveldi. Fyrir sunn-  
an Finnland lá Kyrjalaland, nú  
*Karelen*, við hvert Kyrjalabotn  
er kendr; á hina síðuna lá  
Kvenland, (nú *Österbotn*);  
Innbyggjararnir: Finnar, og  
Finnlendingar, 4, 44.
- Finnmörk (Mörk), 1, 8; 3, 135;  
4, 119, 231, 296, 315; 5,  
235; 6, 377, 379; (7, 343,  
rángt); 10, 43, 271, 272, 423.  
Finnmörk kölluðust í fornöld  
löndin milli Gandvikr og Há-  
logalands í Noregi, og samsvarar  
þá Finnmörk löndum þeim er  
nú kallast *Fin-* og *Lapmar-*  
*ker* í Noregi, Svíaríki og Rúss-  
landi; sbr. Finnbú og Finna-  
bygðir. Finnmerkr-buar köll-
- uðust Finnar, sjá þetta nafn,  
og sá sem var úr Finnmörk:
- Finnskr, 2, 320; 4, 7, 167; 10,  
178.
- Fjón, 1, 154, 155, 183; 6, 75,  
82, 83, 88, 89, 174, 175, 294,  
311; 11, 43, 47-49, 51, 53,  
55, 58-62, 77, 90, 91, 153,  
156, 209, 230, 231, 250, 257,  
261, 262, 266, 281, 286, 308,  
309, 352, 360, 361, 363. Ey-  
landið *Fyen* í Danmörk. Eyja-  
búarnir kallast:
- Fjónar, 6, 39?
- Fjónbúar, 6, 74; 11, 351, 361.  
og
- Fjónbyggjar eða Fjónbyggjar, 6,  
294; 11, 67.
- Fjörbung, 9, 313; sjá Frobung.
- Fjörbungaland, 4, 155; sjá Fjabr-  
undaland.
- Firðafylki, 1, 26, 90, 93, 238;  
4, 23; 10, 188, 189, og
- Firðir, 1, 4, 62, 87, 167, 227;  
2, 252; 3, 14, 43; 4, 6,  
246; 5, 10, 16; 7, 205, 215,  
285, 287, 290, 301, 334, 343;  
8, 99, 109, 183 (?); 9, 21 (?),  
59, 63, 216, 473; 10, 142,  
188, 189, 279, 355. Sá hluti  
Noregs er lá milli Sunnmæris  
að norðan, Sogns og Fjala að  
sunnan og Gubbrandsdala að  
austan. Firðafylki greindist í  
Sunnfjörð (nú *Söndfjord*) og  
Norðfjörð (nú *Nordfjord*).  
Fjarðabúarnir kallast:
- Firðir, 1, 301; 5, 74; 6, 88;  
sbr. 12, 139; 8, 110; og Nor-  
egskonungur Fjörð (þ. e. Firða)  
fylkir, 6, 88.
- Firðir vestr, 11, 158; sjá Vest-  
firðir á Íslandi.
- Firirleif, 7, 177; sjá Fyrirleif.
- Firni, 8, 338. Bögumæli fyrir  
firði, sem stendr í textanum.
- Fiskabryggja, 8, 360; sjá Fauska-  
bryggja.
- Fittjar (Fittjar), 1, 14, 40; 2, 4;  
4, 18; 5, 128; 6, 39; 10,  
382, 424. Konungsþú og stór-

- byli á eyinni Störð (nú Störðe) á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Fitje*.
- Fjölbyrja (Fjölbyrða, Fjeldbyrg), 9, 11. 107. 223. Ey eða annes norðanverðt í enum stóra Stafangarslóða nyrðst á Rogalandi í Noregi; nú *Fjölbyrje*. Sbr. Fjörbyrjusund.
- Fjöll, 11, 126. Bær í Noregi, óvist hvar; átrir lesa Fljót, sjá þetta nafn.
- Fjöllungar, 8, 399. Þannig sýnist skrifarinn hafa afbakad nafnið Foldungar, eptir nýrri breitingu nafnsins á Foldinni í Noregi til *Follong*.
- Fjörbyrju- (Fjarðbyrju-) sund, 9, 48. Annadhvert sundið milli eyinna Mosts og Herfils á Rogalandi í Noregi, eða sama sem Stafangarsfjarðar mynni, er nú kallast *Brofford*.
- Fjörðr, 2, 245. Þrandheimsfjörðr í Noregi-og sveitirnar kringum hann.
- Fjörðr, 4, 37. Sama sem Osloarfjörðr; annars sýnist hér ega að lesast „austanfjarðar.“
- Fjörðr, 4, 271. Líkligast Sognafjörðr, eða fjörðrinn sem skerst inni Sogn í Noregi; getr líka skilist um Ostrarfjörð.
- Fjörnefsfjörðr, 8, 422; sjá Hornesfjörðr.
- Fjörteiti, 8, 212; sjá Fimreiti.
- Flaðkasfjörðr, 8, 338; 9, 125. Fjörðrinn við Flabka; sjá næsta nafn.
- Flabki (Flagðki, Flauki), 2, 16; 8, 72. 338; 9, 23. 468. Bær með höfn skamt frá Digrmúla við Niðarós í Þrandheimi í Noregi; nú *Flakke*.
- Flagðki, 9, 468; sjá Flabki.
- Flandr, 6, 398; 10, 92; 11, 422. Herumbil sama sem nú *Öst-og Vest-Flandern* í Niðrlöndunum. Sbr. Flæmingjaland.
- Flastr, 6, 89; sjá Falstr.
- Flastrbyggvir, 6, 89; sjá Falstrbyggjar.
- Flatamynni, 11, 392. 398; sjá Plazmynni.
- Flauki, 2, 16; sjá Flabki.
- Flaustr, 6, 258; sjá Falstr.
- Flaustrgafl, 9, 40; sjá Flostrgafl.
- Fljót, 7, 124. 126. 137; 11, 126. Bær í Noregi; sbr. Fjöll.
- Fljót, 11, 187. Líkliga sama sem Hauksfljót og Humra; sjá H.
- Fljót, 1, 267; 2, 229. 232; 6, 30. Sveit yst í Skagafirði norðan á Íslandi. Innbyggjararnir Fljótverjar.
- Fljótisdalur, 2, 197. Hérabíð beggja vegna við Lagarfljót í Kibjafellsþingi austan á Íslandi.
- Fljótshlíð, 2, 26. 202. Sveitir að vestanverðu við Markarfljót í Rángarþingi sunnan á Íslandi.
- Fljótverjar, 2, 229. Þeir sem búa í sveitinni Fljótum í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Flokavari, 1, 235. Sama sem nú hnúkrinn *Ryvarden* eða *Ryvaren* á landamæri Rogalands og Sunnhörðalands í Noregi.
- Flokavagr, 1, 235. Vik á Hjaltlandi.
- Flóruvagar (Flóravágar), 7, 183. 246; 8, 286-88. 300; 9, 42. 97. 332. 457. 500; 10, 26. Vik austan á eyinni Fenhring á Norðhörðalandi í Noregi.
- Flostrgafl (Flaustrgafl), 9, 40. Á nesinu austan við Niðarelfu austast á Auströgdum, eða vestast á Vestfold, eptir sem Niðarelfá er látin ráða landamerkjum þessara fylkna eða ekki; við Vikina í Noregi.
- Flyðrones, 11, 127. Líkliga sama sem nú kallast *Fliørnes* nálægt Borgund á Sunnmæri í Noregi.
- Flæmingjaland, 1, 133; 3, 29; 4, 48. 123; 6, 66; 10, 392; 11, 202. 227. 246. 247. 262.

282. 287. 288. 292. 293. 416. Subtrhluti Niðrlandanna, að sunnan lá Valland, að norðan Frisland; sbr. Flandern. Innbyggjararnir  
Flæmingjar, 1, 134; 5, 137; 11, 292.
- Flugumýri, 10, 59. Bær í Blönduhlíð í Skagafelli norðan á Íslandi.
- Foksteinar, 9, 18. 119. Holmr, er nú kallast *Fogsteen*, vestanverft við ána Sýru, syðst á Rogalandi í Noregi.
- Folayöller, 9, 316. 343. 403. 441. Bær í Noregi, á Raumaríki?
- Foldarsýsla, 9, 271. Líkliga heldr á Aust- en Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Foldhella, 9, 475. Líkliga hellan við Eirúsvág skamt norðr frá Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Foldin, 1, 59; 3, 42; 4, 20. 103. 118; 5, 3. 8; 7, 250. 302; 8, 132. 168. 273. 274. 330. 424. 426; 9, 45. 111. 115. 269-71. 273. 348. 362. 363. 368. 501; 10, 52. 71. 73. 98. Við nafnið Fold (nú *Folloug*) skilst í Sögunum: stundum fjörtr sá inn af Víkinni í Noregi, er nú kallast *Christianiafjörð*, og hvers innsti eða norðasti hluti líka kallast Óslóarfjörtr eptir staðnum Ósló; stundum sveiturnar beggjavegna við fjörð þennan, er kölluðust Austfold og Vestfold, og er stundum óvist hvert af þessum fylkjum meint er við Fold, t. d. 9, 271. Innbyggjararnir kallast:
- Foldungar (Fjöllungar), 8, 399; 9, 271. 307; en líka Vest- eða Vestr-fylðir, sjá V., þaræmóti finnast nöfnin Austfold og Austfylðir ekki í Sögunum, nema undir nöfnum Fold og Foldungar.
- Folk eða Folka, 8, 440. Sama sem nú *Fölke* eða *Fylkesbyg-* den, innarliga í nyrðri hluta Sögu í Noregi.
- Folkasberg, Folkberg og Folkisberg, 9, 232. 360. 363. Bær í Heggum í Borgarsýslu í Vínulmörk í Noregi; nú *Folkensborg*.
- Folkn, 8, 70. 159. 363; sjá Folskn.
- Folkrin, 5, 304. 306. Ey í Naumdælafylki eða norðr á Halogalandi í Noregi.
- Folskn (Fólkn, Folsn, Fosn), 8, 41. 70. 159. 267; 9, 464. Ey á Norðmæri í Noregi; nú *Stor-Fosen*, hvareptir *Fosens-Lehn* er nefnt. Á cynni var konungsábu.
- Forborði, 7, 29. Bær í Noregi, í þrándheimi?
- Forland, 7, 285. Bær í Noregi; sjá Färland.
- Formintera, Forminterra (Formitena), 7, 81. 83. Eyjan *Formentera* hjá Íviza í Spaníu.
- Fornafjall, 8, 439; sjá Svaforna.
- Fors, 9, 312. Bær nálægt Munkabúi við Ósló í Víkinni í Noregi; kannske sama sem nú *Övre-Fos*.
- Fors (Foss), 7, 338; 11, 343. Bær á Raumaríki í Noregi; nú *Fos*, skamt frá *Blakjer*.
- Fors, 7, 177. 251. 272; 8, 420; 10, 431. Bær á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Fos* í Tunguheraði í Bahúsleni í Svíaríki.
- Forsdahl, 1, 62, sjá Raumsdahl. Þetta mismunarnafn sýnist benda til að Raumsdahl hafi verið kendr við niðinn eða dunurnar í Rauma.
- Forskirkja, 7, 251; 8, 420. Kirkjan að Forsi á Ránríki, hvar enn er kirkjústabr.
- Forsæla, 9, 18. Bær á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Fors-hella* í Bahúsleni í Svíaríki.
- Fortuna, 8, 425; sjá Þortyrja.
- Forþung, 9, 313. 320; sjá Froþung.



Foss, 11, 345; sjá Fors.  
 Fossreik, 8, 203; sjá Fimreiti.  
 Fótvik (Pottvik), 11, 337-41. Vik  
 er núllum *Skaanör* og *Malmö*  
 gengr inn til bæjarins *Hammer*  
 á Skáni í Svíaríki.  
 Foxerni, 7, 55. 57. 60. 61. Nú  
*Fuzerna* við eystri arm Gaut-  
 elfis á Vestra-Gautlandi í Svía-  
 ríki.  
 Frakkar (Fraccar, Franzesar), 1,  
 106. 124; 5, 137. 138; 6,  
 137. 426; 7, 329; 10, 85.  
 Innbyggjarar Frakklands. Kon-  
 ungrinn Frakkakonungur, 10,  
 85, Frakkafylkir, 1, 124 og  
 Frakklands stýrir, 11, 313.  
 Frakkland (Fracland), 1, 106. 108.  
 114. 122. 133; 6, 133; 7,  
 329; 11, 313. 405. 407. Við  
 Frakkland skilst í Sögunum  
 bæði einvaldsríki Kalls mikla,  
 og það eiginliga Frakkland eptir  
 landaskiptunum sem gjörð voru  
 í Verbun. Landsfolkib Frakkar.  
 Seinni tíðar nafn á Frakk-  
 landi er:  
 Franz, 6, 74; 10, 85. 92, með  
 innbyggjurunum:  
 Franzesar, 5, 185.  
 Freiba (Fröða, Fræþi), 1, 39;  
 10, 382. Ey á Norðmæri (ekki  
 Sunnmæri) í Noregi; nú *Fred-  
 öe*. Á þessari ey lá konungs-  
 baúð Birkiströnd, og  
 Freibarberg (Feyjarborg), 1, 40,  
 og suðr frá eyinni Freyarsund,  
 sem án efa er afskafð fyrir  
 Freifeyarsund á sama hátt og  
 Feyjarborg, þ. e. Freyjarborg,  
 fyrir Freibarberg; þáramoti  
 liggja Rastarkálfr (nú *Lille  
 Ristöe*) suðr við Qvammsey  
 sunnarliga á Sunnmæri, og  
 skamt þar fyrir sunnan Frekey,  
 nálægt hverri Frekeyarsund  
 hefir verið; og Feey með Feey-  
 arsundi sunnanverðt við Holm-  
 inn grá, norðarliga á Norðhörða-  
 landi. Öllum þessum stöðum

hefir söguritariinn eða afskrifar-  
 arnir slengt saman.  
 Frekeyjar, 5, 18. Eyjar eða ey  
 (nú *Frekøe*) suðr undir Staði  
 á Sunnmæri í Noregi; sbr.  
 Bjarneyjar. Sundið sunnan við  
 þessa ey kallaðist:  
 Frekeyjarsund, 9, 33. 228; 10,  
 119. Standum er sundi þessu  
 blandað saman við önnur sund,  
 svo sem: Bjarneyjarsund, 5, 18;  
 Eyjasund, 9, 387; hvertveggja  
 rangt; og Freyarsund, 1, 40;  
 hvar óvist er hvert réttara er.  
 Freyarsund (Frekeyjarsund, Fe-  
 eyjarsund), 1, 40; sjá Freiba  
 og Freibarberg.  
 Freysmosi (þreysmosi), 11, 369.  
 Mýri í *Alsted* heraði á Sja-  
 landi í Danmörk.  
 Fribleikr, 11, 342; sjá Fyrileif.  
 Frisár, 1, 106. 124. 133; 2, 311;  
 6, 363; 10, 51. 351. 375;  
 11, 194. 405. Þeir sem byggðu:  
 Frisland, 1, 8. 122. 133; 4, 45.  
 122; 6, 398; 11, 355. 416.  
 Svo kallast í Sögunum ekki  
 einungis norðrhluti þeirra nú-  
 verandi Níðurlanda, heldr líka  
 löndin norðr með hafinu allt  
 norðr á vestráðu Suðr-Jötlands  
 í Danmörk. Sá hluti Frislands  
 er lá fyrir norðan Egðerá heyrði  
 þó ekki til Danmerkr, því hann  
 var byggð af frabrugðinni þjóð  
 Dönnum. Konungurinn Frisa-  
 fylkir, 1, 124; og sá sem er  
 af Frislandi: Friskr, 6, 362.  
 Fröða, 1, 39; sjá Freiba.  
 Fröða-ás og Fröðás, 8, 427. 433.  
 434; 9, 40. 155. Fjallhryggur  
 fyrir ofan Tunsberg á Vestfold  
 í Vikinni í Noregi.  
 Fröðung (Forþung, Fjörðung), 9,  
 313. 320. Á fyrria staðnum  
 er sagt að ey þessi liggði í Thýri,  
 vatni á Hringaríki í Noregi; á  
 seinni staðnum að hún sé í  
 Raund, vatni á Habalandi, er  
 virtist réttara.

Frosta, 2, 35. 40. 44; 4, 92; 7, 196; 10, 322. Nes í Skeynafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Frosten*. Á þessu nesi eða tanga inni Þrándheimsfirði var Fróstóping haldið, og eru Fróstupingslög, sem nefnast 1, 31 og 34, þarvið kend.

Frostóping og Frostuping, 1, 31. 32. 34; 2, 43. 45; 4, 18; 7, 136. 139; 9, 438; 10, 100; sjá Frosta. Til Frostupings atti allr Þrándheimr lögbingis-sökn.

Frysja, 8, 400; 9, 44. 165. 274. 285. 305. Á við Oslo í Vikinni í Noregi; líkliga sama sem nú kallast *Aggerselo*. Á ánni var

Fryjubró, 8, 403. 506.

Fræði, 10, 382; sjá Freida.

Fuer eða Fuir, 11, 393. Líkliga ætti hér að lesast Fuiz, þ. e. *Woelze*, eða norðaustr-hluti eyunnar *Usedom* í Pommern, með samnefndri borg.

Fundueið (Fundueið), 9, 402. 406. Líkliga eidi við *Fundenfosseen* í Glauma á landamæri Audals og Raumaríks í Noregi.

Furusund, 8, 146. Nú *Furesund* í Sunnfirði í Fírbafylki í Noregi.

Fuznon, 11, 393. Þetta nafn brukast hér bæði um lands-plátsið og borgina á því, og er án efa sama sem eyjan *Usedom* í Pommern, hverrar gamla heiti var *Uznam*, með samnefndri borg, sem Saxi Grammaticus kallar *Usnum* og *Osnum* oppidum; sbr. *Uspa*.

Fylingsfjörðr, 9, 19. Okunnr fjörðr milli Karmsunds og Siggjarvágs; sjá þessi nöfn.

Fýri, 9, 350. Bær í Nessökn ofarlíga á Raumaríki í Noregi.

Fyrileif, Fyrirleif, Fírerleif, Fýrizleif (Fyrileif, Ferð- og Frið-leik), 7, 177. 185. 334; 8, 325; 11, 342. Bær nálægt Dragsmörk-

um að sunnanverðn við Goðmarfjörð á Ránríki í Vikinni í Noregi.

Fýrisvellir, 5, 249. 250; 11, 180. Nú *Fýriswald*, slétturarnar við Fýrisá hjá gömlu Uppsölum í Svíaríki. Hér sæði Hrólfur Kraki ur gullhorninu, og því kallast gullið Fýrisvalla sæð, 1, 50.

Fyr-Vald, 4, 65, líkliga rángt; sjá Valdi.

Færayjar, 10, 393; sjá Færeyjar. Færeyjar, 6, 75, rángt, fyrir Eigotaland, þ. e. eyjarnar í Danmörk.

Færey, 4, 343, og

Færeyjar (Færayjar), 1, 178. 234. 247; 2, 89-92. 95-97. 105. 107-9. 112-18. 121. 123. 125-28. 168. 169. 172; 3, 24? 4, 109. 279. 284-88. 306. 310. 312. 341. 343-48; 8, 7. 9. 10. 12. 120; 9, 195. 324; 10, 317. 393; 11, 411. Nú *Færøer*, milli Hjaltdlands og Íslands, í Danakonungsríki; fyrrum láu þær undir Noreg. Þessar nefnast Færeyjar: Austrøy, Dimon, Sandey, Skufey, Straumey, Subrey, Sviney, Austreyjar og Norðreyjar. Eyjabúarnir köllubust:

Færeyingar, 2, 88. 89. 92. 109. 172; 4, 285. 286. 307. 312. og sá sem er úr eyjunum

Færeyskr, 4, 285; 8, 362.

Förland (Forland), 7, 12. 285. Bær í Noregi; máske við fjörð þann, er gengr jafnsíðis með Karmsundi til norðrs inni meginlandið á Rogalandi í Noregi, og nú kallast *Förrelandsfjordr*.

Föskabryggja, 8, 360; sjá Fauskabryggja.

Gaðis, 11, 415. 416. Nes (ránglaga nefnt ey) á Spáni, á hverju býrinn *Cádiz* nú stendur. Galicia, 11, 416, og Galizu- (Galizsio-) land (Vestr-

- Galicíaland), 7, 78; 11, 302. Landið *Galicía* á norðrhluta Spánlands; kallast líka Jakobsland.
- Galvei, Galvæi (Galnei er rángskrifab fyrir Galuei), 9, 416. Landið *Galloway*, eða *Stewartry of Kirkudbright, Shire of Wigton*, og nokkr hluti af *Ayr Shire*, á Subr-Skotlandi.
- Gamlaleir, 10, 382, í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi.
- Gandvik, 4, 238; 10, 202. 204; 11, 43. Hafði milli Finnmerkr og Bjarmalands, móts við Helsingjabotn að vestan; nú Hvitahafið. Við Gandvikr þokuland 11, 43 er líkliga meint Finn-mörk, sem hér brukast fyrir Noreg, og meiningin er þá: austan af Noregi meiga Íslendingar vænta Haralds Gormssonar.
- Garbar, 1, 258; 4, 111; 9, 436. 453. 456; 10, 24. Bær á Akranesi við Borgarfjörð sunnan á Íslandi.
- Garbar (Garþar), 1, 76. 98-101. 135. 137. 139. 143. 185. 222; 2, 96. 121. 224. 289; 3, 52; 4, 215. 221; 5, 89. 107. 117. 124. 200. 215. 221; 6, 22. 132. 133. 169-73; 10, 224. 230. 232-33. 259. 275. 376. 396. 404. 427. 495, og
- Garbaríki, 1, 76. 81. 96. 99. 139. 142. 145. 187. 222. 275; 2, 95. 289; 3, 36. 47. 50. 55; 4, 26. 106. 124. 198; 5, 25. 36-39. 43. 68. 88. 89. 104. 117. 121. 200. 270-79. 284-85. 297-98; 6, 11. 18. 19. 21. 23. 102. 131. 237; 10, 43. 223. 225. 227-30. 245. 260; 11, 194. 201. 210. 212. 294. 335. 354. 414; og
- Garðaveldi, 10, 240. Öll þessi nöfn brukast um land það í Austrvegi, er hérumbil samsvæði því seinna svokallada
- Stóra- og Litla-Rússlandi, og greindist í þrjá höfuðhluti, n. l. Holmgarb, Kænugarb og Palt-eskju; þarabauki nefnast í Garbaríki ýms lönd og hérað, t. d. Austriki, Subrdalir, Surzdalir, Valgaría; sjá öll þessi nöfn á sínum stöðum í registrinu. Sá sem er úr Garbaríki kallast Gerzkr og Girzkr; sjá þessi orð.
- Garðarsholmr, 1, 235; 11, 411. 412. Elsta nafn Íslands.
- Garbr, 6, 148. 152. 154. 167; sjá Mikligarbr. Á þessum stöðum kallast Grikkjakonúngur: Garðskonúngur.
- Garðs (Gaz), 11, 383. Þýrinn *Garz* á eynni Rygen í Pomern.
- Garheimar og Garheimr, 9, 469; sjá Tjelgarheimr.
- Garmara, 9, 270; sjá Damíab.
- Garpsdalr (Garðdalr rángt), 2, 21. Bær í Geiradal innaf Kroksfirði í Þorskafjarþingi vestan á Íslandi.
- Gascon og Gascónía, 10, 85; sjá Gaskún.
- Gáseyri (Háleyri, rángt), 3, 90, og
- Gásir, 2, 63; 6, 200. 360. Bær og höfn innanverðt við Toppseyri í Eyjafirði, norðan á Íslandi.
- Gásir, 11, 393; sjá Grozvin.
- Gaskún (Gascon, Gascónía), 10, 85. Landið *Gascogne* á Frakklandi.
- Gata, 2, 90-93. 95. 107. 114. 125-27. 168; 4, 284. 307. 312. 343. 348. Bær á Austrey í Færeyjum. Bæjarmennirnir Götuskeggjar; sjá þetta nafn.
- Gaubland, 10, 252; sjá Gautland.
- Gaul, 1, 210. 215; 8, 89. 90. 163. Á er sellr eptir Gaulardal í Þrándheimi í Noregi, og úti Orkadalsfjörð við Gaularós, 8, 37. 74; nú *Gaulosen*. Aia

- kallast nú *Gauleloven* og *Guledalsloven*.
- Gaular, 1, 237; 10, 168. Þær þessi sýnist hafa legið á Fjöllum í Sogni, eða í Sunnfirði í Firdafylki í Noregi; Fjalir og Sunnfjörðr láu fyrrum saman og eru landamerki þeirra öljós, en nú nær Sunnfjörðr yfir mestan hluta Fjalafylkis, og í firðinum heitir þær *Søndre-Gulen*, og tveir firðir *Nörd- og Mid-Gulenfjord*, svo og *Gauldal* og *Gaul-elv*, hvör örnefni án efa eru dregin af stórbýlinu Gaular. Í 4, 306 talast um Gaular milli Vikrinnar og Agða í Noregi, en þetta staðarheiti er okunnugt. Annars eru hka Gaular bæði í Sogni og Norðfirði.
- Gaularás, 4, 93. 115. 317; 6, 271; 8, 37. 72. 74. 76. 121. 148. 163. 173. 262; 9, 23. 341. 476; 10, 265. Háls, er gekk frá Gaulardal og gegnum Strindina í Þrándheimi í Noregi.
- Gaulardalr, 1, 33. 209. 214. 218; 2, 40. 186; 3, 175; 4, 91-93. 115. 317; 5, 230; 8, 37. 90. 96. 163. 164. 171. 173; 9, 27. 133. 135. 236. 257. 318. 465. 476; 10, 51. 182. 183. 265. 268. 269. 322. 330. 382. 388. 425. Dalrinn heggja-vegna við ána Gaul í Þrándheimi í Noregi; nú ýmist *Gauldalen* eða *Guledalen*. Í 4, 240 nefnist Gaulardalr í Guðbrandsdöllum, sem líkliga er rángt fyrir Ljör- eða Ljárdalr, og í 7, 343 Gaulardalr, sem líkliga er réttara en Gaut- eða Gaur-dalr, er nefnist 7, 215. Dalrinn með sveitum þeim er þar til heyrðu, og gengu allt austr til Jamtalands, kallast hka:
- Gauldælafylki, 4, 91; 10, 183; og Innbyggjararnir:
- Gauldælir, 4, 91; 8, 36. 173. 175. 394; 10, 183. 273.
- Gaurdalr, 7, 215; sjá Gautdalr.
- Gautakastali, 10, 153. Kastalinn yfir Danakleif í Tunsbergi.
- Gautalög, 7, 53. Sama sem Gautland.
- Gautar, 4, 42; sjá Gotar.
- Gautar, 1, 28. 132; 4, 119. 126. 200. 201; 6, 330. 334. 335; 7, 53. 55. 56. 209. 210. 337; 9, 385. 391. 392. 401; 10, 47. 65. 196. 392; 11, 358. Innbyggjarar Gautlandanna í Svíaríki, þó optast Vestra-Gautlands. Sambr. Vestra-Gautar. Austr-Gautar nefnast ekki í Sögnum. Gauta-stýrir, 10, 47, þ. e. Birgir jarl.
- Gautasker, 1, 131. Sker við Eystra-Gautland í Svíþjóð.
- Gautaveldi, 3, 215. Sama sem Gautland.
- Gautavík (Gota- Gotu- og Götu-vík, eru rángnefni), 3, 109-11. 120. Vík við Borgarsfjörð í Kjöfellsþingi austan á Íslandi.
- Gautdalr (Gaurdalr, Gaulardalr), 7, 215. 343. Sbr. Gaulardalr.
- Gautelfi og Gautelfr, 3, 14; 4, 118. 201; 5, 239; 7, 52; 8, 61. Á er fellr úr vatninu Væni í Svíaríki og út Jotlandahaf við núverandi *Götaborg*. Gautelfi var forðum landamæri Noregs, Svíaríkis og Danmerkr. Á þessi kallast optast Elfr, sjá E., og eptir því nafni kallast: Elfarbakki, Elfargrimar, Elfarqvíslar, Elfarsker, Elfarsýsla og Elfskr; sjá þessi nöfn undir E.
- Gautland, 4, 42. 155; sjá Gotland.
- Gautland (Gotland, Gaubland), 1, 28. 115. 131. 132. 154. 250(?); 2, 79. 80. 210. 212. 220-21. 284. 288; 3, 40. 74. 82. 213. 215; 4, 121. 124. 135-36. 140. 144. 155. 179. 185. 186. 191-93. 196. 198. 210. 306. 314. 371. 385; 5, 8. 25. 41. 223. 321. 326-29;

- 6, 51. 74. 89. 330. 333; 7, 26. 52. 56. 61. 62. 129. 209. 252. 254. 304. 336; 8, 61. 182. 185. 186. 272 (?); 9, 2. 4. 54. 63. 191. 209. 218. 246. 269. 328. 391. 398. 434; 10, 3. 26. 29. 31. 37-39. 71. 72. 252. 283-84. 292. 381. 413; 11, 39-40. 45. 47. 49. 354. 394; sbr. Gautalög og Gautaveldi; sama sem nú *Götaland* í Svíaríki; það abgreinist stundum í Eystra-Gautland (*Öster-Götland*) og Vestra-Gautland (*Väster-Götland*) með innbúunum Vestr-Gautar, sjá þessi nöfn. Innbyggjararnir Gautar, sjá hér að framan, og sá sem er af Gautlandi:
- Gautskr, 8, 388; 10, 40; og Gauzkr, 2, 80; 4, 18; 6, 86. 138; 7, 53. 60. 169; 8, 22. 308; 9, 99.
- Gautuskeggjar, 2, 89; sjá Götuskeggjar.
- Gaz, 11, 383; sjá Garbs.
- Gefia, 7, 272; sjá Befsja.
- Geirhildarvatn, 1, 235. Stöðuvatn á Hjaltlandi.
- Geirland, 1, 253. Bær fremst í Borgarfirði, sunnan á Íslandi; af Landnámu sést að bær þessi, sem nú er eyðilagður af eldgoðum, hét Geitland, og lá fyrir sunnan Hvíta á Geitlöndum, en ekki fyrir vestan ána í Hvítársöbu; svo bæti bæjarnafnið og afstaban er hér rángfært.
- Geirland og Geirlandsá, 1, 251. Bær eptir hverjum áin var nefnd, í Vestr-Skáptafellsþingi austan á Íslandi.
- Geirraubar- og Geirruðar-garbar, 3, 183. 194. 197. Land með samnefndri borg í Jötunheimum austr við Íshafit.
- Geirstaðir, 4, 27. 29. 30. 121; 10, 194. 196. 209. 210. 212. 213. Stórbýli lög absetrstaðir konúnganna á Vestfold; annað hvert sama sem nú *Gjerrestad*, kirkjustaðir í *Nedenæs-fögetadæmi*, eða *Gjerstad*, skamt fyrir austan *Laurviga-fjörðinn* í Víkinni í Noregi.
- Geirsver, 4, 302. Norðast á Hálogalandi í Noregi; kannske sama sem nú kallast *Gaasver*. norðarliga í *Tromsøens fögetadæmi*.
- Geitabru, 8, 318; 9, 511. 512. Bru við Oslo í Víkinni í Noregi; kannske á ánni Ló.
- Geitaskarð (Skarð), 2, 7. 247. Bær í Långadal í Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Geitasey, 11, 391. Nú *Gedserodde* á eyinni Falstr í Danmörk; hér var konúngsbúð *Getasbye* eða *Gjeddesbye*.
- Geitúsvík, 8, 396; sjá Grettisvík.
- Geitkjör (Geitskor), 10, 65. 66. Líkliga myri á eða mötsvið núverandi *Getterøe*, skamt frá Varberg á Hallandi í Svíaríki, fyrrum í Danmörk. Sé lesið Geitskor, meinast þarvið klif á nefndum stöðum.
- Geitsbekkr eða Getzbekkr, 11, 354. Líkliga *Gjedstedaas* fyrir norðan Viborg á Norðr-Jötlandi í Danmörk; kölluð eptir *Gjedstedbye*, framhjá hverjum hún rennr.
- Geldingaholt, 10, 60. Bær framantil á Långholti í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Gelmin, 8, 164; 9, 93. Bær í Orkadal í þrandheimi í Noregi; nú *Gjölme*.
- Gerði (Gerpi), 5, 44. 84. 237; 7, 231; 10, 399. Líkliga heldir bærinn *Gjerde* sunnarliga á Sunnhördalandi, enn bærinn *Gaard* á *Talgøe* norðarliga í Stafangsflóa á Rogalandi, í Noregi.

- Gerkir, 5, 361; sjá Grikkir.
- Germania, 4, 82; 10, 235; 11, 415. Gamla latinska nafnið á Þýðskalandi; í 11, 415. er sagt, að Saxland og Germania séu eitt.
- Gerno (Gerrun, Gerun), 10, 85. Staðr við Jörðala- þ. e. Miðjarðar-hafið; sama sem nú stábrinn *Gerona* í Catalóníu á Spáni.
- Gerskr, sjá Girzkr.
- Gestbakki, 8, 427. Garbr í Tunsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Getzbekk, 11, 354; sjá Geitsbekkr.
- Gjárdakki, 2, 235. Barmrinn á Almannagjá við Þingvöll í Arnessþingi sunnan á Íslandi.
- Gjáfjörðr, 10, 144; sjá Goafjörðr.
- Gjetulía, 11, 415. Land í Afríku.
- Gilda- (Gildis-) skáli, 8, 177. 285; 9, 22. 123. Drikkjustola í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Gilja, 1, 255. 260. Bær í Vatzdal, í Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Gilling, 2, 180. Ein af Gobeyjum í Salpti á Halogalandi í Noregi.
- Gilsbakki, 2, 240. Bær í Hvítarstöðu í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Gimsar, 1, 169; 2, 41. 300; 3, 60. 108. 120. 122. 126. 129. 130. 134. 152. 161. 227. 228; 4, 61; 5, 304. 306; 6, 102; 7, 208. 335. 336. 395; 10, 322. 345. 354; 11, 126. Bær neðanverðt í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; nú *Gjemse*.
- Gimsey, 7, 273. Klaustur á Höfundu á Þelamörk í Noregi; nú *Gjemsöe*.
- Girkir, 5, 361; 8, 301; sjá Grikkir.
- Girzkr, 1, 101. 145. 187. 188. 191; 6, 23. 47. 187, og Gerskr, 1, 190; 4, 124; 6, 47. Sá sem er úr Gördum eða Garbaríki.
- Girzkr (Grieser), 7, 96. Sá sem er úr Grikklandi; hér um Girzka, þ. e. gríska tungu.
- Gislu- (Grislu-) pollar, 4, 54. Þessi, ennu okunni staðr, er líklegast að hafi legið í Bretagne á Frakklandi.
- Gistr, 9, 381; sjá Gullyn.
- Gjalandi eða Gyljandi, 9, 305. 506. Höfn við bæinn Oslo í Víkinni í Noregi; eptir afstöðunni að dæma, sama sem nú kallast *Pipervig* við Christíanu.
- Gizki, 4, 317-19. 322; 6, 357. 358; 7, 5. 48. 51; 9, 377. 438. 458. 465. 475. 478; 10, 52. 55. 56. 58. 123. 157. 158. Ey með samnefndum 2 bæum, sunnanverðt við Raumsdalsmynni á Sunnmæri í Noregi; nú *Gisköe*. Eyjarbúarnir: Gizkamenn, 10, 157. 158.
- Gjöllurás, 8, 317. 327. 400. Nú kallabr *Gjelleraas*, norðan frá Oslo í Víkinni í Noregi.
- Glaðapors (Glaðapros, Glaðapörp), 9, 358. Bygð á Vermalandi í Svíaríki; herumbil sama sem nú kallast *Glaftva-sökn*.
- Glasisvellir, 3, 39. 40; sjá Glæsisvellir.
- Glaumsteinn og Gleyksteinn, 10, 65; sjá Gleyksteinn.
- Gljufra- (Gljufu-) fjörðr, 7, 215. Fjörðr suðaustan á eyinni Hinn í Salpti á Halogalandi í Noregi.
- Glyksteinn (Glaum- og Gleyksteinn), 10, 65. 66. 67. 68. Sama sem nú kallast *Glumsteen* og *Glumsteensvig* fyrir norðan ána Eilrí, í Farðhuss-héraði á Hallandi í Svíaríki, fyrrum í Danmörk.
- Glæsisvellir (Glasisvellir), 3, 136. 138. 139. 140. 183. 194. 196. Land í Jötunheimum austur við Íshafið. Sá eiginligi Glæsisvöllr sýnist hafa verið í Jarntalandi í Svíaríki.
- Gnþpalundr, 3, 184. 197. Bær í

- Grundahérabi í Jötunheimum; þær sönnu Grundir liggja í Angermannalandi í Svíaríki.
- Goafjörðr (Gjáfjörðr), 10, 144.
145. Fjörðr fyrir austan Dyrnes norðan á Skotlandi.
- Goðdalir, 1, 271; sjá Guðdalir.
- Gobey, 2, 175. 176. 178; 10, 290. Gobeyjar, 2, 178. 180; og Gobeyjastraumur, 2, 180.
- Eyjan eða eyjarnar sýnast hafa legið fyrir Salptasjarðarmynni á Halogalandi í Noregi, hvar ennú heitir *Gudðe*.
- Goðjóð (annars Goðþjóð), 11, 413. Fólkið sem bygði þau svokölluðu Goðlönd, sjá næsta nafn.
- Goðlönd, 11, 413. Lönd þau, sem Goðjobin bygðu; hér af nöfnin Gotland, Eigtaland og Reidgotaland.
- Goðmar, 8, 325. Fjörðr á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Gulmaren* í Bahuslæni í Svíaríki.
- Goðnarfjörðr, 6, 251. 252. Sama sem nú kallast *Randersfjord* og inn af firði þessum *Gudenaæ* á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Góbrannr, 8, 273. 274. Bær í Noregi.
- Goðrekstafir, 8, 323; sjá Guðrekstafir.
- Gólaþingslaug, 10, 411; sjá Gulaþingslög.
- Góldönd, 9, 301; sjá Jöund.
- Gorgasjám, 11, 392. Líkliga hér að við hið stóra Friska- eða Stettlnar-haf, fyrir innan *Plazmynni* (nú *Swinemünde*) í Pommern.
- Gotar (Gautar), 1, 125. 250; 4, 42; 10, 375. Innbúar eyrarinnar Gotlands í Svíaríki.
- Gotavík, 3, 110; sjá Gautavík.
- Gotland (Gautland), 1, 125. 250? 2, 288; 4, 42. 155; 8, 272; 10, 29. Eylandið *Gotland* í Svíaríki.
- Gotland, 9, 4; sjá Gautland.
- Gotneskr, 4, 42. Sá sem er af Gotlandi í Svíaríki.
- Gotuvík, 3, 109; sjá Gautavík.
- Grá, 7, 222; sjá Holminn grá.
- Grabarheíðr (Grandar-Grundarheíðr), 11, 371. 373. Seinna kallabist heitin *Grathemose*, skamt fyrir sunnan Vebjörg á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Grafdalr, 7, 301; 8, 142. 208. 287. 417; 9, 19. Nú *Gravdal* innanverbt við Hvarfsnes fyrir norðan Björgyn á Norðhörtalandi í Noregi.
- Grandarheíðr, 11, 371; sjá Grabarheíðr.
- Grandi, 8, 208. Bær í Noregi; kannske nálægt Grafdal, þar þessum bæum er slengt saman.
- Granmar, 9, 166; sjá Grenmar.
- Grattagref (Grattaberg, Brattagröf), 9, 364. Bær á Hábalandi á Upplöndum í Noregi; nú *Greftegræf* (2 bæir).
- Gregoriuskirkja í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi, 6, 267; 9, 25. 129.
- Grenjar, 4, 95; 5, 168; rángt fyrir Grenmar; nl. „m” gjört til „ni” og svá til „nj”.
- Greningar, 5, 22; sjá Grenningar.
- Grenmar (Grenjar, Granmar), 4, 95; 5, 168; 9, 45. 166. 167. 310. 503; 10, 396. Sjóarsíðan á Grænlandi eða Grenmörk á Vestfold í Víkinni í Noregi; seinna kallabist sjóarsíðan milli Vestfoldar að austan og Limgarðssíðu að vestan, Grenmar, þó einkum milli Långasunds og Skens- eðr Skíðu-sjarbar.
- Grenmörk, 4, 20. Sama sem Grænland í Víkinni í Noregi.
- Grenningar (Grenlingar, Gresningar), 5, 22. Sel í Valdali á Sunnmæri í Noregi; nú bærinn *Grönningen*, og sýnist þá rétta nafnið vera Græningar, eins og stendr í Heimskringlu.
- Grettis- eða Geitis-vík, 8, 396. Bær í Noregi, á Upplöndum?

- Gricscr, 7, 96; sjá Girzkr.
- Grikkjar, 11, 315; sjá Grikkir.
- Grikkjartí, 1, 275; 6, 147. Sama sem Grikkland.
- Grikkir og Grikkjar (Girkir, Gerkir), 5, 137. 138. 361. 364; 6, 136-39. 145. 147. 157. 160. 161. 163. 168; 7, 96. 329; 8, 148. 301; 11, 315. 316. Innbúar Grikklands, þ. e. þess gríska keisaradæmis.
- Grikkland (Gricland), 1, 137. 141. 275; 3, 58. 62; 5, 5. 136. 363; 6, 167; 7, 93. 194. 329; 10, 241. 242. 371; 11, 415. Sbr. Tracia og Grikkjaríki. Svo kölluðu Norðmenn það gríska keisaradæmi; sbr. Mikligarðr. Innbyggjararnir kölluðust Grikkir og Gerkir; keisarinn (sem Norðmenn kölluðu konung), Grikkjakonungur, og hjá skáldunum Grikklands jöfur og stölpengill, 6, 167; og í Fm. S. 5, 5. Þýðir Grikklands gjætir: gub. Sá sem er úr Grikklandi kallast ýmist: Girzkr eða Gricskr.
- Grikklandseyjar, 6, 135. Eyjarnar í Ægeíska hafinu, fyrir austan Grikkland.
- Grikklandshaf, 6, 134. 139. 161; 7, 85. 86. og
- Grikksalt, 7, 86. Hafit við Grikkland, einkum það Ægeíska.
- Grimaskarð, 3, 139. Kleif yfir fjöllin milli Björgynjar og Alrekstaba á Norðhóflandi í Noregi.
- Grimsbær (Grimssker), 1, 23. Sama sem nú kallast *Great-Grimsbay*, í *Lincolnshire* á Englandi.
- Grimsey, 4, 281-83; 9, 317; 10, 59. Ey fyrir þingeyjarþingi norðan á Íslandi; heyrir undir Vablaþing.
- Grimnes, 2, 203. Sveit í Árnesþingi, sunnan á Íslandi.
- Grimssker, 1, 23; sjá Grimsbær.
- Grimstunga, 2, 6. 7. 11-14. Bær í Vatnsdal í Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Grindholmasund (Gründholmasund), 8, 424; 9, 17. 119. 299. 374. 443. 504. Sundið *Vrængen* milli Nottreyjar á austan og Tjomeyjar á vestan eða norðvestan, skamt fyrir utan Tunsberg á Vestfold í Vikinni í Noregi.
- Grindr, 1, 255. Örnefni í Kalmanstungulandi í Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Grjót, 8, 170. Bær í Nýbærosi í Þrándheimi í Noregi.
- Grjotar, 8, 172. 174. Bær í Orkadale í Þrándheimi í Noregi, nú *Grötte*; sbr. Grýtingr.
- Grislupollar, 4, 54; sjá Gislupollar.
- Grofa, 9, 441. Bær í Noregi, á Upplöndum?
- Gróstabir, 2, 252; sjá Ofrustabir.
- Grozvin og Grozum, sem er rángfært fyrir Grosuin, (Gásir, rángt), 11, 381. 393. Líkliga gamli staðrinn *Grosuin* í samnefndu landsplátsi, við Oderfljótsmynnið í Pommern.
- Grund, 9, 435. Bær í Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Grundarheið, 11, 371; sjá Graðarheið.
- Grundholmasund, 8, 424; sjá Grindholmasund.
- Grundir, 3, 184. 197. Herað eða bygg milli Jötunheima og Ríslands; sjá þessi nöfn, svo og Glæsisvellir og Gnipalundr.
- Grýtingr, 1, 35. 36; 2, 41. Bær í Gaular- eða þó heldr Orkadale í Þrándheimi í Noregi; kannske sami og Grjotar.
- Grænaland, 6, 298; sjá Grænland, í Ameríku.
- Grænasund eða Græningjasund, 10, 22; 11, 379. 391. 394-95. Sundið milli eyanna Manar og Falstrs í Danmörk; nú *Grøn-sund*.
- Grænatéigr, 6, 103. Engi í Melalandi í Hrútafirði, vestan á Íslandi.



Græningjasund, 7, 249; 8, 311; 9, 500. Sundið við eyrna Græning, nú *Grønningen*, norðanverðt við Mostr á Sunnhörðalandi í Noregi.

Græningjasund, 10, 22; sjá Grænasund.

Grænland (Grænaland), 1, 234; 2, 215. 245-46; 4, 176. 279; 5, 269; 6, 190. 191. 298. 300; 10, 24. 111. 317; 11, 411. 412. Grænland í Ameríku,

þ. e. Vestrhálfunni. Landsfolkid kallast: Grænendingar, og sá sem er af landinu: Grænlenskr.

Grænland eða Grænlandsfylki (Grænörk); 1, 279; 4, 20. 30; 10, 196. 209. 214. Það er vist að á öllum þessum stöðum meinafst Grænland í Víkinni í Noregi. Fylki þetta lá umhverfis Norðsjó, vatn sunnan á þelamörk, milli Agða að vestan og Vestfoldar að austan

og að sunnan, þegar Agðir og Vestfold náðu saman. Grænland, sem nefnist 7, 42. 43; 9, 307. 325. getr einsvel skilist um Grænland í Víkinni, einsog um Grænland á Upplöndum, sem einungis nefnist í Fm. S. 1, 60, hvar lestrar-mátinn þó er óviss. Grænland á Upplöndum er alitúð hafa verið nokkr hluti þotns og Hatlands; sjá H. og Þ.

Grænlandsdrottinn, 7, 41. Sama sem Noregs konungur.

Grænlandshaf, 4, 177. Hafid milli Islands og Grænlands í Ameríku.

Grænendingar, 10, 111; og Grænlenskir menn, 10, 112.

Innbúar Grænlands í Ameríku.

Grænzkr, sá sem er af Grænlandi í Víkinni í Noregi, kenningar-nafn Haraldar Guðraubarsonar, sjá mannanafna-registrið.

Grön, 9, 383. Bær á Hatlandi á Upplöndum í Noregi; nú *Gran*.

Guðacy, 10, 127; sjá Guðey.

Guðakrsá (Gundakrsá), 11, 375.

Fljót á Vindlandi, líkliga sama sem nú kallast *Warnow* í Meklenborg á Þýðskalandi; við þetta fljót stendr stabrinn *Rostock*. Árinna vindverska nafn var *Goderakaa*.

Guðbrandsdalir (Dalir), 1, 6; 3, 71. 73; 4, 8. 83. 88. 94. 286; 5, 23; 8, 42. 57; 9, 33. 143. 226. 236. 372. 373. 377. 396. 484; 10, 181. 201. Þannin kallabist sá hluti Upplanda, er lá millum Dofrafjalla að norðvestan og norðan, Eystridala að austan, Heidmarkar, þotns, Hatlands og Valdress að sunnan, en að vestan aðgreindi Lángafjall Dalina frá Fjarðafylki, Sunnmæri og Raumdælafylki. Guðbrandsdalir samsvara þá herumbil því heraði, er nú kallast *Guðbrandsdalen* í Noregi.

Guðdalir (Goðdalir), 1, 270. 271; 2, 207. Dalir, með samnefndum bæ, í Skagafjarðardölum, norðan á Íslandi.

Guððælir, 2, 63. Þeir sem bygðu nýnefnda dali.

Guðey eða Guðeyjar (Gubaey), 10, 126. 128. 129. 143. Ey við Satirismúla vestan á Skotlandi; nú *Gigga*.

Guðreksstafir (Gobreksstafir), 8, 323; 9, 489. 525. Bær í Þrándheimi í Noregi.

Gufarós, 1, 285. 286; 2, 24. Mynnið á Gufa á Mýrum, í Þverárþingi vestan á Íslandi.

Gul, 10, 153. Ey á landamæri Norðhörðalands og Sogns í Noregi, nú *Guløe* í Sogni. Á þessari ey var Gulapíng haldið. 1, 31. 288. 297; 4, 18; 7, 136. 139.

Gulapíngslög, 7, 3; 9, 252. 254. 255. 259. 263. 293. 317. 325. 332. 372. 387. 429. 438. 499. 500; 10, 153. Þannig kallast fylki þau er áttu lögþíngissökn til

eyjarinnar Gul; en það voru Fjarða- Fjala- og Sygna-fylki, Sunn- og Norðhörðaland. Gulapingsmenn, 9, 256. 263. 264. 499. þeir sem bjuggu í Gulapingslögum í Noregi. Gullbergseib, 10, 55. 56. 58. Eibi við Gautelfi skamt fyrir austan lindisholmana, nú *Guldberg*, á Vestra-Gautlandi í Sviaríki. Gulley, 10, 72. 154. Ey vestanverðt við eyrna Orðost á Ránríki í Vikinni í Noregi; nú í Bahuslæni í Sviaríki. Gullhamar, 8, 72. Hamar nðr við fjörðinn við Gullásinn nálægt Nidarósi í þrándheimi í Noregi. Gullvarta, 7, 94. Borgarhlöð í Miklagarði. Gullyn (Gyllin, Gistr), 9, 381. Bær á Haðalandi á Upplöndum í Noregi. Gumanes, 9, 7. 11. 17. 28. 31. 89. 105. 137. 141. 222. 225. Bær á Valdresi á Upplöndum í Noregi. Gundakrsá, 11, 375; sjá Guðakrsá. Gunnarsbær, 9, 268. 272. 276. Bær nálægt Sæheimi á Vestfold í Vikinni í Noregi; nú *Gundersby*. Gunnbjarnarsker, 2, 214. Sker eðr eyar í Grænlandshafi, líkliga þær sömu sem nú kallast *Danells-eyjar*. Gunnhildarmýri, 11, 26. Mýri, líkliga við Haraldskjer, nálægt *Jellinge* (Jálangri) og *Veile* (Vöblum) á Jótlandi í Danmörk. Gunnvaldsborg, 4, 55. Borg nálægt Seljupollum á Frakklandi. Gunnvorp, 4, 241; sjá Húnþorp. Gýgisvík (Gýgvík), 8, 417. Vík suðr frá Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi; nú *Kykelvig*? Gyljandi, 9, 305. 506; sjá Gjulandi. Gyllin, 9, 381; sjá Gullya.

Gyrvi, 9, 496. Bær í Noregi, í þrándheimi?

Götuskeggjar (Gautuskeggjar), 1, 247; 2, 89. Þeir sem bjuggu í Götu á Austrey í Færeyjum. Götuvík, 3, 120; sjá Gautavík.

**H**á (Hæ), 8, 385. Bær eða ey í Noregi.

Haðaland (Haðalland), 1, 6. 10; 4, 7. 9. 10. 83. 88. 145. 146. 152. 249. 287; 6, 340; 7, 214. 324. 342; 8, 43. 44. 168; 9, 290. 312. 313. 320. 347. 351. 363. 364. 365. 381. 383. 395. 396; 10, 167. 169. 175. 181. 210. 377. 378. Þannin kallast sá hluti Upplandanna í Noregi, er lá milli Raumaríkis og Hringaríkis að sunnan, þotns að austan, Valdres að vestan, og Gubbrandsdala að norðan; og samsvarar hérumbil því núverandi *Hadeland* eða *Land*. Nokkr hluti Haðalands meina sumir að fyrtrum hafa heyrt til Grænlands; sjá G.

Haðar (Hauðar), 7, 9; 9, 312-13; 10, 424. Innbúar Haðalands í Noregi; við þá er Norvegskonungtr kendr í 7, 9, og kallabr Haðadrottinn.

Haddingjadalr, 8, 432; 9, 367. Fylki á Upplöndum í Noregi, milli þelamerkr og Hringaríkis að sunnan og austan, Valdres að norðan, og Hörðalands að vestan; nú *Hallingdal*.

Hádyri eða Háeyri, 9, 37. 151. Eyryn vestan við, eða mynnið á Háelfi í Soknadali, skamt fyrir norðan Agðir, á Rogalandi í Noregi.

Háey eða Háeyjar, 8, 187-88; 9, 29. Ey á Fjöllum í Noregi; nú *Haaøe* í Sunnfirði.

Háeyri, 9, 37; sjá Hádyri.

Hafnarmynni, 8, 367; sjá Hefnarmynni.

- Hafr, 2, 234. Bær í Holtum í Rángarþingi sunnan á Íslandi.  
 Hafranes, 3, 107. Bær í Reiðarfirði í Kibjafellsþingi, austan á Íslandi.  
 Hafsfjörðr, 1, 239; 10, 190-93, og Hafrsvagr, 10, 378. Líkligar heldr *Hafsfjörð* eða *Hafsvaag*, norðvestan á Jabri á Rogalandi, enn Bóknaarfjörðr (*Bokkenfjord*), sem er norðar á Rogalandi í enum stóra Stafangsflóa.  
 Hafsfjörðr, 2, 214. Fjörðr á Grænlandi í Ameríku.  
 Hafsgil, 2, 256. Gilib við Hafraunda í Svinadal í Dölum vestan á Íslandi.  
 Hafrsvagr, 10, 378; sjá Hafsfjörðr.  
 Hafsteinssund (Hallarheimssund), 8, 424; 9, 13. 111. 224. Af öllum þessum stöðum er auðsæð að sund þessi hafa legið fyrir austan Tunsberg við Vestfold, en ekki við eyna Trums á Limgarðssíðu í Víkinni í Noregi.  
 Hakadalr (Hattardalr), 9, 363. 364. 381; 10, 180. Bær á Raumaríki í Noregi; nú *Hakadal*.  
 Hákalldarönd, 9, 430. Strönd við Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.  
 Hakarskot, 9, 420; sjá Hattarskot.  
 Hákonargarðr, 9, 398. Garðr í Oslo í Víkinni í Noregi.  
 Hákonarbelli, 1, 46; 4, 18; 10, 384. Örnefni í landi bæjarins *Helleren* skamt fyrir sunnan Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.  
 Hálaeyri, 8, 304; sjá Háleyri.  
 Haldi, 8, 310; sjá Aldi.  
 Háleyri, 3, 90; rángt fyrir Gáseyri.  
 Háleyri (Hálaeyri, Hálæy), 2, 79 90; 8, 304; shr. 1, 27 og 12, 26. Helsingjacyri, nú *Helsingör* á Sjálandi í Danmörk.  
 Háleygr, 4, 256; og Háleyir eða Háleyjir (Haulauyir, Haulgar og Hölgar), 1, 7. 306; 2, 166. 252; 4, 232. 234. 257. 259. 325. 326; 5, 73; 7, 132. 134. 344; 9, 319; 10, 184. 195. 292. 308. 386. 390; 11, 42. Innbyggjarar Hálogalands í Noregi.  
 Háleyskr (Háleyscr, Hálýyscr), 1, 253; 2, 143; 4, 296; 7, 216. 344. Sá sem er af Hálogalandi í Noregi.  
 Halland, 4, 9; rángt fyrir Hálogaland.  
 Halland (Hjaltland og Hjatland, 11, 59, eru rángnefni), 1, 26. 30. 115; 6, 74. 295. 311. 315. 318. 324. 326. 331. 436; 7, 4. 180. 315; 9, 13. 14. 15. 109. 111. 113. 224. 275. 293. 415. 417; 10, 50. 54. 56. 59. 65. 66. 68. 70. 362. 407; 11, 59. 211. 223. 224. 230. 337. 343. 358. 363. Sama sem nú kallast *Halland*, í Svíaríki. Fyrrum lá lönd þetta undir Danmörk, hvörsvegna það líka kallast Danabyggir, 10, 65. 68; og af því það lá með Jótlandshafi frá Gautelfi og subtr til Skáneyjar, kallast það eptir afstöðu sinni Hallandsstöða, 10, 68. Folkið, sjá 3 næstu nöfn.  
 Hallandsfarar, 6, 74; 11, 224; og Hallandsmenn, 6, 324; og Hallendingar, 11, 224. 225. 338. 351. Innbúar Hallands.  
 Hallanes, 6, 406; sjá Hællornes.  
 Hallarheimssund, 8, 424; sjá Hafsteinssund.  
 Hallkelsvík, 1, 169. Vík við samnefndan bæ fyrir sunnan eyna Höb á Sunnmæri í Noregi. Bærinn heitir nú *Haldkjeldsvíg*, og liggir að austanverðu við *Voldensfjord*.  
 Hallvarðskirkja, 7, 174. 212. 228. 278. 338. 354; 8, 231. 396. 407. 409; 9, 143. 227. 276.

285. 414. 510. 511. 525; 10, 73. 419. 429; 11, 345. Ein af kirkjunum í Oslo í Víkinni í Noregi.
- Hálogaland, 1, 26, rángt fyrir Halland, og 4, 306, rángt fyrir Hörðaland. Á báðum þessum stöðum finnast þau réttu nöfn í textanum.
- Hálogaland (Holaygialand, Hölogialand), 1, 7. 8. 10. 165. 169. 296. 302. 306; 2, 1. 17. 144. 174-76. 206. 215. 217. 219; 3, 14 73. 82; 4, 9. 231-33. 275. 296. 325-26. 320. 373; 5, 2. 3. 125; 6, 30; 7, 10. 100. 111. 215. 322. 343; 8, 183. 185-86. 311-12. 370. 373. 390; 9, 251. 308. 320. 341. 438. 454. 466. 469; 10, 1. 74. 201. 272. 292. 301. 305. 307. 308. 412; 11, 126. Þannin kallabist enn nyrðsti hluti sjálfs Noregs; að norðan lá Finnsmörk, að sunnan Naumdælafylki. Halogaland kallast nú *Helgeland*, og samsavarar *Nordlandenes* amt. Innbyggjararnir kallast Háleggir og Hölgar, og sá sem er af Halogalandi Háleyskr.
- Hals, 1, 87. 88. 89. 130. 131; 4, 22; 10, 257. 386. 387. 424; 11, 22. 179. 181. Núverandi *Hals* við Limafjarðarmýnni í Danmörk.
- Halseyjarvík eða Ásleifarvík, 10, 125. Fjörðr vestan á Norðr-Skotlandi; kannske fjörðrinn *Assynt* við samnefndan höfða og í samnefndri sveit í *Southland*.
- Halsnæs og Hallsnæs, 9, 15. Séu þessi nöfn ekki raung fyrir Halland, sem stendr í textanum, er líkliga meint nesið við ana Nizi á Hallandi.
- Hátsholmar, 4, 372; sjá Holar.
- Haltar, 8, 379; sjá Holtar.
- Hálýsscr, 7, 344; sjá Háleyskr.
- Halæy, 8, 304; sjá Háleyri.
- Hamar, 8, 27. Bær á Hamarey í vatninu Væni á Vermalandi í Svíartíki.
- Hamar lílli (Hamendr), 9, 14. 113. 233. 377. 394. Sbr. Litla-kaupágr. Bær sem nú kallast *Lille Hammer*, norðar enn Hamar mikli, á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi.
- Hamar mikli, 7, 346; 8, 46. 296; 9, 65. 232. 279. 298. 406. 433. 441. 442. 448. 487. 488; 10, 14. 49. 50. 75. 93. 96. 98. 99. 118. 132. 148. Sbr. Hamarkaupágr. Kaupstaðr og biskupastoll norðaustan við vatnið Mjørs á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; nú bærinn *Store Hammer*.
- Hamarey, 9, 470. Eyjan *Hammerøe* í Sálpti á Halogalandi í Noregi.
- Hamarkaupágr, 8, 46. 57. 58. 296. 310. 437; 9, 232. 233. Sama sem Hamar mikli á undan.
- Hamarmýnni, 8, 367; sjá Hefnarumyuni.
- Hamarsfjörðr, 7, 217. 346. Líkliga fjörðrinn sem gengr inn til Hamars, nú *Hammer*, á Norðhörðalandi í Noregi, og nú kallast *Søndre Østerfjord*.
- Hamrasund, 9, 28; 11, 121. Höfn við *Tusterøen* á Norðmæri í Noregi; nú *Hammer-sund*.
- Haraldseið, 11, 230, sbr. 6, 297. Rífið milli Vestrhafsins og Limafjarðar á Norðr-Jötlandi í Danmörk, sbr. Lúsbreið.
- Harbágr, 1, 64. 86; 7, 246; 8, 127. 193; 9, 14. 141; sbr. 1, 48 og 12, 30. Fjörðr með samnefndri bygg vestan undir Huklafjalli milli Sunnhörðalands og Vors; nú *Hardanger*.
- Harbengir, (Harbengrir og Harðengr), 8, 51. 353; 10, 78. Innbyggjarar Harbágrs í Noregi.
- Harðfjörðr, 10, 66; sjá Barðfjörðr.

- Hartkinn** (Hjartkinn, Hjarkinn), 8, 171. Bær á Dofrafjalli í Gullbrandsdölum í Noregi; nú *Hjerkin* eða *Jerkin*.
- Harðsær** eða **Harðsjör**, 8, 133; 9, 43. 163. 503. Fjörðr eða firðir á landamæri Sunn- og Norðhórbalands í Noregi, og þá líkliga annaðhvert núverandi *Korssjörð* eða *Hörgsjörð*, eða báðir þessir firðir.
- Hareksey**, 5, 124; rángt fyrir Bjarkey, sem stendr í textanum.
- Harmr** (Harme, Heymr), 7, 10. 14; 10, 412. Fjörðr á Hálogalandi í Noregi, í Sálpti?
- Harund** (Haurund), 11, 125. Ey sem nú heitir *Hareid*, inn af Bregbasundum á Sunnmæri í Noregi.
- Harundarfjörðr**, 11, 125. Kallast nú *Sulefjörð*, og er enn innsti hluti Störfjarðar á Sunnmæri í Noregi; sbr. Hörundarfjörðr.
- Haslæyarsund**, 10, 380. Eptir samanhenginu sýnist sund þetta vera sama sem annars kallast *Karmsund*; sjá K.
- Hásteinn**, 8, 305. Án efa örnefni við Steinassund, er liggir fyrir sunnan Svínassund á Ránriki í Víkinni í Noregi; nú í Bahússlæni í Svíaríki.
- Hattardalr**, 9, 363. 364; sjá *Hakadalr*.
- Hattarhamar**, 8, 74. 133. 148. 278; 9, 257. Höfði við Digrmula niðr við Þrándheimsfjörð skamt frá Níbarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Hattarskot** (Hatarskot, Hakarskot), 9, 420. Höfði vestan á Skotlandi, móts við eyna Skði í Suðreyjum.
- Hauchær**, 10, 410. Konungsbú á Ránriki í Víkinni í Noregi; kallast annars *Haukstaðir*.
- Haucloe**, 10, 386. Sýnist vera sama sem annars kallast *Ugla*; sjá U.
- Hauð**, 1, 168. 169; sjá *Höð*.
- Hauðar**, 10, 424; sjá *Háðar*.
- Haugaeyri**, 2, 233; sjá *Hörgaeyri*.
- Haugar** við *Karmsund*, 1, 18; 10, 207; og
- Haugar** við *Haslæyarsund*, 10, 380. Bærinn *Haugar*, nú *Houge*, á eyinni *Körmt*, nú *Karmen*, á Rogalandi í Noregi.
- Haugar**, 7, 312; 9, 39. 273. Þingstaðr við *Túnsberg* á Vestfold í Víkinni í Noregi. Her var *Haugabíng* haldið, sem nefnist 7, 176. 312; 8, 245; 9, 7. 89. 153. 187. 224. 269.
- Haugaströnd** (*Hugaströnd*), 8, 138. 203. 212. Ströndin sunnanfram við *Soknadal*sfjörð skamt fyrir utan bæinn *Nordnes*, í Sogni í Noregi.
- Haugasund** (*Hugasund*), 4, 14; 9, 51. 175; 10, 206. Sundið milli meginlands og norðausturhluta eyarinnar *Körmt* á Rogalandi í Noregi.
- Haugasund** (*Agða- Auga- og Augasund*), 4, 124; 9, 14. 113. Sundið milli Þórseyjar (*Thjorðe*), skamt fyrir sunnan eyna *Orðqst* og meginlandsins, á Ránriki í Víkinni í Noregi; nú í Bahússlæni í Svíaríki.
- Haugr**, 4, 236; 5, 126. 127; 6, 36. 37. 129. 442. Konungsbú í Veradal í Þrándheimi í Noregi, nú *Houg*; líkliga sami bær og *Ölvishaugr*.
- Haugr**, 9, 325. 334. Bær á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; líkliga sami, sem nú kallast *Vestre-* eða *Nordre-Houg* og er Þingstaðr.
- Haugr**, 10, 198, í Svíþjóð.
- Haugsvík** (*Hauksvík*), 9, 271. 303. 306. 348. 349. Vík við Osldarfjörð í Víkinni í Noregi.
- Haukadallr**, 1, 249; 2, 213. Dallr og bygðarlag í Dölum vestan á Íslandi. Sambr. *Haukdælskr*.
- Haukadallr**, 4, 2. Dallr með samnefnadum bæ í Biskupstung-

- um í Árnessþingi, sunnan á Íslandi.
- Haukagil, 1, 265. 266; 2, 6. 7. 10-12; 3, 20. Bær í Vatnsdal í Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi.
- Haukdælskr, 2, 213. Sá sem er úr Haukadal, vestan á Íslandi.
- Haukey, 10, 341, er í 12, 227. skilið um Noreg.
- Hauksfjöt (Fljöt), 1, 23; 11, 187. Fljótið *Humber* norðanverðt við Lindisey (*Lincolnshire*) á Englandi; annars kallað *Humra*.
- Haukstabir, 6, 448; sbr. *Hauchær*. Konungsú á Ránríki í Vikinni í Noregi.
- Hauksvik, 9, 306. 348; sjá *Haugsvik*.
- Haulayir, 10, 390; sjá *Háleygir*.
- Haulgar, 1, 7, sjá *Hölgar*.
- Haulmgarðr, 10, 391; sjá *Holmgarðr*.
- Haugaland, 2, 192; sjá *Hörgealand*.
- Hauþuland, 10, 393; sjá *Hörðaland*.
- Hauskuldabir, 1, 249. Bær í Laxárdal í Dölum vestan á Íslandi.
- Haballand, 10, 377. 378; sjá *Habaland*.
- Heðinsey (Heiðinsey), 11, 374. 378. 382. 383. Ey fyrir vestan Rygen, fyrrum á Vindlandi, nú í Pommern.
- Hefnar- (Hafnar- Hamar- Hernar-) mynni, 8, 368. Mynnið á firðinum Hefni (Hefui er rángt), 8, 164. 367, á Norðmæri í Noregi.
- Hefringr og Hefring, 7, 3; 8, 72; 10, 411. 412. Höfði við Þrándheimsfjörð í Noregi nálægt Niðarósi.
- Hefui, 8, 164; sjá *Hefnarmynni*, og *Þarundir Hefni*.
- Heggin, Hægin, Heggna og Hegni, 9, 36. 232. 396. 401. Bygð í Borgarsýslu á Vingulmörk í Noregi; nú *Hæggan*.
- Heggnir og Heggirir, 8, 399. Þeir sem bjuggu í Heggini á Vingulmörk í Noregi.
- Hegranes, 1, 273; 10, 113. Sveit fyrir Skagafjarðarbotni, norðan á Íslandi. Hér var Hegrannessþing haldið, sem nefnist 10, 113, og var hérads þing Skagafirðinga.
- Hegranes, 8, 416; 9, 258. 497. Nesið norðaustan við Björgynjarvág á Norðhörðalandi í Noregi.
- Hegravík (Vík), 7, 184; 9, 29. Vík, er skerast úr Björgynjarvági inni nýnefnt nes. Eftir þessari vík er sjörinn í gáginum kallaðr Vikmarr, 7, 357.
- Heiðabær og Heiðabýr, 1, 107. 109. 131; 5, 133; 6, 61. 64. 258. 259; 7, 99; 10, 375; 11, 207. 208. 229. 231. 312. 319. 322. 323. 330. 353. 355. 359. 383. 392. 406. 408. Stórbyli og biskupsstóll skamt frá núverandi bý Slesvik á Subr-Jötlandi í Danmörk.
- Heiðarskógr og Heiðaskógr, 3, 122. 123. 126. 130. 133. Skógr nálægt Dofrafjalli á veginum milli Þrándheims og Guðbrandsdala í Noregi.
- Heiðbjörg, 9, 444; sjá *Eiðsberg*.
- Heiðinsey, 11, 374; sjá *Heðinsey*.
- Heiðmörk (Heinmörk), 1, 5. 6. 58; 2, 97. 102. 103; 3, 15. 74; 4, 7. 8. 83. 94. 145. 148. 152. 249. 286. 379. 382. 384; 5, 23; 6, 340; 8, 45. 57. 310; 9, 14. 16. 113. 115. 232. 235. 290. 298. 313. 334. 344. 351. 363-64. 367. 369. 370. 380. 396. 406. 441-42. 451-52. 481. 484. 488. 501; 10, 151. 167. 169-81. 193. 210. 354. Hérab á Upplöndum í Noregi, milli Eyrastridala að austan, vatnsins Mjörs að vestan,

- Raumaríkis og Audals að sunnan, og Guðbrandsdala að norðan. Nú *Hedemarken*. Innbyggjararnir Heimir og Heimir, og sá sem er af Heiðmörk: Heiðskr, Heinverskr og Heimverskr.
- Heiðskr, 4, 151, sbr. 12, 82. Sá sem er af Heiðmörk í Noregi.
- Heiðsævi, 1, 31; 4, 18. Sama sem seinna kallabist Eiðsvöllr; sjá E. Hér var Heiðsævis- eða Heiðsefis-þing haldið, 5, 250; 7, 136. 139. ~~7, 239~~.
- Heimir, 9, 312. 313. Sama sem Heinir; hefir þá Heiðmörk, eptir fljótum framburði, verið stafsett: Heimmörk, og þaraf myndab: Heimir; og „heimverskr“, 1, 7, sbr. 10, 195, er þá sama sem „heinverskr“.
- Heimnes (les: Þorsteinn Heimnes í mannanafna - registrunum). Bær á Raumaríki í Noregi.
- Heimr, 4, 9; sjá Þrándheimr.
- Heimverskr, 1, 7; sjá Heimir.
- Heinir (Heimir), 4, 104; sbr. 12, 81; 6, 340, sbr. 12, 159; 9, 312. 313. 344. 367. Innbúar Heiðmerkr í Noregi; sambr. Heimmörk.
- Heimnörk, 10, 354. Sama sem Heiðmörk. Eptir þessu landsins eldra heiti eru nöfnin „Heinir“ og „Heimverskr“ myndub.
- Heimverskr, 1, 7; 10, 195. Sá sem er af Hein- eða Heiðmörk í Noregi.
- Heitnaðrsbrú, 10, 47; sjá Her- vaðsbrú.
- Helgafell, 2, 22. Bær í Helgafells- sveit í Þorsnessþingi vestan á Íslandi.
- Helganes, 6, 83-85. 176; 10, 403; 11, 209. 210. Bær (?) á Norðr-Jólandi í Danmörk.
- Helgasetr, 8, 197. 376; sjá Helgisetr.
- Helgasund, 8, 328. 331; 9, 38. 153. Nú *Ny Hellesund*, skamt fyrir sunnan Liðandisnes á Vestr- ögðum í Noregi.
- Helgisetr (Helga- Elgi-setr og Elgjosetr), 8, 197. 376; 9, 325. 486. 493. 495. 530-32; 10, 1. 408. Munklífi nálægt Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Helkunduheði, 10, 114. Heiði uppaf Lánganesi milli Norð- lendinga- og Austfirðinga-sjórd- unga á Íslandi.
- Hellir, 9, 473; 10, 69. Líkliga bærinn Hellir í Stórdælafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Hellisfirðingar, 3, 120. Innbúar Hellisfirðar á Íslandi.
- Hellisfjörðr, 3, 120. Fjörðr hjá Norðfirði í Austfirðum á Ís- landi.
- Hellisfjörðr, 9, 401. Líkliga armr á Le-sjónum á landamæri Verm- alands í Svíaríki og Vín- gul- markar í Noregi.
- Hellisvíkr (Heilivíkr), 8, 425. Víkurnar inn frá Hellisey við Sandfjörð á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Hellornes (Hallanes), 6, 406. Nesib austanfram við Humru- mynni á Englandi.
- Helsingaborg, 11, 188. 189; sjá Hemingaborg.
- Helsingjaland, 1, 62; 3, 75. 78. 82; 4, 106. 107. 314. 315; 5, 67. 117; 6, 21; 8, 64; 9, 487; 10, 2. Hérumbil sama sem nú *Helsingeland* í Svía- ríki. Landsbúarnir: Helsingjar.
- Helsingjaport, 6, 425. Nú *Hastings* í *Sussex* á Englandi. Líkliga væri réttara að lesa: „Hastingjaport“.
- Helsingjar, 4, 315; 8, 65. 66. Innbúar Helsingjaland í Svía- ríki.
- Hemínga- (Helmínga-) borg, 11, 188. 189. á Englandi.
- Hemra, 3, 183. 197. Á milli Risalands og Jütunheima.
- Herdalir, 4, 44. Dalir á Finn- landi.
- Herdalir (Herdalr, Dalr), 8, 31. 32; sbr. Herlönd. Herja- eða

- Herjólfsdalrinn í Svíaríki; nú *Herjedalen*.
- Herbla (Herðsla), 7, 217. 230. 346. Ey norðvestur af Fenhring á Norðhörtalandi í Noregi; nú *Herlö*.
- Herðluver, 9, 260; 10, 120. 121. Litil ey skammt frá nýnesfndri Herðlu; nú *Herðlöver*.
- Herðsla, 7, 230; sjá Herðla.
- Hereyjar, 9, 310; sjá Rygjar og Areyjar.
- Hereyjar, 1, 168; 4, 308. 341; 5, 18; 8, 84. 198. 340; 9, 310. 474; 11, 122. 124; sbr. Hernar. Eyjar á Sunnmæri í Noregi; nú *Sörðer*.
- Hereyjar, 9, 469. Eyjar á Hálögalandi í Noregi; nú *Herðe*.
- Hereyjar, 10, 55; sjá Ekreyjar.
- Hereyjar, 10, 131. Eyjar Arran vestanverbt við Skotland. Kannske réttara væri að lesa „Herey“. Sbr. Hersey.
- Hereyarsund, 10, 131. Nú Arransund við nýnesfnda ey.
- Herfli, 9, 48. Ey vestr frá Mostr á Sunnhörtalandi í Noregi.
- Herjólfshöfði eða Herjólfshöfn, 1, 236. Líkliga á Sudrnesjum í Kjalarnessþingi, sunnan á Íslandi.
- Herlönd, 2, 320; 10, 356. 362. Líkliga sama sem Herðalir í Svíaríki.
- Hermdarsund, 10, 52; sjá Herðiarsund.
- Herna og Hernar, 4, 308; 9, 427. Eyjar á Sunnmæri í Noregi; líkliga sömu og Hereyjar.
- Hernarmynni, 8, 367; sjá Hefnarmynni.
- Hernes (mikla), 7, 196. Stórbyli á Frostu í Skeynafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Hersey, 10, 132. 143. Annab hvert sama sem Herey eða Hereyjar, ellið eyjar Horse austanverbt við eyra Arran fyrir vestan Skotland.
- Heruð, 9, 317; sjá Berudal.
- Hervababru (Hervab- Heitabab- og Leitabab- bru eru rángnesni), 10, 47. á Vestmanna-landi í Svíaríki.
- Herviðarsund (Hermdarsund), 10, 52. Sundið við Ramsholm á Ránríki í Víkinni í Noregi.
- Hervinn, 9, 369. Sbr. Hverfni. Bær í Skaun á Heiðmörk í Noregi.
- Hesju- eða Heesju-tún (Seljótún), 7, 11; 10, 412. á Hálögalandi í Noregi.
- Heslivíkr, 8, 425; sjá Hellisvíkr.
- Hestbær eða Hestbýr, 9, 479; 10, 52. 65. 123. 145. Bær á Findey á Rogalandi í Noregi; nú *Hesby*.
- Hestlækr, 2, 204. Bær í Grimsnesi í Arnnessþingi sunnan á Íslandi.
- Heymr, 7, 10; sjá Harmr.
- Heyrta, 8, 79; sjá Hirta.
- Heyvík (Eyvík), 2, 203. Bær í Grimsnesi í Arnnessþingi sunnan á Íslandi.
- Hjaltadalr, 1, 267. Dalr uppaf Viðvíkrsveit í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Hjaltar, 8, 281. Innbúar Hjaltlands; sjá næsta nafn.
- Hjaltland, 1, 25. 193-95. 200. 201. 235; 2, 189; 4, 109. 227. 230; 6, 45. 405; 8, 250. 281. 300; 9, 193. 195. 325. 500; 10, 31. 99. 120. 122. 124-25. 144. 193. 317. 393. 416. Sama sem nú kallast *Sketland* eða *Sketland Islands*. Landsfólkib: Hjaltar. Eyjar þessar heyrðu fyrst undir Noreg, síðan Danmörk, nú England.
- Hjaltland, 11, 59; rángt fyrir Halland.
- Hjarbarholt, 2, 19. 20. 25. 256; 6, 250. Bær í Laxárdal í Döllum, vestan á Íslandi.
- Hjartþyltingar, 2, 257. Þeir sem bjuggu á nýnesfndum bæ.
- Hjartkinn, 8, 171; sjá Harðkinn.



- Hjarkinn, 8, 171; sjá Harðkinn.
- Hjarnagli eða Hjarnæla, 5, 7.
- Höfn og samnefndr bæir á Sunnbörðalandi í Noregi, eða sama sem Smalsarhorn; nú *Hornelen*.
- Hjarrandasýsla (Hjerðasýsla), 11, 252. Umdæmi á Vendilskaga á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Hjartapollr eða Hjartarpollr, 7, 235. 236. Núverandi *Heartle-poole* í *Durhamshire* á Englandi.
- Hjatlund, 11, 59; rángt fyrir Halland.
- Hjerðasýsla, 11, 252; sjá Hjarrandasýsla.
- Hierusalem, 6, 161. Sama sem Jörsalir.
- Hildishaugr, 1, 252. Haugr skamt frá Kirkjubæ í Veri í Skaptárþingi, austan á Íslandi.
- Hilmingsstafir, 11, 355; sjá Hylingsstafir.
- Him, 9, 394; rángt fyrir Húm.
- Hin, Hinn, Hyn (Kinn), 7, 215; 9, 308. Ey norðaustan við Vágana á Hálogalandi í Noregi; nú *Hindöe*.
- Hin, 9, 394; sjá Hún.
- Hindeyjar (Hundeyjar), 8, 380. Eyjar í Asfirði (*Aasen*) í Þrándheimi í Noregi.
- Hindeyjar (Hnideyjar), 9, 29. 137. 141; sbr. 9, 140. Eyjar í Sunnfirði í Fírbafylki í Noregi; nú *Hindöe*.
- Hirta (Heyrta, Hvita), 8, 79. 133. Litil á á Ránriki í Vikinni í Noregi.
- Hirtubru, 8, 79. 133. Bruin á nýnefndri á.
- Hisaragafi, 1, 237. Líkliga endinn á eyinni Hising; sjá næsta nafn.
- Hising, 4, 118. 123. 210; 7, 188. 234. 256. 260. 299. 302. Ey í Elfarqvíslum í Gautelfismynni á landamæri Noregs og Svíaríkis; nú *Hisingen*.
- Hisingubnar, 7, 233. 299. 302.
303. Þeir sem byggðu nýnefnda ey.
- Hít og Hítrar, 6, 115. 360. Ey fyrir Þrándheimsmynni og heyrði til Naumdælafylkis, í Noregi; nú *Hitteren*, eða *Hitteröen*.
- Hítardalr, 2, 214; 4, 110. Dalr með samnefndum bæ sunnarliga í Þorsnessþingi, vestan á Íslandi.
- Hitr (Hvitr), 9, 18. 37. 151. Ey út frá Lista á Veströðum í Noregi.
- Hjörleifshöfði, 1, 240. 241. Höfði í Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Hjörleifsvík (Hjörleiks- Hjörleiks-Hörleifs-vík), 8, 370. Vík á Hálogalandi í Noregi.
- Hjörungar, 11, 125. Drängar þeir á Hjörungavági á Sunnmæri í Noregi.
- Hjörungavágr (Hörundarfjörðr), 1, 168. 169. 170; 4, 26; 10, 257; 11, 122. 123. 125. 158. 168. 183. 186. Vík eða fjörðr skamt frá eyinni Höð á Sunnmæri í Noregi; nú *Lævaag*; sbr. Harund og Harundarfjörðr.
- Hlabhamrar (Labhamrar, Hlabhamar og Hlabahamar; Hlabholmar rángt), 2, 217; 8, 71. 72. 178. 373. 377; 10, 319. Höfði við Þrándheimsfjörð skamt frá Nibarösi, í Noregi; nú *Ladehammer*, eða *Ledekammer*.
- Hlabir (Labir) og Hlavð eða Hlöt, 1, 13. 31. 35. 37. 63. 215. 17. 219. 228. 302; 2, 17. 128. 186; 3, 38. 89. 94. 226; 4, 18. 93; 7, 9; 8, 71. 111. 379; 10, 184. 265. 271. 279. 280. 319. 330; 11, 18. 120. Sbr. nöfn Hlaða-jarlanna Hákonar og Sigurðar í mannanafna-registrunum. Stórbýli á Strindarbyggðinni skamt frá Nibarösi í Þrándheimi í Noregi; nú *Lade*.
- Hlavð, 2, 128; sjá Hlabir.
- Hleðra, 6, 313. Gamalt konunga-

- setr á Sjálandi í Danmörk; nú *Leire*. Hleibrar atseti, 6, 343; sama sem Danakonungur.
- Hleinar, 10, 72; sjá Lenar.
- Hlesey (*Lésey*), Hlessey og Hlæsey, 4, 201; 6, 261. 310. 364; 7, 169; 8, 391; 9, 321; 11, 230. Núverandi *Læssøe* í *Kattegattet* í Danmörk.
- Hlób, 5, 107. 149. 359; sjá Saurhlób.
- Hlóbarendi, 1, 249. Bær í Fljóts-  
hlób í Rángarþingi, sunnan á Íslandi.
- Hlóbir, 9, 117. 361. 392. Bær á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Hljóðhus, 9, 16; sjá Ljóðhus.
- Hlunnar, 9, 313. Bær á Háalandi í Noregi; nú *Lunder*.
- Hlýrskóga- Hlýskóga- og Lýrskóga-  
heibi (Hlurskógshéið), 4, 133; 5, 357; 6, 61. 66. 73. 90. 97; 10, 403; 11, 207. Heibi norðanveribt við Skotborgarar á Norðr-Jótlandi í Danmörk.
- Hlæsey, 8, 391; sjá Hlésey.
- Hlób, 2, 186; sjá Hlabir.
- Hníbey og Hníbeyjar, 9, 29. Líkliga rángt fyrir Hindeyjar.
- Hof, 2, 13; 3, 20. Bær í Vatnsdal í Húnavatnsþingi norðan á Íslandi.
- Hof, 2, 91. Bær á Subrey í Færeyjum.
- Hof, 2, 191. 196; 3, 106; 5, 321. Bær í Álptafirði syðra í Austfjörðum á Íslandi.
- Hof, 3, 204. 205. Bær við Rángá eystri á Rángarvöllum, sunnan á Íslandi.
- Hof, 4, 186. Bær á Vestra-Gautlandi í Svíaríki.
- Hof, 4, 242; 10, 154. Bær í Breibinni í Gubbbrandsdölum í Noregi.
- Hof, 8, 438. Bær í Vík í Sogni í Noregi.
- Hof, 9, 520. Bær við Eyavatn á Raumaríki í Noregi.
- Hof, 9, 527. Bær í Noregi. Sbr. „Björn af Hofi” í mannanafnaregistrinu.
- Hofstafir, 1, 253. Bær í Reykjadal í Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Hólar (Holmar, Halsholmar, Holundir, Hælur), 4, 372. Líkliga núverandi höfn *Hol*, milli Fótvíkur og Skáneyrar á Skáni í Svíaríki.
- Hólar og Holastaðir, 7, 40; 9, 65. 317; 10, 14. 22. 23. 98. 118. Fyrrum biskupsstóll, í Hjaltadal í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Hólar (á Reykjanesi), 7, 344; sjá Reykjahólar.
- Holauyir, 10, 386; sjá Háleygr.
- Holdhella, 7, 201. 331; 8, 188. Hella norðr frá Björgyn á Norðr-hörðalandi í Noregi.
- Holdseta, Holdsetuland og Holdsetuland; sjá Holzetuland.
- Hóll (Holund), 4, 54, sbr. 12, 75. Kastalastræði við Hringssjóð á Vallandi.
- Hollsetuland, sjá Holzetuland.
- Hollstar, 8, 379; sjá Holtar.
- Holmadalir (eystri og vestri), 9, 359. 360. Bygg á Vermalandi í Svíaríki, nálægt Kjölnum.
- Holmar, 9, 400. Sbr. Slób eða Slíðr-hólmar. Eyjar útfra Oslo í Víkinni í Noregi.
- Holmar, 4, 372; sjá Hólar í Svíaríki.
- Holmgarðar, 3, 195; sjá Holmgarðr.
- Holmgarðr (Holmgarðar, Haulmgarðr), 1, 78. 80. 96. 98. 99. 137; 4, 192. 196; 5, 117. 118. 215. 221. 271. 272. 297; 6, 21. 139; 7, 111; 9, 319. 10, 43. 44. 56. 198. 202. 391; 11, 194. 210. 324. 325. 327. 342. Nokkr hluti Garðaríkis með samnefndum höfuðstað, er nú kallast *Novgorod*.
- Holmr, 1, 101, sbr. 12, 36; sjá Borgundarholmr.

- Holmr (enn iðri), 1, 253. Nú Innriholmr á Akranesi sunnan á Íslandi.
- Holmr, 7, 196. 207. 335; 8, 40. 71. 111. 113. 114. 151. 158. 161. 175. 176. 178. 180. 255. 331. 373. 380 (?); 9, 27. 135. 325. 485. 486. 487. 497. 529; 10, 6. 122. 158. Sama sem Níðarholmr; sjá N.
- Holmr, 7, 242. 356; 8, 124. 132. 189. 247. 287. 362; 9, 9. 103. Sambr. Töluholmr. Holmrinn við Björgyn á Norð-hörðalandi í Noregi.
- Holmr, 7, 186. Líkliga sama sem seinna kallabist Sandvíkr- eða Christians-holmr, milli Hegra-ness og Björgynjar á Norð-hörðalandi í Noregi.
- Holmr, 9, 351. 363. 392. 409. 438. 441. 479. 525. Sambr. „Klæmit af Holmi“ í manna-nafna-registrinu. Líkliga í Os-loarsýslu í Víkinni í Noregi.
- Holmr, 10, 71. Ey í Gautelfi við Konungahellu á Ránriki í Ví-kinni í Noregi.
- Holmrinn Grá, 7, 222. 354. Ey í Hvolunum á Auströgðum í Víkinni í Noregi; nú *Hol-mengraa*.
- Holmrýgir, 1, 7; 10, 195. Þeir sem byggðu eyjarnar á Rogalandi í Noregi.
- Holsetaland, sjá Holzetuland.
- Holt, 1, 272. Bær á Kolgu-(réttara Kolku-) mýrum á Ásum í Húnavatnsþingi, norðan á Ís-landi.
- Holt, 3, 207. 209; sjá Dufþaks-holt.
- Holtar (Haktar, Hollstar og Holt-arbær), 8, 379. Bær í Örkadal í Þrandheimi í Noregi.
- Holund, 4, 54; sjá Höll.
- Holundir, 4, 372; sjá Holar.
- Holzetuland (Holdseta- Holdsetu- Holdsetu- Holseta- Hollsetu- og Holtseta-land), 1, 111. 113. 122; 11, 3. 5. 14. 179. 416. Hertogadæmið *Holstein*, nú til-heyrandi Danmörk.
- Horn, 1, 234. 236; 11, 411. Líkliga meinast Austr-Horn, milli Kibjafells- og Skaptafells-þinga austan á Íslandi.
- Horn, 9, 9; sjá Hornyn.
- Hornafjörðr, 2, 190. 191; 5, 321. Fjörðr inn af floanum milli Vestrhorns og Hreggviðr-ismula, með samnefndri byggð umhverfis fjörðinn, í Skapta-fellsþingi austan á Íslandi.
- Hornbori, 8, 334. Örnefni fyrir innan Sölva við Þrandheims-fjarðarmynni í Noregi.
- Hornboru- eða Hornbora-sund (Hornberasund), 9, 307. 345. 409. Sundið við eyrna Hornboru (nú *Homborgö*) á Auströgðum í Víkinni í Noregi.
- Hornborusund, 7, 212. 338. Sundið við eyrna Hornboru eða Hornborg fyrir Bifrarmynni við Sötanes á Ránriki í Víkinni í Noregi; á þessari ey var Hornboru- eða Hornbora-þing haldið, sem nefnist 9, 269.
- Horni, 8, 380. Höfði við Strinda-fjörð í Þrandheimi í Noregi.
- Hornnessfjörðr (Hornnessfjörðr, - Fjornæssfjörðr), 8, 422. Fjörðr á Vingulmörk í Víkinni í Noregi.
- Hornskögr, 6, 254. Skógr á Norðr-Jötlandi í Danmörk; kannske sama sem nú kallast *Hjörnkjar* í *Tved* sokn við Goðnar- eða *Randers*-fjarðar mynni.
- Hornstrandir, 2, 213. Norðvest-asti skagi Íslands.
- Hornúngr, 9, 103; sjá Hornyn.
- Hornyn, Horn, Hornúngr, 9, 9. 103. Líkligast bær í Hörningsdal í Norðfirði í Firdafylki í Noregi.
- Hosver eða Hrossanes, 10, 102.

- Býrinn *Horsens*** á Jötlandi í Danmörk.
- Hrafnabjörg**, 8, 260. Sjóarklettur við Tunsberg á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Hrafnagil**, 10, 94. Bær í Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Hrafnás**, 8, 338; sjá Rafnás.
- Hrafn-** (Hrafn-) holt, 10, 52. 53. Bær á Ránriki í Víkinni í Noregi; sbr. Ramsholmr.
- Hrafnista**, 3, 204. Ey, með samnefndum bæ, útfra Naumudali í Noregi.
- Hrafnseyri**, 6, 427. Borg á Hellornesi, norðanfram við ána Humru á Englandi; seinna kölluð *Ravensere*, nú eyðilögð.
- Hrafnssjörðr**, 2, 214. Fjörðr vestan á Grænlandi í Ameríku.
- Hrafnsvágr**, 8, 424; sjá Rafnsvágr.
- Hramsjør**, 11, 369; sjá Ramsjør.
- Hrauneyjar**, 10, 144; sjá Rauneyjar.
- Hraunsás**, 1, 253. Bær í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Hreðuvatn**, 3, 21. Bær í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Hreiðarstaðir**, 6, 218. Bær í Svarfærdal í Vaðlaþingi, norðan á Íslandi.
- Hreinsletta**, 1, 12; sjá Reinsletta.
- Hrimsfjörðr**, 1, 250; sjá Hvinisfjörðr.
- Hringabú og Hringabýr**, 9, 527; sjá Ringabú.
- Hringar**, 5, 65, sbr. 12, 99; 6, 340, sbr. 12, 159; 10, 127, sbr. 12, 221. Innbúar Hringaríkis í Noregi. Hringa gramr, 5, 65; sama sem Noregs konungur.
- Hringaríki** (Ringaríki), 1, 6. 245; 2, 129. 130; 4, 7. 9. 33. 152. 249. 267. 287; 6, 340; 7, 324; 9, 11. 222. 364. 365. 369. 381; 10, 175. 176. 177. 180. 181. 196. 377. 422. Umhverfis ríki þetta, sem stundum taldist til Úpplanda, lágu Vestfold og Raumaríki að sunnan, Habaland og Valdres að austan, Haddingjadalr að norðan, og Þelamörk að vestan.
- Hringaríkisnes**, 4, 94; sjá Ringunes.
- Hringisakr**, 9, 381. 485; sjá Ringisakr.
- Hringmararbeiði**, 4, 51; 11, 198. Líkliga í *Ostangelu* á Englandi.
- Hringsakr**, 4, 145; 9, 485; sjá Ringisakr.
- Hringsfjörðr**, 4, 54. Líkliga nálægt Bretagne á Frakklandi.
- Hringstabir**, 6, 80; 11, 214. 331. 334. 364. 365. 387. 395. Bær á Sjálandi í Danmörk; nú *Ringsted*.
- Hringunes**, 6, 283; sjá Ringunes.
- Hróaberg**, 8, 379; sjá Roaberg.
- Hróarsbær**, 1, 36; sjá Húsabær.
- Hróars-** (Hróas- og Hróis-) kelda, 4, 366; 6, 175; 10, 63; 11, 159; sjá Roiskelda.
- Hrokaland**, 6, 82, sbr. 12, 136. Sama sem Sjáland í Danmörk.
- Hrossanes**, 7, 283; 9, 39. 155. 268. Annes við Tunsberg á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Hrossanes**, 10, 102. Nú *Horsens*, sjá Hosver.
- Hrossey**, 4, 215. Ey í Orkneyjum, kallast nú ýmist *Pomona* eða *Mainland*.
- Hrott** (þotn, er rángt), 8, 257. 258; sjá Rott, sem án efa er sama ey.
- Hrutafjarðará**, 3, 142. Á þessi, og útaf henni Hrutafjörðr, aðskilr Norðlendinga og Vestfirðinga fjörðunga á Íslandi.
- Hrutafjarðarháls**, 3, 142. Lágr fjallvegur milli Hrutafjarðar og Miðfjarðar í Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi.
- Hrutafjörðr**, 3, 143; 6, 102. 107. Fjörðr, með samnefndri byggð, á landamæri Norðrlands og Vestrlands á Íslandi.
- Hræring**, 2, 180; sjá Hæring.
- Húfa-** eða Húfu-nesskógr, 8, 62. Skógr milli Ránríkis í Noregi, og Vestra-Gautlands í Svíaríki.

- Hugaströnd, 8, 138. 203. 212; sjá Hugaströnd.
- Húm, 2, 252; sjá Hvin.
- Humra, 6, 404; sambr. Fljót og Hauksfljót. Nú *Humber*-fljótib á Englandi.
- Hún (Hín, Hím), 9, 394. Bygð á Upplöndum í Noregi; líkliga sú sama, er nú kallast *Hund-Sogn*, og liggir á þotni.
- Húnaland, 11, 414. Landsins afstada er oljós; hér er það látið liggja á milli Reidgotalands og Saxlands, en þá á líkliga að lesast „vestr frá“ í staðinn fyrir „austr frá“ Pólená.
- Húnavatnsþing, 2, 14; 3, 21. Þingstaðirnir var á Þingeyrum, þar sem einna stóð Þingeyraklaustr. Sveitin umhverfis nefndist þingið. Hér var héraðsþing allra Húnavatninga; norðan á Íslandi.
- Hundatún, 6, 406. Núverandi *Hundington* á Englandi.
- Hundeyjar, 8, 380; sjá Hindeyjar.
- Hundsund, 9, 371. Sund við Tunsberg á Vestfold í Víkinni í Noregi; nú *Egenæssund*.
- Hundsver og Hundver (Hunkver, rángt), 5, 19. Ey við Borgund á Sunnmæri í Noregi; nú *Hundsver*.
- Hundþorp, 4, 241; sjá Húnþorp.
- Hunkver, 5, 19; sjá Hundsver.
- Húnþorp (Hundþorp, Gunnþorp), 4, 241. Bær við Löginn (*Lougen*) í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Hundorp*.
- Húsabær (Hróarsbær), 1, 36. Bær á cynni löri í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Húsabær, 9, 36. 151. 232. 235. Bær í Heggini í Borgarsýslu á Vínulmörk í Noregi.
- Húsabær, 10, 154. Bær í Skaun á Heiðmörk í Noregi.
- Húsabær, 9, 339. Líkliga rángt fyrir Húsastabir.
- Húsafell, 4, 110. Bær framantil í Borgarfirði sunnan á Íslandi.
- Húsastabir (Húsabær), 9, 325. 339. 373. Bær í Noregi, líkliga heldr á Sunna- enn Norð-mæri; á báðum er bær með þessu nafni.
- Húsavík, 1, 235; 11, 411. Vík, með samnefndum bæ, austanfram í Skjálfsanda, í Þingeyjarþingi, norðan á Íslandi. Sá sem er úr Húsavík kallast: Húsvíkskr, 7, 59.
- Húsfabir, 3, 65; sjá Hústabir.
- Hústabir (Húsfabir), 3, 65. Sbr. leibrettningar hértil við enda þriðja bindis, 7, 155. Bær nálægt Stím á Norðmæri í Noregi; sbr. Askstabir.
- Húsvíkskr, 7, 59; sjá Húsavík.
- Hvállir, 9, 386; sjá Hvolar.
- Hvalr, 8, 195. Bær í Noregi.
- Hvalsnes, 7, 385; sjá Valsnes.
- Hvammr, 1, 247. 248. 267. Bær við Hvammsfjörð í Þórnessaþingi, vestan á Íslandi.
- Hvamsey (Hvarfsey), 8, 200. Ey í Sogni í Noregi; nú *Kvamsö*.
- Hvarf, 1, 234; 11, 411. Höfði sunnan á Grænlandi í Ameríku.
- Hvarf, 10, 125. 144. Norðvestasti skagi Skotlands; nú *Wrath*.
- Hvarfsey, 8, 200; sjá Hvamsey.
- Hvarfsgnipa, 2, 214. Tindr eða hnúkr við eðr á Hvarfi á Grænlandi í Ameríku.
- Hvarfsnes, 7, 301; 8, 135. 146. 156. 263. 287; 9, 415. Nesíð sunnan fram við Björgynjarvág á Norðhörðalandi í Noregi.
- Hveðn, 7, 196. Eyjan *Hveen* í Eyraarsundi; heyrir nú til Svíaríkis, fyrrum heyrði hún til Danmerkr.
- Hverfni, 9, 369; sambr. Hervinn. Bær í bygðinni Skaun á Heiðmörk í Noregi; nú *Store-Hverven*.

- Hvin, Hvíðni (Húm, rángskrifað fyrir „Huia“), 2, 252; 3, 65; 9, 503. Ey á Veströgðum í Noregi.
- Hvínisfjörðr, þannig á efflaust að lesa í 1, 250. í stað þess sem nú stendr: Hvínisfjörðr eða Hrímssfjörðr (sjá Landn. 3, 12); nú heitir fjörðrinn *Kvinnesfjörð* og er á Veströgðum.
- Hvínverskr, 4, 3. 30; 10, 178. 194. 195. 196. 209. 210. Sbr. „Þjóðölfr hvínverski“ í manna-nafna-registrinu. Sá sem er úr eyinni Hvin; sjá næstundangangandinn; sbr. Hvínisfjörðr og Vínisdalr.
- Hvistvík, 9, 49; sjá Hvistvík.
- Hvistvík (Hvistvík), 9, 49. 173. Vík nálægt eyinni Stord á Sunnhörfalandi í Noregi.
- Hvítá, 8, 79; sjá Hirta.
- Hvítá, 1, 254. 255; 2, 12. 15. 204. 255; 10, 112. Á í Borgarfirði, er nú aðskilr Sunnlendinga og Vestfirðinga fjörðunga á Íslandi.
- Hvítabyr og Hvítabær, 7, 238. Nú *Whitby* í *Yorkshire* á Englandi.
- Hvítársíða, 1, 253. Sveit, fyrir vestan Hvítá í Borgarfirði í Þverárþingi vestan á Íslandi.
- Hvítárvellir, 2, 255. Bær við Hvítá í Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Hvítasteinn, 7, 138. Bær í Noregi.
- Hvítungsey eða Hvítungseyjar, 3, 38; 4, 116. 306; 9, 19. 37. 38. 52. 53. 151. 153. 183. 199. 201. 242. 502. Eyjar norðvestr af Jæðri á Rogalandi í Noregi.
- Hvítungshjalli, 4, 110. Örnefni í Hitardal syðst í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Hvíttr, 9, 18; sjá Hitr.
- Hvítasandr, 9, 417. Líkliga núverandi *Hitsan* eða *Wissan*, nálægt *Calais* norðast á Frakklandi.
- Hvítisfjörðr (Hrímssfjörðr), 1, 250; sjá Hvínisfjörðr.
- Hvolar, Hvollar (Hvólir), 7, 222; 9, 386. Eyjar við Holmunn Grá á Auströgðum í Vikinni í Noregi; nú *Hvalðer*.
- Hvoll, 3, 205. 210; sjá Stórolfshvoll.
- Hýlingstaðir (Hilmingstaðir), 11, 355. Bær á Frislandi á Sudr-Jötlendi í Danmörk; nú *Hólingstad* vestr frá Slesvik.
- Hyljumynni, 11, 390. Sýnist, eptir samhenginu og nafninu, að hafa verið sjarbarmynni sudr frá Eyrarsundi. Sé lesið „Hylju hinni minni“ getr meiningin verið „all“ eða „djúp“ á leiðinni norðr til Eyrarsunds. Sunnan á Lalandi í Danmörk heitir nú *Hylle* og *Hyllekrog*, um hvern Hyljumynni máske hka gæti skilist.
- Hyn, 9, 308; sjá Hinn á Hálogalandi.
- Hæ, 8, 385; sjá Há.
- Hæfiá, 7, 272; sjá Belfjá.
- Hægin, 9, 232; sjá Hegginn.
- Hælar, 4, 372; sjá Holar.
- Hæring (Hræring eða Æring), 2, 180. Ein af Góðeyjum í Sálpti á Hálogalandi í Noregi.
- Höð (Haut, Hödd), 1, 168. 169; 11, 122. 123. Ey nálægt Hjörungavági á Sunnmæri í Noregi.
- Höfðabrekka, 3, 99. Bær í Mýrdal í Skaptafellsþingi, austan á Íslandi.
- Höfði, 1, 255. 267; 2, 228. Bær á Höfðaströnd í Skagafirði, norðan á Íslandi.
- Höfn, 2, 204. Bær í Melasveit í Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Höfn, 9, 308. Bær á Hinn á Hálogalandi í Noregi.
- Höfn, 11, 208; sjá Kaupmannahöfn.
- Höfudey, 7, 21. 276. 338; 8, 245. 310. 315. 320. 392. 398; 9, 44. 165. 167. 285. 294. 303. 312. 325. 413. 492. 493.

506. 507. 510; 11, 345. Ey, skamt út frá Óslo í Vikinni í Noregi; nú *Hovedøe*.
- Höfundr eðr Höfund, 7, 246. 273. Sveit á þelamörk í Noregi.
- Hölaygjaland, 10, 412; sjá Hálögaland.
- Hölgar (Haulgar), 1, 7; 10, 195. Sama sem Hálægir.
- Hölogialand, 10, 412; sjá Hálögaland.
- Hörð (Hörbald, rángt), 1, 114. Bær eða sveit á Norðr-Jötlandi í Danmörk. Sbr. „Hörðaknútr“ í nafna-registrinu.
- Hörðafold, 5, 15-16. Sama sem Hörbald í Noregi.
- Hörbald (Haurþuland), 1, 4. 6. 14. 18. 26. 40. 63. 90. 93. 95. 235. 287. 288. 301; 2, 118; 3, 14. 41. 54. 85. 108. 110. 111. 130. 213. 218; 4, 7. 9. 10. 18. 23. 251. 270. 306. 349; 5, 16. 44. 115; 6, 82; 7, 204. 217. 301. 334. 346; 8, 109. 127. 194; 9, 46. 169; 10, 192. 194. 195. 272. 393. Land þetta lá í enum vestra hluta Noregs, milli Sogns að norðan, Rogalands að sunnan, Vørs og Harðangers að austan; það greindist í Sunn- og Norð-hörbald, og finnast þau nöfn undir N. og S. í registrinu, þar sem þau í Sögunum eru aðgreind. Innbyggjararnir:
- Hörðar, 1, 7. 49. 123 (?); 4, 60. 190, sbr. 12, 85. 377; 5, 15. 74. 81. 118. 353. 355. 360; 6, 22. 65. 87. 196. 341; 7, 4. 46. 79. 205. 334; 8, 110. 124; 9, 306; 10, 19. 189. 195. 375. Stundum aðgreinast þeir, eins og landið, í Sunn- og Norð-Hörðar, sjá þessi nöfn í registrinu. Fyrir Noregskonung brúka skáldin: Hörðarfróttinn, 5, 355; 6, 196; -fylkir, 6, 341; 7, 92; -gramr, 5, 353; 7, 46. 79; 10, 19; -hilmir, 4, 377; 6, 65. 87; -mildingr, 5, 306; -ræsir, 7, 4; -valldr, 9, 306; og -vinr, 6, 22.
- Hörðskr eða Hörzkr, 2, 252; 3, 213. 215; 10, 355. Sá sem er af Hörðalandi í Noregi.
- Hörgæyri (Haugæyri), 2, 233. á Vestmannaeyjum sunnan við Ísland.
- Hörgárdalur, 3, 210. Dalrinn fram frá Möðruvallaklaustri (Fríðriks-gáfu) í Vablaþingi, norðan á Íslandi.
- Hörgsland (Haurgsland), 2, 192. Bær á Siðu í Vestr-Skaptafellsþingi, austan á Íslandi.
- Hörleifsvík, 8, 380; sjá Hjörleifsvík.
- Hörundarfjörðr, 1, 168; sjá Hjörungavágr; sbr. Harundarfjörðr.
- I**ðja, 10, 183; sjá Iðri.
- Iðri (Iðja), 1, 36; 10, 183. Líkliga væri hér réttara að stafsetja: Eyjan iðri þ. e. innri, nú *Inderøe* í Þrándheimsfirði í Noregi; af þessari ey, og annari til, er kallast Eyjan ytri, nú *Yderøe*, þar Fynafylki nafn.
- Íla og Ísumynni, 3, 219. Líkliga á, sem fellr úr Ífasjónum í Skaney, í hverjum Íley, nú *Íf-øe*, liggr.
- Ífasund, 9, 268; sjá Svínasund.
- Íl, 7, 42; 10, 127-28. 143. 159. Ey fyrir vestan Skotland, kallast nú ýmist *Íla* eða *Islay*.
- Íla, 8, 114; 9, 23; útbýli vestra frá bænum Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Ílarsund (Írlandssund), 9, 420; 10, 143; sundið við eyrna Íl fyrir vestan Skotland.
- Ílsvík, 9, 484; sjá Íluvík.
- Íluvellir, 6, 98. 99; 7, 144; 8, 114. 120. 156. 178; 9, 135; vellirnar út frá Steinbjörgum við Niðarós í Þrándheimi í Noregi.

- Ílúvík (Ílsvík og Ílvík), 8, 377; 9, 484; höfn hjá Hlabhömr-um við Níðarós í Þrándheimi í Noregi.
- Índíaland, 3, 177; 11, 414. Land í Asíu.
- Íngardalr (Margdálr, rángt), 8, 338; í Orkdælafylki niðr við Þrándheimsfjörð í Noregi; lík-liga núverandi *Inddal*.
- Íngólfsfell, 1, 241; 2, 191; fjall í Ölfesi í Arnessþingi sunnan á Íslandi.
- Íngólfahöfði, 1, 239; í Skapta-fellsþingi austan á Íslandi.
- Innaney (Inney), 5, 54; sbr. 12, 97-98, þykir rángt.
- Innþrándir, 1, 36; 2, 41. 48; 4, 106. 113. 235; 5, 55. 80. 354; 8, 40; 9, 247. 251. 459; 10, 183. 355. Innbyggjarar Skeyna- Verdæla- Sparbyggja- og Eyna-fylkna í Þrándheimi í Noregi. Sá sem var úr þess-um fylkjum kallast:
- Innþrænzkr, 4, 104, eðr Inn-þrönzer, 7, 350.
- Írar og Írir, 1, 8. 25. 29. 144. 199. 245. 249; 2, 19. 228; 4, 65; 5, 168; 7, 69-72. 124. 126. 149; 10, 131. 142. 253. 376. 414; innbyggjarar Írlands.
- Írland, 1, 8. 23-25. 28. 144. 145. 149. 151. 188. 190. 192. 199. 203. 224. 234. 238. 246. 250; 4, 9. 65. 66. 178. 214. 217. 218. 230; 5, 127. 135. 145. 168; 7, 28. 41. 42. 49. 73. 117. 124. 125. 149; 8, 69; 10, 131. 142. 243. 253. 275. 282. 392. 414-15. 428; 11, 73. 410-11. 416. Nú *Ireland*. Stundum sýnist „Dýflin“ vera sama sem Írland. Innbyggjar-arnir: Írar og Írir, og sá sem er af Írlandi: Írskr eða Ískr, sjá þessi nöfn.
- Írlandssund, 9, 420; sjá Ílarsund.
- Írskr og Ískr, 1, 25. 151; 7, 70. 72; 11, 410. Sá sem er af Írlandi.
- Ísafjörðr, 1, 154; 11, 182. Nú *Iseffjord*, á Sjalandi í Danmörk.
- Íseyri (Isey, Seyri), 11, 84. Norðr-oddi nesi þess er milli *Holbeka-* og *Roeskilde*-fjarða gengr úti Ísafjörðinn á Sjalandi í Danmörk; nú *Isöre*. Mismunar-nafnið „Seyri“ er ritad eptir fljótum framburði. Her var það nafn- kenda Íseyrarþing.
- Ísland, 1, 119. 153. 233. 234. 236. 241. 242. 244. 245-47. 250. 251. 260. 265. 267. 269. 274-76. 284-86; 2, 4. 15. 16. 20. 21-23. 26. 32. 62. 65. 68. 69. 72. 78. 89. 118-20. 144. 153. 172. 189. 190. 192. 197. 201. 204. 206. 207. 208-11. 213. 214. 215. 222. 228. 232. 233. 237. 240. 243-47. 253-54. 256; 3, 19. 20. 22. 28. 37. 38. 87. 99-101. 107-10. 121-22. 126. 152. 162. 173. 204-5. 213. 215. 221. 222. 228; 4, 3. 4. 89. 90. 109. 110. 115. 127. 137. 176-78. 279. 280. 282. 284. 287. 313. 332; 5, 176. 177. 203. 232. 240. 269. 316. 329; 6, 32. 35. 36. 98. 118. 119. 218. 239-40. 244. 246. 248-50. 256. 266. 271-72. 274. 307. 348. 356. 359. 360. 364. 368. 377. 383. 389; 7, 30. 35. 36. 40. 103. 111. 197. 198. 218. 304. 329; 8, 250. 297; 9, 3. 65. 276. 292. 294. 295. 296. 317. 434. 435. 436. 448. 453. 456. 500; 10, 3. 5. 8. 23. 24. 41. 45. 51. 59. 60. 70. 93. 94. 96. 100. 112. 116. 118. 156. 157. 294. 297. 298. 300. 317. 325. 326. 393. 399; 11, 42. 158, 181. 409-11. 412. Eylandið Ísland í Danakonungs-riki. Ellðri nöfn landsins voru: Garðarsholmr og Snjoland; sjá G. og S. Landinu var í forn-öld skipt í fjóra hluti, er köll-ubust Fjörðungar og voru kend-ir við höfubátirnar:
1. Austfirðingafjörðungur, eða Aust-



- firðir, sjá þessi nöfn. Stundum kallast fjórðungir þessi Austr-land.
2. Sunnurlendingafjórðungir, sjá þetta nafn; fjórðungir þessi kallast líka Suðrland.
3. Vestfirðingafjórðungir eða Vestfirðir, sjá þessi heiti; fjórðungir þessi kallast og Vestrland;
4. Norðlendingafjórðungir, sjá þetta nafn, eðr Norðrland. Öll þessi heiti landsins hafa viðhaldið til þessa dags, þó landinu sé nú skipt í þrjú Amtmannsdæmi, er svo heita:
- a. Suðr-amtíð, er yfirgrípr Sunnurlendingafjórðung og syðri hluta Austfirðingafjórðungs, eða Skaptafellsþing;
- b. Vestr-amtíð, er samsvarar Vestfirðingafjórðungi; og
- c. Norðr- og Austr-amtíð, er yfirgrípr Norðlendingafjórðung og eystri hluta Austfirðingafjórðungs, eðr Múlaþing. Innbyggjararnir kallast:
- Íslendingar, 1, 153. 285; 2, 26. 27-34. 37. 38. 40. 206-9. 211. 220. 255; 3, 152. 202. 215; 4, 137. 279. 284. 313; 5, 62. 322; 6, 31. 266. 357; 7, 33. 35. 254. 273; 9, 292. 295. 434; 10, 94. 96. 114. 116. 157. 294-97. 432; 11, 181.
- Sá sem er af Íslandi:
- Íslendingar, 3, 199; 6, 271-74. 299. 301. 355-56; 7, 153-54; 8, 206; og
- Íslenzkr og Íslenzkir, 1, 153. 177. 283; 2, 26. 32. 37. 43. 50. 63. 66. 68. 69. 86. 152. 172. 206. 210. 220; 3, 37. 152; 4, 5. 134. 174. 189. 220. 287. 313; 5, 5. 25. 62. 232. 285. 288; 6, 30. 31. 62. 74. 135. 265. 297. 298. 300; 7, 31. 32. 33. 36. 39. 59. 103. 114. 223. 350; 8, 207. 267; 9, 26. 295. 342. 455. 472; 10, 42. 294. 297; 11, 42. 127. 129. 130. 203.
- Íslandshaf, 6, 107. Hafði milli Noregs og Íslands. Nú kallast sá hluti þess, er liggur milli Noregs og Hjaltlands, Norðr- og Hjaltlands, Spanskisjórin.
- Ítalía, 11, 415. Nú *Italia*.
- Ívasund, 9, 504; sjá Málstrandir.
- Ívist, 7, 41. 44. Ey í Suðreyjum við Skotland; nú heitir þar *North - Uist* og *South - Uist*; hver af þessum eyjum hér meinað, eða hvert báðar, er oljóst.
- Ívitza (Ívizta), 7, 84. Eyjan *Iviza* hjá *Majorka* við Spán.
- Jabbar, 1, 11. 166. 288; 2, 18. 213. 301; 3, 16. 40. 42. 55. 74; 4, 10. 67. 254. 257. 260. 263. 306. 322; 5, 9. 10. 12. 16. 17. 36. 44. 116. 235. 304; 7, 162; 9, 2. 11. 19. 38. 40. 296. 345. 373. 387. 389. 503; 10, 95. 190-91. 196. 346. 378; 11, 167. Landið með hafinu milli Eikundasunds og Stafangs á Rogalandi í Noregi; nú *Jædder*. Það kallast líka:
- Jabbarbyggð, 3, 16; 10, 191. Folklið:
- Jabbarbyggjar og Jabbarbyggvar, 3, 41; 4, 306. 323; 5, 311; 6, 22. Jabbarbyggja - drottinn, 6, 22, sama sem Noregskonungur.
- Jafnagr (Járnagr), 9, 366. Bær á Hálandi á Upplöndum í Noregi; nú *Jevnager*.
- Jakobsland (Jacobsland), 7, 78; sama sem Galizuland, nú *Gallicia*, á Spáni, hvar helgr dómr Jakobs postula geymist í staðnum *Sant-Jago de Compostella*.
- Jalángsreiði (Jalángsreiði), 11, 337. 413; nú *Jellinge Hede*, á Norðr-Jótlandi í Danmörk.
- Jamtaland, 1, 62; 2, 252; 3, 179; 4, 106. 108. 123. 314. 15. 332; 5, 47. 67. 88. 117; 6, 130; 7, 100-1. 122; 8, 34; 9, 248. 487; 10, 354. 399.
- Land þetta, er ýmist heyrði

- undir Noreg eða Svíþjóð, svarar hérumbil til núverandi *Jämtland* í Svíaríki. Innbyggjararnir:
- Jamtar og Jamtr, 1, 125; 4, 315. 332. 334; 7, 101; 8, 66-68; 10, 375.
- Jardalr, 9, 175. Bær í samnefndum dali, norðast í Rýggjafylki í Noregi.
- Jarbytnjar, 7, 52; sjá Varbytnjar.
- Jarlsdalr, 1, 210. Dalr nálægt Meðalhúsum í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi.
- Jarlsey, 9, 43. 299. 307. 396. 503-5. Ey framundan Tünsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Jarlsheilir, 1, 211; 10, 388. Heilir fyrir sunnan Gaulá í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi.
- Járnamóða, 10, 76. Núverandi *Yarmouth* á Englandi.
- Járnberaland, 5, 45. 197; 6, 128; 8, 31. 64; 9, 71. 219. Land þetta lá fyrir austan Kjölinn milli Herjúlfsdalsins að norðaustan og Vermalands að suðvestan; það svarar þá til þess hluta Svíaríkis er nú kallast *Dalarne*; þó sýnist Járnberaland ekki hafa náð lengra suður á bóginn enn hérumbil til vatns þess, er nú heitir *Siljansöe*, og hefir þá yfirgripð mestan hluta Eystridala, og norðvestr hluta Vestridala.
- Járnloka, 11, 387. Höfn á Eylandi (nú *Öland*), í Svíaríki. Selesio „þá spurðu þeir at Kurir voru við Mön“ sem K. hefir, mun höfnin Járnloka hafa verið á eyinni Mön (nú *Man*) millum Eystlands og Eysýslu, er nú kallast *Ösel*.
- Járnmakr, 9, 369. Líkliga afbak að úr Jamnakr; sjá Jafnakr.
- Járnmeishöfði, 2, 205. Örnefni nálægt Höfn í Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Jólulholmar (Jólholmar), 11, 369. Líkliga smáeyjar framundan núverandi kaupstað *Kongsbakke* á Hallandi í Svíaríki; fyrrum í Danmörk.
- Jölund (Jörslund, Gölönd), 9, 301. 303. Nes eða lendingarstaðr við Foldina eða Oslóarsfjörð, á Austfold í Víkinni í Noregi.
- Jóm, 6, 55; 11, 164. Líkliga sama ey, sem nú kallast *Wollin*, utanverðt við Stettinarhafsb í Pommern, fyrrum á Vindlandi. Sbr. Jónsborg og Jónsvíkingar.
- Jomfru-Land, 9, 152; sjá Meyjarland.
- Jónsborg, 1, 155-57. 159; 2, 294; 5, 100. 132. 247; 10, 238. 285. 344. 392; 11, 74. 79. 80. 88. 90. 93-94. 98-101. 103-4. 107-8. 116. 207. 389. 419. Borg á Jómi; líkliga suðaustan á eyinni; sbr. Jóm.
- Jónsvíkingar, 1, 154. 156-57. 160-69. 171-75. 177. 179-84. 187-88. 214; 2, 70. 296; 3, 30; 4, 24. 62. 84; 10, 257. 258; 11, 43. 76. 79-81. 88. 89. 92. 93. 96-99. 100. 104. 106-9. 111. 113. 116. 117. 120. 122-25. 134. 135. 138-40. 147-49. 155-57. 158. 167. 179. 182. 186. Þeir sem héldu Jónsborg á Jómi (*Wollin*?) á Vindlandi (*Pommern*).
- Jónsbryggja eða -bryggjur, 8, 124. 192. Við Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Jónskirkja, 7, 322. í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Jónskirkja, 8, 349. 351. 352; 9, 46. í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Jónsvellir, 7, 183; 8, 124. 192. 347; 9, 332. Velliirnir umhverfis Jónskirkju í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Jórdán, 5, 37; 6, 162; 7, 87. 88. 92. 123. 199. 232. 328;

- 8, 148. Áin *Jordan* á Gyðingalandi í Asíu.
- Jork, 6, 410; 10, 158; sjá Jörvik.
- Jórsalaborg, 7, 86. 87; 11, 351. Sambr. *Hicrusalem*. Staðrinn *Jerusalem* á Gyðingalandi í Asíu.
- Jórsalabygð, 7, 87. Sama sem Jórsalir.
- Jórsalahaf, 10, 85. Sá hluti Miðjarðarhafsins, er liggir fyrir Gyðingalandi.
- Jórsalaheimr, 4, 58; 7, 74; 9, 53; 10, 90. og
- Jórsalaland, 6, 61; 7, 75. 86. 88. 92. 93. 232. 328. 329; 10, 394. Svo kölluðu Norðmenn land það í vestri hluta Asíu, er seinna kallabist Gyðingaland, og nú *Palæstina*, þ. e. Filistaland, og heyrir undir jarlsdæmið *Damask* í Tyrkjalöndunum.
- Jórsalir, 1, 275; 3, 33. 37. 47. 62. 64. 170; 5, 37. 124; 6, 161. 162; 7, 86. 89. 91. 123. 199. 328. 329; 8, 23. 148. 193; 9, 267. 270. 319. 417; 10, 92. 374. 415. 416. 429; 11, 312. 315. 391-92. Ymist sama sem Jórsalaland, eða Jórsalaborg; sjá þessi nöfn.
- Jórslund, 9, 301; sjá Jolund.
- Jörvik (Jörvik, Jork og Jörk), 1, 117. 233; 6, 406. 409. 410; 10, 158. Staðrinn *Jork* á Englandi.
- Jótagrund, 11, 212. 313. Sama sem Jötland í Danmörk, og Jótgrundar öðlingr; 11, 313, s. s. Danakonungur.
- Jótar, 2, 312; 3, 93. 158; 4, 353. 363; 5, 7. 247; 6, 74. 196. 255; 7, 46. 340. 349; 10, 55; 11, 186. 188. 212. 217. 313. 350. 382. 383. 391. Innbúar Jötlands í Danmörk. Danakonung kalla skaldin: Jöta - drottinn, 11, 188; -gramr, 3, 93; 6, 196; 7, 340; -stillir, 4, 353; -vinr, 6, 319; -þengill, 10, 54; og öðlingr, 4, 363.
- Jótavegr, 5, 7, sbr. 12, 93. Sama sem Jötland; og Jótavegs-njótr, 5, 7. = Danakonungur.
- Jötland, 1, 2. 4. 26. 39. 106. 109. 111. 112. 115. 116. 118. 122. 128; 4, 356. 359; 5, 142; 6, 51. 53. 56. 74. 75. 251. 258. 296; 7, 99. 313. 318; 10, 22. 90. 102. 194. 195; 11, 46. 207. 211. 213. 214. 216. 229-31. 251. 252. 286. 338. 341. 346. 347. 351-54. 357. 359-61. 363. 369. 373. 383. 406. 408. 418. Land þetta, er fyrrum kallabist Keðgotaland, greindist í Norðr-Jötland, nú *Nörre-Jylland*, og Suðr-Jötland, nú *Sönder-Jylland* ebr hertogadæmið *Slesvig*, í Danmörk. Landsfólk þetta kallast: Jótar, og landið hjá skaldunum Jótgrund og Jótavegr, sjá öll þessi nöfn.
- Jötlandshaf, 6, 264. Hafit milli Jötlands, og Hallands og Ránrikis; nú *Kattegattet*.
- Jötlandssíða, 5, 181; 6, 296; 11, 230. Vestrstreindr Jötlands milli Vendilskaga og Rípa.
- Jungufurða, 4, 64; sjá Íngafurða.
- Jærnfjörð, 9, 136. 140; sjá Arnarfjörð.
- Jöfnfjörðr, 11, 211; sjá Lofnfjörðr.
- Jökulsá, 3, 105. Á í Lóni í Skaptafellssýslu, austan á Íslandi.
- Jökulsá, 3, 142. Héraðsvötnin í Skagafirði, norðan á Íslandi. Nafnið hefir viðhaldizt á tveimr ám, eystri og vestri Jökulsá í Skagafjarðardölum, úr hverjum ám Héraðsvötnin að mestu leiti verða.
- Jökulsdalr, 3, 119. Dalr með samnefndri bygð, í Kibjafellsþingi, austan á Íslandi.
- Jölduhlaup (Ölduhlaup), 1, 234; 11, 411. Flói norðan á Írlandi.

Jörk, 6, 410; sjá Jörvik.  
 Jörungr eðr Jörung (Norðungr),  
 11, 230. 338. Fyrrum biskups-  
 stóll á Vendilskaga á Norðr-  
 Jötlandi í Danmörk.

Jörvik, 6, 406. 409; sjá Jörvik.  
 Jötunheimar, 3, 184. 191. Af-  
 staða þessa lands, er sjaldan  
 nefnist nema í skróksögum  
 og þáttum, er mjög óviss; opt-  
 ast sýnast þarvið meint löndin  
 kringum Helsingjabotn, en  
 stundum er það látit ná austur  
 að Gandvik og norður að Dumbs-  
 hafi, og hér jafnvel ofan í  
 Noreg. Sbr. Risaland.

**K**aldea, 11, 415. Hér sama  
 sem Serkland í Afríku.

Kálfá, 11, 267. Á nálægt Óðins-  
 ve, á Fjöni í Danmörk; nú  
*Odense-Aa*.

Kálflundi eðr Kálflundar, 11,  
 359. Nú býrinn *Karlslunde*  
 (*Kalfslunde*) á Sjálandi í Dan-  
 mörk.

Kálfskinn, 4, 177; 5, 269. Kot  
 á Árskogsströnd í Vaðlaþingi,  
 norðan á Íslandi.

Kalmanstunga, 1, 254. Bær  
 fremst í Borgarfirði, sunnan á  
 Íslandi.

Kalmarmar, (Calmarnir, Kalmarir,  
 -marn, -marver, -manar og  
 Karlmarir), 4, 372; 7, 151;  
 10, 417. Sbr. Kalmarnes. Sund  
 nálægt *Calmar* á Smalöndum í  
 Svíaríki.

Kalmarnes, 7, 340. Nesit við  
 Kalmarsund milli staðarins  
 Kalmars og Eylands í Svíaríki.

Kambsnæs, 1, 249. Bær í Döl-  
 um, vestan á Íslandi.

Kampania, 11, 415. Fyrrum  
 Campania; í Neapoliskonungs-  
 ríki í Ítalíu.

Kantara-byrgi, (-borg), 1, 134; 4,  
 52. Staðrinn *Canterbury* á  
 Englandi.

Karenz (Karonz), 11, 385. Staðr-

inn *Garz*, á syðri hluta ey-  
 jarinnar Rygen við Pommern;  
 sbr. Garbs.

Karlsund, 4, 92; sjá Skarsund.

Karlsár, 4, 55. 56; 5, 162. 163.  
 Máske fljótið *Garonne* á Frakk-  
 landi.

Karlssund, 4, 116; sjá Karmund.

Karlsund, 4, 92; sjá Skarsund.

Karmund, 4, 92; sjá Skarsund.

Karmund (Karmtsund, Karf-

sund, Karlsund), 1, 18; 3,

38; 4, 116. 261; 8, 208; 9,

19. 54. 113. Sbr. Körmtund.

Sundið milli eyjarinnar Karmtar  
 og meginlandsins á Rogalandi í  
 Noregi; nú *Karmsund*.

Karonz, 11, 385; sjá Karenz.

Kartago, 11, 415. Borg í Afríku;  
 lá í heraði því, er nú kallast  
*Tunis*, skamt frá sammefndum  
 höfuðstað.

Kástabir, 2, 369. Bær í Skaun  
 á Heiðmörk í Noregi; nú *Otte-  
 stad*; sambr. Öttarstabir.

Kastalabryggja, 6, 426. Bær á  
 Englandi; máske *Bourg-  
 Bridge* í *Yorkshire*.

Kastalakirkja, 7, 189. í Konunga-  
 hellu við Gautelfi á Ránríki í  
 Víkinni í Noregi. Sbr. Kross-  
 kirkja.

Kastalinn nýi, 10, 85. *Ny Ka-  
 stilien*, konungsríki á Spáni.

Kastel, 10, 62. 86. 87. 89. Lík-  
 liga meinast Gamla Kastilía,  
 konungsríki á Spáni.

Katalonía (Kastalinn nýi, rángt),  
 10, 85. Konungsríki á Spáni.  
 Sbr. Talanonia.

Katanes (Nes), 1, 194. 199. 200.

246; 4, 214. 215. 217. 218.

229; 5, 33; 9, 424; 10, 124.

125. Norðaustur skagi Skot-  
 lands móts við Orkneyjar; á  
 skagatánni hét fyrrum Dunga-  
 alsnýpa, nú *Dungsbyhead*.

Katnesingar, 10, 125. 156. 158.  
 Þeir sem bjuggu á Katanesi á  
 Skotlandi; sbr. Nesþjóð.

Katrinarkirkja, 10, 153. Kirkja

- við Sandbrú í Björgyn á Norð-  
hörbalandi í Noregi.
- Katrínarspítali, 10, 153. Hóspítal  
við Sandbrú í Björgyn á Norð-  
hörbalandi í Noregi.
- Kaupánger (Caupánger), 2, 232;  
4, 314. 340; 5, 104. 117.  
133. 143. 144. 181. 213. 216;  
6, 195. 238. 267. 436; 7, 2.  
6. 64. 70. 107. 124. 127. 128.  
130. 155. 177. 217. 220. 229.  
230. 247. 255. 268. 282. 285.  
291. 322. 344. 346; 8, 82.  
85. 110-11. 143. 153. 165.  
180-82. 198. 253. 255. 260.  
370. 394; 9, 8. 14. 15. 16.  
21. 22. 29. 30. 37. 40. 222.  
248. 448; 10, 389. 411. 415.  
Kaupstaðrinn og býrinn í Nið-  
arósi í Þrándheimi í Noregi.
- Kaupángsfjall, 8, 439. Fjallib  
fyrir ofan Lúsakaupánger í Sogni  
í Noregi.
- Kaupángskonur, 7, 70. Konurnar  
í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Kaupángsmenn, 8, 35. 72. 194.  
230. Innbúar Lúsakaupángrs í  
Sogni í Noregi.
- Kaupmannacyjar, 9, 422. Eyjar  
milli Satúrmúla vestan á Skot-  
landi og eyjarinnar Manar í  
Subreyjum; nú *Copeland*.
- Kaupmannahöfn (Höfn), 9, 4. 5.  
13. 73. 79. 111. 220. 224.  
323. 415; 10, 2. 81. 82. 95.  
Nú staðrinn *Kjöbenhavn* á Sjá-  
landi í Danmörk.
- Kaupmannastræti, 9, 127. Gata í  
Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Kefsey (Kefsey, Kefsisey eða Keps-  
isey), 7, 130. 134. Ey á Há-  
logalandi í Noregi. Líkliga er  
Kefsey réttast, og meinast þá  
núverandi *Kelføe* eða *Kebløe* í  
Ofótansfirði (nú *Ofødenfjord*).  
Á þessari ey var haldið Kefs-  
isey eða Kepsis-eyjarþing, 7, 142,  
hvar það líka kallast Arnarness-  
þing, er máske gæti verið nefnt  
eptir núverandi *Ankenæs*, við  
nefndan fjörð.
- Keilustraumr, 9, 29. 137. 483.  
Röst eða sund norðr frá Björg-  
yn á Norðhörbalandi í Noregi;  
nú *Kileström*.
- Kemja, 9, 402; sjá Kinna.
- Kepsisey, Kepsiseyjarþing (Arn-  
arnessþing), 7, 142; sjá Kefsey.
- Kerlingaland, 1, 108; 11, 407.  
Líklíga landið *Carolingia*,  
milli fljóttanna *Seine* og *Loire*  
á Frakklandi; sbr. Borgund.
- Kerlingarsteinn, 10, 125. Drangi  
eða holmr í sundinu milli  
Skíðis í Suðræyjum og Norðr-  
Skotlands.
- Kerma, 9, 402; sjá Kinna.
- Kerseyri, 3, 142. 143. Bær í  
Hrútafirði, vestan á Íslandi.
- Kjalarnes, 1, 242. 243. 247. 276.  
Nes, er gengr fram af fjallinu  
Esju í Kjalarnesþingi, sunnan  
á Íslandi; að norðan og norð-  
vestan við nesib liggja Hval-  
fjörðr, að sunnan Kollafjörðr.  
Hér var fyrrum haldið Kjarlar-  
nessþing, og áttu núverandi  
Gullbringu- og Kjósar-sýslur  
þangað þingsokn.
- Kjarbarey (Bjarkarey, rángt), 10,  
126. 143. Ey í Suðræyjum við  
Skotland; nú *Kerwaray* eða  
*Kerrem* í *Argyle-Shire*.
- Kjarbar- eða Kjarbareyjar-sund,  
10, 35. Sund við nýnefnda  
Kjarbarey.
- Kjarkastaðir, 8, 174; sjá Kjarra-  
staðir.
- Kjarrarskeið, 9, 483; sjá Knarr-  
arskeið.
- Kjarrastaðir (Kjarkastaðir, Kraka-  
staðir, Bjarkastaðir), 8, 174.  
Bær í Orkadal í Þrándheimi í  
Noregi; líkliga núverandi *Kjer-  
stad*.
- Kjartansgjá, 1, 271. Gil á veg-  
inum milli Reykjastrandar og  
Laxárdals í Skagafirði, norðan  
á Íslandi.
- Kífr, 11, 316; sjá Kípr.
- Kíllir, 4, 119. 315; 6, 128; sjá  
Kjölr.

- Kinn, 1, 226; 10, 282. Ey fyrir Sunnfirði i Firdafylki i Noregi; þó liggir ey þessi heldr langt frá Selju.
- Kinn, 7, 215; sjá Hinna.
- Kinna (Kina, Kerma, Kenja), 9, 402. Á i Raumaríki(?) i Noregi.
- Kinnlimasíða, 4, 45. Vestrsíðan á Frislandi; nú *Nord-Holland*. Á miðöldunum hét hérað þar „Kinnheimr“, og væri því máske réttara að lesa: Kinnheimasíða.
- Kinnstafir, 5, 76. 80; sjá Kvistir.
- Kinnzarvík (Kinnztravík), 9, 326. Vík með samnefndum bæ, i Harbángri i Noregi.
- Kinureyjar, 10, 132; sjá Kumreyjar.
- Kípr (Kífr, Cíphur), 7, 86; 11, 316. Eyjan *Cypern* i Grikklandsbafi.
- Kirjalaland, 4, 162; 11, 414. Löndin kringum Kirjalabotn i Garbaríki, nú *Finska Bugt* i Rússlandi. Innbyggjararnir: Kirialir, 4, 162; Kirialar og Kyrialar, 10, 43. 44. og Austrkiralar, 10, 43; sjá A.
- Kirkjubær, 1, 251. 252; 2, 202. Klaustr á Síðu (ekki i Veri) i Skaptafellsþingi, austan á Íslandi.
- Kirkjubær, 11, 416. Bær á Sraumsey i Færeyjum.
- Kirkjuvágir, 9, 340. Bær i Vágum á Hálögalandi i Noregi.
- Kirkjuvágur, 10, 124. 146. 147; 11, 416. Nú býrinn *Kirkwall* á Hrossey, nú *Pomona*, i Orkneyjum.
- Kjölr (Kílr), 1, 63; 3, 74. 77. 80; 4, 112. 314. 315; 5, 47. 48. 68. 117. 119; 6, 24. 128. 130; 9, 359. Fjallgarðr milli Noregs og Svíaríkis; nú *Kjölen*.
- Kjölvægr, 9, 382. Skógr milli Hábals og þotus á Upplöndum i Noregi.
- Klementkirkja (Clementþkirkja), 2, 36; 4, 105. 106; 5, 133; 6, 236; 7, 2; 10, 410; i Níðarósi, eðr Kaupáingi i Þrándheimi i Noregi.
- Kleppabú, (-byggð), 8, 86. 89. 171; 9, 133. Sveit á Strind i Þrándheimi i Noregi; nú *Klæbo*.
- Kleppstaðir, 8, 338. Bær á Strind i Þrándheimi i Noregi; nú *Klepstad*.
- Klerivás (Klervíás, Klermás), 11, 392. Klaustr, líkliga *Clairvaux*, i *Champagne* á Frakklandi.
- Klíflönd (Klyflönd), 1, 117; 6, 405. Nú *Cliveland* i Norðymbralandi á Englandi.
- Knappstaðir, 2, 229. 231. Bær i Stýflu i Fljótum, i Hegranesþingi norðan á Íslandi.
- Knarrarskeið (Knarskeið, Kjarrarskeið), 8, 84; 9, 483. Líkligast sund milli *Æðeyjar* og Þrándheimsmýnnis, á Norðmæri i Noregi.
- Knaur, 11, 379; sjá Kúaviz.
- Knjúkr, 2, 6. Bær i Vazdal i Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi.
- Knollr (Kvollr), 9, 359. Bær i bygðinni Glabapors á Vermalandi i Svíaríki.
- Knörr (Knor), 10, 13. Örnefni i Björgyn, á Norðhórbalandi i Noregi.
- Kofr, 9, 30; sjá Kopr.
- Kolbeinsá, 2, 247; 3, 24; 6, 36. Þvera er fellr eptir Kolbeinsdal, og, millum Viðvíkr-sveitar og Oslandshlíðar uti Skagafjörð, norðan á Íslandi.
- Kolgu- (réttara Kolku-) mýrar, 1, 272. Nú beituland á Ásum i Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi.
- Koln, 1, 108; 3, 56; 11, 407. Staðrinn *Cöln* i Þýskalandi.
- Kolumkillakirkja (Kolúmbakirkja), 7, 42. Kirkja á Eynni Helgu, nú *I Colmkill* eðr *Jona* i Suðreyjum.

- Komaþorp, 7, 151; sjá Tumaþorp.
- Komsnes, 7, 295. Líkliga rángt, sjá Ramsnes á Re; samanbr. Rúmsnes.
- Konungahella, 1, 46; 2, 80. 131; 3, 40; 4, 305; 6, 51. 333. 432; 7, 62. 110. 159. 180. 186. 187. 188. 195. 213. 252. 253. 268. 270. 271. 272. 282. 299. 302-3. 341; 8, 16. 62. 80. 203-4. 294. 419; 9, 14. 17. 19. 113. 119. 269. 325. 347. 384. 443. 444; 10, 2. 3. 26. 32. 37. 41. 71. 72. 159; 11, 354. Staðr við Gautelfi í Elfarsýslu á Ránriki í Víkinni í Noregi; nú *Kongelf*, kaupstaðr í Bahúsleni í Svíaríki.
- Konungaholmr, 8, 36; sjá Konungsholmr.
- Konungaland, 11, 231; sjá Långaland.
- Konungsbryggja, 7, 183; 9, 9. í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Konungsbryggja, 9, 285; í Oslo í Víkinni í Noregi.
- Konungsgarðr, 10, 410. Konungshús í Níðarósi í Noregi.
- Konungshagi, 8, 400; 9, 305. Líkliga sama sem Akrshagi við Oslo í Víkinni í Noregi.
- Konungsholmr (Konungaholmr), 8, 36. Ey í Sela- (Selja- eða Selbu-)sjónum, í byggðinni Strind í Þrándheimi í Noregi.
- Konungssund, 4, 42; 5, 166. 167. Sund, er nú kallast *Söderström*, og gengr gegnum Agnafir milli Lagarins og Eysstrasalts, hjá Stokkholmi í Svíaríki.
- Kopr (Copr, Kofr), 8, 191; 9, 30. Pláts í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi; kannske sama og seinna kallabist Nicolai almenningr, á hverjum garðrinn *Kappen* stóð.
- Kornafjörðr, 9, 316. Fjörðr eða vík við Korna- eða Korn-holma í vatninu Mjörðs, á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi.
- Kornung (Kornungar, Kornvegr), 11, 370. Nú *Korning*, skamt austr frá Vebjörgum á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Kot, 8, 89. Bær í Kleppabúi, á Strind í Þrándheimi í Noregi.
- Kotskögaborg (Kotskögr), 11, 393; nú *Gütskow*, milli ána *Peene* og *Ryck* í *Pommern*.
- Krakastabir, 8, 174; sjá Kjarra-stabir.
- Krjánabir (Ljaraubir), 9, 26. Bær í Noregi; í Þrándheimi?
- Kristnes, 1, 251. Bær í Eyjafirði, norðan á Íslandi.
- Kristskirkja (Cristzkirkja, Kriskirkja, Krickirkja), 5, 107. 143. 149. 181. 358; 6, 236. 267. 448; 7, 3. 107. 109. 144. 146. 156. 240. 291. 310. 355; 8, 86. 95. 163. 170. 175. 259. 261. 323. 390; 9, 23. 26. 61. 93. 97. 139. 162. 163. 213. 215. 253. 277. 283. 284. 460. 530. 534; 10, 406. 411. 415. 427. 428. Kirkja, er ýmist kallast verið hafa í Kaupangi, Níðarósi, eða Þrándheimi, í Noregi.
- Kristskirkja, 1, 231; 6, 440; 7, 184. 205. 245; 8, 124. 189. 190. 191. 236. 238. 287. 290. 299. 447. 448; 9, 4. 9. 16. 31. 75. 77. 97. 103. 161. 209. 264. 430. 454. 477. 500; 10, 11. 14. 15. 16. 109. 111. 151. 163. 430. Þessu nafni hétu að visu tvær kirkjur í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi, nl. Kristskirkja hin litla, hin forna, í holmi út, og önnur, er var steinkirkja og stóð í sjálsum staðnum. Stundum sýnast þessar samnefndu kirkjur hafa verið þrjár, en optast er ómöguligt að vita hver þeirra Kristskirkja, 10, 33. Kirkja í

- Túnsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Kristakirkja, 10, 152. Kirkja í Trums eða Truns, nú *Tromsøe*, norðast á Hálogalandi í Noregi.
- Kristskirkja, 11, 419. Kirkja í Roiskeldu á Sjálandi í Danmörk.
- Kriststafir, 5, 203; sjá Kviststafir.
- Krókaskógr (Cróascógr, Cróascógr), 7, 209. 210. 320. 337. Skógr á Hábalands og Hringaríkis landamæri í Noregi.
- Krókssjöðr (Krossfjörðr ríngt), 2, 21. Fjörðr í Þorskafljarþingi, vestan á Íslandi.
- Krossavík, 2, 238; 3, 106. 109. 114. 122. Bær í Vopnaflríði í Sunnudalsþingi, austan á Íslandi.
- Krossbrekka (Orós-Njós- og Njónsbrekka), 5, 20. Örnefni í Valdali í Sunnmæri í Noregi.
- Krossfjörðr, 2, 21; sjá Krókssjöðr.
- Krossgildi, 9, 529. Gildaskali í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Krossholar, 1, 248. 249. Bær, skammt frá Hvammi við Hvammsfjörð vestan á Íslandi.
- Krosskirkja (Krossinskirkja, Kastalakirkja), 7, 158. 186. 189. 194; 10, 416. Kirkja í Konungahellu við Gautelsi á Ránríki í Víkinni, í Noregi. Af því Gautelsi var í fornöld landamæri Noregs, Danmerks og Svíaríks, er stundum sagt að kirkja þessi hafi legið við landsenda.
- Krosskirkja, 8, 125. 360. Kirkja í Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Krosskirkja, 8, 170. 390; 9, 25. 248. 531. Kirkja í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Krossvíkingar, 3, 106. Þeir sem bjuggu í Krossavík í Vopnaflríði, austan á Íslandi.
- Krumshaugr (ekki Krumshaugr), 3, 119. Haugr á Jökuldal; sjá Brynjarshaugr.
- Krumsholt, 3, 107. Bær í Vopnaflríði í Sunnudalsþingi, austan á Íslandi.
- Kuaviz (Kvaуз, Knaur), 11, 379. Máske eyjan *Koos* framundan *Wolgast*, í Pommern.
- Kumbrscr, 10, 376. Sá sem er af Kumbaralandi á Englandi.
- Kumrey og Kumreyjar (Kinnreyjar), 10, 132. 142. Stora og litla Kumrey, vestr frá Skotlandi; nú *Cumbray*.
- Kunnaktir (Kunnactir, Kunnoktir), 7, 49. 67. 69. Nú landið *Connaught*, á Írlandi.
- Kúrfsjall (Kýrfsjall), 9, 321. 322. Fjall á Upplöndum í Noregi.
- Kúria, 9, 487. Páfans höll í Róm.
- Kúrir, 6, 290; 11, 226. 322. 323. 386. 387. Þeir sem bjuggu á Kúrlandi; sjá næsta nafn.
- Kúrland (Kýrland), 4, 162; 11, 322. 323. 374. 414. Land í Austrvegi; sýnist hafa verið stærra ummáls, en það núverandi *Kurland* í Rússlandi.
- Kvaddingsey (Kvaldinsey), 7, 53. 65. Ey í vatninu Væni, á vestra Gautlandi í Svíaríki; nú *Kallandsö*. Sbr. Paldinsey.
- Kvaldinsey, 7, 53; sjá Kvaddingsey.
- Kveldrir, 5, 203; sjá Kvistir.
- Kvennaland, 11, 414. Land í Asíu; afstaða óviss. Samnefnt land lá kringum Helsingjabotn og samsvarandi hérumbil Austrbotni á Finnlandi og Vestrbotni í Svíaríki.
- Kviðma, 9, 91. 97. Bær á Valdrési á Upplöndum í Noregi; nú *Kvien*.
- Kvilldir (Kvildrir, Qvildrir), 7, 218. 345. 346. Bær á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Qville* í Bahusleni í Svíaríki.
- Kvitmar, 8, 272, á Eistlandi.
- Kvistir (Kvistafir, Kviststafir, Kriststafir, Kveldrir, Kinnstafir,



- ir), 5, 76. 80; sbr. 203. 237. Bær á cynni íbri í Eynafylki í þrandheimi í Noregi.
- Kvollr, 9, 359; sjá Knollr.
- Kýrfjall, 9, 321. 322; sjá Kúr-fjall.
- Kyrkjubær, 11, 416; sjá Kirkju-bær í Færeyjum.
- Kyrkjuvágr, 11, 416; sjá Kirkju-vágr í Örkneyjum.
- Kænugarðr og Kænugarðar, 5, 271. 297; 11, 414. Nokkr hluti Garbaríkis; sjá G.
- Körmt (Caurmt), 1, 14. 38; 2, 137; 4, 255. 258. 260. 266; 5, 304; 7, 366? 9, 40; 10, 382. Ey á Rogalandi í Nor-egi; nú *Karmen*.
- Körmtsund, 9, 49; sjá Karmsund.
- L**aðahamar (Laðhamar og Lað-hamar), 8, 71. 373; 10, 319; sjá Hlaðhamar.
- Labir, 10, 265. 271. 279. 280. 319. 330; 11, 18; sjá Hlaðir.
- Lafrantzkirkja og Lafranzkirkja, 8, 418. 428; 9, 443; 10, 153. Kirkja í Tunsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Lafranz- eða Laurentii-kirkja, 9, 31. 225. Kirkja í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Lafranzkirkja, 9, 520. Kirkja í Oslo í Víkinni í Noregi.
- Lafúngsnes, 9, 49. 173. Annes, líkliga í Bommelfirðinum, á Sunnhörðalandi í Noregi.
- Laka, 9, 488. 490. 492. 494. 497. 508. 526. Bær á Rauma-riki í Noregi.
- L**aktjarnir, 7, 94. Höll keisarans í Miklagarði.
- Laland, 11, 231. Ey suðr frá Sjálandi og Beltissundi í Dan-mörk; nú *Laaland* eðr *Lot-land*.
- Lanasund, 8, 330. Sund á Rán-riki í Víkinni í Noregi.
- Landamæri, 4, 164. Hér meinaast Gautelfr, er var takmark milli Norðs, Danmerkr og Svíaríkis.
- Landesberg (Esberg), 11, 360. Líkliga staðrinn *Landsberg* í efra *Sachsen* í *Leipzig*ar her-abi í Þýzkalandi.
- Långadalr, 2, 6. 7. 247; 3, 20. Dalr með samnefndri sveit í Húnavatnsþingi, norðan á Ís-landi.
- Långaland (Konungaland), 11, 231. Ey skamt í suðaustri frá Fjöni í Danmörk; nú *Lange-land*.
- Långamuli (Långamosi), 8, 399. Örnefni, nálægt Ryginabergi, við Oslo í Víkinni í Noregi.
- Långanes, 1, 234. 411. Nes norðaustan á Íslandi, er aðskilr Norðlendinga og Austfirðinga fjörðunga.
- Långatún, 7, 237. Þorp á Eng-landi; máske núverandi *Lang-ton* í *Yorkshire*; sbr. *Pilavik*.
- Långbarðaland, 6, 134; 11, 415. Norðrhluti Ítalíu, nú *Lombar-diet*; sbr. *Lungbardi*.
- Långbarðar, 6, 134. Innbúar Långbarðalands.
- Långdælir, 2, 247. Innbúar Langa-dals í Húnavatnsþingi, norðan á Íslandi.
- Längey, 9, 20. Ey á Norðmæri í Noregi; nú *Langøe*, norð-vestr frá Tusteren.
- Längey, 4, 276. 297. 304. Ey á Hálogalandi í Noregi; nú *Langøe*, norðvestr frá cynni Hin (*Hindøe*).
- Längeyarsund, 9, 28. 135. Sund við Längey á Norðmæri í Noregi.
- Längeyarsund, 7, 350. Sund, nálægt Holminum Grá á Austr-öðum í Víkinni í Noregi.
- Lángloar (Lánglær), 8, 110. Bær á Strindarbyggðinni í þrandheimi í Noregi; nú *Langloe*.
- Lánger, 4, 241; sjá Lögur.
- Latun og Látn, 9, 402. 403. 405; sjá Laufstún.
- Lauf, 9, 391. 402; sjá Laufstún.
- Laufey, Laufeyjar, 9, 267. 338.

\* Foru: Laðhamar

- Ey, nálægt Tünsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Laufnes, 8, 115. 129. 138. 189. 197. 198. 200. 221. 247. 248. 257. Bær í Noregi; sambr. mannanafna-registrið, um Ulf af Laufnesi.
- Laustun (Lauf, Laustyng, Lautyn, Látyn, Lautun, Lautum, Latun), 9, 391. 402. 403. 405. 409. 410. Líkliga núverandi bær *Løften* á Raumaríki í Noregi.
- Laugamenn, 2, 22. 256. 257. Þeir sem bjuggu á Laugum í Sælíngsdal í Dölum, vestan á Íslandi.
- Laugar, 2, 20; 3, 35. 256. Bær í Sælíngsdal í Dölum vestan á Íslandi.
- Laugardalur, 2, 234. 235. 243; 10, 114. 298. Sveit í Árnesþingi, sunnan á Íslandi.
- Laugjarsund, 8, 187; sjá Atleyjarsund.
- Laupandanes, 4, 215. Bær í Sandvík á Hrossey í Orkneyjum.
- Laurentíikirkja, 9, 141; sjá Lafranzkirkja.
- Lauxa, 1, 36; sjá Ljóxa.
- Lávartsskógr, 11, 335. Skógr á Sjalandi í Danmörk.
- Laxárdalur, 1, 247. 249; 2, 19. Sveit í Dölum, vestan á Íslandi.
- Laxárdalur, 1, 270; 2, 247; 6, 31. Dalr með samnesudri bygg, fyrir innan Skaga, í Hegransþingi, norðan á Íslandi.
- Laxavágr (Laxárvágr), 8, 354; 9, 10. 103; 10, 106. 150. Vögr heint á móts við Norðnes hafa Björgyn, á Norðhórbalandi í Noregi.
- Laxdællir, 1, 249; 2, 257. Þeir sem bjuggu í Laxárdal í Dölum, vestan á Íslandi.
- Leifastabir (Leiva- Leina- Teinastabir); 9, 443. 459. 466. 471. 484. 485. 488. 491. 515. Bær, líkliga á Ránríki í Víkinni í Noregi; sbr. Álfir af Leifastöðum, í nafnaregistrinu.
- Leifnes, 9, 470. Nes á Hálögalandi í Noregi, máske núverandi *Leinaes*; sbr. Leirnes.
- Leikberg, 7, 233. 234. Örnefni á Ránríki, í nánd við Hising, í Víkinni í Noregi.
- Leiknir (Lykkjur), 9, 9. Líkliga núverandi bær *Løken*, í Norðfirði í Firdafylki í Noregi.
- Leina, 9, 313; sjá Lena.
- Leinar, 10, 72; sjá Lenar.
- Leinastabir (sbr. Teinastabir), 9, 459; sjá Leifastabir.
- Leira, 4, 59. Áin *Loire* á Frakklandi.
- Leira, 9, 489. Leirselfan á efra Raumaríki í Noregi.
- Leira, 9, 376. Við Leirselfuna á efra Raumaríki í Noregi.
- Leirángrar, 9, 439. 468. Bær skamt frá Niðarosi í Þrándheimi í Noregi.
- Leirgula, Leirgola, 9, 314. 318; 10, 157. Höfn í eða nálægt Ruggsundi í Norðfirði í Firdafylki í Noregi.
- Leirheimsskógar, 9, 363. Líkliga núverandi *Lørenskoug*, bygg á neðra Raumaríki í Noregi.
- Leirnes, 9, 471. Sýnist, eptir samhenginu, vera sama og Leifnes; sjá þetta nafn.
- Leirnes, 9, 489. 490. Nes er gengr úti Leirselfi á efra Raumaríki í Noregi.
- Leiruvágr, 2, 190; 3, 105. 215. Vögr í Mosfellssveit í Kjalarnessþingi, sunnan á Íslandi.
- Leiruvágr, 2, 198. Vögr í Álptafirði syðra, á Austufjörðum á Íslandi.
- Leiruvellir, 9, 488; Örnefni á Upplöndum í Noregi.
- Leitnadsbrú, 10, 47; sjá Hervaðsbrú.
- Leivastabir (sbr. Leina- Teinastabir), 9, 459; sjá Leifastabir.
- Lena (Leina), 9, 313. Bær á Hringaríki í Noregi; nú *Lene*.
- Lenar (Leinar, Hleinar), 10, 72

- Bær á Vestra-Gautlandi í Svíaríki; sbr. Lenrar.
- Lengjuvík (Långavík), 4, 304. 326. Vík sunnanverbt við Malángsfjörðinn á Halogalandi í Noregi; nú *Lenvig*.
- Lenrar, 9, 56. Bær á Vestra-Gautlandi í Svíaríki; sambr. Lenar.
- Leorin, 9, 343; sjá Lýrin.
- Leradalr (Veradalr), 8, 50; 9, 33. 142; sjá Læradalr.
- Lesey, 9, 321; sjá Hlsey.
- Lesjar (Lisa), 3, 47; 4, 239. 242. 245; 5, 20. 23. Sveit, neðarliga í Gubbrandsdölum í Noregi; nú *Lessö*.
- Leynuvágur, 3, 215; sjá Leiruvágur.
- Leyring, 9, 343; sjá Lýrin.
- Leyruvogur, 4, 269. Vogar nálægt eyinni Körmt, máske í Leirángri á Rogalandi í Noregi. Annars erlíkliga réttara í Heimskringlu, Ólafs Helga S., kap. 127: „í leynivogum“ heldr enn hér: „í Leyruvogum“.
- Ljanes, 9, 8. 21. 24. 61. 91. 111. 121. 123. 125. 129. 216. Sbr. Þorgrím af Ljanesi, í Nafnaregistrinu. Fyrir utan Naumdælafylki í Noregi liggur ey, á hvörri heitir Ljanes; líkliga sá hér umtalabi bær.
- Ljáraubir, 9, 26. sjá Krjánabir.
- Líðandi, 7, 247. Byggðarlag og fjallgarðr, norðr frá Líðandisnesi í Noregi; nú *Lindesnæs*.
- Líðandisnes, 1, 90. 132. 299; 3, 14. 39. 42; 4, 23. 68. 105. 164. 177. 251; 7, 313; 8, 109; 9, 373; 11, 41. 181. Nes á Veströgðum, suðvestast í Noregi; nú *Lindesnæs*.
- Líðir, 9, 361. sjá Hlíðir.
- Líðstabir, 4, 244. Bær í Frónsveit í Gubbrandsdölum í Noregi; nú *Listad*.
- Lifra, 4, 311. sjá Lygra.
- Lika, 11, 301. sjá Luka.
- Límaffjörðr (Linnaffjörðr, Eylímaffjörðr), 1, 87. 88. 124. 128. 130. 131. 165; 4, 22. 355. 357; 5, 3. 6. 322; 6, 48. 75. 296; 9, 13; 10, 257. 386. 387. 424; 11, 9. 10. 13. 14. 22. 179. 180. 181. 229. 230. 244. 255. Fjörðr, er skerst úr Jötlandshafi inní Norðr-Jötland, í Danmörku; nú *Límffjorden*.
- Límalönd (Lumalönd, Linnalönd, Sumalönd), 9, 272. líkliga núverandi *Lom* eða *Lomland* á Ránríki í Víkinni í Noregi; sbr. Þorbjörn af Límalöndum, í Nafnaregistrinu.
- Límgarsíða (Límgars- Lungarbs- Límgarbs-síða), 7, 341; 8, 425. Líkliga byggðin með ströndinni, frá Vestfold til Nibarelfu á Norðr-Ögðum, vestanfram í Víkinni í Noregi.
- Lindisey, 11, 188. Nyrðri hluti héraðsins *Lincolnshire* á Englandi; nú *Lindsay*.
- Lindisholmar, 10, 53. 55. 56. 59. Holmar nálægt Gautelfarmynni á Vestra Gautlandi í Svíaríki.
- Linn, 10, 158. Bær í *Norfolkshire* á Englandi; nú *Lynn*.
- Linnaffjörðr, sjá Límaffjörðr.
- Linnalönd, 9, 272. sjá Límalönd.
- Línustabir (Línostabir, Brúnastabir), 7, 223. 349. Bær, skamt frá Túnsbergi, á Vestfold í Víkinni í Noregi, nú *Linnestad*.
- Ljóðhús, 7, 41; 9, 422; 10, 35. 125. 126. Ey, hin stærsta í Suðreyjum, vestr frá Skotlandi; nú *Lewis*.
- Ljóðhús (Hljóðhús), 8, 16. 63. 80; 9, 16. 400. 401; 10, 31. 38. 39. 40. 72. 118. 119; 11, 354. Staðr við Gautelfi á Vestra-Gautlandi í Svíaríki; nú *Gamle-Löðese*.
- Ljördalr, 4, 240. Byggð í Gubbrandsdölum í Noregi; sbr. Gaulardalr.

- Ljósveitningar, 2, 36, 240. Þeir sem bjuggu á Ljósavatni og í Ljósavahverfi, í Þingeyjar þingi, norðan á Íslandi.
- Ljóxa (Loxa, Lauxa, Lyxa), 1, 36; 2, 41. Bær í nyrðri hluta Þrándheims í Noregi; máske núverandi *Lexen*, í Stórdali; sbr. Ormur af Ljóxu eða Lyxu í Nafnaregistrinu.
- Ljónna (Losna, Lyxja), 9, 467. Tvær eyjar samnefndar, austr frá eyinni Hit, sunnanverðt við Þrándheimsfjörð, á Norðmæri í Noregi.
- Lisa, 4, 242; sjá Lesjar.
- Lissibon, 7, 80. Borg á Spáni; sama sem *Lissabon* í Portúgal.
- Listaköntingr, 7, 354. og
- Listaþengill, 4, 190. sbr. 12, 86. sama sem Noregskonungur.
- Listi, Listir, 4, 6. 135. sbr. 12, 81; 7, 214. 301. 342. 343. 354. sbr. 348; 8. 206; 9, 38. 40. 153. Nes á Norðr-Ögðum í Noregi, skamt norðvestr frá Litlandisnesi.
- Litla kaupánger, 9. 233. Sama sem litla Hamarkaupánger á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi.
- Ló, 8, 362; 10, 154. Bær í Uppdali í Orkdæla-fylki í Þrándheimi í Noregi; líkliga núverandi *Loe* í *Opdals* Sökn.
- Lóar, 4, 240. 241. Bygð í Guðbrandsdölum í Noregi.
- Lóar, 4, 240. Bær á Lesjum í Guðbrandsdölum, sjá Borrar.
- Lofló (Lofalækr), 10, 123. Bær í Noregi; afstaða óviss.
- Lofnath (Lofnarð), 10, 134. Jarldæmi, kringum vatnið Lokulofra; líkliga fyrrverandi *Lenox* nú *Stirling* og *Dumbartonshire* í vestrhluta Suðrskotlands.
- Lofsfjörðr (Jöfnsfjörðr), 11, 211. An efa sama sem:
- Lofsfjörðr, 6, 311. Fjörðr út frá ánni Nizi á Hallandi í Svíaríki.
- Lokulofri (Sokolofni), 10, 134.
- Vatnið *Lochlomond*, úr hvörju áin *Leven* rennr í vestrhluta Suðrskotlands. Máske Lokulofri sé rángskrifab fyrir „Lokulofn;“ sbr. Lofnath.
- Lokumannaland, 5, 137. sjá Blökkumannaland.
- Lón, 4, 240. 242. 245. Bygð í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Lom* sökn.
- Lón, 3, 105. Sveit í Skaptafellsþingi, sunnan á Íslandi.
- Lonsheibi, 3, 105. Fjallvegur milli Austfirðinga- og Sunnlendingafjörðunga á Íslandi.
- Lótaríngia (Lotheringa, Lothoringia), 1, 108; 11, 107. Landið *Lothringen* (*Lorraine*) fyrir sunnan Rhin.
- Luasund, 9, 168; sjá Svínasund.
- Lúka (Líka), 11, 301. Staðr í hertogadæminu *Lucca* í Mið-Ítalíu; nú *Lucca*.
- Lukanus, 3, 177. Fjall á Indíalandi, í Austrálfunni; óvist hvar.
- Lukr, 9, 296; sjá Lykr.
- Lumalönd, 9, 272. 274. Sbr. Limalönd.
- Lumbardi, 1, 114; sjá Lúngbardi.
- Lúna, 1, 114. Borg á Lúngbarði, norðanverðt í Ítalíu; nú *Lana* við *Genua*; sbr. Mánaborg.
- Lúnbardi, 1, 114; sjá Lúngbardi.
- Lundar, 1, 209; 10, 388. Bær í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; nú *Lundene*.
- Lundún (Lundúnir), 1, 16; 3, 31; 4, 50. 51. 62. 63; 5, 32. 140. 142. 155. 157. 226. 227. 237; 6, 398; 10, 373; 11, 196. 198. Sama sem Lundunaborg (nú *London*); höfuðborgin í Englandi.
- Lundúnaborg, 3, 31; 11, 159. 162. 195. 197. 199. 416; sjá Lundún.
- Lundúnabryggjur, 4, 48. 51; 5, 156. 158. Í Lundúnaborg í Englandi.
- Lundr (Lund), 4, 373; 6, 87; 7, 151; 10, 63. 82. 95; 11,

230. 313. 314. 319. 337. 338. 249. 350. 393. 440. Býrinn *Lund* á Skáni í Svíaríki. Skán heyrði fyrrum undir Danmörk, og því kallast Danakonungur í 6, 80 *Lundar-allvaldr*.  
*Lungarzsíða*, 7, 213; sjá *Limgarzsíða*.  
*Lúnbardi* (*Lúmbardi*; *Lúnbardi*), 1, 114; sama sem *Lángbarbaland*.  
*Lúnbards-síða*, 7, 213. 341; sjá *Limgarzsíða*.  
*Lúsakaupánger*, 8, 194. 200. 213. 439. Fyrrum kauptún í Sogni í Noregi; nú *Kopanger*. Stabarbúarnir kallast Kaupángsmenn.  
*Lúsbreið*, 6, 297. Innsti partur *Limafljarbar*, á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Lögstör-Bredning*, og mundi þá réttast að lesa *Lýgbreið*.  
*Lustr* (*Lustr*), 8, 440; sveit í Sogni í Noregi; nú *Lyster Sogn*.  
*Lýbika* (*Líbika*), 10, 23, 48. Staðr í þýzkalandi er stendr við ána *Trave*; nú *Lübeck*.  
*Lýbikkumenn*, 10, 22. 48. 49. Innbúar stabarins *Lübeck*.  
*Lygra* (*Lyggja*, *Lifra*), 4, 309. 311. Bær á eyinni *Lygru*, milli *Rabeyjar* og meginlands, á Norðhörðalandi í Noregi; sbr. 8, 310; Einar *Lygra*.  
*Lykr* (*Lukr*), 9, 296. Líkliga á ströndinni milli *Jabars* og *Vestrageða*, syðst á Rogalandi í Noregi; máské höfnin *Lökevig*.  
*Lykkjur*, 9, 9; sjá *Leiknir*.  
*Lyngarssíða*, 8, 425; sjá *Limgarzsíða*.  
*Lýngar*, 6, 74. Bær í Meðallandi, í vestri hluta *Skaptafellsþings*, austan á Íslandi.  
*Lýngbýr*, 11, 360; nú *Lyngbye*. Þorp í *Valburs*, nú *Voldborgshéraði* á Sjálandi í Danmörk.  
*Lýngver* (*Lýngr*), 9, 21. 474. Svo heita smáeyjar nokkrar, bæði fyrir *Raumsdalsmynni* og *Norðmæri*, í Noregi; hér meinað líkliga þær fyrrnefndu *Lýngversflói*, 9, 474. Við *Lýngversseyjarnar*.  
*Lyrgja*, 6, 246. 247. Bær í *Gaulardal* í Þrándheimi í Noregi; nú *Löre*. Annar bær heitir þar nú líka *Löre*, fyrrum *Leir*. Við *Lyrgju* voru þeir *Sveinn* og *Ormr* kendir.  
*Lýrin* (*Leorin*, *Leyring*), 9, 343. Bær í *Skaun* á *Raumaríki* í Noregi.  
*Lýrskógsheiði*, 11, 207; sjá *Hlýrskógsheiði*.  
*Lystr*, 8, 440; sjá *Lustr*.  
*Lyxa*, 2, 41; sjá *Ljóxa*.  
*Lyxja*, 9, 467; sjá *Ljóxna*.  
*Lækjámót*, 1, 265. 273. 274. Bær í *Víðidal* í *Húnaþingi*, norðan á Íslandi.  
*Læradalr* (*Leradalr*), 1, 153; 8, 50; 9, 143. 226; 11, 42. 181. Byggð í Sogni í Noregi; nú *Leerdal*; sbr. *Leradalr*.  
*Læsir* (*Lesjar*) (sbr. 12, 140.), 6, 132. Þjóð er hjó nálægt *Austrvindum*; máské sama sem *Leccar* eða *Lesgar*, er alitast forfebr *Polakkanna*, komnir frá *Svartahafinu*.  
*Lögrinn*, 4, 41. 42. 206; 5, 41. 255; 11, 180. Stöðuvatn, hjá *Stokkholmi* í Svíaríki; nú *Mælaren*; sbr. *Mar*.  
*Lögr*, 4, 241. Vatn í *Guðbrandsdölum* í Noregi; nú *Lougen*; „*Lánger*“ er án efa rángskrifað fyrir „*Laugr*.“
- M**agnúss-kirkja, 10, 147. 149. Kirkja í *Kirkjuvogi* á eyinni *Pomona* (*Hrossey*) í *Orkneyjum*.  
*Malánger*, 10, 152. Fjörðr, norðast á *Halogalandi* í Noregi; nú *Malangerfjord*.  
*Málmhaugar*, 10, 95. Borg við

- Eyrarsund, á Skáni í Svíaríki; nú *Malmö*.
- Malstrandir, 9, 504. Þannig er líkliga réttast að lesa fyrir Ívasund, Málundir, Mástrandir eða Smálundir, í mismunargreinunum. Malstrandir eru eyjar fyrir utan Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Málundir, 9, 504; sjá Malstrandir.
- Mánaborg, 4, 273 í mismgr; máske útlekking fyrir *Luna*. Sjá *Luna*.
- Mánafors, 1, 272. Fors í Laxá á Ásum í Húnaþingi, norðan á Íslandi.
- Mánagerði, 1, 272, Líkliga í Ásasveit í Húnaþingi norðan á Íslandi.
- Manarmenn, 9, 422; sama sem Manverjar.
- Mann, 10, 122; annars Maun, ey í Írlandshafi.
- Manörk (Manork), 6, 84. 85. Eyjan *Minorka*, eða eptir annara meining *Majorka* í Miðjarðarhafinu, nálægt Spáni.
- Manverjar, 7, 43. Innbúar eyjarinnar Manar í Írlandshafi.
- Manvíkur, 8, 228. Líkliga bær á Limgarðssíðu, við Víkina í Noregi; máske núverandi *Mandvig*, í Lárvíkur fœtadæmi.
- Mar, 5, 166. Stöðuvatn, nú *Mælaren*, í Svíaríki; sbr. Lögurinn.
- Marbálögr (Njarðarlögr), 2, 252; 10, 354. Bær í Noregi, óvist hvar.
- Marfjörðr, 9, 45. Fjörðr á Limgarðssíðu við Víkina í Noregi; máske núverandi *Morieffjord* í Skeynafurði; sbr. Rennshöfn.
- Margdalr, 8, 338; sjá Ingardalr.
- Margretarkirkja, 6, 440. Kirkja í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Mariukirkja, 7, 228. 318. 354. Kirkja í Álaborg á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Mariukirkja, 7, 64. Kirkja í Kaupangi (Níðarósi) í Þrándheimi í Noregi.
- Mariukirkja, 8, 189. 190. 264. 265. 292. 360. 361; 9, 30. 138. 426; 10, 29. 106. Kirkja í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Mariukirkja, 8, 310. Kirkja í Hlöfubey við Oslo, á Austfold í Víkinni í Noregi.
- Mariukirkja, 6, 267; 8, 195; 9, 26. 129. 133; 10, 408. Kirkja í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Mariukirkja, 8, 310. 315. Kirkja útá Eyrum hjá Oslo á Austfold í Noregi.
- Mariukirkja (Mariukirkja), 4, 121; 8, 25; 9, 34. 147. Kirkja í Sarpsborg í Borgarsýslu á Vínghulmörk í Víkinni í Noregi.
- Mariukirkja (Mariukirkja), 8, 25; 9, 268; 10, 154. Kirkja í Tunsbergi, á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Mariuklaustr, 10, 154. Klaustr í Tunsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Markamenn, 7, 52. 55. 321; 8, 398; 9, 346. 347. 391. Þeir sem bjuggu uppi á Mörkum milli Vínghulmarkar og Ránríkis í Noregi og Dalanna í Svíaríki.
- Markarfljót, 3, 204. Fljót á Rángharvöllum, sunnan á Íslandi.
- Markarholmr, 9, 28. Ey, líkliga suðr frá Lángey, á Norðmæri í Noregi.
- Markir (Merkur), 7, 299. 316. 318; 8, 272. 275. 276; 9, 16. 237. 271. 272. 274. 287. 346. 348. 362. 401. 404. 406. 410. 473. 488. 526; 10, 185. Skóglöndin á landamæri Vínghulmarkar og Ránríkis í Noregi, og Vermalands og Dalanna í Svíaríki; sbr. Norðrmarkir.
- Marnadalr (Murnadalr, Varmadalr), 9, 373. Býr nálægt Lúðandisnesi á Veströgbum í Noregi; nú *Mandal*.

- Mársey, 1, 128, 129; 11, 180. Ey í Limafirði á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Morsøe*.
- Martustokkar, 8, 319; sjá Mörtustokkar.
- Másarvík, 4, 92. Sund milli eyjarinnar Íbri og bygðarinnar Másvíkur á meginlandinu, í Eynafylki í þrándheimi í Noregi; nú *Mosvig* eða *Mosvig-sund*.
- Másnes, 11, 378. Nes, vestantil á eyinni Rygen við Pommern.
- Má- (Mäs- Márs-) stöðir, 2, 7, 8; 3, 142. Bær í Vazdal í Húnaþingi, norðan á Íslandi.
- Másstrandir (Mástrandir, Mársstrandir), 9, 400; 10, 154. Býr á Ránriki í Vikinni í Noregi; nú *Marstrand*, í Bahuslæni í Svíaríki; sbr. Malstrandir.
- Mástrandir, 9, 504; sjá Malstrandir.
- Mástúngur, 8, 30; sjá Molúnger.
- Matzoborg, 1, 106; sjá Mezborg.
- Maun, sjá Mön.
- Mauri, 10, 381; sjá Mæri.
- Maurir, 10, 386; sjá Mærir.
- Maurs, 9, 442; sjá Mors.
- Meðalbú, 9, 470. Bær í Arnseyjum á Halogalandi í Noregi.
- Meðalbær, 9, 354. Bær í Eybyggð á Vermalandi í Svíaríki.
- Meðaldalur, 9, 55, 175. Byggð ofarlíga á þelamörk í Noregi.
- Meðaldalur, 1, 57. Byggð í Orkdælafylki í þrándheimi í Noregi; nú *Meldal Sogn*.
- Meðalfararsund, 11, 230, 266, 360. Sund milli Norðr-Jötlands og Fjöns, í Danmörk; nú *Lille Belt*.
- Meðalfellsströnd, 2, 21. Byggðarlag í þorsnessþingi, vestan á Íslandi.
- Meðalhús (Míðhús), 1, 33, 36, 209, 210; 2, 41; 8, 90; 9, 439, 484; 10, 388. Bær í Gaulardal í þrándheimi í Noregi; nú *Melhuus*.
- Meðallandshöfn, 10, 146, 147. Höfn á Hrossey, (nú *Mainland*) í Orkneyjum.
- Meginza (Megniza) eða Meginzuborg (Megnuzuborg), 1, 107, 108; 11, 406, 407. Nú *Mainz*, stafr í Stórhertogadæminu *Hessen-Darmstadt* í Þýskalandi.
- Melanzey, 10, 142, 143; sjá Melasey.
- Melar, 3, 143, 146, 147; 6, 102. Bær í Hrutafirði í Þorskaflarþingi, vestan á Íslandi.
- Melasey (Melanzey), 10, 142, 143. Ey, líkliga milli Kumreyja og Herejar, vestr frá Skotlandi; afstaban óviss.
- Melr, 9, 325, 384; 10, 53, 55, 123. Máske bærinn *Meel*, í Kvinnahéraði á Sunnhörðalandi í Noregi; sbr. Gautr af Meli í nafnaregistrinu.
- Menjungufurba, 4, 64; sjá Íngafurba.
- Menningarfurba, 4, 64; sjá Íngafurba.
- Meyjaland, 9, 153. Ey á Limgarðssíðu, móts við Nesjar, í Vikinni í Noregi; nú *Jomfruland*.
- Mezborg (Matzborg, Mozonciaborg), 1, 106. Stafrinn *Metz* í umdæminu *Mosel* (í *Lothringen*) nú í Fránkaríki; tilheyribi fyrrum Þýskalandi.
- Mjabarsund, 9, 29; sjá Mjæðmarsund.
- Mjabmarsund (Mjabarsund), 9, 29. Sund við eyrna Mjöðm (nú *Mjömn*) í Sogni í Noregi.
- Míðfjarðarós, 6, 383. Ármynni í Míðfirði í Húnaþingi, norðan á Íslandi.
- Míðfirðingar, 3, 120; sjá Víðfirðingar.
- Míðjökull (Mikli-jökull), 2, 214. Jökull á Grænlandi; sbr. Bláserkr.
- Míðhús, 1, 36; 8, 90; sjá Meðalhús.

- Mískull, 1, 253. Bær við Írá, austarliga í Rangárbæti, sunnan á Íslandi.
- Mikaels- (Mikels-) kirkja, 8, 125. Kirkja í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Mikalskirkja, 9, 495; sjá Nikuláasskirkja í Niðarósi.
- Mikkaelsheilir, 11, 415. Heilir á Apulealandi, nl. í Apuliu, í suðrhluta Ítalíu.
- Mikjalsklaustr, 7, 100; 8, 347; 9, 412-430; 10, 106. Klaustr á Norðnesi við Björgyn í Noregi, kallast líka Munklífi.
- Mikkjalskirkja, 7, 100. 122. 186; 8, 125; 10, 104. Kirkja á Norðnesi í Björgyn, á Norðhörðalandi í Noregi.
- Miklibær, 2, 225. 227. Bær í Óslandshlíð í Skagafirði, norðan á Íslandi.
- Miklibær, 9, 31. Bær í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi; sbr. Mikligarbr.
- Mikligarbr (Garbr, Micligarbr), 1, 106. 234. 275; 2, 7; 3, 23; 5, 111. 112. 138. 139. 364; 6, 134, 141. 146. 148. 150-52. 154. 160-62. 164. 167-69. 171. 237. 338; 7, 59. 74. 86. 89. 94. 95. 98. 231. 232; 8, 148. 193; 10, 401. 417; 11, 161. 315. 316. 410. Húfuðstadr þess austlæga Rómverska, seinna gríska Keisaradæmis; nú *Constantinopel*, í *Rumilí* í Tyrkjaríki.
- Mikligarbr, 8, 189; 9, 141; sbr. 9, 31. 225. Bær í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi; sbr. Miklibær.
- Mikl-jökull, 2, 214; sjá Miðjökull.
- Mildin (Mild), 11, 355. Á, á Frislandi; *Mildstedt* sókn á litla Frislandi, í Hertogadæminu Slesvik í Danmörk, dregt líkliga nafn sitt af á þessari.
- Mildinborg, 11, 355. Borg við ána Mildin á Frislandi.
- Mindakseyri (Mynpakseyri), 1, 240. Örnefni, sunnan á Íslandi.
- Mjola, 3, 73; 6, 379; 8, 370. 390. Ey á Hálögalandi í Noregi; líkliga núverandi *Melö*.
- Mjolti, 9, 526; sjá Moldi.
- Mjolkra, 7, 201. Nálægt Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Mjors, 9, 442; sjá Mors.
- Mjör (Mjör), 4, 105; 8, 42. 45. 47. 328; 9, 2. 14. 16. 65. 67. 113. 115. 315. 316. 320. 373. 393. 395. 398. 401. 406. 433. 441. 452; 10, 154. 217. Vatn á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; nú *Mjösen*.
- Moberg, 3, 20. Bær í Långadal í Húnaþingi, norðan á Íslandi.
- Mobastabr, 8, 315. 321. Bær á Strind í Þrándheimi í Noregi. Líkliga núverandi *Mostad*.
- Mobheimr, 9, 367. Nú *Modum* sókn, á Hringaríki, á Upplöndum í Noregi.
- Moldafjörðr, 9, 32. 143. 226. 228. Fjörðr á Hálögalandi í Noregi; nú *Saltensfjörð*.
- Moldafjörðr, 10, 324. Fjörðr í Norðfirði, í Firdafylki í Noregi.
- Moldi (Molgi, Mjolti), 9, 526. Norðast á Raumaríki eða syðst á þotni; máske núverandi bæir nyrðri og syðri *Molden*, á Hálögalandi á Upplöndum í Noregi.
- Molungr (Mástungr), 8, 30. Á Vermalandi í Svíaríki; nú *Malung-sókn* í *Dalarne*.
- Mont (Mót), 4, 122; sbr. 12, 106. Sama sem Mundufjöll.
- Montakassin, 11, 415. Borg á Apulealandi, í suðrhluta Ítalíu.
- Mór, 9, 442; sjá Mors.
- Móra, 4, 250. Á á Raumaríki á Upplöndum í Noregi; sbr. Nicia.
- Mórastir, 9, 354. Þorp á Vermalandi í Svíaríki.



- Mors** (Mörs, Maurs, Mjors, Mjörs, Njörs, Mör), 9, 442. Líkliga núverandi *Moss*, kaupstaðir í Borgarsýslu, í Víkinni í Noregi.
- Mostr** (Mostr, Most), 11, 202. 206. Mikill staðir á Englandi máske *Winchester*, í umdæminu *Hamp* í Vestsex; og þá er Mostr sama sem Monstr, nl. monasterium, eða klaustrib mikla í *Winchester*.
- Mosa**, 1, 108; 11. 407. Á í Þýskalandi; nú *Maas*.
- Moss**, 5, 20; í Vallidal á Sunnmæri í Noregi.
- Mostr** (Möst), 1, 14. 203. 279; 2, 118. 285; 3, 4. 14; 4, 13; 6, 324; 7, 248; 10, 278. 337. 354. 363. 369. 384. 393. Ey á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Moster*. Við ey þessa voru þau kend þóðólfr Mostrarskegg og þórá Mostrarsaung, sjá nafnaregistrib.
- Mostr**, 9, 48. 50. 118. 119. Ey í Mostrarfirði, norðast á Rogalandi í Noregi; nú *Mosterø* eða *Askø*.
- Mostrarsund**, 10, 46. 65. 66; sjá *Mustarsund*.
- Mót**, 5, 122; sjá *Mont*.
- Mozonciaborg**, 1, 106; sjá *Mezborg*.
- Múgavellir**, 8, 305; á Ránríki í Víkinni í Noregi.
- Mulaþing**, 4, 163. Þingstaðir nálægt Úppsölum á Upplandi í Svíaríki, líkliga við *Morasteina*.
- Muli**, 10, 124. Háðí á austanverðri eyinni *Mainland* í Orkneyjum; nú *Moul*.
- Mulac**, 7, 42. Ey í Subreyjum, vestrá Skotlandi; sbr. *Mýl*.
- Mundiufjall**, 11, 416. Sama sem *Alpafjöllin*; sbr. *Mont*.
- Munkabryggja**, 7, 183; 8. 121. 264; 9, 9. 31, 101. 225. Bryggjur á Norðnesi, í Björgyn í Noregi.
- Munkabú**, 9, 312. Nálægt Oslo, á Austfold í Víkinni í Noregi.
- Munklifi**, 8, 347; 9, 412. 430. Klaustur á Norðnesi við Björgyn í Noregi; sjá *Mikjalsklaustur*.
- Murnadalr**, 9, 373; sjá *Marnadalr*.
- Mustra**-(Mustrar-Mostrar-)sund, 10, 46. 65. Sund, líkliga við eyina *Mönster*, á Hallandi í Svíaríki, og væri þá máske réttast að lesa *Munstrarsund*.
- Mýdalr**, 3, 99. Sveit í Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Mýl**, 7, 41; 10, 143. Ey í Subreyjum, vestr frá Skotlandi; nú *Mull*.
- Mýlarkálfr**, 10, 143. 144. Litil ey fyrir vestan *Mýl*, nú *Calve*, í Subreyjum.
- Mýlarsund**, 10, 126. Sund milli um Skotlands og eyjarinnar *Mýlar* í Subreyjum.
- Mýlskr**, 7, 42. Sá sem er úr eyinni *Mýl*.
- Mýlverjar**, 10, 143. Innbúar eyjarinnar *Mýlar* í Subreyjum.
- Mynni**, 7, 208. 335. 336; við syðri endann á vatninu *Mjörs*, nálægt Eidsvelli, á Raumaríki á Upplöndum í Noregi.
- Mýrar**, 11, 129; mikil sveit, við Borgarfjörð vestanverðan, í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Myrká**, 3, 210. Bær í Hörgárdal í Vablaþingi, norðan á Íslandi.
- Myrkvibr**, 1, 111. 113. Skógr á Holzetulandi, suður við Eyberfjötub, í Danmörk.
- Myrkvibr**, 5, 249. Skógr milli hafs og Fýrisvalla í Svíaríki.
- Mývatn**, 2, 202. Stöðuvatn í Mývatnssveit, í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Mærhæfi**, 1, 246. Hérað á Skotlandi; nú *Murray*.
- Mæri** (Möri, Mauri), 1, 12. 36. 37. 55. 62. 64. 92. 164. 165. 167. 170. 192. 194. 196. 210. 234; 2, 21. 36. 41. 43. 189.

- 210; 3, 14. 70. 74. 80. 212.  
213. 216; 4, 68. 115. 212.  
280. 317. 341; 5, 20. 28. 76.  
115. 202. 284; 7, 163. 208.  
217. 255. 286. 300. 335; 8,  
77. 82. 109. 156. 177. 182.  
196. 311. 312. 367. 370. 395.  
9, 15. 33. 59. 115. 228. 318.  
437. 439. 458. 468; 10, 186.  
188. 189. 192. 193. 381. 387.  
431; 11, 183. Fylki í Noregi  
þ. e. Sunnmæri og Nordmæri.  
Í fornöld voru fylki þessi sam-  
föst, því þá náði Raumdælafylki  
ekki niðr að sjó.
- Mæri, 5, 20. Bær á Sunnmæri  
í Noregi; máske norðanverbt  
við Valdalsá, nú *Muri*. Eptir  
samanhenginu getr hér þó eins  
vel meinzt Mærin sjálf.
- Mæri, 1, 36; 4, 35. 37; 7, 123;  
10, 323. 381. Stórbyli, seinna  
konungsbú, í Sparbyggjafylki í  
Þrándheimi í Noregi; nú *Mære*.  
Mærir (Mörir, Maurir), 1, 32.  
94; 4, 59; 6, 84; 7, 137.  
339; 8, 315; 10, 186. 386;  
11, 189. Innbúar Mærafylkis;  
og Mærahaudr, 11, 138; shr.  
12, 139; sama sem Noregr.
- Mærskr, 2, 252; 4, 342. 343;  
10, 355. Sá sem er af Mæri;  
shr. Karl Mærski og Arnór  
Mærski í nafnaregistrinu.
- Möbruvellir, 1, 255; 2, 206; 4,  
177; 5, 269. 314. Bær í Vaðl-  
aþingi, norðan á Íslandi.
- Mön (Möm, shr. Möri), 7, 213.  
340; 11, 231. 373. 395. Ey,  
subr frá Sjálandi í Danmörk;  
nú *Mön* eðr *Möen*.
- Mön (Maun), 1, 144. 193; 7,  
41. 42. 47; 9, 195. 417. 419.  
422; 10, 27. 122. 126. 134.  
159. Ey í Írlandshafi; nú  
*Man*.
- Mön, 11, 387. Eyjan *Man* milli  
Eysýslu (*Óscl*), og Eistlands  
(*Eisthland*).
- Möri, 7, 345; sjá Mæri.
- Möri, 7, 340. Annabhvört eyjan  
*Möen* í Danmörk, eða herabít  
*Möre* í Kalmarlæni á Smálönd-  
um í Svíaríki.
- Mörir, 7, 339; sjá Mærir.
- Mörk, 4, 231. 296; 6, 377; 10,  
43; sjá Finnsmörk.
- Mörlandi, 7, 114, 118. Brúkað í  
skopi um Íslending, máske til  
að sýna, að þeir lifðu mest á  
kvikfé, en ekki víkingskap; í  
Fm. S. 7, 153 brúkast „Mör-  
strútr“ um Hákon Serksson, er  
var Norskr maðr, svo orðið sýn-  
ist stundum hafa verið hábung-  
aryrði.
- Mörs, 9, 442; sjá Mors.
- Mörtustokkar (Martustokkar), 8,  
319. 400. 402. 411; 9, 510.  
511. 520; hjá Oslo, á Aust-  
fold í Víkinni í Noregi.
- N**afardalur, 9, 234. Bygð í Eystri-  
dölum á Upplöndum í Noregi;  
nú *Næverdal*.
- Narbon, 10, 85. Staðr, er stendr  
við Miðjarðarhafit, í umdæminu  
*Aude*, í Languedoc í Frakk-  
landi; nú *Narbonne*.
- Náriki, 5, 25; sjá Neríki.
- Náttfaravíð, 1, 235. Vík við Skjalf-  
andasfjörð í Þingeyjarþingi, norð-  
an á Íslandi.
- Naumdælafylki, 2, 185; 3, 70;  
4, 232; 10, 186; fyrir norðan  
Þrándheimsfjörð í Noregi.
- Naumdæll, 6, 111; sama sem  
Naumdælskr.
- Naumdælir, 3, 204; 4, 232. 314;  
7, 134; 10, 186; 11, 42. Inn-  
byggjarar Naumudals, í Þránd-  
heimi í Noregi.
- Naumdælskr, 6, 107. 112. 115.  
117. Sá sem er úr Naumudal  
í Þrándheimi í Noregi.
- Naumudalir, 4, 231; 8, 73; sjá  
Naumudalr.
- Naumudalr (Naumudalir), 1, 94.  
164. 302; 2, 185. 210; 3, 14.  
71; 8, 69. 73; 10, 8, 185.  
330. 389; 11, 121. Fylki  
norðr frá Þrándheimsfirði í Nor-

- egi; nú *Nummedal*; sbr. Naumdælafylki.
- Naustdalr, 10, 123. 141. 145. 189. Bygb í Norðfirði í Fjörðum í Noregi; nú *Nöstdal*.
- Naustdalsfors (Dalforsnaust), 9, 16. Við Gautelfi, fyrir ofan Ljóbhus, á vestra Gautlandi í Svíaríki; máske núverandi *Fors*.
- Nautasund, 8, 326. Sund á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú *Nötesund*.
- Nautey, 9, 53. 183. Ey í Bóknaarfirði, sem er armr Stafángersfjarðarins, á Rogalandi í Noregi; nú *Nödöe*.
- Neríki eða Neríki, líka kallað Náríki (Ánaríki rángt, sjá A), 3, 47; 5, 25. Hérab í Svíþjóð; nú *Neríke*.
- Nes, 1, 197; 10, 125; sjá Katanes.
- Nes, 7, 43; sbr. 12, 175. Se „Nesjum“ hér réttiliga skilið um örnefni, er eptir samanhenginu líkast til það hafi legið sunnan á cynni Skíbi í Subreyjum.
- Nes, 10, 127. Sama sem Satíri á Skotlandi; sjá S.
- Nes eða Nesjar, 9, 420. Nes á vestanverðu Skotlandi mótis við eyna Mön.
- Nes, 4, 240. Bær í Sóns-bygb í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Sönstenæs*.
- Nes, 9, 321. Kirkjustaðr við Raumelfi, ofarlíga á Raumaríki í Noregi.
- Nes, 8, 76; 9, 449. Sveit á Strind í Þrándheimi í Noregi; nú *Bynæssets Præstegjæld*.
- Nesjar (Næisjar), 3, 36. 46; 4, 122. 147; 5, 169; 6, 339; 7, 343; 9, 45. 55. 167. 175. 310. 350. 374; 10 396. 426. Nes á Limgarðssíðu í Víkinni í Noregi, milli Skeinafjarðar og Stafernis, nú Lárvíkur-fjarðar.
- Nesoddi, 9, 285. 374. 506, við Oslo í Víkinni í Noregi.
- Nesþjóbir, 10, 125. Sama sem Katnesingar.
- Njarðarlögr, 10, 354; sjá Marðalögr.
- Nicia eðr Nizia, 4, 250. Á nebarlíga á Raumaríki í Upplöndum í Noregi, nú *Nitte-* eða *Nittedalselv*; sbr. Mora.
- Nið, 2, 27. 50; 4, 93; 5, 7. 107. 142. 181. 182; 6, 16. 281. 309. 402. 422; 7, 2. 113. 138. 207; 8, 35. 99. 171. 179; 9, 288. 530. Elfa, kemr frá Jamtalandi, rennr gegnum Selbúsjóinn í Strindafylki og úti Þrándheimsfjörð, hjá Niðarósi.
- Niðarbakkí, 9, 533; 10, 429, við ana Nið í Þrándheimi í Noregi.
- Niðarholmr (Niðaróssholmr, Holmr) 1, 218; 2, 69. 207; 4, 322; 7, 40. 196. Nú *Munkholm*, af Munklifi, er þar var; sbr. Holmr við Niðarós.
- Niðarnes (Niðarnes, Vikarnes), 4, 1; 10, 289. Nes við ana Nið, hjá Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Niðaróssholmr, 2, 69; 7, 40. 55; sbr. Niðarholmr.
- Niðarós (Os, Niðarós, Niðarlaus), 1, 218; 2, 17. 26. 27. 36. 49. 120. 144. 152. 160. 165. 167. 169. 189. 206. 208. 215. 219. 221. 222. 244. 251. 258. 259. 262. 274; 3, 38. 41. 63; 4, 1, 91. 94. 105. 108. 230. 233. 238. 273. 296. 314. 332; 5, 3. 7. 31. 65. 99. 133. 144. 149. 179. 220. 223. 230; 6, 12. 13. 19. 24. 54. 63. 236. 267. 271. 272. 285. 297. 308. 348. 357. 393. 401. 404. 432. 438. 441. 444. 448; 7, 1. 2. 3. 30. 50. 100. 112. 128. 137. 155. 196. 322. 324; 8, 70. 93. 148. 268. 269. 297. 322. 338; 9, 59. 65. 113. 121. 139. 155. 209. 217. 227. 231. 237. 248. 291. 341. 375. 389. 423. 438. 440. 442. 459. 468. 471. 479. 487. 488. 528. 529; 10, 1. 61.

98. 118. 153. 155. 294. 401. 408. 409. 410; 11, 201. Húfubstaðir þrándheims í Noregi, og lengi erkibiskupssetr; nú *Trondhjem*. Merkiligustu örnefni og byggingar í og kringum Níðarós nefnast: Bakki, Bröttueyri, Eyra (Eyraþing), Feginsbrekka, Íla, Iluvík, Iluvellir, Níð, Níðarbakki, Saurhlíð, Skipakrokr, Steinbjörg; kirkjur: Andresk., Gregoriusk., Jónsk., Klements., Kristsk., Krossk., Margrétark., Maríuk. (Kristsk.), Nikulásk., Olafsk., Petrisk., Postulak.; Nunnusetr. Aðrar byggingar: Borgin (Sionsborg eða Sverriaborg á Steinbjörgum), Gíldaskali, Grjót, Skulagarðr, Smíðjubúðir. Níðarós kallast opt Kaupáng í sögunum; sjá K. Nikuláskirkja, 9, 512; 10, 154. Kirkja í Oslo, á Austfold í Víkinni í Noregi. Nikuláskirkja, 7, 270; 8, 125. 191. 348. 360; 9, 30. 411. 412. Kirkja í Björgyn á Norðhörtalandi í Noregi. Nikuláskirkja (Mikalskirkja), 7, 100; 9, 252. 495. 534. Kirkja í Níðarósi, í þrándheimi í Noregi. Nizarós, 6, 317. Nízár mynni. Nizi (Uiz), 6, 314. 317. 318. 324. 327. 329; 9, 14. 15. 16. 113; sbr. 112 *Vinda*, rángt; 10, 407; 11, 211. Á, er fellr í Lofosfjörð, á Hallandi í Svíaríki; nú *Nissaæ*. Nizi, 9, 28; mismunargrein 6, án efa rángt. Nizia, sjá Nicia. Níðarnes, 10, 289; sjá Níðarnes. Níðaraus, Níðarós, sjá Níðarós. Njósbrekka, 5, 20; sjá Krossbrekka. Njós, 9, 442; sjá Mors. Njörvasund (Nörvasund), 4, 58; 7, 66. 81. 231. Nú *Strædet ved Gibraltar*. Sund þetta aðskilr heimsalfurnar Evrópu og Afríku og samtengir Atlantíska hafib og Miðjarthafib. Nóar 10, 132. Kaupstaðr, í Nairn-héraði í Mið-Skotlandi; nú *Nairn*. Nótun, 8, 2; máske höfuðborgin í Jarlsdæminu Novgorob í Stóra Rússlandi; nú *Nowgorod*. Norasfjörðr (Norasund), 8, 201. 211. 212. Fjörðr fyrir Söknaðali í Sogni í Noregi; nú *Sognedalsfjord*. Norasund, 8, 211; sbr. Norasfjörðr. Norðarmenn, 9, 4; sjá Norðmenn. Norðdalr, 7, 52. Bygð að veðtanverbu við vatnið Vægnir í Vestra Gautlandi í Svíaríki; sbr. Dalr. Norðheimr, 4, 9; sjá þrándheimr. Norðhörtaland (Norðr - Hörtaland), 1, 47; 7, 334; 10, 384. Nyrðri hluti Hörtalands, sjá þetta nafn. Norðhörtar, 8, 124. Innbúar Norðhörtalands í Noregi. Norðimbraland, 1, 23-25. 110. 111. 117. 143; 4, 17. 65; 10, 245. 385. 407; 11, 189. Landið fyrir norðan ana Humru á Englandi, það yfirgreip bæði hið núverandi *Northumberland* og héraðin *Durham*- og *York-shire*. Innbyggjararnir: Norðimbrar, 1, 144; 10, 376; 11, 191. 418. Norðlendingafjörðungr, 1, 267; 10, 61. 113. Norðrhluti Íslands, veðtanfrá Hrutafjarðará, austr til Langaness. Norðlendingar, 1, 267; 2, 239. 243; 4, 281; 9, 3; 10, 61. 113. Innbyggjarar Norðlendingafjörðungs á Íslandi. Norðlenzkr, 6, 360; 7, 213. Sá sem er yfir Norðlendinga fjörðungi á Íslandi. Norðmabr, 4, 204; 6, 385; sjá Norðmenn. Norðmandi, sjá Normandi. Norðmenn (Norðmeðr, Norðarmenn), 1, 8. 23. 24. 44. 108.

- (117 rángt). 169. 195. 232;  
2. 157. 299. 309. 313. 315.  
319. 327; 3, 5. 13. 37. 79.  
160. 163; 4, 48. 49. 60. 61.  
178. 229. 284. 333. 334. 359.  
360. 368. 370. 376; 5, 47.  
102. 117. 139. 273. 275. 278.  
281. 284. 289. 290. 295. 298.  
326. 352. 365; 6, 8. 9. 20.  
25. 54. 63. 65. 75. 82. 87.  
135. 148. 160. 231. 233. 252.  
253. 258. 262. 264. 294. 295.  
311. 312. 317. 321. 323. 330.  
332. 335. 338. 398. 399. 401.  
405. 406. 408. 411. 414. 422.  
435. 445; 7, 29. 54. 58. 66.  
72. 73. 81. 83. 151. 222. 232.  
241. 309. 348; 8, 248; 9, 4.  
191. 356. 357. 359. 385. 392.  
420. 422. 451; 10, 5. 9.  
22. 23. 26. 27. 30. 32. 40.  
48. 56. 58. 63. 64. 66. 69. 72.  
73. 77. 82. 88. 89. 102. 103.  
104. 129. 133. 144. 155. 177.  
257. 288. 291. 305. 312. 318.  
344. 351. 368. 369. 371. 392;  
11, 209. 211. 241. 245. 248.  
249. 407. 410. 419. 420. Inn-  
búar Noregs; Norðmanna-  
gramr, 1, 44; 10, 64. Sama  
sem Noregskonungar.
- Norðmæri, 1, 7. 39. 53. 90.  
192. 302; 3, 14. 65. 212.  
213; 4, 9. 23; 7, 207. 255.  
286. 335; 8, 84. 109. 311.  
370; 9, 59. 145; 10. 188;  
11, 120. Sjá Mæri.
- Norðmærir, 10, 141. Innbúar  
Norðmæris, í Noregi.
- Norðnes, 7, 100. 122. 183. 184.  
186. 201. 319; 8, 132. 135.  
138. 143. 145. 147. 347. 353;  
9, 430. Bær, norðanfram við  
Björgynjarvág á Norðhórbalandi  
í Noregi.
- Norðrá, 2, 234; í Kristnisögu:  
Rángá, í Rángárþingi.
- Norðr-Agðir, 1, 38; 3, 14; 4,  
105. Sama sem Vestr-Agðir;  
sjá Agðir.
- Norðrárdalur, 2, 15. 25. Dalr og  
bygg í Þverdrþingi, vestan á  
Íslandi.
- Norðreyjar, 4, 344. 346. Nokkr  
hluti Færeyja.
- Norðreyjar, 7, 43. Líkliga sudvestr-  
hluti Subreyja.
- Norðrhalfan, 1, 233; 5, 159. 268;  
11, 409. 414. 416. Norðrhluti  
heims, (Evrópa); takmörk henn-  
ar eru: að sunnanverðu Mið-  
jarðarhafsið, að norðan hið mikla  
Íshaf; að vestan Atlantíska haf-  
ið, og að austan Ásía, eðr austr-  
halfa heims, og aðskilr fjall-  
garðr mikill hálfurnar, er nefn-  
ist: „hin úralsku fjöll.”
- Norðrland, 9, 468. Bygg við  
Þrándheimsfjörð í Þrándheimi  
í Noregi.
- Norðrlönd, 1, 100. 162. 276.  
284; 2, 258. 291. 292. 303.  
324; 3, 5. 9. 30. 59. 129; 4,  
18. 34. 62. 139. 140. 202.  
289. 291. 340; 5, 172. 191.  
226. 241; 6, 69. 163. 171.  
183. 198. 265. 372. 400; 9,  
226; 10, 2. 185. 199. 257.  
260. 364; 11, 19. 20. 27.  
186. 203. 300. 326. 396. 402.  
Líkliga þau lönd, hvar hin  
gamla danska tunga var töl-  
ub: Danmörk, Svíaríki og  
Noregr norðr til Finnmarkar,  
Færeyjar, Ísland, og máske  
Hjaltland og nokkr hluti Eng-  
lands.
- Norðrmarkir, 4, 118. Líkliga norðr-  
hluti Markanna á landamærum  
Noregs og Svíþjóðar, sbr.  
Markir.
- Norðungaborg, 11, 402; sjá Vörð-  
ungaborg.
- Norðungr, 11, 195; sjá Jörúngr.
- Norðvík, 11, 195. Stafr í Nor-  
folk-héraði, í konungsríkinu Ost-  
angeln á Englandi; nú Nor-  
wich.
- Noregr (Norvegr), 1, 1-4. 7. 15-  
17. 20. 26. 29. 31-32. 39-40.  
47. 51. 53. 75-77. 82. 85-87.

89-90. 92. 94. 96. 119-22.  
 124. 130-31. 133. 148. 152-  
 53. 160. 162-63. 166. 169.  
 184-87. 189-93. 195. 197. 200-  
 205. 220. 223. 226. 227. 232-  
 35. 238-39. 242. 245. 251.  
 254. 276. 281. 284. 296-97;  
 2. 4. 15. 16. 19. 26. 33. 34.  
 46. 47. 63. 75. 80. 90. 95-97.  
 102. 104-6. 108. 112. 114.  
 116. 117. 124. 126-28. 132-  
 33. 143. 144. 153. 158. 160.  
 169. 170. 172. 179. 185. 189.  
 197. 215. 216. 217. 219. 221.  
 232. 241. 244. 251. 253-55.  
 259. 264. 281. 282. 285-87.  
 292-93. 295. 296. 302. 310.  
 312. 317. 318. 320. 321. 325.  
 331; 3. 5. 10. 11. 13. 14. 15-  
 18. 19. 24. 26. 30. 33-35. 36.  
 37. 38. 40-42. 45-46. 48-50.  
 52. 53-56. 58. 60-63. 65. 81.  
 83. 85. 87. 88. 94. 105. 106.  
 110. 111. 120. 122. 126. 131.  
 135. 141. 152. 154-55. 160-  
 61. 172. 173-75. 178-79. 182.  
 195. 198. 212. 213. 215. 221.  
 226; 4. 1. 3. 5. 6. 8. 10. 15.  
 17. 19. 20. 22. 24. 25. 34.  
 36. 58. 60-62. 67. 70. 73. 81.  
 86-87. 89. 94. 95. 106. 107.  
 113. 114. 117. 118. 123-26.  
 131-32. 137. 139-42. 151-52.  
 156-61. 163-64. 174. 180-82.  
 184. 188. 192. 194. 198-99.  
 205. 206. 210-13. 217. 221.  
 224. 229. 230. 231. 238. 270.  
 282. 284. 288-92. 294. 306.  
 308. 312. 313. 315. 318. 319.  
 333. 348. 352. 356. 364. 370.  
 371. 374-77; 5. 1. 3-10. 23-  
 26. 28. 32-33. 35-46. 49. 68.  
 100. 102. 103. 112-15. 117-  
 18. 120. 121. 123. 124. 131-  
 32. 141-45. 156-59. 168. 173.  
 186. 189. 196-97. 204. 208-9.  
 219. 225. 226. 237. 241. 267-  
 69. 271. 302. 320. 325. 335.  
 337. 349; 6. 4. 5. 7. 9. 18-  
 20. 23. 25-29. 31. 36. 38. 40.  
 46. 48-51. 53-54. 56. 57. 58.

71. 83. 91. 92. 94. 98. 107.  
 119. 127. 128. 131. 163. 167.  
 175. 176. 177. 180-82. 184-  
 86. 192. 217-19. 227. 232.  
 237. 246. 247. 250-51. 255-  
 56. 267-68. 274-76. 282-84.  
 288. 292. 293. 297. 298. 304.  
 306. 308. 311. 323. 327. 330.  
 332. 333. 339. 348. 353. 375.  
 384. 389. 399. 400. 402. 404.  
 411. 415. 431. 435. 437. 439-  
 41. 443-45. 448; 7. 1-3. 7. 16.  
 17. 19. 22. 24. 27. 29. 36.  
 40. 47-52. 54. 63. 66. 68. 73.  
 74. 91. 99. 122. 126. 135.  
 138. 139. 140. 150-52. 156.  
 157. 159. 161. 163. 164. 169.  
 174. 175. 176. 180. 186. 196-  
 99. 200. 207. 209-11. 212.  
 221. 227. 228. 229. 232. 237.  
 240. 255. 261. 273. 277. 280.  
 282. 293. 307-9. 312-15. 320.  
 327. 331. 332. 334. 337. 339.  
 347. 348. 357. 362; 8. 7. 9-  
 12. 15. 18. 19. 23. 30. 70.  
 105. 106. 153. 155. 156. 200.  
 211. 214. 238. 243. 244. 265.  
 266. 267. 270. 282. 297. 298.  
 300. 301. 302. 304. 313. 325.  
 326. 447-48; 9. 4. 5. 6. 33.  
 36. 51. 56. 61. 65. 71. 73.  
 79. 81. 83. 85. 89. 93. 97.  
 143. 145. 149. 191. 193. 195.  
 199. 209. 213. 219. 220. 226.  
 229. 231. 236. 238. 242. 247.  
 248. 249. 254. 255. 263. 264.  
 295. 318. 320. 322. 323. 324.  
 325-35. 346. 349. 354. 373.  
 379. 383. 384. 386. 389. 396.  
 410. 415-17. 419. 422. 425.  
 428. 445-47. 450. 451. 460.  
 463. 477. 501. 505. 508. 535;  
 10. 4. 6. 8-9. 10-11. 14. 17.  
 24. 25. 27. 28. 32. 34. 35.  
 37. 40. 45-47. 49. 50. 53. 55.  
 63. 70. 73. 75. 76. 77. 79.  
 83. 90. 93. 95. 96. 101. 102-  
 3. 105-6. 108. 118. 120. 122.  
 126. 145. 147. 150. 152. 155.  
 156. 160. 170. 171. 175. 181.  
 182. 185. 192-93. 194. 196.

198. 200. 214. 216. 219. 223-24. 226. 246-48. 250. 252. 257. 259. 261. 265. 268. 271. 273. 275. 276. 278. 283. 292. 294. 300. 309. 310. 317-19. 321. 326. 334. 335. 336. 339-41. 353. 354. 362. 375. 377. 378. 380-82. 385. 386. 389-91. 393. 395-98. 400-402. 405-10. 413. 417-19. 423-25. 427. 430; 11, 18. 21-31. 36. 39-43. 110. 111. 116. 121. 153. 156. 168. 179-84. 186. 200-201. 203. 206-7. 209-12. 237. 238. 242-44. 249. 294. 316. 318. 342. 343. 344-46. 349. 354. 375. 388. 396. 409-11. 412. 418-19. 421-22. 426. 430. 436-37. Takmörk Noregs voru almennt köllub: Veigð, norðast á Hálögalandi, að norðanverðu; að austan Kjölfrinn, svo Eðba-skógr og Markir suðr til Gaut-clfar, sem var takmarkið að sunnan. Stundum komust ýms heruð Sviaríkis undir Noreg, til dæmis: Jamtaland, Herjadalr, Helsingjaland, Vermaland o. fl. Fylkjaskiptin í Noregi eru ekki allskostar viss; sumir nefna þau: Halezjafylki, Naumdælafylki, Eynaf., Sparbyggjaf., Sijör-dælaf., Skeynaf., Verdælaf., Strindaf., Gauldælaf., Ork-dælaf., Norðmæraf., Sunn-mæraf., Firdaf., Fjalaf., Sygn-af., Hörðaf., Rýggjaf., Egðaf., Austr-Agðir, Vestfold, Vingul-mörk, Ránríki, Raumaríki, Heið-mörk, Hábaland, Hringaríki, Gubbrandsdali.
- Noregsmenn, 3, 15. 53. 173; 4, 182; 5, 112; 6, 7. 25; 7, 240; 8, 22; 9, 334. 346. 419; 10, 79; 11, 121. 125. 388. Innbyggjarar Noregs.
- Noregssríki, 2, 291; 3, 173; 6, 229; 7, 305; 9, 326; 10, 268. 272. 355.
- Noregsveldi, 4, 288; 9, 248; 10, 74. 218. 243. 262. 272. 341. 355.
- Normandi, 4, 59. 60. 61. 64; 6, 393. 394. 427; 10, 85. 373. 407; 11, 189. 200. Partr af Frakklandi, fyrrum Neustria; höfubborgin var Ruba (*Rouen*).
- Norrænn (*Austrænn*) og Norræn-ir, 1, 85; 2, 64. 192; 3, 33. 56; 4, 367; 5, 139; 6, 8. 56. 253; 8, 7; 9, 231. 276. 277. 294. 400; 10, 300. 356; 11, 412. Sá sem er úr Noregi, Norskr.
- Númidía, 11, 415. Ríki, á norðr-strönd Afríku, við Miðjarbar-hafib, nú Alzirs-ríki, (*Algier*).
- Nunnusetr, 7, 184; 8, 123. 192. Klaustur í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Nunnusetr, 7, 355; 8, 195. Klaustur á Bakka í Níðarósi í þrændheimi í Noregi; sbr. Bakki.
- Nunnusetr, 7, 276; 8, 315. 316. 400. 407. 408; 9, 516. Klaustur, vestr frá Oslo, í Vikinni í Noregi.
- Nýjakirkja, 9, 357. Kirkja á Vermalandi í Sviaríki.
- Nýjamöba, 4, 53. Líkliga fljót á Englandi, övist hvar; máske nálægt *Newhawen*, við ána *Ouse*, í konungsríkinu *Sussex*.
- Nyrri (Nytæfi), 5, 19. Ey á Sunnmæri í Noregi; nú *Nörve*.
- Næisjar, 9, 374; sjá Nesjar.
- Nörvasund, 7, 81; sjá Njörvasund.
- Oddaverjar, 9, 277; 10, 433. Menn frá Odda, á Rángárvöllum, sunnan á Íslandi.
- Oddi, 9, 276. 292. 342; 10, 433. Kirkjustabr. á Rángárvöllum, sunnan á Íslandi.
- Öbinsey, 9, 17. 117. 119. Ey, í Borgarsýslu á Vingulmörk í Noregi; nú *Onsöe*.
- Öbinsey (Öbinsve, Öbinsvü), 11, 230. 256. 267. 281. 309. 350.

352. Höfustaðir eyjarinnar Fjöns í Danmörk; nú *Odense*.  
 Ofrustabir (Ostro- Ofrö- sbr. Oprustabir, Gróstabir), 1, 66; 2, 210. 252; 9, 77. 79. 188.  
 222. Bær á Jabri á Rogalandi í Noregi, hvar Eyrekr möbustabir Olafs Tryggvasonar bjó. Aðrir meina að í Vikinni hafi verið samnefndr bær, og kemr það betr saman við ferðir Ástríðar og sendisveina Gunnhildar.  
 Ófoti (Úfoti), 8, 184; 10, 153. Bær í Salpti á Halogalandi í Noregi; sbr. Ófótasfjörð.  
 Ófota- (Ófótans-) sfjörð, 3, 222; 10, 153. Fjörðr á Halogalandi í Noregi; nú *Ofotensfjord*.  
 Ólafsbýgðir (Ólafsbúðir), 5, 47; örnefni í Svíaríki.  
 Ólafsbellir, 5, 22; í Dölum á Sunnmæri í Noregi.  
 Ólafshlíð, 5, 107; sjá Saurhlíð.  
 Ólafskirkja, 7, 184; 8, 125. 132. 191. 263. 264. 285. 349. 350. 362. 372. Kirkja á Bökkum í Björgyn, á Norðhörðalandi í Noregi.  
 Ólafskirkja, 10, 153. Nú dómkirkja í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.  
 Ólafskirkja, 5, 140. Kirkja í Lundunaborg, höfuborg Englands.  
 Ólafskirkja, 5, 107. 216; 6, 63. 267; 7, 138; 9, 26. 131. 463. Kirkja í Níbarosi, í Þrándheimi í Noregi.  
 Ólafskirkja, 9, 520. Kirkja í Oslo, á Austfold í Vikinni í Noregi.  
 Ólafskirkja, 9, 34. 36. 145. 151; 10, 98. 153. Kirkja í Tunsbergi, á Vestfold í Vikinni í Noregi.  
 Ólafskirkja, 5, 112. Kirkja í Miklagarði, nú *Constantinopel*, höfuborg Tyrkjaríkis.  
 Ólafsklaustr, 10, 153. Munklífi í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.  
 Olfos (Ólfus), 10, 322. Sveit í Árnesþingi, sunnan á Íslandi; sbr. Ólfusá, Ólfusvatn.  
 Olimpus, 11, 415. Fjall í Thessalía, á Grikklandi.  
 Ónarheimr, 7, 310; 9, 264. 326. Bær á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Onerheim*; sbr. Unarheimr.  
 Oprustabir, 10, 226. 354; sjá Ofrustabir.  
 Orð, 7, 215. 343; sjá Vistorð.  
 Orðost (Ostra, Orð- eða Orþ-rost), 4, 124; 8, 419. Ey framundan Elfsýslu, á Ránríki í Vikinni í Noregi; nú *Oroust*.  
 Orkabálr (Orknabálr), 1, 210; 2, 40. 102. 206. 252; 3, 19; 4, 61. 91. 94. 115. 316. 317; 6, 285; 7, 324; 8, 42. 96. 172. 173. 333. 338. 367. 379; 9, 14. 113. 135. 439. 474. 484; 10, 118. 182. 355. Partir af Orkdælafylki í Þrándheimi í Noregi; sjá Orkdælafylki.  
 Orkadálr, 4, 240. Líkliga rángt fyrir Ottadal, eptir hvörjum áin Otta fellr, eða máské Auradal, í Gubbrandsdölum í Noregi.  
 Orkdælafylki (Orkndælafylki), 4, 91; 10, 182. Fylki í Þrándheimi í Noregi, milli Norðmæris og Gaulardals, það yfirgreip Orkadál, Metaldal og Rennabú, en bar samt nafn af Orkadál.  
 Orkdælir (Orkndælir), 4, 91; 8, 173. 395; 10, 182. Innbúar Orkadals eða Orkdælafylkis í Þrándheimi í Noregi.  
 Orkn (Orkná, Orkuá), 8, 379; 9, 439. Á, er fellr eptir Orkadál í Þrándheimi í Noregi.  
 Orknarbrú, 9, 439. Brú á ánni Orkn, þar sem hún rennr gegnum bygðina Rennabú, í Orkadál í Þrándheimi í Noregi.  
 Orknarós (Orkvarós), 8, 164. 172. Orknararmynnib, þar sem hún fellr úti Þrándheimsfjörðinn.  
 Orkneyjar (Orcneyjar, Orknayiar



- Aurenayiar), 1, 7. 22. 24. 25. 29. 91. 92. 192. 193. 202. 234. 246; 2, 4. 189. 190; 3, 24. 64; 4, 9. 17. 23. 109. 178. 212. 230. 233. 279; 5, 141; 6, 37. 45. 293. 405. 411. 427; 7, 28. 40. 50. 67. 73. 75. 125. 163. 200. 231. 234. 327; 8, 185. 250. 281. 282. 298. 299; 9, 193. 195. 260. 279. 283. 325. 340. 396. 416. 419. 422. 426. 500; 10, 83. 36. 120. 125. 132. 144. 145. 148. 155. 156. 158. 159. 193. 277. 317. 390. 393. 408. 414; 11, 410. 416. Eyjar í Norðr-sjónum í austnorðr frá Skotlandi. Nú *Örkenöer*.
- Orkneyíngar, 1, 196. 197. 199; 4, 230; 7, 28; 8, 281. 298. 299; 9, 427; 10, 124. Innbúar Orkneyja.
- Orkuá, 8, 379; sjá Orkn.
- Orland, 10, 412; sjá Aurland.
- Ormeý, 9, 43. Ey, innarfrá Jarls-ey, skamt frá Tunsbergi, á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Orósbrekka, 5, 20; sjá Krossbrekka.
- Orþrost, 8, 419; sjá Orðost.
- Os, 9, 443. Sama sem Níðarós, í Þrándheimi í Noregi.
- Ós, 9, 397. Annaðhvört er réttara að lesa hér Oslo; eða Ós má vera Lagarmynnib, þarsem hann fellr í vatnib Mjörðs, á Upplöndum í Noregi.
- Ósar, 1, 252. Höfn við Selfjóts- og Lagarfjóts-mynnib í Útmanasveit í Fljótsdalsheraði, í Sunnudals þingi austan á Íslandi.
- Óslandshlíð, 2, 225. Sveiti Skagafirði, norðan á Íslandi.
- Osloarsfjörðr, 5, 8; sjá Osloarsfjörðr.
- Oslo (Oslo, Auslo, Oslu, Osla, Ausla, Aulsa), 6, 296. 326. 327. 329. 432; 7, 6. 7. 173. 175. 211. 228. 270. 273. 274. 316. 338. 354; 8, 80. 168. 231. 269. 283. 310. 314. 327. 328. 391. 392. 396. 419. 425. 442; 9, 6. 10. 16. 43. 54. 63. 65. 69. 73. 75. 81. 105. 115. 117. 143. 165. 179. 185. 191. 218. 222. 227. 230. 271. 274. 276. 284. 285-87. 298. 300. 302. 305. 325. 338. 339. 348. 350. 361. 363. 374. 376-78. 383. 389. 391. 393. 395-97. 401. 402. 406. 409. 410. 413. 417. 418. 434-36. 442. 453. 472. 481. 484. 488. 492. 493. 500. 501. 503. 505. 510. 511. 513. 514. 526. 528. 529; 10, 6. 14. 26. 27. 32. 33. 36. 46. 47. 50. 55. 71. 73. 115. 116. 154. 419. 429. 431; 11, 345. Stab, við ós áripnar Ló, (má-ske þaraf nafnib Oslo) við botninn á Osloarsfirðinum á Austfold í Víkinni í Noregi. Oslo var um nokkurn tíma höfubstabb Noregs. Örnefni í og kringum þennan stab nefnast í sögunum: Ak, Akrsbogi, Angleysa, Biskupabryggjur, Eikaberg, Elvina-aregg, Eyra, Eyrastræti, Fab, Frysja, Frysjubrú, Geitabrú, Gjulandi, Höfubey, Munkabú, Mörtustokkar, Nunnasetr, Pali, Þrælaberg, Kirkjur: Hallvarðsk, Lafranzk, Mariuk. á Eyrum og í Höfubey, Nikulásk, Olafsk. Abrarbyggingar: Krossbræðragarbr, Predikaragarbr, Digriskytningar, Hakonargarbr, Skarðhæll.
- Osloarsfjörðr (Osloarsfjörðr, Osloarsfjörðr, Osloarsfjörðr), 8, 42; 5, 8; 8, 314. 325. 394; 9, 303. 505; ebr. 4, 34. Fjörðr, milli Austfoldar og Vestfoldar, inn til Oslo í Víkinni í Noregi; nú *Christianiafjord*.
- Osloarberab, 9, 312. 371. Bygðin kringum Oslo, á Austfold í Víkinni í Noregi; sýnist hafa verið minna ummáls en Osloarsýsla.
- Osloarsýsla, 9, 285. 294. 338. 392. 393. Bygðin umhverfis Oslo, á Austfold í Víkinni í

- Noregi; sýnist hafa náð nokkub útá Vestfold.
- Osta, 3, 69. Líkliga bær í Noregi.
- Ostra, 4, 124; sjá Orbost.
- Ostrarsfjörðr, 4, 271; 8, 193; 9, 32. 143. 226. Þannig heita tveir firðir, nl. hinn nyrðri og syðri Ostrarsfjörðr, á Norðhörðalandi í Noregi.
- Otta (Orkná, rángt), 4, 240. Líkliga elfin Otta í Guðbrandsdölum í Noregi; beggjamegin við á þessa liggir bygðin Ló eða Lón, og lestrarmáttinn „Ljór“ eðr „Læra-dalr“ er því án efa réttari enn „Gaulardalr.“
- Ottarstaðir, 2, 15. 251; 3, 29. Bær í Norðrárdal í Þverárþingi, vestan á Íslandi.
- Ottarstaðir, 9, 369. Bær í Skaun á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; sbr. Kástaðir, sem líkliga er rángnefni.
- Ottusund, 11, 417. Sund við *Oddy* í Límafirði, á Norðr-Jótlandi í Danmörk; máské réttara *Oddasund* (Ynglingasaga Kap. 28).
- Oxö, 9, 120; sjá Yxney.
- P**ab, 305; sjá Fab.
- Pabreimr, 7, 96; 11, 315. Stærsta plázið í höfuðborginni Constantinopel; kallabist fyrrum *Hippodromus*, en heitir nú *Almeidan*.
- Paldinsey (Valdins- Valdis-ey), 7, 129. Ey í vatninu Væni, á Vestra Gautlandi í Svíaríki; sbr. Kvabbingsey.
- Palenz (Fjales, Valins), 10, 87. Núverandi *Palenzia* í Gömlu-Kastillu á Spáni. Valins, sem eptir nafninu að dæma, ætti að vera Valencia, liggir oflángt frá Kastel, til að geta meinzt hér.
- Pali, 9, 414. Skamt frá Oslo, á Austfold í Noregi.
- Pálskirkja, 6, 398. Kirkja í Lundunaborg á Englandi.
- Palteskja, 5, 271. 297; 11, 414. Partir af Garðaveldi, einnig borg við Dúna-fljótið, norðarlíga í Rússlandi, sem nú heitir *Polozk*.
- Pannónia, 7, 99. Nokkr hluti konungsríkisins Ungarn.
- Papar, 1, 233; 11, 410. Kristnir Írar er Sögurnar segja buið hafi á Íslandi, áðr þab bygðist af Norðmönnum.
- Papey (Vapey), 7, 50. Ey í Orkneyjum, austnorrðr frá Skotlandi.
- Paradis, 5, 217; 8, 100. 240.
- Parez (Paris), 11, 382. Líkliga staðr á Vindlandi.
- Paris og Parisborg, 1, 109; 10, 58; 11, 407. Höfuðborg Frakklands.
- Partar, 4, 52; 7, 237. Folk á Englandi
- Patrecsfsfjörðr, 1, 243. Fjörðr í Þorskafjarðarþingi, vestan á Íslandi.
- Pávagarðr, 10, 8. Absetr Pávans í Rómaborg í Ítalíu.
- Perinavellir, 5, 137; sjá Petzinavellir.
- Peita, Peituland og Peitulönd, 4, 58. 59; 6, 47; 10, 245; 11, 26. Landið Pictavia, nú *Poitou*, vestan á Frakklandi.
- Persídaland, 11, 14. Landið *Persia* í Austrálfunni (Asíu).
- Persinavellir, sjá Petzinavellir.
- Persinjavellir, sjá Petzinavellir.
- Petlandsfjörðr, 1, 200; 5, 33. 141; 10, 125. 145. Fjörðr milli Kataness á Skotlandi og Orkneyja; nú *Pentlandsfirth*.
- Petrskirkja, 7, 98; 10, 417. Kirkja í Miklagardi (Constantinopel) höfuðborg Tyrkjaríkis.
- Petrskirkja, 8, 189; 10, 29. Kirkja í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Petrskirkja, 9, 254. Kirkja í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Petzina- eðr Peizinja-vellir (Per-

- sinja- Peróna- Perinavellir, 5, 137. 364. Á Blökkumannalandi; líkliga kringum fljótið Bitzina í Vallakiu, hvar *Patzinakkarnir* forðum bjuggu.
- Pikur, 8, 272 sjá Vikur.
- Pilavík, 7, 237. Á Englandi; máske núverandi *Filey-Bay* í York-héraði.
- Pislir, 9, 56. 175. Bær á Nesjum í Vikinni í Noregi.
- Placencia, 11, 301. Borg í hertoga-dæminu *Parma* í Ítalíu; heitir nú *Piacenza*; í borg þessari setti Eiríkr konungr eigoði Spítala.
- Plazmynni, Plats-minni (ss. Flatzmynni), 11, 392. 393. 398. Ós við Gorgasjám á Vindlandi; einn af ósum Oðer-fljótsins í Pommern; nú *Swinemünde*.
- Plógsýsla, 11, 346. Hérað á Jótlandi í Danmörk.
- Polaví, 1, 142. Innbyggjarar *Pó-lens*.
- Polena, Polínaland og Polónía, 11, 357. 414. Konungsríkið Polen.
- Polótur (þaraf Polótasvarf), 6, 171. Gullhús Stolkonungsins í Miklagarði.
- Portyrja (Fortúna), 7, 213. 214. 341; 8, 425; 9, 17. 39. 153. 395. Höfn á Limgarðs-síðu á þelamörk í Noregi; nú *Portör* eða *Porter*.
- Postulakirkja, 7, 100. 122; 8, 191; 10, 13. 153. 163. Kirkja í Konungsgarði í Björgyn á Norðhóralandi í Noregi.
- Postulakirkja, 8, 390. Kirkja í Niðarósi í þrándheimi í Noregi.
- Pottvík, 11, 337. 338; sjá Fótvík.
- Predikaragarðr, 9, 520-21. Í Oslo á Austfold í Vikinni í Noregi.
- Primsígn (Primsíð), 11, 125. 134. Ey, norðanverðt við Hjörungavág, á Sunnmæri í Noregi; nú *Sulen*.
- Pul (Apulealand), 6, 134; 7, 85. 123; 9, 229; 10, 49; 11, 415. *Apulia* eða konungsríkið *Neapolis* í Ítalíu.
- Pulsland, 10, 245 í skiringargr. Leiðrét, fyrir Peituland; skeð getr þó að textinn sé réttur, og keisari yfir Saxlandi og Peitulandi þýði keisara yfir Þýzka-landi og Frakklandi, hvartil þá heyrði að vera rómverskr keisari.
- Q**vildir, 7, 345, 353; sjá Kvildir.
- R**abítaland, 11, 415. Sama sem Arabia, er hér reiknast til Suðrhálfnar.
- Rafnás (Hrafnás), 8, 338. Háls við Ingardal í Orkdælafylki, sunnanfram við þrándheimsfjörð í Noregi, mótsvið þórabjörg.
- Rafnsvágr (Hrafnsvágr), 8, 424. Vík nálægt Grindholmasundi, hjá Tunnu (Tjumu) á Vestfold í Vikinni í Noregi; sbr. Tunna.
- Ragann (Ragaun), 10, 85. 86; sjá Aragun.
- Ragnarssjör, 11, 231. Stöðuvatn hjá Ragnarsstöðum í Ripastípti á Norðr-Jótlandi í Danmörk; líkliga núverandi *Ringkjöbing-fjord*.
- Ragnarsstaðir, 11, 231. Bær í Ripa-stípti á Norðr-Jótlandi í Danmörk; nú *Rindum*, sem er orðið úr Rænnum eða Rænnuhem (Ragnarsheimr).
- Ragnhildarholmr, 10, 154. Ey í Gautelfi í Bahús leni í Svíaríki, framundan Konungahelli.
- Ragun, 10, 92; sjá Aragun.
- Rakkastaðir, 9, 272. Líkliga ann-

- aðhvert núverandi prestssetr *Rakkestad* í Borgarsýslu á Vínghulmörk í Víkinni, eða *Rakkestad* í Nessþingum á Raumaríki, í Noregi.
- Ramsholmr (Hrafnsholt), 10, 52. 53. Ey á Ránríki í Víkinni í Noregi; líkliga núverandi *Ramsøe*, í skerjunum framundan Bahuslæni í Svíaríki.
- Ramsjör (Hramsjör, Bramsjör), 11, 369. Skammt frá Roiskeldu á Sjálandi í Danmörk; nú *Ramsømagle*.
- Ramsnes eða Rumsnes, 7, 295. 325. Bær í héraðinu Re á Vestfold í Víkinni í Noregi; nú *Ramnæs*. Sbr. Komsnes.
- Randaberg, 8, 90. 95. 99. Bær, líkliga núverandi *Ranneberg*, í Stafangri á Rogalandi í Noregi.
- Randarós, 7, 313; 11, 262. 263. 370. 388. Staðr í Áróss stípti á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Randers*.
- Randaróssbrú, 11, 370; hjá Randarósi í Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Randarsund, 9, 17. 119. Sundið millum eyjanna Hereyjar, Þórs-eyjar og Randeyjar eða Randar, út frá Austr- og Vestr-Agða landamæri í Noregi; nú *Rannesund*; sbr. Raðasund.
- Rangá, 2, 208. Vestri Rangá, og 3, 204. Eystri Rangá, í Rangá-árþingi sunnan á Íslandi.
- Ránríki, 1, 6. 22; 3, 14; 4, 9. 16. 68; 6, 448; 7, 177; 10, 390. 406. 410. Hérað í Noregi með fram Víkinni frá Gautelli til Svínasunds. Stundum sýnist ríki þetta vera meint með talshættinum „Vikin austr,” sbr. Austrvík. Þegar Svíar áttu norðrhluta Ránríkis, kallast sá hlutinn sem Noregskonungur átti „Austr-Ránríki”, sjá A. Annars var Ránríki mestri hluti þeirra svokölluðu Álfheima. Nú er Ránríki kallað *Bahuslen*, og yfirgrípr tvö Þrofastsdæmi sem nefnast *Vikorna*.
- Rastarkálfr, 1, 40. Höfði á Freidøy á Norðmæri í Noregi; nú *Rastebjerg*.
- Rásvölfr, 6, 266. Líkliga bær, neðan til í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; samnefndir bæir eru þó í Veradal í Þrándheimi, og á Norðmæri.
- Raubaberg, 3, 135. Bær, nálægt Víkinni í Noregi.
- Raubabjörg, 6, 47. Hamrar við Petlandsfjörð á Skotlandi; nú *Cap Dunnet*.
- Raubabjörg, 7, 315; 8, 40. 71. 74. 121. 334. 379; 9, 468. gánga frá Staðarbyggðinni í Þrándheimi í Noregi úti Þrándheimsfjörð að norðanverðu; nú *Röbberg*.
- Raubafjall (sbr. Tröllafjall), 8, 364; 9, 32. 226. Fjall milli Vörs á Norðhórbalandi og Sogns, í Noregi.
- Raubahafit, 3, 56. Floi að vestanverðu við Arabíu, er aðskilr Austr- og Suðr-hálftu heims, (Asíu og Afríku).
- Raubasalt, 4, 193; sjá Eystrasalt.
- Raubasund, 10, 70. Líkliga rángt fyrir Randarsund.
- Raubsey eða Raubseyjar, 1, 302; 2, 218. Eyjar á Hálögalandi í Noregi; nú *Rödøe*.
- Raubstokkr (Raubstorkr, Røstokkr), 11, 354. Nú *Rostock*, staðr í stórhertogadæminu Meklenburg í Þýskalandi.
- Rauma, 2, 252; sbr. 10, 354. Bær á mörkum milli Raumaríkis og Vermalands, líkliga núverandi *Romskoug* við *Romsjóinn*, því kallast Vökr ýmist „ærmskr” nl. Værmskr, eðr „af Rauma”; enskr er eflaust rángt.
- Raumar, 5, 353. 361; 6, 340. 428. 438; 7, 238; 8, 403; 9, 271; 10, 84. Innbúar Raum-

- arikis á Upplöndum í Noregi.
- Raumaríki, 1, 164; 3, 15; 4, 8. 83. 94. 118. 145-48. 152. 249-50; 6, 330. 338. 340; 7, 211-12. 276. 338; 8, 80. 396; 9, 271. 290. 310. 313. 316. 343-45. 347. 350. 363. 369. 380-81. 401. 488-89. 494. 525; 10, 167. 169. 177. 181. 196. 354. (390 er rángt); 11, 345. Ríki á Upplöndum í Noregi beggjamegin við Raumelfi, frá Habalandi og Heiðmörk að ofan til Vingulmarkar að neðan. Raumaríki, fyrir sunnan Raumelfi, var efsti hluti þeirra gömlu Álfheima.
- Raumaríki, 1, 6; rángt, fyrir Ránríki, sem og stendr í textanum.
- Raumaþing (Runaþing), 9, 247; sbr. 203. Örnefni á Strind í Þrándheimi í Noregi.
- Raumdælafylki, 2, 185. Sama sem annars Raumsdalsr eða Raumsdalir, en hér er það rángur lestrarmáti.
- Raumdælir (Raumsdælir), 1, 32. 301; 10, 186; 11, 42. Þeir sem bjuggu í Raumsdal eða Raumdælafylki í Noregi.
- Raumdælir, 8, 403; rángt, fyrir Raumar.
- Raumelfr, 4, 105. 121; 8, 24. 284; 10, 181. Nú *Glommen*, fellr úti Víkina við Sarpsborg. Nafnið Raumelfr sýnist dregið af Raumaríki á Upplöndum í Noregi, gegnum hvert hún fell.
- Raumsdalir, 4, 9. 68; 10, 188. Sama sem Raumsdalsr.
- Raumsdalsr, 10, 189. Dalsr í Fjörbum í Noregi; sbr. Naustdalsr.
- Raumsdalsr (Römsdalsr), 1, 7. 55. 62. 90. 164. 192; 3, 14; 4, 23. 341; 7, 5. 286. 290; 8, 109. 311. 370. 438; 9, 21. 59. 318. 473-74. 483; 10, 188. 412. 431; 11, 120. Sama sem Raumdælafylki; lá milli Norð- og Sunn-mæris, en aðskildi þær þó ekki fullkomliga út til sjóar. Upp frá Raumsdal tóku Gubbrandsdalir við; sbr. Raumdælafylki.
- Raumsdalsmynni, 7, 208. 335; 9, 483. Opib á Raumsdalsfirði, milli Sunnmæris og Norðmæris í Noregi.
- Raumskr, 2, 252. Sá sem er af Raumaríki í Noregi.
- Ravnd, 8, 43. 45; 10, 377; sjá Rönd.
- Rauney eða Rauneyjar (Hrauneyjar), 10, 125. 144. Eyjar í Suðreyjum austur frá Skíði, nálægt Skotlandi; nú *Rona* og *Ransay*.
- Re (Ree, Ræ), 7, 295. 324; 8, 19. 156. Hérab á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Re, Ræ, eða Rehérab (Aren), 6, 55. 74-75; 10, 82; 11, 378; sbr. Ræng. Hérab á Vest- eða Vindlandi; sýnist að vera eylandið *Rygen* við Pommern. Sé Vestland ekki öldungis rángt, má þarvið, eptir samhenginu, skiljast vestr-síða eða -hluti nefndrar eyjar. Sé Aren ekki rángskrifab, fyrir „á Re,” hvar til vísan, er hér sýnist réttari enn sagan, bendir, svo er þess afstaba óviss.
- Refshaladjúp, 10, 81. Djúpið framundan höfubborginni Kaupmannahöfn á Sjálandi í Danmörk; þar gerði Eiríkr konungur glyppingr fyrrum kastalann Refshalahorg; nú stendr þar virkið *Tre Kroner*.
- Reiðarsfjörðr, 1, 235; 3, 106. 221. Fjörðr í Kibjafellsþingi, austan á Íslandi.
- Reiðgotaland, 1, 115. 116; 11, 414. Svo kallabist fyrrum Jótland, eða meginlandið í Danmörk, en Eygotaland eyjarnar

- í nefndu ríki. Þegar Gotland þýðir öll þau lönd, sem *Gotarnir* forðum bygðu, kallast meginlandið líka Reidgotaland, og er þess afstafa þá óviss; optast meinaast þó eitt eða annað land með Austrsjónum; þannig í Fm. S. 11, 414, hvar Reidgotaland er látið liggja fyrir vestan (austan er rángt) Polen.
- Reina, 3, 199. Bær á Ránríki í Víkinni í Noregi; líkliga *Rön* í Stárganes héraði í Bahusléni í Svíaríki.
- Reina, 3, 131. Annaðhvört bærinna Reina í Gaulardal, eða sama sem nunnusetrið Reinir í Eynafylki í Noregi; sbr. Reinir.
- Reinadalr (Rennadalr), 9, 425. Dalr norðantil á Hrossey í Orkneyjum; nú *Rendal*.
- Reinfura, 4, 12; sjá Reinsletta.
- Reingar, 11, 386; sjá Ræng.
- Reimnes, 1, 251. Nes er gengr í haf út, norðanfram Eyjafjarbar, í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Reinir (Reiner, Reynir, Reimr), 7, 207. 334; 8, 244. 334; 9, 93. 95. 308. 448. 454. 535; 10, 157. Nunnuklaustr í Stabarsveit í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Reen*; sbr. Reina.
- Reinir, 7, 233; líkliga héraðið kringum Reina á Ránríki í Víkinni í Noregi.
- Reinsletta (Hreinsletta, Reinfura), (Steinsletta líkliga rángt), 1, 12; 4, 12. Flótr kringum nunnusetrið Rein í Þrándheimi í Noregi.
- Reinsvík, 8, 335. Vík, nálægt klaustrinu Reyni í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Rekuvágr, 9, 18. 119. Vík nálægt Soknadal, suðr við Rýggiarbit, syðst á Rogalandi í Noregi; nú *Rægefford*.
- Remol, 10, 388; sjá Rímul.
- Rénir, 7, 233-34. Þeir sem búa á Rein-bygðinni á Ránríki í Víkinni í Noregi, líkliga nálægt bænum Reimu.
- Rennabú (Rennabýr), 8, 36. 333. Sveit í Orkadal í Þrándheimi í Noregi; nú *Rennebo*.
- Rennadalr, 9, 425; sjá Reinadalr.
- Renneshöfn, 9, 167; annaðhvort sama sem Marfjörðr á Limgarðssíðu í Víkinni í Noregi, eða þá höfn í þessum firði.
- Reyjavatn, 9, 286; sjá Eyjavatn.
- Reykjadalr, 1, 267. Dalr með samnesndri bygð í Þingeyjarþingi, norðan á Íslandi.
- Reykjaholar (Hólar), 4, 177; 7, 215. 344. Bær á Reykjanesi, syðsti Þorskafjarðarþingi, vestan á Íslandi.
- Reykjaholt, 9, 436; 10, 3. 112. Kirkjustaðr í Reykjadal enum nyrðra í Þverárþingi, sunnan á Íslandi.
- Reykjanes, 7, 344. Sveit í Þorskafjarðarþingi, vestan á Íslandi.
- Reykjanes, 1, 234. 236; 11, 411. Nes, er skagar í haf út, syðst á Suðrnesjum í Kjálarnessþingi, sunnan á Íslandi.
- Reykjardalr, 1, 253. Bygð dalr framaf Borgarfirði, sunnan á Íslandi.
- Reykjarvík, 1, 241. Bær á Sel-tjarnarnesi í Kjálarnessþingi, sunnan á Íslandi; nú Reykjavík, helzti kaupstaðr og stærsti býr á Íslandi.
- Reykjaströnd, 1, 255. 271. Bygðarlag í Hegranessþingi norðan á Íslandi.
- Reykir, 2, 243. Bær í Laugardal í Árnessþingi, sunnan á Íslandi.
- Reykir, 3, 90. Bær í Miðfirði í Húnavasþingi norðan á Íslandi.
- Reyri, 7, 252-53. 259-60. 264. 268. 282. Storbýli í héraðinu Re, á Vestfold í Víkinni í Noregi, nú prestasetrið *Ramnæs*. Eptir Sturlungu II þ. Kap. 40 verðr bærinna á Heiðmörk.
- Rign, 8, 187; án efa rángt fyrir Ring, ss. Fenhring.

- Ríkisherab, 8, 30; sjá *Ægis-herað*.
- Ríkkilsvík, 10, 175. 377; sjá *Rykensvik*.
- Rimul (Rimul, Remol, Ræmol), 1, 209. 212. 214-15; 10, 269-70. 388. Bær, vestanfram í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; nú *Rimul* eða *Romuld*.
- Rin (Rhín), 1, 108; 3, 33; 7, 236; 11, 400. 407. Stór elsa, er sprettir upp í Mundiu fjöllum og rennur gegnum *Schweitz*, þáðan um landamæri Þýskalands og Frakklands, og í gegnum Holland uti Norðrjóinn.
- Rinanseý (Rinalsey), 4, 212. Ey norðarliga í Orkneyjum, austnorðr frá Skotlandi; líkliga núverandi *North-Ronaldsha*.
- Ringa, 4, 94; sjá *Ringunes*.
- Ringabú (Hringabú, Hringabýr), 9, 527. Sveit í Guðbrandsdölum í Noregi.
- Ringaríki, 4, 7. 9. 33-34. 152. 249. 287; 9, 364; sjá *Hringaríki*.
- Ríngisakr, Ríngsakr (Hringisakr, Hríngsakr), 4, 145. 148. 150. 152; 9, 381. 485; 10, 101. 154. 181. Bær við Mjör's á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; í *Ringsager* sökn.
- Ríngskr, 2, 252; líkliga hér mis-skrifað fyrir *Rýngskr*.
- Ríngunes (Hringunes, Ringa, Hringaríkisnes), 4, 94. 105. 149. 186; 5, 135; 6, 283. Bær við Mjör's á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; nú *Ríngenes*.
- Rjóðr (Rjóð), 8, 76. Bær, líkligast í Þrándheimi í Noregi.
- Rípar, 1, 107. 109; 11, 229-31. 338. 347. 359. 406. 408. 418. Höfuðstaðr í Rípa-stífti á Norðr-Jótlandi í Danmörk; nú *Ríbe*; sbr. Rípa-Ulfr í nafnaregistrinu.
- Rísaland, 3, 183-85. Stundum sama sem Jötunheimar, (sjá J), stundum nokkr hluti þeirra.
- Rísar, 2, 224; 10, 329. Innbúar Rísalands.
- Róaberg (Róabjörg, Hróaberg), 8, 379. Björg í Orkadal í Þrándheimi í Noregi, nálægt Róðum.
- Róðar (Róðar), 8, 380. Bær, vestanfram í Orkadal í Þrándheimi í Noregi; nú *Roen*.
- Róðarsfjörðr, 5, 19; sjá *Róðrar-sfjörðr*.
- Róðemadun (Rothemadun, Roth-esnum), 10, 87. Sama sem Rúða eða Rúðuborg; sjá Rúða.
- Róðrar-sfjörðr (Róðarsfjörðr, Róðra-sfjörðr, Tóðar- Tóðrar- og Tetra-sfjörðr), 3, 47; 5, 19. 28. Fjörðr á Sunnmæri í Noregi; máske núverandi Tassfjörðr, sem er innsti bluti Norðdalsfjarðar; og ætti þá líkliga lestrarmátinn Tóðarsfjörðr að vera réttastr.
- Robstokkr, 11, 354; sjá *Rauðstokkr*.
- Rógaland (Rogaland), 1, 14. 18. 26. 90. 93. 166. 235. 301; 2, 136; 3, 16; 4, 23. 68. 95. 251. 256; 5, 16. 44; 8, 109. 194. 310; 9, 3. 12. 54. 61. 216. 223; 10, 4. 189. 192. 272. 380. 423; 11, 120. Sub-vestr hluti Noregs, frá Sýrá ebr Sýrárdal á Veströgðum, til Flókavárba á Sunnhörðalandi. Með Rogalandi taldist líka Jab-arinn. Nú heitir Rogaland *Stavanger Amt*.
- Róiskelda (Róskelda, Hróiskelda), 4, 366; 10, 63; 11, 67. 159. 230. 319. 336-38. 358-60. 363. 365. 373. 401. 419. Staðr á Sjálandi í Danmörk; fyrstum absetrstaðr Danakonunga; nú *Róeskilde*.
- Rógr, 9, 48; sjá *Vogr* enn íðri í Fjörbyrjusundi.
- Róm (Róma, Róm), 3, 19. 31. 33. 52-53. 56. 224-5; 5, 121. 123; 6, 302; 7, 154. 240. 304. 328; 9, 143. 227. 413. 487; 10, 8. 426; 11, 162. 299-300.

303. Absetrstaðr Pávans í Ítalíu.
- Rómaborg (Rúmaborg), 1, 109. 115. 233; 4, 273; 6, 134; 7, 240-41; 8, 11; 9, 229; 10, 17; 11, 202. 299-300. 408. 410. 413; sama sem Róm.
- Rómaborgarland, 7, 66; sama sem Ítalía.
- Rómaborgarriki (Rúmaborgarriki), 9, 229; og
- Rómariki, 1, 108; 11, 407. Miðhluti Ítalíu; stundum taldist þó Långbarðaland með Rómariki.
- Rómavegr (Rúmavegr), 5, 57. Leitin til Rómaborgar.
- Rómsdalr, 10, 431; sjá Raumsdalr.
- Ros, 1, 246; 10, 117. Hérað í norðrhluta Skotlands, sem yfirgreip *Cromarty-* og *Tain-* sveitir, og nokkuð af *Inverness-shire*.
- Róskelda, 11, 230; sjá Róiskelda.
- Rothemabun (Rothesium), 10, 87; sjá Robemadin.
- Rott (Hrott), 8, 257-58; 9, 61. 216. 345. 387. Ey, út frá Jaðri á Rogalandi í Noregi; nú *Rot* eða *Rotsøe*.
- Ruða, 4, 59-60. 64. 352; 6, 50. 393; 10, 87. 372. Höfuðborgin í Normandi á Vallandi; kallaðist líka Rothomagus og Rothomum, hvaraf Robemadin, Rothemadin og Rothesium seinna er mindað; nú heitir staðrinn *Rouen*, og stendr í héraðinu Neðri-*Seine* í Frakklandi.
- Ruðuborg (Röðuborg), 4, 352; 6, 393. 423; sjá Ruða.
- Ruðu-jarl, 4, 59-60; 6, 50. 393. 423; 10, 372. Jarlinn er ræð fyrir Ruðuborg og Normandi á Vallandi.
- Rúgey, 9, 300. Ey á Vínulmörk í Víkinni í Noregi, nálægt Svínasundi; líkliga núverandi *Rouøe*.
- Rúgssund (Rugsund), 8, 310; 9, 9. 103. Sund að austanverðu við samnefnda ey, í Norðfirði í Fírbafylki í Noregi.
- Rúm, 8, 206-7. 293. 302; 11, 202. 212; sjá Róm.
- Rúmaborg, 4, 273; 8, 11. 155. 218. 268. 279. 302; sjá Rómaborg.
- Rúmaborgarriki, 9, 450; sjá Rómariki.
- Rúmavegr, 11, 202; sjá Rómavegr.
- Rúmsnes, 7, 325; sjá Ramsnes.
- Rúmverjar, 10, 49. Svo kölluðust þær þjóðir er bygðu lönd þau, er heyruðu til enu Rómverska keisaradæmi.
- Rúmverstr, 8, 277. Sem er frá Rúmaborg.
- Runaþing, 9, 247; sjá Raunaþing.
- Rúsci, 1, 142. Innbyggjarar Rúslands.
- Rúsia, 10, 239. 242. Sama sem Rúsland.
- Rúslir (Rýslir), 8, 200. Nú eyjarnar *Rutle*, framundan *Rutledal* í Sogni í Noregi.
- Rutokolani, 1, 142. Líkliga ránk-skrifað, fyrir „Rusci, Polavi.“
- Rúsland, 1, 275. Stundum sama sem Garðariki, stundum nokkr hluti þess.
- Rybás (Ryn, Tyðás), 8, 164. Bær á Strind í þrándheimi í Noregi; sumir meina nafnið Ryn se réttara, og það svarar betr til bæjarins núverandi nafns, *Ry*.
- Rýbjökull, 7, 316-17. Bær, líkliga austanverðt við vatnið Væni á Vermalandi í Svíaríki; eptir Sturlöngu 2 þ. Kap. 40 verður Rýbjökull austanverðt við vatnið Ründ.
- Rýggjafylki, 9, 111. 175. 318. 332. 428. 479; 10, 84. 119. 145. Sama sem Rogaland.
- Rýggjakonungur, 4, 256; kersknisyrði, brúkað um Erling Skjálga-son á Sola.
- Rýgjar (Áreyjar, Hereyjar), 9,



310. Bær á ströndinni milli Nesja og Tunsbergs í Vikinni í Noregi; máske núverandi *Ryg* í *Sembs* sokn.
- Rýgjarbit (Rýjarbit, Rýgjarbotn), 3, 42; 5, 3; 7, 282. 308; 8, 273; 9, 53. 185. 318-19. 336. Skagi, nú kallabr *Gjernæs*, er gengr út í Vikina í Noregi, á Austragða og þelamerkr landamæri, milli eyjanna eystri Ríseyjar að subvestan og Krak-eyjar eða Krageyjar að austnorbán. Schöning og fleiri hafa meint að Rýgjarbit væri á landamæri Vestr-Agða og Rogalands, en af Fm. S. 9, 318-19 sést að þetta getr ekki verib; og Rýgjarbit, 9, 318, mism. gr. 6, er því rangt.
- Rýginaberg (Bergib), 8, 399-402. 407. 9, 511; við Oslo í Vikinni í Noregi; nú *Ryenhjerg*.
- Rýginni (Rýgini), 9, 527. 533. Þannig heita margir bæir í Noregi; máske hér sé meint *Ryen* á Raumaríki.
- Rýgir, 4, 256. 257; 5, 74. 81; 7, 7; 10, 189. Innbúar Rogalands í Noregi; sbr. Austrýgir og Hólmrýgir.
- Rýgskr, 2, 252; 10, 355. Sá sem er af Rogalandi í Noregi.
- Rýkinvík (Ríkkilsvík), 10, 377. Vík í vatninu Rönd á Hábalandi í Noregi.
- Ryn, 8, 164; sjá Rybás.
- Rýslir, 8, 200; sjá Rúsílr.
- Ræmol, 10, 388; sjá Rímúl.
- Ræng (Ræing, Rænga, Reingar), 11, 386. Sama sem Re eða nú eylandið Rygen. Til Re eða Ræng telst stundum sá hluti meginlands í Pommern, sem heyrbi undir ríki konungsins á Re.
- Rængar, Ræingar og Rængjar, 11, 377-79. 382-84. 398-99. Þeir sem bjuggu á eylandinu Re eða Ræng á Vindlandi.
- Rögnvaldsey, 1, 200; 10, 123-24. 146. Ey í Orkneyjum austnorr frá Skotlandi; nú *South Ronaldsha*.
- Rögnvaldsvágr, 4, 213; 10, 124-25. 145. Vogr á Rögnvaldsey í Orkneyjum.
- Rönd (Raund), 1, 66; 3, 42; 5, 151; 7, 316; 8, 43. 45. 168; 9, 313. 320-21; 10, 175. 377; sbr. 422, 4. Vatn á Hábalandi á Upplöndum í Noregi; nú *Randsfjord*.
- S**alánger, 8, 398; sjá Solánger.
- Salbjarnarsund (Saltbjarnarsund), 9, 43. 502. 526. Sund við eyjuna Salbírní á Sunnhörbalandi í Noregi.
- Salbírní (Salbríni), 8, 346. Ey á Sunnhörbalandi í Noregi; nú *Sælbö* eðr *Sælbjörn*.
- Saldeyarsund, 10, 30; sjá Salteyarsund.
- Sálpti (Sálfti, Sjálfti, Skálpti, Skjáfti), 2, 175. 177; 9, 470. Fjörðr og bygðin þar um kring, á Hálogalandi í Noregi; nú *Salten*.
- Salt, 4, 40; sjá Eystrasalt.
- Saltbjarnarsund, 9, 502; sjá Salbjarnarsund.
- Salteyarsund (Salteyjar- Sald-eyjar- Eldeyarsund), 8, 128. 129. 304. 309; 10, 30. Sund á Ránríki í Vikinni í Noregi, hjá Saltey eðr Saltskeri.
- Saltnes, 7, 324; 8, 34. 76. 90. Bær neðarliga í Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; sbr. 8, 37, hvar Saltnes, eptir nöfnunum að dæma, betr sýnist eiga við enn Sandr eðr Sandnes.
- Saltsýra (Saltsyrja, Saltsúra), 9, 336. Við Sýrá, landamæri subrog vestrhluta Noregs, eða Agða og Rogalands.
- Saltvík, 2, 252; 10, 355. Bær á Hálogalandi í Noregi; samnefndr bær í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi getr varla meinst á þessum stöðum.

- Sámland (Smáland rængt), 11, 322.  
324. 414. Þannig nefndist land-  
tungan norðr frá Königsbergi  
í Austr-Preussen; optast er  
Sámland innifalið undir Kür-  
landi, stundum er það þó látið  
liggja austar, og að líkindum  
á nafnið skyldt við héraðanöfn-  
in *Samogitia* og *Semgallen*  
í Preussen.
- Sámsey, 5, 258; 6, 234; 11, 230.  
Ey í Jótlandshafi fyrir norðan  
Fjón í Danmörku; nú *Samsøe*.
- Sandafjörðr (Sandasund), 8, 425;  
9, 350. Fjörðr subvestast á  
Vestfold í Víkinni í Noregi;  
nú *Sandeffjord*.
- Sandbrekka neðri, 8, 86. Örnefni,  
skamt frá ánni Nib, og nálægt  
Kleppabús-sveit á Surind í þránd-  
heimi í Noregi.
- Sandbrú (Sannbrú), 7, 245; 8,  
189. 360-61; 10, 29-30. 153.  
Brú nálægt Björgyn á Norð-  
hörðalandi í Noregi.
- Sandey, 7, 42; 10, 143. Ey,  
subaustan til við Satiri á Skot-  
landi, nú kölluð *Sanda*.
- Sandey, 2, 91. Ey í Færeyjum,  
sunnantil við Straumsey.
- Sandey, 3, 214. Þannig er rétt-  
ast lesið fyrir Saudey og Sand-  
eyjar, sem í sögunum stendr.  
*Sandō* heitir ey á Sunnmæri,  
og er nærri skipt í sundr; vest-  
aná henni er hellir mikill sem  
kallast Dollshellir (*Dollshule*).
- Sandkaubra (Sand-roðra, -töðra,  
kantra), 9, 502. Ey suðr frá  
Hárbsjó og norðantil við Sal-  
bjarnarsund á Sunnhörðalandi  
í Noregi; nú *Sandtorv*. Rétt-  
ast væri að lesa „Sandtöðra.”
- Sandnes (Sannes), 3, 73; 9, 469.  
Bær á Hálogalandi í Noregi;  
nú *Sandnæs* í Alost (*Alsten*  
*Sogn*). Í 8, 37. meinast án  
efa Saltnes; sjá þetta nafn.
- Sandr, 7, 215. 344; 8, 37; 10,  
355. 363. Bær, líkligast á Há-  
logalandi í Noregi.
- Sandr, 9, 516. 525. Bær, líkliga  
í þrándheimi í Noregi, ef ekki  
þessi bær er sami og hinn  
næstaldi.
- Sandver (Sandvík), 4, 297. Eyja-  
klasi á Hálogalandi í Noregi,  
nú *Sandvær*, rétt fyrir sunn-  
an Sandey og vestfrá Kefley í  
Tromsens fogetadæmi; sé hér  
lesið Sandvík, er líkligast að  
skilja það um vík eða vog á  
Sandeynni.
- Sandvík, 4, 297; sjá Sandver.
- Sandvík, 2, 172. Bær á Subrey  
í Færeyjum.
- Sandvík, 4, 215. 220. á vestan-  
verðri Hrossey í Orkneyjum.
- Sandvík, 3, 120. Bær við Norð-  
fjörð í Kibjafells-þingi, austan  
á Íslandi.
- Sandvíkingar, 3, 120. Þeir sem  
býggju í Sandvík við Norðfjörð  
á Íslandi.
- Sannbrú, 8, 360; sjá Sandbrú.
- Sannmælingar, 9, 319; sjá Sjð-  
mælingar.
- Sanntiri, 7, 42; sjá Satiri.
- Sara, 11, 440. 444; sjá Sóra.
- Sardinia, 11, 415. Stór ey í Mið-  
jarðarhafinu; af henni ber kon-  
ungsrikid *Sardinia* í efri Ítalíu  
nafn.
- Sarpr, 4, 121; 7, 181; 8, 426.  
Fors í Raumelfi í Noregi; nú  
*Sarpen*.
- Sarpsborg (Borg), 3, 40. 41; 4,  
194. 295-96. 373; 5, 299; 7,  
109. 181; 9, 69. 81. 89. 109. 113.  
147. Staðr, byggð af Olafi helga,  
nálægt Sarpsforsinum, á norðr-  
bakka Raumelfinnar, í Borgar-  
sýslu á Vingulmörk í Víkinni  
í Noregi; seinna var þar byggð  
býrinn *Frederiksstad* á dög-  
um Friðriks annars; sbr. Borg.
- Sarre (Sarri, Sarti), 10, 86. Staðr  
í Kastel; nú *Soria* í Gömlu-  
Kastiliu á Spáni.
- Sástabir, 8, 42. 46. 137. 310.  
316. 332. 351. 374. 383-84.  
Bær á Heiðmörk á Upplöndum.

- i Noregi; nú *Saastad*; shr. Hallvarð af Sástöðum i manna-nafna-registrinu.
- Satiri (Sanntiri), 7, 41. 42. 47; 9, 421-22; 10, 126-27. 129, 143. Stórt nes með bygð vestan á Skotlandi; nú *Kantyre* i *Argyle-shire*; shr. Nes.
- Satiriseið, 7, 47; 10, 126. Rífið milli Satiris og *Knapdale* i Skotlandi.
- Satirismúli, 9, 420; 10, 126. Hólfí syðst á Satiri; nú *Mull of Kantyre*.
- Sauðey syðri ebr minni, 3, 214. 222; sjá Sandey.
- Sauðey (ytri), 3, 214. 216. 221-23; sjá Sandey.
- Sauðeyjar (Söjðeyjar), 3, 214. 222; sjá Sandey.
- Sauðungssund (Sauþungssund) syðra og nyrðra, 3, 36; 4, 67. 71. 73; 9, 33; 10, 395. 426; 11, 183. Sund á Fjöllum, (i Sunnfirði) i Noregi; nú *Sau-sund*.
- Saurbæir, 9, 359; sjá Saurvíkr.
- Saurbæir (Saurbær), 7, 270; 8, 28. 80. Bær á Ránriki i Vikinni i Noregi, nálægt Konungahelli.
- Saurbær, 2, 256; 7, 218. 329. Hverfi i Dölum vestan á Íslandi.
- Saurbær, 1, 267; 2, 239. Bær i Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Saurhlöð (Hlöt, Olafshlöt), 5, 99. 107. 149. 359. Örnefni skamt frá Níðarósi við ana Níð, i Þrándheimi i Noregi.
- Saurvíkr (Saurbæir), 9, 359. Bær við Kjöllinn á Vermalandi i Svíaríki.
- Sautanes, 10, 390; sjá Sótanes.
- Saxamerki, 11, 300. Sama sem Saxland.
- Saxar, 1, 110. 116. 124. 133; 4, 123. 168; 5, 239; 7, 329. 11, 300. 312. 341. Innbyggjarar Saxlands.
- Saxland (Saxonia, Germania og Saxamerki), 1, 8. 11. 106. 109. 113. 114. 121. 122. 130. 133. 134. 151. 274; 3, 56; 4, 123; 5, 132; 6, 7. 56. 59. 70. 73. 133. 304; 7, 329; 9, 434; 10, 100. 245. 246. 292. 397. 417; 11, 1. 14. 26. 28. 39. 179. 184. 206. 300. 301. 303. 312. 320. 321. 354. 355. 361. 406. 408. 412. 415. 416. Þeir eldri landafræðismenn kölluðu Saxland eða Germaníu löndin fyrir norðan Alþjóll og austan Rín-fljótið, norðr til Danmerkr og Vindlands, svo að Saxland er hérumbil núverandi Þýskal-land, þegar það tekst sem um-malsmest. Einstökusinum þýð-ir þó Saxland einungis hertog- adæmið *Sachsen*.
- Saxlenzkr, 1, 260. og
- Saxnezkr, 1. 123; 10, 297; 11, 329. Sá sem er frá Saxlandi.
- Saxonia, 11, 414. Sama sem Saxland.
- Scoruströnd, 10, 302. Sveit á Rogalandi i Noregi, mótvið norðrhluta eyjarinnar Karmtar; nú *Skaare* sökn.
- Scotland og Scotaveldi, 7, 328. sjá Skotland.
- Serattasker, 10, 304. sjá Skrattasker.
- Selsurb, 5, 20. Framaf Valdal á Sunnmæri i Noregi; nú *Skjarsur*.
- [Seglivik; þetta stabarnafn hafa eldri utgjafarar og utleggjarar þótt finna, 9, 37, er þar er einungis talað um að koma við segli viku (þ. e. sjáfar), en ekki um að koma við Segli-vík.]
- Seimsfjörðr (Sæmsfjörðr, Sems-fjörðr), 8, 304. 307. 316. 325. Fjörðr á Ránriki i Vikinni i Noregi.
- Sekkr, 7, 289. Ey i Raumsdalsfirði i Noregi; nú *Sækken*. Shr. Serkr.
- Selabu, 8, 36; 9, 16. 115. Sveit

- á Strind í Þrándheimi í Noregi; sbr. Sælið.
- Selárdalur, 6, 74. Bær í Arnar-sjarðardölum vestan á Íslandi.
- Selasjör (Seljasjör), 8, 36. Vatn í Selbú-héraði, í Strinda-fylki í Þrándheimi í Noregi.
- Selbuar, 8, 35. 36. Þeir sem bjuggu í Selbú-sveit, í Strinda-fylki í Noregi.
- Soleyjar eða Sæleyjar, 7, 247. 9, 37. 49. 151. 173. 240. 242. 345. 399. 410. Eyjar norðan-verðt við Litandisnes á Vestr-ögðum í Noregi; sbr. Sæleyjar og Soleyjar.
- Selja, 1, 226. 227. 229. 232. 301; 3, 36; 4, 67; 5, 210; 9, 242; 10, 6. 157. 279. 281. 282. Ey fyrir sunnan Stað í Norðfirði í Fírbafylki í Noregi, sama sem Sæla. (Sula, Sua, 5, 210 og Selju-vetr, 9, 242, rángt).
- Seljasjör, 8, 36; sjá Selasjör.
- Seljutún, 7, 11; sjá Hesjutún.
- Seljuhverfi, 7, 9; 10, 412. Sveit í Þexdali við *Aafjord* í Naumdælafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Seljumenn, 1, 232; helgir menn sem öndubust á eyinni Selju.
- Seljupollar, 4, 155. Örnefni, líkliga vestan til á Frakklandi, ekki langt frá Karlsám.
- Selund, 1, 115; 4, 351; 6, 80; 10, 381; sjá Sælundr.
- Selund-byggjar, 6, 429. sbr. 12, 168; sjá Sjalendingar.
- Selundir, 1, 153; sjá Solundir.
- Selundsmær, 6, 80. Kona er býr í Danmörk.
- Selvágar, 2, 197. Höfn í Alptafirði nyrðra í Kibjafells þingi austan á Íslandi.
- Selvágar, 9, 37. Vik á Jabri á Rogalandi í Noregi.
- Selvágr, 10, 322. Bær, líkliga við Selbú-vatn í Þrándheimi í Noregi.
- Serinksvík, 8, 60; sjá Skriksvík.
- Serkjagarbr, 6, 385. Borg í Serklandi.
- Serkir, 6, 139. 385; 7, 82; 10, 116. Innbuar Serklands.
- Serkland, 6, 138. 139. 386. 387; 7, 81. 121. 123. 154; 10, 116; 11, 415. Þannig köllubust lönd þau er Serkir bygðu, og þýðir stundum Afriku, stundum *Kaldea* eðr *Persia*. Í Fornm. S. 7, 81. sýnist Serkland að vera hluti Spánlands, sem Serkir bygðu.
- Serkr (Serer, Secker), 7, 138; sjá Sekkr.
- Settanes, 8, 420; sjá Sótanes.
- Seyri, 11, 84; sjá Iseyri.
- Seyrarþing, 11, 84; sjá Iseyrarþing.
- Sjaland (Sjölund, Sælund, Selundr, Sjalundr), 1, 154; 4, 365; 10, 90. 101. Sjalönd, 11, 157. 227. Eylandið Sjaland í Danmörk.
- Sjaland, 4, 155. Nokkr hluti Upplands í Svíaríki, sem menn halda legið hafi austr við hafði; það kallast seinna *Rödslagen*.
- Sjálandsfarar, 11, 360. s.s. Sjalendingar.
- Sjalendingar, 10, 70. Þeir sem bjuggu á Sjalandi í Danmörk. Sbr. Selundbyggjar, Sælundbyggjar og Sjálandsfarar.
- Sjálfti, 2, 175; sjá Sálpti.
- Sjalltar, 10, 111. Bær í Noregi; óvist hvar.
- Sjalundr, 6, 257; sjá Sjaland.
- Sibilla, 10, 88. Staðr á Spáni; nú *Sevilla*.
- Síða (Siða), 2, 191. 238; 3, 87. 106; 4, 1; 10, 297. 299. Bygð austr frá Skaptargljúfri í Skaptafellsþingi austan á Íslandi.
- Siggjarvágr, 8, 344; 9, 19. Vagr austan á Bommeley á Sunnhörbalandi í Noregi.
- Siglunes, 1, 251; 2, 231. Nes

- milli Siglufjarðar og Heðinsfjarðar norðan á Íslandi.
- Sigluvík, 2, 63. Bær í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Sígna, 4, 61. Á sem rennr í gegnum Normandið í Frakklandi; nú *Seine*.
- Sigtún, 3, 165; 4, 41; 5, 119; 6, 21-22. 172. Staðr á Upplandi í Svíaríki; nú *Sigtuna*.
- Sigvaldasteinar, 9, 506. Örnefni, skamt frá Oslo í Osloarfirði, milli Aust- og Vest-foldar og innaf Víkinni í Noregi.
- Síkiley, 6, 139-40. 169; 7, 66. 85; 9, 451. Ey í Miðjarðarhafinu fyrir sunnan Ítalíu. Messína-sundið abskilt eyna frá Ítalíu.
- Síkileyjarveldi, 7, 85. Konungarikib Síkiley.
- Síkreyjar, 4, 121; sjá Ekreyjar.
- Silavágr, 10, 150. Skamt subr frá Björgyn; máske núverandi *Sirevaag* á Rogalandi í Noregi.
- Sild (Sýld), 9, 32. 448; 10, 157. Ey við Úlfasund í Norðfirði í Fírbafylki í Noregi; nú *Silden*.
- Silundr, 4, 351; sjá Sælundr.
- Sintre, 7, 79. Kastali á Spáni, nú *Cintra*, skamt norðvestr frá Lissabon í Portúgal.
- Sjölönd og stundum Sjölönd, 1, 30; 4, 350. 365; 6, 74-75. 79-81. 83. 174-75. 257. 323. 402; 7, 179; 9, 417; 10, 63. 90. 285. 394. 405; 11, 46. 59. 77. 83. 108. 182. 208. 221-22. 230-31. 249. 319. 331. 336-38. 352-53. 356-58. 360. 363. 373. 426. Eyland í Danmörk; sbr. Sjaland.
- Sjölendingar, 11, 351. 391; sjá Sjalandingar.
- Sion, 8, 261-62; sbr. 8, 180. 255. Borgin á Steinbjörgum í Níbarósi í þrándheimi í Noregi; sbr. Borg, Steinborg og Sverrisborg.
- Sire eða Siri, 10, 10. Ey fyrir Rogalandi í Noregi, milli Jabars og Vestragða; nú *Udsire*.
- Sjömælingar (Sannmælingar, Smælingar), 9, 319. 473. Bær á Norðmæri í Noregi.
- Skagafjörðr, 1, 255; 2, 63. 222. 239. 247; 3, 24. 142; 9, 456; 10, 8. 60-61. Fjörðr með bygg norðan á Íslandi; hérabib nefnist öðru nafni Hegrannessþing.
- Skagatrönd, 1, 255. Bygðarlag í Húnavæðþingi norðan á Íslandi.
- Skagfirðingar, 10, 61. Innbúar Skagafjarðar norðan á Íslandi.
- Skalavík, 9, 19. 121. Vik á Sunnhörfalandi í Noregi.
- Skaleyjar, 11, 158. Eyjar á Breiðafirði vestan á Íslandi.
- Skálholt, 2, 204; 7, 198; 8, 297; 9, 436; 10, 61. 161. Bær í Biskupstúngum í Árnessþingi sunnan á Íslandi; var fyrrum mjög lengi biskupssetr.
- Skálpeyð, 10, 146. 150. Svo kallast rif það á Hrossey í Orkneyjum, er samtengir eystri og vestri hluta eyjarinnar.
- Skálpti, 2, 175; sjá Sálpti.
- Skáney eða Skán (Scaney, Scanay), 1, 25. 115. 124-25. 155. 161; 2, 294; 4, 350. 358. 372; 6, 74. 82-83. 86-89. 174. 221. 230-31; 10, 50. 63. 344. 375. 381; 11, 209. 211. 224. 230-31. 313. 337-38. 350. 352. 357. 359. 363. Partr af Gautlandi í Svíaríki; heyrði fyrrum til Danmerkr.
- Skáneyjarfjall (Skáneyjarsíða), 9, 16. 115. Fjallvegr milli Gaulardals og Eystridala í Noregi.
- Skáneyjarsíða, 1, 28; 6, 89. 219. Ströndin, einkum að subaustanverðu á Skáney í Svíaríki.
- Skáneyri, 9, 4. 71. 219. Staðr á Skáni í Svíaríki; nú *Skaanör*, sbr. Eyri.
- Skánungar, 2, 297; 4, 363; 5, 239. 358; 6, 80. 83; 10, 84;

- 11, 187. 225. 338. 351. 360.  
391. Þeir sem bjuggu á Skáni  
í Svíaríki.
- Skaparödd, 11, 378. Höfn á Re  
á Vindlandi; nú *Schaprode* á  
eylandinu Rügen í Pommern.
- Skarasund, 4, 92; sjá Skarsund.
- Skarb, 2, 247; sjá Geitaskarb.
- Skarb, 1, 252. Bær í Meðallandi  
í Skaptafellsþingi sunnan á  
Íslandi.
- Skarb ytra eðr stóra, 2, 235.  
Bær á Rángárvöllum, sunnan  
á Íslandi; nú eybi-jörð.
- Skarb, 9, 296. Bær á Landi í  
Rángárþingi, sunnan á Íslandi.
- Skaraborg, 1, 117; 6, 405. Stabr  
í York-herabi á Englandi; nú  
*Scarborough*.
- Skarabrekka, 2, 191. Bær í Horn-  
afirði í Skaptafellsþingi sunnan  
á Íslandi.
- Skarfstabir (Skarpstabir), 8, 422.  
Bær milli Fors og Sótaness, á  
Ránríki í Víkinni í Noregi.
- Skarir, 4, 136. 198. 208-9; 10,  
46. 160-61. Höfudból á Vestra-  
Gautlandi í Svíaríki; nú *Skara*.
- Skarpa, 7, 301. Ey, líkliga á  
Sunshöfubalandi í Noregi; ann-  
ars eru samnefndar eyjar í  
Sunnfirði og á Sunnmæri; nú  
*Skorpöe*.
- Skarpstabir, 8, 422; sjá Skarf-  
stabir.
- Skarsund (Skarasund, Karf- Karl-  
Karrn-sund), 4, 92; líkliga  
skrifab eptir framburði fyrir  
Skarnsund, milli eyjarinnar Þrí  
og meginlands í Eynafylki í  
Þrándheimi í Noregi.
- Skartbæll, 9, 413. Garðr í Oslo  
á Austfold í Víkinni í Noregi.
- Skata- (Skatta- Skarta-) stabir, 9,  
456. Bær, líkliga í Þrándheimi  
í Noregi.
- Skaun, 10, 183. Sama sem Skeyn-  
afylki í Þrándheimi í Noregi;  
sbr. Skön.
- Skaun, 1, 69-70. Líkliga annab-  
hvört Skaun á Heiðmörk eða  
Skaun á Raumaríki, þó hvört-  
tveggja komi illa saman við  
ferðalag Ástrúðar, og sendi-  
manna Gunnhildar; sbr. Skaun.
- Skaun, 8, 333. Líkliga bygðin  
Skaun í neðanverðum Gaular-  
dal í Þrándheimi í Noregi.
- Skaun, 9, 369; 10, 154. Bygg á  
Heiðmörk á Upplöndum í Nor-  
egi.
- Skaun, 8, 426; 9, 343. 396. 402.  
Bygg á Raumaríki í Noregi.
- Skaun, 8, 109; líkliga rángt; sbr.  
Sogn.
- Skebjuhof (Skeidahof, Skeruhof),  
9, 344. 370. 371. 374. 380.  
401. 408. 441. 504. Bær, lík-  
liga á Heiðmörk á Upplöndum  
í Noregi; samnefndr bær er á  
Ránríki, í Vættaherabi.
- Skeggjahaugr, 2, 49. Skamt frá  
bænum Austrátt á Yrjum, norð-  
anfram við Þrándheims-fjarðar-  
mynni, í Þrándheimi í Noregi.
- Skeggjastabir, 1, 242. Bær í Kjál-  
arnessþingi sunnan á Íslandi.
- Skeggjastaðir, 3, 145. Bær í Mið-  
firði í Húnavarþingi norðan á  
Íslandi.
- Skeidahof, 9, 344; sjá Skebjuhof.
- Skeljagrunn (Skeljasteinsgrunn), 9,  
272. 299. Grynningar við Skelja-  
stein á Vestfold í Víkinni í  
Noregi.
- Skeljasteinn, 9, 273. 371; 10,  
153. Við Tunsberg á Vestfold  
í Víkinni í Noregi.
- Skeljasteinsund, 8, 426. Sand  
við Skeljastein á Vestfold í  
Víkinni í Noregi.
- Skellingarhella (Skillingarhella,  
Skellingarhella, Skellingaham-  
ar), 8, 99. 170. 374; 9, 530;  
við ána Nid, framundan stab-  
num Nibarósi í Þrándheimi í  
Noregi.
- Skeranda- (Skerðanda) sund, 9,  
503; sjá Skjarrandasund.
- Skerðingsstebja, 1, 209; 2. 41;

- 10, 388. Bær í Gaulardal í þrandheimi í Noregi; nú *Skerdingstad*.
- Skeruhof, 9, 344; sjá Skedjuhof.
- Skeynir, 4, 237. Þeir sem bjuggu í Skeynafylki í þrandheimi í Noregi.
- Skeynir, 8, 399. 426. Þeir sem bjuggu í Skaun við Raumelfi, á Raumaríki í Noregi.
- Skjafsti, 2, 175; sjá Sálpti.
- Skjaldarakr, 6, 181. Bær í Noregi.
- Skjaldz, 9, 348. Fjörðr, milli Tunsbergs á Vestfold og Oslóar á Austfold, í Vikinni í Noregi.
- Skjálfaðalfjót, 2, 202. Vatnsfall í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Skjálfandi, 1, 235; 11, 411. Fjörðr í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Skjarranda-(Skeranda-Skerðanda)-sund, 9, 503. Sund við Stjarnarey, vestantil á Veströðum í Noregi; nú *Stjarnsund*.
- Skibamýri, 1, 199. Mýri á Katanesi á Skotlandi; nú kölluð *Skarba*.
- Skiban, 8, 224; 9, 17. 117. 374; 10, 60. 144. Býr við Skeynarfjörð fyrir vestan Vestfold í Vikinni í Noregi; nú *Skeen*.
- Skibi, 7, 41. 43; 9, 419; 10, 144. Ey í Subreyjum vestr frá Skotlandi; nú *Sky* ebr *Skey*.
- Skidsund, 10, 125. 126. Sund við eyjuna Skibi í Suðreyjum vestr frá Skotlandi.
- Skill, 4, 119; án efa rángt, fyrir Kilir, sjá Kjölir.
- Skillingar, 8, 69. Eyjar í Naumdælafylki í Noregi.
- Skillingarhella, 8, 99. 170; sjá Skellingarhella.
- Skinnaðstadir, 2, 202. Bær í Axarfirði í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Skipafjörðr, 10, 134. 135. 142. Fjörðrinn útaf *Firth of Clyde*, austan til við Satíri, vestan á Skotlandi.
- Skipakrokr, 8, 85. 160. Háfn í ánni Nið hjá Nibarósi í þrandheimi í Noregi.
- Skógasveit, 2, 201. Bygðin kringum Skóga undir Eyjafjöllum í Rángarþingi sunnan á Íslandi.
- Skógar, 3, 99. Bær undir Eyjafjöllum í Rángarþingi sunnan á Íslandi.
- Skógr, 7, 292. 298. Bær, líkliga á Upplöndum í Noregi.
- Skónarsund, 5, 116; sjá Söknarsund.
- Skorpa, 7, 43. Ey í Subreyjum vestr frá Skotlandi.
- Skorpusker, 7, 236. Sker við Skartaborg í York-heraði á Englandi.
- Skorsteinn, 11, 190. 192. Nú *Sherston* í *Wiltshire* í konungsríkinu Vestsex á Englandi.
- Skot, 5, 19. Fjallskagi við Norðalsfjörð á Sunnmæri í Noregi; nú *Skottet*.
- Skotar (Scotar), 1, 143. 144. 194. 199. 245. 246. 250; 4, 213. 214. 222. 223. 225. 226; 7, 42. 43. 328; 9, 416; 10, 4. 5. 34. 133. Innbúar Skotlands.
- Skotborgará, 5, 133; 6, 64. 68; 10, 403; 11, 207. Á er fellr milli Subr- og Norðr-Jólanda í Danmörk.
- Skotland (Scotland, Scotaveldi), 1, 8. 23. 25. 28. 143. 193. 195. 199. 246; 4, 212. 218. 229. 230. 291. 293; 5, 127; 6, 405; 7, 29. 40. 42. 47. 50. 67. 200. 228. 235. 328; 8, 299; 9, 416. 419. 420; 10, 4. 5. 34. 36. 45. 104. 109. 118. 119. 129. 131-35. 137. 138. 143. 155. 156. 158. 392. 414; 11, 73. 201. 419. Konungsríki, er liggir fyrir norðan England, og er að nokkru leiti afskilð frá því með sjallgarðinum *Cheviotshills*.
- Skotlandsfirbir, 7, 47. Milli Skot-

- lands og Norðreyja í Subreyjum; nú *Caledoniska* hafib.
- Skottanes, 9, 117. Sýnist eptir samhenginu hljóta að vera á Ránriki í Víkinni í Noregi; sbr. 9, 17. hvar heimili þorsteins þjófs ei nefnist.
- Skoakr, 1, 194. 199; 10, 141. 143. Sá sem er af Skotlandi.
- Skrattasker (Scrattasker), 2, 142; 10, 304. Sker norðr frá eyinni Kórrnt á Rogalandi í Noregi; nú *Fladeskjær*.
- Skotun (Skotyn, Skotum), 9, 343. Bær austarliga í Noregi.
- Skrautvellir, 8, 87; sjá Sprotavellir.
- Skríðnis-enni, 3, 151. Höfði við Kollafjörð á Ströndum, vestan á Íslandi.
- Skríksvík (Sericsvík, Skrigsvík, Serínksvík, Særingsvík), 8, 60. Vík á Ránriki í Víkinni í Noregi; nú *Dyngekile*.
- Skrofar, 9, 470. Líkliga núverandi *Skroven*, ey á Vestfirði á Hálogalandi í Noregi; sambr. Skropardalr.
- Skropardalr, 9, 470. á Hálogalandi í Noregi; sbr. Skrofar.
- Skrubr, 3, 107. Ey út frá Vattarnesi, milli Reidarsfjarðar og Fáskrubbsfjarðar í Austfjörðum á Íslandi.
- Skufey, 2, 91. 92. 109. 110. 112. 125. 127. 171. Ey í Færceyjum.
- Skuggi, 11, 118. 126. Bær á Sunnmæri í Noregi; sbr. 1, 167; nú *Skuggen*.
- Skula (Skula), 8, 438. Ef þessi lestrarmáti væri rétt yrði Skula að vera örnesni nálægt Vík, við Sognsæ í Noregi.
- Skulagarðr (Sculagarþr), 7, 2; 10, 410. í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Skúrhagi (Skúrbagi, Skyrbagi), 7, 190. 191. Bær á Ránriki í Víkinni í Noregi; nú *Skjurt*. Schöning setr þennan bæ á eyrna Hising við Gautelfi.
- Skúsás (Skýsás); 9, 25. 131. Háls milli Niðaróss og Strindar í Þrándheimi í Noregi.
- Skútusund, 9, 20. Annaðhvört í Norðfirði í Firðafylki eða á Sunnmæri í Noregi; á þaðum stöðum er „Vágsey“ sem umtalast í textanum.
- Skýsás, 9, 25; sbr. 130; sjá Skúsás.
- Skön, 4, 68. 112. Sama sem Skeynafylki í Þrándheimi í Noregi; sbr. Skaun.
- Slángaþorp (Stángaþorp), 11, 351. Býr á Sjalandi í Danmörk; nú *Slangerup*.
- Sláttunes, 9, 503. Höfn við Skeynafjörð á Limgarðssíðu, í Víkinni í Noregi, líkliga við bæ samnefndan, nú *Slottenæs*.
- Slaygsarfjörðr, 10, 398. Fjörðrinn frá eyinni Borgund á Sunnmæri í Noregi, sami einsog Röðrarfjörðr, nl. *Norddals- og Stordalfjord*; nafnið er líkliga afbakað.
- Slè, 1, 116. 125. 128; 4, 351; sjá Slesvík.
- Slèsdyr (-dör), 11, 31. 32; og Slèsmynni (munni), 10, 246. 248; 11, 28. 31. Opð á Slèsfirði við Slèsvík í Danmörk.
- Slèsvík (Slèisvík), 11, 322. 417. 419. Fjörðr, er við samnefndan stað gengr frá Eystrasalti inni hertogadæmið Slèsvík í Danmörk, og stundum kallast Slè.
- Slèsvík eða Slèssvík, 5, 156; 11, 159. 161. í *Nottinghamshire* í konungsrikinu Mercia á Englandi.
- Slèttanes, 8, 420; sjá Sótanes.
- Slètti, 11, 355. Bygðin kringum fjörðinn Slè, í hertogadæminu Slèsvík í Danmörk.
- Slíð (Slíðr)-holmar, 9, 400. Smáeyjar í Osloárfirðinum innaf Víkinni í Noregi; sbr. Holmar.
- Slèisvík, 7, 99; sjá Slesvík.
- Smaland, 11, 323; sjá Sámland.



**Smalendingar**, 7, 152. Innbúar Smálанда í Svíaríki.

**Smalenzkr**, 11, 322. Sá sem er úr Smalöndum í Svíaríki.

**Smalsarhorn**, 10, 313. Fjall á Brimángri í Norðfirði í Firda-fylki í Noregi, nú *Hornelen*; sbr. Hjarnagli.

**Smalundir**, 9, 504; sjá Mal-strandir.

**Smalönd**, 6, 56. 311. Eyjarnar Laland, Falstr o. s. frv. fyrir sunnan Sjaland og Fjón í Danmörk.

**Smalönd** (Smaland og Smálaund), 4, 373; 7, 151. 179; 10, 417.

Partr af Austr-Gautlandi í Svíaríki; nú *Smaaland*.

**Smíðjubúðir** (Smíðabúðir), 8, 376. í Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.

**Smíðjubúðir**, 7, 245. í Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.

**Smjöl**, 8, 84; sjá Smyl.

**Smjörberg** (Smjörbjörg, Smjörborg), 8, 260. 431; 9, 299. Fjall nálægt Tunsbergi, á Vestfold í Víkinni í Noregi.

**Smyl** (Smjöl), 8, 84. Ey fyrir subvestan Hítar, á Norðmæri í Noregi; nú *Smölen*.

**Smælingjar**, 9, 319; sjá Sjörmælingar.

**Snaus**, 7, 323. 326. Bær í Eynafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Snaasen*.

**Sveggjardalsund**, 9, 28; sjá Sveggjabarsund.

**Snelda**, 8, 398; sjá Snældi.

**Snjóland**, 1, 235; 11, 411. Gamalt heiti Íslands.

**Snæfell**, 2, 214. Fjall á Grænlandi.

**Snæfellsjökull**, 1, 243. Fjall á Snæfellsnesi vestan á Íslandi.

**Snæfellsnes**, 1, 234. 236; 2, 214; 11, 411. Nesib sem Snæfellsjökull stendur á, vestan á Íslandi.

**Snelda** (Snelda), 8, 398. Ey í Osloárfirði innaf Víkinni í Noregi.

**Sogn**, 1, 6, 26. 90. 93-95. 152.

237. 242; 2, 1. 5; 3, 14. 24. 74; 4, 9. 23. 67. 68. 271; 6, 79; 7, 48. 66. 204. 250. 334; 8, 48. 49. 109. 193. 194. 199. 200. 214. 221. 222. 233. 247. 288. 347. 364. 438. 439; 9, 11. 33. 41. 59. 91. 143. 159. 203. 222. 226. 350. 367. 428. 433. 481. 487; 10, 8. 101. 168. 184. 189. 355. 431; 11, 42. 181. Sama sem Sygnafylki, milli Norðhörðalands og Vörs að sunnan, Fjalafylkis að norðan og Valdres að austan. Sognsgramr, 6, 319; ss. Noregskonungur,

**Sognsær**, 1, 299; 2, 3; 3, 39; 4, 251; 8, 199. 211. 212. 438; 9, 29. 317. 336. 475. Við Sogn í Noregi; optast þýðir það Sognsjarbarmyonib, stundum fjörðinn sjálfan.

**Sokn**, 9, 37. Fjörðr eða vik við Soknadal á Rogalandi í Noregi. **Soknadals**, 9, 151. 153. Sybst á Rogalandi, milli Jádars og Vestragða í Noregi; nú *Sog-gendal*.

**Soknadals**, 8, 432. Bygð í Hringaríki í Noregi; nú *Sognedal*.

**Soknadals**, 8, 37. 171; 9, 317. 318. Bygð ofarliga í, eða fram af Gaulardal í Þrándheimi í Noregi; nú *Sognedal*.

**Soknadals**, 8, 198. 200. 201. 212. 215. Bygð í Sogni í Noregi.

**Soknasund** (Soknar-Skónar-sund), 3, 55; 5, 116. Sund fyrir norðan Jadar og innan eyna Bök á Rogalandi í Noregi; nú *Sokkensund*.

**Sokndællir**, 8, 221; 9, 194. Þeir sem bjuggu í Soknadal í Sogni í Noregi.

**Sokolofni**, 10, 134. Máské rángt; sjá Lokulofni.

**Solánger** (Salánger), 8, 398. Hérað nálægt Oslo í Víkinni í Noregi; nú *Sylling*.

**Solbjargir** eða Solhjörg, 7, 190. 195; 9, 294. 473. Bær á

- Ránriki í Vikinni í Noregi; í Bahuslóni í Svíaríki eru 3 bæir sem þannig heita.
- Soleyjar, 3, 43; 5, 9; 9, 240. 399. Sama sem Sæleyjar eða Seleyjar.
- Soleyjar, 4, 250; 9, 399; 10, 210. Hérab á Upplöndum í Noregi, hvörs gömlu endimörk eru djós.
- Söli, 1, 287; 2, 284; 4, 103. 105. 256-57. 263. 306; 5, 15. 237. 307. 308; 7, 215. 343; 10, 276. 397; 11, 212. Bær, subaustan við Hafsfjörð, norðarliga á Jabri á Rogalandi í Noregi; nú *Sole*.
- Solskel, 6, 357; 9, 16. 115. 439; 10, 188. Ey á Norðmæri í Noregi; nú *Solskel*.
- Solundarhaf, 10, 34. 122. Hafib fyrir vestan Noreg út til Stabar; svo kallað eftir eyjunum Solundum.
- Solundir (Selundir), 1, 153; 5, 142; 6, 402; 11, 42. 181. Eyjar fyrir Sognfirði í Noregi; nú ytri og innri *Sulen*.
- Sönaberg (Sönaborgir), 8, 305. Bær, nálægt Hasteinssundi, á Ránriki í Vikinni í Noregi.
- Sör, 1, 64. „Söi“ er líkliga rángt skrifað eða lesið, kannske úr bundnu orðinu „landi“ sem tvö önnur handrit hafa.
- Sóra (Sara), 11, 440. 444. Svartmunkaklaustr á Skáni í Svíaríki; en þarab Absalon ekkert klaustr setti þar, verður frásagan að skiljast um Sörey á Sjálandi í Danmörk.
- Sorgardalir, 3, 95; sjá Syrgisdalir.
- Sötanes, Sautanes (Setta-Slettan), 1, 37. 60; 8, 420; 10, 390. Nes á Ránriki í Vikinni í Noregi.
- Sötasker, 4, 40. 41; í Svíaskerjum á Suðrmannalandi í Svíaríki.
- Sotrángr, 9, 365; sjá Suttángr.
- Spákonufell, 1, 253. 257. Bær á Skagaströnd í Húnaþingi norðan á Íslandi.
- Spán, 7, 78-80. 231; 10, 75. 92. er sagt liggja milli Långberðalands og Frakklands; til Spánar taldist Portúgal, en Galicia er aðgreind frá hvörjntveggja; sjá Spanía.
- Spánaland (Spanialand), 10, 92. 385. Sama sem Spanía.
- Spánheimr, 9, 319; sjá Spannheimr.
- Spanheimr (Spannheimr, Spánheimr), 9, 319. Bær í Harðangri í Noregi.
- Spanía, 4, 82; 10, 62. 69. 73. 74. 88. 89. 92; sjá Spán og Yspanía.
- Spánlönd (Spánland), 11, 415-16. Sama sem Spán.
- Spannheimr, 9, 319; sjá Spannheimr.
- Sparbú (Sparabú, Sparrabú), 4, 314; ebr:
- Sparbyggjafylki (Svarfbyggjafylki líkliga rángt), 4, 68; 10, 183. Fylki í Þrándheimi í Noregi.
- Sparbyggjar (Svarfbyggjar líkliga rángt), 4, 68. 237; 10, 183. Þeir sem bjuggu í Sparbúi eða Sparbyggjafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Sparmörk, 9, 56. Líkliga í Noregi, eða máske í Svíaríki.
- Sparrabú, 4, 314; sjá Sparbú.
- Spjör, 8, 129; 10, 71. Ey í Saltcyjarsundi á Ránriki í Vikinni í Noregi.
- Sprotavellir (Skrautavellir), 8, 86. 87. Nálægt Niðarósi í Þrándheimi í Noregi.
- Staðarholl, 7, 218. Bær í Saurbæi í Dölum vestan á Íslandi.
- Stabr, 6, 102. 105. Bær í Hrutafirði í Húnaþingi norðan á Íslandi.
- Staðr, 4, 12; 8, 121; á Stabarbygginni norðanfram við Þrándheimsfjörð í Þrándheimi í Noregi.
- Stabr, 1, 36; 5, 97; sjá Stafr.

- Stabr** (*Stabir*), 1, 12. 38. 39. 62. 92. 94. 168. 170. 226. 228. 230. 234. 288. 293. 296. 301; 2, 128. 284; 3, 36. 42. 47; 4, 12. 67. 250. 348; 5, 3. 6. 7. 18. 97. 226. 229; 6, 437; 7, 7. 9. 335; 8, 71. 82. 159. 186. 199. 246. 253. 256. 284. 311. 340. 370; 9, 28. 29. 32. 49. 59. 107. 135. 137. 222. 276. 314. 448. 475. 478. 480. 506; 10, 279. 287. 289; 11, 42. 122. 181. 411. Vestasti oddi Noregs, útfra Norðfirði í Fírfasfylki í Noregi; nú *Stat*.
- Stafabrekka**, 4, 240. Súgr í fjöllum milli Ottadals og Ljördals í Guðbrandsdölum í Noregi.
- Stafasjörð** á Fjölum, 10, 184; sbr. *Stafánger*.
- Stafasjörð** (*Stapa-Stufa-sjörð*), 9, 10. 105; í Sunnfirði í Fírfasfylki í Noregi; nú *Staffjord*.
- Stafamýrar** (*Stafsmýrar*), 5, 51; 6, 128. Við Staf í Veradal í Þrándheimi í Noregi.
- Stafanesvágr**, 10, 184; á Fjölum í Noregi; sbr. *Stafánger*.
- Stafánger**, 6, 48; 7, 173. 185; 8, 143-44. 259. 268-69. 288. 296; 9, 11. 48. 61. 65. 107. 109. 173. 216. 222-23. 279. 324; 10, 4. 14. 26. 55. 59. 100. 105. 114. 118. 119. 148. Kaupstaðr norðanverðt við Jað-ara á Rogalandi í Noregi; nú *Stavanger*.
- Stafánger**, 10, 184. Líkliga sama sem Stafasjörð á Fjölum í Noregi; sbr. *Stafanesvágr*.
- Stafbjörg**, 9, 393; sjá *Stafubjörg*.
- Staferni**, 9, 39. 45. 153. 167; á Limgarðssíðu í Vikinni í Noregi, milli Agða og Vestfoldar; nú *Staværn*.
- Stafubjörg** (*Stafubjörg*, *Stafbjörg*), 9, 393. Bær neðarliga á Raum-aríki í Noregi; nú *Stalsberg*.
- Stafnufurba**, 6, 410; sjá *Stafnufurbryggja*.
- Stafnufurbryggja**, 6, 410. Býr, nú *Stamfordbridge* í York-héraði í fylkinu *Northumberland* í Englandi.
- Stafsmýrar**, 6, 128; sjá *Stafamýrar*.
- Stafr** (*Stabr*), 1, 36; 5, 51. 97; 6, 128. Bær í Veradal í Þrándheimi í Noregi.
- Stafr**, 8, 89. Bær við ána Gaul í Þrándheimi í Noregi.
- Stallr**, 9, 303; örnefni við Osló-arfsjörð í Vikinni í Noregi.
- Standdalar** (*Standalir*, *Standhali*), 9, 390. Bær á Sunnmæri í Noregi, nú *Indre-Standal*; í Sunnfirði í Fírfasfylki í Noregi er líka bær sem nú heitir *Standal*.
- Stángaþorp**, 11, 351; sjá *Slángaþorp*.
- Stángir**, 9, 48. 111. 173; sbr. í nafnaregistrinu Birgir af Staungum; máske annarhver eptirfylgjandi bæja.
- Stángir** eða *Stengur*, 7, 318. Bær austanfsjarðar í Vikinni í Noregi; líkliga á Ránriki.
- Stángir**, 9, 369. Kirkjustaðr á Skaun á Heiðmörk í Noregi; nú *Stange*.
- Stapasjörð**, 9, 10; sjá *Stafasjörð*.
- Staurinn**, 2, 288. Örnefni á Vindlandi; líkliga heldr suðaustroddi-eyjarinnar *Femern*, sem kallast *Staver*, eun austnoroðdi eylandsins *Rygen*, er nefnist *Stubben-Cammer*.
- Staurin**, 7, 328. Líkliga höfðinn *Stair*, í *Ayrshire*, suðvestan á Skotlandi.
- Stedalr**, 4, 240. Líkliga rángt fyrir *Hedalr*, í Guðbrandsdölum í Noregi.
- Stebja** (*Steðji*), 8, 203. Bær í Söknadal í Sogni í Noregi; nú *Stedje*.

- Steig, 3, 71. 73; 4, 287; 6, 182. 404; 8, 57; 9, 528; 10, 154. Bær í Gubbrandsdölum í þrændheimi í Noregi; sbr. í nafnaregistrinu „Steigarþórir.”
- Steig (Steigar), 7, 130. 322; 8, 184. Bær á Aungli (Engelöe) á Halogalandi í Noregi; nú *Stege*.
- Steigarberg (Steigarbjörg), 8, 184. Fjall á eyggi Aungli á Halogalandi í Noregi.
- Steigr (Steinn), 8, 323. Máske sama sem Steig í Gubbrandsdölum í Noregi.
- Steinavágr, 5, 18; 8, 198; 9, 437. 438; 10, 157. Sund milli eyja á Sunnmæri í Noregi; nú *Steenvaag*.
- Steinavágr, 7, 286. Sund í Raumdælafylki í Noregi, milli Veyjar og Sekksins.
- Steinbjörg, 7, 3; 8, 92. 94. 96. 114. 174. 180. 254. 395; 9, 341; 10, 154. 389. 411. Bjarg vestr frá Níðarósi í þrændheimi í Noregi; hér bygði Sverrir konungur Sverris- eða Sionsborg.
- Steinborg, 8, 322. Borgin á Steinbjörgum, vestr frá Níðarósi í þrændheimi í Noregi.
- Steinborg (Steinsborg), 11, 389. 400. Borg á Vindlandi, núverandi *Camin* (Steinberg) í Pommern, austanverðt við *Oder*-fljóts mynnib.
- Steinker, 4, 91. 93. Kaupúin, austr frá eyggi Íðri í Sparbyggja-fylki í þrændheimi í Noregi; nú *Steenkjær*.
- Steinkirkja, 8, 125. 247. 353. 361. Kirkja í Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Steinn (Bensteinn), 8, 110. 121. 173. Bær, á Strind í þrændheimi í Noregi; nú *Stene*.
- Steinn, 10, 176. 377. Bær á Hringaríki í Noregi; nú *Steen*.
- Steinn, 10, 140. 142. 161. Máske annarhver eða báðir nýnefndra bæja.
- Steinn, 8, 323; sjá Steigr.
- Steinsborg, 11, 389; sjá Steinborg.
- Steinsletta, 4, 12; sjá Reinsletta.
- Stiklastaðir (Sticlastaþir), 3, 50. 54; 4, 5; 5, 61. 63. 66. 75. 91. 97. 100. 105. 110. 112. 118. 125. 126. 190. 197. 202. 223. 237. 329; 6, 32. 36. 37. 128. 131. 388. 430; 7, 51; 10, 284. 399. 427; 11, 201. Bær, í Veradal í þrændheimi í Noregi; nú *Stiklestad*.
- Stim (Stim, Stinn), 5, 7; 9, 15. 28. 33. 115. 228. Bær, á Norðmæri í Noregi.
- Stinn, 7, 155; sjá Stim.
- Stjoradalr, Stjoradalir, 1, 54; 4, 93. 112. Sama sem Stjördælafylki í þrændheimi í Noregi; nú *Stördalen*.
- Stjorafylki, 4, 68; sjá Stjördælafylki.
- Stjördæla- (Stördæla- Stjörastjórna- Storða)-fylki, 4, 68; 10, 183. Fylki í þrændheimi í Noregi.
- Stjördælir, 4, 68; 10, 183. Þeir sem bjuggu í Stjoradal eða Stjördælafylki í þrændheimi í Noregi.
- Stjörnvelta (Stjörvelta), 7, 255. Örnefni við sjóinn fyrir norðan Björgyn á Hörbalandi í Noregi.
- Stobreim (Stöðrein, Vestrein), 7, 230; 8, 268; 9, 85. Bær í Stöðarbygginni í Sparbyggja-fylki í þrændheimi í Noregi.
- Stofna, 9, 269. Bær, í Vættarhéraði á Ránríki í Víkinni í Noregi.
- Stokkholmr, 5, 167. Eiginliga holmrinn milli Stokkssunds og Konungssunds, er ganga úr Legnum í Svíaríki gegnum Agnast og út í sjó; nú höfuðstaðr Svíaríkis.

- Stokkr, 6, 119. Bær á Ránríki í Vikinni í Noregi.
- Stokkssund, 4, 41. 42. Sund, er gengr úr Leginum í Sviaríki út í Eystrasalt; nú *Norder-Ström* í Stokkholmi í Sviaríki.
- Stólp, 11, 381. Borg á Vindlandi; nú *Stolp* í Pommern.
- Storð, 1, 40. 43. 44; 4, 18; 9, 49. 173; 10. 382. Ey á Fitjum fyrir Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Storøe*.
- Stordálfylki, 4, 68; sjá Stjördælafylki.
- Stordælafylki, 4, 68; sjá Stjördælafylki.
- Stördælir, 4, 68; sjá Stjördælir.
- Storga, 10, 86. Biskupsstóll í Kastel; nú stöðvinn *Astorga* í konungsríkinu Leon á Spáni.
- Stórolfshvoll, 3, 205. 207. 209. 210. 216. 228. Bær á Rángarvöllum sunnan á Íslandi.
- Straumey, Straumsey, 2, 92. 112. 114. 116. 124; 4, 343-44. Ey í Færeyjum.
- Straumnes-kinnar, 9, 320; líkliga á Finnmörk í Noregi.
- Strangr, 9, 351. Bær í sveitinni Vingri á Upplöndum í Noregi; nú prestasetrið *Straumr* í Audals sokn; en þau gömlu takmörk sveitanna Audals og Vings eru óviss.
- Straumrinn, 10, 29. Bær, herumbil miðt í staðnum Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Straumsey; sjá Straumey.
- Straumssund (Straumsund), 10, 69. 70. Sund norðarliga á Halalandi í Sviaríki.
- Strind (Strönd), 2, 40; 4, 115; 9, 25. 27. 131. 133. 203; 10, 183. Sveitin Strind í Strindafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Strinden*.
- Strind, 8, 192. Líkliga sama sem Strindafjörðr (*Strandefjord*) á Sunnhörðalandi í Noregi.
- Strindafylki, 4, 91; 10, 183. Fylki í Þrándheimi í Noregi.
- Strindarfjörðr, 8, 192; 4, 135; sbr. 12, 81. Fjörðr á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Strandefjord*.
- Strindsær (Strindsjör), 8, 386; 9, 261. Sá hluti Þrándheimsfjarðar, sem er næst Strind eða Strindafylki í Noregi; nú *Strindefjord*.
- Strjónafylki, 4, 68; sjá Stjördælafylki.
- Stræla [Stralsund], 11, 377. 379. 382. 383. 391. 399. Ey á Vindlandi; heitir nú *Dänholm*, milli eylandsins Rygen og meginlandsins í Pommern; af ey þessari hefir bæði sundið og staðrinn *Stralsund* dregið nafn.
- Strönd, 4, 115. sjá Strind.
- Strönd, 7, 9. Sveit í Eynafylki, vestanfram við Þrándheimsfjörð, móts við höfðann Hefring, í Þrándheimi í Noregi; sbr. Vagnvik.
- Strönd, 9, 358. 359. Bygð á Vermalandi á Vestr-Gautlandi í Sviaríki.
- Stubla, 2, 252; 3, 4; 7, 231. 246; 10, 354. 363. Bær á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Stöle*.
- Stufafjörðr, 9, 10; sjá Stafafjörðr.
- Stuðkaland, 4, 59; sjá Tuskaland.
- Suddaþorp, 11, 214; á Suðr-Jótlandi; nú *Suderup* í hertogaðæminu Slésvík í Danmörk.
- Suðrbú, 11, 358. Hérað í Finnciði (*Finveden*) á Smalöndum í Sviaríki; nú *Sunnerbo*-hérað í Kronobergs lén.
- Suðrdalaríki, 9, 319. Líkliga sama sem Súrsdalir milli Holmgarðs og Vúlgaríka í Garðaríki.
- Suðrey, 2, 91. 93. 109. 112. 172. Syðsta eyjan í Færeyjum.
- Suðreyjar (Suðræyar), 1, 23. 24. 143. 192. 193. 199. 243. 245. 246. 250. 251; 3, 28; 4, 230; 5, 127; 7, 29. 40. 43. 47. 50. 67. 163. 231; 8, 185; 9, 53.

54. 187. 189. 195. 340. 396. 416. 417. 419. 422; 10, 4. 5. 27. 28. 31. 34. 35. 50. 117. 120. 122. 123. 125. 127. 130. 131. 135. 142. 143. 156. 159. 396; 11, 416. Eyjar fyrir vestan Skotland; nú almennt kallabar *Hebridur* eða *Vestureyjar*.
- Subreyningar (Suðreyningar), 9, 420. 421. 423; 10, 30. 31. 36. 126. 127. 131. 134. 143. Innbúar, Subreyja vestr frá Skotlandi.
- Suðreyskr, 1, 236. 254. 255; 9, 54. 418; 10, 131. Sá sem er úr Suðreyjum; sbr. Eyverskr.
- Subrheimar, 9, 459. 466. 473. 484. 496; 10, 99. 123. Bær á Strind í Strindafylki í Þrændheimi í Noregi; nú *Søndre-Hjem*.
- Subrland, 1, 194. 246; 4, 214. 215. Hérað í Norðr-Skotlandi; nú *Sutherland*.
- Suðrland, 9, 468. Ströndin, að sunnanverðu við Þrændheimsfjörð í Noregi, einnig Norðrland norðanmegin.
- Suðrlönd, 3, 56; 6, 180; 7, 339; 11, 24. Virðist að vera þáu lönd sem þýðverskir menn bygðu; máske ogso norðrhluti Frakklands; sbr. Suðrriki.
- Subrmadr, 9, 10. Sá sem er af Suðrlöndum; sbr. 9, 102, hvar þviliðr madr kallast *Österlænding*.
- Subrmannaland, 4, 155. Hérað í Svíaríki; nú *Södermanland*.
- Suðrmenn, 6, 375; 8, 248. 249. 251. 404; 9, 350. 452; 11, 351. 352. 354. 355. 381. Þeir sem eru frá Suðrlöndum.
- Subrriki, 4, 82; 6, 7; 8, 148. Sama sem Suðrlönd.
- Subrströnd, 8, 212; sjá *Sýrströnd*.
- Subrvegir, 10, 375. Líkliga sama sem Suðrlönd.
- Subrvík, 4, 45. Vík í Rípastípti á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Syndervig*.
- Subrvirki, 4, 48. 51. Kaupstaðir við Tempsá áfastr við Lundunaborg; nú *Southwark*.
- Sula, 4, 11; sjá *Sölvi*.
- Sula, 5, 49. 87. Bær í Veradal í Verðelafylki í Þrændheimi í Noregi; nú *Suul*.
- Sula, 5, 210. Líkliga rángt; sjá *Selja*.
- Sulnastapi (Sulnasker), 10, 122. Drángar sem nú kallast *Sulisker*, í hafinu norðr frá Subreyjum og vestr frá Orkneyjum.
- Sult (Sultr), 5, 19. 29. Bær í Valldal á Sunnmæri í Noregi; nú *Sylte*.
- Sumalönd, 9, 272; sjá *Limalönd*.
- Sumarstaðir, 11, 360. Bær í herzogadæminu Slésvík í Danmörk; nú *Sommersted*.
- Sumrar-ós (Sumarós), 7, 151. Líkligast núverandi *Cimbris-hamn* á Skáni í Svíaríki.
- Sund, 7, 301. Subr frá Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Sund, 9, 39. 153. Subr frá Tinsbergi, mótsvið eyrna Nottir í Víkinni í Noregi.
- Sund, 9, 473. Fyrir utan Norðmæri í Noregi.
- Sunddælir, 8, 64; sjá *Sunndælir*.
- Sundbu (Sunnbu), 9, 326. 441. 459. 466. Bær í Noregi, óvist hvar; máske á Þelamörk, hvar þeir bæir finnast enn með þessu nafni.
- Sundbýr (Sundbu), 11, 358. Þorp á Sjalandi í Danmörk; nú *Ude-Sundbye*.
- Sundholmssund, 7, 122. Sund, líkliga nálægt Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Sundmæri, 4, 341; sjá *Sunnmæri*.
- Sundollsstaðir (Söndolfstaðir), 9, 448. 483. Bær á Norðmæri sunnanverðu við Þrændheimsfjörð í Noregi.
- Sundsvágr, 9, 42. 163. Vík skamt subr frá Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Sunnbu, 9, 459. 466; sjá *Sundbu*.

- Sunnadalr, 7, 52. Hérað að vestanverbu við vatnið Væni, í Vestra-Gautlandi í Svíaríki; nú *Sundal*; sbr. Dalr.
- Sunnðælir (Sunddælir), 8, 64. Innbúar Sunddals á Gautlandi í Svíaríki.
- Sunnefustofa, 8, 166; í Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Sunnhórbaland, 1, 14. 279; 2, 285; 4, 13. 252; 6, 24; 7, 231; 9, 145; sjá Hórbaland.
- Sunnhörbar (Sunnhörbr), 8, 51. 127. 353; sjá Hörbar.
- Sunnlendingafjörðungur, 2, 202; 10, 113. 114. Suðrhluti Íslands, austr að Jökulsá á Solheimasandi, er aðskilr hann frá Austfirðingafjörðungi, og vestr til Hvítár í Borgarfirði, er aðskilr Vestfirðinga- og Sunnlendingafjörðung; að norðan skilja fjöll og öræfi fjörðung þenna frá Norðlendingafjörðungi, en að sunnanverbu gengr hann að sjó.
- Sunnlendingar, 2, 238; 9, 295; 10, 97. 113. Innbúar Sunnlendingafjörðungs á Íslandi.
- Sunnmæri, Sundmæri, 1, 39. 55. 90. 92. 93; 3, 14. 69; 4, 23. 341; 7, 5. 255. 286; 8, 109. 311. 370; 9, 59. 336. 416. 479. 483; 10, 188. 412; 11, 122; sjá Mæri.
- Sunnmærir, 1, 301. Innbúar Sunnmæris í Þrándheimi í Noregi.
- Suntánger, 9, 365; sjá Suttánger.
- Suo, 5, 210; rángt, sjá Selja.
- Súrnadalr, Súrnadalr, 4, 317; 9, 465. 474; 10, 382. Bygð á Norðmæri í Noregi; nú *Surendal*.
- Súrsdalir eða Surzdalir, 10, 56. 203. Nokkr hluti Garðaríkis; sbr. Suðrdalaríki.
- Sútarabúðir, 8, 409; í Oslo á Austfold í Víkinni í Noregi.
- Suttánger (Suntánger, Sótránger), 9, 365. Bær á Hringaríki í Noregi.
- Súvellir, 4, 242. Hagar í Vaga-  
bygðinni í Gubbbrandsdölum í Noregi; nú *Sælsvoldene*.
- Supræyjar, sjá Sudreyjar.
- Svaðastaðir, 2, 222. Bær í Skagafirði í Hegranesþingi norðan á Íslandi.
- Svafa, 7, 99; 9, 229; 10, 49. Héraðið *Schwaben* í Þýskalandi.
- Svafaborg, 9, 229; ætti að þýða borg á Svafa, eðr í Schwaben.
- Svaforni (Svafhorn, Fornafjall), 8, 439. Fjallgarbr nálægt Lúsa-kaupangi í Sogni í Noregi.
- Sváfuvík (Svofuvík, Svöfuvík), 9, 38. 153. Vík á Jabri á Rogalandi í Noregi, sunnantil við Eikundasund.
- Svalbard, 1, 269. 274. Bær á Eyjasfjarðarströnd í Vaðlaþingi norðan á Íslandi.
- Svalbarði, 1, 234; 11, 411. Örnefni við hafsbötna á Grænlandi í Ameríku.
- Svaldr, 10, 425; sjá Svoldr.
- Svaldrarvágur, 10, 425. Vík við Svoldr, þar sem Ólafr konungur barðist.
- Svanland, 11, 384; sjá Svoldr.
- Svans, 9, 314. Örnefni í Osloarsýslu í Víkinni í Noregi.
- Svansháls (Svanhals, Svanhöll), 8, 326. Nes, líkliga við Svan-sund sem er milli eyjarinnar Orðost og meginlandsins, á Ráuríki í Víkinni í Noregi.
- Svarfaðardalur, 3, 89; 6, 218. Dalr með bygð í Vaðlaþingi norðan á Íslandi.
- Svarfbyggjafylki, 10, 183. Líkliga rángt, fyrir Sparbyggjafylki í Þrándheimi í Noregi.
- Svarfbyggjar, 10, 183. Líkliga rángt; sjá Sparbyggjar.
- Svarfdælir, 3, 91. Innbúar Svarfaðardals í Vaðlaþingi norðan á Íslandi.
- Svartabúðir, 9, 427; í Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Svartabaf, 6, 169. Mikid haf, að suðaustanverbu við Rúslund í

- Norðrhalfunni (Evropu) og afskilr nokkurn part hennar frá Austrhalfunni (Asíu).
- Svauldr, sjá Svoldr.
- Svaulland, 11, 384; sjá Svoldr.
- Sveggjabarsund (Sneggjardalssund, Veggjabarsund), 5, 115; 9, 21.
28. Sund á Norðmæri í Noregi, sunnanverðt við Þrándheimsfjörð.
- Sveinar (Sveimar), 8, 329. Smáeyjar út frá Laugarvík á Limgarðssíðu, milli Vestfoldar og Agða í Noregi; nú *Svenøer*.
- Svenskr, Svænskr (Svenscr), 1, 123; 2, 287. 311. 316. 318; 5, 111. 119; 6, 3; 9, 93; 10, 44. 47. 283. 313. Sá sem er úr Svíaríki; sbr. Sænskr.
- Sverrisborg, 10, 154. Borgin á Steinbjörgum í Níðarósi í Þrándheimi í Noregi; sbr. Borg, Sionsborg og Steimborg.
- Sverrisborg, 8, 364. Borgin í Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi; sjá B.
- Svíar, 1, 5. 73. 232; 2, 76. 77. 212. 287. 290. 292. 295. 298. 299. 301. 303. 308. 309. 313. 315-17. 325. 327; 3, 14. 29. 36. 72. 79. 82. 164. 165. 170; 4, 7. 24. 36. 40-42. 68. 77. 79. 81. 84. 87. 106. 107. 112-15. 118-20. 123-34. 138. 140-42. 154-57. 159-64. 178-84. 191-94. 196. 199. 205. 206. 208-11. 230. 250. 251. 295. 296. 305. 314. 315. 332-34. 356. 358. 360-63. 365. 367. 368; 5, 45. 53. 65. 167. 171. 173. 196. 239. 246-48; 6, 89. 128. 173. 331; 7, 52. 53. 57. 59; 8, 448; 9, 65. 67. 91. 107. 347. 384; 10, 2. 27. 28. 31. 36. 37. 39-42. 44. 47. 50. 103. 160. 200. 349. 354. 353. 357; 11, 180. 387. 417. 419.
- Innbúar Svíaríkis.
- Svíasker, 4, 40. 125. Skerjaklasi í Eystrasalti fyrir framan Löginn í Svíaríki.
- Svíðtúnskirkja, 9, 223; sjá Svithúnskirkja.
- Svignaskarb, 2, 172. Bær í Borgarfirði í Þverárþingi vestan á Íslandi.
- Svinadalr, 2, 256. Dalr í Þórnessþingi vestan á Íslandi.
- Svinadalr, 9, 465; sjá Súrnaadalr.
- Svínasund (Ívasund, Lúasund), 1. 6; 3, 14; 4, 9. 118. 119; 8. 273. 296. 400; 9, 53. 268. 319. 334. Sund milli Vínulmarkar og Ránríkis í Víkinni í Noregi; nú *Svinesund*.
- Sviney, 2, 214. Ey á Breiðafirði vestan á Íslandi.
- Sviney, 2, 92. 93. 109. Ein af Norðreyjum í Færeyjum.
- Svithúnskirkja (Svíðtúnskirkja), 9, 12. 107. 223. Kirkja ens helga Svetónius í Stafangri á Rogalandi í Noregi.
- Svíþjóð hin mikla eðr kalda, 3, 95. og Cithia, 11, 414. Austr- og suðaustur-hluti Norðrhalfunnar, frá Svartahafinu að sunnan til Gandvíkur (hvíta hafs) að norðan.
- Svoldr (Svöldr, Svauldr, Svölþr, Svaldr, Svaulland, Svanland, Söldr), 2, 295. 299. 304. 311; 3, 15. 19. 29. 36. 163. 170. 226. 227; 10, 341. 425; 11, 184. 186. 384. Ey á Vindlandi. Eptir sögunni má ey þessi hafa legið suðaustur frá Rygen við Pommern; Súhm og fleiri meina það sé ey sú, er nú kallast Ruden. Skeb getr að hin gamla Svoldr sé nú eyðilögð af sjóar og vatnagangi, eins og fleiri eyjar þar í grend.
- Svoldrar (Svöldrar) - mynni, 2, 311; 10, 351. Sundið við Svoldr á Vindlandi.
- Svöfuvík, 9, 38; sjá Sváfuvík.
- Sygnafylki, 10, 168. Fylki í Noregi; sbr. Sogn.
- Sygnir, 1, 301; 2, 53; 4, 36.



- 188; 5, 74. 128. 355; 6, 50. 409; 7, 14. 205. 334. 345; 10, 184. Innbúar Sygnafylkis í Noregi.
- Sygnskr, 2, 252; 4, 35. Sá sem er úr Sygnafylki í Noregi.
- Sýld, 9, 448; sjá Sild.
- Syllingar, 1, 145. 148. 164; 10, 243. Eyjar í Írska-hafinu milli Englands og Írlands; nú *Scilly*-eyjar.
- Sýna, 11, 415. Fjall á Rabítalandi; sama sem Sínafjallib í Arabíu.
- Sýra, 9, 185. Á sem rennr á landamærum Rogalands og Vestragða í Noregi; nú *Sireaa*.
- Syrgisdalir (Sorgardalir), 3, 95; í Sviþjóð hinnir köldu; máske sama sem Surzdalir ebr hérab við Asowska haf; stundum nefnast Sylgis eða Syrgisdalir í Sviþjóð, sem þá líkliga á að vera *Soldalen* við Suraborg á Vestmannalandi í Svíaríki.
- Sýrland, 1, 275; 3, 37. 64; 7, 92; 10, 371. Liggir við botninn á Miðjarðarhafinu í Austri-hálfunni (Asíu).
- Sýrlækjarós, 2, 192. Höfn í Skaptafellsþingi sunnan á Íslandi.
- Sýrnadalr, 4, 317; 9, 465; sjá Surnadalr.
- Sýrströnd (Subrströnd), 8, 212. Bygðarlag í Sogni í Noregi; nú *Sjöstrand*.
- Sæheimr, 1, 14. 47; 4, 18; 10, 384. 424. Konungsbú á Norðhörðalandi í Noregi.
- Sæheimr, 1, 11. 12; 10, 418. Bær á Vestfold í Víkinni í Noregi; nú *Jarlsberg*.
- Sæheimr, 5, 152. Bær við vatnið Rönd (*Randsfjord*) á Háalandi á Upplöndum í Noregi; máske núverandi *Sörum*.
- Sæla, 3, 36; 4, 67; 10, 395; sjá Selja.
- Sældælir, 8, 35. Þeir sem bjuggu í Sæl- eða Sel-dal, í Selbúi á Strind í Þrándheimi í Noregi; máske Soknadalr, 8, 36. ætti heldr að vera Sæl- eða Sel-dalr.
- Sæleyjar (Seleyjar eða Soleyjar), 9, 37. (sbr. 150.) 242. Eyjar norðanverbt við Liðanbisnes á Veströgbum í Noregi; sbr. Sæleyjar og Soleyjar.
- Sælingsdalr, 2, 20. Bygðarlag í Dölum vestan á Íslandi.
- Sælingsdalsá, 2, 21. Á er fellr eptir Sælingsdal í Dölum vestan á Íslandi.
- Sælingsdalstunga, 2, 20; sjá Tunga.
- Sælundbyggjar, 6, 429; sjá Sjálendingar.
- Sælundr (Selundr, Silundr, Sælund), 1, 27. 28. 115; 4, 351; 6, 80. 175. Sjáland í Danmörk.
- Sælö, 9, 114. Ey í Sela- (*Sælbo*-) sjónum í Strindafylki í Þrándheimi í Noregi. Útlegg-ingin, sem hefir Selabú, er þó líkliga réttari eptir samhenginu.
- Sæmsfjörðr, 8, 304. 307. 325; sjá Seimsfjörðr.
- Sænskr (Soenskr), 1, 85. 233. 235; 2, 81. 131. 287. 310; 4, 351; 6, 51. 173; 9, 97; 10, 47. 396; 11, 183. 186. 207. 210. 421. Sá sem er úr Sviþjóð; sbr. Svenskr.
- Sæmundarhlöð, 1, 255. Bygð í vestanverbum Skagafirði, norðan á Íslandi.
- Særingsvík, 8, 60; sjá Skríkavík.
- Sætt, 7, 92. 93. Borg á Sýrlandi í Asíu, máske *Sidon*, (fyrirum *Said*).
- Sævarendi, 11, 255. 257. 261. Konungsbú, innst í Limafirði á Norðr-Jótlandi í Danmörk, á miðöldunum kallað *Sjörendæ*, síðan *Sjórring*.
- Sæviðarsund, 6, 168. Sundið við Miklagarð í Tyrkjaríki.
- Sölmundarhöfði, 1, 255. Höfði við Hvítá í Borgarfirði sunnan á Íslandi.
- Sölvi (Sölvaklofi, Sula), 1, 12;

- 4, 11; 8, 334. Bær og höfn fyrir innan Agðanes á Norðmæri, eða í Þrándheimi þegar Agðanes var takmark Þrándheims og Norðmæris í Noregi; nú *Selven*.  
 Söndolfstafir, 9, 448. 483; sjá Sundulfstafir.
- T**alanónia, 10, 85. Líkliga rángt, sjá Katalónia.
- Tattarar, 10, 44. 56. 152. Innbyggjarar Tartaralands í Asíu; hér þeir sem bygðu löndin fyrir austan og austnorðan Garðaríki, eða með Hvitahafinu.
- Tauluholmar, 9, 426; sjá Töluholmar.
- Tautra (Totra, Töttra), 8, 380. 283; 9, 325. 338. 531; 10, 155. Ey í Þrándheimsfirði, fyrir vestan Frosto, í Skeinafylki í Noregi; nú *Tutteröe*.
- Teinastafir, 9, 459. Bær í Noregi; sjá Leifastafir.
- Teknaþjörð, 9, 50. Þjörð, annaðhvert syðst á Sunnhörðalandi eða norðast á Rogalandi í Noregi.
- Temps, Tempsá, 4, 48. 49; 5, 156. 157. 228. 229; 11, 159. 195-97. Áin sem fellr gegnum Lundunaborg á Englandi.
- Tenluvík, 9, 41; sjá Töluvík.
- Tesa (Thesa), 11, 189. 191. Fljót á Norðimbralandi; nú *Tees*, er afskilr herubín *York* og *Durham* á Englandi.
- Tetrarþjörð, 3, 47; sjá Röðrarþjörð.
- Thile, 1, 233; 11, 409. 410. Hér meinastr Ísland; annars er óvist, hvaða land þeir gömlu hafa kallað Thile eða Thule.
- Thomaskirkja, 9, 273. Kirkja í Tünsbergi á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Thýri, 9, 313. 321. 366. 381; sbr. Týri.
- Tjalldasund, 7, 215. Sund í Sálpti á Hálogalandi í Noregi; nú *Tjellesund*.
- Tjelgarheimur (Garheimr, Garheimær), 9, 462. Bær eða ey á Hálogalandi í Noregi, nálægt Brenneyjum og Torgum.
- Tíkarey (Trikarey), 11, 399. Ey nálægt Strælu á Vindlandi; líkliga nesib (hálfeyjan) við víkina *Zicker-See*, sunnanverbt á eyinni Rygen við Pommern, með stöðunum stærra og minna *Zicker*.
- Tíri, 9, 313; sjá Týri.
- Títolsnes, 9, 49. 173. Nes á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Titelsnæs*. 9, 172, kallast nes þetta VVtols- og VVtols-næs, en hvertveggja er líkliga rángt.
- Tiuma, 8, 424; sjá Tunna.
- Tiumuskogar, 8, 424; sjá Tunuskogar.
- Tiundaland, 2, 251. 331; 10, 354; sbr. í nafnaregistrinu „Vikar af Tiundalandi.” Af því í Fm. S. 10, 354, stendr „Vikar austan af Tiundalandi,” gæti það máské þýtt Tiundaland í Svíaríki.
- Tiundaland, 4, 155. 156; 5, 248. Þatr af Upplandi í Svíaríki, nl. Uppsalar og sveitin þar um kring.
- Tjörnnes, 5, 314. Nes með bygg í þingeyjarþingi norðan á Íslandi.
- Töbar- (Töbrar-) þjörð, sjá Röðrarþjörð.
- Töluvík (Tenluvík), 9, 41. Vík, skamt fyrir norðan Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi; nú *Tellevaag*.
- Torgar, 8, 228; 9, 469. 501. 514. 522. 525. Ey á Hálogalandi í Noregi; nú *Torve* eða *Torget*.
- Totaholmr, 9, 426; sjá Töluholmr.
- Totra (Töttra), 9, 325. 338; sjá Tautra.
- Tracia, 11, 415. Brukaf fyrir Grikkland.

- Traufn (Trömn), 9, 320. 321; sjá Dröfn.
- Traufn, 8, 283. Nú *Travemünde* við Trave ós, nálægt *Lübeck*.
- Tregasund (Tregðasund, sem máske er réttara), 9, 307. Sund á Ögðum í Noregi; nú *Trægdefjord*.
- Tribuzis (Tribuðiz, Buris), 11, 384. 391. 399. Hérað á Vindlandi; líkliga sá hluti af Pommern, er fyrrum kallaðist *Tribusees*, og lá við ána Trebel, en náði niðr að Strælu (Stralsundi). með borgunum *Tribosees*, *Gützkow* og *Wolgast*.
- Trikarey, 11, 399; sjá Tikarey.
- Tripipen (Tribipen, Bipen, Atripipen, 11, 399. Hérað á Vindlandi, líkliga sá hluti þess, er liggir norðan eða austanverðt við Tribuzis, hvar nafnið *Tribedne* seinna fyrirkemr. „Atripipen“ líkast mest þessu nafni, og er að líkindum orðið úr „á Tripipen,“ en Tripipen er líkliga rángskrifab fyrir „Tripipen“ eða „Tribipen,“ og hin aptr afbúkuð af því.
- Trojumenn, 11, 416. Þeir sem byggðu Trojuborg (Troja) í Litlu Asíu.
- Truns (Trums), 10, 152. Ey norðarlega á Halogalandi í Noregi; nú *Tromsø*.
- Tryggvareyrr (Tryggvaraur), 1, 60; 10, 390. Gröf eða haugr Tryggva konungs Ólafssonar á Tryggvaey, nú *Tryggvøe*, við Sótanes á Ránriki í Víkinni í Noregi.
- Tryma, 8, 424; sjá Tunna.
- Tröllafjall, 9, 143. Fjall, líkliga við Trölladal (*Trolldal*) á Vör í Noregi; sbr. Rauðafjall.
- Trömn, 9, 321; sbr. Traufn.
- Tuima, 8, 424; sjá Tunna.
- Tuleit (Tuleth), 10, 88. Staðr í konungsríkinu Nýju-Kastiliu á Spáni; nú *Toledo*.
- Tunnaþorp, 7, 151. Þorp, sunnanverbt á Skáni í Svíaríki; nú *Tommerup*.
- Tunga í Sælingsdal (Sælingsdals-tunga), 2, 21. Bær í Sælingsdal í Dölum vestan á Íslandi.
- Tunga, 8, 164. Bær, vestanfram við Orkná í Orkadal í Þrándheimi í Noregi; nú *Tungen*.
- Tunga, 1, 235. Skaptártunga í Skaptafellsþingi sunnan á Íslandi; sbr. Hróar Tungugöbi í nafnaregistrinu.
- Tungan litla, 1, 254. 255. Landtunga eða nes við Hvítá í Borgarfirði sunnan á Íslandi.
- Tungur, 5, 12. Líkliga nes eða bæir norðarlega á Jabri á Rogalandi í Noregi, þar sem nú heitir *Tungenæs*.
- Tunis, 10, 116. Borg og hérað á norðrströnd Afríku, við Miðjarðarhafsið.
- Tunna (Tiuma, Tuima, Tryma), 8, 424. Nú kallað *Tönsbergs Tönde*, milli Tönsbergsfjarðar og Miðfjarðar á Vestfold í Víkinni í Noregi. Mismunarnafnið Tiuma (hin ekki) gæti máske verið rétt, og skilist um Tjumeey, er liggir á sömu stöðvum, ef ekki væri talað um Tunnusköga, er liggja upp frá Tunnu, á meginlandinu.
- Tunnaskagi, 9, 45. Nes eða tångi nálægt Tunnu á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Tunnuskógar (Tiumu-Tvímuprimu-skógar), 8, 424. Nú *Skougen*, upp frá Tunnu á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Tönsberg (Berg), 1, 11. 19. 60. 90; 2, 95. 96. 133; 3, 40. 42-43. 82; 4, 10. 14. 20. 23. 168. 172. 174. 211. 250. 290. 385; 5, 8. 9; 6, 433; 7, 175. 211. 213. 228. 282-84. 292. 298. 304. 308. 324. 326. 338. 341. 354. 357. 361; 8, 16. 24. 79. 132. 168. 204-5. 245. 246. 257. 259. 273. 275. 282. 328. 330. 396. 418. 424-27. 442.

- 443; 9, 6-8. 10-13. 17. 33.  
 34. 36. 38. 39. 41-46. 51. 56.  
 81. 85. 87. 89. 101. 105. 109.  
 119. 145. 147. 151. 153. 155.  
 159. 163. 165. 167. 169. 175.  
 177. 187. 222-24. 235. 257.  
 267. 268. 270. 273. 284. 290.  
 292. 297-300. 303. 310. 311.  
 315. 321-22. 325. 338. 339.  
 345. 347. 348. 350. 361. 363.  
 367. 370. 371. 375. 377. 384.  
 386. 395. 396. 398. 413. 415.  
 417. 433. 434. 437. 442-43.  
 452. 454. 456. 492. 504-5;  
 10, 26. 33. 41. 51. 52. 55.  
 57. 64. 69-74. 76-78. 80.  
 81. 84. 90. 91. 95-98. 101.  
 104. 115. 153. 159-61. 162.  
 419; 11, 116. 345. Kaupstaðr  
 á Vestfold í Víkinni í Noregi;  
 nú *Tönsberg*. Merkiligustu  
 örnefni í og kringum Tönsberg  
 nefnast í sögunum: Berg, Dan-  
 akleif, Farmannshaugr, Froba-  
 ss, Grindhólmasund, Haugar,  
 Hrafnabjörg, Hrossanes, Hund-  
 sund, Jarlsey, Laufey, Orm-  
 ey, Skeljasteinn, Skeljasteins-  
 grunn, Skeljasteinssund, Smjör-  
 berg, Tunna, Öxney. Kirkjur:  
 Berfættubræðrakiðja, Kristsk.,  
 Lafrantak., Mariuk., Ólafsk.,  
 Thomask.; aðrar byggingar: Ás-  
 leifargarðr, Gautakastali, Gest-  
 bakki, Mariuklaustr. Tönsberg  
 var lengi sá einasti kaupstaðr  
 sunnanfjalls í Noregi, og þar  
 í nánd var Haugaþing haldið;  
 sjá Haugar.
- Tönsbergsmenn, 7, 213. 342; 8,  
 205. 206. 273. 274. 404. 405.  
 408. Innbúar Tönsbergs á Vest-  
 fold í Víkinni í Noregi.
- Tunna, 8, 272. Örnefni á Eyst-  
 landi, óvíst hvar; þó sýnist  
 ekki ólíklegt að nafnið væri af-  
 bakab úr *Sontagana*, sem var  
 herab á Eystlandi hjá *Wieck*,  
 og væri þá réttara að lesa  
 Sunna; sbr. Víkr á Eystlandi.
- Tuskaland (Toskuland, Týskaland,  
 Stulkaland), 4, 59; sbr. 12,  
 76. Herabíð *Tourraine* (nú *In-  
 dre og Loire*) við ána *Loire*  
 í Frakklandi; þar var höfuð-  
 borgin *Tours*.
- Tvímubjörg, 8, 431; sjá Smjör-  
 berg.
- Tvímuskógar, 8, 424; sjá Tunn-  
 uskógar.
- Tydás, 8, 164; sjá Rydás.
- Tyrfi, sjá Týri.
- Tyrhist, 7, 41. 42; sjá Tyrvist.
- Týri (Thýri, Tiri, Tyri, Tyrfi,  
 Tyrvi), 8, 45; 9, 313. 366.  
 381. Vatn á Hringaríki í Nor-  
 egi; nú *Tyrisøe*.
- Tyrkland, 5, 283. Þannig kallast  
 litla Asía, Vallakiet, Moldá og  
 máske fleiri lönd, því þess tak-  
 mörk eru óviss.
- Tyrkir, 5, 283; 11, 412. 415.  
 Innbúar Tyrklands.
- Tyrvist (Tyrhist), 7, 41. 42. Ey  
 í Sudreyjum fyrir vestan Mýl;  
 nú *Tyrve*.
- Týskaland, 4, 59; sjá Tuskaland.
- Tölubólmr (Taulu- Tota-bólmr),  
 8, 352; 9, 426. Bólmr nálægt  
 Björgyn á Norðhórbalandi í  
 Noregi.
- Töttra (Totra), 9, 338. 531; sjá  
 Tautra.
- Úföti, 10, 153; sjá Óföti.
- Ugla (Agla, Ögla, Havcloe), 1,  
 54. 55; 4, 19; 10, 386. Bær  
 á Strind í Þrándheimi í Nor-  
 egi; nú *Ugla*.
- Uiz, 9, 16; sjá Niz.
- Ulabstír (Ulaastír, Ulaþsstíri), 7,  
 68. 124; 10, 415. Nú *Ulster*,  
 norðrhluti Írlands.
- Úlfarsdalir (Úlfsdalir, Vífarsstól-  
 ar), 2, 146. Líkliga annaðhvert  
 í Guðbrandsdölum eða Eystri-  
 dölum, á Upplöndum í Noregi.
- Úlfasund (Úlbasund), 3, 36; 4,  
 67; 5, 129; 6, 42; 8, 187;  
 9, 32. 226; 10, 279; 11, 122.

- Sundib sunnanverbt við Stað og suðr frá Sæley, í Norðfirði í Firðafylki í Noregi; nú *Ulvvaag*; sbr. *Úlfssund*.
- Úlfkellsfjörðr (*Úlfreksfjörðr*), 4, 178. 218. Fjörðr austan á Írlandi.
- Úlfkellsland, 4, 51. Hérab sem Úlfkell smillingr reð fyrir. Líkliga í konungsríkinu Ostangeln á Englandi; sbr. Hringmararheiði.
- Úlfreksfjörðr, 4, 178; sjá *Úlfkellsfjörðr*.
- Úlfsdalir á Upplöndum, 2, 146; sjá *Úlfarsdalir*.
- Úlfssund, 1, 227. Líkliga sama sem *Úlfasund*.
- Úlgaria, 5, 37; sjá *Vulgaria*.
- Ullarakr (Aullarakr), 4, 157. 207. Bær á Upplandi í Svíaríki; líkliga við Fýrisár mynnib, skamt fyrir utan Uppsali.
- Ullinsakr (Ullinshof), 9, 526. Sveit á Raumaríki í Noregi; nú *Ullensager-sökn*.
- Unarheimr, 7, 310; 9, 264. 326. sjá *Onarheimr*.
- Undrseyjar (Undrsey), 8, 67. Ey í Mikla vatni (*Storsjö*) á Jamtalandi í Svíaríki; nú *Frösö* (*Freysey*) og smáeyjar kringum hana.
- Úngaraland (Ungaraland), 7, 99; 10, 417; 11, 415. Nu Ungarn.
- Ungarií, 1, 142. Þeir sem bjuggu á Ungaralandi.
- Unnardys (Uñnasdys), 8, 206. Höfn á Lista á Veströgðum í Noregi; líkliga sama sem nú kallast *Hummerdus*, hjá Húsabæ.
- Uppdalr, 4, 91; 8, 172. 192; 9, 14. 440, 528; 10, 154. Dalr fram af Orkadall í Orkdælafylki í Þrændheimi í Noregi; nú *Opdals-sökn*.
- Uppdalr, 9. 364. Dalr, líkliga milli Hakadals á Raumaríki og Habalands á Upplöndum í Noregi.
- Uppdalsskógr (Dalskógr), 8, 333; 9, 439. Milli Uppdals og Meðaldals, í Orkdælafylki í Þrændheimi í Noregi.
- Upphaugr (Upphöggr), 1, 170; 2, 36. Bær á Yrjum, norðan fram við Þrændheimsfjarðarmynni, í Naumdælafylki í Noregi; nú *Ophoug*.
- Upplönd (Uppland), 1, 2. 5. 10. 19. 21. 22. 57. 58. 60. 61. 68. 164. 170. 188. 232; 2, 58. 73. 97. 102. 130. 146. 153. 155; 3, 41. 42. 71. 74. 161; 4, 7. 10. 15. 16. 21. 27. 144. 167. 234. 239. 250. 286. 296. 378. 379. 384; 5, 44. 52. 104. 113. 150. 170. 222. 267; 6, 128. 185. 186. 191. 195. 213. 214. 267. 268. 284. 285. 287. 292. 328. 329. 330. 333. 341. 389; 7, 1. 5. 53. 118. 150. 177. 208. 240. 291. 292. 300. 309. 316. 324. 335; 8, 42. 47. 64. 77. 159. 177. 181. 273. 301-11. 322. 332. 333. 338. 430. 432. 440; 9, 1. 2. 11. 14. 15. 16. 41. 51. 65. 67. 83. 159. 177. 183. 217. 222. 232. 235. 263. 271. 290. 298. 304. 306. 311. 315. 317. 318. 323. 325. 335. 343. 347. 348. 352. 363. 365. 367. 377. 380. 386. 388. 393. 395. 397. 398. 401. 403. 406. 408-10. 433. 440. 441. 442. 444. 446. 456. 481. 483. 487. 488. 492; 10, 101. 154. 167. 168. 171. 178. 180-82. 272. 318. 336. 390. 396. 411. Þannig kallabist nokkuð af þeim herutum í Noregi sem lágu einna lengst frá sjó, nl. Raumaríki, Heiðmörk, þotn, Haðaland, Valdres og Guðbrandsdalir, stundum líka Hringaríki. Grænland, Eystridalir og þelamörk nefnast optast með sínum egin nöfnum, til dæmis 8, 47-og víðar. Upplanda-gramr, 7, 53; 10, 178. s. s. Noregskonung.

- Upplendingar, 1, 1. 6. 7. 190. 246; 2, 103. 104; 3, 73; 4, 8. 9. 80. 83. 104. 173. 250. 273; 5, 24. 62. 113; 6, 171. 284. 330. 338. 339. 341; 7, 1. 292. 316; 8, 316. 400; 9, 291. 363; 10, 181. 283. 318. 410. Innbúar Upplanda í Noregi.  
 Upplendskr, Upplenzkr, 2, 54. 146; 3, 157; 4, 167; 6, 241. 316; 7, 71. 292; 10, 363. Sá sem er af Upplöndum í Noregi. Upplenzkr hilmir, 6, 316; sama sem Noregskonúngr.  
 Uppsalahrekka, 5, 250. Brekka nálægt Uppsölum á Upplandi í Svíþjóð.  
 Uppsalaríki, 1, 115. Annaðhvort Uppland með höfubborginni Uppsölum, eðr allt Svíaveldi („Svíþjóð, Gautland hverttveggja og öll þau lönd er þar liggja til“).  
 Uppsalaþing, 4, 142. 160. 202. 203. 205. Þingid við Uppsali í Svíþjóð.  
 Uppsalar, 1, 2. 61. 115; 2, 224; 3, 79; 4, 24. 140. 142. 154. 56. 160. 199. 201. 205; 5, 245. 248. 338; 8, 245; 10, 198. 203. 284. Stabrinna „gömlu Uppsalar“ lá á Tiundalandi á Upplandi í Svíaríki. Uppsalar brukast ýmist um stabinn sjálfan, eða Uppsalaríki, sem líkliga hefir verið hérumbil sama og núverandi Uppland í Svíaríki. Uppsalakonúngr, 4, 162. 204. ss. Svíakonúngr.  
 Uppsviár, 3, 79; 4, 204. 206. 208. 209. Þeir sem bjuggu á Upplandi í Svíaveldi.  
 Upsi (Ofsi), 4, 29; 10, 209. Sveit á Vestfold í Víkinni í Noregi; sbr. Vestmar.  
 Urguröst, 4, 242. Dalr upp með Leginum í Guðbrandsdölum í Noregi; nú Rusten.  
 Urk, 11, 375. Borg á Vindlandi. Helmold kallar þessa borg *Wurle*, hvaraf líklegt er að Urk sé ránglesib fyrir Urle. Stabrinna lá skamt fyrir sunnan Rostock í Meklenborg, hérumbil þar sem áin Nebel fellr í VVarnow.  
 Usa (Ausa), 4, 242. Bær í Vága þingum í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Ursveld*.  
 Úsa, 6, 406. 407; 11, 189. Á, er fellr gegnum York-hérað og titi Humru á Englandi; nú *Ouse*.  
 Usna, 11, 386. 394. Eyjan *Usedom* í Pommern; norðvestr-bluti eyjarinnar kallabist *Ostrosna* eðr *Ostrosna*; sbr. Vozt-rosa, Fuznon og Fuir.  
 Ustir, 8, 164. sjá Ystir, Ástir.  
 Usudalir, 4, 242. Dalirnir suðr frá Usu í Vága þingum í Guðbrandsdölum í Noregi.  
 Usvíkr- (Usvíks-) eyjar, 9, 409. Eyjar nálægt Hornborusundi, á Ránríki í Víkinni í Noregi; nú í Bahuslóni í Svíaríki.  
 Útsteinn, 1, 14; 5, 14. 17; 7, 357; 9, 48; 10, 191. Konungsbi á Stafangsfirði á Rogalandi í Noregi, nálægt samnefndri ey sem nú kallast *Klosteroe*.  
 Útþrændir, 1, 36; 9, 251. Þeir sem bjuggu í þeim 4 fylkjum í þrándheimi: Orkdæla- Gauldæla- Strinda- og Stjórdæla-fylki.  
 Vackabjörg, 10, 154. sjá Valkaberg.  
 Vabafell, 8, 36. sjá Vazfell.  
 Vabey, 9, 48. Ey fyrir innan Bókn og Útstein á Rogalandi í Noregi.  
 Vabílsey, 9, 51. Ey á Sunnhörðalandi í Noregi; nú *Varildsöe*.  
 Vága, 4, 240. 242. 245. Bygd í Guðbrandsdölum í Noregi.  
 Vágar, 1, 306; 2, 3. 175; 7,

100. 121. 216. 344; 8, 40; 9, 340. 411. 469. Eyjarnar eystri og vestri *Vagen*, fyrir sunnan eyna Hin í Loföta fogaetadæmi á Hálogalandi í Noregi. Í Fm. S. 4, 177 nefnist *Vágafloiti* og *Vágastefna*.
- Vagnvík* á Strönd (Vagnvíkaströnd, Vagnvícustraund, líkliga eptir fljótum framburði), 7, 9; 10, 412. Vík með samnefndum bæ á Strönd í Eynafylki í Noregi, vestanfram við Þrándheimsfjörð, mótsvið höfðann Hefring; nú *Vagnvíg*; sbr. Strönd.
- Vágsbotn*, 8, 355. Botninn á Alrekstaðavág við Björgyn á Norðhörðalandi í Noregi.
- Vágsbotn*, 9, 30; 10, 153. Botninn á Björgynjarvág á Norðhörðalandi í Noregi.
- Vágsbrú*, 9, 248. 459. Á þessum stöðum sýnist sem Vágsbrú hafi legið í innri hluta Þrándheims; en í 9, 203 stendur með þerum orðum, að barist hafi verið á Strind, svo bæði Raumaþing og Vágsbrú hljóta að hafa verið þar.
- Vágsey* (Vogsey), 9, 20. 121. Annabhverf *Vagsöe* í Norðfirði í Fírðafylki, eða *Vagsöe* á Sunnmæri í Noregi.
- Valaberg*, 8, 408-10; sjá *Valkaberg*.
- Valagust*, (Valagaut), 11, 379. 380. 382. 39-94. 398. 400. Borg á Vindlandi; nú *Wolgast* í Pommern.
- Valbursherab* (Valbýrs- Valbýsherab), 11, 360. Hérað á Sjálandi í Danmörk; nú *Voldborg-Herred*.
- Valdalr* (Valldalr, Valdallir, Dalir), 3, 47; 4, 19. 28; 5, 19. 20. 22; 10, 398. Dalr, á Sunnmæri í Noregi, sem gengur frá Valdalsvík í Norðdalsfirði í austnorrð til Raumdals landamæris; nú *Valdal*.
- Valdelíkt*, 10, 87; sjá *Vallident*.
- Valdinsey* (Valdisey), 7, 129; sjá *Kvaddingsey*.
- Valdisholmr* (Valdisholmar?), 9, 362. 443. 501; 10, 154. 398. Holmr eða ey í Raumelfi, við Eidsberg á Vínghulmörk í Noregi; nú *Vallandsöe*.
- Valdres* (Valldres), 1, 2. 182; 4, 83. 271; 8, 57. 195. 440; 9, 11. 33. 91. 97. 105. 107. 143. 222. 226. 367. 373. 481. Fylki á Upplöndum í Noregi, milli Haddingjadals að sunnan, Haðalands að austan, Guðbrandsdala að norðan og Sogns að vestan; nú *Valders*.
- Valgaría*, 5, 37; sjá *Vulgaría*.
- Valinz*, 10, 87; sjá *Palenz*.
- Valkaberg* (Valaberg, Valkabjörg, Volkaberg, Vackabjörg), 8, 408-10; 10, 154. Hjá Oslo í Vikinni í Noregi.
- Valland* [Gallia], 1, 8. 108. 114. 144. 145; 4, 59. 60. 64-66. 374; 5, 140. 166. 257. 263; 7, 66. 77. 231; 11, 189. 200. 407. 416. Vestrhuti Frakklands, nl. Peita, Bretagne og einkum Normandi.
- Valldaholmi*, 3, 47. Líkliga rángskrifað, fyrir Valldali, sem flest handrit hafa.
- Valldalr*, 3, 47; 5, 19; sjá *Valdalr*.
- Valldi* (Fyr-Vald, rángt), 4, 65. Líkliga höfnin við skóginn Deir-VVald, nú *the Wolds*, fyrir innan Holdernes við Humruár mynnið á Englandi.
- Vallident* (Valledent, Valdelíkt), 10, 87. Nú staðrinn *Valladolíð* í konungsríkinu Leon á Spáni.
- Valskr*, 1, 144; 4, 51; 6, 75; 7, 44. 53. 57; 10, 89. 190; sá sem er úr Vallandi.
- Valsnes* (Hvalsnes), 7, 217. 345. Nesib við Valsfjörð, skamt fyrir norðan Yrjar í Naumdælafylki í Noregi.
- Valung* (Falong, Ánalöng og Án-

- alaung), 11, 377. 382. Hérað vestan á Re eða Rygen í Pommern, seinna kallað *Wolung* eða *Wollung* (Valungia).
- Vambarholmr, 7, 9, 12; 10, 412. Ey fyrir sunnan Bjarkey á Hálogalandi í Noregi; nú óþekkt.
- Vandilsbyggjar, 11, 252. Þeir sem bjuggu á Vendilskaga á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Vandilskagi, sjá Vendilskagi.
- Vánger, 4, 270; sjá Vors.
- Vánger (Vogr), 9, 528. Bær í Uppdali í Orkdælafylki í Noregi; nú prestssetrið *Vang*.
- Vapey, 7, 50; sjá Papey.
- Vápnfirðingar, 2, 239. Innbúar Vopnasfarbar í Sunnudalsþingi austan á Íslandi.
- Varbýnjar (Varþýnjar, Vavrþýnjar, Jarðýnjar), 7, 52; 10, 413. Hérað fyrir vestan vatnið Væni í Svíaríki.
- Varir, 8, 396. Bær í Noregi, á Hálogalandi?
- Varmadalr, 9, 373; sjá Marnadalr.
- Varnes (Vas- Varg-nes), 1, 36. Bær í Stjórðælafylki í Þrándheimi í Noregi; nú *Værnæs*; sbr. Örnæs.
- Varrandi, 4, 58. 59. Staðr á Peitulandi (*Poitou*) á Frakklandi, líkligast *Guerrandi*, skamt frá sjó milli ána Loire og Villaine, syðst í Bretagne.
- Varþýnjar (Varðýnjar), 7, 52; 10, 413. Hérað á Dals- eða Vermalandi í Svíaríki; sbr. Norð- og Sunn-dalr, og Vear.
- Vatn, 1, 249. Bær í Haukadäl í Dölum í Þörsnessþingi vestan á Íslandi.
- Vatzbær, 5, 25. Sveit eða þorp, austantil við vatnið Væni, á vestra Gautlandi í Svíaríki; nú *Vadsbo*-hérað.
- Vatzdalr, 1, 255. 265; 2, 6. 7. 13; 3, 20; 4, 28. Dalr með bygd í Húnavatzþingi norðan á Íslandi.
- Vatzdalsá, 2, 10. Á er fellr eptir Vatzdal í Húnavatzþingi norðan á Íslandi.
- Vatzfell (Vazafell, Vaðafell), 8, 36. Fjall í Surindafylki í Þrándheimi í Noregi; hálsinn á fjalli þessu gengr niðr undir Nibarós, og kallast nú *By-Aasen*.
- Vatzfjörbr (Vatnsfjörbr), 1, 236; 6, 348; 11, 412. Fjörðr fyrir innan Barðaströnd í Þörska-fjarbarþingi vestan á Íslandi.
- Vatzhorn, 2, 213. Bær við Haukadalsvatn í Dölum vestan á Íslandi.
- Vaurs, 8, 50. 364; sjá Vors.
- Vaursar, 10, 19; sjá Vorsar.
- Vaurþýnjar, 10, 413; sjá Varðýnjar.
- Vazafell, 8, 36; sjá Vazfell.
- Vear, 7, 52; 10, 413. Hérað fyrir vestan vatnið Væni á Dalslandi í Svíaríki; kannske núverandi *Vedbö*-hérað.
- Vebjargapíng, 6, 51. 54. 232. 252; 11, 216. 223. 286. Húf-ubþing Jöta, sem haldið var í Vebjörgum.
- Vebjörg (Vebjargir), 6, 51. 54. 232. 252; 11, 216. 223. 229. 230. 286. 353. 357. 359. 369. 370. Staðr á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Viborg*.
- Veddey, 9, 21. Ey, milli Hitra og Norðmæris í Noregi; nú *Vedöe*.
- Vedörey, 4, 373. Nú *Vaderöe* eða *Veiröe*, á Hallandi í Svíaríki.
- Ve-ey (Ve-eyjar), 7, 286. 288. 289; 9, 21. 483. Ey í Långfirði í Raumsdal í Noregi; nú *Vedöe*; sbr. Vercy.
- Vegini (Veggini, Vegginni, Veggenni, Veigini, Veiginni, Veggja), 8, 383. 395; 9, 6. 13. 17. 21. 26. 28. 30. 32. 36. 39. 81. 111. 115. 137. 145. 151. 155. 224. 226. Philippus af Vegini



- helt Borgarsýslu í Vikinni í Noregi; máske Vegin sé því sama sem nú bærinn *Vefen* í *Nordrehougs*-sókn á Hringaríki í Noregi, merkilegr af haugum og fornaldarleifum.
- Veggerstafr, 10, 272. Sama sem Veiga; sjá þetta nafn.
- Veggja, 8, 395; sjá Vegini.
- Veggjádarsund, 9, 21; sjá Sveggjádarsund.
- Veggjarsund, 5, 19; sjá Veggund.
- Veggir, 9, 37. Stallarnir í fjöllum um við Hvínisdal á Veströðbum í Noregi.
- Veggir, 1, 60; 4, 21. Klettarnir fyrir vestan eða utan Sótanes, á Ránríki í Vikinni í Noregi.
- Vegsjórr, 3, 167. Nú býrinn *Vexiö* á Smölöndum í Svíaríki.
- Veggund (Veigsund, Vigsund, Veggjarsund), 5, 19. Sundið milli Suleyjar og meginlands, í Borgundssókn á Sunnmæri í Noregi.
- Veiga, 3, 14; sjá Leiðrött: til 3 Bindis, sbr. 12, 66. Hüfbi, austnorðan á Arney, nú *Aren-öe*, norðast á Hálogalandi í Noregi, nú *Veggen*; Veiga var landamerki sjálfs Noregs að norðan, sbr. Veggerstafr.
- Veigsund, 5, 19; sjá Veggund.
- Veitaland, 7, 271; sjá Vettaland.
- Vellankatla (Vællankatla), 2, 234; 10, 298. Líkliga hver, nálægt Ölfus- eða Þingvalla-yatni í Árnessþingi sunnan á Íslandi.
- Vellir, 4, 110. Bær í Hýttardal í Þórnessþingi vestan á Íslandi.
- Vendilfolk, 11, 252. Þeir sem bjuggu á Vendli á Norðr-Jötlandi í Danmörk.
- Vendill, 11, 338. Herabíð frá Limafirði til Vendilskaga, á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Vendsýssel*. Innbyggjararnir Vandilsbyggjar og Vendilfolk.
- Vendilskagi (Vendelsskagi), 3, 211; 6, 258. 261; 7, 282; 11, 230. 252. 255. 262. Annaðhvert sama sem Vendill, eða Skaginn sjálfr á Norðr-Jötlandi í Danmörk; nú *Skagen*.
- Ver, 1, 251. Sveit milli Kúðafjöts og Mýrdalssands, og niðr frá Skaptártungunni, í vestri hluta Skaptafellsþings, austan á Íslandi. Sveitin kallast líka Álptaver.
- Veradalr (Væradalr), 1, 36; 3, 50; 4, 112. 236; 5, 61. 68. 86. 97. 125. 126. 205; 6, 36. 128; 9, 251; 10, 183. 399. Fylki í Þrándheimi í Noregi, milli Sparbyggjafylkis að norðan og Stjördals að sunnan; sbr. Verðlafylki og Verðælir; nú *Værdalen*.
- Veradalr, 8, 50. Líkliga rángt, sjá Leradalr.
- Verandi, 11, 358. Fylki á Smölöndum í Svíþjóð; sbr. Vernd.
- Verðlafylki, 4, 68; 5, 49. Fylki í Noregi, sem nær að Sparbyggjafylki að norðan, Skæna-fylki að vestan, Stjördlafylki að sunnan og Jamtalandi að austan.
- Verðælir, 4, 237; 5, 49. 58. 87; 9, 313. Innbúar Veradala eða Verðlafylkis í Þrándheimi í Noregi.
- Verey (Vereyjar, Verteyjar), 9, 483. Án efa rángt fyrir Veey eða Vebeyjar, sjá þetta nafn.
- Verma (Varma), 9, 407. Elfa, á Heiðmörk á Upplöndum í Noregi; nú *Vormen*.
- Vermabyggð, 9, 356. Sama sem Vermaland.
- Vermaland, 4, 155. 200; 5, 25. 44. 68; 6, 330; 7, 52; 8, 18. 19. 22. 27-29. 59-64. 182; 9, 93. 95. 191. 339. 341. 342. 344. 345. 349. 352-54. 358. 360. 363. 384. 396. 410. 513. 526; 10, 2. 27. 28. Nú *Værmeland* í Svíþjóð. Vermaland sýnist í fornöld hafa náð yfir nokkurn hluta Dalanna í Svíaríki. Eiðaskogr aðskildi Nor-

- eg (Vingulmörk) og Vermaland.
- Vermir, Vermar, 6, 330; 8, 60; 9, 339. 341. 343. 346. 347. 351. 352. 356. 357. 359. 410; 10, 28. Þeir sem bjuggu á Vermalandi í Svipjöb.
- Vernd (Verund), 3, 171. Staðr í samnefndu héraði á Smálöndum í Svíaríki; fyrstum *Vären-deherred*; líkliga setti hér því að lesast Verandi.
- Vervíkr (Vetvíkr), 9, 347. Tvö handrit nefna Simon í Vervíkum, ráðgjafa Hákonar konunga, líkliga af Upplöndum.
- Versir, 9, 478; sjá Vorsar.
- Vestbú, 11, 358. Hérab í Finn-eiði; nú *Vestbo í Jönköpings-leni* á Smálöndum í Svíaríki.
- Vestfirðingabúð, 2, 235. Bub á Þingvelli í Árnessþingi sunnan á Íslandi, er þingmenn af Vestrlandinu bygðu, meðan þeir voru á alþingi.
- Vestfirðingafjörðungir, 1, 267. 285; 2, 239. Vestrihluti Íslands, er Hvítá í Borgarfirði aðskilr frá Sunnlendingafjörðungi og Hrítafjarbará frá Norðlendingafjörðungi.
- Vestfirðingar, 1, 267. 285; 2, 235. 239; 10, 113. 114. Innbúar Vestfjarða, vestan á Íslandi.
- Vestfirðir (Firðir vestr), 9, 436; 10, 5. 113; 11, 158. Svo kallast firðir þeir, er frá hafinu skera sig inni landið norðvestan á Íslandi, frá Látrahjargi að vestan, allt til Horns að norðvestan. Innbyggjararnir nefnast Vestfirðingar.
- Vestfirzkr, 4, 318; 6, 297. Sá sem er af Vestfjörðum á Íslandi.
- Vestfjörðr (Vestrafjörðr), 7, 419; 10, 144. Fjörðr, norðvestan á eyinni Skíði í Sudreyjum.
- Vestfold, 1, 5. 6. 11. 17. 22. 47. 90; 4, 3. 7. 8. 10. 11. 13. 16. 23. 74. 88. 329; 8, 168; 9, 364. 365; 10, 167. 175. 177. 180. 196. 209. Landið fyrir vestan Foldina eða Oslo-arfjörð, og svo vestr með Víkinni í Noregi til Nibellar, því bæirnir Geirstabir og Holtar, sem seinna töldust til Agða, voru abstrastaðir konunganna á Vestfold.
- Vestfyldir (Vestrfyldir), 8, 396. 403. 406. 418; 9, 348. Innbúar Vestfoldar í Noregi.
- Vestland (Vinland), 6, 55. 75. Vestrsta eylandsins Rygen í Pommern; sjá Re.
- Vestmannacyjar, 1, 241; 2, 233; 9, 292; 10, 298. Eyjar, er liggja subaustan undir Íslandi, framundan Landeyjum.
- Vestmannaland, 4, 155. Nú *Vestmanland* í Svíaríki.
- Vestmar (Vestmarar), 4, 30; 10, 209. Fylki á Vestfold í Víkinni í Noregi.
- Vestnes, 8, 304. 307. 309. 337. 339. 343. Bær við Tresfjörðinn á Raumsdali í Noregi; nú *Vesnæs*.
- Vestrafjörðr, 4, 329. Fjörðrinn milli Loföta og meginlandsins á Halogalandi í Noregi; nú *Vestfjorden*.
- Vestrafjörðr, 9, 419; 10, 144; sjá Vestfjörðr.
- Vestra Gautland, 1, 115. 131; 2, 220; 3, 4; 4, 68. 139. 155. 180. 182. 198. 199. 295. 305. 368. 373; 9, 69. 191; 10, 72. 381; 11, 394. Vestrpartr Gautlands í Svíaveldi; sjá Gautland.
- Vestr-Agðir, 9, 40. Svo kallast vestri eða nyrðri hluti Egðafylkis frá Otursnesi, nú *Oddersnæs*, að austan, til Sýrár, nú *Sire*, að vestan; sjá Agðir.
- Vestra-hérab, 9, 269; sjá Vætta-hérab.
- Vestrein, 8, 268; sjá Stobreim.
- Vestrfyldir, 8, 396; sjá Vestfyldir.

- Vestr-Frakkland**, 11, 407. Vestrpartr Frakklands
- Vestr-Galicialand**, 11, 302; sjá Galizuland.
- Vestr-Gautar**, 4, 128. 159. 161. 182. 188; 7, 156. Innbúar Vestra-Gautlands í Sviaveldi.
- Vestribygd**, 2, 114. Vestri byggin á Grænlandi í Ameríku; afstaðan óviss.
- Vestri-Dalir**, 9, 396. Bygd í Guðbrandsdölum í Noregi.
- VestrLönd**, 1, 143; 4, 60. 68; 7, 63; 9, 416; 10, 119. 155. 275. 375. 385. Þessi lönd kölluðu Norðmenn enn fjórða hluta Evrópu, og reiknuðu þartil England, Skotland, Írland, Orknseyjar, Subreyjar, Valland á Frakklandi og fleiri.
- Vestr-saxar**, 1, 110. Innbúar fylkisins *Westsex* á Englandi.
- Vestrvindar**, 11, 398. Þeir sem bjuggu í vestrparti Vindlands (Pommerns).
- Vetrvíkr**, 9, 347; sjá Vervíkr.
- Vetta-hérað**, 9, 310. 368; sjá Vættahérað.
- Vettaland** (Veitaland), 7, 271; sjá Vættaland.
- Vettrahérað**, 9, 269; sjá Vættahérað.
- Víðdælir**, 2, 23. Þeir sem bjuggu í Víðidal í Húnavatzþingi norðan á Íslandi.
- Víðfirðingar** (Míðfirðingar), 3, 120. Þeir sem bjuggu í Víðfirði í Kibjafellsþingi austan á Íslandi.
- Víðfjörðr**, 3, 120. Fjörðr og bygð í Kibjafellsþingi austan á Íslandi.
- Víðheimr**, 10, 154. Bær í Eyjabúi í Guðbrandsdölum í Noregi; nú *Vedum*.
- Víðidalr**, 1, 265; 2, 23. Bygd í Húnavatzþingi norðan á Íslandi.
- Víðvík**, 1, 267. Bær í Skagafirði norðan á Íslandi.
- Vigdæld**, 9, 459. 466. 473. 491. 511. 516. 520. Bær á Strind í Þrándheimi í Noregi; sbr. Olafur af Vigdæld í Nafnaregistrinu.
- Vigdælskr**, 7, 4; sjá Viskdælskr.
- Viggja**, 1, 209; 5, 61. 237; 7, 6; 10, 412. Bær, sunnanframt á nesinu milli Orka- og Gaular-dalsfjarða, í Þrándheimi í Noregi; nú *Viggen*.
- Vigr**, 9, 402. 403; sjá Víngr.
- Vigr**, 9, 425. Nú eyjan *Wire*, fyrir norðan Hrossey í Orkneyjum.
- Vigrin**, 9, 402; sjá Víngr.
- Vigrsjör**, 9, 405; sjá Víngrsjör.
- Vigsund**, 5, 19; sjá Vægsund.
- Vigða**, 10, 389. Á í Naumudal í Þrándheimi í Noregi.
- Vik**, 7, 63; 10, 319. Bær nálægt Niðarósi inn frá Hlabhömrum í Þrándheimi í Noregi.
- Vik**, 8, 438. Bær við Sogusæ, í Sygnafylki í Noregi.
- Vik**, 11, 382. Bær á Vindlandi; nú *Wyck* eða *Wick* á nesinu *Wittow* á Rygen í Pommern.
- Vik**, 9, 29. mismunargrein 18. Sé þetta nafn ekki rángt, verður þar með að meina Hegravík við Björgyn í Noregi; sjá H.
- Vikar**, 7, 216. 344. Eyjar milli Váganna á Halogalandi og Byrðu í Naumdælafylki í Noregi; máskæ þær sömu og nú kallast *Vikter*, og liggja framundan norðrhuta Naumdælafylkis.
- Vikardalr**, 7, 4; sjá Vikarsdalr.
- Vikarnes**, 4, 1; sjá Niðarnes.
- Vikarsdalr**, 7, 4; sjá Viskardalr.
- Vikarskeið**, 1, 247. Sandr, fyrir vestan Eyrar (Eyrarbakka) í Árnessþingi sunnan á Íslandi.
- Vikdælskr**, 7, 4; sjá Viskdælskr.
- Vikin** (Vic, Vik), 1, 11. 18. 19. 21. 26. 28-30. 37. 47. 52. 59-61. 68. 87. 90. 132. 163. 183. 232. 276-79. 286; 2, 80. 97. 105. 128-30. 133-34.

136. 143. 155. 216-17. 284;  
 3. 13. 15. 40. 42-43. 54. 74.  
 80. 91. 135. 179. 199. 228;  
 4. 10. 14-16. 20. 37. 94. 95.  
 105. 118-21. 123. 126-28. 164.  
 168. 184. 211. 250. 286. 287.  
 294. 306. 314. 373. 385; 5,  
 8. 9. 11. 100. 115; 6, 28.  
 57. 119. 233. 239. 247. 264.  
 296. 310. 325. 330. 333. 392.  
 393. 399; 7. 1. 3. 4. 17. 22.  
 23. 27. 54. 56. 118. 127-29.  
 177. 179. 184. 199? 206. 209.  
 211. 213. 218. 220. 222. 232.  
 242. 246. 248. 250. 252. 253.  
 255. 256. 267. 268. 270. 282.  
 283. 291-94. 298. 301. 303.  
 304. 308. 312-13. 315. 316.  
 318. 320. 332. 334. 337. 338.  
 341. 346. 348. 361; 8, 19.  
 27. 28. 44. 47. 59. 60. 63.  
 77. 80. 105. 106. 127. 129.  
 132. 133. 156. 159. 160. 165.  
 168. 171. 177. 185. 186. 193.  
 243. 245-48. 259. 266. 273.  
 275. 282-84. 292. 295. 297.  
 304. 310. 327. 330. 332.  
 340. 391. 395. 416. 418.  
 422. 425. 426. 430; 9, 1. 2.  
 4. 5-7. 10. 11-15. 17. 29. 43.  
 49. 51. 54. 63. 67. 69. 81.  
 91. 109. 111. 113. 143. 177.  
 185. 216-18. 221-24. 227.  
 231. 238. 253. 259. 263. 266-  
 69. 270-72. 274. 275. 290.  
 296-99. 300. 309-11. 317.  
 318. 320. 321. 323. 325. 336-  
 38. 342. 345. 346. 367. 368.  
 371. 374. 376. 386. 388-89.  
 390-93. 396. 399. 412. 413.  
 416. 426. 428. 429. 434. 437.  
 441-44. 446. 452. 453. 456.  
 459. 473. 483. 485. 494. 495.  
 497. 499. 501. 503. 504. 525.  
 526. 529; 10, 2. 6. 27. 31.  
 33. 44. 45. 52. 59. 60. 64-65.  
 69. 72-74. 81. 90. 91. 95. 98.  
 101. 114. 115. 118. 119. 154.  
 162. 214. 215? 252. 272. 327.  
 411. 420. 431; 11, 41. 111.  
 116. 118. 155. 156. 345. 388.

422. 437. Vikin austr, 4, 314;  
 11, 388. Þannig kallaðist bæði  
 floi sá er frá subvestri skerst  
 inni Noreg, og löndin kringum  
 hann; að austan var Gautelfr  
 landamerki Vikrinnar, og kall-  
 ast þar opt landsendi, því  
 þar var líka landamæri Noregs-  
 rikis; löndin austanfsjarðar í  
 Vikinni voru Ránriki, Vingul-  
 mörk og Austfold; að vestan  
 nefnast landamæri Vikrinnar  
 ýmist Lifandisnes, eða Rýgjar-  
 hit, sem var vestr takmark Vest-  
 foldar. Innbyggjararnir Vik-  
 verjar, og sá sem er úr Vikinni  
 Vikverskr, sjá þessi nöfn. Vikin  
 austanfsjarðar, 7, 177.

Vikingavágr, 9, 20. 32. 143. 226.  
 Höfn og bær sunnaná eyinni  
*Borknæsa* í Sogni í Noregi.

Vikingavöð, 11, 369. Örnefni á  
 Sjalandi í Danmörk; okunn-  
 igt. Líkligast nú *Vidskinde-  
 Veile*, sem áðran efa hefir nefnd  
 verið Vöð eðr *Vaðlar*. Súhm  
 getr og til það hafi verið nálægt  
 Kallundborg.

Vikmarr, 7, 357. Eiginliga sjór-  
 inn í Björgynjarvági, svo kall-  
 að eptir Hegravík; sjá H og B.  
 Vikur (Pikur), 8, 272. Líkliga  
 héraðið *Wieck* á Eistlandi.

Vikverjar (Vicverjar), 1, 7. 12.  
 18. 22. 49. 58; 2, 300; 4,  
 9. 11. 14. 16. 20. 123. 126.  
 161; 7, 220. 234. 251. 255.  
 269. 293. 309. 334. 346; 8,  
 117. 130. 231. 232. 237. 304;  
 9, 189. 299. 309. 331. 348.  
 499. 502. 506. 507. Innbúar  
 Vikrinnar í Noregi.

Vikverskr, 1, 170. 185; 7, 241.  
 245. 269; 8, 140. 301. 343.  
 Sá sem er úr Vikinni í Noregi.  
 Vilfarstolar, 2, 146; sjá Úlfarsdalir.  
 Vilhjálmsbær, 4, 54. Býr í  
 Gristupollum, vestan á Frakk-  
 landi.

Vimund, 3, 135. Nes, norðar-  
 liga á Finnmörk í Noregi.

- Vina, 6, 406. Á i Englandi?  
 Vina, 1, 63; 4, 298. Fljót á Bjarmalandi; nú *Dwina* í Rússlandi.  
 Vinborg (Vindborg, Vindberg), 11, 393. Borg á Vindlandi, eða máske hérabíð *Wanzlow* á Usedom í Pommern.  
 Vindabygbir, 11, 306. Sama sem Vindland.  
 Vindaferb, 7, 340. s. s. Vindalíb.  
 Vindagarðar, 11, 304. Sama sem Vindland.  
 Vindberg (Vindborg), 11, 393; sjá Vinborg.  
 Vindland (Vinland, Vinnland, Vendland, Veinland, Vinþland), 1, 101. 103. 105. 115. 116. 122. 124. 130. 133. 134. 145. 154-56. 161. 164. 185. 222; 2, 132. 244. 245. 285. 287. 288. 290. 292-95. 297. 298. 308; 3, 4. 19. 29. 32-35. 63; 4, 36. 179. 180; 5, 100. 132. 145. 182. 246. 247; 6, 55. 133; 7, 195; 9, 3. 71. 219; 10, 23. 45. 82. 83. 96. 233. 239. 275. 285. 309. 310. 334. 337. 339-41. 343. 351. 370. 392-94. 403; 11, 73. 106. 107. 179. 207. 213. 233. 249. 301-307. 344. 361. 373-78. 380. 381. 389. 392-94. 398. 401. 402. 414. 419. 421. Sá hluti Austrvegs sem Vindr ebr Slavar bygðu, nl. frá Sle eða Slésmunna, landamæri Danmerkr, og svo öll löndin austr með Eystrasalti til Vveichselsfljotsins; stundum er Vindland látib ná austr á Kurlandi. Á suðrböginn náði Vindland til Saxlands, Polinalands og Ermlands. Oðersfljót var takmark milli Austr- og Vestr-Vinda.  
 Vindlandsfarar, 10, 46. Þeir sem eru í færum til Vindlands.  
 Vindlendr, 11, 233; sama sem Vindr.  
 Vindr, Vindir og Vindar (Austrvindar og Vestrvindar), 1, 28. 105. 124. 125. 160. 183; 2, 131. 290. 299. 314. 329; 3, 4. 32. 34; 4, 30. 52; 5, 132-34. 149. 150. 360; 6, 53. 55. 56. 61. 63-65. 67. 69. 90. 132. 290. 339. 340. 387; 7, 188-92. 213. 334. 349; 10, 45. 362; 11, 42. 207. 208. 233. 245. 249. 295. 298. 303-306. 361. 374-77. 380. 381. 383. 389-91. 393-95. 399. 402. 419. Innbuar Vindlands.  
 Vindverskr (Vindveskr), 1, 290. 293; 4, 204; 6, 67; 9, 3. Sá sem er af Vindlandi.  
 Vingsjór (Vingsrjór, Vigrsjór, Fingisjór), 9, 405. Stöðuvatn í bygðinni Vingri í Eystriðölum í Noregi; nú *Vingersøe*. Vatn þetta náði að Eibaskög.  
 Vindr (Vigrin, Vigr), 9, 351. 402. 404. Bygd við Vingsrjóinn, stöðuvatn í Eystriðölum í Noregi; nú *Vingers* sokn, í hverri *Kongsvinger* ligger.  
 Vingulmörk (Vingulmerk, Bringulmerk), 1, 6. 22. 90; 4, 8. 16. 23. 144; 10, 168. 169. 175. 177. 181. 210. Stórt herab, subaustan við Vikina í Noregi; kringum Vingulmörk lagu Rannriki, Markir, Eibaskögr eða Vermaland, Raumariki, Austfold, Foldin og Vikin; nokkr hluti Vingulmarkar kallast seinna Borgarsýsla.  
 Vinisdalr, 9, 18. Líkliga sama sem Hvínisdalr á Veströðum í Noregi; nú *Kvínnesdal*.  
 Vinland, 9, 3; sjá Vindland.  
 Vinland, 6, 55; sjá Vestland.  
 Vinland hið góða, 2, 246. Land í Ameríku; þess réttu afstöðu sannar það af Felaginu nú útgefna rit: *Antiquitates Americane*.  
 Vinþar, 7, 340; s. s. Vindr.  
 Visidallr, 9, 117. Bær í Vikinni í Noregi, máske í Borgarsýslu.

Vísingsey eða Vísingsey, 9, 71. 219. 380. 385. Ey í vatninu *Vetter* á Smálöndum í Svíaríki; nú *Vísingsö*.

Víská, 9, 13. 113. Á á Hallandi í Svíaríki; nú *Vískjed* eða *Ásklostersd*.

Vískardalr (Vikar- Vikars- dalr), 7, 4. Dalr, eptir hvörjum Víská rennr, milli Kóngsbakka og *Varbjerg* á Hallandi í Svíaríki; nú *Vískedal*.

Vískdælskr (Vik- Vig- dælskr), 7, 4. Sá sem býr í Vískardal á Hallandi í Svíaríki.

Vístorð (Orð), 7, 315. Bær eða ey í Noregi, sjá Grímr frá Vístorð í mannanafnaregistrinu.

Vítu, 8, 105. Bær eða ey í Noregi; sjá Þrándr frá Vita í mannanafnaregistrinu.

Víaltr (Vitulir), 1, 69. Bær, í eða nálægt bygbinni Skaun á Heiðmörk eða Raumaríki í Noregi.

Vizmarhöfn, 11, 351. Höfn við stabinn Vismar í Stórhertogadæminu Mecklenborg í Þýzka-landi.

Vogar sjá Vágar.

Vogr, 9, 528; sjá Vángur.

Vogr (Rogr), 9, 48. Vík nálægt Fjörbyrjusundi á Rogalandi í Noregi.

Vogsey, 9, 20; sjá Vágsey.

Volkaberg, 8, 408. 410; sjá Valkaberg.

Volsúngar, 7, 97; sjá Völsúngar.

Vorðungaborg (Norðungaborg), 11, 401. Borg á Sjálandi í Danmörk; nú *Vorðingborg*.

Vors, 4, 270. Bær á Vors á Norðhörtalandi í Noregi, kallast líka Vángur; nú er báðum nöfnunum slengt saman í eitt, og bærinn kallaðr *Vosse-Vængen*.

Vors (Vaur, Vörs, Vös), 1, 64. 251; 3, 74; 4, 270; 8, 48. 50. 193. 364; 9, 32. 226; 10, 297. Svo kallast sá hluti

Norðhörtalands í Noregi, er gekk lengst uppi landið milli Sögnis að norðan, Harðángs að sunnan og Haddingjadals að austan. Innbyggjararnir Vorsar; sjá þetta nafn.

Vorsar, 7, 4. Þeir sem bjuggu á Vors á Norðhörtalandi í Noregi. Voxerni, 7, 52; sjá Foxerni.

Vostrosa, 11, 399. Borg á Tikarey á Vindlandi fyrir norðan Valagust og vestan Översjöts mynnið, mäske Veströsa (Wüsterhausen), mótsett Auströsi (Österose) á eyinni Usedom í Pommern.

Vulgaría (Úlgaría, Valgaría), 5, 37. Hérað eða fylki í Garðaríki, nú Rússlandi, austr við elfuna Volga, þar sem hún við Kasan sveigir subrávið; ríki þetta nabi subr undir *Saratow*; höfubborg þess var *Bular* og innbyggjararnir kölluðust Búlgarar.

Væbusund, 9, 505; sjá Beðjunsund.

Vællankatla, 10, 298; sjá Vellankatla.

Vænr, 4, 118; 6, 333. 338; 7, 52. 53. 316; 9, 407. Vatn í Vestra Gautlandi í Svíaríki; nú *Veneren*.

Væradalr, 3, 50; sama sem Verald.

Væringi, 5, 221. Maðr úr liði því er kallast

Væringjar, 5, 111. 137-39. 221. 364; 6, 135. 138. 141. 144. 147. 157. 158. 160. 163. 167. 168; og

Væringjalíð, 11, 162. Norðmenn þeir er gengu á málá hjá Miklagarðs stólkönungi; uppruni nafnsins er óviss.

Vættaland (Vettaland, Veitaland), 4, 122. 123; 7, 271. Storbýli í Vættahéraði á Ránríki í Noregi; nú *Vættaland*.

Vættahérað (Vettrar- Vestra- Vettra- Vetta-hérað), 9, 269.

310. 368. Sá hluti Ránríkis í Víkinni í Noregi, er vissi austr til Svínasunds; nú *Vátteherred* í Bahusleni í Svíaríki. Völlr, 6, 172. Bær í Rángarþingi sunnan á Íslandi; sbr. Valgarðr af Velli í nafnaregistrinu. Völlr, 9, 429. Bær, í Noregi? sbr. Eilifr af Velli í nafnaregistrinu. Völsungar (Volsungar), 7, 97. Ættmenn Völsungs konungs. Völunes, 9, 20. Líkligast norðvestr oddi eyjarinnar *Sartor* á Norðhörðalandi í Noregi; nú *Follentæs*. Vörnu, 9, 299. 302; 10, 160. Konungssetr og seinna klaustr, nðr við Foldina í Borgarsýslu á Vingulmörk í Víkinni í Noregi; nú stórbýlið *Vernekløster*. Vörsar (Vaursar, Vorsar), 7, 4; 8, 51. 124. 127; 9, 478; 10, 19. 385. Þeir sem bjuggu á Vors á Norðhörðalandi í Noregi. Vös, 3, 106. 107. 119. Sama sem Vörs eða Vors; sjá þetta nafn. Vvtofs- eða Vvtolfs-næs, 9, 172; sjá Titolfsnes.

**Y**lfi, 2, 1. Líkliga sama sem nú *Ulvøe* í sundinu milli eyjanna Eystri-vága og Hin eða Hind-eyjar á Halogalandi í Noregi. Yppon (Hippona), 11, 415. Borg í Númidíu í Affríku, við Bóna í Alsírsríki. Yrjar (Yrar), 1, 63. 170; 2, 36. 49; 3, 108. 175; 6, 283; 7, 7; 10, 183. 322. Subvestr tangi Naumdælafylkis, norðanfram við þrándheimsfjarðar mynni í Noregi; nú *Örelandet*. Yspanía (Hispania), 11, 416; sama sem Spanía. Ystir (Uster), 8, 164. Bær á Strind í þrándheimi í Noregi; nú *Oust*; sbr. Ástir. Yxney, 2, 214; sjá Öxney.

Yxney (Öxøe), 9, 20. 121. Ey á landamæri Raumsdals og Sunnmæris í Noregi; nú *Öxenøe*; sbr. Lángey.

**Þ**áingbrandshöfn, 2, 198. Hróf eða naust, í Leiruvági í Álptafirði syðra, á Austfjörðum á Íslandi.

Þáingbrandslækr (Brandslækr), 2, 202. Lækr nálægt Skinnastöðum í Axarfirði í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.

Þáingbrandspöllr, 2, 202. Við Mývatn í Þingeyjarþingi norðan á Íslandi.

Þareyjarfjörðr (Barreyjarfjörðr), 10, 122. Hafbó milli Hjaltdals og Orkneyja; líkliga svo kallað af Friðarey, nú *Fair*, sem liggir milli nefndra eylanda; og Þareyjarfjörðr stýtt fyrir Friðareyjarfjörðr.

Þarfar, 8, 420. Þorp eða býr nálægt Sótanesi á Ránríki í Víkinni í Noregi.

Þauskadals, 6, 112. Dalr í þrándheimi í Noregi.

Þelamörk, 1, 6. 237; 2, 252; 4, 8; 5, 215; 7, 246. 320. 326; 8, 19. 30. 37. 432; 9, 55. 175. 367; 10, 354. Hérað í Noregi milli Vestfoldar, Hringaríkis, Harbángs, Rogalands og Agða, og nabi til sjafar í Víkinni í Noregi; nú *Tellemarken*.

Þernunes, 3, 107. Nes við Reibarsfjörð í Kibjafellsþingi austan á Íslandi.

Þexdalr, 7, 9; 10, 412. Dalr upp frá Áfirði í Naumdælafylki í þrándheimi í Noregi.

Þjálvahellir, 10, 261. Suðr frá Agðanesi á Norðmæri í Noregi.

Þillir, 8, 398. 403; 9, 313. Þeir sem bjuggu á Þelamörk í Víkinni í Noregi.

Þinarós, 8, 338. Þinarár mynnið, vestanfram við þrándheimsfjörð

- í Noregi; er annars óþekkt, en setti að vera mótsvið höfnina Flakka. Samanhengið sýnir að „Niðarós“ er rángt.
- Þingamannalið (Þingamenn), 4, 52; 5, 155; 11, 158. 184-5. Danskt mála-lib sem Sreinn konungur tjuguskegg setti í Eng-landi til landvarnar.
- Þinganes (Dinganes), 1, 95. Nes á landamæri Sogns og Norð-  
hörðalands í Noregi; nú *Din-  
genæs*.
- Þingeyrar, 3, 163; 10, 371. Bær í Húnavatningi norðan á Ís-landi. Her var forðum aðal-  
þingstaðr Húnavetninga, hvaraf bærinn tók nafn, og sveitin umhverfis, er kallast Þingið; seinna var hér sett klaustr, og var bærinn þá nefndr Þing-  
eyraklaustr, og heitir enn því nafni, þó klaustríð sé fyrir laungu aftekið.
- Þingvöller, 8, 395; 9, 15. 115. 465. Bær á Norðmæri í Noregi.
- Þingvöller, 3, 102; 4, 279; 5, 240; 6, 266. Bær í Þingvalla-  
sveit í Árnessþingi sunnan á Íslandi.
- Þjota (Þjót), 6, 258. 260. Sveit við Límajörð á Norðr-Jótlandi í Danmörk; nú *Thy*.
- Þjotmýrar (Þjotsmýrar), 8, 89; milli Niðarelfu á Strind og Gaulár í Gaulardal í Þránd-  
heimi í Noregi.
- Þjolarnes, 6, 254. 255. Nes á Norðr-Jótlandi í Danmörk; líkliga inni landinu við *Guden-  
aae*, máské nálægt höfuból-  
inu *Tjele*.
- Þjorsá, 3, 99. 204. 213; 10, 97. 113. 114. Á er aðgreinir Ráng-  
ár- og Árness-Þing, sunnan á Íslandi.
- Þjorsárdalur, 2, 207. 208; 10, 297. Dalr í Árness-Þingi, sunn-  
an á Íslandi.
- Þjorslundr (Þjorslund), 11, 231; sjá Þorslundr.
- Þjótandi, 5, 9. Skagi á Sunn-  
mæri í Noregi.
- Þjóta, 1, 306; 2, 144. 164. 166. 167. 175; 4, 231. 232. 239. 275. 371-73; 5, 2. 4. 36. 71. 85. 124. 237; 6, 27. 377; 8, 370. Ey á Hálogalandi í Nor-  
egi; nú *Thjætöe*.
- Þissisey, 10, 123. Bær eða ey í Noregi.
- Þjörn, 8, 137. 420. Bær á Rán-  
riki í Víkinni í Noregi; nú *Tjorn* í Bahuslæni í Svíaríki.
- Þoptyn, 10, 154. Bær í bygðinni *Froen* í Gubbrandsdölum í Noregi; nú *Totte*.
- Þoptyn, 10, 379. Bær í bygðinni *Dofrum* í Gubbrandsdölum í Noregi.
- Þorgilsbær, 9, 359. Bær á Strönd á Vermalandi í Svíaríki.
- Þorleifshaugr, 3, 101. 102. Forn-  
mannshaugr norðr frá lögrétu á Þingvelli, í Þingvallasveit í Árnessþingi sunnan á Íslandi.
- Þornberg (Þornsberg, Þörnberg), 9, 459. 491. 492. Bær í Noregi.
- Þórsá (Þórsey rángt), 7, 234; 9, 424. Fljót og samnefndr bær á Katanesi norðan á Skotlandi; nú *Thurso*.
- Þórsbjörg, 1, 12; 4, 12; 8, 335. 338. 372. Klettur í Stabur-  
bygðinni norðan við Þrándheims-  
sjörð í Noregi; nú *Thorsberg*.
- Þórsey, 7, 234; sjá Þórsá.
- Þórsey, 9, 17. Ey skamt fyrir sunnan Orðost á Ránriki í Vík-  
inni í Noregi; nú í Bahuslæni í Svíaríki.
- Þórhöfn, 2, 92. 95. 116; 4, 343. Höfn á Straumsey í Fær-  
eyjum; nú býrinn *Thorshavn*.
- Þórsabakki, 10, 40. Við Elfinna á Vestra-Gautlandi í Svíaríki, mótsvið Ljóbhus.
- Þórslundr (Þjorslundr), 11, 231. Ey sunnanverðt við Fjón í Danmörk; nú *Taasinge*.
- Þórsnessþing, 2, 214; 10, 113



Nokkr hluti vestrlandsins á Íslandi, sem yfirgreip núverandi Hnappadals- Snæfellsness- og Dala-sýslur; þorsnes sjálft liggir við Álptafjörð í Helgasellssveit.

Þorsteinsþorp, 11, 352. Þorp, skamt frá Hroiskeldu á Sjálandi í Danmörk; nú *Taastrup*.

Þoruberg, 9, 459; sjá Þornberg.

Þorvaldsklaustr, 1, 275. Klaustr í Garðaríki við fjallið Dröfn; líkliga í eða við stabinn Polozk við *Düna* fljótið í Rússlandi.

Þotn, 1, 6; 4, 9. 83. 249. 272. 287; 8, 257; 9, 233. 312. 316. 370. 381; 10, 167. 181. 210. Sveit á Upplöndum í Noregi, fyrir vestan vatnið Mjör, milli Háðalands og Heiðmerkr.

Þrándarberg, 9, 97. Bær í Noregi.

Þrándarnes, 4, 254. 270. 277; 7, 122. 133. 134. 136. 142. Nes norðaná eyinni Hinn á Hálogalandi í Noregi; hér var þrándarness- eða Arnarheimsþing haldið; nú kallast nesid *Trondenæs* eða *Tronæs*.

Þrándheimr (Heimr, Norðheimr, þrondheimr), 1, 4. 7. 13. 18. 20-22. 31. 36. 37. 47. 49. 52. 55. 57. 62-66. 82. 89. 133. 164. 183. 192. 203-4. 218. 220. 227. 232. 276. 306; 2, 26. 34. 35. 49. 59. 69. 97. 105. 116. 117. 119. 120. 143. 144. 153. 158. 160. 165. 167. 185. 189. 206. 212. 215. 247. 252. 260. 266. 275; 3, 13. 14. 42. 46. 50. 52. 54. 62. 94. 108. 122. 131. 172. 195. 221. 225. 228; 4, 7. 9. 11. 14-16. 18. 19. 22. 23. 68. 91. 94. 105-8. 115. 123. 211. 230-34. 237. 238. 251. 273. 279. 280. 314. 315. 325. 341. 384; 5, 2. 3. 16. 18. 28. 30. 31. 42. 49. 50. 52. 68. 100. 102-4. 108. 115. 120. 124. 131. 149. 153. 179. 306; 6, 24. 27. 31. 34. 47. 54. 63. 98.

109. 195. 201. 233. 235. 237. 244. 247. 251. 266. 271. 285. 286. 348. 404; 7, 1. 2. 6. 10. 22. 63. 122. 123. 127. 128. 138. 206. 207. 223. 228. 230. 240. 246-48. 255. 267. 268. 282. 284. 285. 300. 309. 310. 320. 323. 332. 335. 350. 355; 8, 41. 70. 71. 82. 108-10. 127. 148. 150. 159. 160. 164. 167-69. 178. 180-82. 185. 194. 248. 258. 283. 285. 297. 309-11. 322. 326. 327. 331. 333. 339. 342. 364. 365. 367. 373. 394; 9, 1. 7. 11. 29. 32. 48. 51. 61. 63. 67. 79. 89. 91. 105. 107. 113-15. 119. 137. 143. 171. 177. 205. 207. 209. 211. 216. 217. 222. 226. 229. 231. 233. 234. 238. 247. 251. 258. 259. 276-79. 281. 288. 293. 294. 298. 308. 314. 317. 325. 336. 341. 343. 373. 381. 388. 412. 416. 418. 427. 429. 433. 434. 438. 439. 440. 442. 444. 446. 448. 452. 453. 456. 457. 459. 460. 466. 468. 483. 485. 486. 492. 493. 525. 527-29; 10, 2. 3. 5. 8. 9. 42-45. 50. 58. 60. 64. 79. 84. 85. 90. 98. 117. 119. 142. 157. 158. 183. 184. 186. 189. 272. 279. 306. 309. 322. 323. 382. 386. 399. 406. 412; 11, 120. Þannig nefndist sá hluti Noregs sem lá kringum fjörð þann inn mikla er gengr inni landið milli Norðmæris að sunnan og Naumudals að norðan; sveitir í Þrándheimi köllubust fylki, og voru 8 að tölu, nl. Örkdælafylki, er náði niðrundir Agðanes og greindi Þrándheim frá Norðmæri, Gauldælafylki, Strindafylki, Stjór- eða Stordælafylki, Skeynafylki, Verdælafylki, Sparbyggjafylki, og norðanfram við Þrándheimsfjörð Eynafylki, sem á þann bóginn aðskilr Þrándheim frá Naumudal; Innbyggjarar síðarst nefndra

- 4 fylkna köllubust Innþrænd-  
ir; í hinum 4 fylkjunum Út-  
þrændir.
- Þrændheimsmynni, 1, 55; 4, 19;  
7, 217. 220. 345. 346; 8, 70.  
84. 159. 177. 373; 9, 59.
- Þannig kallast fjarðar-mynnið  
við Agðanes og út frá því.
- Þraungi (Þröngvi), 8, 338; líkliga  
ey mótsvið þínarós við Þrænd-  
heimsfjörð í Noregi.
- Þrendr, 7, 339; sjá Þrændir.
- Þreysmosi, 11, 369; sjá Freys-  
mosi.
- Þrimuskógar, 8, 424; sjá Tunnu-  
skógar
- Þrymlingar, 9, 40. 43. 46. 165.  
169. Þrir klettar á meginland-  
inu á Norðröðum mótsvið  
Þrumey í Víkinni í Noregi.
- Þrælberg, 7, 276. 278; 8, 316.  
318; 9, 374. 506. Bergið við  
Oslo í Víkinni í Noregi.
- Þrælacið (Eið), 1, 24Γ; í Vest-  
mannaeyjum sunnan á Íslandi.
- Þrændalög, 1, 13. 19. 26. 32.  
36. 52. 94. 164. 203. 219.  
220; 2, 36. 49. 253; 3, 19.  
52. 60; 4, 61; 5, 117. 139;  
6, 18. 24. 100. 269; 7, 259.  
267. 299. 300. 303; 8, 11.  
108. 110. 311. 339. 371; 9,  
7. 61. 79. 93. 97. 99. 107.  
171. 177. 203. 222. 291. 315.  
325. 330. 336. 497. 525; 10,  
43. 272. Sama sem Þrændheimur  
í Noregi.
- Þrændir (Þröndr, Þrendr), 1, 7.  
12. 18. 21. 31. 33. 37. 38.  
49. 53. 55. 62. 82. 187. 218.  
233. 306; 2, 34-36. 43. 44;  
3, 73. 99; 4, 9. 11. 14. 15.  
19. 55. 59. 85. 106. 107. 314;  
5, 19. 58. 71. 78. 104. 112.  
113. 127. 205. 352. 353; 6,  
19. 20. 24. 30. 37. 38. 77.  
81. 91. 169. 233. 264. 284.  
315. 387. 439; 7, 1. 4. 15.  
43. 153. 206. 228. 255. 259.  
267. 291. 299. 300. 303. 309.  
311. 326. 328. 334. 339; 8,
108. 110. 118. 377; 9, 231.  
247. 255. 311. 427; 10, 57.  
184. 273. 312. 381. 399. 401.  
410. 427. Innbuar Þrændheims  
í Noregi.
- Þrænzkr, 1, 233; 2, 70. 307;  
5, 79. 119. 361; 6, 24; 7,  
14. 43. 224. 229. 350; 8, 356.  
365; 9, 8. 412; 10, 349. Sá  
sem er úr Þrændheimi í Nor-  
egi. Þrænzkr gramr, 5, 361;  
sama sem Noregskonungur.
- Þröndr, 7, 336. 339; sjá Þrændir,  
Þröngvi, 8, 338; sjá Þraungi.
- Þufa (Þugn), 8, 396. Múske nú-  
verandi Thuv á Rogalandi, eða  
Tom á Vingulmörk í Noregi;  
eptir sem Þufa eða Þugn slútt  
rettara; sbr. í nafnaregistrinu  
„Simon af Þufu.”
- Þumla, 6, 311; sbr. 12, 155.  
Örnefni nálægt Gautelfi.
- Þursasker, 10, 34. Sker við nú-  
verandi *Thurso-bay*, norðan á  
Katanesi á Skotlandi.
- Þvátta, 2, 197. 201. Bær í Kibj-  
afells-Þingi austan á Íslandi;  
sbr. Þverá.
- Þverá ytri, 1, 251. Bær í Eyja-  
firði norðan á Íslandi.
- Þverá syðri, 1, 251; 3, 88; 5,  
314; 10, 61. Bær í Eyjafirði  
norðan á Íslandi; seinna Munka-  
Þveráarklaustur.
- Þveráreyrar, 10, 61; við Þverá  
syðri í Eyjafirði norðan á Ís-  
landi.
- Þverá, 10, 297. Bær í Álptafirði  
í Kibjafells-Þingi austan á Ís-  
landi; sbr. Þvátta.
- Þveráþing, 10, 114. Þannig kall-  
ast núverandi Borgarfjarðar- og  
Mýra-sýslur á Íslandi frá Hval-  
fjarðarbotni að Hítará; Hvítá,  
sem nú er sýslaskil, skipti  
Þinginu í tvo parta nl. Þver-  
áþing fyrir sunnan og vestan  
Hvítá.
- Þverbrekka, 2, 63. 68. Bær í  
Vablaþingi norðan á Íslandi.
- Þveræingr, 2, 68. 89. Viðnefni

- Einars Eyjólfssonar, er bjó á syðri þverá í Eyjafirði norðan á Íslandi.
- Þýðerska (þýðeska ríki), 9, 487. Sama sem Þýzkaland.
- Þýðerskr (þýðskr, þýðeskr, þýðverskr, þýverskr, þýzkr), 8, 248, 250; 9, 451; 10, 47. Sá sem er frá eða ættaðr úr Þýzkalandi.
- Þýðeskr, 9, 451; 10, 23, 45; sjá Þýðerskr.
- Þýðskr, 8, 248; sjá Þýðerskr.
- Þýðverska (land), 9, 487; 10, 23. Sama sem Þýzkaland.
- Þýðverskr, 8, 250; 9, 451; 10, 22, 23, 161; sjá Þýðerskr.
- Þýrileif, 8, 325; 10, 294; sjá Fýrileif.
- Þýverskr, 8, 248; sjá Þýðerskr.
- Þýzkaland, 1, 119; 10, 245; 11, 422. Þetta nafn kom fyrst á gang eptir að Norðmenn tóku að hafa kaupverzlun við enar Þýzku þjóðir; aðr kallabist það og máske nokkuð af nálægum löndum Suðrlönd, sjá S., og innbúarnir Suðrmenn.
- Þýzkr, 11, 443; sjá Þýðerskr.
- Æ**ðey, 8, 84; 9, 28. Holmr fyrir norðvestan eyna Smýl á Norðmæri í Noregi; nú *Éðøe*.
- Ægdirr, 3, 16; álútr rängt.
- Ægisdyr (dur), 10, 246, 248; 11, 28. Ósinn á Eiðer-Þjótinu, þar sem það fellr í Vestrhafib; Þjóti þetta aðskildi Suðr-Jótland í Danmörk og Holsetuland; sjá Egða.
- Ægisfjörðr (Egisfjörðr, Avgersfjörðr), 7, 215, 343; 8, 183. Fjörðr sunnan á eyinni Hinn á Halogalandi í Noregi; nú *Ornesfjord* eða *Oxfjord*.
- Æisusla, 10, 391; sjá Eysýsla.
- Æistr, 1, 391. Innbúar Eistlands.
- Ækishérað (Ríkishérað rängt), 8, 30. Sama sem nú kallast *Eke- hérað*, hérumbil á miðju Vermalandi í Svíaríki. Tolfrastraskógrinn er sá sami sem nú kallast *Tolfmilaskogen* á Vermalandi.
- Ælrekstaðir, 1, 14; sjá Alekstaðir.
- Ælfi, 10, 292; sjá Elfi.
- Ænes, 8, 138; sjá Örne.
- Ængland, 10, 244; sjá England.
- Æring, 2, 180; sjá Hæring.
- Ærmskr, 10, 354; sbr. 2, 252. Hér líkliga sama sem Vermskr eðr af Vermalandi; sbr. Rauma.
- Ærvik, 1, 170, 288, 293, 295, 296, 299; 2, 17. Bær á Staðarlandinu í Norðfirði í Firdafylki í Noregi; nú *Ervigen*.
- Æsjones, 9, 503; sjá Esjunesseyjar.
- Æsuness- (Æsjuness-) eyjar, 9, 503; sjá Esjunesseyjar.
- Æyraþing, 9, 215; sjá Eyraþing.
- Ö**gla, 1, 54, 55; sjá Ugla.
- Ögrsvík, 8, 417. Vík nálægt Björgyn á Norðhórbalandi í Noregi.
- Ögvaldsnes (Augbvaldsnes, Ávaldsnes, Augvallnes), 1, 14, 38; 2, 137, 138, 140-42; 3, 40; 4, 255, 258, 261, 264, 266, 270; 5, 304; 9, 15; 10, 153. Storbýli og konungsbt á eyinni Kórmt á Rogalandi í Noregi.
- Öjeskægger, (Öieskægger), 9, 96, 192; sjá Eyjarskæggar.
- Ölduhlaup, 11, 411; sjá Jölduhlaup.
- Ölfusá, 1, 241. Svo kallast Hvítá, þegar hún kemr niðr í Ölfus-aveit í Arnessþingi sunnan á Íslandi.
- Ölfusvatn, 2, 234. Ölvusvatn, 10, 298. Svo kallast ýmist Sogib eða nokkuð af Þingvallavatni, milli Grimsness og Gröfþings í Arnessþingi sunnan á Íslandi.
- Ölvishaugr, 1, 36; 5, 353. Bær

- inni Þrándheimi í Noregi; lík-  
liga sama sem Haugr í Vera-  
dal, sbr. 6, 129, hvar þessi  
bær kallast „Haugr.”
- Ömd (Aumd, Aund), 2, 177; 4,  
254; 8, 396. Ey fyrir norðan  
Hinn á Hálogalandi í Noregi;  
nú *Andøe*. Í 4, 254 er Þránd-  
arnes laud liggja á Ömd, í  
staðinn fyrir norðaná cystri  
hluta eylandsins Hinn, hvað  
án efa er misgáningr söguskrif-  
arans.
- Ömundarsfjörðr, 11, 126; einn af  
Vestfjörðum á Íslandi.
- Ör, 9, 504; sjá Aur.
- Öresund, 9, 173; sjá Eldeyjar-  
sund.
- Örland, 7, 5; sjá Aurland.
- Örlygshöfn, 1, 243. Höfn og  
samnefndr bær í Patreksfirði  
vestan á Íslandi
- Örnes, 2, 41. Máske sama sem  
Varnes, því eptir samanheng-  
inu getr það ei verið Örnes í  
Sogni.
- Örnes (Aurnes, Ænes), 8, 138.
- Bær innarlíga í Sogni í Nor-  
egi; nú *Urnæs*.
- Örvarhamrar (Aurvahamrar), 7,  
7. 9. Hösti á Yrjum norðanfram  
við Þrándheimsfjörð í Noregi.
- Öslarsfjörðr, 5, 8; sjá Osloar-  
fjörðr.
- Österlænding, 9, 102; sjá Suðr-  
maðr og Austrvegsmenn.
- Öxará, 3, 100. Á í Þingvallasveit  
í Árnessþingi sunnan á Íslandi.
- Öxarárbru, 2, 207. Bru á Öxará  
í Þingvallasveit í Árnessþingi  
sunnan á Íslandi.
- Öxarsfjörðr, 2, 202. Fjörðr í Þing-  
eyjarþingi norðan á Íslandi.
- Öxnadalr, 2, 63. Dalr með byggð  
í Vaðlaþingi norðan á Íslandi.
- Öxnadalshéðr, 10, 94. Fjallveggr  
milli Hegranessþings og Vaðla-  
þings norðan á Íslandi.
- Öxnafurða, 4, 64; sjá Íngasfurða.
- Öxney (Yxney), 2, 214. Ey á  
Breiðafirði vestan á Íslandi.
- Öxney (Auxney), 8, 424. Ey (eða  
réttara nes) nálægt Tünsbergi  
í Vikinni í Noregi; nú *Öxencøe*.

## R E G I S T R

## YFIR

## HLUTI OG EFNI Í FORNMANNA SÖGUNUM.

**A**bbadís, 9, 308. 453.Ábötí, 1, 143; 9, 324. 325. 338.  
372. 396. 441. 442. 446. 473.  
474. 486. 487. 498-500; 10,  
6. 14. 46. 122. 155. 275.Aðraunir, 3, 206. 209. 210. 223.  
228; 5, 301. 302.Ábeit, beit, 1, 243; 2, 16. 75.  
82. 325; 3, 127. 129. 224;  
4, 65. 102. 136. 146. 153.  
212. 214. 216; 5, 168; 6,  
116. 145. 165. 352. 353; 7,  
184; 8, 83; 9, 504; 10, 220.  
229; 11, 297. 406.

Áhyggjur, 1, 82. 84; 5, 37.

Aldafarsbok, sjá bæk.

Álfablót, sjá blót.

Allsherjarþing, sjá þing.

Alþing, sjá þing.

Álög, 5, 184. 300. Sköp, 8, 18.

Ámæli við konung sinn, 5, 220;  
6, 322.Andvaka (luðr), 8, 125. 417; 9,  
30. 31. 139.Andviðri og hafvillur, 3, 181; 5,  
305.Aptirgaungur, 2, 83; 3, 196. 197.  
200.Ár, árferði, gott: 1, 86. 92. 187.  
272; 2, 144; 4, 17. 215; 6,  
441; 7, 174; 9, 265; 10, 336.  
409. 417; 11, 413; bágt: 1,  
51. 272; 2, 222; 3, 208; 4,  
22. 215. 238; 5, 219; 9, 48.  
171. 203; 10, 385. 407; 11,  
8. 294; illi vetr, 9, 240.

Átgeir, sjá hervopnaheiti.

Atrúnadr, 2, 29. 73. 231; 5, 48. 67.

Attafylknáþing, sjá þing.

Áttæringr, sjá skipategundir.

Austrfararknör, sjá skipategundir.

**B**akkakölfr, sjá skotvopnaheiti.

Bakkastokkar, 10, 53.

Baldikinn (klæði), 10, 87.

Banadrykkir, 1, 8. 18; 4, 14; 6,  
49; 9, 3.

Bardagar, 1, 11. 19. 24. 27. 30.

38. 40. 44. 45. 60. 63. 65;

66. 88. 89. 93. 100. 105. 108.

110. 117. 121. 123. 125. 128.

154. 170-79; 2, 176. 217.

311-32; 3, 36. 44. 55. 76. 81.

149; 4, 14. 22. 97-101. 124.

125. 178. 243. 361; 5, 11.

77-85. 116. 134. 137. 246.

277. 281; 6, 47. 55. 64-70.

74. 76. 83. 291. 316-19. 324.

335. 406-409. 418-21. 425;

7, 6. 55. 57. 179. 189-93.

208. 213. 222. 231. 245. 254.

255. 264. 277. 289. 298. 313.

317. 318. 323. 324. 349. 361;

8, 38. 46. 51. 62. 68. 74. 79.

97. 118. 138. 161. 184. 222-

28. 260. 261. 274. 288-91.

317. 335. 351. 374. 385-89.

401-15. 422; 9, 9. 15. 24-26.

30. 31. 41. 44. 55. 103. 129.

137. 141. 155. 167. 216. 225.

257. 273. 274. 304. 305. 311-

14. 316. 321. 369-72. 374.

392. 396. 402. 408. 420. 424.

491. 514-24; 10, 137-44. 167-

69. 180-86. 190. 200. 205.

246. 248. 250. 258. 352-66.

396. 397. 400. 403. 404. 407.

- 408; 11, 15, 23, 27, 32, 36.  
40. 95. 131. 133-44. 180. 188-  
90. 194-201. 207-209. 212.  
256. 304. 340. 350. 355. 358.  
372. 375. 378. 380. 390. 398.  
406. bardagi í höll, 11, 72. í  
kirkju, 11, 273-78. Dagshrif,  
5, 204. Orrahrið, 6, 421.
- Bastarðr**, sjá sverðaheiti.  
**Bátr**, sjá skipategundir.  
**Bautasteinar**, 2, 138; 4, 3.  
**Bekkjargjöf**, 2, 133. 255; 10, 312.  
**Belti**, sjá gripir.  
**Berserkir**, 1, 150.  
**Bjarkamál**, sjá kvæði.  
**Bjarmalandsferð**, sjá kaupferðir.  
**Bjarndýr**, sjá dýraheiti.  
**Biblia**, sjá bækur.  
**Bildör**, sjá skotvopn.  
**Björ og safali**, sjá skinn.  
**Bjöllur og Baglar**, 1, 233; 11,  
410.
- Blágagladrápa**, sjá kvæði.  
**Blá kápa**, sjá buningr.  
**Blindan**, 2, 60. 61; 6, 167.  
**Blót**, blótskapr, 1, 31. 131. 295;  
2, 34. 73. 108; 3, 100. 191;  
5, 249; 10, 203. 212. Alfa-  
blót, 4, 187. Mannblót, 1,  
174; 5, 250; 10, 258; 11,  
135.
- Blótdýr**: naut, 3, 132. margýgr,  
4, 56; 5, 162. göltr, 4, 57;  
5, 165. kýr, 10, 302.
- Blótmenn**, 1, 244. 294; 2, 91.  
143. 146. 153. 175. 229; 10,  
290. 292. 324.
- Blótveizla**, blótveizlusödir, 1, 35;  
4, 234. 235; tekin upp, 4, 238.
- Bok**, bækur, 2, 153. 188; 3, 34.  
64; 4, 56; 5, 170; 6, 395;  
7, 194; 9, 241. 460; 10, 152.  
223. 289. 331. 375; aldafars-  
bok, 1, 233; 11, 400; bokin  
dýra, ritin gullstöfum, 7, 156;  
danskur bækur, 11, 337; enskar  
bækur, 1, 233; halsbok, 9, 71.  
219. Hryggjarstykki, 7, 226.  
Hamborgar ístoria, 11, 417.  
Imago mundi, 1, 142. Írskar  
bækur, 1, 233; 11, 410. Nor-
- rænubækur, 10, 147. Saltari,  
11, 272. 274. 276. Biblia, 10.  
147. Tíðabok, 5, 172. Grýla,  
8, 3.
- Bokaskreppa**, sjá skipaheiti.  
**Bolöxi**, sjá Öxar.
- Bónorð**, 1, 2. 10. 102. 156. 278.  
298; 2, 8. 104. 128. 133.  
221. 288; 3, 145; 4, 25. 33.  
192. 239. 286. 287; 6, 59.  
132. 289. 395.
- Borðbúnaðr**, 1, 292; 6, 342; 10,  
147. borðker, 6, 442; 7, 197;  
10, 87. skaptker, 4, 75; 6, 241.  
silfrker, 9, 481.
- Borgarþing**, sjá þing.  
**Borga-umsátr**, 1, 103. 104. 127;  
4, 49; 6, 148. 151. 155; 7,  
190; 8, 427; 9, 41. 46. 139.  
169. 400. 421. 425. 467; 10,  
129. 237; 11, 197. 199. 393.  
399.
- Borgundarbátr**, sjá bátr.
- Bráðdaubi**, 1, 18. 252; 3, 29;  
5, 145; 6, 427; 7, 155; 8,  
275. 303.
- Bréfsendingar**, 6, 92; 7, 220.  
346; 8, 111. 293. 298; 9, 22.  
51. 67. 71. 79. 121. 147. 175.  
177. 187. 201. 217. 255. 259.  
260. 266. 267. 296. 319. 339.  
341. 346. 367. 373. 375. 377.  
388. 390. 398. 406. 410. 456.  
458. 466. 474. 483. 487; 10,  
1. 6. 48. 58. 71. 97. 117.  
145; 11, 392.
- Brennur**: brendar byggir, 1, 144.  
152; 4, 270. 358; 8, 202.  
428; 9, 307. 355. 358. 359.  
369; 10, 66. 67. 117. 122.  
128. 134. 182; 11, 36. 60.  
181. 187. 306. 375. 377. 382.  
384. 391. 394. 398. 401. borgir  
og bæir, 7, 190. 271; 8, 60.  
360; 11, 345. 381. 392. 393.  
407. skip, 1, 131; 5, 8. 249;  
8, 42. 60. 80. 164. 247. 255.  
320. 325. 333. 340. 363; 9,  
15. 16. 20. 21. 27. 121. 135.  
169. 362. 496; 11, 180. kirkj-  
ur, 1, 36. 108; 7, 194. 204;

- 10, 117. 381; 11, 404. klanstr,  
9, 534. skógr, 6, 426. korn-  
hlaði, 4, 336.
- Brynjarshaugr, sjá haugr.  
Brynhosur, sjá herklæði.  
Brynstuka, sjá herklæði.  
Brixlyrði, 6, 32. 106. 241. 336;  
7, 21.
- Broddr, sjá skotvopn.  
Broddör, sjá skotvopn.  
Bröðurmörð, 9, 133; 10, 42;  
11, 344.
- Brotn hof, 1, 51. 283. 285. 302;  
2, 163. 233; 3, 104; 10, 252;  
11, 40. haugr, 4, 30; 10, 304.  
blothaugr, 5, 164. gob, 2, 44.  
45. 163; 4, 248. 300; 10,  
312. 323; 11, 385. 386.
- Brunaðld, 1, 34; 4, 3.
- Brögb, 1, 72; 2, 286. 295; 4,  
115. 372; 5, 249; 6, 137.  
149. 153. 157. 168. 239. 376;  
7, 47. 131. 283; 8, 50. 67.  
187. 342. 357. 433.
- Bukkr, sjá dýraheiti.  
Buklari, sjá herklæði.
- Búningr, 2, 262; 4, 27. 76; 7,  
19. 201. feldr, 7, 152; 10, 299,  
hálfskipt, 2, 70, gráfeldr, 6, 52;  
11, 42. skinnfeldr, 10, 401, varar-  
feldr, 10, 294. glöfar, 2, 130.  
148; 3, 223; 5, 292. 319; 10,  
263. 293. 341; 11, 433. hárlæði,  
5, 160. hvít klæði, 1, 137. 260.  
hjúp, 7, 55. 56; 8, 404. silk-  
ihjúp, 7, 69; 10, 415. skinn-  
hjúp, 6, 423. hosur, 9, 25.  
131. höfn, 9, 25. hött, 1, 149;  
2, 72; 10, 255. 301; 11, 77.  
85. gullskotin klæði, 3, 182.  
steind klæði, 10, 16. kápa, 9,  
512; 10, 244. kantarakápa, 4,  
246; 8, 197. fyrirsauungskápur,  
7, 198. kórkápur, 9, 341. 532.  
stóla, 3, 168. hekla, 2, 70. 71;  
8, 106. kull, 3, 37. 138; 5,  
182; 8, 74. 139. 245; 9, 531;  
10, 229. kyrtils-klæði, 8, 377.  
kyrtill, 7, 63; 8, 95; 9, 48.  
173; 11, 420. dragkyrtill, 6,  
440; 8, 336. gubvesfjarkyrtill,  
5, 160. 256. fustanskyrtill, 8,  
95. pellskyrtill, 4, 27. raub-  
brúnaðr kyrtill, 7, 297. silk-  
kyrtill, 2, 309; 10, 352. skall-  
atskyrtill, 1, 291; 2, 27. 264;  
5, 150. 160; 6, 348. 349.  
357; 7, 143. 194. 338; 10,  
201; 11, 271. 272. hlaðbúinn,  
4, 337; 6, 358. skinnkyrtill,  
10, 204. kveif (húfa), 8, 378.  
garland (höfuðbúningr), 10,  
149. línklaði, 3, 67; 9, 340.  
linbrækur, 2, 187; 4, 347; 7,  
34. 170; 9, 24. 467; 10, 331.  
lökkápa, 1, 149; 5, 179; 6,  
111; 7, 19; 10, 255. 256.  
möttull, 1, 211. 215; 7, 314;  
9, 133; 10, 269; 11, 276.  
silkimöttull, 10, 314. tugla-  
möttull, 3, 86; 5, 292; 7, 201;  
9, 477. skallatsmöttull, 11,  
271. olpa, 2, 16. vargskinn-  
olpa, 10, 201. vesl, 10, 225.  
skikkja, 2, 29. 249. 279; 3,  
28; 7, 168. 230. 297; 10,  
200. 202. 295. 388; 11, 367.  
gubvesfjarskikkja, 2, 278; 6, 52.  
186; 11, 275. pellskikkja, 2,  
248. purpuraklaði, 10, 245.  
purpuraskikkja, 6, 184. skall-  
atsskikkja, 6, 348. 358; 7, 34.  
gullbúin, 10, 199. hálfskipt, 7,  
34. kvennskikkja, 2, 134. skirtur,  
8, 100; 9, 25. 131. 467. silk-  
iskirta, 4, 159. 160; 6, 64;  
10, 383. 404. silkihúfa, 2, 264;  
8, 95. silkiserkr, 3, 125; 9,  
477. treyja, 9, 527. silkitreya,  
10, 361; 11, 271. 272. tign-  
arklaði, 11, 85. 316. gullsaumub,  
11, 329. ullarserkr, 3, 180. 190.  
hreimbjalfi, 2, 98. vabmálaklaði,  
6, 208. þofahattr, 9, 445.  
kordúnuhosur, 4, 77. kósingr,  
6, 422. fítskór, 7, 297. lágir  
skór, 8, 358. upphair skór, 4,  
76. ökulskúar, 9, 512.
- Bækisub, sjá skipaheiti.  
Bæsingr, sjá sverðaheiti.

**D**agshríð, sjá bardagar.

Darrhetta, sjá skipaheiti.

Deilur, 8, 249. yfir borðum, 2, 54. um fé, 7, 64. um þjóf, 7, 114. um sinnskatt, 7, 127.

Díflaka, 1, 74; 2, 32; 4, 253; 6, 298; 9, 239.

Disir, 2, 195.

Draglaun, sjá skipaheiti.

Dragmok, sjá skipaheiti.

Draugar, 2, 83; 3, 106. 197. 200.

Draumar, 1, 137. 211. 216. 254.

262-64. 280; 2, 148. 162.

212. 229; 3, 22. 24. 28. 48.

51. 57. 102. 115. 222; 4, 27.

58. 243; 5, 38. 66. 133. 140.

146. 148. 149. 153. 189. 210.

211. 221. 222. 319. 334. 340.

342; 6, 62. 63. 118. 143.

147. 167. 199. 225. 312. 402-

4; 7, 107. 163; 8, 7. 10. 12.

24. 106. 444; 10, 35. 169.

210. 212-15. 241. 270-71.

278. 403; 11, 5-6. 49. 288.

289. 371.

Dreki, sjá skipaheiti.

Dreki, sjá skipategundir.

Drengskapr, 2, 250; 3, 27; 6, 265; 11, 192.

Drómundr, sjá skipategundir.

Drottinssvik, 1, 198. 217; 10, 271; 11, 199. 276.

Drykkjuhörn, horn, 6, 49. dýrshörn, 6, 241. gullbuin horn, 3, 138. 189. Hyrningar, 3, 138. Hvítingar, 3, 189. 191. 195-98. Grímr goði, 3, 190-92. Ölhörn, 2, 191.

Dulargerfi, stafkarlsgerfi, 2, 59; 3, 94; 5, 285. 287; 6, 61. 265. dulhött, 10, 383.

Dvergar, 3, 179. Svasaðr, 10, 207.

Dýr, dýraheiti: bjarndýr, 1, 168; 5, 189; 6, 298. 300. 305. bukr, 4, 35; 6, 95. granselr, 2, 270. geitur, 10, 253; 11, 123. hafr, 10, 224. hjörtr, 10, 308. heri, 6, 158; 8, 314. hundar, 1, 152; 2, 174; 3, 13; 4, 181. 336; 10, 72. 88.

254; 11, 10. 12. 414. hvítabjörn, 3, 113. elgr, 8, 31. refr, 7, 19. 21; 8, 314. 350. kýr, 1, 151; 4, 154. naut, 1, 152; 4, 153; 10, 127. 135. 143. 153; 11, 82. 273. uxi, 1, 240. sauðir, 4, 153; 10, 253; 11, 82. stobross, 3, 145; 6, 98. 383. leon, 8, 253. skógarbjörn, 1, 240. avin, 6, 216; 11, 224. viðbjörn, 2, 100. ikorni, 4, 200. yxn, 11, 6. 273. 414.

Dýrgripir, sjá gripir.

Dæmisögur, 4, 190-202. utþýddar 4, 202-206.

**E**blur, sjá ormar.

Eggjanir kvenna, 1, 52; 2, 244. 290; 4, 132. 278; 5, 30.

Eiðar, 4, 37; 5, 3. 4. 8. 100. 120; 6, 51. 233; 7, 101; 8, 41. 245; 9, 257. 496. 500; 10, 80. 94. 112-14. 127. 130. 161; 11, 3. 67. 222. 363. tylstareidr, 7, 91. bokarciðr, 11, 432.

Einglatrú, 1, 199.

Einkagripir, sjá gripir.

Einvig, sjá vig.

Eitrormar, sjá ormar.

El, sjá galdraveðr.

Eldstokkar, 1, 266. 306.

Elfarvisur, sjá kvæði.

Elgisetr, sjá klaustr.

Elgr, sjá dýraheiti.

Elpt, sjá skipaheiti.

Emma, sjá herklæði.

Eptirbátr, 7, 214. 341; 9, 345.

Erkisub, sjá skipaheiti.

Erlendshaugr, sjá haugar.

Erlingsdrápa, sjá kvæði.

Eykjukarfi, sjá karfi.

Eyrabíng, sjá þíng.

Eyriksdrápa, sjá kvæði.

Eyrir, 1, 175; 3, 189; 5, 274. eyrisland, 10, 146. eyrir súlfrs, 4, 265; 5, 274. eyrir gulls, 5, 278; 8, 58. sakeyrir, 1, 256. 7, 300. 304; 10, 182. kaupseyrir, 1, 256; 4, 296; 6,



8. 9. 356; 11, 423. silfrmet-  
inn eyrir, 7, 300. sakmetinn  
eyrir, 7, 300.

**F**alkar, sjá fuglaheiti.

Falsað gull, 2, 129.

Fangbrögð, glimur, 2, 75. 149;  
3. 187. 224. 225.

Febætur, 1, 181; 2, 113; 8, 63.  
233.

Fé grafið úr jörðu, 4, 57; 6. 71.  
lagt til höfuðs, 6, 16. 113.

Fegirnd, 4, 383; 8, 143.

Feldr, sjá búningr.

Ferðalag: ferð til undirheima, 3,  
176. til Risalands, 3, 181.

Ferja, sjá skipategundir.

Festarfe, 10, 284.

Fetbreiðr, sjá sverðaheiti.

Fibla, sjá hljóðfæraheiti.

Fimtarstefna, 8, 280.

Finnar, 10, 261. 307.

Finnferð, sjá kaupferðir.

Fiskhriggr, sjá sverðaheiti.

Fitjabrandr, sjá skipaheiti.

Fitskór, sjá búningr.

Fjögraslyknaping, sjá þing.

Fjölklýngi, 1, 9. 303; 2, 74.  
127. 136. 138. 141. 143. 177.  
183. 202; 3, 73. 97. 100. 118.  
135; 4, 301; 7, 192. 275;  
10, 136. 207. 291. 324. 379;  
11, 136. 137.

Fleinn, sjá skotvopnaheiti.

Flettiskepta, sjá skotvopnaheiti.

Fley, sjá skipaheiti.

Flúrbrauð, 9, 241.

Foldi, sjá gullhringir.

Forkr (vopn), 9, 24. 44. 257.  
404.

Formyrkvanir, 5, 77. 81; 7, 152;  
10, 125. 417; 11, 414. myrkr  
it mikla,

Forspar, 1, 263; 3, 171. 190.  
193. 309; 3, 161; 5, 24. 169.

Fotbltr, sjá sverðaheiti.

Fotr, sjá hestar.

Freyja, sjá gyðjuheiti.

Freyr, sjá gubaheiti.

Froskar, sjá ormar.

Fríðbrjotr, sjá skipaheiti.

Frostþingslög, sjá lög.

Friuorð, 1, 44. 68; 2, 302; 6,  
260; 8, 308.

Frændmorð, sjá morð.

Fuglaheiti, fuglar, 1, 273. falkar,

10, 116. haukar, 1, 118. 119.

198; 4, 181; 10, 62. 72. 88;

11, 16. 21. 26. hrafn, 1, 131.

236; 3, 147; 6, 402; 11, 371.

412. krákur, 1, 118; 8, 211.

orri, 4, 181. rjúpa, 7, 3; 10,

411. örn, 3, 179.

Fylki, hvað er hjá Norðmönnum,  
10, 306.

Fyrirburðir, 2, 192. 197; 3, 171;  
6, 60. 121. 229.

Fyrisaungskápur, sjá búningr.

**G**abban, 1, 72; 4, 179.

Gaflok, sjá skotvopn.

Gagn dagar, 7, 217. 228; 8, 113.  
114; 9, 406. 529.

Gagn dagaping, sjá þing.

Galdraveðr, sjá gjörningaveðr.

Galeið, sjá skipategundir.

Gammi (finnahus), 1, 8; 10, 379.

Gautstafr, sjá hesta.

Gjörð, málauppgjörð, 2, 12. 14.  
113; 3, 23; 4, 227. 268. 327;  
7, 144. 302.

Gjörningar, gjörningaveðr, 1, 175;  
3, 137; 4, 44. el, 1, 175; 11,  
136. 137. gjörningaveiki, 5, 324.

Glys, 10, 30.

Glofar, sjá búningr.

Glymdrápa, sjá kvæði.

Glöð, sjá klukkur.

Gobar, 1, 242. 244. 254; 2, 22.  
236. 240. 243; 3, 90. 306;

10, 258. hofgoði, 3, 306. goba-  
embætti, 3, 306.

Gobormr, sjá gubaheiti.

Grafeldardrápa, sjá kvæði.

Grafeldr, sjá búningr.

Grágás, sjá lögþækr.

Grágás, sjá skipaheiti.

Grámunkaklaustr, sjá klaustr.

Gránselr, sjá dýraheiti.

Grá vaðmál, sjá vaðmál.

Grávara, sjá skinn.

Grimd, 2, 167. 170. 173. 179.  
222. 225; 4, 151; 5, 127.  
149-51; 7, 227. 352; 8, 163;  
10, 326.

Grimr goði, sjá drykkjahorn.

Gripir, 3, 28; 4, 238; 6, 169.  
181. 182. 357. hnifr og belti,  
2, 82. 83; 3, 35. 61; 4, 27.  
31; 5, 256. 257; 6, 131. 230.  
363; 10, 213; 11, 271. belti,  
9, 25. 48. 173; 10, 213. 214.  
11, 290-91. silgja, 9, 263. týgil-  
knifr, 2, 82; 6, 165. dýrgripir,  
3, 138. 177. 194; 4, 27. 340;  
6, 184. náttúrugripir, 3, 117.  
176. 180. 184. 223; 11, 128.  
329. 330. einkagripir, 6, 271.  
274.

Grytur með bik og viðsmjör, 7, 232.

Grænlandsferð, 2, 214.

Gubir, Gubanöfn: Þór, 1, 35.  
280. 295. 302. 305. 306; 2,  
3. 4. 16. 34. 44. 57. 156. 157.  
159. 162. 163. 168. 180. 182.  
324. 331; 3, 191; 4, 234.  
247; 5, 239. 249; 10, 178.  
252. 323. 329. 358. Óðin, 1,  
35. 131. 262. 280; 2, 16. 34.  
138. 156. 168; 3, 179. 191.  
192; 4, 234; 5, 239. 250.  
272; 9, 56. 175; 10, 171.  
178. 283. 303. 377. Freyr, 2,  
16. 73-77; 3, 106; 5, 239;  
10, 312. Lytir, 10, 203. 206.  
Njörðr, 3, 106. Godormr, 5,  
239. Jómali, 4, 300. 302.  
Pizamarr, 11, 386. Puruvit,  
11, 385. Rinvit, 11, 385.  
Skjöldr, 5, 239. Svantaviz, 11,  
384. Tjarnaglófi, 11, 386.  
Turupíð, 11, 386. Sbr. Gyðjur.

Gubvesfr, 5, 107; 10, 379; 11,  
385. gullofinn guðvesfr, 5, 280.  
guðveljarpell, 5, 274; 11, 2.  
gullskotið pell, 10, 16.

Gulapíng, sjá píng.

Gulapíngslög, sjá lög.

Gull, gersernar, 1, 99; 4, 248.  
327; 6, 1. 159-61. 222. 248.  
262; 8, 41. 43. 58. 124. 233.

321; 10, 255. 260. ljósagull,  
5, 343. raubagull, 5, 342. 343.  
346; 6, 183. brent gull, 7, 145.  
rautt og bleikt gull, 5, 346.  
gullpeningar, 1, 1. gullhláb,  
2, 264; 7, 34. gullkóróna, 3,  
191. gullmen, 1, 216; 4, 300.  
302. 327. gullkross, 6, 142;  
10, 15. 109. gullstaup, 6, 144.  
183. gullvöndr, 4, 27; 8, 193.  
tabola af gulli, 7, 159. ari af  
gulli, 10, 15. gullkistur, 1, 178;  
10, 258. gullkistill, 3, 136.  
töskr með gull, 5, 187; 6, 182;  
7, 95. svin gjört af gulli og  
silfri, 6, 216.

Gullboluskrá, sjá lögbækr.

Gullbringa, sjá skipaheiti.

Gullfjöður, sjá lögbækr.

Gullbúið sverb, 1, 17; 3, 93; 4,  
122. 338. 378; 5, 65. 67;  
11, 204.

Gullhringir, fingurgull, 1, 112. 113.  
152. 167. 302; 2, 108. 128.  
170. 251. 264. 275; 3, 24. 28.  
66. 78. 93. 120. 121. 170.  
182; 4, 27. 90. 130. 189. 292.  
318. 389; 5, 60. 90. 93. 175.  
189. 190. 251. 280. 313. 317.  
327; 6, 70. 97. 103. 112. 184.  
198. 235. 249. 271. 305. 307.  
359. 362. 369. 374. 386. 440;  
7, 96. 113. 124. 169. 186;  
8, 329; 9, 263; 10, 203. 213.  
254; 11, 2. 117. 193. 204.  
224. 347. 413. foldi, 1, 51,  
vigslugull, 10, 15.

Gullrekið spjót, 1, 43; 4, 77.  
338; 5, 67; 6, 192. 198. 242;  
10, 246; 11, 28.

Gullreyrð ör, 10, 356; 11, 65.

Gulusótt, sjá sjukdomar.

Gunnarsbátur, 10, 52.

Gyðjur, Gyðjuheiti; Freyja, 2,  
207; 4, 238. Irpa, 3, 100;  
11, 135-37. Þorgeirð Hörga-  
brúðr, 1, 175; 2, 108; 3, 100;  
10, 258; 11, 134-37.

Gýgja, sjá hljóðfæraheiti.

Gylldar og gulli búnar hlifar:  
gylld vopn, 8, 116. gullhjálmar,

- 1, 44. gullrobinn hjálmr, 2, 8. 229. 309; 5, 65. 67; 7, 69; 10, 140. 383; 11, 272. gylldr skjöldr, 2 309; 7, 245. gulllagbr skjöldr, 9, 276. 366. gullrobinn skjöldr, 10, 360.
- Görn, sjá skipaheiti.
- Görsuð, sjá skipaheiti.
- H**af, sjá dýraheiti.
- Hakonardrápa, sjá kvæði.
- Hakonarkviða, sjá kvæði.
- Haldánarhaugr, sjá haugar.
- Haleyatal, sjá kvæði.
- Hamarsmark, 1, 35.
- Hamborgar istoria, sjá bækr.
- Handöx, 2, 273. 274; 8, 224.
- Handöxi, sjá hervopn.
- Haraldsdrápa, sjá kvæði.
- Haraldsslátta, sjá silfr.
- Haraldsstikki, sjá kvæði.
- Harbánger (fjörör) hvaban hefir nafn, 1, 86.
- Hárklæði, sjá búningr.
- Hárknifr, sjá skipaheiti.
- Harpa, sjá hljóðfæraheiti.
- Hárr, sjá Óðinsheiti.
- Hárvara, 10, 202.
- Haslaðr völlr, 1, 95. 199.
- Haugabíng, sjá þíng.
- Haugaöld, 1 34; 4, 3.
- Haugar: Brynjarshaugr, 3, 119.
- Haldánarhaugr, 10, 176. Hildishaugr, 1, 252. Farmannshaugr, 1, 12. Skeggjahaugr, 2, 49. Erlendshaugr, 9, 530.
- Tryggvareyrr, 1, 60; 10, 390.
- Haukar, sjá dýraheiti.
- Hefndir, 1, 80. 196. 241; 2, 6. 66. 71. 111; 3, 225; 4, 20; 5, 18; 6, 29. 33. 106. 345; 7, 31. 167. 230.
- Heðranesþíng, sjá þíng.
- Heiptaryrði, 6, 323; 7, 118.
- Heitstrengingar, 1, 3. 118. 120. 121. 161. 237; 2, 154; 3, 185; 5, 203; 10, 182. 185. 246; 11, 15. 26. 28. 109-11.
- Hekla, sjá búningr.
- Helgir dómar, 1, 230. 231. 280; 2, 178; 5, 106. 107. 120. 215; 6, 425; 7, 91. 194; 10, 175; 11, 308.
- Helgir menn, 1, 105. 114. 117. 233. 254.
- Hel, sjá öxi, sjá Hervopnaheiti.
- Helgasetr, sjá klaustr.
- Hellar, 1, 216. 226. 230. 232; 7, 81-83. 215.
- Herbúningr, 1, 43; 4, 96; 5, 65. 67; 7, 69; 8, 403; 11, 272.
- Herfjotr, 8, 170.
- Heri, sjá dýraheiti.
- Herklaði, hlifar: buklari, 8, 170. 317; 9, 533. hringabrynja, 1, 43; 4, 96. 98; 5, 65. 67. 307; 7, 178; 9, 27. 135; 11, 340. spangabrynja, 7, 264; 8, 95. 388. Emma, 6, 362; 4, 16. stalhúfa, 8, 120. 149. 337. 388. 404; 9, 26. 47. 129. 130. 138. brynstuka, 2, 323. panzari, 8, 388. 403. hreinbjálfi, 5, 82. 236.
- Herkonungar, 1, 98. 202. 246. 257; 4, 39.
- Hernaðr, 1, 7. 8. 24. 28. 30. 63. 100. 131. 143. 144. 166. 238; 2, 288. 289; 3, 214; 4, 39-44. 54. 350; 6, 55. 81. 82. 87. 89. 138. 141. 142. 174. 254. 258. 291. 296. 340. 405; 7, 4. 41. 42. 52. 78. 234. 340; 8, 272. 432; 11, 40. 57. 60. 62. 122. 181. 344. 377-378. 382. 393. 398-401.
- Hersporar, 7, 183.
- Hervopnaheiti: atgeir, 3, 100. 101. hággspjöt, 4, 338; 6, 113; 7, 143. kesja, 1, 43; 4, 65; 6, 336. 411; 7, 69. 72. 265; 8, 97. 98. 120. 124. 318. 350. 352; 9, 55; 10, 314. kesja skammskept, 2, 330; 10. 363. klumba, 11, 129. kylva, 11, 133. málaspjöt, 4, 238. nefstebji, 1, 177; 11, 133. refti, 2,

- 44; 4, 347; 7, 19. silfr-búið og gyllt reifi, 7, 194. rytningr, 4, 173. rudda, 4, 246. sparða, 7, 72; 10, 139. sax, 2, 83; 5, 206; 10, 171. öxi, 1, 181; 2, 54. 82. 126. 150; 3, 86. 116. 117; 4, 299. 300; 5, 83. 117. 168; 6, 6. 13. 29. 30. 34. 37. 108. 114. 179; 7, 190. 191. 325; 9, 203. 462; 10, 391; 11, 42. gullrekin öxi, 6, 18. 348. 349. silfrrekin öxi, 2, 13, 111. handöxi, 8, 97; 10, 397. víðaröxi, 2, 100. snaghyrnd öxi, 2, 111. 115. bolöxi, 5, 288; 6, 33; 8, 36; 9, 357; 10, 319. breiðöxi, 9, 33. 145; 10, 228. 323. 383; sbr. skotvopn.
- Heyðir menn, 1, 112. 117. 195. 245. 252.
- Hjálp, sjá skipaheiti.
- Hildishaugr, sjá haugar.
- Hirðsibir, 6, 442.
- Hít, 3, 94. 96.
- Hjúpr, sjá búningr.
- Hjörtr, sjá dýraheiti.
- Hleypiskúta, sjá skútur.
- Hljóðfæraheiti: harpa, 4, 203; 7, 97. gýgja, 4, 203; 7, 97. orgán, 7, 97. salterium, 7, 97. sinfón, 7, 97.
- Hneitur, sjá sverðheiti.
- Hneftafl, sjá tafl.
- Hofir og belt, sjá gripir.
- Hof byggð, 1, 249. 251.
- Hofgöð, sjá goðar.
- Holmabúza, sjá skipaheiti.
- Holmgæungr, 1, 150. 151; 10, 256.
- Hornborubing, sjá þing.
- Horn gullbúin, sjá drykkjuborn.
- Hrafnar, sjá fuglaheiti.
- Hrafnsmal, sjá kvæði.
- Hreinbjalfi, sjá búningr.
- Hreinbjalfi, sjá herklæði.
- Hreinn, sjá skipaheiti.
- Hreinsunareldr, 7, 38.
- Hreysti, Hreystiverk, 1, 180. 181; 2, 17. 111. 330; 3, 25. 125. 133. 227; 5, 13. hreystiyrbí, 1, 180; 2, 158. 309; 5, 93. hreystiligr dauðdagi, 3, 218; 5, 93; 7, 13; 11, 149-54.
- Hringabrynja, sjá herklæði.
- Hringir, sjá gullhringir.
- Hryggjarstykki, sjá bækr.
- Hrynghenda, sjá kvæði.
- Huðfat, 6, 168; 7, 85; 8, 316; 9, 321.
- Hugró, sjá skipaheiti.
- Húnavazþing, sjá þing.
- Hundar, sjá dýraheiti.
- Hurð í klofa, 3, 71. greypt í stokk, 3, 125.
- Húsbrot, 2, 109. 125. 178.
- Hvitabjörn, sjá dýraheiti.
- Hvítungar, sjá drykkjuborn.
- Hvitavöðir, 1, 230; 2, 39. 257; 5, 303. skirnarklæði, 10, 244.
- Hvit klæði, sjá búningr.
- Hvitr skjöldr, 10, 347.
- Hyrningar, sjá drykkjuborn.
- Höfðabúza, sjá skipaheiti.
- Höfn, sjá búningr.
- Höfuðlausn, sjá kvæði.
- Höggspjót, sjá hervopn.
- Höttur, sjá búningr.
- J**árnbarði, sjá skipaheiti.
- Járnburðr, 5, 308. 318; 7, 110. 164; 8, 150; 9, 5. 6. 34. 81. 87. 91. 283; 10, 351. 418; 11, 420.
- Járnmeis, sjá skipaheiti.
- Járnrekendr, 6, 168; 7, 183; 11, 322.
- Jarteiknir, 1, 21. 133. 136. 167. 266. 268. 269. 273; 2, 77; 3, 35. 38. 61. 121; 4, 130. 176; 5, 40. 50. 85. 96. 105. 106. 111. 138. 140. 143. 144. 147. 150. 153. 212. 214-16. 222-25; 6, 112. 146. 235; 7, 195. 211. 251. 338. 355; 8, 33. 83. 148. 247; 9, 283. 386. 387; 11, 38. 308. 309. 420.
- Íkorni, sjá dýraheiti.
- Ílli vetr, sjá arferði.
- Íllmennska, 1, 269; 2, 223.
- Imago mundi, sjá bækr.

Innibrennur, 1, 10. 12. 55. 196.  
250. 292; 2, 2. 135; 3, 87;  
4, 11. 19. 26; 5, 2; 7, 318;  
10, 59. 189. 284. 290.  
Innsigli, 9, 185. 187. 189. 242.  
260. 337. 397. 405. 407. 472;  
10, 25. 48. 57. 85.  
Jolagjafir, 4, 122; 7, 1.  
Jolner, sjá Öðinsheiti.  
Jomali, sjá gubaheiti.  
Jórsalaferð, 7, 86; 9, 319. 415;  
10, 90. 312. 392. 416.  
Irpa, sjá Gyðjur.  
Íþróttir: Íþróttamenn, 2, 106.  
169. 271; 4, 167. 333. 381;  
5, 334. 341; 6, 225.

**K**aleikr, 7, 198.  
Kálfsflokk, sjá kvæði.  
Kantarakápa, sjá búningr.  
Kápa, sjá búningr.  
Kappmæli, 1, 11. 59; 2, 275;  
7, 119.  
Kapproðr, 2, 180; 6, 262. 267.  
Karfi, sjá skipategundir.  
Karlshöfði, sjá skipaheiti.  
Kastab trú, 1, 108. 131; 10, 252.  
Kaupeyrir, sjá eyrir.  
Kaupferðir, 2, 79; 5, 255; 6, 7.  
377. Bjarmalandsferð, 4, 269.  
Finnferð, 5, 4. 231; 6, 369;  
7, 127.  
Kefiseyarþing, sjá þing.  
Keipa, sjá skipaheiti.  
Kenningarnöfn gefin, 2, 51. 189;  
3, 99. 133. 203.  
Kesja, sjá hervopnaheiti.  
Ketta, sjá tröll.  
Klæði, sjá skipaheiti.  
Klaustr, 3, 56; 6, 354; 7, 100.  
196. 207; 9, 492. 493. 532.  
535; 10, 102. 103; 11, 202.  
299. 343. 344. 350, kapella,  
11, 434. múnkaklaustr, 10, 86.  
svartmúnkaklaustr, 1, 231; 11,  
440. 444. nunnaklaustr, 1, 252;  
8, 123. 197. Mikjalsklaustr,  
10, 106. Þorvaldsklaustr, 1,  
275. Predikaraklaustr, 10, 76.

Helgasetr, 8, 197. Elgisetr, 9,  
530. 532; 10, 1. 408. Klerivaa,  
11, 392. Spítali, 11, 202. 301.  
Klukkur, 3, 60; 4, 279; 6, 147.  
266; 11, 159. herklukka, 9,  
127. 369. 510. 529. nonklukka,  
7, 32. Glöb, 5, 133; 6, 63.  
klukkuhljóð, 1, 260. í lopti, 5,  
133; 6, 63.  
Klumba, sjá hervopnaheiti.  
Knattleikr, sjá leikir.  
Knútsdrápa, sjá kvæði.  
Knör, sjá skipategundir.  
Kómeta, 9, 482.  
Korbúnuhosur, sjá búningr.  
Krakar (vigvelar), 8, 177. 255.  
426.  
Krákur, sjá fuglaheiti.  
Kristniðöð, 1, 32. 33. 109. 120.  
129. 139. 201. 228. 267. 269.  
271. 277. 279. 297. 300. 303;  
2, 18. 30. 32. 35. 122. 129.  
144. 175. 235; 3, 165; 5, 51.  
67; 10, 250. 280. 306. 318.  
kristni endrbætt, 4, 116. 144.  
232. 239. 249. 270; 7, 152.  
Kristniðög, sjá lög.  
Kristsmínni, sjá minni.  
Krossar reistir, 1, 247; 5, 19.  
krossinn helgi, 7, 139. 194.  
195.  
Krossmark, 1, 35. 144; 2, 200.  
Kúfinhetta, sjá skútur.  
Kúfi, sjá búningr.  
Kveif, sjá búningr.  
Kvenskikkja, sjá búningr.  
Kvernbitr, sjá sverðaheiti.  
Kvæði: Bandadrápa, 2, 288. 289.  
Bjarkamál, 5, 59. Blágagla-  
drápa, 6, 197. Buadrápa, 1,  
171-73. 178. 179. Elfarvísur,  
8, 267. Erlingsdrápa, 7, 232.  
Eiriksdrápa, 1, 164. 165. 167.  
170. 224; 4, 62; 11, 195.  
198. 199. Glymdrápa, 4, 212.  
Gráfeldardrápa, 1, 25. 88. 92.  
Grissvísur, 3, 20. Gæljunga-  
kviða, 5, 100. 108. Háleyatal,  
10, 390. Haraldsdrápa, 7, 184.  
Haraldsstikki, 6, 408. Hakonar-  
B b 2

- drápa, 1, 27. 38. Hakonarkviða, Landráb, 4, 64; 5, 34. 187; 6, 9, 234. 265. Hrafnamál, 10, 10; 7, 309.  
 120. 127. 133. Hrynhenda, 6, Landslög, 1, 70. 153. 285; 2, 23. 26. 67. 85. Höfublausn, 54; 4, 155.  
 5, 5. 175. Jónsvíkingadrápa, Landssibir, 1, 150; 4, 154; 6, 1, 161. 166. 174. 175. 177. 171; 10, 220. 227.  
 179. 181. Kálfa flokk, 5, 123. Landtjald, sjá tjald.  
 Knútsdrápa, 4, 351. 354. 362. Lángifrjádagr, sjá skipaheiti.  
 Kolluvisur, 6, 366. Magnússdrápa, 5, 118; 6, 26; 7, 4. Lángskip, sjá skipategundir.  
 5; 11, 209. Nesjavísur, 4, 97. Lásbogi, 2, 311; 8, 285. 387.  
 Nizarvisur, 11, 215. Oddmjórr, Launvig, sjá víg.  
 10, 378. Olafsdrápa, 2, 311; Leggbitr, sjá sverðaheiti.  
 5, 149; 6, 66; 7, 355. Reksteffa, 1, 100. 105. Roðadrápa, Leikir, 1, 78; 6, 105. knattleikr, 3, 186. Pabreimsleikr, 7, 97; 11, 315. svipuleikr, 3, 193. 196.  
 3, 38; 4, 362. Sendibitr, 4, 12. Sexsteffa, 5, 88; 6, 129. Snjófríðardrápa, 10, 208. Sorptrogsvísur, 6, 336. Tryggvaflokk, 3, 54; 5, 116. Tugdrápa, 11, 205. Uppreistardrápa, 5, 210. Vellekla, 1, 55. 91. 95. 186. 223; 11, 420. Valþjófsflokk, 6, 426. Vestrfararvisur, 4; 352. Ynglingatal, 10, 210.  
 Kylfa, sjá hervopnaheiti.  
 Kynjalæti, 2, 156. 157; 6, 205.  
 Kyrkjur gjörvar, 1, 107. 109. 203. 230. 244. 267. 269. 271; 2, 27. 86. 231. 233; 4, 249. 272. 279; 5, 107. 139. 143. 216. 223. 238; 6, 146. 267. 440. 444; 7, 100. 110. 159.  
 Kyrtilsklæði, sjá búningr.  
 Kænliga varðveitt fê, 4, 329; 6, 96. 381. 382.  
 Kögr, 10, 128. 150; 8, 237.  
 Kösungr, sjá búningr.  
**L**agadeilur, 5, 261-65; 7, 128-42.  
 Lagasetningar, 1, 6. 31; 4, 8. 18; 5, 101. 110. 131; 10, 300; 11, 75.  
 Lágir skór, sjá búningr.  
 Landaleitan, 1, 235. 238. 247.  
 Landaskipti, 1, 6. 7. 22. 90. 108. 115; 3, 14; 4, 8. 23. 227; 5, 297; 7, 74. 176.  
 Landeyða (merki), 4, 12. 419; 6, 178.  
 Landráb, 4, 64; 5, 34. 187; 6, 10; 7, 309.  
 Landslög, 1, 70. 153. 285; 2, 54; 4, 155.  
 Landssibir, 1, 150; 4, 154; 6, 171; 10, 220. 227.  
 Landtjald, sjá tjald.  
 Lángifrjádagr, sjá skipaheiti.  
 Lángskip, sjá skipategundir.  
 Lásbogi, 2, 311; 8, 285. 387.  
 Launvig, sjá víg.  
 Leggbitr, sjá sverðaheiti.  
 Leikir, 1, 78; 6, 105. knattleikr, 3, 186. Pabreimsleikr, 7, 97; 11, 315. svipuleikr, 3, 193. 196.  
 Leon, sjá dýraheiti.  
 Lerept, 6, 348; 10, 70; 11, 309.  
 Linklæði, sjá búningr.  
 Ljósagull, sjá gull.  
 Lobkapa, sjá búningr.  
 Lokhvila, 2, 84.  
 Lopt, 2, 5. 178; 4, 263; 5, 307; 6, 280. 361; 7, 345; 9, 18. 25. 129; 11, 117. 279. 437. lopthus, 8, 1; 9, 362.  
 loptstofa, 8, 13. loptskemman, 1, 166; 5, 259. lopthöll, 10, 149. loptsvaflir, 6, 338. loptrið, 4, 169; 9, 239. sjáfarlopt, 6, 162.  
 Lýtir, sjá Guðir.  
 Lög: heibin lög, 3, 105. kristnislög, 2, 242. Heibsevislög, 1, 31; 4, 18. Gulapingslög, 1, 31; 4, 18. hin nýu lög, 10, 152.  
 Lögbæk: lögbok, 9, 331. Grágás, 8, 277. Gullboluskrá, 8, 301. Gullfjöbr. 8, 277.  
 Lögmenn, 3, 105; 4, 105. 155. 156. 158. 176. 198. 203. 333; 5, 248. 259. 266; 6, 334. 335; 7, 133. 138. 141. 250; 9, 52. 93. 95. 185. 209. 255. 269. 275. 278. 325. 326. 329. 330. 334. 346. 364. 378. 384. 391. 407. 520. 527; 10, 8. 159. 299.  
 Lögsögumenn, 1, 251; 4, 109. 283. 283. 287. 306. 343; 10, 299.  
 Löppingi, 1, 232.

- M**agnússdrápa, sjá kvæði.  
 Malaspjöt, sjá hervopnaheiti.  
 Máli, 1, 1; 6, 134. 243. 245; 8, 106.  
 Malshættir, 1, 41; 2, 33. 39. 55. 69. 94. 107. 138. 269. 321; 3, 96. 97. 206; 4, 147. 149. 175. 279. 321. 346. 374; 5, 13. 199. 294. 314; 6, 28. 155. 220. 414; 7, 12. 19-21. 72. 73. 262. 288; 9, 508; 10, 259; 11, 20. 112. 154. 155.  
 Mannalýsing, 1, 17. 19. 31. 155. 219. 248. 257; 2, 20. 84. 90. 120. 153. 154. 169; 3, 17. 18. 45. 108. 113. 153. 175. 4, 8. 17. 33. 38. 61. 69. 76. 109. 111. 198. 214. 229. 337. 341; 5, 67. 238. 241; 6, 30. 59. 104. 131. 232. 250. 265. 266. 424. 429. 431. 438; 7, 63. 101. 175. 199. 238. 239. 291. 319. 321. 327. 343; 8, 238. 446; 9, 4. 77. 95. 99. 205. 213. 535; 10, 73. 88. 111. 151. 177. 204. 206. 234. 265. 266. 321. 380. 381. 387. 393. 397. 415. 420; 11, 8. 44. 78. 79. 90. 203. 205. 215. 223. 226. 227. 294. 296. 298. 317. 319. 342. 353. 422.  
 Mannjafnaðr, 1, 58; 4, 333; 5, 159. 192.  
 Mansal, 1, 78. 80. 186. 289; 2, 95; 3, 160; 10, 224. 227.  
 Mariusub, sjá skipaheiti.  
 Markaðr, 1, 185; 4, 46. 154.  
 Melrakkabelgir, 6, 251.  
 Messuklæði og merking þeirra, 3, 167; 9, 275.  
 Metakálar, 6, 183; 11, 128. 158.  
 Mindak, 1, 239.  
 Minni, 1, 37. 161. 162; 3, 191; 4, 234; 6, 52. Kristsminni, 1, 162. Michaelisminni, 1, 162.  
 Mariuminni, 10, 19.  
 Mismæli, 5, 201.  
 Missýningar, 4, 47; 5, 161.  
 Morð, 1, 240; 5, 181; 7, 204. 333; 8, 439. sjálfsmorð, 3, 142.  
 Mulaþing, sjá þing.  
 Mýlar, 10, 205, 206.  
 Mæringr, sjá sverðaheiti.  
 Mösurbolli, 6, 184.  
 Möttull, sjá búningr.  
**N**afnfestar, 2, 51; 3, 99. 133. 182. 303.  
 Naubúngakostir, 1, 112. 115. 126. 132; 2, 12. 114. 165; 3, 130; 4, 163. 224. 226. 327.  
 Nesjavísur, sjá kvæði.  
 Nesnám, sjá strandhögg.  
 Nibingsverk, 2, 93. 257; 3, 44. 92; 4, 11; 5, 14; 7, 250. 267. 325; 10, 327; 11, 241. 333.  
 Njörðr, sjá guðaheiti.  
 Nunnuklaustr, sjá klaustr.  
 Nunnusetr, sjá klaustr.  
 Næfrar, 9, 44. 45. 165.  
 Nökkvi, sjá skipategundir.  
**Ó**argadýr, 11, 414.  
 Oddmjör, sjá kvæði.  
 Óbinn, sjá guðaheiti.  
 Óðinsheiti: Hárr, 10, 171. 377. Jolner, 10, 171. 377. Víðrir, 10, 171. 377. Þrifi, 171. 377.  
 Óbál gefin bændum, 1, 21. 197.  
 Ofn, 8, 9.  
 Ofriki, 1, 208; 2, 207; 4, 267; 9, 18. 118. 276. 459. 462. 469; 10, 269.  
 Ógnarbrandr, sjá skipaheiti.  
 Ojafnabr, 4, 218. 259; 5, 135; 6, 103. 212.  
 Ólafssdrápa, sjá kvæði.  
 Ólafssub, sjá skipaheiti.  
 Ólpa, sjá búningr.  
 Organ, sjá hljóðfæraheiti.  
 Ormar, 10, 380. 407. eitromr, 6, 164. lýngormr, 2, 179; 6, 296. ormr á gulli, 6, 143. vermsli, 6, 350. pöddur, 10, 380. yrmlingar, 10, 325. 380.  
 Ormasótt, sjá sjúkdómar.  
 Ormrinn lángi, sjá skipaheiti.  
 Ormrinn skammi, sjá skipaheiti.  
 Orrahrið, sjá bardagar.  
 Orri, sjá fuglaheiti.  
 Oskmey, sjá skipaheiti.

Óspektir og bardagi við drykkju, Röða, 5, 136. 342. 344. 346; 8, 248.

**P**abreimsleikr, sjá leikir.

Pálstafr, sjá skotvopn.

Panzari, sjá herklæði.

Pell, 5, 106; 6, 1; 7, 94. 197; 10, 231. 244. 255. 260; 11, 385. gubvesfjarpell, 5, 274.

Pellaklæði, sjá búningr.

Peningar, 1, 79. 256. silfrpeningar, 4, 300; 6, 184; 8, 143. gullpeningar, 1, 1.

Pízamarr, sjá gubaheiti.

Póldtasvarf, 6, 171.

Primsigning, 1, 139. 142; 2, 243; 5, 303; 10, 242.

Prior, 9, 325.

Purpuraklæði, sjá búningr.

Puruvit, sjá gubaheiti.

**R**abagerfir, 1, 84. 86. 127. 257; 2, 26. 31; 4, 146. 324. 363; 5, 18. 54. 71; 7, 257. 279; 8, 69; 11, 243. 244. 248. 534.

Ráðriki kvenna, 4, 319.

Rán, 4, 331; 5, 257; 8, 43.

Rángsleitni, 5, 211.

Ransökuð hús, 1, 70. 215; 2, 103; 8, 329; 9, 27. 133. 362. 530; 10, 270. skip, 4, 328; 6, 378. 381.

Rauðagull, sjá gull.

Rauðsida, sjá skipaheiti.

Rauðsub, sjá skipaheiti.

Raumaþing, sjá þing.

Rausn og rikmenska, 4, 70. 254.

Relan, sjá skútur.

Reiði, sjá hervopnaheiti.

Reformr, sjá sjúkdómar.

Refr, sjá dýraheiti.

Reibarduna, 10, 30.

Reiði og heityrði, 2, 130.

Rekstefja, sjá kvæði.

Ríkisvöndr, 10, 15. 109. gullvöndr, 8, 193.

Rinvit, sjá gubaheiti.

Rjúpa, sjá fuglaheiti.

Röð og reit, 9, 36.

Röðadrápa, sjá kvæði.

Röðrarskúta, sjá skútur.

Rögburðr, 1, 99; 2, 34. 55. 57. 145; 3, 131. 226; 4, 380; 5, 125. 184. 317. 330; 6, 95. 144. 160. 185; 11, 432.

Rómsterbir, 3, 19. 33. 52. 56. 225; 4, 273; 5, 121; 6, 36. 302; 8, 11; 11, 202. 299.

Rudda, sjá hervopnaheiti.

Rúnir, 3, 109. 110; 6, 271.

Rúnakefli, 9, 390. 490.

Ryb, sjá skipaheiti.

Rýggjabrandr, sjá skipaheiti.

Rytningr, sjá hervopnaheiti.

Ræba yfir greptri, 8, 99-103. 239

**S**álugjafir, 9, 213.

Sakeyrir, sjá eyrir.

Samburðaröl, 7, 190. 303.

Sameign fjár, 5, 253.

Sax, sjá hervopnaheiti.

Segl, 6, 357. stöfuð, 2, 301; 4, 354; 11, 437. stöfuð með vendi, 4, 255. 277. blástöfuð, 10, 345. stöfuð blá með vendi, 4, 372. sett pellum, 7, 94.

Seiðmenn, 1, 10; 2, 134; 4, 10. Sel, 2, 247-50; 5, 21. 22. sætr, 4, 8; 5, 22; 8, 55. 379.

Sendibit, sjá kvæði.

Sendifarir, sendimenn, 1, 15. 16. 53. 86; 2, 58. 148. 245; 3, 68. 83; 4, 128. 280; 5, 320; 9, 450. 455; 10, 4. 32. 38. 43. 45. 59. 63. 69. 96. 104. 115. 155. 161; 11, 8. 11. 22. 26. 29. 68. 81. 282. 393. 397. 398. 402.

Serkr (tala), 11, 325.

Sexstefja, sjá kvæði.

Sjáfarlopt, sjá lopt.

Sjálfðæmi, 1, 51; 2, 110; 7, 164.

Sjálfsmorð, sjá morð.

Síðasti vili, 1, 46. 248; 2, 12; 6, 226.

Sibvenja, 1, 32. 150; 5, 26.



- Sigrbaku, 6, 413.  
 Sigrfluga (merki), 8, 291. 318. 374. 417.  
 Sigrmark, 1, 136.  
 Silfr, 3, 118. 158; 4, 57. 137. 265. 300. 345; 5, 35. 136. 194. 346; 6, 113. 218. 302. 306. 372. 375. hosa full af silfri, 6, 305. 307. kistill fullr af silfri, 3, 136.  
 Silkiklæði, sjá buningr.  
 Sjukdómar, 2, 200; 5, 223; 8, 443; 9, 383; 10, 72. 147. bráða sótt, 10, 135. gulusótt, 11, 202. brottfallssótt, 5, 213. reformr, 6, 438. ormasótt, 6, 350. vítfyrting, 6, 141. vanstilli, 7, 156. 160.  
 Skáktafi, sjá tafi.  
 Skalar, 1, 240. 252. 290; 3, 74. 81. 124.  
 Skaldskapr, sjá kvæði.  
 Skallatsklæði, sjá buningr.  
 Skaptker, sjá hordbunadr.  
 Skeggi, sjá skipaheiti.  
 Skeggjabaugr, sjá haugar.  
 Skeib, sjá skipategundir.  
 Skjaldarmerki, 1, 134; 5, 65; 7, 69; 11, 272.  
 Skjaldmey, sjá skipaheiti.  
 Skíði, 1, 9; 3, 123; 4, 167. 337. 338; 8, 437; 10, 201. 202. skíðageizli, 4, 337. skíðsleði, 4, 200.  
 Skinn; skinnavara: gráskinn, 2, 278; 6, 358; 7, 34; 10, 75; 11, 325. 328. hvít skinn, 4, 185; 10, 75. bjór og savali, 4, 298. 320; 5, 274. grávara, 4, 200. 298. 329; 9, 320.  
 Skinnföt, sjá buningr.  
 Skip reist, 2, 50. 217; 6, 308; 8, 181. 197. 372; 9, 33. 117. 193. 203. 227. 434; 10, 294. 305. 319.  
 Skip skarab skjöldum, 1, 100; 6, 120. sett yfir eib, 6, 297; 9, 402. 406. sett yfir land, 8, 45. 426; 9, 401. 494; 11, 355. sett yfir skóg, 9, 406. 407.  
 Skipaheiti: Bokaskreppa, 8, 320; 9, 14. 15. 113. 115. Bækisub, 7, 264; 8, 284. 287. 289. Draglaun, 7, 289. Dragmök, 10, 52. Dreki, 9, 393; 10, 52. Erkisub, 8, 209. Fjarðarkolla, 8, 138. Fley, 8, 209. 211. 227. Grágás, 8, 137. Gestaskalpr, 9, 27. 135. 163. Gullbringa, 8, 184; 9, 27. 42. 43. 135. 163. 165. 337. 478. Görsuð, 8, 320. Görn, 8, 138. Hárhnifr, 8, 138. Háaugabúza, 9, 303. Hjálp, 8, 197. Hreinn, 7, 217. Höfubúza, 8, 137. 142. 146. 418. Hügro, 8, 385; 9, 478. 480. Karlshöfði, 4, 95. Keipa, 8, 204. Kjölir, 10, 30. Krossuð, 10, 53. 54. 60. Kufinhetta, 9, 507. Lángifirjádagr, 9, 425. 456. 457. Lirta, 9, 27. 135. 163. Mariusuð, 8, 181. 196. 198. 218. 224; 10, 74. 77. 84. 90. Ögnarbrandr, 8, 372. 386; 9, 27. 43. 135. 268. Ólafssuð, 8, 99. 137-39. 142; 9, 241. 434. 437. 478; 10, 36. 52. 54. 64. Ormrinn lángi, 2, 219. 274. 278. 280. 300-304. 307. 310. 312. 314. 315. 318. 325. 328; 3, 2. 3. 5-7. 11-13. 29. 55. 59. 60. 155. 157. 198. 203. 226. 227; 6, 308; 7, 11; 10, 319. 321. 323. 328. 339. 345-48. 350. 353. 354. 356-358. 361-64. 368. Ormrinn skammi, 2, 50. 219. 304. 306. 312. 314; 10, 305. 347. 353. Oskmey, 8, 198. Rauðsiba, 8, 387. Rauðsuð, 8, 377. 383. Refan, 8, 130. Ryð, 8, 98. Rýggjabrandr, 9, 478; 10, 52. Skálpr, 8, 385. Sygnabrandr, 8, 340. Suð, 9, 247. Skeggi, 8, 131. 137. 142. 209. 224; 9, 302. Skjaldmey, 8, 209. Klæði, 9, 27. Holmabúza, 9, 456. Stángarfoli, 8, 263. Stokkabúza, 9, 302. 303. Strindakolla, 9, 456. Sættaspillir, 9, 345. 362. Trana, 2, 50. 178. 179. 280.

304. 306. 312. 314; 10, 294.  
 347. 353. 354. Visundr, 4,  
 348; 5, 29; 6, 50. Vidsja, 8,  
 197. Vallabúza, 8, 204. Vætt-  
 an, 9, 507. Uxi, 9, 368. Jörn-  
 barði, 2, 210. 317. 318. 320.  
 324. 325. 327. 328. 331; 10,  
 355. 356. 358; 11, 131-33.  
 Gestafley, 8, 211. 227.  
 Skipalýsing, 2, 50. 179. 219.  
 303. 310; 5, 304; 6, 120.  
 308; 9, 33. 145; 10, 10. 77.  
 120; 11, 437.  
 Skipategundir: áttæringr, 9, 475.  
 Austrfararknör, 7, 256. 262.  
 265. Austrfararskip, 8, 209;  
 9, 44. búza, 11, 425. dreki,  
 2, 179. 182. 217. 303; 4,  
 354; 5, 311; 6, 314. 360; 7,  
 51. 109. 248. 249; 10, 36.  
 77. 204-206; 11, 45. 46. 375.  
 gullbúinn dreki, 2, 303. dröm-  
 undr, 7, 231; 9, 415. galeið,  
 6, 134. 168; 7, 78. karfi, 4,  
 105. 149. 150; 5, 306; 8,  
 377. 424. eikjukarfi, 4, 185.  
 eikja, 8, 37. kuggr, 8, 272;  
 9, 13. 44. 350. 368. 452; 10,  
 23. 29. 92. 135. 137. 138.  
 140. 153. 248; 11, 31. knör,  
 1, 246; 2, 107; 3, 36; 4, 66;  
 5, 169; 6, 198. 239. 249. 305.  
 307. 377; 9, 167. 292; 10,  
 13. 395; 11, 430. 437. lán-  
 skip, 2, 50. 285. 303; 4, 260;  
 5, 42; 6, 36. 249; 7, 217. 231.  
 260. 289; 8, 123. 160. 164.  
 197. 272. 274. 305. 320. 325.  
 336. 382; 9, 29. 137. 155.  
 239. 274. 300. 387. 410. 416.  
 429. 478; 10, 80. 123. 135.  
 186. 189. 196. 396. 406. 411;  
 11, 32. 74. 90. 182. skutur,  
 1, 60; 2, 299; 3, 1. 2. 4.  
 171. 275; 5, 9; 6, 317. 330.  
 357; 7, 182. 201. 234. 283.  
 287. 310; 8, 114. 121. 130.  
 158. 182. 217. 256. 424; 9,  
 6. 11. 14. 15. 21. 29. 32.  
 36-38. 119. 135. 151. 153.  
 167. 226. 300. 374. 471. 474.  
 476. 525; 10, 25. 71. 364.  
 396. hleypiskúta, 1, 167; 6,  
 177; 7, 206. roðrarskúta, 2,  
 261; 10, 305. kertissveinaskúta,  
 10, 157. Refan, 8, 130. skutur  
 smíðaðar af Finnum, 7, 216.  
 skeið, 1, 46. 179; 2, 301. 302.  
 327; 3, 41. 43. 227; 4, 70.  
 72; 5, 9. 12. 129. 169; 6,  
 308; 8, 104; 10, 346; 11,  
 374. snekkja, 1, 27; 2, 50.  
 299; 3, 8. 32. 179; 4, 122. 237.  
 260. 331; 5, 115; 7, 10. 188.  
 213. 310; 8, 131; 10, 75; 11,  
 26. 45. 46. 66. 125. Vinda  
 snekkja, 2, 299. 308. 327; 3,  
 4. 32; 7, 188. 213; 10, 344.  
 365. sexæringr, 2, 168; 9, 32.  
 byrðingr, 4, 255; 7, 283. 286;  
 8, 40. 208. 263. 274. 372; 9,  
 18. 20. 44. 46. 299. 301. 345.  
 470. 471. 474; 10, 25; 11,  
 430. báttr, 6, 248. 249. 320;  
 7, 82. 288. 310; 8, 185. 223.  
 225. 227; 9, 67. 133; 10,  
 134. 137. 139. 141. 142. 153.  
 206; 11, 361.  
 Skipreiða, 9, 248. 336. 415.  
 Skiptapar, 2, 80; 5, 33. 181.  
 252; 7, 188. 214; 9, 28. 135.  
 320. 415. 421. 427; 10, 31.  
 45. 145; 11, 58. 238. 352.  
 369.  
 Skirn, 1, 17. 23. 107. 108. 129.  
 141. 146. 148. 202. 230. 251.  
 259. 264. 271. 278. 279. 283.  
 296. 299. 301; 2, 19. 30. 39.  
 42. 49. 123. 126. 152. 157.  
 160. 201. 246. 274. 284; 3,  
 15. 130; 10, 242. 251. 274.  
 278. 280. 324; 11, 39. 324.  
 406. 407. 418.  
 Skirta, sjá búningr.  
 Skógarbjörn, sjá dýraheiti.  
 Skot: beinskeyti, 1, 176. 182;  
 2, 271. 320; 3, 193; 8, 140.  
 obeinskeyti, 2, 320. 330; 8,  
 140.  
 Skotvopn; bíldör, 2, 320; 10,  
 362. broddr, 7, 211; 9, 528.  
 broddör, 7, 338. fleinn, 1, 45.

- flættiskepta, 5, 78; 6, 77. gaf-  
 lok, 1, 311. 321. 330; 6, 77;  
 8, 76. páttafr, 7, 265; 8, 139.  
 224. 389. skeyti, 2, 332.  
 Skrin, 1, 231; 5, 120. 144. 149;  
 6, 325. 395. 402; 7, 194.  
 211; 8, 245; 9, 12. 99. 256.  
 264. 461. 462. 496; 10, 163;  
 11, 201. 309. 345.  
 Skurbog, 1, 97. 133. 137. 139.  
 202. 229. 244. 282. 283. 295;  
 10, 232. 291. 292; 11, 384.  
 385.  
 Skutill, 1, 259. gullbuinn, 6, 232.  
 Skútur, sjá skipategundir.  
 Skykkja, sjá búningr.  
 Slebi, 9, 25. 55. 131. 353. 357;  
 10, 373. 377.  
 Slægb, 2, 113; 5, 197; 6, 377.  
 ✕ Sorptrogsvisur, sjá kvæði.  
 Spámennt, spádomar, 1, 96. 145.  
 146. 261; 2, 195. 285; 4,  
 71. 83; 10, 223. 228. 262.  
 338. 339. 392. 393.  
 Spángabrynja, sjá herklæði.  
 Spárða, sjá hervopnaheiti.  
 Stafkarlsgærði, sjá dularbúningr.  
 Stafnljár, 2, 314. 315; 4, 40.  
 100; 7, 264; 8, 289; 9, 44.  
 129. 165. 167; 10, 68.  
 Stafr og skreppa, 6, 302.  
 Stalhúsa, sjá herklæði.  
 Stángarfóli, sjá skipaheiti.  
 Stilling, 1, 15; 3, 156; 4, 47;  
 11, 437.  
 Stóðross, sjá dýraheiti.  
 Stórmennska, 1, 2. 3, 16-18.  
 39; 4, 75; 5, 5. 158; 7, 87.  
 95.  
 Stórmerki, 2, 147. 231. 269.  
 Strandhögg, 1, 128. 136. 151.  
 195; 6, 79; 7, 68; 9, 296;  
 10, 239. 414; 11, 91. 122.  
 nesnám, 1, 195; 4, 229.  
 Straumseyarþing, sjá þing.  
 Stríðsvelar, 4, 359; 5, 157. 280.  
 286; 6, 148-58.  
 Stræti yfirbreidd dýrum klæðum,  
 7, 86. pelli, 7, 94.  
 Sundfarir, 2, 28. 269; 7, 165;  
 10, 294.  
 Sundgerðir, 6, 440.  
 Svardagar, sjá eidar.  
 Sverðaheiti: bastarbr, 7, 297.  
 bæsingr, 4, 37. 38. 58; 5,  
 165; 10, 214. fetbreiðr, 1, 43.  
 fiskhrygg, 8, 221. fotbitr, 2,  
 257. hneitir, 4, 58; 5, 65.  
 111. 112. 165. kvernbitr, 1,  
 17. 43. 44; 10. 384. leggbitr,  
 7, 69. 72. mæringr, 4, 110.  
 skarði, 9, 274. 276. Skjald-  
 vararnautr, 3, 130. 134.  
 Svik, 1, 9. 18. 54. 60. 74. 85.  
 104. 158. 191. 262; 2, 49.  
 60. 82. 84. 165. 298; 3, 32.  
 63. 66. 78. 85. 193; 4, 21.  
 43. 173. 220. 303; 5, 171.  
 256. 292; 7, 103. 179. 194.  
 201. 203. 316. 333. 360; 10,  
 285. 286; 11, 21. 24. 25.  
 102. 365. 366. 422. 433. 435.  
 Svipuleikr, sjá leikir.  
 Sæluhús, 2, 82. 124. 128. 133;  
 4, 337; 9, 353.  
 Sættafundir, sættir, 1, 13. 49.  
 57. 58. 106. 129. 160. 197;  
 3, 80; 4, 139. 143. 160; 5,  
 132; 6, 27. 101. 177. 243.  
 285. 432; 7, 23; 8, 152; 9,  
 53. 185. 284. 337. 432. 436.  
 447. 448; 10, 44. 56. 83.  
 403; 11, 39. 87. 356. 357.  
 359. 363. 392. 394. 407. 420.  
 Sætr, sjá sel.  
 Söðull, 10, 140; 11, 190. gylltr  
 söðull, 8, 52. kvennsöðull, 10,  
 87. Þýzkr söðull, 11, 443.  
 Söðultreyja, 4, 58; 5, 165.  
 Tafi: hneftafi, 6, 29. skáktafi,  
 4, 366; 11, 366. tafiborb, 4,  
 366; 10, 15. 109.  
 Tala fyrir líbi, 2, 96; 5, 52. 63.  
 74; 6, 75; 8, 53. 77. 92.  
 115. 133. 214. 217. 218; 9,  
 507. 508; 11, 339.  
 Tannse, 1, 210; 4, 32; 10, 352.  
 Tannbjölt, 7, 69.  
 Tekin hús á bændum, 8, 58. 172.  
 tekin upp bú, 3, 133; 8, 60.

✕ Salarsteinn. 5, 241

164. 380; 11, 79. 83. 85.  
skip, 8, 47. 82. 193. 425.  
Teningakast, 4, 210.  
Tíðabók, sjá bækir.  
Tilkall til ríkis, 1, 82. 200; 4,  
291; 5, 274. 294; 6, 92. til  
sjar, 6, 274.  
Tímber(ekinnatala = 40), 11, 325.  
Tjöld í höllum, 1, 118; 5, 274; 6,  
3; 11, 16-17. á skipum, 2, 303;  
4, 306. 372; 6, 262. landtjöld,  
2, 264; 5, 19. 21; 6, 162;  
8, 180; 9, 275; 10, 14. 83;  
11, 371. gulli buin; 3, 136;  
5, 287. svört tjöld, 10, 204.  
tjöld ur pelli, 10, 232.  
Trana, sjá skipaheiti.  
Tryggvaflokkir, sjá kvæði.  
Tryggvareyrr, sjá haugar.  
Tröll, 2, 185; 3, 122. 127. 133.  
134; 4, 339; 6, 402; 10,  
330-32.  
Tugdrápa, sjá kvæði.  
Tuglamúttull, sjá buningr.  
Týgilknifr, sjá gripir.  
Töskur með gull, sjá gull.
- Ú**  
Úfskurðr, 3, 31; 11, 200.  
Ullarserkr, sjá buningr.  
Undirklefi, 9, 425.  
Undr, 1, 252; 5, 246; 7, 182.  
Upphæfir skór, sjá buningr.  
Upphlaup á þingum, 2, 35; 124.  
235; 9, 271. í veizlu, 3,  
192; 8, 166. 396.  
Uppreistardrápa, sjá kvæði.  
Uppsalaþing, sjá þing.  
Útanferðir, 1, 257. 276; 2, 12.  
26. 64. 144. 206. 208. 215;  
3, 91. 120. 213; 4, 127. 287;  
6, 31. 108. 291. 360; 7, 29.  
151.  
Útboð, leiðangr, 1, 22. 61. 64.  
93. 94. 110. 120. 153; 2,  
245. 293; 4, 14. 16. 94. 325.  
341; 5, 16. 44. 115. 279; 6,  
54. 56. 251. 256. 308. 400.  
435; 7, 29. 151; 8, 109. 311;  
9, 12. 28. 33. 61. 91. 101.  
135. 209. 297. 298. 373. 390.
438. 446; 10, 34. 52. 64. 94.  
337. 341. 403; 11, 27. 29.  
120. 121. 244. 351. 359. 370.  
373. 391. 393-95. 397-99.  
Útleigðir, sektir, 1, 222; 2, 207;  
3, 142. 147; 4, 319; 6, 98.  
107. 111.  
Uxi, sjá dýraheiti.  
Uxi, sjá skipaheiti.
- V**  
Vabmálsskæði, sjá buningr.  
Vald og ofríki, 6, 271; 7, 35.  
Valhnetr, 6, 147; 7, 98.  
Vallabúza, sjá skipaheiti.  
Valslaungur, 6, 156; 7, 183; 8,  
177. 305. 307. 374; 10, 237;  
11, 75. mánga, 9, 10. 103.  
Valþjófsflokkir, sjá kvæði.  
Vanstilli, sjá sjukdomar.  
Vararfeldr, sjá buningr.  
Vargskinnslöpa, sjá buningr.  
Veðjargapíng, sjá þing.  
Veðjan, 2, 275; 6, 369. 374;  
7, 170; 10, 313.  
Vefrétt, 1, 239.  
Veizlustofur, 4, 108; 6, 439.  
Vellekla, sjá kvæði.  
Vesl, sjá buningr.  
Viðbjörn, sjá dýraheiti.  
Viðsjá, sjá skipaheiti.  
Vig, 2, 54. 172. 202. 204. 250;  
3, 21. 86. 154; 4, 120. 169.  
171. 221. 262. 277. 317. 348;  
5, 125. 246; 6, 6. 104. 110.  
209. 212. 280. 337; 7, 31.  
203. 333. 348. unnib í kirkju,  
4, 367; 9, 26. 131. 294. 399.  
einvíg, 1, 150. 151; 10, 256.  
launvíg, 4, 309.  
Viggýrblar, 6, 263; 9, 303. vig-  
gyrblub skip, 8, 32. 216. 286;  
10, 350.  
Vigi lýst á hendr sér, 7, 31.  
-204. 333.  
Vígsla: vígbir pávar, 10, 159.  
biskupar, 1, 109; 8, 268. 296.  
297; 1, 394. kóngar, 6, 50;  
7, 307; 8, 297; 10, 15. 109.  
11, 360. 387. kirkjur, 1, 32;  
2, 257; 4, 238. 277; 5, 139.

143. 223; 6, 146. 167. 444;  
11, 385. 386. kirkjugarðr, 11,  
386. björg og hamrar, 2, 184.  
eldr, 2, 205; 11, 309. 394.  
408. 418. gullkross, 6, 142.  
Vigsluklaði, 10, 15. 16. 109.  
vigslugull, 10, 15. vigslusverb,  
10, 109.  
Vigvelar, 1, 103. 127; 6, 145;  
10, 259. 260. 302. 303. 334.  
Vigshætur, 6, 37.  
Vindasnekkja sjá skipategundir.  
Viti, 2, 57; 3, 155. 156; 6, 242.  
Vitfyrting, sjá sjúkdómar.  
Vitran, 2, 281. 283.  
Viturlig andsvör, 4, 275; 5, 332.  
Volk og vos, 8, 18. 31. 52; 9,  
233.  
Vættan, sjá skútur.  
Völvur, Völvuspádomar, 1, 76;  
4, 46; 5, 166.

**Y**nglingatal, sjá kvæði.  
Yrmlingar, sjá ormar.  
Yxn, sjá dýraheiti.

**Þ**egnildi og Nefgildi, 4, 313.  
Þing, Þingáheiti: allsherjarþing,  
1, 224; 4, 202. alþing, 1,  
242. 267. 269. 273. 285; 2,  
172. 201. 207. 223; 3, 100.  
210; 6, 266; 10, 97. 113.  
áttafylknaþing, 1, 220. Borgar-  
þing, 7, 206; 8, 310; 9, 7.  
84. 147. 224. 269. 446. Eyra-  
þing, 6, 13. 24. 237; 7, 1.  
228. 291. 300. 311. 334; 8,  
41. 365; 9, 1. 7. 15. 48. 61.  
91. 97. 99. 113. 171. 199. 215.  
231. 242. 243. 252. 254. 328.  
449. 460. 461. 477. 496. 528;  
10, 79. 273. Fjögrafylknaþing,  
1, 301; 7, 308. Frostuþing,  
1, 32. 34; 2, 35. 43; 7, 136.  
137. 139; 10, 100. 322. Gagn-  
dagaþing, 8, 310. 346. Gula-  
þing, 1, 288. 297; 7, 136.

139; 10, 153. Haugaþing, 7,  
176; 8, 245; 9, 13. 89. 153.  
187. 269. Hegranessþing, 10,  
113. Hornboruþing, 9, 269.  
Hunavazþing, 2, 12; 3, 21.  
Heiðsævisþing, 7, 136. 139.  
Kefliseyarþing, 7, 134. 142.  
Mulaþing, 4, 163. Raumaþing,  
9, 247. 259. Straumseyarþing,  
2, 46. Uppsalaþing, 4, 142.  
160. 202. 205. Vebjargþing,  
6, 51. 54; 11, 216. 223. 286.  
396. Þórnesþing, 10, 113.  
Þrándarnesþing, 7, 134. 136.  
142. Þverárþing, 10, 113.  
Þingaráður, 1, 33. 126. 139.  
215. 220. 225. 281; 2, 41.  
45. 124. 226. 240; 3, 157;  
4, 15. 84. 113. 160. 245. 309;  
5, 69. 70. 269; 6, 13. 44.  
54; 7, 7. 18. 35. 256; 8, 61.  
173. 205. 229. 233. 238. 250.  
299. 312. 345. 348. 365; 9,  
35. 149. 197-99. 250-52. 256.  
261. 262. 280. 281. 326. 327.  
329. 332. 409. 468. 497. 498;  
11, 217. 250-53. 263. 267-68.  
305. 312.

Þjofnabr, 2, 256; 3, 145.  
Þósfabattr, sjá búningr.  
Þór, sjá gubaheiti.  
Þorgerðr Hörgabrúðr, sjá gyðjur.  
Þórvaldsklaustur, sjá klaustur.  
Þrándarnesþing, sjá þing.  
Þroski snemmaþekinn, 3, 113. 205.  
Þverárþing, sjá þing.

**Æ**ðablot, 9, 75. 197.  
Æfisögur, 1, 220-24; 6, 342-46.  
Ægisbjalmr, 8, 101.

**Ö**kulskúar, sjá búningr.  
Öndvegissúlur, 1, 240. 241; 2,  
190; 3, 105.  
Örn, sjá fuglaheiti.  
Örtug, 11, 355. Örtugargull, 11, 2.  
Öxar, sjá hervopnaheiti.

## ORDATÍNINGR.

**SKANMSTAFANIR:** afh. = afleiðingarháttir (*conjunctivus*); ao. = atviksorð (*adverbium*); e. = eigandi (*genitivus*), Rask; et. = eintala (*num. sing.*), Rask; f. = fáandi (*dativus*), Rask; fn. = fornafn (*pronomen*); fsh. = framsöguháttir (*indicativus*); gho. = geðshræringarorð (*interjectio*); gr. = greinir (*articulus*), Rask; h. = hvurugskyns orð (*neutrum*); k. = karlkent orð (*masculinum*); kv. = kvennkent orð (*femininum*); lo. = lýsingarorð (*adjectivum*); mt. = margtala (*num. plur.*), Rask; n. = nafn (*nom. substantivum*); s. = sögn (*verbum*), Rask; so. = samteingingarorð (*conjunctiv*); s. s. = sama sem; sto. = stöðuorð (*praepositio*); þ. = þolandi (*accusativus*), Rask.

**A**, ofaukið að setningu: á víða, víða, 10, 216. á frá, frá, 10, 404.

Abbast, amast, 7, 166.

Áblásinn af h. anda, sá sem hefir innblástr h. anda, 10, 373.

Áblásning, innblástr, 10, 371.

Áblástr, a) andi, 10, 210. b) innblástr, 3, 164; 5, 217.

Áburðarmaðr, skartsmaðr, 4, 255.

*Adventus domini*, aðventa, jólafasta, 9, 338.

Áengjan, áeggjan, 10, 379.

Áfáng, átök, handa átektir, áflog, 6, 203. 209.

Afarubigr, akafliga stórlyndr, 7, 20. mism. gr. 5.

Afbob, hótun, 10, 199.

Afburðar vel, ágætliga vel, 9, 515. afburðar járn, ágætt j., 10, 173.

Áfelli, a) sakargipt, 4, 310. b) vandræði, 4, 146; 7, 150. c) mót-læti, 7, 107. 108. d) hegning, 6, 147.

Áfenginn, áfengr, 8, 447.

Áfaradagr, síðasti dagr (veizlu), 3, 121; (jóna), 7, 184. 272.

Affari, s. s. offari, 8, 237.

Afgángur; með afgaungum, afgangs, 3, 208.

Afhendr; segja sér afhendan, reka

frá sér, 2, 51. afhent, ohent, 8, 21.

Afskaup, skabakaup, 5, 255.

Afla, með f., orka, 4, 291; 10, 118. askasta, 1, 289.

Aflafátt s. s. aflfátt, 3, 133. 223.

Aflaga, gegn lögum, 7, 292. 305; 8, 278. 279.

Aflaup, h. mt., afgánger, 4, 236.

Afleitt, fráleitt, 7, 296.

Aflettr, stimamjúkr, skjótr til, viðbragðs-skjótr, 4, 134, s. s. oflettr.

Aflfátt, aflþrot, um megn, 3, 150.

Afl, a) afl, megn, kraptr; sjá aflafátt. b) herlið, 8, 119.

Afnám, missir, skabi, 7, 244.

b) afnáms fé, gripur, sem tekib er af óskiptu herfángi, 4, 28; 8, 237.

Aforma, a) koma orði á, 7, 89. b) á. um gleði, hefja, byrja, 6, 342.

Afrað, skattr (?); óeiginl., gjalda afrað, bíta skaða, 10, 324.

Afrendr, prófadr, fullreyndr, 2, 81; 10, 321.

Afspringi, afspreingi, 8, 237.

Afspringr, fregn, 8, 160.

Afstanda, miðla, 3, 208.

Afsýnis, úr auglýsni, 8, 344.

Aft, apt, 10, 395.

- Aftak, h., dráp, aftaka, 7, 360.  
 Aftækt, afgjald, 11, 441; 5, 274.  
 Aftækiligt, ráðligt, 8, 348.  
 Aftækt, það sem orð er ágerandi, afþinningarvert, 5, 341.  
 Afúsa, þökk; mér er á. þar á, mér er þökk á því, 9, 495; sb. afúsa.  
 Áfýsi, kv., fýsn, laungun, 6, 165.  
 Áfæra, álása, árnæla, 5, 90.  
 Afæta, kv., ofurkappsmábr, 3, 143; 11, 111.  
 Agasamligt, ofríðligt, 7, 274.  
 Agi, k, a) ötti, 10, 406. b) ónæði, 6, 298. 430. 442; 10, 409.  
 Ágirnd, ágengni, yfirgánger, 8, 195.  
 Ágjarn, a) framgjarn, 8, 253; 10, 179. b) yfirgjarn, 4, 214; 11, 294.  
 Ágæti, h., a) afbragð: gera atágætum, taka til einhvers, svo sem afbragðs, 7, 147. b) frægð, 11, 72.  
 Áhankast, fatlast, 6, 312.  
 Áheyrsl, áheyrsla, var, vis, 2, 295.  
 Áhlýðinn, a) talhlýðinn, 7, 337. b) ráðþægin, 6, 431.  
 Áhöfn, skipsfarmar, 5, 255.  
 Aka; mér ekst eigi í tauma, mér bregzt ekki, 11, 121; honum var nær ekit, hann komst í kreppu, 9, 485.  
 Ákafa, ao., akafliga, 7, 32. 126; 10, 173.  
 Ákall, a) tilkall, 7, 56; 9, 324. 433. b) orðtak, 9, 510.  
 Ákals, þræbeðni, 2, 268; 6, 239.  
 Akfæri, h. mt., bleði með reipum og böndum, 3, 206.  
 Aktaumar, k. mt., stjórntaumar, 5, 337.  
 Ák, kv., ol, band, 6, 378.  
 Aldarebli, eignarrétt æfilángt, 8, 300.  
 Aldarfarshók, sagnabók, 1, 233.  
 Aldarmál, ráðstöfun, sem haldast má æfilángt, 7, 139. 140.  
 Aldarþópti, aldavin, 3, 72.  
 Aldaubá, allt dautt, útdáð, 6, 37; 11, 206.  
 Aldinviðr, ávaxtartre, 9, 265.  
 Aldri, ao., aldrei, 6, 11.  
 Aldrtili, k., lístjón, 8, 153.  
 Aldrænn, gamall, 6, 65. 96.  
 Álfari, álfarinn, 3, 91.  
 Álfreka gánga, gánga nauðsynja sinna, 4, 308.  
 Álhúsa, alhýsa, 10, 153.  
 Álitaleysi, athugaleysi; með á, í blindni, 8, 326.  
 Alkunna, alkunnugt, 11, 201.  
 Alkyrra, öldungis kyrt, 11, 72.  
 Alleins, ao., öldungis eins, 5, 240.  
 Allnær, nærri því, næstum því, 6, 151. eigi á, hvurgi nærri.  
 Allr, a) endabr, lokinn: var þá öll vinátta þeirra, þá var lokið vináttu þ., 9, 428. b) dauðr, 10, 93. c) alls mest, allra helst, 2, 137. Allt, ao., a) allstaðar, 1, 210; 2, 234; 4, 250. 251; 6, 308. 413; 7, 82. 207. 295. b) alla leið, 2, 7; 4, 329; 7, 7, 210.  
 Alls, so., þareð, með því, 5, 254; 8, 362. a. er, sama, 1, 305; 2, 265.  
 Allumegin, ao., öllumegin, 5, 78.  
 Almátt, k., almætti, 2, 42.  
 Almenníng, herfarar kostnaðr, 9, 397.  
 Almúgr, almúgi, 1, 191.  
 Alsendis; til á, til lengðar, 1, 295.  
 Alslikr, jafnmikill, 4, 157.  
 Altara, h., altari, 3, 28; 5, 224.  
 Alugi, alhugi, 8, 186.  
 Alvaldr, konungr, 6, 195.  
 Alvara, ástuð, aluð, 2, 171; 3, 63. 144; 6, 32.  
 Alverki, alverkja, 5, 223.  
 Alþjóð, alþýða, 7, 240.  
 Alþuba, alþýða, 10, 401.  
 Alþýðast til eins, gánga algjör- luga á hönd eins, 6, 135.  
 Amban, umbun, 6, 342; 7, 161.  
 Ambana, umbuna, 6, 327.  
 Áminning, ágreiningr, 6, 282.

- Án**, fyrir utan, með þ., 7, 141.  
**Andrar**, k. mt., skíði, 7, 20.  
**Andresmessa**, 30. November.  
**Andróbi**, k., andróðr, mótroðr, 6, 379; 7, 310; 8, 438.  
**Andskoti**, móstöðumabr, óvinr, 5, 269.  
**Andvána**, án, 3, 95.  
**Andvígr**, sá sem hefir við öðrum í bardaga, 2, 165.  
**Annkannalaust**, átölulaust, 10, 413.  
**Annkost**, illvilji, 8, 367.  
**Annsmat**, erfitt, 8, 29.  
**Appella**, s. s. appellera, 9, 339, 486.  
**Appellera**, skjóta máli sinu, 9, 486; 10, 99.  
**Apt**, aptr, 10, 395; sjá aft.  
**Aptrhnekk**, hnekkir, 9, 509.  
**Ar**, h., a) árferði, 4, 168. b) vistir, 11, 8.  
**Árbót**, gera á., láta árferði batna, 2, 74.  
**Árbýll**, byrgr að matvælum, 5, 314.  
**Áreið**, kv., áreið, 10, 414.  
**Arfborinn**, borinn til arfs, 1, 86.  
**Arfingi**, erfingi, 9, 328.  
**Argali**, hani, 6, 251.  
**Ari**, k., örn, 10, 15.  
**Ariinn**, k., a) pallr, 5, 339; 8, 429. b) eldstó, 5, 101.  
**Ármabr**, umbodsmabr á konungs-  
 buum, 3, 39; 4, 236; 6, 299;  
 7, 162; 11, 261.  
**Ármenning**, kv., umbod á bú-  
 gördum konungs, umbodslén,  
 2, 253. 275; 3, 39; 5, 304.  
**Ármligr**, smátligr, 4, 58.  
**Ármr borgar**, borgar mür, 5, 280.  
**Árna**, koma til vegar, 6, 345;  
 8, 363.  
**Árnan**, fyrirbón, 6, 352.  
**Árr**, k., sendibóði, erindsreki, 2,  
 137.  
**Articuli**, greinir, smáþættir, 5,  
 225.  
**Ártub**, daubadagr, 5, 121; 9, 534.  
**Árvænt**, sriðsammt, 2, 76.  
**Arðga** s. s. örðga, 7, 156.  
**Arðr**, k., plögr, 1, 240.  
**Arðsgeldingr**, geltr arðruxi, 7, 21.  
**Ásja**, a) aðstoð. e. et. ásjá, 1, 289;  
 3, 91; 6, 354. en ásjár, 5,  
 316. b) ásjóna, 1, 97.  
**Áskr**, fjórðungs slát, 7, 203. 356.  
**Áskot**, h., að skotið er á mann,  
 8, 201. "  
**Ástarhygli**, kv., ástúb, elska, 1,  
 274.  
**Ásýnis**, ao., tilskýndar, 10, 284.  
**At**, sto., a) með þ., að, eptir.  
 at Gamla fallinn, að G. fölln-  
 um, eptir fall G., 10, 382. at  
 þat, eptir þab, þá, 10, 323.  
 b) með f., eptir, samkvæmt; at  
 því, eptir því, samkvæmt því,  
 9, 455; með, við: at illum leiki,  
 9, 473; með, ásamt með: at  
 öllu líði, 7, 189; eptir, lángs  
 eptir: at stræti, 6, 273. 361.  
 363; 7, 39. at slöb, at firði,  
 at isi, 4, 340; 5, 33; 7, 246.  
 c) með e., heima hjá: at sín,  
 at mín, heima hjá sér, mér,  
 2, 224; 6, 277; at göfugs  
 manns, 6, 341; 4, 180.  
**At**, sn., a) er, sem, 3, 105; 4, 346;  
 5, 54; 9, 282; 10, 199, og  
 víðar. b) ofaukið, eptir hverr,  
 hvárr, 5, 44. 52. eptir þegar,  
 10, 168. c) ao., en: átr at, átr  
 en, 11, 247.  
**Atheini**, k., tilhjálp, 6, 66.  
**Átekjur**, kv. mt., útlæki, 9, 430.  
**Atfangi**, k., áfångastaðr, 5, 199.  
**Atfångsdagr**, affångadagr, 11, 14.  
**Atferli**, h., aðferð, 11, 137.  
**Atferð**, kv., aðfór, 8, 9. 276.  
**Atferði**, h., athæfi, 8, 15.  
**Atferðliga**, röskliga, 8, 53.  
**Atfylgi**, h., fylgð, líð, 10, 60.  
**Atfylgja**, framfylgja, 1, 189.  
**Atfærast**, abhafast, taka sér fyrir  
 hendur, 7; 220. 243. 244. 265.  
**Athald**, h., barátta, sjálfsafneitun,  
 11, 228.  
**Athafnarlauss**, aðgjörðalaus, 3,  
 154.  
**Atkvæði**, h. mt., ummæli (kannöke  
 galdrar) 10, 172.  
**Atorkast**, fara að, 11, 15.



- Atrennulykkja, kappmella (eða snarvölur), 6, 368.  
 Atseta, kv., aðsetrsstafur, 1, 23; 4, 199; 10, 209.  
 Atsúgr, k.; aðganga með hörku; bora frekan atsúg til ríkja, ganga að með aungri vægb að leggja undir sig ríki, 7, 29.  
 Atsýsa, aðgera, 6, 155; 11, 41.  
 Atti, sá áttundi, 7, 84; 8, 160; 11, 149.  
 Attu, að þú, 11, 20. 21.  
 Atveizla, liðveizla, 10, 60.  
 Aufusa, kv., þökt, 8, 39. 250.  
 Aufusn, kv., fýsn, laungun, 6, 165.  
 Augnabragð, nærgætni, nærfærni, 5, 335.  
 Aukabi, jök, 7, 158; 10, 21.  
 Auralag, aura verð, 7, 300. 304. 305.  
 Aurgáti, k., beinleiki, 11, 341.  
 Aurskór, k., skeifa, 3, 210.  
 Ausast, æsast, 10, 383.  
 Austmenn, Norðmenn, 9, 295.  
 Austrhólfa, austrálfa, 10, 275.  
 Austrænn, norrænn, 9, 276.  
 Auvísi, k., skabi, 3, 144.  
 Auðfynt, auðfundib, 11, 55. hon-um er a., hann er fljótr að koma saman visu, 7, 356.  
 Auðgættlig, vesællig, grannr, 1, 261. 305.  
 Auðit, það sem á fyrir manni að liggja; þeim varð auðit bardaga, 8, 50.  
 Auðrátr, auðsveipr, hlýbinn, 6, 109.  
 Auðræbi, h., peningar, 4, 111.  
 Auðsæligt, auðsæð, 7, 148.  
 Auðveldi, h.; með a., auðveld-liga, 7, 116.  
 Av, kv., á, 10, 403.  
 Avlli, olli, 10, 409.  
 Avr, kv., örvarboð, herbob, 10, 389.  
 Avrferð, kv., afdrif, 10, 397.  
 Avrnefni, um mannanöfn, 10, 397.  
 Ávarp, h., getgáta, 10, 64. 139.  
 Ávinnt, erfitt, 2, 308.  
 Ávit, h., ávitur, stórt ávit, 8, 143.  
 Ávta, vís; verba á., fá vitneskju um, 10, 171.  
 Ávíbris, ao., ávebrs, 8, 340. 346. 378.  
 Avndkostr s. s. annkostr, 8, 367.  
 Ay, kv., ey, 10, 391. 407.  
 Ayga, h., auga, 10, 414.  
 Áþján, kv., kúgun, 5, 26.  
 Ábalakkeri, höfubakkeri, 10, 136.  
 Áðalhaf, meginhaf, 4, 177.  
 Áðaliga, ao., algjurliga, 2, 313; mjög, 3, 116. 171.  
 Aðaltre, eikarbolur, 4, 33.  
 Ábra, e. mt. annara, 8, 155.  
 Bagall, k., biskupsstafr, 1, 233. 266; 3, 168. kallast stafr, 8, 308.  
 bágr, k.; brjóta bágr við, standa móti, 8, 42.  
 Bakfall, h., árás á baka til, 8, 115; 9, 491.  
 Bakkakölfr, skotkölfr, 3, 18.  
 Bakkastokkar, k. mt., stokkar, sem skip eru bygð á, 10, 53.  
 Bákna, gefa teikn, 7, 276; 8, 366. 400.  
 Bakslag, h., s. s. bakfall, 8, 319. 399; 9, 491.  
 Baksletta, s. s. bakslag, 8, 315. 410; 9, 357.  
 Bakstokkar s. s. bakkastokkar, 2, 217.  
 Baldikinn, hásetistjald, 10, 87.  
 Balteum, sverðbelti, 10, 140.  
 Bannsaungt, bannsingið, 9, 302.  
 Barar, kv. mt., börur, 10, 149; 11, 308.  
 Bardagi, mótlæti, 8, 50. 54. mein, plága, 5, 214.  
 Barg, bjargabi, 5, 268.  
 Barmar, mt., slitr, rifrildi, 4, 339.  
 Barzt, barizt, 8, 214. 215; 11, 16.  
 Barð, h., kinnungar báðumegin stefnis, 2, 310; 7, 195; 11, 66. skrifast borð, 2, 273.

- Bast, h., lindibörkr, 5, 301.  
 Bastbleikr, bleikr sem bast, 7, 269.  
 Bast, best, best, 10, 171; 11, 214. 220.  
 Baugr, eiga á baugi, eiga kost fyrir hendi, 4, 218.  
 Bautasteinar, steinar, reistir optir valfallna menn, 4, 3; 2, 138.  
 Bauta, beztu, 10, 415.  
 Bauta, beztu, 10, 401.  
 Bayn, bænn, 10, 401.  
 Bætr, beztu, 10, 401.  
 Bæra, beggja, 10, 118.  
*Beati immaculati*, sælir enir oflekkubú (upphaf á latínskum sálmi), 6, 353.  
 Beils, beizli, 10, 86.  
 Beina, a) greiða; b. ferð eins, 6, 63. b) herba; b. raust, róðr, 5, 157. 164.  
 Beiðing, kv., bið, 8, 151.  
 Beinskeyti, kv., a) hæfni, 5, 337; 7, 120. b) h. beint skot, 8, 140.  
 Beint, sö., rétt, einmitt, 6, 213. 230. 369. 371; 7, 118; 11, 114. 192. þegar í stað, 4, 327.  
 Beit, kv., efri partr horns, sem buinn er málmi, 3, 190.  
 Beitiass, k., seglás, 2, 330; 3, 26.  
 Bekkjargjöf, brúðargáfa á brúðar-bekk, 10, 312.  
 Bekkr, lækr, 6, 335; 8, 217.  
 Belgja, uppblása; b. hvopta, 3, 201; 10, 174.  
 Beltadrátt, k., þof, stumplingar, 8, 181.  
 Beltisstabr, k., mitti, 4, 56.  
 Benda, a) gefa teikn, 9, 475, b) b. averð um kné sér, 10, 213. c) bendast á, keppast á, 8, 391.  
 Benedictusmessa, 21 Marts.  
 Bera (beraba, herat), gera beran, nakinn, 5, 105.  
 Bera (ber, bar, borit). Þat ber stórum, það er frábært, 2, 37; 11, 50. b. stærfrum, vera meiri, 7, 305. b. ofmagni, bera of-  
 lita, 3, 175. b) láta af berast, skilja við, andast, 2, 12.  
 Bersættir bróðir, förumunkr, 10, 131. 156.  
 Bergja stórt, láta drjúgliga, 7, 260; 11, 86.  
 Bergr, bjargar, hjálpar, 5, 212.  
 Berhögg, ganga ei á b. um, láta ei á bera, 11, 248.  
 Berill, k., kerald, 9, 355.  
 Berja augum í, horfa í eitthvað, 6, 99.  
 Berkt s. s. bergt, sjá bergja, 7, 260.  
 Berkykvendi, h., blauðar skepnur, bleyður, 11, 94.  
 Berlingsás, k., burðarás, lyptustaung, 3, 227.  
 Betra, betr, 2, 53. betri, betr, 10, 381.  
 Betrfeðrungr, söðrbetríngur, 6, 286.  
 Beyrsta korn, berja, þreskja, 11, 272.  
 Bept, bezt, 10, 393.  
 Bifía, biblíja, 10, 147.  
 Bikkja (i, -ta, -t), steypa, 2, 183. steypa sér, 10, 329.  
 Bikkja, kv., tuk, 2, 163; 8, 442; 9, 513.  
 Bildör, ör með breiðu járn, 2, 320.  
 Bindandi, kv., bindindi, 1, 226; 10, 368.  
 Birkja, birkjuviðr, birkitré, 8, 33.  
 Birta, lýsa, með f., 10, 401. 418.  
 Birti, kv., birta, 224.  
 Birtu, fagurmáladr, 4, 277.  
 Bita (bit, beit, bituð); þat bitr fyrir, það ræðr mestu um, það tekr yfir, 2, 266; 11, 93.  
 Bitar, k. ut., tennr, 8, 325.  
 Bitull, k., beizli, 4, 75; 11, 443.  
 Bið, kv., liggja á b.; biða, 10, 407.  
 Biða or stað, biða kyrr á sama stað, 8, 318. 355.  
 Biðánger, biðvánger, bið, 9, 259.  
 Bjálbi, hjálfi, um hreindýra feldi, 5, 207.  
 Bjarga (berg, barg, borgit); sjá bergr, barg.

- Bjargvel, ao., nógu vel, 8, 68. 126. 162.
- Bjarnbássa, bjarnarbæli, 1, 168.
- Bjaba (býð, baub, bobit); mér baub i hug, mig grunabi, jeg hugsabi, 5, 38. mér býbr fyrir, það er hugbóð mitt, mig óar fyrir, 5, 24.
- Björ, k., bifrskinn, 4, 298. 329; 5, 274. björskinn, sama, 10, 379.
- Bjuggi, bjuggist, s.s. byggi, byggist.
- Bjallr, k., litill hnapp, hópr, 8, 406.
- Blása (blæs, blés, blásit); blés, lútr kvað við, 9, 304.
- Blastusmessa, 3. Febrúar.
- Bláð, kyrtúslaf, 3, 160.
- Bleikja, kv., hvít lítr, 4, 96; 5, 53.
- Bleikja (-i, -ta, -t), gera hvítt. b. við síbur, lata skina á hvítar síburnar, 8, 180.
- Bléja, s., smáeyða, smádrepa niðr, 2, 55; 7, 36. 244.
- Blindi, kv., blinda, sjónleysi, 2, 286; 5, 250.
- Blint, oljóst, 4, 133; 8, 10.
- Blómberanligr, blómberandi, 3, 174.
- Blóta, s., tigna gobin, 1, 35. með f., fornsæra, 10, 198.
- Blökkýlar, k. mt., blóðrekkar (eginl., blóðbelgir), 2, 317.
- Blóblát, h., blóttaka, 7, 269.
- Blóðrefill, k., sverðsoddr, 3, 130.
- Blóðær, kv. mt., skurbærær, skurbærfe, 11, 36.
- Blóðörn, k., pínsi, sem lýst er, 3, 225.
- Blýbönd, bönd, líkl af seigu járn, 10, 172. 173.
- Blygða, s., blekkja, 3, 89.
- Bok, kv.; bokin, biblían, 7, 156. 194.
- Bol, h., býli, ábýlisjörð; 30, 40 marka bol: jörð, sem 30, 40 merkur kostar eða gjaldast eptir, 10, 153. 154.
- Bolöx, kv., skógaröxi, víðaröxi, 5, 288; 9, 357.
- Borð, h.; oss brestr á borði, vér höfum miður, 9, 507.
- Borginorðr, orðvar, 6, 208.
- Boro, báru, 10, 401.
- Boti, k., stigvel eða skinnsokk, 7, 186.
- Rotnhola, kv., ógaungur, 8, 186.
- Botólfsmessa, 17. Júní.
- Botþarfa, sem bæta þarf, 7, 154.
- Bragð, h. a) skamma bragða, á skömmu bragði, 8, 348. b) einhvurskonar útsaumr; hekla saumub brögðum, 2, 70.
- Brak, h., hark, hávati, 8, 123.
- Brálliga, ao., bráðlega, 7, 238.
- Brandr, k., a) sverðsblað, 1, 17. b) stafnásar á skipi, 8, 217. 247. 372; 9, 301.
- Braukan s. s. brak, 5, 165.
- Brautféluga láta, sýna sig fúsan til burtfarar, 4, 157.
- Brautfúss, k., burtfýsi, 11, 128.
- Brautungi, k., förumaðr, 2, 73.
- Brauttu, ao., farðu burtu, 9, 243.
- Bráðafángs, ao., brátt, skjött, 4, 230.
- Bráðfengis s. s. bráðafángs, 11, 35.
- Bráðfengr, fljót til, 6, 109.
- Bráðgeðr, bráðlát, 6, 195. 220.
- Brábindis, ao., bráðlega, 8, 199.
- Bráðskeytt, bráðr á ser, 6, 109.
- Bráðung, kv., flýtur; e., bráðungar, i flýtur, brátt, 11, 70; at bráðungu, sama, 11, 27.
- Bréft, bréfað, skráð, ritað, 2, 257.
- Bregða sýslu, hætta verki sinu, 6, 349.
- Breibr; á breiðan, á breiddina, 10, 13.
- Breibröx, stríðsöxi, 9, 33.
- Breka, bíðja, 6, 246.
- Brettivumessa, 1. Febrúar.
- Brebr, breiðr, 10, 383.
- Breyta sér, haga sér, breyta, 5, 201.
- Brjóst, vörn, vernd, 7, 19. 263. 265. 326.

- Brjóta, s.; b. skóg, fella mörk, rybja skóg, 9, 394. b) b. saman við, bera saman við, 2, 226.  
 Broti, k., fellð tré, 7, 320; 8, 60. 64; 9, 357.  
 Brottfallssótt, niðrfallssótt, 5, 213.  
 Brumr, k., úmi, 5, 81.  
 Brun, h., í þessu brunni, í þ. svifi, 9, 24.  
 Bruna, s., renna, hlaupa, 8, 131.  
 Brúnaðr, sortaðr, 8, 217.  
 Brúnaðr, brynaðr, 10, 383.  
 Brúnstuka, s. s. brynstuka, 10, 384.  
 Brúnlífi, brúnlífi, þungbrýndr, 11, 114.  
 Brutt, ao., burt, 9, 388. 472. 612.  
 Brúðmenn, k. mt., sem eru í brúðfyr, 8, 117.  
 Brygali, brígali, 8, 135.  
 Brýna skipum á vatn, setja fram skip, 8, 333.  
 Brynhosur, kv. mt., fothlífar, 8, 120.  
 Brynkolla, brynhusa, 8, 404.  
 Brynstuka, kv., brynarmi, 2, 323; 3, 2; 8, 387.  
 Bröttu, burt þú, 9, 243.  
 Bræbr, bróbur, f. et. af bróðir, 11, 115.  
 Bræðralag, fóstbræðralag, 7, 179.  
 Bræt, ao., burt, 11, 189, 193. 201. 204.  
 Bú; á bui, í annara manna hýbýlum, 4, 257.  
 Búandkarl, bóndi, 5, 211.  
 Búgna, bogna, 8, 68. 403.  
 Búhlífð, kv., létur í bui, 5, 306.  
 Bukkr, k., a) hafkr, 4, 35; 6, 95. b) stórbokki, 8, 234.  
 Buklari, k., stuttur skjöldr, 8, 170. 317; 9, 533.  
 Bulki, k., vöruhlaði á skipi, 6, 108. 378. (kannska bindini, baggi, 9, 468.)  
 Búnaðr, k., a) bú, búskapr, 4, 76. b) búnaðr, burtbúnaðr: halda á búnaði, búast til ferðar, 2, 254.  
 Bunki s. s. bulki, 6, 378. 381.  
 Burgja, s., byrgja, 10, 418.  
 Burja, s., byrja, 10, 379.  
 Burla, s., byrla, 10, 379.  
 Burr, s., a) býr (af bua), 2, 146. b) n., byr, 2, 64.  
 Buskop, biskop, 10, 393.  
 Búza, kv., stórt hafskip, 7, 289; 9, 373.  
 Búþegn, a) búandi maðr, 1, 33. b) búmaðr, 6, 102. c) illr b., ógestrisinn, 1, 69.  
 Búð. kv., hæli, skýli, húsaakjól, 8, 333; 9, 365.  
 Búðarvörðr, k., vistur handa setulíbi, 5, 287; 8, 356. 357.  
 Byrgisskapr, k., samræði, 3, 145.  
 Byrgjargol, h., vindgola, 9, 21.  
 Byrða (-bi, -ða, -t); hafa þykt byrt, hafa þykkva, trausta hlíf (egnl., þykkva byrðing), 7, 264.  
 Byrðr, kv., byrði, 9, 330.  
 Býsna, s.; þat býsnar, það gánga ósköp á, 5, 199.  
 Bæjarbygð, kv., bæjarsýsla, yfirrað yfir kaupbæ, 7, 311.  
 Bækiskogr, k., beykiskogr, 11, 224.  
 Bækr, e. et. af bok, bókar, 7, 199; 9, 241.  
 Bæla, s., gera bál, kveykja eld í; brenna ok bæla, br. og bræla, 4, 142; 6, 176; 11, 40. 57. 382.  
 Bæli, h., bústaðr, aðsetr, 4, 212; 11, 57.  
 Bæna, s., biðja, 10, 387.  
 Bæði; líð mikit ok fritt bæði s. s. bæði mikit líð og fritt, 8, 246.  
 Bær, k., bærr, 10, 421.  
 Böllóttur, hnöttóttur, 5, 343.  
 Böllr, s. s. bjöllr, hnappr, 8, 406.  
 Böttu vér, vér veiðum, (annars beitum) 5, 83.  
 Cisterna, kista, 7, 95.  
 Completorium, mattsaungr, 11, 444.  
 Corpus Christi, Krists líkami,

11, 347; c. *domini*, drottins líkami, 5, 201.

**D**agfari ok náttfari, dag og nótt, 1, 203. (kannske f. et. af dagfar, náttfar: ferbalag á degi, nóttu.)

Dagfátt (heim varð), þeim endist ei dagr til, 14, 142.

Dagrab, h., hentugr tími, 1, 131. dáligt, vesælt, slæmt; d. kostr, 1, 202.

Dálkr, k., hnúfr, týgilknúfr (dólkr) 1, 180.

Dalmatika, yfirhöfn biskupa, borin utan yfir stolu, 3, 168.

Deild, kv., deila, ofríðr, 6, 361; 8, 13.

Deildarlib, lib til skiptanna, 5, 64.

Dett, h., dýnkr, 4, 168.

Dikt, h., ritgjörð, 3, 163.

Díli s. s. dál, blettir, 3, 125.

Dionisiusmessa, 9. October.

Dís, kv., fylgja, 2, 195.

Djokn, djákn, 10, 393.

Dokk, dokka, akkeris vinda, 10, 53. 54.

Dokr, k., dúkr, 9, 219.

Dólgr, óvinr, óvættir, 6, 143; 10, 172.

Dómr, hlutr: helgir dómar, 1, 230.

Drabba ímóti, forsmá, 11, 11.

Drag, h., viðbætur visu, 6, 347.

Dragkyrtlar, dragarðir kyrtlar, 6, 440; 8, 836.

Drambhosa, kv., dýrindis hosa, 6, 440.

Draumstoli, sem ekkert dreymir, 6, 199.

Dreginn, að fram kominn, 9, 276.

Dreingja, s., hinda fast, streingja, 7, 54. 82.

Dreingsabót, kv., þab sem gerir mann að meiri, 6, 107.

Dreipinn, drepinn, 10, 388. 391.

Drengir í serk, áræði, 9, 381.

Drep, h., a) döggar drep, döggslob, 2, 278. b) dauði í holdi, 3, 184; (9, 36.)

Drepa, a; hljóð drap or k., k. varð hljóðr, 11, 115.

Drífa vanda, a) vera í vandræðum, 1, 221. b) róa drífanda, róa hart, 8, 263. 431.

Drömundr, stórt herskip, 7, 231; 9, 417.

Drottinholtr, húsbóndaholtr, 6, 401.

Drottinn, þræla eigandi, 10, 224.

Drottseti, hirsiðameistari, 1, 259; 7, 159; 9, 249; 10, 100.

Drugja, a., drygja, 10, 392.

Drukka, drykka, 10, 393.

Drúpa, s., vera hryggur, 1, 118.

Drupr, k., fáleikar, 11, 76.

Drygum s. s. drjúgum, 9, 467. drygr, drjúgr, 8, 345.

Drykk, teyg, taugr, 11, 233.

Dubba riddara, slá til riddara, 10, 109.

Dugandmenn, dugandi m., 8, 104.

Dugnabr, hjalp, 5, 259; dugnað-armabr, 6, 118.

Dúka, s., þreidda dúk á, 3, 187.

Dularfullr, drambfullr, 1, 75.

Dulhött, dularhatt, 10, 383.

Duls ganga, fara duldr, 5, 265.

Dur, dyr, 10, 378.

Durligr, dýrbleg, 10, 415.

Dvala, dvelja, seinka, 11, 22. 115.

Dvalsamt, tafsamt, 10, 4.

Dvalzt, dvalist, 8, 428.

Dylja, neita, 5, 262.

Dymbildagar, 3 næstu dagar fyrir páska, 10, 72.

Dýngja, kv., kvennaskemma, 3, 71.

Dynr (hopr, hnapp): koma einum dyn fyrir dyr, koma einum á óvart með óværan mannfjölda, 8, 60. 189.

Dynskot, hvalt, skarpt skot, eða hörð og snögg skothríf, 5, 198.

Dýrgíldr, sá sem kostar mikið, 6, 106.

Dýrlíng, ástvinr, 5, 153. 214.

Dýrlíngir s. s. dýrlíngir, 1, 227. 232; 5, 143.

Dægrafar deila, vita hvað fram-  
orðið er dags eða nætur, 4,  
381.

Dælleiki, optirlátsemi, 9, 535.

Dælt, aubvelt, 1, 41, 53; 7, 266.

Dæmi, dæmisögur, 7, 102. merk-  
isatburðir, 4, 1. dæmafróðr,  
fróðr í dæmum, 4, 89.

Dögurðr, dagverðr, 9, 30.

**E**oce mitto angelum meum,  
sjá eg sendi eingil minn, 10,  
15.

Esja, kv., fui, 6, 164.

Esri, sðari, 1, 24; efst, síðast,  
8, 384.

Eginorð, h., eignarrættir, 4, 227;  
sjá eigin.

Egna net, snöru: leggja, 2, 140.  
141. sb. 10, 304.

Eiga (á, áttu); e. mælt, áskilja,  
11, 30, 124; e. skilt, sama;  
2, 93; 4, 31; 6, 160; e. gert  
við, geta g. v., 2, 117; 11,  
133.

Eigin, h., eign, 8, 279; 9, 453.

Eign, kv., hlutr, 6, 430.

Eikja, kv., ferjubátr, 8, 37;  
eikjufarfi, k., sama, 4, 185.

Eimuni, k., þab sem æ er í  
minni, 4, 249.

Einarðr, einlægr, 9, 256.

Eindæmi, h., sjálfðæmi, 2, 11.

Eing, kv., eingiteigr, 6, 103.

Eingason, einkason, 11, 54.

Einhverfa, s., einraba, stabráða,  
5, 39.

Einkagripir, gripe sem heyrir  
einum til eiginlaga, 6, 274.

Einkanna hlutr, þab sem gerir  
mann fræbrugðinn öðrum, 7,  
120.

Einlagi, einn sér um eitthvað,  
4, 87.

Einn, eitt, ein; því eina, því að  
eins, 8, 201; því að eino, sama,  
4, 195; 11, 20; svá at eina,  
svo að eins, 5, 202; einu, ein-  
ungis, 11, 82; eins, að eins,  
eiuungis, 4, 139.

Einorð, kv., einlægni, einurð, 9,  
333.

Einrænigr, undarleggr, 6, 217.

Einrænn, sérlyndr, 3, 203.

Einræbi, kv., einþykkni, 7, 180.

Einskjaldr vera, þjóna sama  
höfðingja, 9, 249.

Einsköpun, kv., eindæmi, sjálf-  
dæmi, 11, 24.

Einstrengja sætlan, einsetja sér,  
3, 49.

Einsætt, sá einn kostr, bezt, ráð-  
legast, 6, 154, 242; 7, 19.  
25, 27; víst, 6, 114.

Einteiti, fram úr hófi kátr, 4,  
167.

Einurð, trygð, höllusta, 4, 148.  
385.

Eira, s., hlifa. a) e. undan, láta  
undan, 7, 244. b) honum eirbi  
þat illa, hann undi því illa,  
1, 19. c) þeim eirbi eigi, þ.  
hentabi ekki, 9, 511.

Ekja s. s. eikja, 8, 37.

El, h., bardagi, sokn, 11, 32.

Eldiligr, ellilegr, 3, 125.

Eldnæmr, eldfmr, 11, 34.

Eldr at ráðum, farinn að ráðum,  
ráðþrota, 8, 108.

Elgr, k., elgsdyr af hjartarkyni,  
8, 31.

Eljanarleysi, þolleysi, 4, 163.

Eljun, kv., þol, 7, 277.

Ell s. s. eld, 7, 338.

Ellar, ao., annars, 7, 17, 20.  
115, 116.

Ellri, eldri, 9, 251; 10, 119.

Elskhugi, k., ástvin, 3, 170.

Embætti veita, vinna á einum til  
fulls, 8, 332, 406.

En s. s. er: a) fn., sem, 9, 308.  
b) so., þareb, 7, 331.

Ena, eina, 6, 391.

Enda, so., en þó: enda koma  
ekki, 5, 270. og svo, 8, 240.

Endiliga, s. s. vendiliga, 9, 355.

Endileysa, kv., hegömi, 6, 375.

Endimi, h., ódæmi, óheyrt, 11, 94.

Engarrar, aungrar, 8, 363. eng-  
arri, augri, 8, 242, 357.

Enn, fn., hinn: enu (en) mestu

- orðskrípi, hin mestu orðskrípi, Eyrr, h., ör á sári, 8, 269.  
 7, 303; sb. hinn. Eyrb, kv., vægb, 8, 71.  
 Enna, ao., enn, enn þá, 6, 360; Eyxn, k. int., uxar, 11, 6. með  
 8, 119. gr., eyxnin og eyxninnir, 11, 7.  
 Enni, a. s. einni, 7, 331. Eyða, s.: a) e. bygð, hálfrymi,  
 Ennisnaubr, ennislitill, 7, 343. skip: yfirgefa, svo manulaust  
 Ennisþenir, k. mt., spjöld fram- se eptir, 8, 202. 226. 421. e.  
 an á skipum til þryði, 5, 304; veizlu, fara frá v., 11, 331.  
 6, 120; 8, 197. e. skemmu, ryðja, 5, 262. b)  
 Eptir, sto.: upp eptir ánni, upp erfi, herför, cybist: það verður ei  
 með ánni (landveg), 5, 99. af erfinu, herförinni, 10, 124;  
 Eptirbátr, skipsbátr, 7, 196. 214. 11, 11. 68.  
 Eptirbiða, lo.: sem leingi nú biða, Ebla, kv., nabra, 10, 380.  
 án vera, 3, 119. Eðli, b., a) uppruni, 7, 56. b)  
 Eptirganga, eptirmál, 7, 358. háttsemi, háttalag, 8, 253. c)  
 Eptirgerð, kv.: það sem gert er óðal, eðli borinn, óðalborinn,  
 til sóma og salubótar fram- 4, 201. 203.  
 líðnum, 8, 103. 234.  
 Eptirkomandi, eptirmabr, 9, 328.  
 Eptirstaði verba, verba eptir, 11, 1.  
 Er, so.; er þó: a) með fsh., þar-  
 eð, með því að, 4, 87; 9, 398. b) með afh., enn þótt, jafn-  
 vel þó; en þó væri svá, jafnvel  
 þó svo væri, 11, 241.  
 Er-a, ekki er, 7, 19. 116.  
 Erfða, s., þýngjast, 10, 147.  
 Erja (er, arbi, arit), a) plægja, 1,  
 240. b) láta skoinn e. við legg-  
 inn, l. sk. ganga ofan eptir l.,  
 5, 230.  
 Erhistoll, erkihiskupsstoll, 7, 300;  
 11, 300. 314.  
 Erriligr, röskligr, sköruligr, 3,  
 222.  
 Ert, a. s. eirt, af eira, s., 7, 244.  
 Ervaði, erfði, 8, 16.  
 Ess, h., hestreb mularni, 10, 139.  
 Etjukostr, afarkostr, 8, 24.  
 Eykr, k., hestr eða uxi, sem  
 gengr fyrir plög eða sleba, 5,  
 249; 9, 25; 10, 203.  
 Eykt, kv., dagsmark, jafnnærri  
 báðum nóms og miðaptans, 11,  
 136.  
 Eyrendr, (eyrindr), örendr, daunr,  
 3, 151; 7, 298.  
 Eyrir, k.,  $\frac{1}{2}$  úr mörk; 12 aura  
 jörð, jörð sem 12 aurar ( $\frac{1}{2}$   
 mörk) eru goldnir eptir, 5, 186.  
 eyrisland, 10, 146.

**F** á (fæ, fekk, fengit); a) hand-  
 taka, 9, 324. b) ná, fá meginland,  
 uppgaungu, 7, 11. 213. 234.  
 fá eyrindi til eins, fá fram-  
 kómið erendi sínu við einn, 1,  
 73. 75. fá ölteiti: taka, hefja  
 skemtan, 7, 119. fá at blóti,  
 efna til blóts, stofna blót, 1,  
 239. c) fást uppá einn, slást  
 uppá einn, 3, 154. fást í, við-  
 snúast, komast til, aðhafast,  
 skipta sér af einu, 10, 102.

Fagan, kv., dýrkun, 5, 163.  
 Fákunnandi, kv., fávizka, 4, 318.  
 Fálíða, ohn. lo., fálíðaðr, 4, 370.  
 Fálíðr, lo., a. s. fálíða, 8, 44.  
 Fallstaðr, staðr til að falla á, 8,  
 435.  
 Fálma, s., óttast, 7, 260. 297.  
 Falr, k., járn í spjóti, spjótlað,  
 4, 278. 338.  
 Fals, lo., rángur, falskr, 2, 230.  
 Fángafár, lo., a) sem vantar það  
 sem hafa þarf, 10, 103. b)  
 fángafátt, vistaskortr, 8, 367.  
 Fángaræð, úrræði í viðlögum, 2,  
 82; 4, 221; 11, 133.  
 Fángstaðr, særi, 6, 326.  
 Farbauti, (máske, tröllmenn), 11,  
 146.  
 Farborði, k., a) tækifæri, 7, 143.  
 b) undanfæri, 6, 430.

- Farlægð, kv., ferðalag, 3, 80; 5, 273.
- Farnaðr, k., fararbeiðni, greiði, 8, 81.
- Farníng, kv., far, flutningr, 8, 94.
- Farrak, h., (egint., farartálmi) hætta, vandræði, 4, 270.
- Farsta, s., fasta, 10, 50.
- Farvegr, k., leið, 5, 225; 9, 361. 366.
- Fastaldr, lo., fastheldinn, 10, 409.
- Fastaðar, ao., í sam stöðum, 7, 70.
- Fasti, k. (festa); til fasta, fastliga, 4, 134.
- Fátúðr, lo., skjaldgæfr, 5, 211.
- Fátæki, h., fátækt, 6, 234.
- Fávíngat hafa, eiga fáa vini, 3, 144.
- Fabirni, faberni, 7, 164.
- Felmta, óttast, 7, 262.
- Fena, s.; þér fenar, þér bætist fé, 1, 167; 6, 349.
- Fengi, h., herfíng, 7, 213; 11, 83.
- Fengiltúll, kúlfjörligr, 6, 367.
- Ferb, kv., færð, 8, 31.
- Feskygn, lo., ágjarn, 5, 263.
- Festarpeningr, handpeningr, sem goldinn er til þess að kaup baldist, 10, 199.
- Festr, kv., festi, 9, 219.
- Fevænliga, ao., til sbata, 5, 257.
- Febgin, h. mt., foreldrar, 2, 225. 227.
- Fingrbrjotr, k., einhver olcitr í skák, 4, 366.
- Finnerni s. s. firnindi, 8, 432.
- Finnferð, finnför, kaupferð til Finnmerkr, 4, 231; 6, 369; 7, 127. 129.
- Finnagáln, h., skrimali, 5, 246.
- Finnvitka, s., gera mein með Finnagaldri, 5, 258.
- Firn, h. mt., firnindi, fjarlægarg eyðimerkr, 8, 432.
- Firr, first sjá fjarri.
- Firra einn augum, koma úr aug-sýn, 6, 201. firrast borgina, halda sig sjærri borginni, 8, 357.
- Fiskbleikr, lo., bleikr sem fiskr, nafölr, 7, 269.
- Fiski, kv., fiskiveiði, 8, 231.
- Fiskja, s., fiska, 10, 22.
- Fitonsandi, spásagnarandi, 1, 76.
- Galdr, 3, 100.
- Fitskuar, k. mt., bryddir skor (?), 7, 297.
- Fjárhagamadr, búmaðr, 5, 321.
- Fjarri, ao., sjærri, 1, 306. firr, sjær, 4, 330; 6, 17; firr meir, sama, 1, 280; 7, 294. firrast, sjærst, 11, 102.
- Fjárskakki, k., eignamunr, 6, 201.
- Fjárverðr, lo., femætr, 10, 417.
- Fjörðungalokun, 6, 387; kannske rättara fjörðungalokum af fjörðungalok, h. mt., stöðu fjörðungr visu, tvö stöðustu visu-orð.
- Fjörðungr,  $\frac{1}{4}$  milu, 8, 63.
- Fjörðungagarr, þriggja ára útleð, 2, 242.
- Fjörðustr, fjörtjón, bani, 11, 134.
- Fjöttr, k., a) lás, 8, 341. b) s. s. herfjöttr, 8, 170.
- Fjöttrías, lás, 8, 341.
- Fjöttrlaus hestr, oheptr, haplaus, 11, 226.
- Fjörðr, kv., sporðr á fiski, 4, 56.
- Flakna, s., glöðna sundr, 8, 380.
- Flaug, kv., tjón, 8, 320.
- Flaurbrauð s. s. flurbrauð, 9, 241.
- Fleiri, meiri; f. vásbuð, 9, 379.
- Flekkr, díll, blettr, 3, 125.
- Flensa, gefa koss, 6, 359.
- Fleri, fleiri, 6, 239; 7, 164.
- Fletta, s., ræna klæðum, 9, 528.
- Flettiskepta s. s. skeptifletta.
- Flimta, s., niða, 6, 31. flimtan, nið, 6, 193.
- Fljót s. s. flot; á fljóti, á floti, 4, 65.
- Flotna sundr, losna sundr, 8, 380.
- Fluja, flýa, 10, 413.
- Flúr, h., hveitumjöl, 8, 250.
- Flurbrauð, brauð úr hveitumjöli, 9, 241.
- Flutja, flytja, 10, 384. 388.
- Flyr s. s. flur, 8, 250.
- Flærbari, k., svikari, 8, 235.



- Flökta, *a.*, flýa, 10, 139 (*a* dömaku: *flýgte*).  
 Fnjóskr, *k.*, tandr, 7, 225.  
 Fnýkk, fnýkr, óðawn, 10, 214, 379.  
 Fogrtandi, 14di, 10, 398.  
 Föl, *h.*, heimskingi, 6, 6.  
 Fölkland, fylki, 1, 94.  
 Fölkorusta, orusta með fylktu líði, 5, 247.  
 Fölkvopn, hervopn, 3, 167.  
 Fölsliga, *ao.*, heimakuliga, 11, 280.  
 Forn, fám, 10, 414.  
 For, *kv.*, *a*) för, 10, 381. *b*) sto-, fyrir, 5, 194.  
 Fóra, för ekki, 8, 93.  
 Forab, *h.*, ofæra, 9, 517.  
 Forbeini, *k.*, greiði, 4, 317, 340, 373; 5, 50; 6, 327.  
 Fordykt, hlífum buinn, 10, 139.  
 Foreldrar, *k.* mt., forfeðr, 5, 271.  
 Forellar, forfeðr, 10, 418.  
 Forellri, *h.*, forfeðr, 7, 2; for-  
 ellrismenn, sama, 9, 334.  
 Forföll, *h.* mt., vandkvæði, 8, 21.  
 Forgípt, *kv.*, meðgjöf, forlags-  
 eyrir, 6, 298; 7, 112.  
 Forkr, *k.*, staung: setja forka  
 við, hindra, 8, 60.  
 Forkunnar, *ao.*, abðáanliga, furb-  
 ulega, *f.* vel, góðr, mikill, 5,  
 162; 6, 396. 411; 8, 296;  
 10, 212; 11, 22.  
 Forlag, *h.*, forlagseyrir, 6, 304.  
 Forlýta, *s.*, lasta, 8, 4.  
 Fornæslari, fornælandi, 5, 241.  
 Fornabr, *k.*; at fornabi, eptir  
 ferari venju (?), 9, 27.  
 Forneskjur, *kv.* mt., fornsögur,  
 5, 340.  
 Fornfáguligt, fornfálegt, fánýtt,  
 3, 166.  
 Fornfræði, *kv.*, forneskja, galdr,  
 3, 90.  
 Forrab, *s.* *s.* forað, 9, 401.  
 Forráðabliðr, mjög bliðr, 3, 202.  
 Forráðshár, geysihár, 3, 124.  
 Forsjó, forsjá, 6, 286; 8, 3; 11,  
 314.  
 Forsjölíga, forsjallíga, 6, 325.  
 Forstöð, forstaba, 4, 216.  
 Forstreymis, *ao.*, undan straumi,  
 4, 49, 50; 7, 253.  
 Forverk, táp, dagnabr (til vinnu),  
 1, 77; forverkshtíll, taphtíll,  
 3, 158.  
 Forvindi, *ao.*, undan vindi, 8,  
 186.  
 Forvist, *kv.*, forusta, forstaða, 7,  
 25.  
 Forvitra, *lo.*, mjög vitr, 6, 56,  
 428.  
 Forýfast, *s.*, svífast, 6, 360 (*shr.*  
 hið þýzka: *verubeln*).  
 Fötstallr, göðabekkr, 2, 108.  
 Föðrleif, föðurleifð, 10, 385.  
 Frá, *sto.*, með *e.*, frá ríks manns,  
 5, 212; 9, 284.  
 Frágerðamaðr, afbragðamaðr, 8,  
 114; 10, 192; frágjörðamikill,  
*lo.*, 10, 172.  
 Framarlíga, *sdr.* framarla, *a*) lángr,  
 11, 360. *b*) mjög, 5, 236; 6,  
 151; 9, 236.  
 Framfariann, andabr, 10, 149.  
 Framferð, abferð, 7, 296.  
 Framför, andlát, 2, 164.  
 Framgagns *s.* *s.* framganga, 8,  
 117.  
 Frami, *k.*, *a*) gagn, 8, 336. *b*)  
 áræði, djúrlung, einurb, 5,  
 338; 6, 303.  
 Framkæmd, framkvæmd, 7, 280,  
 300.  
 Framlag, *h.*, *a*) gjöf, tillag, utlát,  
 4, 33; 6, 235, 307; 11, 320.  
*b*) ráð, tillaga, 11, 428.  
 Framleiðis, *ao.*, framvegis, 11,  
 430.  
 Framlígr, rösklígr, 11, 56.  
 Frammi hafa, fremja (*íþrótt*),  
 11, 8.  
 Framrekja, *s.*, framleggja, 8, 277.  
 Fravva, *kv.* frú, 10, 421.  
 Fregit, fregnab, 7, 106. 162.  
 Freka, *kv.*, frekja, ofsi; með freko,  
 ríkt, strengilega, 1, 34; 11, 99;  
 mt. frekor, stráugar kröfur, 7, 75.  
 Frekelfst (*kannake frekelfst, ofmikið*  
 abgert), 10, 418.

- Frekr, lo., grábugr, 5, 294.  
 Frelsa, s., breinsa land (af tröll-  
 um), 3, 122.  
 Frelsi, næbi, 10, 147.  
 Fremi, ao.; a) svá fremi-at, því  
 að eins, að, 1, 84; 4, 80. b)  
 svá fremi ekki fyrr, þá fyrst,  
 11, 359; svá fremi-er, at: þá  
 fyrst, þegar, ekki fyrr, en, 4,  
 81; 6, 288; 7, 296.  
 Freri, k., frost, ísalög, 4, 41.  
 272.  
 Frest, h. mt., frestr, 2, 72.  
 Fresta, a) freista, 10, 392. b)  
 hans var of litla rið við frestat,  
 hans naut ekki leingi við, 10,  
 415.  
 Frestun, kv., frestr, 5, 169.  
 (kannske: frestum.)  
 Frétunn, spurull, 5, 299; 8, 15.  
 Freyrar s. s. frerar, frórar, ísar,  
 5, 41.  
 Freyriun, frosinn, 9, 355.  
 Frian, kv., uppgjöf, epturgjöf,  
 5, 55.  
 Friskr, frá Fríslandi, 6, 362.  
 Friða, s., prýða, 7, 276; 9, 535.  
 Fríðendi, h. mt., hugnun, góðir  
 kostir, 5, 167. 312; 6, 207.  
 Fríðleggja fyrir einum, fríða f. e.,  
 9, 407.  
 Frjákveld, föstudagskvöld, 7, 159.  
 Frjálsa, s., frelsa, 8, 239. 333.  
 371.  
 Frjálsleikr, örlæti, 11, 422.  
 Frjánótt, föstudagsnótt, 8, 35.  
 Frjólígt, frjófsamt, 5, 159.  
 Froskr, k., ferfætt kvikindi, sem  
 gjóta hrognum, 10, 380.  
 Framtign, forréttr, 1, 258.  
 Frændlingar, frændr, 4, 320.  
 Fræði, kv., a) kenning, 1, 271.  
 b) fróbleikr, sögur, 4, 1. 2;  
 6, 354.  
 Fræðimenn, fróðir menn, 4, 4.  
 Fulgja, fylgja, 10, 385.  
 Fulgd, fylgd, 10, 405.  
 Full, h., ker fullt drykkjar, 1,  
 35. 280.  
 Fulliga, fullkomlega, 9, 257.  
 Fullkaupa, gera einn, selja ein-  
 um eins mikið og hann vill  
 hafa, 4, 258.  
 Fullna, koma til leiðar, 11, 219.  
 Fullræða, lo., fullræðinn í einu,  
 8, 422.  
 Fullræði, h., nægilígt, nóg, 4,  
 355.; f. sjár, nægð af fr, 4,  
 298.  
 Fulltingr, k., hjalp, fulltingi, 5,  
 196.  
 Funding, kv., fundr, 6, 271.  
 Funnit, funnu, funnust s. s.  
 fundit o. s. fr., 8, 9. 19. 233.  
 Fur, fyrir, 10, 378.  
 Furir, fyrir, 10, 378. 379.  
 Furkveða, neita, 10, 382.  
 Furláta, afrækja, 10, 379.  
 Furleitunn, gættinn, forsjall, 4,  
 321.  
 Furrúm s. s. fyrirrúm, 2, 319.  
 Furða, kv., viti; góðs f., góðs  
 viti, 8, 91.  
 Furða, s., vita a; þat mun illu  
 f., það mun vita a illt, vera  
 illa viti, 2, 194.  
 Fusa, fýsa, 10, 387.  
 Fustan, h., dýr vefnaðar tegund,  
 8, 95.  
 Fylgi, h., fylgd, 5, 293.  
 Fylgja, kv., fylgd, 11, 214.  
 Fylgja, s., fylkja, 5, 63; 8, 413.  
 Fylkt s. s. fylgt, 8, 100. 244.  
 Fylla, fullkomna, framkvæma, 10,  
 162.  
 Fyriláta, forláta, fyrirgefa, 9,  
 383. 410.  
 Fyrlátr, hirdulaus, 11, 429.  
 Fyrimenn, formenn, sem á und-  
 an manni hafa verið, 5, 347.  
 Fyrrúm, næsta rúm fyrir fram-  
 an lyptingu, 2, 322. 329.  
 Fyrrleitunn sjá furleitunn.  
 Fyrtöl, fortöl, 6, 146; 7,  
 209.  
 Fyrvinnast, upp gefast, 7, 116.  
 Fyrluga, s., fyrirkoma með lyg-  
 um, 8, 293.  
 Fyrnska, forneskja, galdr, 4, 131.  
 Fyrri fætr, framfætr, 3, 133.  
 Fyrrum, áðr, fyrr, 6, 65.  
 Fýst, kv., lyst, 2, 181. 254. 281;

- 11, 244; heims fýstir, fýsnir, 2, 238.
- Fægja, s., hreinsa; f. sár, 5, 91; f. vök, halda vökinni aubri, 8, 416.
- Fælingar, kv. mt., það sem gert er til að hræða einn, 11, 160.
- Fælisótt (fellisótt), niðrfallssýki, 4, 284.
- Færi, lo., færri, 9, 452.
- Færi, h. mt.; vera í færum um, vera sár um, 8, 135.
- Færiveðr, ferðaveðr, 11, 374.
- Fætta, s., a) fækka, gera færta, 4, 255. b) fættast, fækka, verða færri, 1, 174.
- Fæðingi, k., sem er fæddr, 1, 130.
- Fökta, s., flýa, 6, 62.
- För, kv.; breifing, 7, 163.
- Förna, förina, þ. et. af för, 11, 81.
- G**addit s. s. gaddinn, 8, 413.
- Gagl, h., gæsarúngi, 4, 202.
- Gagn, sigr, 7, 261.
- Gagn dagar, 4 næstu dagar fyrir uppstigningardag, 7, 217. 228. 310; 8, 113.
- Gagumæli, mótmæli, 10, 403.
- Gagnstæðarflokk, motstöðuflokk, 8, 323.
- Gagnstæðligr, gagnstæðr, 5, 219.
- Gagvigr, harðr, strágr, 8, 54.
- Gala (gel, gól, galat); g. at um eitthvat, mælast til eins með blíðum orðum, 11, 113.
- Galdr s. s. gaddr, 8, 413.
- Galeið, kv.; herskip, 6, 134.
- Galti, k., gúltr, svin, 4, 57; 5, 162. 165.
- Gammi, k., Finna þær, 1, 8. 9; 10, 379.
- Ganga, s., geingr ekki af, það veitir ekki af, 7, 264. Gángast í munni, brjálást, afbakast í frásögn, 4, 4; 8, 1. Hann tok at gángast fyrir, það fór að draga af honum, 3, 225.
- Gángdagar s. s. gagn dagar, 7, 217.
- Gánger, k., a) innganguleyfi, 11, 275. 347. b) hafa gánger af einum, vera í afhaldi hjá einum, 2, 54.
- Garland, h., kóróna, 10, 149.
- Garmenni, hraustmenni, 3, 83.
- Garðhús, kamar, 6, 15. 16; 4, 169.
- Garðhverfa; kv., gerði, 1, 272.
- Gás, kv.; a) gæs, 4, 202. b) gaman, 11, 52.
- Gaungufæri, gángfæri, 8, 400.
- Gefa, s.; g. á, herða sig, 3, 225; g. staðar, nema stöðar, 8, 400; gefa einn upp, slá hendiinni af einum, 2, 225. 227; g. upp horn, hætta að drekka, 6, 241; mér er svá gefit, jeg er svo gerðr, lyndr, 4, 81; 9, 244. 429; mér er hugleikið, 5, 236.
- Gegning, kv., hvursu tilhlýðiligt, gagnligt, raðligt eitthvat, 2, 88.
- Geiga, s., reika í óvissu, sljúga af handahöf (um óvist skot), 7, 262.
- Geigr, k., skabi, 7, 270; 11, 119.
- Geigrskot, geiguskot, 5, 76. 202, kannske, þá skotið er ut í loftið, í óvissu, án þess að miða.
- Geirr, k., steðjanef, 1, 177.
- Geisli, k., skíðastaung, 4, 337.
- Geng s. s. gengr, 7, 361.
- Gengi, h., fylgd, 5, 282. 293; 8, 151.
- Gera, s.; honum gerir ekki, h. tjáir ekki, 10, 173. 185; g. styrk, veita, 9, 343; g. ferð, fara, 10, 281: geraft ferðar sinnar, fara leiðar sinnar, 10, 279; g. skjótkjörit, lögtekit, hálshöggvinn: kjósa skjótt, lögtaka, hálshöggva, 2, 79; 1, 258; 9, 488.
- Gera eptir, 8, 103. sb. eptirgerð; g. eptir sætur, rjúfa, 4, 226; g. til, kveða glögt á, 9, 331; g. hjá, draga dulr, á, 6, 168. Sjá gjöra.
- Gerfi, kv., búningr, 5, 285.
- Gervibur, h., skemma, 3, 209.

- Gestir, k. mt., sendisveit kónga, 4, 108. 115. 120; 5, 61; 6, 443; 7, 182. 201.  
 Get, h., geta, ágizkun, 6, 383.  
 Geta, s., fá, öblast; eigi getr slíkan, ekki fæst slíkr, 7, 148.  
 Geyma at, gá að, 4, 110; 5, 210.  
 Geyminn, lo., gaumgæfinn, 4, 46. 112.  
 Geyrr, gjörðr, 9, 498; 10, 75.  
 Geysingr, k., ofsi; í mt., 11, 81.  
 Geystr í bógu, þykkvaxinn um bógana, 7, 99.  
 Geð; gá einkis síns geðs, ráða ekki sjálfum sér, 10, 207.  
 Gíldaskáli, drykkjuskáli, 8, 160.  
 Gíldi, h., drykkjustofa, 6, 440. 441.  
 Gíls s. s. gísl, 1, 151.  
 Gíma, op, 3, 94.  
 Gísl, k., a) þverspyrna 6, 16; 8, 45, ab. forkr. b) mabr, settir ab veði, 1, 151.  
 Gíslar, kv. mt., menn, settir ab veði, 4, 152. 272; 5, 8; 9, 409; gíslir, sama, 9, 313.  
 Gjafalausi, h., gjafaleysi, 5, 188.  
 Gjaffalr, fáanlegr gefins, 7, 124.  
 Gjafendingar, k. mt., menn sem gefinn er lendra manna réttir, 8, 244.  
 Gjaflyndi, h., örlæti, 5, 188.  
 Gjald, h., skabi, 5, 254.  
 Gjall s. s. gall, af gella, gjalla, 9, 513.  
 Gjallkeri, gjaldkeri, fíhirtir, 6, 12. 98; 7, 267.  
 Gjalti, verba at g., sérast af hræb-  
 ala, og hlaupa í gönur, 4, 56; 5, 162.  
 Gjólfi, h., gjálfi, 8, 106; gjó-  
 lifismaðr, 8, 238.  
 Gjöra, s.; a) þat gjörir ekki,  
 gagnar ekki, 2, 326. 327. b)  
 gjöra, fara, atla sér eitthvað,  
 5, 140.  
 Gjöræna, höndjarfr, 5, 265.  
 Gjörð, kv., hátt, siðvenja, 4,  
 110.  
 Gjörvi, kv., s. s. gerfi, 3, 94.  
 Glapna, s., mistakast; honum  
 glapnabi sona eignin, 4, 321.  
 Gleyggt s. s. glügt, 11, 122.  
 Gliking, líking, 7, 100; glúkjust,  
 líkjast, 9, 455; glúkliga, líkl.,  
 7, 107.  
 Glíta, s., glóða, skína, 9, 301; 8,  
 350; glitra, sama, 8, 350.  
 Glugg, gluggi, 2, 136; 3, 148.  
 178. 187; 11, 270.  
 Glápná, s., óglebjast, 4, 153.  
 Glær, k., sjór, kasta á glæ, varpa  
 úthyrðis, 4, 96.  
 Gläkt, glükt, 7, 107.  
 glöör (: glöðr), glæðr, 5, 324.  
 Gnadd, h., nüldr, 10, 342.  
 Gnapa yfir, voða yfir, 10, 223.  
 Gnastran, gnástran, 3, 168.  
 Gnerr, k., stimabrák, 8, 263.  
 Gnolla, s., þeim tók at g., þeim  
 fór að verba hrollkalt, 11, 136.  
 Gnybja (gnyb, gnudda), nöldra,  
 6, 156.  
 Gnæpr, hnakkakertr, 3, 117.  
 Gnöllra, akrækja, 3, 13.  
 Golb, golf, 6, 365.  
 Gólig orð, fagurmæli, 8, 23.  
 Gorask, buast, 10, 414.  
 Goðfýst, kv., goðfýsi, goðvilji,  
 2, 225.  
 Goði, k., vinátta, 11, 72.  
 Göbleiki, göbleikr, göbsemi, 2,  
 286; 7, 118.  
 Goðmenni, h., goðir dreingir,  
 rúskvir menn, 8, 136.  
 Goðráðr, heilráðr, 4, 83.  
 Göbræði, h., goðvilji, 2, 150.  
 Grábjörn, hvítbjörn, 3, 123.  
 Gráðr, kv. mt., pallar, 7, 97.  
 Gramir (: gubir), gubirnir í  
 bræði sinni, 6, 215.  
 Grámunkr, fórumunkr, 9, 377;  
 10, 128.  
 Granselr, stórselr, kampaselr, 2,  
 270.  
 Grasaðr mjöðr, áfeingr, m. af  
 sterkum grösum, 4, 168.  
 Graupr, harðr, illr, grimur, 10,  
 380. 385.  
 Grávara, skinnavara, 4, 200.

Grefta, greptr, jarða, 1, 241.  
 Greifa, sjá greyfa.  
 Grein, a) athugamal, 5, 262. b) manna grein, mannamunr, 8, 21.  
 Greinavænt, líkligt til sundrþykkis, 10, 107.  
 Greiða lif sitt, játa lifnað sinn, 5, 219.  
 Greppiliga, ao., 3, 225, kannske greypiliga, grimmiliga.  
 Greppr, um tröll, 10, 174.  
 Greyfa einum undir sik, bregða einum undir sig á grúfu, 8, 332; greyfast niðr at, lúta, grúfa, 3, 127.  
 Greypiliga, ao., grimmiliga, 6, 367; 7, 134.  
 Greyri, græri (af gróa), 2, 242.  
 Greyakapr, bleiðiskapr, 2, 61.  
 Grimlegr, k., grimmleikr, grímd, 10, 380.  
 Grimmast. s., espast, 8, 240.  
 Gripa á einu, ganga að kostum, 11, 362.  
 Gríðkona, vístföst vinnukona, 1, 254.  
 Gríðsamr, fríðsamr, 8, 234.  
 Grjótlauð, kv.; grjótkast, 6, 156; 8, 223.  
 Grunnfæri, h., akkerisstreingr, 6, 310; 10, 68, 136.  
 Grunnaseliga, ao., óviturliga, 6, 295.  
 Grýfa s. s. greyfa, 8, 332.  
 Grýta, pott, 7, 232.  
 Grön, vör; bregða grönum, glotta, 5, 220; öðru brá fyrir grön, það fór öðruvísi en ætlað var, 8, 417.  
 Gullhálsar, k. mt., menn sem bera gullmenn á halsi sér, 7, 123; 8, 230.  
 Gullhlað, h.; höfubband gulli sett, 263; 4, 72.  
 Gullhús, fehírela, 10, 172.  
 Gullskotinn, gullsofinn, 3, 136, 182.  
 Gurðr, gyrðr, gyrðtr, 10, 415.  
 Gubleysi, h., einginn guð, 2, 162.  
 Guðréttligt, rett, eptir guðs lögum

(kirkjulögnum), 5, 219; 8, 258, 278; 11, 279.  
 Guðsifi, k., andlegr teingdamabr, skirnarvott, 3, 33.  
 Gubsifjar, kv. mt., andlegar teingdir; gera g. við einn, halda einum undir skirn, 2, 130; 4, 34.  
 Gubsreiðismaðr, maðr, á hvörjum gubs reiði ligg, 11, 272.  
 Guðvefr, k., dýrindis vefnaðr (kannske af ormasilki), 2, 254; 5, 107, 160, 274, 280; 6, 52; 11, 385. Guðvesfjar skykkja, 4, 27; guðvesfjarpell, 11, 2.  
 Gylðr, gylltr, 2, 309; 5, 65; 6, 120; 11, 128.  
 Gylfra s. s. kyfla, 8, 308.  
 Gyltr, kv.; gylta, svín, 6, 216.  
 Gyss, k.; gera gys nokkurn, láta nokkuð á sér merkja, 9, 494.  
 Gæla, s., bláka, 11, 221.  
 Gælingarorb, fagurmæli, 8, 23.  
 Gærna, ao., ígær, 6, 254.  
 Gæzka, kv.; sælgættis eða nauðsynjavörur, 7, 285; 11, 8.  
 Gæða, s.; g. roðr, auka, 2, 280; g. ferð, hraða, 2, 101; 5, 165.  
 Göngudrykkja, þá menn geingu á drykkjustofur og leiddust, 8, 209; kallast og leiðsludrykkjur.  
 Göngumannliga, ao., litlmannliga, 3, 209.

**H**aborur, kv. mt., göt á skipabörð, að láta arar leika í, 9, 33.  
 Hábrokast, s., stæra sig, 10, 200.  
 Hafa, s., a) brúka, 7, 193. hugr minn hefir, jeg hugsa, 2, 76.  
 h. á rás, taka á rás, 9, 490.  
 b) h. betr, bera hærra hlut, 5, 86. hafa réttara málafni, 5, 90. h. best, gera best, 11, 248.  
 h. verr, gera verr, 4, 316, 342.  
 hafði nærr, kom nærri, fór nærri, 2, 272; 9, 357, 387.  
 c) um þenna mann hefir stórum, skiptir stórum, 4, 311.  
 her hafði þóri til slægan, hér

- varð þ. ofslægr, 6, 278. d) Hafanda, þungab, með fangi, 7, 187.
- Hafhalt, ao., hafleib, djúpleib, 1, 62. 63.
- Hafhrútar, hafskip, 8, 373.
- Hafna, hafna, með þ., 3, 165.
- Hafrestaka, kv., hafursbelgr, 6, 96.
- Haga fe til gæzlu, koma fe til geymslu, 4, 31. Þat hagar til háka, verðr hættuligt, 8, 17. b) ei skiptir at högubdu, ei ser þá sem skyldi, 2, 61.
- Hagfátt, lítið um hagbeit, 6, 103.
- Hagkeypi, h, gott kaup, 5, 256.
- Hagna, s., hepnast, 5, 193. (abat-ast, græba.)
- Hald, h., virðing, met, 7, 112.
- Halda, s., h. á búningi, búnaði: búast á stað, 5, 41; 10, 119. h. upp, h. á lopti, 10, 93. h. upp hofum, h. við, 1, 91. h. upp bænum, biðja, 11, 271. h. upp gjöldum, inna af hendi, gjalda, 1, 81. h. illa, haldast illa á, 11, 144.
- Haldsamr, lo., sem heldr fast á, vill ei laust láta, 6, 440; 10, 179.
- Halfa, kv., kynkvísl, 4, 204. 257; 8, 23.
- Halflitr, lo., s. s. hálfskiptr, tvískipt, 2, 70.
- Hálfrútar s. s. hafhrútar, 8, 373.
- Hálfrými, hv., hálft rúm í skipi, 9, 33.
- Hálfskiptr, lo., með tveimr litum, 2, 70. h. kyrtill, hálfr hvitr, hálfr rauðr, 8, 221; 7, 13. skykkja h., rauð ok brún, 7, 34.
- Hálfsærit, nóg að halfa, 8, 440.
- Hallkvæmligr, lo., sem kemr að haldi, notaligr, 6, 375.
- Hallmæli, hv., árnæli, 9, 394.
- Hallr, k., a) steinn, 3, 180. b) hallandi, brekka, 7, 81.
- Hallr, lo., h. undir einn, snúinn til vináttu við einn, 7, 229. 233.
- Hallvarðsmessa, 15. Maí.
- Halsbok, bærnabok, 9, 219.
- Halzi, sá sem heldr, 10, 396.
- Hamla, s., meiða, limlesta, 11, 226. 298.
- Hamla, kv.; ganga einum í hömlu, jafnast við einn, 11, 98. hvar svo skal sundrgreina: ok þykke mér, sem Sigv. myne sæst til skorta, af þeim sem til er, at ganga mér í hömlu um ráðagerbir (kannske af hamla, þvertre, fest við vagnstaungina, á dönsku *Hammel*).
- Hamstoli, hamslaus, öðr, 6, 198.
- Hámælg, kv., háreysti, 3, 153.
- Hanagalan, kv., dagsmark, jafn- nærri þaðum öttu og miðjum-morni, 6, 198.
- Handfátt, líðfátt, 3, -205.
- Handfesta, s., staðfesta með hand- sölum, 6, 145. trúlofa, 10, 103.
- Handfestr, kv., handsöl, 8, 55.
- Handfyllr, kv., handfylli, 5, 67.
- Handganga, kv., að ganga á hönd eins, vald eins, 4, 358; 5, 35.
- Handlin, h., handlína, handa- klutr, 8, 308; 3, 168.
- Handrið, h., handatré á brú, 8, 375.
- Handvætta, s., vega í hendi sér, 2, 129.
- Hángi, k., sá sem hángir, er heingdr, 5, 212.
- Hápallr, háseti, 6, 440.
- Hár, lo.: hæðstu dagar, mestu hátíðisdagar, 10, 22.
- Háreiðar, kv. mt., hástokkr (eða bilið milli keipanna), 10, 285; 11, 101.
- Harpa, kv., hörpuskal, hörpu- disk, 7, 19.
- Hárr, lo., gráharðr, 7, 321.
- Hárvara s. s. grávara, 10, 202.
- Harða, ao., harla, mjög, 10, 101.
- Harðfengi, kv., breysti, 5, 247.
- Harbindi, h. mt., harka, 6, 42.
- Harbleikr, harðr leikr, harbleikni, 9, 449.
- Harðræði, kv., harðfengi, 8, 448.
- Harðstefna, bardagastefna, 9, 376.
- Harðsteinn, harðr (bryni-) steinn, 11, 223.

- Harðvaxinn, fastholda, 8, 238.  
 Harbyrki, k., harðfengr maðr, 9, 435.  
 Haseti, h., háseti, 9, 252.  
 Hasla völl, marka orustustað (með healiastaungum), 1, 199.  
 Hásteint, hásteinótt, 9, 404.  
 Hattarmaðr, maðr með hatt, 6, 320.  
 Háttadr, lo., á sig kominn, 2, 110. meðhöndlaðr, 3, 228.  
 Hátting, kv., hætta; h. er, hætt er við, 6, 206.  
 Haugapíng, píng á haugunum hjá Tunsbergi í Noregi, 8, 245.  
 Haugaöld, haugsöld, sú öld, þá dauðir menn voru heygðir, 1, 34; 4, 3.  
 Haugsæra, s., flytja í haug, 10, 212.  
 Haugðr, heygðr, 10, 380.  
 Haukligr, snarligr, 10, 383.  
 Haura, s., heyra, 10, 389.  
 Hávetrið, hávetrinn, 8, 247; 10, 150.  
 Havgsamr, hæglátr, 10, 415.  
 Havgðr, heygðr, 10, 377.  
 Havrtveggi, hvurtveggi, 10, 406.  
 Hayra s. s. heyra, 10, 390.  
 Heðill, k., band eða lykkja í segli til að minka það, 3, 44; 5, 11; 8, 83.  
 Heffa graut, eta g., mata sig á g., 6, 364.  
 Heffa, s., taka brot úr segli upp við rána, 3, 43; 5, 10; 6, 381; 9, 285. 502.  
 Hegat, ao., hingat, 7, 163. 135.  
 Hegatkvoma, hingatkvoma, 5, 291.  
 Heifer s. s. hefir, 10, 395. 398.  
 Heilan, kv., lækning, 5, 217.  
 Heilbugi, k., einlægr, falslaus maðr, 5, 32. heilhuga ráð, einlægr, falslaus breytni, 7, 319.  
 Heillaráb, heilt ráð, gott ráð, 2, 208; 4, 159; 9, 246. 262.  
 Heilladr, trylltr, töfradr, 6, 110.  
 Heilráð s. s. heillaráb, 2, 42.  
 Heima, h., heimili, 6, 109; 1, 274.  
 Heimdragi, k., sá sem altaf býrist heima, 7, 121.  
 Heimferð, heimsókn, áras, 8, 9. 15. 332.  
 Heimfysst, lo., heimfús, 4, 365.  
 Heimi, k., búandi, 8, 41.  
 Heimilishús, kamar, 3, 200. 202.  
 Heimolliga, ao., frjálsliga, með heimild, 1, 85.  
 Heimolligr, handgenginn, 7, 23.  
 Heimsliga, ao., fíflsliga, 3, 126. 179.  
 Heimsligr, fíflsligr, 2, 160.  
 Heimsvist, kv., návist, 2, 239.  
 Heimta, s., toga, 5, 149. 153. heimtast fram at aldri, verða roskinn, 10, 196.  
 Heimull, heimill, 6, 207.  
 Heimvon, kv., viðskilnaðr, 7, 108.  
 Heit s. s. heitr, heitir, lofar, 11, 285.  
 Heituhús, ölgerðarhús, 8, 329.  
 Heiðni, heiðin lönd, 10, 92.  
 Heiðnast, s., verða heiðinn, 10, 313.  
 Hekla, kv., kápa með hetti, 2, 70; 8, 106.  
 Helgiborsdagr, uppstigningardagr, 9, 531.  
 Hell s. s. hēlt, 7, 81. 341.  
 Helpr, hjálpar, 11, 192. helpi, aflh., hjálpari, 10, 368.  
 Helzti, ao., helst til, allt of, 1, 77; 2, 53. 248. 255.  
 Hema, ao., heima, 6, 109.  
 Henda, s., þat er mik tekr h., það sem mér viðkemr, 6, 370. hvörja skyldu þá hennu til, hvur skylda þeim væri á, 8, 238.  
 Hentiligr, lo., gagnligr, 5, 346.  
 Herfjöturr, k., seigðar fát, eitt hvurt orað, sem kemr yfir mann, sem eltr er af óvinum, svo að hann annaðhvurt kemst ekki undan þeim, eða gengr ósjálfrátt í hendr þeim, 8, 170.  
 Herfór s. s. herfærr, herfær, 5, 148.

- Herjansýrnir, þorparar, illmennir, 3, 121.  
 Herklukka, hermanna klukka, varðklukka, sem bringt er í voveifligum ofríði, 9, 369. 510. 529.  
 Herkul, h., hermanna einkenni, 5, 53.  
 Herland, land, sem berjað er, 6, 38.  
 Herlandi, k., s. s. mörlandi, 7, 114.  
 Herligr, lo., hermannlegr, 2, 135; 7, 69.  
 Hermiliga, ao., í heipt, 2, 279.  
 Herr, k., landsfolk, 6, 441.  
 Herskapr, hernaðr, 10, 198; herskaparsæri, hernabarverkfæri, 5, 344.  
 Herahjöldr, ofríðarskjöldr; bera h. móti, færa ofríð á hendr, 5, 269.  
 Hersir, h., lendr maðr, dómari og landvarnarmaðr, 1, 299.  
 Herst, ao., höstugliga, 1, 71.  
 Herteikinn, hertekinn, 10, 391.  
 Hervigi, h., hernaðr, 8, 300.  
 Hervirki, h., hververk, 8, 432; 6, 340.  
 Herða, kv., harka, grimd, 6, 38; 10, 406. 2) hartseingi, 11, 217.  
 Herðadreingir, k. mt.; högg á bakið, 8, 404.  
 Herðamunr, aflsmunr, 11, 442.  
 Hertibreidr, herbabreidr, 7, 291.  
 Herbr, kv., s. s. herba (2), 11, 151.  
 Hestgánger, járn undir hest, 9, 55.  
 Hestvörtr, ríðandi varðmenn, 10, 168.  
 Heyvi, heyi, f. et. af hey, 10, 22.  
 Heðinn, heiðinn, 10, 381.  
 Hifnakonungr, himnak., 10, 10.  
 Hifneskr, himneskr, 10, 392.  
 Híga, ao., a) hingat, 1, 189; 8, 250. b) hér, 4, 18.  
 Hilmr, k., ilmr, 10, 280. 281. 316.  
 Hindrvitni, kv., hjátrú, 3, 166. 169; 4, 247.  
 Hingat, hér, 4, 289.  
 Hinn, sn.; hinna betri, e. mt., hinna betri, 5, 198; himu ramligastu, h. mt., hin ramlegustu, 10, 167. 172.  
 Hinnig, ao., á hinum staðnum, 6, 340.  
 Hinsig, ao., hinn veg, hinseginn, 7, 46.  
 Hirðr, óhultr, 11, 322.  
 Hituhús s. s. heituhús, 3, 211.  
 Hituketill, ölketill, 3, 211.  
 Hjalmr, k., 1) kornhjallr, 4, 75. 256. 2) heistakkr, 7, 296.  
 Hjalmsgjörð, á skildi, 7, 323.  
 Hjalmmunvölr, k., stýrissveif, 1, 212; 7, 47.  
 Hjalmmvölr s. s. hjalmmunvölr, 1, 212.  
 Hjalpa (help, halp, holp og hjalp, holpit), s. s. hjálpa, -aði, -að, 8, 306. 329; 9, 288; 11, 192.  
 Hjalparmaðr, sá sem getr vænt sálhjalpar, 7, 33.  
 Hjalt, h., knappir á sverði, hinn á sverðskapti, 1, 17.  
 Hjartaliga, ao., hjartanliga, 3, 168. 169.  
 Hjästaða, kv., aðstöð, 3, 190.  
 Hjolp, kv., hjálp, 10, 397. 404.  
 Hjuka, s., hjukra, 2, 59; 11, 291.  
 Hjukolfr, k., drykkjustofa, 9, 453.  
 Hlað, h., buningr á klæðum, 2, 70.  
 Hlaða, s., drepa, fyrirkoma, 1, 10.  
 Hlaupast, hlaupa, 5, 145; 9, 248.  
 Hlaupóðr, lo., sem apearast eins og óðr maðr,  
 Hlaupstigr, k., flóttavegr, 5, 148.  
 Hleifr, k., kaka, flatbrauð, 4, 245.  
 Hlit, kv., það sem er nægilegt, 4, 250; 7, 237; 11, 22.  
 Hlita (-ti, -tta, -tt), láta sér nægja, 9, 318; 11, 253; h. einum. at einu, trúða einum fyrir einu, 9, 262; 11, 157; hafa, bruka: þar má eigi lítu líði við hlita, 4, 297.



- Hlúð, h., hvíld, hlé, 7, 289; 10, 346.  
 Hljópið, hlypi, 5, 145.  
 Hljóðbiskup s. s. ljóðbiskup, 9, 278.  
 Hljóðsamt, lo., sá sem hefir hljótt um sig, 4, 338.  
 Hlotar, k. mt., töfragripir, 11, 128; sbr. hlutr.  
 Hlutr, k.; a) eiga hlut eins, standa í sporum eins, 8, 392; 11, 72. b) sjá hlotar.  
 Hlutræningr, k., sá sem rændr er sínum hlut herfanga, 5, 135.  
 Hlupa, s., hlyða, 10, 387.  
 Hlupscildi, hlupsculdi, kv., s. s. lýðskylda, 10, 398. 399.  
 Hlý, h., hlýindi, varmi, 6, 251.  
 Hlynnu fyrir einum, tala máli eins, 8, 239.  
 Hlypr, hleypr, 7, 157.  
 Hlýr, h., kinnungur, 4, 277; 8, 222.  
 Hlægi, h., athlægi, minkun, 6, 151.  
 Hlægmáll, hlægiorðr, hlæimaligr: gamansamt, 9, 241. 249.  
 Hlær, hlær, hlætt, lo., hlýr, varmr, 2, 228.  
 Hlæða (ði, -ða, -tt), hlaba, 5, 305.  
 Hlæðimalugr s. s. hlægmáll, 9, 241.  
 Hløypr, hleypr, 11, 133.  
 Hnægr s. s. hnöggr, spar á fé, 5, 28.  
 Hnakkr, k., hnakki, 3, 115.  
 Hnæleikr, hnæleikr, 6, 203.  
 Hneftafi, h., einhvurskonar tafi, 6, 29.  
 Hneftafla, tafi í hneftafla, 2, 271.  
 Hnæggr, k., högg, 8, 350. 405.  
 Hneigja, s., hneigja, 10, 110.  
 Hneita, s., hnekkja, gera rækan, 4, 58.  
 Hneitr, kv. mt., af hnot, nyt, 5, 175.  
 Hneyking, hneisa, 4, 243.  
 Hneykja, s., hnekkja, 4, 66.  
 Hnita (hnit, hneit); þar hneit við, þar varð eitthvað fyrir, 3, 73.  
 Hnjóða (hnyð, hnaub, hnoða) s. s. hnoða, hnoðabi, 11, 133.  
 Hnæfilyrði, h. mt., hnyfilyrði, 4, 334.  
 Hnöggr, k., stórt högg, 8, 350.  
 Hnórr, k., s. s. knórr, 6, 377.  
 Hofstilling, meðalhóf, 3, 45.  
 Högvaeri, kv., högværð, 1, 270.  
 Hollráðr, lo., heilráðr, 9, 262.  
 Holp, hjálpari, 9, 288.  
 Hor (hór), lo.; hárr, 10, 408.  
 Horfinheilla, heillabrigði, 7, 272.  
 Hornungur, k., a) sem settur er hjá, hafur út undan, 1, 225. b) sá sem missir, 11, 7.  
 Hóstr s. s. óstr, 9, 311.  
 Hotið (houð), hátit, 10, 393.  
 Hóvetna s. s. hvatvetna, 11, 38. 68. 78. 122.  
 Hrak, hrakti (af brekja), 8, 240.  
 Hrapa, s., a) flýta, 5, 43; steypa, 7, 123. b) flýta sér, 1, 303; 3, 45.  
 Hrapaðr, k., flýtur; af h.: í flýtur, 9, 377.  
 Hrata, s., a) rata, 1, 295. b) rasa, hrasa, 6, 66. c) hropa undan, 2, 75.  
 Hregg, h., stormr, 7, 195.  
 Hreifa umb, tæla um, 11, 90.  
 Hreinbjálbi, h., hreindýraskinn, 5, 82. 83.  
 Hreinlifsmaðr, munkr, 10, 408.  
 Hreinstaka, kv., hreindýrabelgr, 4, 336.  
 Hreyfa, s., rjúfa, 6, 105.  
 Hreysi, h., urb, 6, 425; 7, 227. kv. mt., hreyrar, 5, 70.  
 Hreytisfeldi, þeytisþjald, 3, 227.  
 Hringr; með hringum, upp at hringum: gjörsamliga, 7, 212; 10, 389.  
 Hrips, h., rán, 11, 252.  
 Hríð, h. mt., hríðrunnar, 7, 31. 68.  
 Hrokaðr, fullr, 7, 96.  
 Hróp, h., mð, lastmæli, hábugleg orð, 3, 154; 6, 193; hrópyrði, sama, 3, 154.  
 Hrossali, k., tagl (o: hrosshali), 9, 18.

- Hrotti, h., lángr og ólánlegr maðr, 2, 161.  
 Hrumabr, hrumr, 7, 12.  
 Hrummr, hrumr, veill, 7, 9, 12.  
 Hrunhenda, kv., kvæði; ort með hrynhendum hætti (Liljulagi), 6, 23.  
 Hryggleiðr, hrygg, 10, 163.  
 Hræ, h., a) valr, 3, 200. b) skiphræ, skipaflak, 8, 259.  
 Hræni, kv., hrósgirni, 2, 267.  
 Hræðinn, lo., hræðslugjarn, 6, 155.  
 Hugan, kv., hugsun, umhugsun, 11, 238.  
 Hugarlátr, lo., blöð í viðmóti, 5, 238; 7, 321.  
 Hugablátr, lo., hægblátr, 9, 246.  
 Hugablíga, ao., djárfliða, 6, 141.  
 Hugabæmr, lo., hægblátr, 8, 447.  
 Hugbort, h., hugr, djörfung, 7, 143.  
 Huggoðr, goðviljaðr, 2, 94; 4, 111; 5, 240.  
 Huggæði, h., goðvilji, 5, 326.  
 Huggæmiligt, hugvitssama, 7, 225.  
 Huggæmr, a) fyndinn, hugvits-samr, 6, 205. 217; 7, 103. b) minnistæðr, 6, 263.  
 Hugmannlíga, ao., hreystilíga, 7, 164.  
 Hugi, hugsjukur, 8, 18.  
 Hugð, kv., alhugi, alvara, 6, 280.  
 Hugðarmaðr, sá sem manni er ant um, ástmaðr, vinr eða vandabundinn, 8, 103. 231; 9, 525.  
 Hulinshjálmr, huliðshjálmr: töfrar, að gera sig ósýnilegan eða abra, 2, 141; 3, 184.  
 Hulpu, hjálpuðu, 9, 382.  
 Hungr, k., húngr, 2, 223.  
 Hunkastali, k., vígturn á skipum, 7, 256. 262.  
 Hurmavíð, hörmuðu, 10, 415.  
 Husbúningr, husbúnaðr, 5, 315.  
 husfastir-menn, husbúendr, 6, 13.  
 Húsholfr s. s. hjukolfr, 9, 453.  
 Húskytja, kv., kofi, 5, 95.  
 Húðfat, h., rúm, 8, 316.  
 Hvak, hvíkabi, hopabi, 10, 383.  
 Hvakki s. s. hvatki, hvað helst sem, 10, 395.  
 Hvar fjarri, langt í burtu, 4, 337; hvar meiri, öllu meiri, 10, 106.  
 Hvarf, athvarf; gera sér einn at hvarfi, halda sér til eins, 4, 292.  
 Hvarfa (-aða, -at), dveljast hér og hvar, 10, 412.  
 Hvarfu, hvurfu (af hverfa), 10, 171.  
 Hvárigr, hvurugr; hvárgan fyrir hvárgan, 11, 113.  
 Hvárki, hvurugt (h. af hvarrgi), 1, 68.  
 Hvárgi, hvurugr; k. þ. et. hvárgan fyrir hvarngi, hvurugan, 4, 225.  
 Hvars, ao., hvar sem, 7, 21.  
 Hvarsugi, ao., s. s. hversugi, hvursu sem, hvurnin sem, 8, 59.  
 Hvarði, so., hvurki, 9, 286. 412.  
 Hvarvitna, ao., a) í öllum hlutum, 2, 269. b) allstavar, 1, 230.  
 Hvass, lo., a) hraustr, snarpr, 5, 137. b) hvast, a.o.; ekki hvast: ekki alminnilíga, ekki vel, 6, 204.  
 Hvat, h. fn., hvað; hvat ráði, hvaða ráð, 9, 349; f. hve, hvi.  
 Hvatabuss, k., skotskr og skjótr drengur, 4, 266.  
 Hvatki, a) hvað helst, 7, 347; 11, 132. b) sérhvað, hvað eitt, 11, 103.  
 Hvatlátr, skjótr, 9, 489.  
 Hvattá, hvað þá, 11, 118; 7, 21.  
 Hvattú, hvað þú, 11, 20.  
 Hvatvetna, fn., sérhvar hlutr, sérhvað, 4, 259; f., hvivetna, hvurjum hlut, 6, 283. 343; 7, 148; 11, 61. 106. 156; e., hversvetna, allra hluta, 11, 104.  
 Hvatvísi, kv., framhleyppi, 6, 8; 7, 124; 11, 198. hvatviss, lo., 5, 144; 11, 12. 75.  
 Hvatvitna s. s. hvatvetna, 4, 167.  
 Hvaðanæfa, ao., -ur öllum stuttum, allstavar, 2, 180; 1, 136; 8, 68.  
 Hve s. s. hvi (f. af hvat), hvurju, 5, 385.

- Hvegi, ao., hvursu, 11, 76; 7, 244; 10, 392. 395.
- Hvel, h., hjol, 1, 104.
- Hverfa, s., snúa sér, fara; h. til eins, kveðja einn, 7, 224; hverfandi, sem snýst í hring, 1, 104; horfinn, farinn burt, 9, 401.
- Hverfingr s. s. hvirfingr, 5, 319.
- Hvergi, fn., hvur, sérhvur, 4, 237; 10, 323; 11, 152; 9, 256.
- Hverigr, fn., a) hvur helst, 4, 259. b) hvur, sérhvur, 4, 147.
- Hverr, fn., hvur; í hverju: alltaf, meir og meir, 6, 379; 11, 441.
- Hversugi s. s. hvarsugi, 8, 59.
- Hvervetna fyrir hvatvetna, hvetv., allt, 9, 387.
- Hvetvetna s. s. hvatvetna, allt, 6, 283; fyrir h., fyrir alla muni, 3, 161; fur h. framm, umfram allt, 6, 172.
- Hvetvitna s. s. hvetvetna, allt, 6, 381. 406; 7, 125.
- Hví, a) hvarju (f. af hvat), 2, 193. b) af hvarju? hvarfyrir? 2, 197.
- Hviligr, hvðlíkr. 10, 197.
- Hvirfingr, hringr; í hv., í hring, 6, 279; drekka h., dr. sitjandi í hr., 4, 148; hvirfingsdrykkjur, gildi, hvar menn heldu hvör öðrum heimboð til skiftis; hvirfingsbræðr: þessháttar gildisbræðr; hvirfingsklukka: k. er þeir hringðu til gildis, 6, 440.
- Hvitakristr; svo kölluðu heiðnir menn Krist af hvítum skinnarklæðum enna kristnu, 1, 295; 2, 83; 5, 52. 67. 303.
- Hvitavábir, kv. mt., hvítt klæði, er nýskirtilr klæddust, 1, 230; 2, 39. 153; kirkja í hv.: nývigð kirkja, 2, 257.
- Hvitudagr, hvítasunnudagr, 10, 63; hvítadagr, hvítasunnuvika, 8, 373; 11, 339.
- Hýhýlahátt, búskapr, 2, 267.
- Hyggjandi, kv., hyggindi, 4, 132.
- Hyrningr, k., sá sem er með hornum, 4, 246. 247.
- Hæfindi, h. mt., hóf, hæfi, 6, 121.
- Hæringr, k., hærukall, 8, 104.
- Hæta s., hóta, 7, 260; 10, 316.
- Hættigr, hættulegr, 9, 390.
- Hætta, s., hóta, 9, 18.
- Hætting, kv., Hætta, háski, 8, 431.
- Hæfis ofressi, ekki ofmikið ofressi, 7, 117.
- Höfn, kv., fat, yfirhöfn, 9, 25.
- Höfub; leggja (optar: leggjast) eigi sérð undir höfuð, aftrækjast ekki sérðina, 9, 227.
- Höfðaskip, skip með drekahöfði, 3, 105. 137.
- Höfðingskapr, vald, 1, 281.
- Höfgi, k., þungi, 5, 157.
- Höfugr, þungi, 10, 203.
- Höfuðbenda, kv., styrkr, aðstöð, styrktarmaðr, 4, 79; 7, 362.
- Höfubburðr, styrkr, afli, vald, 10, 170.
- Höfuðgæfa, mesta gæfa, 5, 201; 10, 185. 215.
- Höfuðráð, beztu ráð, 8, 438; 9, 240.
- Höfuðráðgjafi, æðsti ráðgjafi, 9, 293.
- Höfuðskömm, mesta skömm, 6, 262.
- Höfuðsmaðr, forgangsmaðr, 8, 297.
- Höfubvinr, beztu vinr, 9, 293. 308. 451.
- Höfuðvörðr, k., næstu varðmenn, 4, 26; 7, 203.
- Hökulskauf, lo., með uppháa sko, 9, 512.
- Hökunótt, miðvetrarnótt, 1, 32.
- Höldr, k., óðalsbóndi; höldsrettir, 1, 195.
- Hölati s. s. helsti, alltof, 2, 185; 11, 327.
- Hönd; annari hendi, í annan stað, 9, 298; eptir h. Búa, eins og B., 11, 111; hönd full manna,

- hópkorn, 2, 302; 5, 138; 8, 306.
- Hörgar, k. mt., blótborgir, blaðnar af grjóti, 1, 283. 285; 2, 41; 5, 239.
- Hörund, kv., hörundarlitr, hörundslitr, holdslitr, 5, 347.
- Hösvast, s., þjösnastr, 3, 189.
- I**ðus; 8. *idus* Júlí, 8da júlí; *octava idus Martii*, 8da marz, sjá *idus*.
- Íendr, lo., sem end er í, með lífi, 11, 145.
- Ísa, s., efa, 2, 283; 3, 49. ífi, k., efi, 3, 8.
- Ífrá, frá, 8, 40. 50; 11, 16. 24. 57.
- Ífur, sto., fyrir, 4, 137.
- Ígjarn, lo., gjarn; verks íg, um-sýlusamr, 3, 205.
- Íhugan, hugaun, ætlun, 8, 358.
- Íkorni, k., skogardýr, 4, 200.
- Ílendr, lo., sá sem hefur fengið vald yfir landi, 5, 159.
- Íllbrögð, h. mt., illvirki, 4, 379.
- Ílling, kv., illska, 10, 399.
- Ílleikni, kv., ill meðferð, 8, 41.
- Ím, h., kám, saurgun, 2, 261.
- Ínna eibstaf, stafa eib, 6, 53.
- Ínndæli, h., höglífi, 7, 277.
- Ínndæll, lo., hægr, auðveldr, 3, 161; 8, 186.
- Ínni, h., hús, hýbýli, 8, 108.
- Ínniligr, fagr, 10, 207.
- Ínnstr (annars hinnstr), síbastr, 6, 388; 7, 149.
- Ínnýlfi, innýfli, 9, 467.
- Íri, k., kvia, 9, 278.
- Ísa, s., leggja (um ís), 9, 400.
- Ísamt, ao., saman, 11, 4; sam-fleytt, 11, 26. 73.
- Ísaðr, lagðr með ís, 9, 386.
- Ísmöl, ísbrot, ísstykki, 7, 18; 11, 365.
- Ít sitt, 11, 132 (sýnist merkja: ei að síðr).
- Ítala, kv.; tiltala, tilkall, 6, 103.
- Ítarliga, ao., þrýðiliga; í buinn, þrúbbuinn, 4, 194; 11, 85.
- Ítrmannligr, lo., göfugligr, vegligr, 6, 414; 7, 63.
- Íþróttligr, lo., sem til íþrótta heyrir, 6, 225.
- Íð, sn. mt., þib, 7, 116.
- Íðri, lo., innri, 9, 21.
- Íðus s. s. *idus*; 6. *idus* júlí, 10da júlí; *idus* Novembris, 13da November; abr. *Idus*.
- J**á, s., játa, 1, 281; 2, 239; 9, 378. 445. 448.
- Jafnastr orbun við eian, jafnryða einum, 8, 308.
- Jafnabarmadr, meðalgaungumadr, 9, 327.
- Jafnkominn, jafn, 1, 220; jafnborinn, 8, 20.
- Jafnlengd, kv., sama mund (annab ár) 4, 202; 5, 214; 11, 397; annan dag at j., 1, 119.
- Jafnmæli, h., jafnabarkostr, 6, 206.
- Jafnræði, h., sambodinn ráðahagr, 6, 59.
- Jafnt, ao., rétt, einmitt, 11, 15; eins, 11, 57.
- Jafnvægja, s., jafnastr við, 3, 120.
- Jaga á sömu sök, sækja ávalt sama mál, 7, 142.
- Jakobsmessu, 25ta Júlí.
- Jamkornit, jafnt, 3, 76.
- Jarbbui, k.; sem býr í jörðu og haugum, 3, 119.
- Jarðligr, jarðneskr, 2, 283.
- Járnagangr, meibsl af járnum, 11, 288.
- Járnastadr, járnaför, 5, 148.
- Járnaðr, a) settir í járn, fjötraðr, 11, 445. b) vopnaðr, brynjaðr, 11, 365.
- Járnrekendr, kv. mt., járnfestar, járnhlekkir, 6, 168; 7, 183; 11, 322.
- Járnvarðr, járnbuinn, 6, 145.
- Jartegn, kv., sannindamerki, 1, 21; staðfesta, 8, 197; krapta-verk, 11, 38.
- Jartein s. s. jartegn, 5, 102, 139. 143.

- Jarteina, a., merkja, þýða, 11, 12.  
 Játari, k., sem jatar, 1, 275.  
 Játsi, sem jatar, 10, 379.  
 Játta, a., jata, 3, 72. 115. 167.  
 Jer, fn. mt., þér, 11, 123.  
 Jónavaka, vökundót fyrir Jóns-  
 messu.  
 Jörn, járn, 10, 383.  
 Jóðligr sveinn, bússinn, efniligr,  
 10, 214.  
 Jómfrú, jómfrú, 9, 308.  
 Júngfrú, jómfrú, 6, 59. 132; 9,  
 292. 412.  
 Júngberra, júnkr, 6, 51.  
 Júnkrú, jómfrú, 10, 85.  
 Júnkherra s. s. júngberra, 9, 269.  
 Júnkæri, júnkr, 9, 462.  
 Júp, k., hjúp, sloppr. 10, 415.
- K**afsyndr, lo., sá sem kann að  
 synda í kafi, 7, 120.  
 Kal., a. s. kalendas; 9. kal. Jún.,  
 24. Maí.  
 Kalekr, kaleikr, 7, 198.  
 Kalendas; 4da kalendas Augusti,  
 29da Júlí; 36ja k. Maji, 29da  
 Apríl.  
 Kallslaus, akæruleaus, 9, 409.  
 Kallsyrbi, spott, 6, 194.  
 Kals, h., a) þræðni, 2, 268;  
 6, 371. b) spott, 5, 231.  
 Kanokar, k. mt., andlegar stöttar  
 menn, dómherrar, 9, 532.  
 Kantarakápa, yfirhöfn biskupa, 4,  
 245; 8, 197.  
 Kapakn, k., skrifari, ritari, 9,  
 326.  
 Karfasótr, valltr sótr, 4, 169.  
 Karfi, herskip, 9, 408.  
 Karlsift, ao., í karlegg, 1, 220.  
 Karmar, k. mt., borðbók, 4, 49.  
 Kass, h., kassi, 2, 164; 8, 421.  
 Kasta inn, setja í diblissu, 9,  
 245.  
 Kattr, köutr, 6, 390.  
 Kaupa, s., mikit kaupist í, mikið  
 stendr til, 7, 116.  
 Keflivölr, k., barefli, 7, 193.  
 Keiseri, keisari, 7, 85. 94.  
 Kelda, kv., lind, uppspretta, 5, 22.
- Kelpa, kv., fiskakista, 7, 21.  
 Kendr, vinsæll, 3, 176; illu  
 kendr, óvinsæll, 9, 293.  
 Kennast við, kannast við, 5, 258.  
 264.  
 Kennsl, h. mt., áburðr, 4, 234.  
 380.  
 Kerbað, bað í ker, 10, 147.  
 Kesja, k., spjót, 1, 43.  
 Ketlar, k. mt., katlar, 5, 21; 8,  
 250.  
 Keyri, s., kaus, 1, 202; 10, 84;  
 keyrinn, kosinn, 9, 338. 412;  
 10, 98.  
 Kíling, kv., skaut, 4, 300; 7,  
 208. 335; 6, 325; 11, 346.  
 Kimbla, s., hlaba, 8, 20.  
 Kippa, s., skjótast, 8, 145.  
 Kirjal, sigursaugr, 8, 227.  
 Kirie-eleison, drottinn, miskuna  
 þú; upphaf á salmi, 7, 297.  
 Kirnuaskr, mjólkuraskr, 8, 350;  
 11, 272.  
 Kjálki, k., slæbi, 6, 163.  
 Kjarr, h., hrisrunnr, 8, 29; 6,  
 334; kjarrakogr, 7, 68; 8, 414.  
 Kjöll, k., lítið kaupskip, 10, 30.  
 Kjör, h., val, kosning, 6, 304.  
 Kjöri, kaus, valdi, 1, 202; 6,  
 346; 7, 96; kjörinn, kosinn:  
 hafa kjörna kosti, hafa allt eptir  
 vild sinni, 6, 137.  
 Kjör, h., hrisrunnr, 7, 123;  
 k., 7, 123 mism. gr. 4; 8, 414.  
 Klá (klæ, kló, klegit), klóra, 2,  
 187. 188.  
 Klandalaus, óáreittr, 9, 409.  
 Klandr, h., áleitni, ofsök, 6,  
 211.  
 Klaustri, k., klaustr, 9, 532.  
 Kle, k., kljásteynn; með gr.  
 kleinn, mt., kljár, 11, 49.  
 Klef, kv., kleif, klíf, 9, 368.  
 Kleis, lo., blestr, linnmælt, 10, 39.  
 Klepparnes; kleppjunes, kleppu-  
 nes, klapparnes, 5, 11; 8,  
 217.  
 Klerkr, k., lærðr maðr, 8, 296;  
 11, 298.  
 Kless, klessmælt, klestr a. s. kleis,  
 10, 39.

- Klif** (klif, kleif, klifit), klifra, 8, 75. 401. 408; 9, 225.  
**Klíngr**, smurð kaka, 8, 413.  
**Kloast**, s., berjast með klóm, 5, 13.  
**Klofi**, k., hurbarklofi, 3, 74. 125.  
**Klumba**, kylsa, 4, 240.  
**Klúgr**, þistill, þyrnir, 5, 159.  
**Klæki**, h., a) skömm, 7, 269. b) niðingr, 5, 204.  
**Klækismenn**, niðingar, 14, 270.  
**Klækisorð**, dorb, 5, 136.  
**Klækisskapr**, skömm, 11, 270.  
**Klökk**, grét (af klökkva, gráta), 8, 236; 10, 109.  
**Klöpp**, kv., borb eða fjöl, 7, 68.  
**Klöpurnes**, klöppurness s.s. klepparnes, 8, 217.  
**Knapi**, k., þjónustuveinn, 4, 165. 167; 7, 166.  
**Knapphöfði**, k., lituð höfuð, 6, 183.  
**Knarrskip**, kaupfar, 6, 305.  
**Kneiking**, tusk, glens (?), 3, 144.  
**Knesetningr**, k., sá sem er tekinn til uppfósturs, 1, 85.  
**Knía mál**, tala leingi um eitthvað, 11, 48.  
**Knjom**, knjám, f. mt. af kné, 8, 7.  
**Knúska**, s., harðhnjaska, 7, 269; 9, 468.  
**Knúskan**, barsmð, 8, 41.  
**Knýja**, s., lypta, 11, 24; k. hurð, berja á dyr, 6, 122; k. með sér, velkja með sér, 4, 284.  
**Knæfa**, s., gnæfa, 8, 126.  
**Knörr**, k., kaupfar, 6, 305.  
**Kollsveinn**, kollóttir sveinn, 3, 178.  
**Kómeta**, halastjarna, 9, 482.  
**Konunga**, s., kalla með kóngsnafni, 8, 75.  
**Kopparajárn**, rennijárn, 5, 339.  
**Kordúnuhosur** (skinnsokkar), 4, 77.  
**Körkapa**, múnka eða klerkakapa, 8, 357; 9, 341.  
**Kórsbræðr**, múnkar og klerkar við dómkirkjur, 5, 213; 8, 269.  
**Korteisi**, kurteisi, 10, 381. 393.  
**Kostan**, ástundan, 10, 395.  
**Kostgæfi**, k., kostgæfni, 1, 260; 3, 165.  
**Kostlaust**, hagnabarlaust, 5, 14.  
**Kostr**, k.; þat er til kostar, það er bótin, það er okkr til máls bóta, afsökunar, 11, 139; hafa meiri kosti, meiri líbsafla, 5, 87.  
**Koðost**, kvaðust, 8, 71; 11, 107.  
**Kraft**, krafið (af krefja), 11, 225.  
**Kraka**, s., dragast með botni (um akkeri), 10, 135.  
**Krakar**, k. mt., staurar, 8, 148. 177. 256. 373. 426. 435; sh. stik.  
**Krammr**, lo., kramr; dreif krömmu, það var krapahrið, bleytingskafald, 5, 196.  
**Krákr**, lo.; kránkt veðr, illviðri, 8, 52.  
**Krapparúm**, á skipi, næsta rúm fyrir framan fyrirrúm, annað rúm frá lyptingu, 2, 320.  
**Krapti**, k., kraptr, 10, 318; 11, 14.  
**Krefja** dyra, kvebja dyra, 8, 332.  
**Kremjast**, liggja veikr, 8, 443.  
**Krepping**, kv., kreppa, þraung, 4, 147.  
**Kringluskurðr**, hárskurðr, krúnurakstr, 5, 311.  
**Kringr**, lo., auðveldr: honum var skáldskapr kringr, honum var sýnt um að yrkja, 5, 172.  
**Krismi**, k., helguð olía, viðsmjör, 8, 26; 10, 372.  
**Krossast** til Jörsalafarbar, taka klæði með ásaumubum krossi og fara hertfir til Jörsalalands, 11, 351.  
**Krúnabr**, kórónabr, 7, 308.  
**Krustu**, s., hýmdu, lágu, 8, 38.  
**Kryfsja**, slátra, fara innan í, 5, 194.  
**Kröf**, kv., krafa, mt. krafir, kröfur, 1, 287.  
**Krüm**, kv., kvilli, mt. kramar, 4, 344.  
**Kugg**, k., stórt kaupskip, 9, 452; 10, 29. 153. 368.  
**Kuiot**, h., ket, kjút, 10, 417.  
**Kunligr**, kynlegr, 10, 379.

- Kunna, a.; kann ek ekki við því at: jeg get ekki gert að því, þó, 6, 53. k. mannaun sjá mannaun.
- Kunnasta, kv., vit, kunnatta, 6, 95.
- Kunnigr, lo., guldrottir, 11, 181. 182; k. at einu, kunnr að einu, 6, 378.
- Kunnliga, ao., a) kunnuglega, 6, 223. 224; 7, 220. b) glögg, 8, 145.
- Kunnmenn, kunningjar, 8, 15.
- Kunnusta s. s. kunnasta, 7, 142.
- Kunstórr, kynstór, 10, 379.
- Kunu, konu (af kona), 7, 106.
- Kura, kv., mt. kurur, umkvartanir, 5, 102.
- Kurhugi, k., shyggja, 9, 462. 478.
- Kúria, páfagarðr, 9, 487.
- Kuru, kusu (af kjösa), 11, 67.
- Kurb, kyrb, 10, 405.
- Kustlungar, smákálfar, 9, 403.
- Kvaksamr, nöldrandi, 7, 322.
- Kvara, s., korra, 10, 279.
- Kvartsamr, lo., möglunarsamr, nöldrunarsamr, 7, 322.
- Kvaðning, kv., bob, skipun, 4, 35.
- Kveif, kv., húa, 8, 378.
- Kvennkne, kvennleggr, 9, 251. 327.
- Kveðandi, kv., saungr, 5, 174.
- Kvebindi, kv., saungr, 7, 233.
- Kviddi, kveib (af kviða), 5, 145.
- Kvinna, kvenna, e. mt. af kona, 7, 109.
- Kviblingr, niðvísar, 6, 193. 194.
- Kviðr, kvíði, hræðala, 6, 353.
- Kvobust, kvæbust, 11, 146.
- Kvæmt, leyfilipt að koma, 4, 142.
- Kvæning, gipting, 10, 197.
- Kvöl, refsing, 11, 445.
- Kvönna, kvenna, e. mt. af kona, 9, 242.
- Kyfla, s., tvitaka, stama, 7, 165.
- Kyfla, kv., ulpa, 8, 308.
- Kyksettir, daubir menn, sem tignabir voru sem lifandi og heilagir, 8, 101.
- Kykvendi, h., kvikindi, 6, 202.
- Kýla öl, þamba öl, 7, 190.
- Kylfa s. s. kyfla, s., hökta á orðunum, tvitaka þaug, 7, 165.
- Kylfi, h., og skeibarkylfi, mt., kannske s. s. brandar, 4, 100.
- Kýll, k., poki, 7, 21.
- Kyndari, k., eldsneyti, 3, 200.
- Kyndi, s., kynnti, gaf til kynna, 3, 213.
- Kynjalæti, undarlig læti, 6, 218.
- Kynni, h., a) heimili ættingja manns; fara á k., sækja k., 3, 227; 4, 260. b) skildmenn, 3, 114. þaraf kynnisgjöf, 6, 358, kynnisvist, 4, 256.
- Kyri, kysi (af kjösa), 8, 152.
- Kyrningshjarta og kyrvingshjarta, 8, 381, drekka, snæða sér k., hressa, styrkja sig á mat og drykk.
- Kæra, kv., mt. kærur, kærumál, 4, 202.
- Kærlingarsunnuptan, laugardagr næstr fyrir 5ta sunnud. í föstu, 9, 448.
- Kærsla, skæra, 9, 260.
- Kærusunnuptan, sjá Kærl. s. a., 9, 448.
- Körit, s., kosib, 8, 215.
- Kösungr, k., skinnfeldr, 6, 422.
- L**afransvaka, vökunótt fyrir Lafr-entiusmessu.
- Lafréntius messudagr, 10. Ágúst.
- Lag, h.: a) leggja stýri í lag, or lagi: setja fyrir, taka frá stýri, 7, 47; 4, 42. b) legorb, samræði, 6, 122. 123.
- Lág, kv., fallib tré í skógi, 1, 179. 180. 182; 3, 158; 8, 33; 11, 64.
- Lági saungr, innsetningarorbín, 5, 196.
- Lagiðr, lagðr, 10, 212.
- Lama, lo. ohn., örkuðlaðr, 2, 225.
- Lán, h., a) lén, 9, 415. b) óviss lukka, 9, 404.
- Lánardrottinn, k., húsbóndi, 7, 223.
- Landamæri, h., landamerki, 2, 128; 6, 311. 331; 7, 56.

- Landaskipti, h., takmark, landamerki, 6, 332; 7, 52.
- Landaaurar, k. mt., tollr, 4, 137; 5, 101; 6, 98; 7, 1.
- Landbui, k., landseti, 4, 8. 68.
- Landhallt, ao., með landi, 10, 347.
- Landhreinsun, landvörn, 9, 302.
- Landmunir, k. mt., heimfýsi til settjarbar sinna, 5, 36. 46.
- Landráb, h. mt., landstjórn, 7, 238. landráðamenn, landstjórnendr, 5, 33.
- Landseyra, kv., landeyða, 8, 251.
- Landslag, h., landslag, 7, 56.
- Landvert, leyfi til að vera í landi, 5, 265.
- Landvörðr, k., landvarnartollr, 5, 101.
- Lánga, s.: ek l. til, mig lángr til, 7, 28.
- Lángmælgj, kv., að vera lángr-orðr, 5, 225.
- Lánger, lo.: löngu, laungu, fyrir laungu, 1, 85. 139. 141; 2, 98. 123; 3, 58. 188; 9, 476; 11, 239. lánga, langt, 4, 44.
- Lágræða, kv., laung ræða, 9, 252.
- Lágtalaðr, sem talar langt, 1, 287.
- Lángerr, lo., lángrinn, 2, 10; 7, 37.
- Laugþo, lögðu (af leggja), 10, 417.
- Lásbogi, bogi með lás, 8, 285. 387.
- Láta, s.: a) l. einum blöð, taka blöð, 7, 269; sjá blöðlát. b) l. uppi, eptirgefa, 4, 215; 5, 275. láta í ljósi, frambæra, 9, 333.
- Latar, s., slotar, dvínar, 11, 137.
- Latz, 6, 440; rykking: l. at síðu, samandregið eða rykt á blíðinni.
- Laufi, h., leyfi, 10, 398.
- Launa, leyna, 10, 383. 388.
- Laund, leynad, 10, 380. 383.
- Launigumorði, k., sá sem hefir laung vismorð í kvæðum sínum, 6, 198.
- Laupr, k., húsgjöld, 2, 234.
- Lausa, leysa, 10, 391.
- Lausnir, kv. mt., peningagjald, gjald í peningum, 10, 21. 22.
- Lávarðr, k., herra, 5, 146. 148. 215; 7, 250.
- Laygi, lýgi; gafsc vavn at l., mönnum brást ætlan sín, 10, 389.
- Layniliga, ao., leynilega, 10, 397.
- Lé, k., ljár, 7, 264.
- Leg, h., gróf, legstaðr, 7, 251.
- Legatíð, pífa umboð, 11, 394.
- Leggja, s.: leggjast eigi ferð undir höfub, 2, 120. 131. 262; 5, 264; 11, 81; sjá höfub.
- Leiddr, jarðaðr, 1, 254.
- Leifa, s.; yfirgefa, sleppa: l. skip, konungsnafn, 7, 291; 8, 214; 11, 222.
- Leiga, s., leigja, 2, 90.
- Leika, h., leikspil, meðfæri, 11, 95.
- Leikir menn, clærðir, 10, 123.
- Leikr, k.: á nýa leik, að nýu, á nýan leik, 9, 274. 284. 370. 401. 409. 511; 10, 15.
- Leið, kv., a) s. s. leiðangr: róa leið, róa leiðangr, gera herþjónustu á skipi; leiðar vítið, sekt, ef maðr reri ei leiðangr tilkvaddr, og skyldi þó sá róa leiðangrinn ei að siðr; þaraf er talshátturinn: að róa leiðina, ok gjalda leiðar vítið, 1, 87. b) á leið fram, alltaf, hvað eptir annað, 6, 287.
- Leiða, s., a) (af leið, vegr) fylgja einum á veg, 2, 255. b) (af leiðr), gera einum leitt, fæla einn frá einu, 4, 26. c) (af leiði), jarða, jarðsetja, heygja; sjá leiðar.
- Leiðangr, k., a) herþjónusta á skipum. b) herför á skipum, 4, 70. c) tillag, er greiddast átti til slíkrar herfarar: vistir, skip og menn, er þar til þurfti, 6, 25; 8, 109. 159. 327. 334; 9, 9. 33. 247. 368.
- Leiðingamaðr, k., sá sem er leið-



- itamr, hægt er að lokka, 4, 117.
- Leiðsludrykkjur, 6, 440, sjá göngudrykkjur.
- Lemja, s., lemjast roðr fyrir, hindra roðr, brjóta árar hvor fyrir öðrum, 8, 216.
- Lén, h., réttarbot, 6, 339.
- Lendborinn, kominn af lendum mönnum, 8, 155.
- Lendr maðr, dómari og landvarnarmadr.
- Lengd, kv.; í bráð ok lengðar, í bráð og leingd, 1, 137.
- Lenn, leðr (af ljá), form. 8, 25.
- Leó, león, ljón, 7, 69.
- Leonardusmessa, 6ta Novemb.
- Lerka, herba fást, streingja, 6, 440.
- Lettiga, ao., a) auðveldiga, 1, 85. b) kann vera, 2, 140.
- Lettætiskonur, skækjur, 6, 241.
- Leyfa, s., lofa, hrósa, 5, 327; 6, 108.
- Liða, s., fara, sigla framhjá, 9, 503.
- Lif s. s. rif, 8, 306.
- Lifa, s., hlifa, 8, 14.
- Lifa, s., vera eptir, 1, 69.
- Lifi, h., lifnadr, hegðan, athæfi, 8, 253. 308.
- Lifnaðr, k., múnkastétt, múnkar, 11, 444.
- Lignum domini, partr af kross-tre kristis, 9, 496.
- Likiligr, likligr, 10, 395.
- Likindi, h. mt., menjar, eptirstöðvar, 1, 128.
- Likvendi s. s. líkindi, 11, 120.
- Lím, kalk, 6, 267; 10, 186.
- Limar, kv. mt., limir, 8, 346.
- Lími, k., vöndr, 6, 189.
- Límsettr, kalkadr, 6, 149.
- Línaðaðr, æfliur, æftúill, 3, 206.
- Lindiskjöldr, skjöldr af linditre, 8, 413.
- Línfe, stengurfe, brúðfe (morgungjöf), 2, 256; 10, 312.
- Línleikr, k., vægb, 11, 223.
- Línur, auðveldr, 6, 258.
- Listugr, kenni í þróttum, 11, 97.
- Listuligr s. s. listugr, 10, 377. 381. 397. 405. 415.
- Littat, 3, 160. 201; 7, 141; Littab, 11, 102. 136. 144. 152; litu þat, 2, 71. 111; 10, 383; dalitíð, nokkub litíð.
- Lit, h., a) hlíf á garbi, 3, 66. b) millibil, 10, 345.
- Liða, s.; liða yfir vetr, lifa vetrinn af, 11, 151. 152; þegar konung liðr sjálfan, að fráteknum kóngi sjálfum, 11, 51. b) sigla, 9, 387. 503.
- Liðagjald, líkl. aukatillag til herfararkostnabar, 8, 327. 419 (af líði).
- Líðar, k. mt., fylgdarmenn, líðsmenn, 1, 178; 11, 140.
- Líði, k., 8, 395.
- Líðmannligr, rúskligr, vaskligr, 3, 83; 5, 48; 7, 112; 11, 78. líðmannliga, ao., vaskliga, 6, 326.
- Líðsamt s. s. hljóðsamt, hljótt, 8, 81.
- Líðsinnaðr, líðsinnandi, hjálpligr, 4, 308; 6, 62.
- Líðskyft, líðskylmt, mannírekt, 4, 297.
- Líðugr, tilbuinn, sem hefir affokið erindum sínum, 2, 80.
- Ljá, s., leyfa, lofa, 7, 262.
- Ljóbiskup s. s. lýðbiskup, 9, 278.
- Ljúgspár, lo., ósannspár, 10, 408.
- Lo, laug (af ljuga), 8, 359.
- Lofanligr, lofsæll, 8, 10. 87.
- Lofsamliga, ao., með hrósi, 6, 206.
- Lofsorð, hrósa, 10, 179.
- Lokar, k., befill: frekr l., befill, sem tekr drjúgan spón, óeiginl. heimtufrekja, 2, 65; lokarspæni, lokarspæni, hefilspæni, 6, 153. 156; 11, 34.
- Loklausa, kv., markleysa, 8, 102.
- Lopt, h.; mikit lopt, hátt ofan fyrir, 5, 213.
- Loptmegin, h., þol til að ganga þar sem hátt er ofan fyrir, 10, 314.

- Loptrið, h., tröppur upp í lopt, 4, 169; 9, 239.
- Loptvalir, kv. mt., opinn lopt-gangr í húsum, 6, 270. 336.
- Lostigr, lo., viljugr, 4, 253.
- Lot, h. mt.; af hverjum lotum, af hv. rötum, 4, 160.
- Lúciomessa, 13da Decemb.
- Lufung s. s. lypting, 10, 394.
- Lugi, lýgi, 10, 394.
- Lustr, k., trélurk til að berja með horn, 8, 96.
- Luðr, k., lýðr, 10, 380.
- Lýf, h., töfrafullt lækniðmeðal, 9, 282. 283.
- Lýgimadr, lýginn maðr, 11, 118.
- Lygð, kv., lýgi, 9, 401. 447. 449.
- Lykkja, kv.; láta lykkju á leið sinni, snúa aptr, 5, 197; skjóta lykkjum, gjögta til og frá, 8, 199.
- Lýng, h. mt., lýngmóar, 7, 201.
- Lypta ferð, hefja ferð sína, 9, 343; lyptast, taka sig upp til ferðar, 8, 168.
- Lypting, kv., skutpallr, 2, 321.
- Lýsa yfir, sýna, láta sjá, 11, 6.
- Lýzka, kv., háttsemi, aðir, 11, 50. 78.
- Lýðbiskup, eginlegr biskup, sem forbum var undirgefinn Erki-biskupi, 7, 240; 8, 219; 9, 278; sbr. lýðskyldr.
- Lýðskatr, háttatr, að háttsemi, aðum, 1, 134.
- Lýðskylda, kv., skylduhlýðni; undirgefni, 4, 24. 213. 225. 351; 11, 443; skylduskattr, 4, 282.
- Lýðskyldr, þjónustubundinn, undirgefinn, 1, 14. 201; 4, 13. 126. 223; 6, 136; 9, 36. 257.
- Lægi, h., lending, lendingarstær, skipalega, 7, 122.
- Læpi, hlypi (aðh. af hlaupa), 10, 364.
- Læra einn, kenna einum, 4, 2.
- Lær þeir, 11, 36, þ. e. lær þær, þau væðsmenni, þeir hugleys-ingjarnir; lær, mt. af ló, lóa, heylóa.
- Lögsaga, lögmanna úrskurðr, 9, 332. 335.
- Lögumautr, lagsmadr, 6, 6; 7, 35.
- M**aka einum hábung, ata einn út til hábungar, 5, 230. 231.
- Mál, h., skaldskaparmál; rétt ort at máli, réttar kenningar í skaldskap, 5, 209.
- málagipt, málagjöf (sjá máli), 9, 296.
- Málajárn, líkl. járn með rúnalettri, 3, 223.
- Málamenn, menn sem ganga á mál, þjónustubundnir hermenn, 11, 185.
- Málaspiót, líkl. spjót með rúnalettri, 4, 278.
- Máldeili, h., það sem máli skiptir, áriðandi, mikilvægt, 6, 379.
- Máldrykkja, þá drukkið er mælt, eptir vissum mælir og skamtí, 3, 17. 191.
- Máli, k., fé, sem hermenn fá í laun; málasilfr, málagjöf, 6, 243; sjá málagipt, málamenn.
- Mállaki, k., galli, 3, 107.
- Málreitunn, skrafhreifinn, ræðinn, 4, 165; 6, 438.
- Málsæða, kv., umtal, 5, 150.
- Málsendi, k., umtalsefni, 4, 366; 8, 16.
- Málskipti s. s. máldeili, 11, 282.
- Man, h., hertekð fólk, 1, 185.
- Mánatr, k. mt., mánuðir, 10, 408.
- Manga, kv., valslanga, 9, 10.
- Mangi, einginn maðr, 8, 244.
- Mann, maðr, 4, 368; 5, 90.
- Mannadr, manndr, 10, 211. 212.
- Manndeild, kv., mannamunr, 10, 97.
- Mannhelgr, kv., mannhelgi, friðhelgi, 10, 391.
- Mannlíkan, h., líkneskja, 4, 247.
- Mannlæra, kv., mannleysa, 2, 62.
- Mannraun, kv., þekking á mönnum; kunna m., hafa vit á mönnum, 6, 53.

- Mannskræfa, kv., bugleysingi, ónytjungur, 2, 93; 3, 209.
- Mannavant, það sem útheimtir hrausta menn, 11, 137.
- Mannvæ, lo., sem má vera með öðrum mönnum, 9, 534.
- Mánubr, k. mt., mánubir, 9, 239. 266.
- Margfravbi, kv., mikill fróðleikr, 19, 392.
- Marglitr, lo., ofkátur, frekr, 10, 290.
- Margræða, laung ræða, 9, 252.
- Margretarmessa, 20. Juli.
- Margýgr, kv., hafgygja, sjóðskrimali, 4, 56; 5, 163.
- Mariumessa, a) bobunardagr Mariu, 25. Mara. b) M. fyrri, 15. Ágúst. c) M. síðari, 8. Sept.
- Markabr, k., a) kaupstefna, 8, 304; 9, 219; 11, 159. b) kostr, kjör, 8, 41.
- Marknaðr s. s. markaðr, 8, 304.
- Martensmessa, 11. November.
- Maskari, k., mafsungi, 11, 155.
- Mattensmessa, 21. September.
- Mátu sjá meta.
- Mega, s., a) geta; má, má vera, kannske, 6, 398; 9, 331; mætti, mætti verða, 7, 361; 9, 239; ekki megandi, máttlaus, sem getr aungva björg sér veitt, 3, 154. b) ek má, mér liðr (vel eða illa), 2, 201; 6, 237.
- Megin, h., máttur, kraptr, 8, 445; 9, 246. 250.
- Meginborg, aðalborg, höfuðhluti borgar, 9, 41.
- Megingjörð, belti, sem styrkir eða eykr krapta manns, 5, 345.
- Megingöðr, mikib göðr, 6, 364.
- Meginlauss, aflaus, kraptaaus, 11, 103.
- Megnast, magnast, styrkjast, 8, 204.
- Megum; sinum megum hvárir, sinumegin hvarir, 8, 51; sjá öllumegum.
- Mein, tormeiki, 5, 37.
- Meinfært, torleifi, örðugr vegr, 4, 139.
- Meinlæta sér, leggja hart á sig, 5, 159; meinlæti, sama, 5, 239; 2, 159.
- Meinstaddr, illa staddr, 1, 258.
- Meistari, k., a) sagnameistari, sagnaskrifari, 11, 417. b) þrælageymari, 3, 158.
- (Mel, h., tími), á þessu meli, um þær mundir, 8, 27; 10, 397; sjá mæli.
- Melta reiði, láta reiðina verða að aungvu, 5, 336.
- Menniliga, ao., mannliga, 4, 269.
- Mér s. s. vér (mt. af ek), 9, 305. 329.
- Merki, k.; vera með öngum merkjum, ómerkiligr maðr, 11, 261.
- Merr, kv., meri, 6, 323.
- Met, h., álit; koma sinum metum (vilja) við, 9, 367.
- Meta (met; mat, mt. mátu, aflb. mætti), virða, 7, 240; m. eitt-hvab við einn, skjóta til eins úrskurðar, 5, 308; 11, 64. 82; vera af metiunn, vera gerðr rækr, 10, 199.
- Metnaðr, virðing, met; gera mikinn metnað eins, meta einn mikils, 4, 12.
- Mettr, lo.; sá sem hefr matast, 1, 9. 209; 9, 353.
- Með, sto.; með tré gjör, buinn til úr tré, 5, 339; með því at, ef, 9, 262.
- Meðalkafi, k., handfang á sverði, 1, 17.
- Mikillþægr, lo., heimtufrekr, 3, 117.
- Mildingr gubs, gubs mildi ástvin, 5, 218.
- Mildiverk, miskunarverk, 5, 222. 223.
- Millim, sto., milli, 3, 70. 77. 82; 5, 70.
- Min, e. et. af ek; mér, 2, 239.
- Míng, míngastr, meinlegastr (heldr en minnugastr), 6, 199.
- Minjar, kv. mt., menjar, minning, 2, 246.

- Minni**, h., skál til minningar eða heiburs einum, 1, 37, 280.  
**Minning**, kv., bendng, advörum, 7, 187; minningar, þakklætið aubýning, 11, 328.  
**Minnisamr**, lo., minnugr, 8, 136.  
**Minnr**, ao., mædr, siðr, 5, 86; 7, 292.  
**Minbak**, h., brædt smjör, hnob- að saman við mjöl, 1, 239, 240.  
**Misdaubi**, k., þá einn deyr fyrr eða siðar en annar, 4, 217, 222; 5, 132, 158; 10, 220.  
**Misdeild**, kv., missætti, 10, 406.  
**Misdeili**, h., mismunr, 1, 17.  
**Miseldi**, h., aldrsmunr, 5, 318.  
**Miseldri** s. s. miseldi, 3, 108.  
**Misfara**, fara illa með, 5, 98; m. með saksöknum, þúa mál sín illa til, 7, 142.  
**Misfari**, k., þá einn kemr fyrr eða siðar en annar, 4, 224.  
**Mishaldinn**, sá sem verðr fyrir öðfnuði, 10, 410.  
**Misheldi**, h., öðfnuðr, 10, 402.  
**Misjafna**, s., gera mismun á, 4, 219; 6, 430.  
**Misjafnadr**, k., mismunr, 1, 42.  
**Misjafnt** s. s. misjafnat, 6, 430.  
**Mislyndi**, kv., mislyndi, 6, 355.  
**Mislögr**, kv. mt., að eitthvað er lagt á vixl; óeignl., það sem fer afllaga, afbrot, 5, 347.  
**Mismælt**, mismæli, 5, 201.  
**Misráðit**, oforsjálliga gert, 6, 223; það sem verðr manni til ógæfu, 6, 195.  
**Misræði**, h. mt., a) það sem er illa, eða oforsjálliga gert, 6, 19; 10, 401. b) óráð, ógæfa, 10, 416.  
**Missari**, missari, 6, 341; 7, 137.  
**Missifengr**, óhæfnn, 2, 330.  
**Misrýni**, h., yfirsjón, 5, 282.  
**Mistrúa**, s., tortryggja, 9, 260.  
**Mistrúnaðr**, tortryggni, 9, 284, 398.  
**Misverki**, k., misgjörningr, synd, 11, 235.  
**Mitr**, h., biskupshúsa, 1, 266; 8, 308; mætra, kv., sama, 3, 167.  
**Mib**, h.; hafa m. á sér, reyna, verða fyrir einu, 1, 223.  
**Miðil**, sto., milli, 7, 246; miðal, meðal, 10, 415.  
**Miðmundi**, k., það sem munar um, 6, 10.  
**Miðr**, ao., siðr; eigi at m., ei að siðr, 10, 103.  
**Mjár**, lo., mjör, 9, 366.  
**Mjúkhjartaðr**, brjóstgöðr, 5, 218.  
**Mjúklæti**, h., aubmykt, 6, 154.  
**Mjúkræss**, lo., sem gengr mjukt og liðugt (um skip), 8, 384.  
**Mjörkvi**, k., dymm þoka, 8, 178; 9, 39.  
**Mol**, h., mál, 10, 409.  
**Mót**, h., mál til að smíða eptir, 2, 230.  
**Mótfjalir**, kv. mt., fjalin, lagðar í kringum samkomustab, vebönd, 7, 39.  
**Móthögg**, högg að framanverðu, gagnat, bakslög, 8, 399.  
**Mótkast**, h., mótkast, 3, 165.  
**Motr**, k., höfuðdukr af líni, 2, 254.  
**Mötris**, h., mötstaða, 8, 246.  
**Mötsminni**, h., samfundarskál, í minning þess að menn finnaast, 6, 52.  
**Mottu**, máttu (af mega), 10, 385.  
**Moba**, kv., fljót, 6, 334.  
**Muklo**, miklu, 10, 405.  
**Mun**, k., munr, 7, 132-297, og 11, 14 í skinnblabinu lin. 13.  
**Munaðr**, gæfum þuinn (?), 10, 381.  
**Mundast** at, reiba (vopn) hvar að öðrum, 8, 388; m. til, sama, 4, 219.  
**Mundriði**, k., handfang í skildi, 11, 190.  
**Mungát**, h., öl, 8, 87.  
**Munklið**, h., klaustr, 8, 347.  
**Munar**, k.; sjá fyrir mun um; sjá fyrir endann á, 3, 222.  
**Munuð**, kv., losti, girnd, 5, 217, 219.  
**Murr**, kv., s. s. mýrr, 10, 387.  
**Mús**, kv., vöðvi, 1, 45; 10, 384.

Mustari, musteri, 3, 170; 6, 444; 7, 160.

Muðla, s., muldra, 6, 372.

Mygja, s., tortýna, 5, 348.

Mykva, s., mykja, 10, 331.

Mýll, hnött, 10, 205. 206.

Mynd, kv.; á þá m., eins og, 2, 122.

Myrgin, myrgun, k., morgun, 7, 126; 9, 21. 30.

Myrkr, h., um sólarformyrkvum, 5, 81. 93; 7, 152.

Myrkvi, k., dymm þoka, 6, 261. 262.

Mýrr, kv., mýri, 6, 334; 11, 26.

Mæla, s., tala; ef ek hlýt um at m., ef mér aubnast að verða nokkurs rábandi, 5, 64: mælast vel fyrir, biðja vel fyrir sér til guðs, 2, 164.

Mæli (á því), á þeim tíma, 11, 152.

Mælir, þriðjungur tuanu, 40 pottar: mælisöl, 1, 31.

Mæti, afh. af meta.

Mæti, h. mt., mætur, 3, 132.

Mörfjandar, k. mt., auknesfi, sem Sóni gaf Íslendingum í bræði sinni, 7, 35; annars köllubú Norðmenn þá mörlanda, 7, 114. 118.

Mösurtre, valbjörk, valbirkir, 3, 135; mösorbolli, bolli úr valbjörk, 6, 184.

Möttull, k., skikkja, ermalaus yfirhöfn með böndum, 1, 211; 3, 86; 5, 152; 7, 201; sjá tuglamöttull.

**N**addr, k., nagli, 6, 212.

Nafarskeptar brækr, 7, 170; kannake, með þraungum skálmum.

Nafngipta, kalla, 7, 125.

Nafntoga, s., nefna á nafn, 6, 104.

Nakkvar, ao., einhvurstabur, 1, 70; sbr. nokkur annarstabur, nokkvar.

Nakkvarr, fm., nokkur, 7, 328;

nakkvað, nokkuð, 11, 16. n. svá, nokkuð látið, daltið, 11, 11.

Nálaga, ao., í nánd, 1, 228.

Nám, ver náum (af na), 7, 8.

Nátta, s., vera nætursakir, 3, 74.

Náttfari, 1, 203; sjá dagfari.

Navratr, lo., nyrðstr, 8, 183.

Navgvi, nokkuru, nokkuð, 10, 420; sjá nökkvi.

Né einn, ekki neinn, einginn, 4, 73; 11, 13. og víbar.

Necqverr, fm., nokkur, 10, 381.

Nef, h., maðr, 4, 313.

Nefbjörg, kv., nefhlif á bjálmi, 5, 80; 7, 45.

Nefgildi, h., mannsaktr, 4, 313.

Nefsteði, k., steði með nefi, 4, 11, 133.

Negl, kv. mt., neglur (af nægl), 5, 106. 107. 142; 7, 402.

Neitta, s., neita, 7, 54. 90.

Nekkvorr sjá necqverr.

Nema, so.: nema ekki, né heldr, og ekki heldr, 5, 270. ekki nema, ekki annað en, 9, 280. b) að; því að eins, nema: því að eins, að, 9, 432.

Nema, s.: nemast för, vilja ekki fara, 5, 247. numinn, sviptur, 5, 153.

Nesnám, h. mt., upprásir og rán á annesjum, 1, 195.

Neyðri, nyrðri, 4, 118; 9, 293.

Neybleiti, h. mt., náteingdir, 10, 309.

Nikulásmessa, 6ta Desember.

Nita, s., neita, 4, 195; 5, 51.

Niðingr, trúarniðingr, 11, 184.

Niðrfall, tjón, missir, 10, 31.

Niðrgáingr, niðrfall; til n., allt að niðrfalli, 3, 178.

Niðörkliga, ao., ógrliga, eða með ofraun, 3, 128.

Nokkornig, ao., nokkurneginn, 11, 110.

Nokkur, ao., einhver, til einhvurs staðar, 2, 16; sjá nökkur.

Nokkurannarstabur, ao., einhvurstabur annarstabur, í einhverjum öðrum stað, 8, 360; sjá nakkvar, nokkvor.

- Nökkurr, fn., nokkur; með tölur-  
orðum: og svá, þérumbil, 4,  
103; 5, 319; 9, 276. 370;  
10, 135; 11, 4. 48.
- Nökkvarr, fn., nokkur, 11, 4. 13.  
98. 99.
- Nökkverr, fn., nokkur, 11, 6.
- Nökkvor, ao., einhvurstabar, 10,  
218.
- Nolgast, s., nálgast, 10, 223; 11,  
85.
- Nóna, kv., messa, haldin um nó'n  
4, 266.
- Nónas; 2. nónas Maji, 6ta Maí;  
2. nónas Martii, 6ta Marz; 3.  
nónas Martii, 5ta Mara.
- Nóntúðir, kv. mt., s. s. nóna, 6,  
302.
- Norðseta, kv., vertúðardvöl Græn-  
lendinga í obygdum norðr af  
Grænlandi, 10, 112.
- Næfa, s., gnæfa, 5, 165.
- Næfr, lo., hagr, 5, 221.
- Næfrar, kv. mt., birkibörkr, 7,  
320; 8, 341.
- Nærgætr, lo., nærfærinn, 2, 301-2.
- Nærri, lo., nálægari, 6, 211.
- Nærðri, færðri, nyrðri, nyrðsti,  
8, 183. 187.
- Næstagnull, nistisgull, bleikt gull,  
5, 345. 346.
- Nökkur, ao., s. s. nokkur, 2, 16.
- Nökkurr, fn., nokkur, 4, 244.  
283.
- Nökkvi, nokkuru, nokkuð (eginl.  
f. et. af nökkut, eitthvab), 11,  
78. 96; sjá navqvi.
- Ó**áran, h., óár, hallæri, 5, 219;  
11, 7.
- Óargr, lo., grimmr: hin óörgu  
dýr, ljón, 11, 414.
- Óathgli, kv., athugaleysi, 5, 195.
- Óbernsliga, ao., obernskuliga,  
olíkt barni eða unglingi, 10,  
53.
- Óbilgjarn, ósvifinn, ofsafenginn,  
6, 334.
- Oddr fyrir úráðum, uppreisnar  
höfundr, 8, 57.
- Óeakliga, ao., 4, 368(?).
- Of, sto., a) yfir: of allt, ávalt  
5, 205. 301. b) um, 9, 285.  
288.
- Of, h., mergð, fjöldi, ógrynni;  
of lausafjár, líbs, manns, 1, 25;  
4, 146. 319. 354; 11, 202.
- Ofa; ofa fé mikit, 7, 232. og ofa  
mikit fé, 5, 136. afarmikit fé  
(e. mt. af of, h.)
- Ofarla, ofarliga, ao., seint, stbla,  
5, 168; 8, 7.
- Ofara, óhn. lo., sá sem hefir of-  
gert, rángt gert, þeim sem hefir  
yfirsezt, 8, 237; 11, 436.
- Ofari, k., s. s. offara: vera, verba  
offari í (einu), 3, 21; 8, 237.
- Osgangr, k., það sem keyrir fram  
úr höfi, 3, 39; 4, 251. gánga  
ofgánga yfir einn, veita einum  
yfirgánga úr höfi, 7, 269.
- Osgæti s. a. ofkæti, 9, 404.
- Osharmr s. a. ofrarmr, 3, 166.
- Ofjarl, ofstór jarl, ofstór maðr,  
6, 52. 53.
- Oskápa, 8, 62. (kannske ofkaupa,  
dýrkeypt.)
- Ofkeski, kv., ofdirfska, 9, 404.
- Ofkvæni, h., konuriki, 4, 321.
- Ofkæti, kv., ofrkapp, ofdirfska,  
9, 352. 404. 445.
- Oftetluga, ao., greibluga, 3, 91.
- Oftétr, lo., vikamjúkr, 2, 99;  
sjá aflettr.
- Oflib, h., ofmikil liðveizla, 7, 143.
- Ofragni bera, bera ofrliða, 3,  
175.
- Ofr, h., offr, gáfa, 9, 277.
- Ofra, s., a) hafa á lopti, 8, 43.  
b) offra, gefa, 9, 277.
- Ofrást, kv., akóf ást, 10, 207.
- Ofrauen, kv., a) ofrkapp, ofdirfska,  
6, 417; 7, 290; 9, 445. b)  
ofharka, 11, 250.
- Ofrab, h., ofstulun, 3, 144.
- Ofrabar vel, mjög vel, 11, 47.
- Ofresli, h., ofriki, ofharka, 5, 27.
- Ofreskr, lo., skygn, 10, 185; 11,  
136.
- Ófriðvænt, ófriðligt, 10, 156.
- Ofrharmr, akafr harmr, 3, 164.

- Ofskynja, ohn. lo., afundinn, 6, 226.
- Ofvalt, ávalt, 5, 160; sjá of, sto.
- Ógnarbob, h., það sem manni stendr ötti af, 10, 54.
- Ógylldr, ógylltr, 10, 147.
- Ohlýbinn, óshlýbinn, oráðþæginn, 4, 216.
- Ohögvikinn, lo., sem ekki er hægt að vikja við, snúa við, 4, 301.
- Óhugr, k., sorg, harmr, 6, 234.
- Ok, so., og; a) þá, í eptirsetning, 5, 270. b) sem, er, 11, 147.
- Okkarr, okkart, kv. okkur, okkar, hucigist einsog nokkurr; setst með hvárr, hvárrgi, hvárrtveggi, annarr í sömu endingum, t. d. 1, 222. 306; 2, 112. 122. 269; 5, 264; 11, 364. Eins með nafnorðum, hvorjum annað nafnorð fylgir í eiganda, t. d. 6, 178; 8, 218; 11, 104. 243.
- Ókunnr, okunnugr; bregðast ok við, bregðast okunnugliga við, 5, 258.
- Okvæða, ohn. lo., frá sér numinn, 11, 224.
- Ókynni, h. mt., oknytti, 4, 380. syndir, 5, 218.
- Ólafavaka, næsti dagr eða vökundt fyrir Ólafsmessu, 29. Júlí.
- Ólifismábr, liflaus mábr, óbótamábr, 5, 264; 11, 241. olífis-sök, 11, 241.
- Qlpa, ulpa, 10, 201.
- Omagn, h., óstyrkr, veikleiki, sótt, 5, 219.
- Qmbuna, s., umbuna, 9, 463.
- On, sto., án, með f., 11, 111. 153.
- Qn s. s. Ón, 10, 420.
- Óof, h., ógrynni: á fjár, 5, 42.
- Opa, s., hoga, hörfa, 5, 96.
- Opinsjallr, opinskár, 8, 447.
- Oppruð, líkliga s. s. óprýði, 10, 387.
- Optleikr, k., að eitthvað skeðr opt, 5, 241.
- Órendr, 5, 101; 11, 309; orengdr, 10, 398, kannské ohreinsaðr, um hör.
- Organ, h., hljóðfæri, 7, 97.
- Orhof, h., grúi, 7, 116.
- Orka, s.; o. orða á einn, yrða á einn, 4, 165; o. á einn til atkvæðis, leita úrskurðar hjá einum um eitthvað, 11, 33.
- Oröf, h., fjöldi, 7, 23.
- Orrað, h., úrræði, 11, 11.
- Ortug, kv., þriðjungr eyriss, 11, 2.
- Orða, s., segja, 9, 336. 472.
- Orðahald, orðheldni, 8, 413.
- Orðaskak, h., átölur, 4, 347.
- Orðfarinn, (vel eða illa) máli farinn, 4, 180.
- Orðferð, tal; hafa o. á, tala um, 9, 326.
- Orðfærlega, ao., með mælsku, 1, 148.
- Orðlag, h., a) orbatiltæki, 10, 404. b) orðrómr, 10, 392.
- Orðlof, h., gott orð, 7, 175.
- Orðskripi, h. mt., ill orð, skammir, 7, 303.
- Orðsvinnr, málsnjallr, 5, 332.
- Orðtak, orbatiltæki, 9, 510.
- Óskelfr, óhræddr, 10, 213.
- Óskuaðr, ójárnnaðr, 5, 196.
- Óskyti, k., e, -tja, ónýt skytta, 7, 262.
- Qst, kv., ást, 10, 418.
- Qstr, k., barki, barkakýli (eða það sem nú kallast hóst (og óst), heljarhola), 6, 419; 8, 433; 9, 311.
- Ósvifr, lo., ósvifinn, 5, 240.
- Ósvift (honum varð), það atlabi að líða yfir hann.
- Ósynju, ao., ófyrirsynju, 4, 142.
- Quli, k., skabi, 5, 330.
- Qtimi, k., ógæfa, mein, 5, 214.
- Qtta, kv., eyktarmark, frá kl. 1½ til 4½ eptir miðnætti, 7, 287; óttusaungr, messa, sungin í öttu, 4, 108; 7, 272. 317; 5, 214.
- Ótyrrinn, lo., óertingasamr, meinlaus, 6, 304.
- Ovarla, ao., s. s. ofarlaga, 11, 201.

- Óvinsell, kv., óvinsæld, 10, 387.  
 Óværi, kv., óværb, 3, 97.  
 Óþekt, kv., fjandskapr, óvinátta, 11, 329.  
 Óþurft, kv., ógagn, skaði, ógæfa, 3, 53.  
 Óðalsmaðr, eigandi, 9, 326.  
 Óðansdagr s. s. óðinsdagr, 9, 282.  
 Óðinnsmála, kv., vandræði, vanda-mál, nauðsyn, 6, 374.  
 Óðinnsmell, illr viðfangs, 11, 151.  
 Óðinsdagr, miðvikudagr, 6, 409; 9, 503.
- P**allium, tignarklæði, er páfi sendir erkebiskupum, 7, 240; 8, 268; 11, 394.  
 Palmari, k., pílagrímr, sá sem ferðast til helgra staða, 6, 162; 7, 199; 9, 417.  
 Palmadrottinsdagr, pálmásunnudagr, 3, 6.  
 Pálmsunna, Pálmasunnudagr, 9, 497.  
 Pálstafr, k., skotvopn með breiðu blaði, 8, 224.  
 Panzarabúfa, brynhus, 8, 404.  
 Pater noster, fadirkvor, 7, 297.  
 Pati, k., lausafrétt, 2, 295; 5, 139; 7, 310.  
 Pausa, s., trúlofa, 9, 293; 10, 106. 114.  
 Páðreimr, k., leikvöllr í Mikla-garði, 7, 96. 97; 11, 315.  
 Pell, h., silki, liab í skallati, 2, 246; 7, 197; 8, 448. Pelle-klæði, pellakyrtil, 4, 27. 172.  
 Penníngr,  $\frac{1}{16}$  af alin vaðmála, 4, 313.  
 Penta, s., mála, 5, 339.  
 Petrusmessa, 22. Febrúar (29. Júní, ef ekki 1. Ágúst, 8, 122).  
 Petrusmessa og Páls, 29. Júní, 8, 122.  
 Petrusvaka, næsti dagr eða vöku-mótt fyrir Petrusmessu.  
 Phitonsandi, spáðómsandi, 10, 223.  
 Pinta, s., pína, kúga, 11, 224.
- Pískisdagar, hvítasunnuleiti, 11, 398.  
 Plenarium, úðabok, handbok presta, 1, 243; 7, 194.  
 Polótur, kv. mt., kóngs herbergi; polótasvarf, gripdeild, er leyfð var í herbergjum Miklagarðs-keisara, 6, 171.  
 Porthús, h., skækjuhús, 8, 360.  
 Prédikari, k., prédikaramunkr, 9, 509. 530; 10, 50. 131.  
 Presenta, kv., gáfa, 9, 450.  
 Primi, k., miðsmorgunsaungr, 9, 283.  
 Primsignör, signaör með kross-marki, 5, 303.  
 Primumessa, miðsmorgunsmessa, 5, 201.  
 Prisund, kv., fángelsi, 11, 246. 284.  
 Proccessia, próccessió, hátúblig ganga, 8, 41. 204. 236; 11, 315.  
 Prophete, spámaðr, 10, 392.  
 Próventa, próvenda, fé, tekjur, 5, 238; 7, 100. 196; 10, 159; 11, 440.  
 Próvincia, sýsla, erkebiskupsdæmi, 442.  
 Prúðliga, ao., frækiliga, 5, 13.  
 Psalteri, k., saltari, 7, 227.  
 Purpuragull, raubagull, 7, 96.  
 Pusa, s., s. s. pausa, 9, 293.  
 Púss, k., púngr, vasi, 6, 235; 8, 123.  
 Putt, gho., svei, 7, 21.  
 Pyndingar, kv. mt., þungar slögur, 4, 284; 11, 253.
- R**af, h., hrof, 8, 247.  
 Ráf, h., rjáf, ræfr, 8, 428; 9, 399; 10, 30.  
 Ráfr, h., s. s. ráf, 8, 428.  
 Rakhlaup, h., viðstöðulaust hlaup, 8, 410.  
 Rakleð, kv., tafarlaust ferð: rak-leiðis, 8, 331.  
 Rakleitt, ao., rakleiðis, 9, 285. 473. 484.  
 Rakna, s.: gripir r., gripum er aptr áhilað, 11, 87.



- Rálligt, ráðligt, 11, 79.  
 Ránfengi, h., herfang, 2, 196.  
 Rángaátt, lo., missátt, 8, 30.  
 Rani, k., fylkingarbroddr, 5, 169.  
 Ras, h., flas, flán, 11, 377.  
 Rasandi, ráðlausligr, 11, 275.  
 Raskött, okyrt, um ósjó, 8, 199.  
 Raufa val, ræna fallna menn, 11, 380.  
 Raufari s. s. reyfari, ræningi, 6, 162; 7, 27.  
 Raufótt, götótt, 11, 157.  
 Raunar mjök, sannliga mikið, 11, 143.  
 Raundigr, býsna digr, 5, 238.  
 Raunlitt, ao., mjög illa, 10, 172.  
 Raunvel, ao., mjög vel, 3, 114.  
 Raunæfr, lo., æði illr, 11, 78.  
 Raur s. s. reyr, dys, 10, 390.  
 Raubr víkingr, vesti víkingr, 11, 121. rautt brennr fyrir, gótt er í vændum, 8, 34.  
 Rayna, s., reyna, 10, 397.  
 Ráb, h., a) ráðligt, best, 6, 248. 260. b) ráðaneyti, ráðgjafar, 6; 59; 9, 279. 295. c) hjónaband: skilið r., hjónaskilnabr, 10, 219.  
 Raba, s., hraba, 11, 438.  
 Raba, s., r. stórt, ráðast í stórt, 6, 399.  
 Raba upp, lesa upp, 8, 295.  
 Rábager, lo., rábugr, 9, 282.  
 Ráðahagr, k., búskapr, 5, 321.  
 Ráðamenn, ráðgjafar, tillögumenn, 7, 259.  
 Ráðaskot, h.: til hans er litit r., það er litil ráðdeild í honum, það er ekki stórt í hann varið, 4, 140; 11, 263.  
 Ráðbani, k., sá sem ræðr öðrum bana, 6, 296.  
 Rabbyri, h., hrabbyri, 1, 19; 7, 7. 94.  
 Ráðgjarn, ráðrikr, yfirgjarn, 10, 220.  
 Ráðleitinn, ráðagöðr, ráðkænn, 6, 374.  
 Ráðleitni, kv., ráðkænska, 5, 226.  
 Ráðsmaðr, ráðagjörðarmaðr, 7, 139; 11, 252.  
 Ráðspeki, vitrleikr í ráðum, 6, 151.  
 Refjur, kv. mt., prettir, 8, 371.  
 Refði, h., sproti, stafr, 2, 44; 3, 196; 4, 347; 7, 19. 194.  
 Reformr, hringormr, ristill, 6, 438.  
 Refsiþing, / refsingarþing, til að hegna einum, 4, 206.  
 Regla, kv., múnklifi, 8, 245. 276; regluhald, múnkastett, 5, 37.  
 Regna, s., rigna, 10, 323.  
 Reifa, s., a) hreifa; þat hefir (þeim) illu (at illu) reift, þeim hefir orbið það til illa, til óláns, 5, 220; 11, 294. b) gera bert, opinbera, 4, 79; 11, 248.  
 Reik, kv., höfubið, þar sem hárið klýfst í hvirflinum, 3, 98.  
 Reikubr, k., hrakningr til og frá; færa í reikut, hrekja til og frá, 6, 203.  
 Reipa tré, a) binda siglutréð, 9, 480. b) reipast við, takast á hendur með miklum erfiðismunum, 11, 113.  
 Reisa ferð sína, fara, 9, 344; sb. lypta.  
 Reisan s. s. reiðan, 8, 32.  
 Reita, s., reitist á um tal, mér verðr skrafdrjúgt, 3, 144; reittist á um vist hans, hann slengdist þar, 7, 112; reitist á bardaga, þar verðr bard., 10, 393.  
 Reizla, kv., vog, vigt, 4, 347.  
 Reib, kv., þruma, 10, 30; reibarduna, reibarþruma, 10, 30.  
 Reiba, kv., skipautgerð, 9, 36.  
 Reiða, s., a) vega, 6, 183. b) bera á dreif, 6, 208. c) r. hug til eins, fella hug til eins, 5, 261.  
 Reiban, kv., vistafaung, 8, 42. 440.  
 Reidfara, öhn. lo., (greiðfara); verða vel r., komast með heitu og höldnu til hafnar, 5, 321; 6, 201. 298.  
 Reibi, h., a) útbúnaðr skipa, 8, 173; 11, 142. b) söðulreiði, 11, 193.

- Reiði, k., útbúnaðr hesta, 5, 41.  
 Reiðiskjotr, reiðskjotr, 4, 372.  
 Reiðuligr, reiðugligr, 6, 122.  
 Reiðustoll, lausastoll, 5, 234. 332.  
 Reka, s., eiga guðs réttar að reka,  
 framsýlgja guðs rétti, 5, 55;  
 r. harma sinna, hefna mót-  
 gjörða, 5, 75. 197; 7, 226.  
 (5, 271.)  
 Rekendr, kv. mt., blekkir, 7, 184;  
 sjá járnrekendr.  
 Rekindi, h., s. s. rækindi, 8, 107.  
 Rekja minni til, muna, 7, 35;  
 - 8, 278.  
 Rekkja, s., hátta, sofa, 7, 166.  
 Rena, s., ræna, 7, 235.  
 Rengja til augun, draga augun  
 nær því i þung, 2, 59.  
 Reun s. s. rennr, flýr, hleypr, 4,  
 366.  
 Renna, kv.; i þessi rennu, i  
 þeirri andrá, 11, 39.  
 Rennidrif, h., skafkafald, 3, 74.  
 Rennikvi, kv., saubarétt, 8, 60.  
 Renzl, h., shlaup hauks, 4, 181.  
 Responsorium, processusaungr,  
 10, 15.  
 Resseiki, k., hressleiki, röskleiki,  
 4, 13.  
 Rettr, lo., réttlátr, 8, 230.  
 Réttari, k., dómari, 10, 88.  
 Réttuðr, lo., sá sem hefir  
 óhrokkið hár, slakingshár, 5,  
 255. 263.  
 Réttkomin, réttir, lögligr, 9,  
 333. 335.  
 Réttleitr, með rétta, beinu andliti,  
 6, 232.  
 Rettr, k., ósjór, 4, 177; leggja  
 skipi i rétt, leggja til drifs,  
 2, 64.  
 Rettsnúnng, kv., umvending, 3,  
 164.  
 Reyfari, k., víkingr, ræningi, 6,  
 162.  
 Reykja, kv., rekkja, 5, 183.  
 Reykkja s. s. reykja, 5, 38. 334.  
 338. 339.  
 Reykr, h., rökr, 4, 70.  
 Beyra, s., urða, dyja, 7, 227;  
 9, 274.  
 Reyrbönd, h. mt., band, sem  
 örvarfleinninn var bündinn með  
 við örvarskaptið, 2, 320; 7,  
 323; 9, 528; sb. ör gulli reyrð,  
 gullvaðar örvar, 10, 356; 11,  
 65.  
 Reyri, reri (af at róa), 2, 66.  
 Reyrr, k., urð, dya, haugr, 1, 60.  
 Reð, reið, 10, 411.  
 Ribbúng, k., ribbaldi, ræningi,  
 8, 105.  
 Ridderi, riddari, 7, 148. 235. 236.  
 Rífa s. s. hrips, ræn, 6, 42; 7,  
 263.  
 Rífa, hrips, ræna, 8, 390.  
 Rígt, ríkt, 10, 173.  
 Ríkdóm, a) vald, ríkisstjórn, 3,  
 45. 161; 11, 205. b) stór-  
 menska, ræna, 3, 37; 11, 52.  
 Ríki, h., embætti, sýsla, um  
 kóngs umboð, 11, 231. 232.  
 ríkismenn: höfðingjar, lendir  
 menn, sem hafa embætti af  
 kóngi, 3, 38; 8, 244.  
 Ríkisvöndr, k., veldissproti, 10,  
 15. 109.  
 Ríkja, s., rækja, meta, virða, 8,  
 23.  
 Ríkleikr, k., vald, 5, 158.  
 Ríklundaðr, stórlýndr, harblýndr,  
 4, 180; 5, 272; refsingasamr,  
 7, 15.  
 Ríkuliga, ao., ríkt, streingiliga,  
 11, 298.  
 Ríma, s., rupla; sjá runsa.  
 Rísuligr, reisuligr, alitligr, 10,  
 377. 418.  
 Ríð, h., trüppur, 4, 169; 7, 122;  
 8, 247; 9, 523.  
 Ríða skip, reisa skip, byggja skip,  
 9, 377.  
 Ríðari, riddari, 10, 88. 95. 104.  
 109.  
 Ríðr, k., rið, ramb, 6, 168.  
 Ríðull, k., smáflokk, 2, 306;  
 8, 355. 362.  
 Ríðvaxinn, þrekliga vaxinn, 5,  
 238; 10, 387.  
 Ríð, kv., leikr, 6, 212.  
 Ríðr, hrjáðr, hrakinn, rekinn, 6,  
 204; 8, 78.

Rjóða, s., gera rautt; r. tönna á einum, gera einn taunnsáran, gera einum mein, skaða, 4, 80. sol rýðr fjöll, 11, 438.

Rjóða s. s. hrjóða, rjufa; flytja val í burt, 5, 97.

Ró, kv., næði, a. et róar, rór, 6, 156.

Ró, eru, 7, 139.

Rói, k., hvíld, 10, 354.

Rokindusta, ohn. lo., ryksfullr, sem dust (ryk) rýkr úr, 2, 154.

Rómferlar, k. mt., þeir sem fara til Róms, pilagrimar, 6, 302.

Rómr, k., samþykki með háreysti, 1, 34.

Rór, lo., roligr; mt. róir, hægir, 10, 415.

Ros, kv., rás, hlaup, 10, 395.

Roskinn í orðum, fullorðinsligr í tali, 9, 241.

Rosknast, s., verða rosinn, 4, 217.

Rösta, kv., gnýr, 8, 355.

Röþoneyti, raðaneyti, 10, 420.

Röð s. s. röðr, skípsáröðr, 9, 36.

Röða, kv., líkneski Krists á krossinum, 5, 136; 8, 247. 361.

Röðra, kv., blöð, 3, 106.

Röðukross, krossmark, 2, 325.

Rudd, h., rjóðr í skógi, 4, 379.

Rudda, kv., kyfja, 4, 246.

Ruma, s., þylja línga ræðu, 9, 332.

Rúmboraðr, lo., með viðum götum; r. sáld, um þann sem ekki gerir sér mannamun, 8, 243.

Rúmlendi, h., víðr völlr, þar sem rúmt er, 8, 14.

Rúmsnara, kv., snarvölr, 5, 288.

Runsa (rimsa), rúpla, ræna, 8, 390.

Ryggr, lo., hryggr, 9, 500.

Rygjar- (rykkjar-) tó, hürviak, 5, 101.

Rygb, hrygb, 9, 494.

Ryttingr, k., stór hnífr, svebja, 4, 173.

Ryðill s. s. ríðull, 8, 124.

Ryðja, s., rýma: r. höfn, veg, 9, 45; 10, 15. land ruddist, varð byggiligt, 10, 192.

Rægsa, kv., rögburðr, 8, 295.

Rækindi, h., oræsti, sæti, 8, 107.

Ræsa á hendr, bera upp á einn, 11, 54.

Ræta, s.: rættist á um gleði, menn verba kátir, 7, 119.

Ræðiligr, hræðiligr, 9, 495.

Ræðiligt, lo., hætt við, 9, 495.

Ræðismadr, ráðamadr, ráðgjafi, 1, 101. 292; 8, 360; 11, 227.

Rökkva, s., hrökkva, 9, 30.

Rönd, skjaldarrönd; leggja saman randir, veita atlögu, 11, 95.

Röskött s. s. raskött, 8, 199.

Röst, kv., msla, 7, 317; 8, 63; 9, 371. 376. 393. 394. 523.

jafnast saman við vikur á vötnum, 9, 376.

**S**á, þat, sú, fn.; a) sá sem, sem, 9, 254. b) slíkr, viðlíkr, 10, 381. c) nokkuð: glam þat, nokkuð glamr, það glamrabi dælituð í skalinni, 11, 129. stund þá, spölkorn, 11, 85. landnyrðingr léttr sá (?), hægr landnyrðingr, 8, 335. lítinn þann, dælituð, 4, 101; 5, 258; sbr. líttað.

Safali, k., (dýr af hreysikatta eðr urðarkatta kyni); skinn af því dýri, 4, 298. 329; 5, 274.

Safi, k., vökví, 8, 32. 33.

Sakarstaðr, sök, sakargipt, 8, 66.

Sakeyrir, sektafé, 7, 300.

Sakkfullr, sakafullr, 8, 326.

Sakmetinn eyrir, verðauralag, sem gekk í sakeyri, 7, 300.

Sakni, saknir, k., söknuðr, 8, 155.

Sakti, sagt, 9, 458.

Sáld, h., a) sigti, 8, 243. b) tannumál: þriggja sálda öl, 3 tunnur af öli, 2, 16.

- Salerni, h., kamar, 3, 199; 4, 168.
- Sakterium, streingjabljóðfæri, 7, 97.
- Sálugr, lo., vassell, 3, 168.
- Sálustofa, sáluhússtofa, sælubúð, 9, 353.
- Sama (samir, samdi, í aflh. smði), sóma, sæma, 5, 94; 6, 150. 260.
- Sambland, h., samlag, 6, 123.
- Samborinn, skilgetinn, 6, 397.
- Sambróðir, skilgetinn bróðir, 6, 28.
- Samburðaröl, öldrykkja, er allir skutu til, 4, 333; 7, 190. 303.
- Sameginn, lo., sameiginleg, 2, 199.
- Samsleytt, ao., samfast; fara s., 9, 382.
- Samsfært, þab sem saman má fara, samkvæmt, 2, 263; 8, 335.
- Samgöngur, hjónalag, 2, 130.
- Samgjarna, ao., eins gjarnan, 3, 45.
- Samhlaupa, óhn. lo., samtaka, 4, 271.
- Sami, k., sómi, 6, 20.
- Samjafnast, gera sig jafnan einum, 8, 240.
- Samjafnt, öldungis jafnt, 6, 344.
- Samkunda, kv., samkoma, mann- amót, 1, 280; 6, 441; 11, 109. samdrykkja, 10, 171. 377.
- Samlandi, k., landi, landsmaðr, 1, 275; 2, 121; 7, 33.
- Samlendr, lo., a) í sama landi, 5, 314. b) frá sama landi, 1, 284. 295.
- Sammæli, h., samningr, kaup- samningr, 2, 96.
- Samna, samnaðr, safna, safnaðr, 8, 59. 60.
- Samr, lo., a) vera samr um ferð, standa á sama, hvurnin ferðin geingr, 3, 84. b) samt, ásamt, 9, 250. þab sama, eins, 7, 146. saman, undir eins, 7, 118.
- Samsmaðr, saunngjarn maðr, 4, 214.
- Samveldi, h., sameiginlig stjórna, 11, 312.
- Samvitandi, meðvitandi, 8, 280.
- Samvægja, s., jafnast við, 3, 205.
- Sannlifa, a., sannarliga lifa, 3, 167.
- Saunmælr, sandmælr, 5, 99.
- Sannr, k., sannindi, réttindi, 3, 85; til sanns, vist, vissuliga, 4, 118; 5, 41; 6, 128; 11, 284. 380.
- Sannvinr, trygðavinr, 10, 394.
- Sát, kv., fyrísátr, 8, 379. 380.
- Sátta, kv., sátta, sætt, 11, 418; 10, 160.
- Saungtöl, h., saungfæri, hljóð- færi, 4, 203.
- Saura, kv., seyra, 10, 385.
- Saurug gríð, otrygg, óheil gríð, 9, 223.
- Sabr, lo., sannr, 11, 92.
- Sé, a) sjá þú, 2, 184; 8, 308; 11, 31. b) sjá þér, 11, 119. 401.
- Séa, fn., þessi, 10, 211.
- Segja, s., merkja, þýða, 8, 239. segja af, frádæma, s. til, til- dæma, 9, 330. a. fyrir skipi, halda ræðu yfir skipi, 9, 480.
- Segjanz saga, sögu sögn, sem maðr hefir eptir öðrum, 5, 56.
- Segr, segir, 10, 420. 421.
- Seina, s., tesja, dvelja, 11, 114.
- Seinnheppiligr, seinligr til ham- ingju eða frama, 6, 204.
- Seinn, lo.: seinast, seinast, síðast, 8, 384. of seinast, um seinan, of seint, 2, 195; 8, 162.
- Seib, kv., s. s. seibr, 2, 136.
- Seibmaðr, sá sem fremr seib, 4, 10. útleggst: spámaðr, 10, 378.
- Seibr, k., sú forneskja, er mennt með göldrum (galdrakvæðum) lökkubú til sín álfa og vættir, og feingu af þeim vitneskju um óvörðna bluti, og gerbu mönnum gæfu eða ógæfu, 4, 10.
- Seljumannamesa, 8. Juli.
- Selsætr, h., sel, 8, 439.

**Semdi**, sjá sama.

**Sendife**, fē, sem einum er sent, 6, 11.

**Sendingar**, kv. mt., krásir, réttir, 1, 259; 4, 202; 6, 364; 7, 159. í et., 6, 364.

**Seri**, saði (af sa), 1, 9; 4, 301.

**Serkr**, k., skinnatal, 11, 325.

**Serba** (serb, sarð, sorbit), hafa samræði við, 6, 360.

**Setja burtu**, fara burt, 10, 173.

**Setning**, kv., a) setningar, stilling, 3, 184. b) tilstilli, tilætlun, 6, 372. c) lögun, 5, 338. d) regla, 9, 283.

**Setr**, h., sel, 8, 379.

**Settja**, setja, 10, 379.

**Seyðir**, k., eldr, 6, 105.

**Séð**, sjái þér, 3, 44; 8, 116; 11, 124.

**Síbyrt**, ao., s. s. síbyrðis, 8, 225.

**Síbyrðis**, ao., borð við borð, 8, 385.

**Síðægri**, ao., dag eptir dag, 4, 289.

**Síðjar**, kv. mt., mægðir, teingdir, 7, 299.

**Sífkona**, mágkona, 9, 243.

**Síga**, s.; láta sigast, snúa undan, 8, 162.

**Sígnabr**, a) helgaðr goðum, blessabr, 5, 150. 222. b) magnabr með fjölkýngi, 5, 236.

**Sígrast**, hafa sigr, 5, 63.

**Sígrbákn**, h., sigemark, 6, 313.

**Sígrbyrr**, k., sigrvænligr byr, 9, 505.

**Sígrgjald**, fē, sem sigrað fólk geldr sigrvegaranum, 5, 161.

**Sígræli**, kv., sigræld, 1, 214; 2, 108; 5, 48.

**Sílfmerktir**, s. s. sílfmetinn, 8, 270 (7, 300).

**Sílfmetinn**, eyrir, eyrir sílfrs, 7, 300.

**Síment**, h., lím, 6, 153.

**Sínaterra** (lat. sine terra), landlaus, 9, 229.

**Sínfon**, h., hljóðfæri, 7, 97.

**Sínnabr**, líbsinnandi, hjálpligr, 1, 297; 5, 261.

**Sinni**, h., fylgd, líðveizla: vera í s., vera líbsinnandi, meðmæltr 3, 223; 4, 290.

**Sinnig**, ao., sinn veg, 7, 223.

**Sinsig** s. s. sinnig, 8, 413.

**Sitja byri**, sitja af sér leiði, 6, 358; s. uti, um galdramenn, 7, 275.

**Sitzr**, sitz, sitz, so., eptir það að, 10, 382. 387. 398. 407; 8, 181. 345; 9, 406.

**Sízt**, sto., 1) eptir, síðan, með þ., 9, 406. 2) so., eptir það að, síðan að, form. 8, 21.

**Síða** (síð, seið og síddi), fremja seið, 10, 378.

**Síðkveldum**, seint í kvöldum, 6, 241; 9, 29.

**Sjá**, fn., tvíkynja: a) sá, þessi, 3, 116; 4, 312; 11, 96. b) sú þessi, 2, 87; 4, 149. 310; 11, 95.

**Sjá**, sé (1. pers. núliðandi tðar í afb. af: at vera), 7, 358; 8, 242. 299; 11, 124.

**Sjábyggjar**, þeir sem búa við sjó, 8, 404.

**Sjak**, sé jeg, 7, 142.

**Sjakyrt**, öldulaust, ládeyða, 6, 262.

**Sjaldgætr**, skjaldgæfr, 4, 309.

**Sjalfbjarga**, sjalfbjarga, 2, 270.

**Sjalfraða**, ohn., sjalfraði, sjalfraðr, 4, 116. 312. 317. 332; 6, 189; í mt. 6, 136; sjalfs síns ráðandi, 6, 200.

**Sjandi**, sjáandi; fara s. eptir, sjá rétt, geta rétt til, 6, 12. 208.

**Sjáverkr**, k., sjósótt, 10, 75.

**Sjolfr**, fn., sjalffr, 10, 384. 401.

**Sjom**, sjáum, 10, 421.

**Sjomyrkr**, sjóðarþoka, 9, 503. 506.

**Sjónarvörð**, k., menn, settir til að gæta útbínda, 8, 212.

**Sjónenni**, augnasjón, 6, 206.

**Sjónhannr**, lo., sjónhagr, 4, 38.

**Sjónhendi** s. s. sjónenni, 6, 206.

**Sjündi**, sjöundi, 7, 84.

**Sjöræðr**, sjötugr, 1, 14.

**Sjötlast**, s., sjatna, sefast, 2, 43.

**Skafa**, s.; fast at skafit, tekið djúpt í árinni, mikið um mælt,

- 11, 94; nýskafit, nýhefð, nýalettab, 5, 105.
- Skaf beygja, gera skeifu, skæla sig, 10, 174.
- Skak, h., ávitur, 8, 143; sjá orðakak.
- Skakr, h., ávitur, 8, 143.
- Skalm, kv., breið sveðja, 6, 402.
- Skalpr, k., lebrakeiðar á sverði, 6, 212; 8, 436.
- Skammast, fyrirverða sig, 6, 302.
- Skammr, lo.; skömmum, skamma stund, 7, 106.
- Skammæligr, lo., skammvinnr, 1, 225.
- Skammær, skammlifr, 7, 40.
- Skamrækr, lo., ekki langrækinn, 5, 325.
- Skamr, lo., skammr, 5, 207.
- Skapabr, lagabr, tilskipabr; skapat skegg, klipt, 8, 447; skapat, aubna, forlög: láta sk. skera, láta aubnu ráða, 8, 88: láta skeika at sköpuðu, láta fara sem aubna ber til, 2, 112; 4, 322.
- Skapferði, h., lunderni, 6, 54.
- Skapligr, hæfsligr, mátuligr, viðkvæmiligr, 11, 4.
- Skapnabareyrindi, mátuligt erindi, 8, 90.
- Skapt, h., hali, 9, 482.
- Skaptkr, h., ölkr, sem ausið var úr í horn og drykkjukr, 4, 75; 6, 241.
- Skark, h., hark, slag, 9, 452.
- Skarlak, h., skarlat, 5, 256.
- Skarpr, lo., harðr; skarpt land, hart, gæbalitið, 7, 78.
- Skarðr, skertr: s. hlutr, óréttr; sitja yfir skörðum blut, verða fyrir óretti, 4, 331.
- Skatt, skabab, grandab, 11, 309.
- Skattgilda, s., gera skattgildan, 4, 314.
- Skattgildi, h., skattgjald, skattr, 4, 285; 7, 124; 10, 111.
- Skattyrðast, hnýfast í orðum, 6, 158.
- Skaufali s. s. skaufhali, 8, 314. 319.
- Skaufhali, k., refr, 8, 314.
- Skaup, h., skop, spott, 4, 259; sjá sküp.
- Skautt s. s. skuab, járnab, 8, 182.
- Skauttoga, s., toga einn á kápu-skauti sinu, 6, 203. 211.
- Skavti, h., skeyti, 10, 384.
- Skayð, h., skeið, spölr, 8, 34.
- Skeftan, kv., skemtan, 10, 88.
- Skeggraust, skeggrödd, að púa í skeggröð, 1, 303.
- Skeið, kv., herskip, lángskip, 6, 308.
- Skeið, h., tímabil; nokkurt skeið, um skeið, nokkra stund, 5, 299; 7, 339.
- Skeleggliga, ao., einsog einbeittr mabr, 11, 128.
- Skeligr, lo., einbeittr, 5, 72. 73.
- Skelfa, s., hrista, 8, 317; 10, 223.
- Skelft, lo., skjálfsandi; skelfra, með meir skjálfsandi rödd, 5, 338.
- Skelpr, kv. mt., skælr, 10, 174.
- Skemd, smán, skömm, 2, 142.
- Skemdärfullr, smánarfullr, 3, 164.
- Skemdarubr, mannskömm, 6, 32.
- Skemdarorð, smánaryrði, 11, 339.
- Skemdarverk, skammarverk, 11, 339.
- Skemill, k., fótaskör, 5, 301.
- Skemma, s., stytta; styttað, 1, 67.
- Skepna, kv., sküpulag, 5, 145.
- Skepta, kv., staur, 10, 357, sb. flöttiskepta.
- Skeptifletta, kv., klofinn staur, 6, 77; 8, 388.
- Skera af manni, draga af manni, hlífa manni, 7, 20.
- Skeyrti s. s. skyrti, afb. af skorta, 9, 387.
- Skeyta, s., snafna, gefa, 6, 432; skeytt, lagt þangab, 7, 196; skeytt ok skyldr, undirgefinn og þjónustubundinn, 6, 53; 7, 315.
- Skillsfenginn, skilgetinn, 9, 242. 246. 250.
- Skillingr, k., enskr peningr, síðar ríkisort, 4, 55.

- Skilt s. s. skilit (af skilja). a) skilib, 9, 449. b) askilib, 11, 100. c) tiltekið, 9, 447.
- Skinn, h., feldr, yfirhöfn, 11, 368. 397.
- Skipan, kv., skipsögn, skipalib, 7, 11.
- Skipari, k., skipsmaðr, skipverji, 8, 367.
- Skipaðr, a) sett, 9, 369. b) hæfr, tilfallinn, 10, 88.
- Skipseiða, kv., partr af fylki, sem gera átti út eitt skip herfært með 60 eða 70 mönnum, 4, 326; 9, 415. 336; kallast len, 9, 248; í einu fylki voru 12 skipseibur, 10, 306.
- Skipti, h., mun, 7, 11.
- Skirdræpt, ofbjart fyrir augum, 4, 344.
- Skirgetinn, skilgetinn, 9, 250.
- Skirþorsdagr, skirdagr, 9, 500.
- Skirr, lo., hreinn; skirar merkr, af skiru, hreinu silfri, 11, 204; skirra, glöggvara, 8, 245.
- Skirskota, s., vitna, 9, 385.
- Skirsla, kv., undanfærsla með eiði eða járnburði, til að sanna sakleysi sitt, 5, 211. 264; mt. skirslir, 10, 418.
- Skíða, kv., klofið skíði, þunn spita, 2, 163.
- Skíðfæri, h. mt., það sem heyrir til skíðafarbar, 8, 400.
- Skjala, s., hörfa á hæl, 6, 335.
- Skjaldrinna (s. s. skjaldrimna, skjaldrimina), af skjaldrim, líkl. rim, er skjöldum var smeygt í, þá skip voru skörub skjöldum milli stafna, 11, 140.
- Skjaldþil, h., þil, borbþil, 5, 338; 8, 172.
- Skjalegr, lo., röskr, 5, 191.
- Skjalfhendra, með meir skjalfandi rómi, 7, 227. 353.
- Skjalla, skella á, 11, 149.
- Skjoplast, bregðast, 8, 369.
- Skjotr, k., fararskjóti, 4, 35.
- Skjotræði, h., a) sljotræði, 6, 133. b) óskundi, 6, 104.
- Skjötýrði, h. mt., skutyrbí, 5, 253.
- Skjöldr; bera efra skjöld, bera herra hlut, hafa betr, 10, 394.
- Skjöplast s. s. skjoplast, 2, 114; 4, 148; 7, 64.
- Skobroddr, mannbroddr, 8, 405.
- Skolbrunn, lo., svartbrýndr, 2, 7, 82; 6, 131.
- Skoli, k., 1) kórbræðra felag, 9, 259. 2) kórbræðra hús, 9, 253.
- Skollr, k., prettr, svik, 8, 44; 21, 365.
- Skór, mt. skúar, skeifur, 7, 94.
- Skora lib, telja lið, 7, 275; 8, 311. 320; 9, 382.
- Skorinorbr, skirmæltr, 5, 149.
- Skort, h., það sem ávantar; litit skort, næstum því, 8, 322.
- Skorta, s., vanta; afh. skyrti, 4, 194, sjá skeyrti.
- Skot, h., gangr um hús innan veggja, 1, 290; kirkju skot, útbrot, útskot á kirkju, 9, 492.
- Skotáss, k., þvertre, 5, 157.
- Skotyrdi s. s. skjötýrbi, 7, 20.
- Skrá, s., skrásetja; skrábir menn á skip (því nöfn þeirra voru upp skrifuð), 9, 33.
- Skratti, k., galdramaðr, 2, 142; 10, 378.
- Skreidast, s., fara á skíðum, 8, 437.
- Skreidfæri, h., skíðafæri, 8, 400.
- Skreppa, kv., a) skjóða, 6, 303. 374; 8, 26. b) gildra, 7, 21.
- Skrifa, s., a) mála, 5, 340; 7, 69. b) markja, utsauma, 5, 234. c) um steyptrar myndir, 7, 97.
- Skrilljós s. s. skriðljós, 4, 168.
- Skriðfæri s. s. skreiðfæri, 8, 400.
- Skríðljós, skriðbytta, 11, 66.
- Skríðna, s., renna, 4, 169; 3, 150; 8, 141.
- Skríðr, k., skrið, gangr, 4, 303; 8, 378.
- Skrópasótt, uppgerðarsótt, 6, 32.
- Skrúðharr, brokkinhæðr, 10, 420.
- Skruma, s., skrafa, 3, 96. 114.
- Skrýfa, s., ýfa upp, gera úfmn, 6, 375.

- Skrefta, kv., buglaus, mannleysa, 2, 47; 3, 228; 6, 34.  
 Skrækta, s., skrækja, 6, 446.  
 Skræmast undan, skjótast undan, 8, 75.  
 Skræmilaup, h., ahlaup, gert til fælinga, 8, 320.  
 Skúa, s., járna best, 7, 94; 8, 182.  
 Skuggi, k., a) þab sem er iskyggiligt, grunsamt, 7, 3. b) hattbarð, 6, 60.  
 Skuld; fyrir þann skuld, fyrir þá sk., þessvegna, 8, 136.  
 Skulda, kv., skyldugleiki, frændsemi, 10, 405.  
 Skuldaferli, h., skuldir, 9, 481.  
 Skuldi, skyldi, 10, 378. 404.  
 Skulu (skal, skylda), eiga; grið mun sjá maðr hafa skulu, g. m. þessi maðr eiga að hafa, 4, 266; eins 4, 208; 6, 177. 366; 11, 290. 333.  
 Skunda saman, skjóta saman (fé, til að gefa), 5, 216.  
 Skundi, k., flýtur, 3, 45; 7, 134; 9, 326.  
 Skura, s., skýra, útlista, 10, 377.  
 Skurta, skyrta, 10, 383.  
 Skussi, h., óheillavænligir fyrirburðr, 10, 416.  
 Skuti, k.; drepa einum skuta um, dróttu að einum, 4, 310.  
 Skutill, k., borð, 1, 259; 6, 232.  
 Skutilsveinn, sá sem þjónar fyrir borðum, 6, 304.  
 Skýfa, s., kasta, hrinda, 2, 163.  
 Skygðr, lo., gagnsær, 6, 241.  
 Skyldiliga, ao., a) vinsamliga, vinaliga, 11, 108. b) skylduliga, nauðsýnliga, 8, 398.  
 Skykhögg, skemdarhögg, 2, 218. 219; 4, 170.  
 Skylliga, ao., nauðsýnliga, 8, 398.  
 Skylming, kv., vopnaleikr, 2, 100.  
 Skynda, skunda, 9, 330.  
 Skyndi, h., flýtur: bera s. at um ferð, flýta ferðinni, 8, 57.  
 Skyndikona, lauslát kona, 11, 54.  
 Skýsvipan, kv., veffang, 5, 80.  
 Skyti k., skotmaðr, skytta, 7, 82. 192; 9, 390; 10, 362; sjá oskyti.  
 Skytningr, k., a) samdrykkja, 6, 440; 7, 113; skytningestofa, drykkjustofa, 9, 478. b) drykkjustofa, 7, 152. 242; 8, 408; 9, 44.  
 Skærnaðr, skablegr maðr, 2, 246.  
 Skæti, h., skeyti, 10, 384.  
 Sköp, h., s. s. skaup, 2, 142.  
 Sköp, h. mt., forlög, 5, 157; slög, 8, 18.  
 Slá fylking, skjóta á f., fylkja, 8, 408.  
 Slá (slái, sláða, sláb), reka slá fyrir, 1, 104.  
 Slaga, s., sigla til og frá, 10, 71.  
 Slagálar, kv. mt., hnakkolar (eða beltisólar), 1, 194.  
 Slaggsauðr, slægnasauðr, 5, 62.  
 Slagningr s. s. vesl.  
 Slagr, k., tegund; margir slagir hljóðfæra, margskyns hljóðfæri, 3, 191.  
 Slatta, kv., slagnir peningar; Haralds s., peningar, er H. lét slá, 6, 243.  
 Sleitiliga drekka, drekka sljóluga, 6, 241.  
 Sleru, slögu (af slá), 10, 403; sjá slæri.  
 Slettmaði, h., liðugr talandi, 7, 120.  
 Slettorðr, sá sem talar liðugt og fallega, 7, 120.  
 Slettr, lo., greiðr: ferðir eigi slett-ar, 1, 75; slett, ao., greitt, 2, 127; beint, hiklaust, 2, 319.  
 Sleyktr, slökt, 10, 29.  
 Slippr, lo., vopnlaus, 11, 160.  
 Slota við, hika við, trassast við, 7, 20.  
 Slyngja (slyng, slöng, slungit), slá; slungit í vannkvæði, komið í óefni, 6, 114.  
 Slyttinn, lo., duglaus, ónýttjungr, 3, 206.  
 Slæri, sló (af slá), 10, 379. 394, eins og seri; sjá sleru.



- Slæbur, kv. mti., síð silkikápa, 4, 164; 5, 245; 7, 148. 149.  
 Snáþiga, ao., gapalega, óvarlega, 9, 217.  
 Snápr, k., glópr, gapi, 2, 64.  
 Snara, s., skunda, flýta sér, 11, 85.  
 Snaupa, kv., sneypa, 10, 394.  
 Snavrílig, snarlígr, 10, 393.  
 Snaypa s. s. snaupa, 10, 394.  
 Snað, h., matr, 8, 411.  
 Snciba, s.; s. til, vikja á, 7, 258.  
   s. einum, færa að einum, lasta, 6, 15.  
 Snellt, ao., snögt, skjótt, 4, 259.  
 Snerra, kv., hrib, lota, 9, 516.  
 Snerta, kv., hrib, lota, 8, 230.  
 Sneyri, snéri (af snúa), 5, 24. 35.  
 Sníllingr, k., afbragðsmaðr, 8, 410.  
 Sníðhvass, snarpr, 8, 134.  
 Snúa atgöngu, herða aðgaungu, 8, 226.  
 Snúinn á eitt, fús til, 10, 142.  
 Snugga, s., blása, gjosta, 7, 20.  
 Snæfr, lo., þraungr (á dönsku snæver), 8, 336.  
 Snænám, h., leysing, 4, 42.  
 Snærisspjót, spjót með skotreim, 6, 76.  
 Snæði, h., snæðingr, k., snæðing, kv., borðhald, 9, 404.  
 Snæfrlígr, skjotlígr, snarlígr, 7, 343.  
 Snæfrmannlígr, hvatlígr, snarlígr, 8, 79.  
 Snöggr, graslaus; bita at snöggu, rótinaga, 11, 6.  
 Snörgla, s., snörla, 5, 218.  
 Sol, kv., sál, 10, 395.  
 Sol, kv., þýðir sælu; gánga at solu, fara vel, farsælliga, 5, 342.  
 Sollarroð, h., morgunroði, solaruppkoma, 8, 346.  
 Solarsteinn, steinn (kristall), til að sjá hvar sol er á lopti, þó skýað sé, 5, 341.  
 Solbrað, kv., solbrað, h., 2, 228.  
 Soli, k., ílvegr á skó, 8, 405.  
 Sollinn, vatnsósa, 5, 10.  
 Son, k., saungr, eyrn, 5, 163.  
 Sor, h., sár, 10, 415.  
 Soto, sátu (af sitja), 6, 279.  
 Spánn, k., skotsþónn, 2, 271.  
 Spann, h., skjola, fata, 5, 101.  
 Spánosa, spánýr, 5, 105; 8, 382.  
 Sparn, spirndi, 7, 14.  
 Sparða, kv., írsk öxi, 4, 221; 7, 72; 10, 139.  
 Spekt, kv., speki, vizka, 6, 144.  
 Spenja (spen, spanda, spanit), draga, 2, 185; 3, 64. 105; 5, 8; 6, 344; 7, 248; 9, 262; 10, 293.  
 Spenna, s., taka utan um: s. sverð, 8, 363; s. árar, draga, 8, 384; 9, 262. 301. 303; umkringja, 8, 358; eyða, 11, 423.  
 Sperði, sparaði, aflh. af spari, sparaða, jeg spara (spari), sparaði, 8, 66.  
 Spezskúar, spetzskúar, lágir skór, 8, 358.  
 Spillidýr, skaðvæn dýr, 5, 262.  
 Spítali, k., gestahús, 11, 202. 301.  
 Spott, k., spott, gys, 8, 437.  
 Spraki, k., lausafrett, 1, 187; 8, 365. 416.  
 Sprækla, s., sprikla, 10, 117.  
 Spurdagi, k., spurning, 10, 377.  
 Spurbuna s. s. spörðuna af sparða.  
 Spyrnir, 2. pers. þaliðandi úðar í aflh. af spern, sparn, spírní, spirndi, 7, 120.  
 Spænskr, spansk, 10, 137.  
 Spölr, k., spotti (af sögu), 6, 355.  
 Stadt; ok hefi stadt uppá hjarta mitt, einsett mér af alhuga, 1, 284 (af gamalli s., steð, staddi).  
 stadt, steðja: stöðva, staðfesta).  
 Stafa fur einum, dæma einn, 4, 333.  
 Stafabr, lo., með mislitum dökum; s. segl, 2, 301; 4, 255. 277. 354. 372; s. tjald, 3, 136.  
 Stafkarlstigr, k., förumanna vegr: taka, troða s., fara á húsgang, 6, 302. 304; 8, 279.

- Stafnleggja, s., leggja stöfnum að, 8, 386.  
 Stafnljár, járnkrókr til að teingja saman skip og krækja menn í sjoorustum, 4, 40; 7, 264; 8, 385.  
 Staka, s., a) hrasa, 1, 44; 11, 133. b) hrinda, stjaka, 7, 269.  
 Staksvöllr, 3, 207; eptir Búa-lögum, stórt hundrað fábma á hvurn veg.  
 Stál, h., skipstefni, 8, 199.  
 Stallari, k., kóngsmaðr, sem taliði kóngserindi á þingum, 4, 128. 131; 10, 109. stallarastóll, 6, 442.  
 Stallr, k., a) pallr undir göðalíkneski, 4, 245. b) stelling í skipi, 9, 386. c) stall drepr or hjarta, hugr bilar, (eða, hjartab herst í brjóstinu af hræðslu), 5, 72.  
 Stammr, lo., stamr, 1, 282.  
 Standa, s., vega, 11, 204.  
 Stanga, s., stunga, 3, 193; 5, 205; 7, 161; 8, 281; 11, 155.  
 Stanka, s., tregðast við, vera tregir til, taka nærri sér, 2, 114.  
 Starsýnn; hann var s., honum varð starsýnt, 6, 203.  
 Staupasc, steypast, 10, 383.  
 Stabna, s., setjast, letta, hætta, 11, 224.  
 Staðr, lo.; mér verðr staðara, jeg hika mig, 9, 225.  
 Staðr, k., a) gefa staðar, láta af, 6, 384. b) klanstr, 4, 110.  
 Stef, h., viðkvæði, 5, 5.  
 Stefja, s., hindra, 10, 418.  
 Steigrliga, ao., fast, stunt, stinnliga, 6, 416.  
 Steina, s., mála, 10, 320; 4, 354; 5, 304. 339.  
 Steinmeistari, steinsmiðr, 5, 215.  
 Steinn, k., a) litr, 4, 277. b) klanstr, steinmusteri, 10, 373.  
 Steinaker, h., sker, klettr í sjó, 8, 367.  
 Steintálga, kv., grjóthögg, 8, 279, sjá talgugrjót.  
 Stigboar, kv. mt., reiðsokkar, 10, 415.  
 Stik, h. mt., staurar, settir niðr í ár eða við strandir til varnar, 7, 188. 256. 259; sb. krakar.  
 Súka, s., setja niðr staura, 5, 248.  
 Stikkinn, lo., orðhvass, önngr, 5, 171.  
 Stilla einn, a) tæla, svíkja, 11, 113. b) læbast, 8, 343. c) koma, stilla til lausnar, koma til frelsis, 10, 391.  
 Stívarðr, yfirmaðr, 9, 421 (á ensku steward).  
 Stjoll, k., bakhluti, 11, 64.  
 Stjörn; á s., á stjörborða, 7, 10.  
 Stjörnfast skip, skip með styri fyrir, 7, 47.  
 Stóla, kv., biskupsklæði, 3, 168.  
 Stollr, lo., stoltr, drámsamr, 4, 162.  
 Stólsettr, settr í háseti, 6, 93. 397.  
 Stopall, stopull, 6, 108; 7, 23.  
 Stophalt s. s. stopalt, 3, 84.  
 Stórbukkr, k., stórbokki, 8, 234.  
 Stóreflismenn, höfðingjar, maktarmenn, 11, 7. 13.  
 Stórhlutir, stórir hlutir, 7, 136.  
 Stórkaupamaðr, sá sem kaupir í stórum kaupum, 5, 255.  
 Stórlátr, stórgjöfull, 6, 368.  
 Stórleikr, k., a) ofstopi, 4, 206. b) stærð, 8, 371.  
 Stórlyndi, kv., rausn, 7, 96.  
 Stormr, k., þys, absúgr, 1, 36; ákafi, 2, 100; áhlaup, ofríðr, 6, 437; 11, 260.  
 Stormsamliqr, ákafliqr, 1, 97.  
 Stórræðamaðr, sá sem mikið fær-ist í fang, 9, 383.  
 Stórr, lo., stór; gefa stærnum, gefa meira, 2, 245; 7, 56; bera stærnum, vera meiri, 7, 305.  
 Stoð, kv., mt. stoðir, aðstoð, til-lag, 5, 138.  
 Stoði, k., hjálp, aðstoð, 6, 368; 8, 167.

- Straumbrot, h., fyrirhöfn fyrir einhverju, 7, 27.
- Strendr, mt. af strönd.
- Strengflög, kv., skora aptan í örvarskaptið til að láta boga- streinginn liggja í, 2, 271.
- Strengvörðr, k., varðmaðr á skipi, sem hefir gát á akkerisstreingjum, 10, 135.
- Ströðmælt, stúðr, öþýðr í orðum, 3, 152.
- Strútr, k., búningr á hatti, útstandandi sem strútr, 11, 77. (sumir taka það fyrir helsti saumað fast við hattinn.)
- Strý, h., blór, 8, 342.
- Strykja, s., strjúka, busta, 8, 217.
- Strykva s. s. strykja, 8, 217.
- Strönd, kv., mt. strendr, rönd á skildi, 7, 323.
- Stuldamenn, þjófar, 5, 240.
- Stund, kv., a) spölr: stund þá, spölkorn, 11, 85. b) stundar hart, hátt: býsna hart, hátt, 4, 153; 6, 303.
- Stúra, s., stýra, 10, 380.
- Sturkja, s., styrkja, 10, 380.
- Sturkr, styrkr, 10, 405.
- Stuttmælt, styttingr, 9, 242.
- Stynr, k., stunr, 5, 218.
- Stýra nær, a) komast í házka, 5, 266; s. undan, komast úr hættu, 5, 265. b) s. máttkum gubi, eiga máttugan guð að, 2, 152.
- Stýrihamla, kv., stýrissveif, 4, 39; skiptast við stýrihömlur, skipta um skipstjórnarmenn sín í milli, 8, 383.
- Styttingar, kv. mt., styttingr, 9, 329.
- Stytti, kv., styttingr, 9, 329.
- Stærb, kv., dramb, 10, 107.
- Stökku, stukku (af stökkva), 8, 248.
- Stöng, kv., staung: bera fê til stánger, til skiptis, 11, 76. 147.
- Stöðvar, kv. mt., aðsetursstaðr, 11, 15. 70.
- Sufl, h., kjómatr, sem etinn er með braubi; heinarsufl (malleysa, eiginl. brýnis-matr, hraki), 6, 374.
- Sukjast, sykjast, 10, 410.
- Sula, kv., stoð, stytta af tré, 6, 4.
- Sumkostar, ao., að nokkru leiti, 9, 329.
- Sundrgerð, kv., frábrygðni í búningi og klæðasniði, 6, 440.
- Sundrgerðamaðr, sá sem vill vera öðrum frabrugðinn, helst í klæðaburði, 2, 169; í orðum, 3, 153; 5, 69.
- Sundrelita, dreift, 9, 382.
- Sunnarla, ao., sunnarliga, 5, 252; 9, 10.
- Sunnunótt, sunnudagsnótt, 9, 403.
- Surgja, s., syrgja, 10, 379.
- Sustir, systir, 10, 387.
- Sustr, k., s. s. þustr: lurkr, 8; 96. 436.
- Subri, lo., sybri, 9, 469.
- Subrmenn, þýzkir, 11, 303. 352. 354.
- Svá, ao., so, svo; a) svo og, sem og, einnig, 1, 5.; 9, 252; 10, 174. b) takmarkar merk- inguna: mest s., einna mest, hvað mest, 3, 201; allmjök s., býsna mikið, æði mikið (næst- um allt), 5, 320; nokkut s., nakkvat s., lítul eitt, dálitil, 7, 20; 11, 11 (annab en: svá nokkut, sjá nokkr); mjök lengi svá, goðan tíma, 11, 112 (ann- ab en: mjök svá lengi). c) svá sem, þegar, þá er, 3, 165; ofaukið, eptir en (heldr en), 4, 310; 5, 71.
- Svági, so., og ekki heldr, 10, 406.
- Svalar, kv. mt., þaktr loptgánger, opinn annarsvegur, 8, 190. 191; 9, 449; sjá loptsvalar; svalagluggr, 9, 427.
- Svamm, synti (af svimma, synda), 7, 119. 123. 224. 225.
- Svarabrobir, fóstbrobir, 11, 206.
- Svarf, h., a) yfirgánger, ofbeldi, 3, 146. b) házki, 4, 147.
- Svarfa, s., dragast, 7, 264; svarf-

- ast, ruglast, 7, 219; rybjast, 7, 31; svarfast um, rybjast um, 11, 40.
- Svarka um, þræta um, 7, 143.
- Svarri, k., stórlýnd kona, 1, 61. 288.
- Svartameistari, 8, 302.
- Svarblykkja, lykkja af svarbreipi (úr rostungshub), 8, 216. svarbreiði, reiði af rostungsolum, 6, 147; 8, 440. svarðsvipa, olar-svipa, 7, 227.
- Svát, svo að, 7, 342; 10, 383; 11, 95. 106. 145.
- Svabi, k., svað, 8, 393.
- Svaðillför, oför, hrakför, 7, 261; 8, 468.
- Svaðill, k., hrakningr, 7, 56.
- Svef, sveif (af svifa), 7, 167.
- Svefa, s., sefa, 9, 244.
- Sveipa sverbi, veifa, bregða, 9, 329.
- Sveitbúi, félagi, lagsmaðr, 7, 262.
- Sveiti, k., blöð, 9, 329.
- Svelgr, k., röst í hafi, 5, 33; 10, 145.
- Sverðskór, k., sverðskeiðar endi, malmi buinn, 6, 212.
- Sverðtakari, k., eðsvari, 9, 257. 508.
- Svig, h., a) ráðrum, tækifæri, 8, 305. b) freista svigs á, reyna til að vinna bug á, 8, 413.
- Svik, h., eitri, olyfjan, 8, 275.
- Svima, s., synda, 8, 99. 264; 9, 248; 10, 314.
- Svimma s. s. svima; sjá svamm.
- Svinna, kv., vítrleikr: kunna sér meiri svinnu, vera skýrari en svo, 4, 319.
- Svinnr, k., skynsemi; snda á s. ráði sínu, snúa til betri vegar, bæta ráð sitt, 2, 285.
- Svinsti, h., svinastia, 10, 388.
- Svipa, s., skunda, flýta sér, 8, 170.
- Svipan, kv., skjót vopnaskipti, 9, 257. 311.
- Sviplýndr, brigtlýndr, 6, 287.
- Svipr, k., eptirsjá, söknaðr, 2, 101; 6, 222.
- Svíri, k., hals á drekahöfði, 5, 304.
- Svívirði, gho., svei, 8, 401.
- Svofu, sváfu (af sofa), 9, 510.
- Svörbr, k., mt. sverðir, olarreipi af rostungshúbum, 9, 521. 523.
- Sýja, kv., umfar í skipi, 8, 196.
- Sýkna, kv., að maðr er sýkn saka, 6, 119.
- Syn, neitun: setja s. fyrir, neita, 9, 5.
- Sýndr, sá sem hefir sjón; s. lítt, sem sér illa, 4, 204; 5, 248; 6, 319.
- Sýniligr, seligr, falligr, 10, 393, alitligr, 5, 34.
- Sýnn, lo., auðsjaanligr, 7, 25; Sýnu verri, betri, minni, yngri: miklu, töluvert, 3, 127. 222; 5, 263; 7, 242; 11, 112. 154.
- Synstr, lo., syðstr, 11, 229.
- Sýsa (sýsi, sýsta, sýst), starfa, framkvæma, 2, 62; 6, 13; 7, 100; 9, 366. 400; 10, 7. 89; með f., s. eyrindum, 9, 345; s. til, stuðla til, haga til, 6, 38; sjá atsyða.
- Sýsliga, ao., skjött, hvaldiga, 8, 86; 11, 152.
- Sæborgir, um stórskip, 9, 221.
- Sæbyggjar, sjóarbændr, 8, 404.
- Sæludagar, imbrudagar, 8, 446.
- Sælægr, lo., sem liggir á sjón-um: s. myrkvi, dymma sjóarþoka, 6, 21.
- Sæma, s., samþykkja, 8, 215.
- Sæma við, láta sér lynda, vera anægðr með, 5, 308; 7, 162.
- Sængarrekkja, kv., barnasæng, 4, 318.
- Sæta, s., a) vera orsök: þat sætir um bæn þessa, sú er orsök til þonar þessarrar, 11, 160. b) s. einum, sitja fyrir, gera fyrir-sætr, 2, 288; 7, 341.
- Sæti mín, elskan mín! 11, 424.
- Sætr, h., sel, 1, 5; 4, 8; 5, 22; 8, 55; sjá selsætr.
- Sök, kv., mal, s. s. erindi: hafa ekki vætta at sök, koma aungu aléiðis, 8, 18.

Söktal, saktal, sakeyrir, 10, 170.  
 Sönn s. s. son, sonr, 11, 61.  
 Söngfæri, h. mt., hljóðfæri, 7, 97.  
 Söbultreyja, söbultkæði, 5, 165.

**T**abola, tabula, tafla, 7, 159.  
 194; 8, 448.

Tág, kv., taug; mt. tágir, taugar 5, 93.

Tak, h., tekja, 6, 431.

Taka, s.; t. blaup, blaupa, 1, 80; taka, stela, 7, 330. -Með sto.: t. á einu, taka einu svo eða svo, 9, 292; 11, 118; t. auðveldliga á, segja vera auðvelt, 4, 129; 11, 124; t. glaðan á við einn, slá uppá glaðværð við einn, 11, 112. taka mikit (mikinn, litit) af, gera orð á, hafa orð, ummæli, um, 5, 337; 6, 207; 11, 86. 112. taka með, taka við, þiggja, 4, 340.

Taka, kv., inntaka (borgar), 10, 417.

Takmíkill, framtaksmíkill, aðfærslumíkill, 3, 159.

Tala, kv., ræða, 8, 308; 9, 480; 11, 37.

Talaðr, lo., mælskr, 6, 438.

Talgugrjót, mjúkt hleðslugrjót, 5, 215.

Talknfanir, kv. mt., talknfanir, talknþanir, 5, 183.

Tálsigi, k., ealbiti, agn, 5, 190.

Talt, talib (af telja), 10, 107.

Taurur; sjá aka.

Tegr, k., tugr, 4, 2.

Teiti, kv., skemtun, gleði, 7, 119.

Tekja, kv., herfáng, 1, 258.

Tengingar, kv. m., afskipti, viðtaka, 7, 19.

Tengja mál til eins, bendla mann við eitthvað, 11, 54.

Tigrligr, tugugligr, 6, 429. 438; 7, 69.

Til, ao., mjög, nóg, 5, 150; heldr, of, 10, 103; til at, uns, þar til að, 10, 212.

Tilbeini, k., a) tillag, 6, 368. b) hjálp, 10, 60.

Tilgaung, h. mt., aðdragandi, 4, 5.

Tilgjöf s. s. heimansfylgja, 8, 453; 10, 309. 340.

Tilkvæmd, kv., það sem nokkuð þykir til koma, í varið, 8, 78. 10, 212.

Tillat, h., a) tillag, 3, 208. b) frett, 9, 278.

Tillit, h., alit, dómr, 4, 112.

Tillæti, h. mt., eptirlátsemi, eptirlæti, 4, 127.

Tilmæli, tilkall, 9, 327; 10, 402.

Tilræðismábr, áræðismábr, 7, 296.

Tilsja, kv., a) mt. tilsjár, umsjón, 6, 354. b) hjálparvon, 8, 56.

Tilstilli, h., umsjón, forstaba, 4, 359.

Tilstoði, k., hjálp, 6, 235.

Tilstundan, kv., verbleikr, 6, 224.

Tilsýsla, kv., umsýsla, 11, 120.

Tiltaka, kv., tiltæki, uppátæki, 11, 248.

Tiltekinn, viðtekinn: t. trú, játuð, viðtekin trú, 3, 166.

Tiltækja, kv., tiltæki, 11, 103.

Tiltækr, a) sem má handtakast, 4, 319; 5, 265. b) honum er skáldskapr svá t., honum veitir svo lett að yrkja, 4, 374.

Tilteskingarsýnir, óskabörn, 3, 166.

Tíma, s., henda, með þ., 3, 89.

Tímadagr, lukkudagr, 1, 214; 4, 67.

Tímbr, 40 skinn. 11, 325.

Tími, k., hamingja, 10, 175.

Tír, k., virðing, 10, 175.

Tíðabók, handbók presta, 5, 172.

Tíðamenn, kirkjufólk, 5, 182.

Tíðr, lo., a) frægr, 10, 417. b) mér er titt, mér leikr hugr á, 11, 4.

Tíðvirkr, lo., fljótvirkr, 11, 377.

Tjóði, tjabi (af tjóða, tjá), 5, 26; 7, 160.

Tjust, hljótt, 9, 510 (á dönsku tyst).

Toddi, k., gjöf; vína toddi, vin-

- agjuf, 5, 101; (eignul., ullar eða hörvísk.)
- Tómasmessa, 21. December.
- Torbreytligr, erfiðr, 8, 12.
- Torfengr, sem ekki er auðvelt að fá, 5, 33.
- Torfyndr, lo., sem ekki er auðvelt að finna; honum er torfynt, hann er seinn að yrkja, 7, 356; sjá auðfynt.
- Torgætr s. s. torfengr, 2, 254, fágætr.
- Torgætt s. s. torgætt, 4, 124; 9, 450; 10, 62. 116.
- Tortalinn, sem ekki er auðvelt að telja, 8, 411.
- Torveldi, h., örðugleiki, 7, 221.
- Trani, k., a) s. s. trana, 2, 50. b) rani, trjóna, 4, 58.
- Trapiza, kv., borð, sem skaptkerið stóð á, 3, 177; 4, 75; 6, 442; 8, 13.
- Traulla, ao., traubliga, 7, 239.
- Trauba, s., hindra, 3, 129.
- Trefr, kv. mt., trefjur, 1, 267.
- Treytast, treysta, 5, 63.
- Trjóna, snjaldr á drekahöfði, 3, 105.
- Trðari, k., sá sem trúir, trúmaðr, 5, 219.
- Trúbrögð, h. mt., hættir, háttsemi, útortis sibir, 2, 256.
- Tugdrápa, togdrápa, drápa með toglagi (sjá Háttatal Snorra), 11, 204.
- Tuglamöttull, týglamöttull, skikkja, yfirhöfn með böndum, reimum, 5, 292; 9, 477.
- Tulkir, k., maðr, sem greiðir fyrir kaupum manna, 5, 183.
- Túnreið s. s. turnreið, 8, 158.
- Turniment, burtreið, 8, 158.
- Turnreið, kv., burtreið, 8, 158.
- Tutugssessa, tvtugssessa, skip með 20 rúmum, 9, 474.
- Tveggja postula messa, Simonis ok Jude, 28. October.
- Tvenning, kv.; í tvenningu, í tvennu lagi, 7, 292.
- Tvidrægr, lo., efablandinn, 9, 255. 324. 502.
- Tvidyrtr, tvidyrtr, 6, 121.
- Tvieyringr, k., sem vegr 2 aura, 3, 105.
- Tvihnætta, kv., tvær hættur, 2, 125.
- Tviskipaðr, tvisettir, 10, 16; með tviskipubú, með tvisettum rúb-um, 10, 16.
- Tviskiptir, lo., tvílitir, 2, 71.
- Tviskæld drápa s. s. tviskelfd dr., drápa með þeim hætti, sem kallast tviskelft (sjá Háttatal Snorra), 2, 310.
- Tvislægr, lo., tvíærðr, 8, 444.
- Tvistr, lo., þegjandi, 6, 374.
- Tvitján, tuttugu, 10, 378.
- Tvitugssessa s. s. tuttugssessa, 2, 253; 3, 18.
- Tvivegis, ao., framom og aptr, 3, 83. 144; 4, 284; 6, 119.
- Tygilknifr, hnifr sem borinn var á linda og hékk við band, 6, 165; 11, 149.
- Tyllt, kv., 12 vikur sjóar, 1, 234.
- Týr, tjáir (af týja, tjá), 8, 234.
- Týrsdagr, þriðjudagr, 7, 295; 9, 497.
- Týrvitré, týrvíðr, tjöruvíðr, feitt grenitré, 6, 153.
- Týsdagr s. s. týrsdagr, 9, 42.
- Tysvar, tvisvar, 3, 4. 35. 45; 9, 513.
- Tænadr, k., hjálp, aðstob, 10, 238.
- Töfl, kv., tafla, 2, 271; 6, 29.
- Tögr, k., tugr, 2, 215.
- Töldu, 1, 100; 4, 237, sýniast vera s. s. tölta, geingu, af at tölta.
- Ú
- Úaran, h., óár, 10, 212.
- Úargadýr, ljón, 7, 99.
- Úáræbilit, ólíkligt, 8, 445.
- Úbreytiliga, ao., eins og algeingtr, eins og venja er, 2, 267.
- Údæmiligt, dæmalaustr, 3, 165.
- Úeinurð, kv., ótrygð, 9, 329.
- Úfeingiligr, hlífjörliqr, 6, 367.
- Ufir, sto., yfir, 10, 379. 412.

- Ufirbób, h., stjórn, 10, 390.  
 Úflokk, óaldarflokk, 9, 410.  
 Úforsynju, ao., ófyrirsynju, 8, 435.  
 Úframliga, ao., ódjarflega, 6, 113.  
 Úfyrirleitinn, óforsjáll, 3, 206.  
 Úféliliga, ao., djarflega, 3, 75.  
 Úfélinn, lo., óhræddr, 6, 216.  
 Úförna s. s. úförina, óförina, 11, 113.  
 Úhlifinn, lo., óserhlifinn, 6, 60.  
 Úlfuð, kv., úlbúð, 5, 102.  
 Úlmast s. s. olmast, 10, 420.  
 Úmaki, k., ónæði, óskundi, 7, 24.  
 Úmakindi, h. mt., ómak, 7, 101.  
 Úmátuligr, lo., ómöguligr, 3, 223.  
 Umb, sto., um, 11, 63. 64; 10, 378.  
 Umbdæmi, h., dómr, úrskurðr, 11, 83. 84.  
 Umbergis, ao., umhverfis, 8, 25; 11, 439.  
 Umbób, kv., umbúð, 10, 172.  
 Umbræða, umræða, 5, 207.  
 Úmeginn, lo., vanmáttugr, 1, 264.  
 Umfram lög, framar en lög segja, 11, 213.  
 Umhverfum, ao., umhverfis, 8, 322. 347. 377; 10, 17.  
 Umkeypi, h., skipti, 3, 51.  
 Umrennendr, k. mt., njósnarar, 4, 108.  
 Umrenningr, k., njósnarmaðr, 8, 235. 329.  
 Umsát, kv., umsátr, 1, 274.  
 Umskepta, s., hafa á orði, 8, 27.  
 Umskiptiligr, umbreytanligr, óstöðugr, 8, 16.  
 Umspillamenn, umspillendr, þeir sem spilla milli manna, 9, 282. 449. 454.  
 Umstilli, h., tilstilli, 8, 430.  
 Úmætta, s., líða í ómegin, 1, 46.  
 Unaðsbót, kv., það sem gerir snægju manns að meiri, 11, 329.  
 Undirbrot, h., undirkúgan, 4, 84.  
 Undirbóðar skála, þeir sem búa undir skála, 2, 149.  
 Undirdráttull, lo., gjarn á að draga undir sig, sérplæginn, 6, 191.  
 Undirklefi, undirklifi, k., kjallari, 9, 425.  
 Undirtekt, kv., svar, ansvar, 4, 83.  
 Undirstanda, s., a) skilja, 8, 358; b) skipast við, 7, 125.  
 Undrlátr, lo., gefinn fyrir nýngar, nýngagjarn, 7, 132.  
 Undvörp s. s. unnvörp, 6, 68.  
 Ungmenni, h., ungir hermenn, 6, 335.  
 Unuvörp, h. mt., hrannir, 8, 405.  
 Unst, unz, 5, 158.  
 Úorbasaðr, fátalaðr, 11, 78.  
 Up, upp, 10, 278. 279.  
 Upp s. s. uppi: sitja upp, standa upp, 4, 93; 5, 29; 11, 142.  
 Upphaldsmadr, k., viðhaldsmadr, 1, 275.  
 Uppheldi, h., viðhald, 9, 236.  
 Upplost, upplöst, h., diktr, lýgi, 6, 240; 7, 310; 8, 293; 9, 449.  
 Uppnumning, uppstigning, 6, 353.  
 Upprás, uppspretta, 8, 345.  
 Uppreist, kv., a) upprisa: uppreistardrápa, kvæði um upprisa, 2, 213. b) uppgangr, 9, 528; virðing, frami, 4, 2; viðhjálp, aðstoð, 7, 299. c) mótsaða, uppreisn, 4, 105.  
 Uppruni, k., uppvöxtir, 11, 8, 90.  
 Uppsát, kv., uppsátr, naust, 9, 368.  
 Uppsetja, dikta upp, 7, 242.  
 Uppslátta, kv., tilslátr, 9, 285.  
 Upptektir, kv. mt., fjárupptektir, 5, 46. 162.  
 Uppþækiligr, ráðligr, 8, 348.  
 Uppvarp, h., upphaf, 8, 345.  
 Urigr, lo., ybbinn, ufinn, 3, 95.  
 Úríkborinn, ótigninn, ekki af höfðingja sett, 6, 93.  
 Urugg, örugg, 9, 281.  
 Urði, yrði (aðh. af vera), 10, 378.

- Úrækilíga, hirtulauslaga, 2, 279.  
 Úrækt, kv., hirtuleysi, 11, 13.  
 Úrætt, órætti, 2, 160.  
 Ústætt, kv., ósett, óvinátta, 11, 43.  
 Úsinniligr, ófrýnligr, eða ólán-  
 ligr, ólíðligr, ómannberligr, 6, 203.  
 Úskapsgæfr, lo., skapillr, 6, 109.  
 Úskil, h. mt., óskundi, ójöfnuðr, 6, 62.  
 Úskylv, óþarfr, óþarfi, 6, 361. 369.  
 Úslr, k., brunni, brunagleð, 1, 202; 11, 35.  
 Úsvifr, lo., ósvifinn, 3, 143. 145.  
 Úsynju, ao., að þarslausu, or-  
 sakalaus, 5, 15; 8, 435.  
 Utan, sto., án, með þ., 1, 264.  
 Utanferð, utanlandsferð, 7, 100.  
 Úbíta augum, láta augun tútna  
 út, 10, 174.  
 Útborg, ytri hlutr borgar, 9, 41.  
 Útböð, h., líðsdráttir til herfarar,  
 9, 457.  
 Útfararsaga, saga um ferðir í út-  
 löndum, 6, 355.  
 Útferð, a) utanlandsferð, 7, 100.  
 160. b) útför, greptrun, 9, 383.  
 Útgerðir, kv. mt., útbúnaðr til  
 herfarar, 6, 339. herferðir, 5,  
 267.  
 Útisuglar, ótarndir fuglar, 9, 265.  
 Útilega, kv., s. s. viking, 10, 385.  
 394.  
 Útkastali, k., ytri hlutr kastala,  
 9, 425.  
 Útlagðr, útlægr, 10, 287. 289.  
 Útlausnir, kv. mt., fegjöld, 7, 4.  
 Útleiðis, ao., djúpleið, 8, 82.  
 Útleiðsla, útför, 3, 172; 9, 245.  
 Útlendr, kv. mt., útjarðir, 2, 90.  
 Útlægr, sekr, 7, 134; sb. 136.  
 Útmessa, kv., messa eptir mið-  
 degi, 10, 163.  
 Utt, út, 10, 378. 379.  
 Uttan, utan, 10, 114. 116. 120.  
 Útvegr, undanfæri, 8, 376.  
 Útverðir, k. mt., ystu varðmenn,  
 4, 26.
- V, kv., voseifligr házki og  
 ötti: þeim brá v. fyrir grön,  
 þeim skaut skelk í bringu,  
 (þeim brá við) 8, 350.  
 Vafibr, vafinn (af vefja), 5, 65.  
 Vág, kv., 1) vog, met, 6, 183.  
 2) verkfæri til að lypta eða aka  
 og kasta þungum hlutum, í  
 mt. vágir, slaunga, 1, 127, og  
 vegr, 8, 430.  
 Vaka, kv., vökunótt fyrir hátíðir,  
 þá vakab var og stundum fast-  
 að, 7, 309. vökulíð; menn er  
 sækja þessar helgu vökutíðir,  
 vaknaskeið, tíminn, þá þær eru  
 baldnar, 7, 310; 8, 248; 9,  
 29. 218. 373; 10, 91.  
 Vakta orð eins, virða, taka orð  
 eins svo eða svo, 2, 268.  
 Val, ao., vel, 1, 141; valbuinn,  
 2, 187.  
 Valda (veld; volli og völdi;  
 vylði) að valda.  
 Valhnót, kv. mt., valhnetr, stór-  
 ar nytur, 6, 147; 7, 98. val-  
 hnotarskurn, 7, 225.  
 Válgjör, k., þá manni bregzt von  
 sín, eða það sem maðr hefir  
 treyst á, 2, 151.  
 Válka, s., velkja, volka, 3, 48;  
 5, 37.  
 Valskikkja, völsk (vallenzk) skikkja,  
 7, 321.  
 Valskr, vallenzk, frá Vallandi  
 (vestrhuta Frakklands); valsk-  
 ar mýs, völskur, 11, 279.  
 Valslänga, valslönga, verkfæri til  
 að kasta með, í ströði, 1, 127;  
 8, 177; 11, 75.  
 Valva, kv., spákona, 3, 212.  
 Ván, kv., von: a) vánir, staðir,  
 hvar manns er von, 5, 216.  
 b) deili á einum, 8, 21.  
 Vanafli, vansær, 6, 107.



- Vandliga, ao., öldungis, 11, 329.  
 Vandr, k., vöndr, 5, 29.  
 Vanferli, h., vandræði, ógæfa, 10, 131.  
 Vangeymsla, kv., gæleysi, 6, 326.  
 Vanheiligr, lo., heilsulansligr, 7, 30.  
 Vánleysi, h., eingin yon, 2, 48.  
 Vanlykt, kv., ofullbúið, 6, 13.  
 Vanmeginn, lo., vanmáttugr, 1, 305.  
 Vanmennur, kv. mt., mannleysur, 11, 257.  
 Vannkveði, h., vandkvæði, vand-ræði, 7, 327.  
 Vannliga, ao., vandliga, gjör-samliga, 5, 12. 54. 98; 6, 400.  
 Vanrætti, h., kúgun, 5, 220.  
 Vanréttr, k., s. s. vanrætti, 11, 253.  
 Vantrúnaðr, k., tortryggni, 9, 398.  
 Vápnatak, h., þá menn lustu sverðum á skjöldu, til að votta samþykki sitt og jakvæði, 8, 41, 55; 11, 213.  
 Vápnaskipti, h., vopna viðskipti, bardagi, 8, 375.  
 Vápnastefna, þá líð var kannab, og menn sýndu vopn sín, 7, 48, sb. 4, 326; s. s. vápnafing, 9, 478.  
 Várast, s., það vorar, 8, 371.  
 Vargr, k., a) ulfr; vargshár, ulfshár, 1, 273. b) friðlaus maðr, 11, 40 (1, 273).  
 Vargskinn, ulfsfeldr, 10, 201.  
 Vari, væri (afh. af vera), 10, 397.  
 Varit, á sig komið, hattað; eiga varit til eins, sækja eitthvað í sett sína, 4, 257.  
 Varnabarmatr, umbobsmatr, 4, 284.  
 Varnaðr, k., eignir, göts, 4, 252; 5, 24; 6, 301; 7, 26; 9, 398.  
 Varr, fn., vor; um setning þess sjá: 1, 34; 2, 301; 3, 201; 6, 165; 8, 210. Merk: eng-um várum bræðrum, aungvum af oss bræðronum, 1, 53.  
 Varrsimi, k., straumrját eptir skip, 2, 178.  
 Varba, s., a) varna, verja, 7, 32. b) mér varðar, mér er ant um, umvarðandi, viðkomandi, 8, 18; 9, 330. c) honum varðar fjörbaugsgarð, útleð liggir við ef hann gjörir þat, 2, 242.  
 Varðklukka, varðmanna klukka, 9, 369.  
 Varðveita, s., með f., 8, 8.  
 Vasikampi, vaskanpr, um bónda, 8, 59. 234.  
 Vatn, h., társlöb, 8, 232.  
 Vatnfall, h., úrfelli, 11, 35.  
 Vatnsfasta, s., drekka ei annað en vatn, 9, 504.  
 Vatnsfátt, vatnsskortr, 1, 239.  
 Vavn, kv., von, 10, 389. 394.  
 Váz, óx (af vaxa), 1, 96.  
 Vazkall, k., vatnsbrúsi, skegg-brúsi, 3, 136.  
 Vaðhorn; koma upp í vaðhorni við einn, fá tækifæri til að skapa einn, fá fangastað á ein-um, 11, 113.  
 Váðhæft, voblaegt, 9, 387.  
 Váðvænt, skabavon, 9, 263.  
 Ve, h., heilagr staðr, gribastar; vargr i veum, friðlaus maðr, sem á aungva helga stabi mátti koma, 11, 40.  
 Vega, s., meta, 9, 297.  
 Veglátr, virðingagjarn, 6, 431; 7, 102. 321.  
 Veglyndi, h., stórmenska, 1, 247.  
 Vegna, veginna, e. mt. af veginn; mörk vegin, mörk silfrs, 7, 129.  
 Vegr, kv. mt., sjá vág (b).  
 Veggkona, kona sem i öllu vill sýna stórmennsku og rausn, 1, 248.  
 Veirit, verið (af vera), 10, 384. 393.  
 Veisa, kv., veita, 8, 191; 9, 517.  
 Veita, s., hjálpa; veitendr, aðstobarmenn, 6, 34.  
 Veitta, s., veita, gefa, 8, 197.  
 Veizla, kv., a) veiting: vistarveizla, að manni er veitt vist, vetr-vist, 6, 345; mt. veizlur, gjaf-

- ir, 7, 139. *b*) tekjur, sem konungsmenn höfðu til borðs sér og kostnaðar, eða sem kongar veittu utanlandshöfðingjum til uppheldis, 1, 30, 86; 4, 116, 117, sb. 67-8; 8, 272; um tekjur biskups, 10, 21.
- Veizluföll, h. mt., að maðr af-rækir að húa kontungi veizlu, 6, 95.
- Veibr, kv., veiði, 1, 168, 272.
- Vela (veli, vélta, velt); v. um, húa við eitthvað, 8, 440; v. umh, eiga hlut i, 11, 43; eiga um einn at vela, eiga við einn að skipta, 6, 144.
- Veldisbríng, geislahringr, merk-jandi dýrð og veldi, 5, 340.
- Velfarandi, k., burtfararminni, 3, 191.
- Velfimni, kv., hagleikr, list, 11, 74.
- Vélisjaðrar, kv. mt., stélsjaðrir, 8, 10.
- Vella (velli, velda, velt), sjóða, 5, 93.
- Velsetning, kv., að maðr hefir virðing og tignarsæti, 10, 178.
- Velskapr, k., yfirlæti, 8, 281.
- Vend s. s. vernd, 8, 353.
- Vendiliga, ao., vandliga, gjör-sam-liga, 1, 68; 7, 76; 8, 315, 381.
- Vepnast, s., vopnast, 8, 85; sjá væpnast.
- Vera (er, var, verit); ná, 5, 66; v. frá, vera frábært, 11, 291; v. til, vera i, fara til, 7, 263, 355; 10, 104; eiga um at vera, vera viðriðinn við eitthvað, 3, 156; 6, 387; 11, 68; vera um at vera, vera á ferðum, 7, 158; hvat við sik væri, hvörn-in á stæði, 11, 11; vera at at binda, at taka, at gera: vera að binda o. s. fr., 5, 90; 9, 512; 10, 186; v. uppi, upp-koma, 9, 391.
- Vergjarn, manngjarn, 11, 21, 25.
- Verja, s., kaupverzl, kaupslaga, 5, 194.
- Verki, k., kveðskapr, 2, 248; 3, 24.
- Verkkaup, h., laun, verblaun, 2, 42; 4, 340.
- Vermál, lind lækr eðr kelda, 6, 350.
- Vernd, heimild, 5, 55.
- Verpast vel við, taka vel undir eitthvað, taka einu vel, 7, 309.
- Verpill, k. mt., verplar, vatnsker-tild, 6, 263; 9, 355; 11, 34, 233.
- Verrom, vör erum, 10, 421.
- Vesl, h., s. s. slagningr, erma-laus bakkápa, 1, 78; 7, 20.
- Veslugr, lo., vesæll, 8, 242.
- Vestrvíking, kv., hernaðr i vestr-löndum, 1, 24, 25, 28.
- Vetka, jeg veit ekki, 7, 250.
- Vetla, veizla, 10, 406.
- Vetta, s., vænta, 7, 146.
- Vetti, veitti, gaf, 8, 83; 10, 401.
- Vettr, kv., hlutr, eitthvað, nokk-ub; héraf brukast e. mt., vetta, með neitunarorði, t. d. ekki vetta, einginn hlutr, ekkert, 8, 53, 215; 10, 383; 11, 293. ekki vetta gott, aungvanveginn vel, 8, 377.
- Vettugi, vettugis, einakís, 3, 210; 6, 263.
- Veðr, h., lopt; láta við veðri komast, gera uppskatt, 7, 165; láta veðr koma á einn um eitthvað, gera einn varan við, 4, 144.
- Veðr, k., hrútr; veðrarhorn, hrúts horn, 4, 246.
- Veðsetja, s., a) pantsetja, 11, 293 (veð, h., pantr, 8, 303). b) leggja i hættu, 7, 34.
- Vífi, kv., þvottakessi, 5, 181; 8, 243.
- Viggýrbíll, k., mt. viggýrðlar, víðarflekar, festir upp af skips-borðum til varnar, 6, 263; at viggýrbla, 8, 132; 9, 303, því er lýst, 8, 216, 374.
- Vígi, h., borbók á skipshliðum, 9, 44.
- Víggengi, h., fylgd, líbveizla i bardaga, 3, 71.

- Vígskarða, s., búa til vígskörð (6, 149) á kastalaveggi, 10, 153.
- Vígðólr, k., skaðaverkfæri, vöð, 8, 249.
- Víkhvarf, víkurhvarf, lítill vík, sem skerst inni land, 7, 260.
- Víking, kv., hernaðr á skipum við útstrandir og eyjar, 11, 1.
- Víkva, s., víkja, 10, 411.
- Vild, kv.; mt., með vildum, eptir óskum, 10, 414.
- Vildarlið, h., kóngsvinir, 8, 169; 9, 353. 392. 410.
- Vildarmenn s. s. vildarlið, 6, 279; 9, 408.
- Víldr, lo., kær; víldari, betri, 4, 342; víldastr, beztr, 2, 165; 9, 325.
- Vilgis opt, mjög opt, 6, 249.
- Vilhalt, i vil, 5, 279.
- Viljaðr, lo., viljgr, fús, 5, 62; 6, 129; 8, 104; mér er betr viljat, jeg vil heldr, 4, 64; til vilja, 9, 445.
- Villag, víldi jeg (afh. af vilja), 6, 205.
- Villubiskup, falsbiskup, 8, 369.
- Vílnast, s., óska, vænta, 5, 153.
- Vílstigr, k., erfið leið, 8, 48.
- Vínbelgr, vinsvelgr, 5, 137.
- Vínberill, k., vínker, 5, 160.
- Vingol, h., vindgola, 8, 382.
- Vingun, kv., vínátta, 7, 132.
- Vínhallr, lo., vínveittr, 9, 331.
- Vinna yfir einn, yfirvinna einn, 3, 156; vínnast, ná, 9, 3.
- Vínnligr, víndligr, 9, 353.
- Vínsæl, kv., vínsæld, 10, 402, sb. óvinsæll.
- Virgill, virgull, k., snara, 7, 13; 5, 198. 212. 213.
- Vírktr, vírkð, kv., a) göð atlot; biðja einum vírkta, biðja gott fyrir einn, 1, 47; 11, 68. 99. b) elska, 6, 178; 7, 16.
- Vírtamenn, ástmenn, 5, 323; 11, 366.
- Vísan, kv., tilvísan, 1, 71.
- Vísdomr, vítneskja, vítund, 5, 283; forspá, 1, 96.
- Vísliga, ao., víssuliga, 10, 35.
- Vístliga ao., víssuliga, 1, 185.
- Vísundr, k., villiuxi, 4, 349.
- Vít; fara á vít, vítja, 5, 33; 9, 310.
- Víta, s., sekta, um borðvíti og drykkjuvíti, 3, 155. 189; 6, 242; 7, 355.
- Vítalismessa, 28. Apríl.
- Vítand, kv., vítund, 7, 305; 9, 452.
- Vítandi vits, sem vítið hefir, 5, 258.
- Vítat, víst, 6, 144; 10, 294.
- Vítfirring, kv., vítleysa, 6, 141.
- Víti, h., a) sekt, sök; vígsvíti, vígsök, 3, 155; leiðarvíti sjá leið; i mt. refsingar eða fjársektir, 11, 41. b) sekt fyrir það er menn koma ei til borðs i tíma, borðavíti, 1, 155, sb. 7, 355; sektalögin kallast og víti, 6, 242; horn það er sá vítti skyldi afdrekkja, vítiðhornið, kallast og víti; þaraf: at drekka víti, færa einum víti, 6, 242.
- Vítiðhorn, 6, 242; sjá víti.
- Vítka, s., galdra; sjá finnvítká.
- Vítneskja, fyrirboði, 4, 67.
- Víttra, kv., vítsmunir, vítrleikr, 1, 141; 8, 168; 11, 4.
- Vítstolinn, vístola, brjálaðr, 6, 198.
- Vítugr, lo., vítr, 8, 390.
- Vítusmessudagr, 25. Júní.
- Vítz, víðs, 8, 415 (7, 4).
- Vítþer s. s. vítkr, vítugr, 10, 405.
- Vízsk, víkr sér, víndr sér, 8, 75.
- Víð, sto., með: súðr við landi, s. með l., 8, 122; v. sik, með sér, 10, 173; v. gull, með g., 10, 199.
- Víða, kv., á skipum; sjá víðr.
- Víðbjörn, skógarbjörn, 2, 100.
- Víðborða á, i hættunni, 6, 137; 7, 292.

- Viðbrekt, bratt, 7, 81.  
 Viðfang, h., mt. viðfaung, að-  
 drættir, 8, 349.  
 Viðfellinn, viðfeldinn, 5, 299.  
 Viðgjörðarmikill, ofsaligr, 2, 194.  
 Viði, k., streingr, 7, 13. mt.  
 viðjar, kablar, 7, 216. 344.  
 Viðkveð, h., hljóð, 4, 58.  
 Viðkvæð, kv., s. s. viðkveð, 5,  
 165.  
 Viðlátit, ástadd, 11, 160.  
 Viðlendr, sá sem hefir viðlent  
 ríki, 6, 94.  
 Viðna, sto., s. s. við, 3, 73.  
 Viðr, k., a) tré; í mt. siglutrè,  
 4, 362, 372; 7, 288. b) inn-  
 viðir í skipi, 9, 33.  
 Viðrfang, h., í mt. viðrfaung,  
 aðdrættir, 8, 349.  
 Viðrfangalaust, ao., aðdráttalaust,  
 2, 118.  
 Viðrkveð, h., s. s. viðkveð, 8,  
 354.  
 Viðrtalan, kv., viðtal, 10, 392.  
 Viðsjá, kv., varuð, vareygð:  
 gjalda v., g. varhuga við, var-  
 ast, 7, 263.  
 Viðsýnd, kv., s. s. viðsjá: gera  
 at v., varast, 6, 134.  
 Viðsæmandi, gerandi, 7, 172, sjá  
 sæma við.  
 Viðsæming, kv., beinleiki, greiði,  
 1, 261.  
 Viður, kv. mt., a) siglutrè, 4,  
 362; 8, 146; með gr., viðrnar,  
 viðurnar, 7, 310; 8, 417; at  
 viðum, með siglutrén uppi, á  
 lausum reiba, 8, 161. 218. 288.  
 335. b) í e., viðuna, viðunni  
 og mt. viðurnar, 8, 381. 388,  
 vígi nokkrt (einsog hápallr)  
 kringum siglu; þó gera orð-  
 munargreimrnar ei ólíklegt, að  
 orðið í þessari þýðingu eigi að  
 vera mt. af viðr.  
 Viðvaxit, ástadd, 9, 244.  
 Viðvistir, viðrvistir, kv. mt., við-  
 gerðir, göðgerðir, atlot, 9, 535.  
 Vo, kv., vandi, 6, 361.  
 Vogestr, hættuligr gestr, 8, 210.  
 Voldi, olli (af valda), 8, 197.  
 292; 9, 280. 382. 386.  
 Volli s. s. voldi, 9, 282. 386.  
 Vopnsærr, lo., hafandi að vopni,  
 vopnhæfr, 5, 337.  
 Vorost, voru sín í milli, voru  
 hvur annars, t. d. v. vinir, 11,  
 39. 55.-89.  
 Voxn, h. mt., uxar, 10, 404.  
 Vyldi, þaliðandi tíð í afli. af  
 valda, 7, 106.  
 Væginn, lo., vægr, 6, 377.  
 Vægja, grafa í, (um kýli), 7, 219.  
 Vægr, kv. mt., s. s. vegr, 8, 430.  
 Væla s. s. vela; v. um sína kosti,  
 búa við eigin efni, búa að sínu,  
 vera útaf fyrir sig, 8, 399.  
 Væna, s., a) gefa von um: v.  
 einum miskunar, 5, 218. b) ek  
 væni, jeg vona, 6, 312; 7, 31;  
 mik vænir, mig vonar, 8, 229.  
 398.  
 Vændiskonur, vondar konur,  
 skækjur, 6, 241. Vændismenn,  
 vondir menn, 9, 380. Vænd-  
 isfolk, illþýði, 11, 252.  
 Væni, von, 9, 475.  
 Væning, kv., 5, 173 (útskýrt í  
 mismgr.).  
 Vænk s. s. ek væni, jeg vona, 8,  
 269.  
 Vænn, lo., líkligr, 7, 279;  
 vænna, líkligra, 6, 414.  
 Vænta, s., vænta, með þ., 11,  
 282.  
 Væpnast s. s. vepnast, 8, 394.  
 434.  
 Vætt, h., ris á skríni, 5, 120.  
 Vætta, s., vænta, 11, 22. 70.  
 Vættir s. s. vettir; ekki vætta, 2,  
 157; 5, 314; 8, 18. 44;  
 öngu vætta, aungvum hlut,  
 11, 90.  
 Vögur, kv. mt., s. s. vegr, vægr,  
 8, 430.  
 Vökulib, sjá vaka.  
 Vöndr, k., sprout, spíra, 8, 193.  
 Vör, kv., áratog, 8, 217; sjá  
 vörr.  
 Vörkynna, s., vorkenna, 2, 296.

Vörpuligr, lo., röskmannligr, 11, 78.

Vörr, k., áratog; fá vörru, fá ein áratog, 8, 217.

Vörðr, k., varðmenn, 8, 354.

Vötr, k., veðlingr, 3, 176.

Vöxtr, k., málavöxtr; hverir vextir á eru, hvurnin á stendr, til hagar, 5, 20.

**Y**fir, sto., með þ., láta lítit y. sik, láta lítið yfir sér, 7, 29.

Yfirberiligt, það sem yfir tekr, 10, 185.

Yfirbragð, h., það sem maðr lætr á sér heyra eða sjá; var þat y. fyrir sumum, sumir létu, sem, 7, 327.

Yfirburðr, k., það sem geingr um skör framm, 8, 278.

Yfirferð, kv., ferð kónga yfir land að veizlum eða landstjórn, 7, 180; 11, 343.

Yfirgefast, s., yfirsjást, 11, 283.

Yfirland, h., land, sem er hinu-meginn, 8, 264.

Yfirlát, h., yfirlæti, virðing, 7, 219; 11, 206. 251.

Yfirleðr, h., ristaleðr, á skóm, 8, 436.

Yfirseta, kv., lögsögn, 9, 334.

Yfirsjón, kv., alit, ásýnd; e. et. yfirsjónar, að ásýnd, tilskýndar, 5, 245.

Yfirsök, kv., yfirferð yfir land eða sýslu að veizlum eða landstjórn; yfirsör, yfirráð, 11, 37; landráð, sýsla, 1, 87; 3, 42; 4, 379.

Yfirsýn, kv., ásýnd; at y., á að sjá, 9, 433.

Yfrinn, yfrit, yfrin, nógr, ærinn, 8, 18. 56. 137. 219. 230. 378; 11, 239; yfrit, nógr, mjög, 8, 137. 420. 432; 11, 273.

Ygr, lo., ægr, æfr, illr viðskiptis, 11, 8.

Ykist, jykist (afh. í þolandi s. af auka), 7, 158.

Ykkarr, ykkart, ykkir, ukkar, hnegist eins og okkarr, og sext eins, sjá 1, 305; 2, 27. 101; 4, 28. 182; 5, 193. 327; 6, 100; 11, 113.

Ykva, s., vikja, snúa, 6, 244; 8, 386.

Ylgjast, s., þrútna, um uppgánga-veðr, 11, 136.

Ylma, s., hylma, 7, 20.

Ylmast, s., hatast, illskast, 7, 317; 10, 289. 420, sjá ulmast.

Ymiss, lo., ýmisligr, ýmiss; mt. kv., ýmissar, ýmsar, 2, 105; h. mt. ýmsi, ýmislig, 11, 76. 83; k. mt. þ. ýmissa, ýmsa, 2, 295; e. mt. ýmissa, ýmsra, ýmissra, 1, 77; 3, 213; 4, 122. 124. 382.

Ymptir s. s. ymtir, 6, 332.

Ymr, k., ómr, eyrnir, 3, 202; 5, 163.

Ymtr, k., kvis, 6, 194; 9, 278.

Yppa, s., halda á lopti, 10, 372.

Yr, sto., úr, 11, 16.

Yrit, ærið, nógr, 11, 95.

Yrkja (yrkti og orti, yrkt og ort); y. á, ráðast í eitthvað, áráða, 3, 16; 4, 69; y. á um bardaga, ráðast til b., vekja b., 4, 250; y. orða á einn, yrba á einn, 7, 227.

Yxn, k., uxi, mt. yxnirnir og yxnennir, 6, 69; 11, 7, sb. eyxn.

Yðvarr og yðarr, yðvart og yðart, yðr, lo. fn., yðar; hnegist eins og okkarr, og sext eins, t. d. 3, 167; 8, 401.

**Þ**á, kv., þýð jörð, 1, 8.

Þakidr, þakinn, 5, 160.

Þangat, ao., þar, 4, 200.

Þannig, ao., þangað, 1, 69; 8, 233.

Þannin, ao., þangað, 8, 67.

Þannug, ao., þangað, 4, 352. 365.

Þaraf, ao., þar umfram, 8, 93.

- þarfast (mér), s., jeg þarf, 9, 501.
- þarfi, þurfandi, þurfi, 11, 24.
- þarfindi, h. mt., nauðsýnligir, þarfligir hlutir, 7, 101.
- þarfna (ek), jeg þarf, 3, 96; mér þarfnar, sama, 3, 91.
- þarfsælligr, nytsamligr, 3, 53.
- þars, ao., þareð, með því, 11, 65. 132.
- þattá, það (þá), 11, 118.
- þaularvágr, k., lángr vogr, 8, 130.
- þabanaf, ao., þar af, 8, 15.
- þabra, ao., þar, 11, 99.
- þesabr, lyktandi, 10, 208.
- þesja, kv., þesfr, daun, 6, 164.
- þegars, þegar er, 10, 420.
- þegn, frjáls maðr, 8, 418; undirmenn hershöfingja, 5, 138.
- þegnildi, h., sektase fyrir veginn mann, 4, 313; 5, 74; 10, 112.
- þeima, þeim, 5, 336; 8, 325; þessum, 7, 102; 8, 210. 219. 233.
- þekkiligr, þokkaligr, falligr, 6, 143. 352; 11, 281.
- þelliasfi, k., vökví úr ungum grenitrjáum, 8, 33.
- þer, sn., mt. af þú; e. mt. yðvar í stabinn fyrir f. yðr, 6, 260.
- þerna, þer, f. et. af þú, 6, 422.
- þersor s. s. þessor, 9, 317. 324; sjá þessi.
- þessi, lo. sn. opt fyrirkemr þessi fyrir þessari, þessar fyrir þessarar, og þessa fyrir þessara, þessor, þessi, h. mt., 9, 370. 378, 476; 10, 392. 402; kv. et., 9, 352.
- þeyldi, fleytti, gæti borið, 8, 380.
- þeysa, s., láta hlaupa, 8, 376.
- þíli, h., s. s. þil, 2, 148.
- þilinn, þiljaðr, 5, 2, með þilfari.
- þilja, s., gera þilfar í skipi, 9, 44.
- þíngá, kv., þínghá, sýsla, 5, 42; 8, 183.
- þíngat, ao., þíngað, 8, 219; 9, 381.
- þínghá, kv., sýsla, 4, 233; 8, 183.
- þínglogi, sem ekki mætir á stefnu, 11, 22. 48.
- þinorr, k., bogastreingr, 10, 362.
- þjóðráð, h., bezta ráð, 11, 263.
- þó, ao., a) mjög, heldr, 7, 119. b) þá, 8, 63; 9, 336.
- þó, þvöði (af þvá), 6, 195; sjá þósk.
- þóat, ennþótt (í samfeldum setningum), 2, 41. 47. 152. 187. 239.
- þokka, s., hafa alit, ætlan á, 3, 59; þ. með einum, halda með, 6, 220; þ. mál, skeyta um, 6, 243.
- þokki, k., a) geð, 10, 89. b) sundrþykki, 11, 15.
- þokkakona, unnusta, 5, 226.
- þoran, kv., áræði, 1, 265.
- þorfsamliga, ao., með vægb, 11, 116.
- þori, k., þorri, 7, 177.
- þorsdagr, fimtudagr, 9, 371; helgi þ., uppstigningardagr, 9, 406. 526.
- þósk, þvöði sér (af þvá), 8, 13; sjá þó.
- þóttu, þó þú, 5, 30.
- þrálýndi, kv., þrálýndi, h., 4, 195. 320.
- þrenningarmessa, trinitatishátúð, 9, 372.
- þreskjöldr, þröskuldr, 5, 140; f. et. þreskeldi, 2, 149.
- þrif, h. mt. sæmd, 8, 385.
- þrifnaðr, k., upphesð, uppgánger, lukka, 7, 196; sæmd, 8, 385; þrifnaðarmaðr, uppgángsmaðr, 6, 356.
- þrift, kv., s. s. þrifnaðr, lukka, 6, 115.
- þrigilda, s., bæta þrennum gjöldum, 10, 172.
- þriskja, s., þreskja, berja korn, 8, 96.
- þritogandi, þritugasú, 10, 194.
- þrjó, þrjú, 10, 415.
- þrottsinni, h., þol, 5, 326.
- þryskva s. s. þriskja, 8, 96.

þuktr, lo., þyktr, 8, 83.  
 þurft, kv., þörf, 7, 101.  
 þurru, þverrubu, 7, 270.  
 þursta, s., þyrsta, 10, 407.  
 þursti, s., þusti, ruddist, 6, 157.  
 þustr, þreskivölr, barefli, 8, 436.  
 þvá, s., þvo, 9, 258, sjá þó, þósk.  
 þverast við, ganga á svig við, 8, 358.  
 þverskeytingr, þver vindr, hlíðarvindr, 7, 94.  
 þvísá, þessu, 2, 184.  
 þykliga, ao., með þótta, drambi, 3, 91.  
 þýngd, kv., lasleiki, 11, 68. 69.  
 þýrfti, þurfti, 11, 202. 343.  
 þýbast skóg, leita hælis í sk., 6, 62.  
 þörmsamliga, ao., með vægð, 11, 146.

**Æ**far, ao., mjög, ákaflega, 11, 249.  
 Æfintýr, k., æfintíri, 5, 300; 3, 89.  
 Æfr, lo., obr, ákafr, 3, 149; 11, 41. 78.  
 Ægishjálmr, hjálmr Fofniss, er öll kvikindi öttuðust; bera æ. yfir einum, gera einn hræddan, 8, 101.  
 Æmta, s., ansa, 9, 289.  
 Æra, kv., sómi, 9, 448.  
 Ærliga, ao., vel, 8, 203, sæm-  
 iliga.  
 Ært vel, gott árferði, 4, 256.  
 Æsiliga, ao., ofsálíga, 3, 111.  
 Æsir, k., hvatamaðr, 8, 57.  
 Æskiligr sonr, óskabarn, 10, 221.  
 Ætlast, ætla, 11, 62. 88.  
 Ætt, kv., átt, 1, 236; 8, 67; áttagi, 9, 526.  
 Ættagi, áttagi, 7, 134.  
 Ætztr, æbstr, 10, 382.  
 Æzka, kv., ætt, 9, 390.  
 Æðlingr. s. s. öðlingr, 11, 350.

Øgu, h. mt., augu, 11, 443.  
 Øri, yngri (af örr, ungr), 11, 90. 93.

**Ö**fund, kv., óvinsæld, 4, 384.  
 Öfundkent (honum er), hann öfundar, 6, 145. 186.  
 Öfstr, efstr, síbastr, 7, 116.  
 Öfusa, kv., þökk, 4, 137. 342.  
 Öglit, h., auglit, 2, 174.  
 Ögu, h. mt., augu, 3, 128. 167.  
 Öklat, öklann (af ökli), 9, 528.  
 Ökulskuaðr s. s. hökulskuaðr, 9, 512.  
 Ökvisi (aukvisi) settar, settleri, 4, 321.  
 Ölbogi, k., olbogi, 11, 64.  
 Öldast, s., eldast, 11, 51.  
 Öldurmannligr, fyrirmannligr, 7, 63.  
 Ölgvaðr, ölvadr, 11, 424.  
 Ölgögn, h. mt., ölker, 6, 342. 346.  
 Öllumegum, ao., öllumegin, 2, 317.  
 Ölmál, h. mt., borðræðr, 11, 19.  
 Ölmosa, ölmusa, vesælmenni, 2, 183; 10, 321.  
 Ölsiðr, k., síðr í samdrykkjum, 7, 119.  
 Ölteiti, kv., skemtari í samdrykkju.  
 Öluð, kv., aluð, alvara, einlægni, 8, 103.  
 Ölubarvinr, ástvinr, 4, 287.  
 Ölværb, kv., aluð, göðvilji, 11, 27. 52.  
 Ömbun, kv., umbun, 1, 215; 2, 222.  
 Ömbuna, ömbona, umbuna, 1, 141; 2, 212. 254. 296; 7, 158.  
 Öndurðr, öndverðr, 7, 336; 11, 208.  
 Öndvegi, háæti, 6, 439; 11, 70; öndvegis-sulur, setstokkar, báðumegin öndvegis, 1, 239.  
 Öngþveiti, h., kreppa, hætta, 4, 270.

- Ördrag, h., örskot, 7, 25; 8, 382, 385.  
 Öreigð, kv., feleysi, fátækt, 6, 160.  
 Örfalr, k., spjótshali, 1, 280.  
 Örga s. s. örðga, 7, 156.  
 Örglast, brölta, 4, 56.  
 Örhæfi, h. mt., aubnir, hafnleysur, 7, 122.  
 Örmoll, k., urmull, 11, 35.  
 Örskiptamaðr, óstillíngarmaðr, 3, 108.  
 Örtug, kv., s. s. ortug, 11, 355.  
 Örvamælir, k., hirsla, sem örv-ar eru í geymdar, 3, 223; 11, 63.  
 Örvínlast, örvínglast, örvænta, 5, 224.  
 Örviti, vitlaus, rænulaus, 6, 31; 7, 158.  
 Örvætta, s., örvænta, 10, 352.  
 Örpriðraba, öhn. lo., úrræðalaus, 11, 90.  
 Örga augun, urga augunum, gretta augun, 7, 156.  
 Öskrliga, ao., með öskri, 3, 201; 5, 164.  
 Öskuóðinsdagr, öskudagr, 10, 71, 89.  
 Övisli, k., skaði, 11, 81.  
 Öxa, s., höggva (vib), 2, 233.  
 Öðlingr, k., afbragðsmaðr, 11, 352.  
 Öðruvis, ao., öðruvísi, 6, 220, 221; öðruvísa, sama, 5, 341; öðruvísu, sama, 6, 96; 7, 161; öðruvísi, 6, 9.

---

 VIDBÆTIR.

**A**llt, öldungis, 8, 329.

ið, 9, 376. Dragast, hika sér, 8, 65.

**B**lautr (form. 8, 24), linr, snerpulaus; huglaus.

Blótvöllr, k., blöðvöllr, 8, 157.

Búða, s., reisa búðir, 8, 322.

Bæta, s., láta batna, 9, 390.

**E**ymd, kv., aumr: sjá e. á einum, sjá aumr á einum, 8, 242.

Eba, so., og eigi, 9, 446.

**F**æriligt, lo., fært, 8, 33.

**D**aligr, lo., lélegr, form. 8, 24.  
 Draga mál, færa sig upp á mark-

**G**ryjandi, kv., aptrelding, dög-un, form. 8, 22.



## LEIÐRÉTTINGAR OG ATHUGASEMDIR,

MEÐDEILDAR AF HERRA P. A. MUNCH,  
LECTÓRI VÍÐ FRÍÐRIKS HÁSKÓLA Í CHRISTÍANÍU.

**T**IL ÁTTUNDA BINDIS. Bls. VI. Nafnið *Isserus* meina eg, vegna ritsmáta gamallra norskra bréfa, eigi að lesast *Isgerus*. Eigi hér þá ekki að leiðrétta ritvilla eðr of undinn útleggengar-máti\*, *Giserus* fyrir *Isgerus*, mundi nafnið þýða hið sama sem *Esgerus*, *Esgar*, *Ásgeir*, eðr máske (þó það annars vart finnist) *Isgeir*, eins og *Ísriðr*, *Ísbrandr* og *Isgerðr* nefnast í Landnámu.

Bls. VIII. Visan, er sýnist að vera skrifuð hérumbil 1320, á máske að lesast þannig:

..... á mik,                      legh nider sem laa,  
væl mátu sea mik,                  ok gak bort i fra.

Þannig finnst ritað með hendi, er virðist að vera frá 15du öld, á skinnbókina í Árna Magnússonar safni Nr. 31 í 8blaða formi:

|                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|
| Her mattu sya megð       | gakk langht burt j fra.  |
| Mauricius a megð         | Hwer megð steler         |
| ... mattu taka megð      | eller lönelige f(eler)   |
| eller man that saka tek  | bliife en thiuff . . . . |
| leg megð nidur som ek la |                          |

og á abra, sama safns, 58 í 4bl. f., með hönd frá miðju 14du aldar:

Brander a mek  
væl mattu sia mik  
leg nidr sem ek la . . .

og enn fremr:

„Sigurbarson á mik  
v. m. s. m.; l. n. s. lá  
ok tæker þú . . . .

Hér af virðist það augljóst að vera, að visan einungis er tóm vanapár, er eigandi bókarinnar lét fylgja sínu nafni, þó í nafni sjálfrar hennar. Síðan var hans nafn skafib út af nýjum eiganda, sem samt gleymdi að setja sjálfs síns í staðinn. O (eðr ö) var í þeirri hönd stundum svolíkt e, að bágt verbr að gjöra greinarmun þeirra; þeir stafir, sem lesnir hafa verið *mðr*, sem mun vera mjög fásæðr skammstafanar máti (er annars skrifast *mr*) munu því hér eiga að lesast *níðr*\*\*.

\* Viðlíkt og þegar Gizur biskup Ísleifsson var kallaðr Gizröbr í Þýskalandi. Fn.

\*\* Oss virðist að sönnu þessi ræining Herra Lektorsins mjög alitleg og byggð á göðum rúksemdum — en alitum það þarímot vel hafa verið mögulegt að einhvör gárungur hafi notað sér af þeim tvi-

Sú ypparlega skinnbók *A*, sem er lögð til grundvallar fyrir útgáfu Sverris sögu, mun vart vera yngri enn frá árunum 1260—80\*, hvað sjá má af ritshætti frumskjala þeirrar tíðar í Arna Magnússonar brefsafni; þar brukast til dæmis stafrinn *a*, sem þaramót ár 1300 og þareptir, almennt fær aðra mind, áþekka setta skriftar *ái*.

- Bls. XIV. Þessi nöfn fyrrverandi eiganda Eyrspennils eiga máske að lesast þannig: *P(ros) Lauritzönn*, og *Iver (Iuer) Jenssön*. Hinn fyrrnefndi átti höfuðbólið Neshölm, og var sonr Lauritz Bertelsonar, fyrst lögmadr í Osló, síðan í Norðlöndunum og loks í Skíðunni, hvar hann deyði 1596. Hans kona Kristín var dóttir Ívars Jenssonar (af Járnskeggs eða Badens ætti), er átti Fritzö og Brynla, en andaðist 1570. Þá hefði hinn fyrrnefndi eftir bókina eptir sinn stórnafnda tengdaföður.

*Eyrspennill* (G) er skrifabr með tveimur höndum, af hvörjum sú eldri er miklu fallegri og sýnist að vera töluverðt eldri; báðar bruka *hl* og *hr*, líka optast *æ* fyrir *ö* (*ö*) (t. d. bændr, færa; ekki: bóndr, fóra). Réttitunarmáti fyrri handarinnar líkist í mörgu hinni fornu *Grágás*, og er þessvegna varla norskr. Í mismunargreininni úr þessari skinnbók bls. 122, um dráp Páls Andressonar, ætla eg að *h* ekki eigi að lesast *hér*; heldr eigi því orbi öldungis að sleppa, þar punktur undir bokstafnum *h* á að merkja það, að honum sé ofaukið; þannig leiðréttist grundvöllr getgátunnar í formálanum bls. XV um ritun bókarrinnar í Noregi\*\*.

- TIL NIUNDA BINDIS. Bls. 97 er „Álf af Trondberg“ utlagt „Álf af Þrándarbergi“, en það sést af Sturlungasögu að „Álf af Þornbergi“ var maðr Skula hertoga, eins og hér er sagt um hinn. Petr Clausson hefir því hér skrifab rángt, og stáðarnafnið á að útleggjast „Þornbergi“. Í stáðaregistrinu bls. 444 eiga þannig tvö slík að verða að einu.

Sá Álfssonr, er á fyrstgreindum stað nefnist Erlíngr úngi, er þannig hinn sami sem Erlíngr Álfsson í sögu Hákonar Hákonarsonar; hann var faðir hins nafnsfræga Álls jarls Erlíngssonar, er á Latínu nefndist *Oliverus de monte spine*, með öðrum orðum: af Þornbergi.

- Bls. 111. „Lænsmaðr“ er hér utlagt „lendr maðr“; líkliga væri réttara að hér stæði lænsmaðr eðr umboðsmaðr, þar þessi orð í þeim gömlu norsku lögum brukast um slíka lægri stéttar menn.

- TIL TÍUNDA BINDIS. Í mismunargreinunum við þættina um Haldán svarta og Harald hárfagra skirskotast stundum til *Æ*, sem án efa á að þíða Ættartal Noregs konunga, en þessa er ekki getið í formálanum, svo þeir, sem eru teðu handriti

ræða hatti, með hvörjum orðin gátu leist og skilist, til síns augnamíðs. *Fn*.

\* Á þetta var ogsvo fyrr gitskab; sjá formálans bls. VI. *Fn*.

\*\* Það sést samt af eldri áteiknun bókarrinnar, að hún átti heima í Noregi hérumbil 1363; sjá formálans bls. XIII. *Fn*.

okunnugir, ekki geta vitað hvað fyrstumgetinn bokstafr þýða eigi; sama er að segja um bokstafinn *T*.\*

Í þeirri einustu skinnbok, sem til er af Odds munks sögu Ólafs Tryggvasonar, finnast og þau fyrstumgetnu opnu á. Höndin líkist mjög þeirri er sést á gömlu bresi, útgefnu af Skula hertoga; svo gömul mun þó bokin varla vera, en þar-  
ámót vissulega ekki yngri enn árið 1280. Ritgjörðin er aug-  
sjáanlega norsk, og því heldr treysti eg mér til að getska á hennar aldr.

- Bls. 354 stendr: „þórr or Njarðarlög“; sé þetta skilmerkilegt í textanum ætti líklega „Marðalög“ í Fornm. S., II, 252, að leiðréttað þannig.
- 434 er Alein jarli (Alan af Galloway) samanblandað við Alein, bróður Duggals konungs úr Subreyjum; um hann hljóða bls. 134, 143.
  - 437. Ásólfr Bárðarson, bróðir Skula, er nefnist í 9da bindi bls. 97, er vissulega annar maðr enn sá hér opt nefndi Ásólfr jarlsfrændi: eða konungsfrændi. Hinn fyrrnefndi var sonr Bárbar Guttormssonar, en hinn síðarnefndi sonr Eiríks gryfils og dóttursonr Ásólfis Guttormssonar, bróður Bárbar. Þess-  
vegna á einungis IX, 97 í registrinu að setjast við nafn Ásólfis Bárðarsonar, en allar abrar bladsíður heimfærast til Ásólfis af Austrátt.
  - 441 nefnast einungis tvær bladsíður er geti um Duggal Rubra-  
son, hvarámót allir abrir stábir í þessu bindi, sem hér færast til Duggals skræks, eiga að flytjast til hins. Þettað sést af nákvæmum gegnumlestri textans.
  - 446. Gautr eða Gauti Jónsson og Gauti á Meli eru hér skildir að, en eru þó hin sama persóna. Sjá meðal annars Konungs-Annála hjá Langebek, III, 110, ár 1270: „Ob. Gautr Jónsson á Meli“. Híð sama stendr raunar í þeim svokölluðu eldstu Annálum í sama verks II, 193, en er fært úr lagi af raungum lestrarmáta: „Ob. Gautr Jónsson, Amel Solldan o. s. frv. í stábin fyrir G. J. á Mel, Solldan o. s. frv.“
  - 466-67. Pétur í Gizka og Pétur Pálsson eru hinn sami maðr, hvará að sönnu er víkið, en það má, með vissu, fullyrbast.
  - 470. Sá hér umgetni Sigurðr fertill sýnist líka að nefnast í tveimr norskum skjölum sem lögmaðr í Osló, með nafninu Sigurðr fertill; — 4da mismunargrein IX, 468 skrifar viðnefnið „petill“.

\* Fornritanefndin staðfestir nú þá hér fyrst framsettu getgátu og getr þess undir eins að *Æ* stundum líka kallast *Æst Noregs konunga*, og að *T* á að þýða híð svokallaba *Tal Noregs konunga*. Hvúruget þessara fornrita finnst nú á bókfelli, en þau eru án efa uppskrifuð, á pappir, eptir gömlum skinnbókum er síðar hafa glatast (líklega í þeirri miklu Kaupmannahafnarbrennu, 1728). *Æ* er í Arna Magnússonar safni Nr. 52 í arkarformi, en *T* Nr. 303 í fjögurblaða formi.

## PRENTVILLUR OG LAGFÆRINGAR.

ANNAÐ BINDI. *Bls.* 170, *l.* 24: *konúng les konúngs.*

ÞRÍÐJA BINDI. *Bls.* 94, *l.* 22: *huggöðr l. huggöðir; 152, 8: hagarðr kannske bagarðr.*

FJÖRÐA BINDI. *Bls.* 13, *l.* 7: *konúngar les konúngi; 24, 26: föðrsystir l. föðrsystir; 33, 27: þér l. þvi; 59, 8: leiru l. Leiru; —, 18: Eiríkssynir l. Eiríksson; 82, 7: herbúnaði l. húsbúnaði; 118, 22: Raumaríki l. Ránríki (þannig Hkr. II, bls. 67); 217, 3: landi l. landa; 240, 17: Lóni l. Lóm; 263, 30: hundir l. hurbín; 380, 9: ármadr Ólafs konúngs l. ármanns Ólafr konúngs.*

FIMTA BINDI. *Bls.* 148, *l.* 13: *or les ok; 258, 13: eptir hafði vantar líklega í textann Finna; 261, 23: í orð l. jörð; 305, 16: fyrr l. firr; 312, 9: firbindi l. fríbindi; 316, 21: arit l. farit; 318, 2: hver er l. hverir; 319, 26: nokkurn l. nokkuru; 350, 19: æstrar l. ættar.*

SJÖTTA BINDI. *Bls.* 167, *l.* 22: *aðalmeini l. abalmeini; 317, 7: þit l. hit.*

SJÖUNDA BINDI. *Bls.* 53, *l.* 14: *alvaldr l. allvaldr; 72, mg. l. 1: hógúvinn l. höggúvinn; 337, 19: mont l. monc.*

ÁTTUNDA BINDI. *Formálans bls.* 22, *l.* 11; 376 *l.* 379; 39, *mg.* 13: *sigrí l. sigrs; 100, mg. 7: lamum l. malum; 104, mg. 4: öttum mun eiga að lesast öttum; 289, mg. 13: hrud l. hrubu; 356, 9: marðr l. mabr.*

NÍUNDA BINDI. *Bls.* 25, *l.* 4: *áni les ánni; 36, 14: Heggnu l. Heggini; 71, 17: Hakon réttara Sverrir (sb. bls. 219); 145, 15: tigr l. tigar; 151, 14: hinn l. hin; 245, 10: honum, venjulegra hann; 248, 14: konúngs l. konúng; —, 20-21: Ínga konúng (Íngi konúngs?); —, 25: góðs (góðsi?); 253, 1: Baglingar l. Beglingar; —, 3: varir l. varir; 259, 4: þvi undanfellið; 262, 9: þvi (þat?); 96, *mg.* 4: konúngs l. konúngs; 319, 22: skipsavgina (skipsavgúna?); 329, 18: pallinum l. pallinum; 340, *mg.* l. 1: húskarla l. húskarlar; 368, 8: hinn réttara hin; 395, 12: þorsteinn l. þorstein; 398, 12: ráðs l. ráð; 426, *mg.* l. 7: fátí l. fát; 453, 23: láttir l. sáttir; 458, 4: konúngs l. konúngi; 470, 15: Leifness l. Leirness; 520, 15: hirðiani l. hirðinni (?);*

—, *mg.* 5: Mörtustokkun *l.* Mörtustokkum; 521, 22: fell *l.* fell *eða* felt; 534, 15: hinn *l.* hin.

**TÍUNDA BINDI.** *Bls.* 28, *mg.* *l.* 9: ríkinu *les* ríkin; 74, 5: braut *l.* hraut; —, 10: dregum *l.* dregnum; 110, *mg.* *l.* 4: mér *l.* mik; 159, *mg.* 1: þann 15da Augústi *l.* þann 8da September; 161, 21: vetrarnis *l.* vetrarins; 312, 4: lin, fè *l.* linfe; 313, 29: bigguz (*bjoggust*, *bjuggust* ?); 321, 17: dæm *l.* dæmi; —, 24: bestr *l.* best; 361, 10: vápnaburðr, oc griót flaug *l.* vápnaburðr oc griótfلاغ; 396, 16-17: halz *i* *l.* halzi; 397, 8: ravþara (ravþr a?).

**ELLEFTA BINDI.** *Bls.* 4, *l.* 4: kann *les* hann; 137, 5: latra *l.* latar.

**TOLFTA BINDI.** *Bls.* 262, *b.* *l.* 2: og Ólvesi *les* við Hvítá; 292, *a.* 19: Almannagjá *l.* gjá fyrir austan (*er líka bæarnafn þar*); 307, *b.* 1-2: fyrri Bær (o. s. frv.) *l.* kirkjustaðr og prestsetr *i* Mýra sýslu, er nú nefnist Hitardalr; 346, *b.* 24 viðbætist: sjá Sjöland, Sælundr; —, 29: Rödslagen *l.* Rodslagen *eðr* Roslagen; 347, *a.* 44, viðbætist: Sælundr; 349, *a.* 35: eptir Skíði viðbætist Skíð.









EE 4.8.

